

STUDII ȘI DOCUMENTE

CU PRIVIRE LA

ISTORIA ROMÎNILOR

PUBLICATE DE

N. IORGA

Profesor la Universitatea din București

VOL XXII

DOCUMENTE INTERNE

EDITURA MINISTERIULUI DE INȘTRUCȚIE PUBLICĂ

BUCUREȘTI

1913

STUDII ȘI DOCUMENTE
CU PRIVIRE LA
ISTORIA ROMÎNILOR
VOL. XXII.
DOCUMENTE INTERNE

P R E F A Ț A .

Acest volum a zăbovit ani de zile. Pregătit încă din 1910, început în 1911, numai astăzi îl pot da persoanelor care se ocupă de istoria noastră.

Documentele, de origine foarte deosebită, sînt rare ori lămurite prin note, a căror întindere ar fi trebuit să fie prea mare și pe care numărul explicațiilor date la volumele V-VII le-ar fi făcut adese ori fără folos.

Înaintea lor am adaus însă unele observații subsidiare.

N. IORGA.

CÎTEVA OBSERRVAȚII ASUPRA MATERIALELOR DOCU-
MENTARE CE URMEAZĂ.

Cîteva observații asupra materialelor documentare ce urmează.

Întăia condică de orînduire a lui Grigore-Vodă Ghica.

Între reformele în sens european, apusean, cu condică, registre, socotelî de zi, programe, bugete, — să nu uităm că acela al Franciei e numai din vremea lui Necker și că a fost privit ca o divulgare revoluționară, — pe care le introduse în Moldova mai ales acel om cult, bine intenționat și nobil care a fost Grigore Alexandru-Vodă Ghica, e și aceea a fixării veniturilor boierești, de la demnitarul cel mai înalt până la cel mai de jos slujbaș. De acum înainte fiecare putea ști ce are de dat și fiecare trebuia să știe ce are de luat.

Condica pentru anul 1776 a publicat-o d. P. Rășcanu, cu un întins și interesant comentariu¹. D-sa vorbia și de „Condica de veniturile țerii în 1777“, despre care „se zice că există“². Aici înfățișăm Condica pe 1775, în copia de la 1820, făcută pentru informația lui Nicolachi Văcărescu, poetul muntean. Trebuie să adăugim acumă că manuscriptul

¹ V. nota 1 la publicația noastră de față.

² *Lefile și veniturile boierilor Moldovei*, p. ci.

a intrat în posesiunea Academiei Române prin testamentul proprietarului său din 1911, care ni l-a împrumutat spre publicare, boierul bibliofil care a fost G. E. Filipescu.

Observăm de la început că astfel de măsuri nu erau cu totul nouă. Alt Domn al Moldovei dintre Ghiculești, Matei-Vodă, se gândise la o asemenea orînduială și, prin actul său din 23 Novembre 1754 (7263)¹, menit „să aducă patria spre mai bună stare și întemeiere și pre supușii săi la fericire și odihnă“, el hotărîa — ca și cum aceasta ar fi spre folosul boierimii singure, lipsită până atunci de „un venit spre starea și întemeierea ei“ și căzută în unele neamuri vechi și mari, dar și cu oarecare privire la „îndreptarea și odihna săracilor lăcuitori ai țării“, cari și așa hrăniseră până atunci și ca dregători pe fruntași, — veniturile dregătorilor de deosebite trepte.

Prin aceasta, Domnia recunoaște funcționarii ai ei permanenți, cu atribuții strict fixate și cu specială răspundere — se constată „la poroncile, la trebuințele Domniei de multe ori lipsa de *slujbă*, neputînd a suferi a sprijini cheltuiala ca să șadă aice lîngă *stăpînul* său, să caute *slujba* lui“ — în acei boieri cari pe vremuri stăteau, cu titluri, atribuție și onoruri anumite, la *îndemîna* Domniei, gata a primi trecătoare *însărcinări* de *ispravnicî*, pe lîngă rosturi pe care le îndeplineau mai mult ca un *drept* decît ca o datorie a lor. Precum Poarta face tot mai mult din Domnii, odată aleși acasă și întăriți numai la Constantinopol, ai Principatelor autonome, *funcționarii ai Imperiului*, tot astfel, cugetînd după aceleași *idei de Stat* scoase din cetirile lor franceze, acești Domni sînt aduși a vedea în represintanții neamurilor celor mari din Moldova și Țara-Românească niște *funcționarii ai*

¹ *Uricariul*, II, ed. a 2-a, p. 273 și urm.

administrației lor. Turcii nu îndrăzniră a cere Voevozilor veniturile Țerilor în schimbul unei lefi, dar Voevozii fanarioți își putură îngădui a cere boierilor veniturile slujbelor în schimbul unui număr de lei proporțional cu sumele adunate de dinșiți.

O comparație între actul lui Matei Ghica și însemnările lui Dimitrie Cantemir, în „*Descriptio Moldaviae*“, ori ale lui Miron Costin, în poema sa polonă¹, pe de o parte, și între Condica din 1775, cel dintâiu regulament de lefi al lui Grigore Alexandru Ghica, de alta, nu poate fi fără folos.

Logofătul-cel-Mare avea odată *provincia* Cetății-Albe, apoi, după 1484, dijmele, toate, ale altei provincii, stărostia Cernăuțului, la cellalt capăt al Principatului. La 1754 el lua din toate dijmele Țerii, și cele ce se vărsaū în Vistierie, și cele ce se strîngeaū pentru Cămara Domnului, decî și de la vamă, ocnă și mortasapie, dreptul asupra vînzărilor în tîrguri, „trei lei de pungă“, care pungă fiind de 500 de lei. aceasta face la 100 de lei 1.66; pentru ușurarea plății, ea se va face în clipa chiar cînd Logofătul va „protocoli“ „cărțile de slujbă“ ale celor ce vor lua aceste venituri în arendă; în cas cînd s'ar „strînge în credință“, — în regie, zicem noi—, se va lua partea lui din „răsurile“, quota-parte, remisa agenților fiscului. Afară de aceasta se mai cuvin Logofătului 500 de lei din vechiul său venit de la Cernăuți, dar *numai asupra solăritului*, darea sării. În 1775, această amintire a vechii situații dispăre cu totul, precum și îndoitul sistem de strîngere a lefi; din dijma ca și din cele două cunițe pe vite, *din alămul și ușurul Tatarilor*, cel dintâiu demnitar al Țerii va primi *cinci* lei de pungă, — și atît. În anul următor însă, — „protocolirea“ e menționată iarăși și leafa redusă la 3 lei, ca pe vremuri².

¹ Hasdeu, *Archiva Istorica*, I, p. 169 și urm.

² Rășcanu, *l. c.*, p. 7.

Vornicul-cel-Mare de Țara-de-Jos avea întâiū *provincia* Chiliei, apoi, după 1484, a Bîrladului, unde-l și găsim adevseă, în locul vechiului stăpînitor separatist; își trăgea firește veniturile de acolo, dacă și întru cît avea nevoie de ele. La 1754 i se fixează, la otace, la bilciurile de la Nistru, 5 parale de boul de negoț, 4 de cal, 3 de vacă la capetele ce se exportă; „iară Vornicia Bîrladului, și șugubina, gloaba“ — pentru acte imorale — „fiind un obiceiū, un lucru urît, s'aū rădicat, și de acmū să nu mai fie“. La 1775, același venit de la otace, socotit în bani, 15 de boū și cal, chiar cînd îl ieau Bosniacii, dar nu și cînd se ieă pentru Împărăție, la Constantinopol; se adaugă 5¹/₂ bani pentru orice căldare de horilcă a *velnițelor* din nou introduse ¹.

Vornicul Țerii-de-Sus avea provincia, „obvenientia“, zice Miron Costin, a Dorohoiului, unde-și ținea dregătorul. Matei Ghica îi dă în loc mortasipia, *numai* mortasipia Chișinăului, „după hotărîrea condiceii ceii marii domnești“. La 1775 i se adaugă pîrcălăbia și camăna de acolo și din venitul horilceii *importate din Polonia* aceiași parte ca Vorniculū celuilalt de la cea fabricată în țară.

Era a Hatmanului provincia Sucevei, al cării Portar, nu pîrcălăb, era. El lua în același timp de la călărași, supuși lui, „vin de vînzare“, culegea un poclon de la satele de menzil, de poștă, primia fîn și lemne de la aceiași călărași și slujitorii. Matei Ghica îi dă numai „pocloanele sale de pre la toți, după cum sînt hotărîte în condică“, și anume nu le va strînge el însuși, ci se vor da *de la Vistierie*. Condica din 1775 specifică amănunțit cît vor da, *în bani*, toți Vornici, căpitanii de călărași și de menzil, bașbulubași, bulubași, sotnicii, vătăfii, porușnicii, calfele de teslarî și zidari;

¹ În Rășcanu *l. c.*, Vornicia lipsește.

plata se va face la cele două *termine militare*, Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru. În anul următor se restrâng aceste venituri la șese Căpităniî Marî singure, pe lângă venitul de la oastea Curții și de la corpurile în legătură anume cu Hătmănia.

Postelnicul avea provincia Iașului, taxele Iașului. Acuma, în veacul al XVII-lea, se mulțamește cu venitul de la pîrcălăbiile orașelor, afară de a Galaților, pe lângă anume dreptari de la Vel Jignicer și Vel Pitar. În 1775, i se atribuie 1000 de lei din vamă, 500 din ocnă, 1000 din havaetul ce se lua de la boierii cellaltî, pentru ajutorință, mucarer și caftan, la numire, plus o leafă pe lună de la Vistierie, cu ordin de plată domnesc, „pecetluită gospod“, 250 de lei. Peste un an se reduce venitul de la vamă cu jumătate și, suprimîndu-se avaeturile, se trece în loc, în legătură cu vechile lui drepturi asupra călărașilor, lipcanilor și beșliilor, un venit de 1.506 lei și 60 de bani de la aceștia.

Spătarul lui Miron Costin și Dimitrie Cantemir, care ținea al șeselea rang între boierii și avea jumătate din provincia Cernăuțului, lua la 1754 o pară, — apoi 3 bani, — de drobul de sare. Acum, la acest rînd vine

Vistierul, care odată, ca și Postelnicul, nu sta în Sfat, *fînd de regulă străin*, chemat numai în legătură cu atribuțiile lui și pentru a primi instrucții, ordine. La 1754 avea un venit statornic, dar *foarte mic*, cîștigul fiindu-i din marile afaceri ce se purtau prin el: i se fixează doar 3.500 de lei pe an, 4.000 de la șferturi — dacă erau, ca în teorie, patru — și 1.000 de la văcărit — dacă se scoate această dare, adese ori afurisită. La 1775, fiecare șfert aduce numai 300 de lei, ajutorința însă 1.000, mucarerul alți 500, iar, cu ordonanță de plată, 1.500 de lei din desetină, goștină și vădrărit laolaltă, afară de 1.000 de la ocne.

Banul cel Mare, necunoscut lui Cantemir — căci această

boierie, *olteană*, e o inovație a Fanarioților veniți din București —, își avea și el paraua de drob la 1754 și cei 3 bani la 1775 ¹.

Acum vine, în reformă, Cămănarul, stringătorul camenei (literal: piatră, piatra de ceară a bezmenului pentru locurile mănăstirilor, bisericilor, boierilor, Domniei, dar în acest sens dijma de ceară a Domniei). Despre el Matei Ghica spune că-și va lua numai venitul camenei „după obiceiul cel vechi”. Coborît la 1775 *după Păharnic și Stolnic*, i se fixează o leafă din multe părți: tăierea vitelor, pitărițele, staroștii de Jidovi, Armeni și de negustori de peste hotare, cei de la opt bresle de meșteri, vătăfii de chiragii și cărăuși, și, *pe lângă acestea*, venitul de la cei aflați în temniță, în „gros”; și adevărata camănă, pecetea agească, la Lăsatul Secului. Pe vremea lui Cantemir rostul lui era de tot mic ².

Păharnicul ⁴ avea odată (Miron Costin) venitul Cotnarilor; el lua la 1754 leul nou de bușile aduse în târg, afară de ale boierilor și Mitropolitului, și o parte din ortul stărostesc al Putnei. Nu se schimbă nimic în 1775 decît se scutește vinul de la viile de lângă oraș, al episcopilor și al văduvelor de boieri ⁵.

Stolnicul lui Miron Costin și Dimitrie Cantemir avea „a-
nume venituri” și mîncare de la Curte. Venitul îi era de la „locurile de lângă Prut și Nistru, după ce locurile de lângă Dunăre fuseseră răpite de Turci”. Acest patriarhalism a dispărut la 1754, cînd i se dă o sumă din tutunărit saū din pogonăritul tutunului. Măsura se menține și mai târziu.

¹ În Rășcanu, *l. c.*, lipsește.

² Aceiași observație.

³ P. 82

⁴ Cantemir îl uită pe cel Mare, dar știe pe al doilea și al treilea.

⁵ Lipsește în Rășcanu, *l. c.*

Comisul avea provincia Branîștei de la Prut, luîndu-și de acolo partea în fîn și adăugîndu-se venitul morilor pe acest rîu, scotit în bloc 20 de lei pe an. La 1754 datina rămîne, la 1775 nici nu se vorbește de acest boier. La 1776 el își scoate însă leafa, ca unul ce se îngrijește de caii Domnului, de la toți cei în legătură cu aceștia: comișei, vizitiu, carătași, aparî, săhăidăcari, ceprezari, tărășanari (tarsană — arsenal), podvodari, lefticari, curălarî, herghelegii, dirvari (cărători de lemne) și cărbunari (cărători de cărbuni de lemn din poiene).

Peste cămărașii de provisiu, sulgerie și jitniță, dulceți, rafturi, catastife, lumini, se înalță, în veacul al XVIII-lea, Cămărașul de bani, al veniturilor domnești, *osebite ca ale Sultanului* (Vistieria, „haznaua d'innăuntru“). Îi erau supuși odată Cazaclii, negustorii de Șarhorod, cu Moscova. La 1754 nu-l găsim în actul de reformă. La 1775 el încasează cîteva sute de lei de la hahambașa și de la staroștii breslelor de negustori străini, la cari se adaugă și cuiungii, argintarii orientali. La 1776 i se lasă numai hahambașa și staroștii de Evrei și Armeni, adăugîndu-se tot odată *cotăritul*, „de la fieștecăre dughiană ce va vinde marfa cu cotul“, dar numai la intrarea lui în funcție. I se păstrează o parte asupra cheltuielilor Cămării domnești conduse de dînsul (la 1776, „din zece unsprezece“); grija măsurilor, de lungime și capacitate, a pierdut-o.

Nu mai la 1775 apare Vel Grămăticul ¹, cu 150 de lei pe lună, leafă în bani, de la Vistierie, plus o parte de la ajutorință și mucarer.

Tot așa numai aice e înscris Vel Serdarul, ofițerul de graniță, creat după datinile Turcilor și după tradiția buge-

¹ Aceiași observație.

ceană a Tatarilor lui Cantemir, în veacul al XVII-lea. După Miron Costin, care-l asimilează cu al doilea Hatman, „mareșalul de cîmp“, al Poloniei, ascultă de el și-l hrănesc cu darurile lor călărașii de Orhei, Lăpușna și, suplinim după Cantemir, Soroca. Cea d'întăi reformă nu-l prevede între funcționarii plătiți ai boieriei nouă; la 1775 i se lasă autoritatea și veniturile în Basarabia (pomenindu-se și călărașii de menzil — de la Ganguru, de la Chișinău, de la Jora, sau Vadul-Jorăi și cei serdărești și panțirii și chirigiții carelor domnești).

În legătură cu el apar pîrcălabul de Galați, care-și culege venitul de la marfa ce se aduce prin acest port, de la pîrcălăbia asupra celei ce se exportează, ce „ese din țară“ pe acolo, de la sarea, mierea, scîndurile descărcate și încărcate în Galați, de la corăbiile ancorate în port, „legate la schelă“, de la oile ce trec aiurea decît în Turcia și de la cărăuși, cari-i datoresc un poclon. Apoi și starostele de Putna, cu venitul din vechiul „ort stărostesc“ de pe carele cu vin și vinul rămas în cîrciume, din viile țeranilor birnicî, — până la Trotuș, toate, — din pîrcălăbia exportului local, din vama oilor, din poclonul cărăușilor și din pripasurile Ținutului. Cel din Cernăuți culege din vama vitelor și altor animale de export, din pîrcălăbie și pripasuri și din cei doi lei pe an, la termenele militare, datoriți de fiecare sat, — dar cu îndatorirea de a-și ținea un număr de căpitanî și dregători plătiți de el. Aici, cum se vede, nu s'a schimbat mai mult decît la Serdar, și de aceia nu e prevăzut nimic în așezămîntul lui Matei Ghica. Tot așa e și cu Aga, „Janicer-Aga“ al Iașului, cu seimenii de scuteală și dărăbanii.

La 1776 i se rezervă un venit complicat, de la ceauși, bulubași, căpitanii de baltag, bucinarii și alții musicanți, zap-

ci, „seimeni agești“), de la toate breslele, de la întemnițați, de la cârciume.

Medelnicerul, așezat de Miron Costin între Comis și Serdar, la Cantemir între acela și Clucer („maître d'hôtel“ al Domnului, căruia-i toarnă apa pe mîni la ospetele mari), avea jumătate din venitul Ștefăneștilor, pîrcălăbie la Prut.

Clucerul, strîngător al mierii și cerii turcești, al griului din sate pentru Domn, al vînaturilor de la plăieși. Avea supt Cantemir dijma stînelor muntelui. Ea-i rămîne, „pără în Siret“, prin noua reglementație — 2 galbeni de stîna —, înlăturîndu-se numai cei „doi bani de mînzar“, adauși abusiv.

Sulgerul, „Cârnarul“ Curții, al oaspeților, al trupelor permanente din Iași (seimenii), împărțitorul de tainuri, se alimentează acum dintr'o taxă asupra boilor luați de negustorii bosniaci, asupra porcilor trecuți în Polonia și Ardeal. La 1775 i se păstrează numai această din urmă taxă, crescută de la 5 la 6 parale.

Venitul Galaților întreg, „pîrcălăbia“, fusese mai de curînd al Postelnicului; acum el se împarte între Jignicer, șeful magaziiilor domnești și supraveghetorul aprovizionării cetăților turcești de hotar, al serhaturilor, și Pitar. Și mai departe se păstrează această asigurare locală.

Armașul-cel-Mare iea, la 1754, jumătate din venitul Cernăuțului, la termenele militare, în locul Marelui-Spătar. Închisorile sînt tot ale lui, ca pe vremea lui Miron Costin. Îndată însă, la 1775, el trece și la leafă în bani, de la armași, dărbani, pușcași, de la tâlhari, de la cei ce iese din temnițe, de la păzitori, de la mucarer; în 1776 i se adauge și un venit de la musicanți și masalagii, dar *bani Cernăuțului*, „pă trei luni cifert“, 500 de lei pe an, i se iea din venituri.

Nu mai la 1775 apare Portarul cu leafă pe lună, venit din

havaeturii și mucareri. La 1776 el are numai poclonul de la ai săi portari.

Șătrarul, odată după Pitar (Miron Costin și Cantemir), șeful depositelor de război și „quartier-maitre général“, primește de la Matei Ghica „venitul de la otace“, al Grămăticiei de vamă, care-i și rămîne, până la 1775, cînd e înlocuit cu leafă de la stărostia Cernăuțului, 20 de lei pe lună.

Numai în actul din 1775 apar în rîndul lefegiilor următorii boieri:

Cuparul, împărțitorul măsurilor de vinuri, iea anual taxa pentru această măsură, „bourul“, după semnul ce arăta caracterul lor oficial, și are și 30 de lei pe lună.

Vameșul-Mare e plătit cu 60 de lei pe lună.

Vornicul de Botoșani iea din mortasipia orașului a treia parte.

Căpitanul de lefecii are, pe lîngă leafă (de 30 de lei pe lună), și un venit de la slujitorii săi, ca și cel de dărăbanii (25 pe lună). În 1776 se introduc schimbări mărunte.

La 1776 vâtaful și ceaușul de aprozi se țin din pocloanele subordonaților și ale fustașilor de *vartă* (gardă).

Însărcinat în special cu delimitările, Logofătul al doilea iea la 1754 „galbenul de piatră“, piatra de hotar, venit care fusese al Logofătului-celui-Mare; taxa e numai de 2 lei la 1775, dar se adaug taxe pe fiecare moșie trecută în cărți domnești și pe cartea domnească însăși (30 de parale lui, 5 scriitorului), și leafa de 20 de lei pe lună. La 1776 i se dă numai taxa hrisovului și a „cărții gospod de întărit“, scăzută și aceia și împărțită în mai largă proporție cu scriitorul și cu divictariul.

Vistiernicul al doilea și al treilea, cari fac socotelile pen-

tru superiorul lor, n'aũ leafă, ci numai parte din răsurile rușfeturilor, la 1754. La 1776 ei trec la leafă din ajuto-rință și mucarer, ca și din șferturi.

Păharnicul al doilea, cu grija tradițională a viilor din Huși, se ținea odată, de sigur, cu veniturii de acolo. La 1754 e îndreptat la „ortul stărostesc“ al Putnei.

Ispravnicul de Curte e plătit în 1775 din ajutorință și mucarer; la 1776 i se dau în schimb venituri de la o seamă de meșteri; Vornicul Doamnei se ține de la fustași, su-puși lui.

Dintre boierii de a doua treaptă, al doilea Postelnic are leafă lunară, al doilea Spătar parte din pircălabia a trei județe, și mai ales din Serdărie, al doilea Păharnic, Stolnic, Comis, Cămăraș, Grămătic din deosebite pircălabii, isprăv-nicii, mortasipii și stărostii.

Al doilea Medelnicer, Clucer, etc., aũ parte din mortasipia Birladului.

Al treilea Logofăt are la 1775 taxă pe hrisoave, ana-forale și alte cărți; modificându-se în 1776, i se adaug po-cloane de la izbașă și de la fustașii de Divan. Cei alții „treti“ aũ lefi fixe din deosebite izvoare.

Vătaful de aprozi, cu ceaușul său, are venit de la cei supuși lui, ca și cel de copii și cel de Vistierie. Polcovnicul Agiei, de la unii slujitori, și Logofătul de Vistierie de la hri-soavele respective și de la „cărțile de isprăvnicie“. Vornicul gospod e plătit și ia și o parte din mortasipia Botoșanilor. Logofătul de Vistierie, foarte bine plătit, are și partea lui în havaeturii și taxe pe actele de Stat. Căpitanul de Gre-ceni e cu leafă, ca și cel de Iași și Vornicul de Cimpulung. Vornicii de Poartă primesc taxe pentru hotărnicie și preță-

luirea averii imobile și lucrurilor. Diecił de Vistierie, ca și divictarul, se țin cu lefł, une ori și taxe.

Dintre slugile domnești, aű leafă: iciciohodarul, beceriul, credincieriul, ciubucciul, șerbecciul, Stolnicul de Curte, ibric-tariul, sofragiul, samdangiul, rahtivanul, pivnicerul.

Logofătul de taină, Cămărașul de izvoade primesc și scutelnicił.

În sfiřișit Căpitanił de Coțman, Tecuciű, Codru, etc., porușnicul, polcovnicul și alți ofițeri ai străjił domnești se hrănesc din răsurile șferturilor, eventual și din pripasurił.

Condica din 1775 mai cuprinde regulamente speciale pentru veniturile ce contribuie la lefł: mortasipia, camăna, brudina, vătășia, pripasurile, cotăritul; însemnarea datoriiilor unora dintre funcționarił-boierił: ispravnicii, Hatmanul, Aga; însemnarea unor venituri de mănăstire (și al Mitropolieił); oriñduielił, ca aceia privitoare la tiiharił. Cea din 1777 e și mai bogată, cuprinzînd o sumă de asemenea precisări și poruncił, precum și însemnarea pe Ȑinuturił a veniturilor; ea are la urmă și o listă a sumei tuturor lefiiilor.

Această reformă rămase, deosebindu-se astfel de a celui-lalt Ghica-Vodă, care „tot n'aű putut săvırși scoposul buneivoinței lui“. Veniturile pentru lefł, strînse la o parte, supt numele de „Ghenicon“ (γενικόν, „de obște“), fură administrate de Logofăt, Vornic, Spătar și Ban, căroro li se repartisară astfel răsurile șferturilor, ajutorințeił, dăjdiiilor pe neguștorił, maziił și ruptașił — în sumă de 14 parale la leű. Se întroduse termin de plată lunar, de la 15 înainte, mandatul, „răvaș de poruncă“, reținerił, $\frac{1}{2}$ de leű la sută pentru „locuri scăpătate și lipsite de chiverniseala hranei lor“ exceptîndu-se de la strîngerea acestei sume dregătoriał săracił¹.

¹ Rășcanu, *l. c.*, pp. 5-6. Și în *Uricariul*, IV, p. 21 și urm. — Documentul întreg și în aceeași colecție, XIX, p. 312 și urm.

Să adăugim că la 1-iă Maiă 1795 se luaă măsură cu privire la „lefile veliților boieră; alți boieră; boierinași, cum și zapciă și slujitoră ai Curții gospod“¹.

În Țara-Românească vechiul principiu era același ca în Moldova. Îl vedem și în „anatefterul“ lui Brîncoveanu². E principiuul vechiului regim apusean: funcția hrănește pe funcționar. Astfel pîrcălabiă au „venitul pîrcălabiei“, și căpitanul n'are să se amestece în el³. Ienachi Clucerul deține monopolul vînzării sării și fierului la Tîrgoviște⁴. Vătafi de plaiă sînt răsplătiți cu scutirea de orice dări afară de „birul vătășesc“⁵. Lefi nu sînt pentru nimeni, ci numai scutiri, monopoluri, daruri, mile și bacșișuri.

Memoriul lui Mihaï Banul Cantacuzino⁶ ni arată că, Banul fiind ca un suveran, „închinat numai Domnului“, Vornicul-cel-Mare — atunci unic — avea venitul vătășiilor de plaiuri, al Vorniciilor de județ, 2 bani de la vama Oborului din București și toată vama Vălenilor de-Munte. Regimul fanariot aduse — mai ales prin măsurile, din 1761, ale lui Constantin Mavrocordat, *care și în Moldova fusese cel d'întăii*“ să facă boierilor nașară, leafă, cîte 50 de lei de boier pre lună“⁷ — și aici schimbarea în sensul lefilor fixe saă al veniturilor combinate de Vistierie. Altfel Banul Craiovei are leafă, pe lingă darul dregătorilor Olteniei, între cari bănișorii, și o pară de fiecare leu care vine la București din județele sale, pe lingă venitură de la tîrguri și bilciuri, iar

¹ Ms. 54 al Academiei Romîne.

² *Studii și documente*, V, p. 337 și urm.

³ *Ibid.*, p. 337.

⁴ *Ibid.*, pp. 338, 350

⁵ *Ibid.*, p. 357.

⁶ În *Ιστορία της Βλαχίας*, editată la Viena de frații Tunusli, cap. xxxv.

⁷ O știm numai din Neculce, p. 417.

mai târziu îi rămîn numai : leafa de 1.000 de lei pe lună, darurile dregătorilor și cei 80 de scutelnici¹. Caimacamii, înlocuitorii lor, au însă 4 lei de fiecare cap de vită ce se exportă².

Odată Vornicii aveau venituri felurite : vătăfii de plaiuri trebuiau să vîndă pentru ei un butoiu de vin ; acuma, afară de vînzarea vătășilor, ei își au numai cei 500 de lei pe lună și scutelnicii lor, 80 de fiecare³. Al treilea și al patrulea Vornic-Mare, creații de Alexandru-Vodă Moruzi, au exact aceeași situație, cu o leafă ceva mai mare, nefiind vătășiile de vîndut⁴.

Logofătul-cel-Mare își lua, înainte și după 1761, banul de la Oborul Bucureștilor, sarea de la ocnă, veniturile de la egumeni, de la Clucer, Sluger și Vameș și taxe pe cărțile domnești. El păstră taxele, darul mănăstirilor, o parte în vînzarea dijmelor și veniturilor Cămării și căpătă apoi leafa și scutelnicii săi.

Vornicul de Cutie (a milelor), creat la 1793, are leafă și a zecea parte din veniturile Casei⁵.

Logofătul-cel-Mare al Țerii-de-jos, altă creațiune nouă, are numai leafa, pe cînd cel de obiceiuri, care figurează de pe la 1800, se bucură, de la Caragea-Vodă încoace, și de o parte din dijmele țerii.

Spătarul avuse vulpea și carul cu fin al slujitorilor, satele spătăreilor și pocloanele căpitanilor. Reforma-i păstrează numai pe cele din urmă, pe lîngă leafă. Se adăugi apoi venitul „cărților de drum“, al pașapoartelor, al proceselor judecate de el și al Arnăuților⁶.

¹ Fotino, *Ἱστορία τῆς πάλαι: Δακλίας*, III și Hurmuzaki, X, pp. 495-6.

² *Ibid.*

³ *Ibid.*, pp. 498-9.

⁴ *Ibid.*, p. 501.

⁵ *Ibid.*, p. 504. De aici înainte la fiecare trebuie adăuși scutelnicii.

⁶ *Ibid.*, pp. 507-8.

Noul Hatman de Divan al lui Alexandru Ipsilanti, un fel de Vornic de aprozi, iea de la procese.

Vistierul avea taxa cărților sale, venitul satelor de vistierniceî, cel de la schimbul banilor și de la sumele manipulate, până ce reforma-l puse la leafă; mai apoi i se lăsă numai cvota la toate dările și dijmele, ceia ce-l aducea pe la 1820 50.000 de lei.

Marele-Vornic de politie, de oraș, făcut din nou, are, pe lângă leafă și vânzarea polcovniciei, răsurî și o sumă de la poslușnicî, străinî birnicî¹.

Postelnicul primia de la boierii nou-numiți și de la satele postelniceilor; păstră numai întâiul venit pe lângă leafă. Marele-Logofăt al Afacerilor Străine, care i se adause foarte târziu, pentru procesele mixte, era un funcționar plătit.

Clucerul fusese odată boier mare: el avea partea sa din grîul cumpărat și dat de el la tainuri, mai ales militare; trece la leafă.

Păharnicul-cel-Mare, odată și el de clasa întâi, avea, în afară de pălărniceii săi, parte din căminărit și vinărici; căminăritul singur îi rămase un timp.

Stolnicul-cel-Mare, și el într'un asemenea rang, cu mertic de la Curte, avea balta Greaca; le pierdu la 1761, și cu atât mai mult cînd ajunse un simplu titular, înlocuit prin becerul din „casa d'innăuntru“ a Domnului.

Comisul stăpînia satele comișeilor, și avea partea lui de la orzul și finul grajdurilor domnești. Numai pe acestea le ținu; comișeii îi dădeau numai daruri.

Agăii îi plătia subordonații și tîrgul de reședință. Și mai târziu avu aceste venituri, situația lui înălțîndu-se chiar. După 1800 îi dădeau sume de bani harabagiîi, pescariî și

¹ *Ibid.*, p. 511.

treisprezece bresle, și el mai vindea și ocile la negustori¹.

Serdarul (la Munteni „quartier-maitre général“ și șef al poștelor) avea a face numai cu salaborii; îi pierde. Medelnicerul rămase plătit ca și mai înainte. Sulgerul, care-și avea câștigul de la carne, nu mai făcu nicio cumpărătură. Pitarul, care — de mirare! — avea foloase de la carătele, rădvanele și telegarii lui Vodă, ca și de la vizitiu, fu absolut redus. Vornicul de Tirgoviște dispăre în curînd cu totul.

Armașului îi erau birnicii armășeii, hoții, Țiganiu domnești și aurarii, vătașii de pușcărie, și el primia vin din vinăriciu și bani din gărdurăritul Rîmnicului, Buzăului, Secuienilor; îi rămaseră numai subordonații și toate felurile de Țiganii.

Portarul-cel-Mare avea — încă un lucru neașteptat — și avu și mai departe venitul său de la hotărnicia moșilor, la care figură *ca martur*. Șătrarul apare cu șătrăreii supuși lui, dar nu-î poate ținea. Clucerul de Arie profita din cumpărăturile de orz și fin pentru grajdurile domnești; se prefăcu în funcționar, apoi în titular. Cămărășeii fură luați Cămărașului-celui-Mare, care-și culese și de aici înainte partea de la cotărit și de la negustorii supuși lui.

Dintre boierii de clasa a doua, Spătarul și Armașul nu renunțară la părpărul Rîmnicului, Buzăului și Secuienilor (un leu de butoiu, 12 parale de coșul cu struguri), nici al doilea Postelnic la drepturile datorite de noi căftăniți introdusi la Vodă de dînsul. Zapcii Divanului n'au decît leafa. Logofeții al doilea și al treilea încasează taxele lor; vătaful și ceaușul de aprozi zecimile din datoriile ce culeg; iuzbașa fustașilor venitul de la aceștia, cupariul partea din cămănărit și cotitul buților, credincerul „vadura“ cîrciumelor, ispravnicul de Curte darul de la dirvarii, vătaful

¹ *Ibid.*, pp. 515-8.

copiilor de casă al acestora, icȳciohodarul ploconul ciohodăritului de la cȳrciumari; icȳoglanilor nu li rămase vama domnească între Crăciun și Anul Nou.

Suprimate de Constantin Mavrocordat, veniturile cele vechi fură restabilite în parte după acesta, dar de la 1769 ele încetară mai cu totul, lăsind în loc lefi și scutelnici.

Domnul care a făcut această reformă definitivă e tot Grigore Alexandru Ghica.

II.

Din testamentul unui negustor oltean în vremea Eteriei.

Autorul acestui interesant testament, care formează un adevărat mic volum, nu e necunoscut. De la Băluță Ioannu se găsesc o sumă de scrisori către Casa Hagi Constantin Pop, în corespondența, acum aflătoare la Academia Română, a acesteia ¹. El avea în 1814 titlul de Sluger ². Era foarte prețuit de marele negustor sibiian, care-l recomanda, în 1817, cu prilejul visitei la București a lui Băluță, agentului austriac Hakenau ³. Încă la 1829 el era în relații cu Stan C. Popovici, conducătorul Casei Hagi Pop ⁴. Legăturile lui cu această Casă se explică și prin faptul că întemeietorii ei erau ctitori la Madona Dudu din Craiova ⁵.

Biserica Petru Boji e Sf. Mina din „Sirbie“, clădită de Petru, fiul lui Tudor Boj, și de căpitanul Balaș, fiul lui Dimitrie din Țarigrad ⁶.

¹ *Studii și documente*, VIII, p. 86, no. 45.

² Furnică, *Din istoria comerțului la Români*, București 1908, p. 287.

³ *Ibid.*, p. 295.

⁴ *Ibid.*, p. 373.

⁵ *Inscripții*, II, p. 63, no. 168.

⁶ *Ibid.*, p. 68, no. 184.

Dumitrachi Mavrodi saŭ „jupfnul Dimitrache Ion Mavrodinu“ era unul din agenții cari întrețineau legăturile dintre Craiova și Ardeal: aflăm din testament că era ruda lui Băluță¹. Clucerul Haralambie e tovarăș cu alt negustor craiovean, și el boier — tot Sluger —, și el proprietar de moșii — Băluță are Goești și Spinenii, de la Petrachi Poienaru —, și el dăruitor de biserică — la Sf. Treime, pe cînd cel de față ajută biserica părintească din Caracăl. Și Ianachi Stoieneșcu, și el legat în afaceri de Aman, e unul din bogații Craiovei, în acest timp.

În ce privește alte însușiri ale lui Băluță decît acelea de adîncă evlavie și creștinească umilință pe care le vădește actul de față, adăugim că foasta logodnică a nepotului său Iancu Ioan saŭ Ioanul se plîngea că, la primirea averii sale de acesta, el n'ar fi procedat corect cu dînsa, schimbînd unele „condeie“ după interesele familiei lui².

Testamentul se mîntuie cu înșirarea suferințelor lui din partea fetelor, cărora li lăsase toată moștenirea.

III.

O ordonanță financiară. — Cheltuieli domnești la nunți.

Amîndouă aceste acte cîștigă să fie alăturate cu cele din „anatefterul“ lui Constantin-Vodă Brîncoveanu, publicat în volumul V din aceste „Studii și documente“.

Gărdurăritul saŭ gărdurăria era o amendă ce se lua în Țara-Românească de la acei ce nu-și încunjurau cu gard viile și lăsaŭ deschise pîrleazuri și vracnițe. În curs de

¹ Furnică. *l. c.*, p. 141.

² Iorga, *Correspondența lui Dimitrie Aman*, București 1913 („Studii și documente“, XXV), p. 101 (243) Pentru bisericile din Caracăl, *Inscripții*, II, pp. 59-60.

vre-o patruzeci de ani, de la 1695 la 1739-40, plata pentru vracniță scade de la 300 de bani la 50, cea de pîrleaz crește de la 50 la 52; plata pentru animalele aflate prin vii e une ori îndoită. Pentru „groapa cu băștinile“ din „anatefter“, adecă cu „boștinile“ de țuică, aici „groape de rachiū“, se dădea un leū, iar acum 133 de bani, și se adaug 45 pentru „tocitoare“ saū teasc. Taxa pe buțile rînduite în podgoriī rămîne aceeași. Se prevede și dreptul de a urmări și globi orice călcări de proprietate în acea regiune a Rîmnicului și Buzăului¹.

Alături de specificarea cheltuielilor obișnuite la nunți unde cunună Vodă se pot pune cele însemnate în „Anatefter“ (p. 369).

În sfîrșit tot în această condică se cuprinde și însemnarea cheltuielilor pentru războiū și oastea de țară din 1737-9, pe care am dat-o în anexele memoriului mieū despre ocupația austriacă din 1789-91 („Analele Academiei Romîne“, XXXIII, p. 232 și urm.).

IV.

Însemnări de cronică moldovenească, 1788-1806.

Această condică e proprietatea unei rude a mele, o doamnă din Botoșani, al cării nume nu sînt autorizat a-l da. E un registru de casă, de cea mai mare însemnătate pentru oraș, și prin alte notițe ce cuprinde cu privire la gospodăria scriitorului.

¹ Cf. vol. V, p. 342.

V.

Biserica din Prigoreni.

Adaog că e nevoie să fie scăpată cît mai răpede de puțința pierderii frumoasa Evanghelie de la 1697 din biserica lui Ion Neculce.

VI.

Un act privitor la moșnenii din Muscel.

În volumul VI, am dat cîteva acte muscelene din colecția d-lui Gh. Ionescu și din hîrțile de familie ale d-lui Balotă. Înțeleg actele țeranilor și boierinașilor, așa de vechi, din județ, și nu ale orașului Cîmpulung, cu privire la care pregătesc un memoriu anume. Astfel de acte ar trebui să fie căutate, neîntîrziat, la moșnenii și date tiparului. Aceste două ni s'aũ comunicat de preotul Gheorghe Cotenescu.

VII.

Din poesile boierului V. Pogor.

E vorba de traducătorul „Henriadei“ lui Voltaire.

Frate al lui Tudorachi diac de Vistierie († 1813). Sta în Basarabia cu afacerile lui Alecu Balș între 1816 și 1823; se însoară acolo cu Zoia fiica lui Nicolae Cerchez. Tovarăș cu Costea Polieni la luarea în arendă a moșiilor mănăstirilor grecești (1827—c. 1848). E avocat al acestor mănăstiri. Ajunse supt Regulamentul Organic director al Logofetei Dreptății. Spătar — cum se iscălește aici —, Agă, Postelnic și Vornic (1855), supt Grigore-Vodă Ghica e membru al Divanului domnesc. Biografia, cu obișnuitele batjocuri, în

Constantin Sion, *Arhondologia Moldovei*, ed. Gh. Ghibănescu, Iași, 1892, pp. 258-60. Să adăugim că supt Caimacamul Toader Balș, în 1857, e președinte al Divanului apelativ; Sturdza, *Acte și documente*, III, pp. 1112-3; V, p. 890.

VIII.

Un proiect de a se tipări operele vechilor istorici ardeleni.

Cu privire la manuscriptele ce voiã să cumpere Odobescu sau să le facã a se copia, v. studiul meu despre *Cronicele muntene*, în „Analele Academiei Romîne“ XX, și *Istoria literaturii romîne în secolul al XVIII-lea*, II.

IX.

Un privilegiu împărătesc pentru Romîniî din Ungaria (1791), în traducere contemporanã.

E pe un petec de hirtie proastă, în scrisoare ardeleanã. Trebuie pus în legăturã cu agitațiile ce se făcurã și în popor pe vremea redactãrii lui „Supplex libellus“. Cf. Iorga, *Geschichte des rumänischen Volkes*, II, pp. 221-2.

X.

Un act românesc de la începutul veacului al XVII-lea.

Pentru Tãutulești, vezi shema geneologicã ce am dat-o în „Neamul românesc literar“ pe 1912 și memoriul meu *Boieri și rãzeși în Bucovina și Basarabia*, „Analele Academiei Romîne“, XXXIII.

XI.

Socoteala clădirii casei de la Curu-Ceșmă a lui Șerban-Vodă Cantacuzino.

Iată traducerea acestui interesant act, scris pe o foaie de hîrtie lungăreață, care de sigur nu era menită să fie păstrată.

Catastif cuprinzînd cheltuielile ce s'au făcut la strălucitul palat al prea-înnălțatului nostru Domn, domnul Io Șerban Cantacuzino Voevod a toată Ungrovlahia, din Curu-Ceșmă.

5.450 aspri la 25 de dulapî și 7 iucurî (poverî) de rafturî aurite, fiecare dulap cîte 170 de aspri, fiecare iuc, cîte 200 și sint: pentru odăile domnești, la odaia cea mare din partea Constantinopolei, 7 dulapî și un iuc, iar la odaia cea mică de pe laturî 1 dulap și un iuc, la cealaltă odaie către Arnăut-Chioiș 5 dulapî și 1 iuc, la odaia cea mică, ce e sus, de-asupra stradei, 4 dulapî și 1 iuc.

La odaia cea mare a dumisale Doamnei 5 dulapî și 1 iuc, la cealaltă odaie 3 dulapî și 1 iuc.

600 aspri 6 malcăle (varietate de lemn) aurite pentru ușile odăilor.

La odăile fetele din casă și ale copiilor.

650 de aspri pentru 15 rafturî... ale dulapilor și iucurilor, fiecare cîte 110 aspri.

200 de aspri pentru 1.200 de măsurî de pietre, pentru pavagiul casei domnești și pentru zidul grădinii celei mici, în saraiu și în odaia dumisale Doamnei, fiecare măsură cîte 82 de aspri.

1.200 de aspri pentru desfundarea grădinii celei mici înuntru în Saraiu.

1.000 de aspri pentru lucrătorii timplari cari au împodobit(?) zidul; i-au scos și apoi totuși i-au adus înapoi.

1.440 de aspri pentru caldarîngii.

21.540 de aspri suma cheltuită, adecă lei 179

Am luat de la Strălucirea Sa lei 150

rămîn de luat lei 029

avem a lua și de mai înainte 017

avem a lua în sumă lei 46

Pavagiul din dos, lungime și lățime, pentru odăile bărbaților și ale femeilor, e de coți 399.

Este încă și alt loc nepavat, și avem și ceva piatră.

Maî mic rob:

Bela (Belu) Vist[ierul].

XII.

Însemnări pentru istoria Romînilor din notițe grecești.

La No. 1. Data trebuie să fie greșită dacă notița se referă la Sf. Sava din Iași. Căci abia la 4 August 1583 Petru Șchiopul dă călugărilor mănăstirii Sf. Sava din Ierusalim „loc să-și facă biserică“ (Hasdeu, *Arhiva istorică*, I, p. 127).

La No. 3. 1580 e data socotită după modul bizantin. De fapt în Novembre 1579 a venit Ceaușul să ia pe Petru-Vodă. V. Hurmuzaki, XI, pp. XLV—VI.

La No. 5. Ieremia Movilă n'a murit decî la 30 Iunie st. v. 1606, cum spune inscripția de pe mormîntul său (Kozak, *Inscripțen aus der Bukovina*, I, p. 167), ci în noaptea de la 29 la 30. Proclamarea lui Simion abia a treia zi arată că a fost o luptă politică și s'a făcut o alegere formală, care lăsa la o parte pe fiul mortului.

La N-le 19-20, cred că data de 26 August din *Inscripții* I, p. 71, e a îngropării.

La No. 23, inscripția de pe mormîntul lui Constantin-Vodă Racovița nu se mai vede la Mitropolie. Pentru moartea lui, v. și *Genealogia Cantacuzinilor*, ed. Iorga, p. 137. Și Racovița moare noaptea, între 27 și 28 Ianuar 1764. — Pentru executarea boierilor, data e ca și în notița publicată de Kogălniceanu (*Revista pentru istorie, archeologie și filologie*, I, p. 34; cf. *Genealogia Cantacuzinilor*, p. 140 și nota 1). — Pentru întemnițările din Ianuar și pentru răscoală, *ibid.*, p. 140 și urm.

XIII

Catastif de dăjdî moldovenestî (c. 1760).

E prețios pentru că avem aici, nu raportul oficial, ci ca-

ietul de însemnări personale al boierului care a strîns, prin ispravnicii județelor, birul șferturilor, cu banii zaherelei și ai judecătoriei.

Îl datasem după scrisoare. Cercetîndu-l cu luare aminte, văd acum că el trebuie așezat tocmai în acest timp. În adevăr la 1749 Lupu Crupenschi, pomenit la p. 98 ca Stolnic, era numai Medelnicer (*Documentele Callimachi*, II, pp. 11-2, No. 23). La 1763-4 era însă Stolnic (*ibid.*, p. 83). Tot la 1763-4 (*ibid.*) apare ca Stolnic și Ienacni Hrisoverghi, ca Ban Iordachi Costachi (*ibid.*, p. 82), Petrachi Vidali ca Păharnic (*ibid.*, pp. 83-4). Tot atunci are rost în slujbele țerii Sandu Bosie de la p. 135.

XIV.

Un catastif de vinăriciū oltean.

A se compara cu unele acte din vol. II cuprinzînd actele Hurezului.

XV.

Scrisori domnești către Baniū Craiovei.

Ele sînt analizate în prefața vol. XXV, cuprinzînd corespondența lui Dimitrie Aman.

XVI.

O hotărnicie gorjeană.

Actul e luat dintr'un dosariū oltean aflat în posesiunea mea.

XVII și urm.

Cîteva documente moldovenești în românește de la începutul veacului al XVII-lea. — Testamentul unui călugăr de la începutul veacului al XIX-lea. — Documente dorohoiene. — Scrisori moldovenești particulare.

Actele sînt din colecția d-lui M. G. Holban.

Cîteva lămuriri asupra familiei.

Numele de Holban (de la a holba, a se holba; găsim și Holbea) se întîmpină și la începutul veacului al XVII-lea, fără a se putea stabili o legătură cu Holbanii de mai târziu. Aceștia sînt boierinași din veacul al XVII-lea, cînd apar, jucînd un rol la Mogoșești, Sinihău și părțile dorohoiene și bucovinene vecine.

Din actele de față se vede ca începător al acestei epoci mai fericite din viața neamului său *Ilie* Holban, mazil din această Moldovă-de-Sus, pe care al săi, și pînă în zilele noastre, n'aŭ părăsit-o cu totul, păstrîndu-și măcar o parte din vechea așezare. Nu știm astfel care erau legăturile lui Ion Holban, boierinaș, aflător ca pîrcălab în părțile Fălciului la 1686¹. Se poate stabili însă gradul ei între *Ilie*, pomenit mai sus, și între *Vasile*, fiul lui *Nicolae*². Știm apoi că acest *Nicolae*, frate al lui *Ilie*, era la 1745, cînd se judeca pentru moșia Becești, în Ținutul Cernăuților, pe Molnița, ginerele lui Constantin Brahă, și, această familie fiind foarte veche, dintre răzeșii vremurilor mari — azi ei țin abia fundul de căldare al Borolei dorohoiene —, această legătură de familie a putut să fie înălță-

¹ Acest volum p. 357; Ghibănescu, *Cuzeștii*, p. 137.

² Aici, p. 385.

toare pentru neamul, mult mai nou, al Holbăneștilor¹. Din aceeași generație cu Ilie era *Constantin* Holban, frate și tovarăș de stăpînire în aceste părți, bătrîn acum în 1759².

Încă din 1753, Ilie avea judecată cu Gligoraș Volcinski pentru moșia Stroești³. La 1778 putea să aducă mărturie pentru patruzeci de ani în urmă⁴. Pe la anexarea Bucovinei de Austria, avea rosturi și acolo, și unul din fiii săi, întrebuintat în serviciul țerii la Constantinopol, căpătă de la însuși Internunțitul Thugut o recomandatie către generalul-comandant al țerii pentru „Ilie Holban, mazil din Ținutul Cernăuțului, din satul Buda, cu alte moșii și chivir-nisele“⁵. În vara anului 1789, el primia, după moartea acestuia, o scrisoare de la alt fiu, tot din Constantinopol, care vorbea cu bucurie de „întregimea doritei stării bătrînețelor dumitale“. Trimetea prin negustori, ca Stati, să afle despre starea acestui fiu mai mic și se bucura că-l „căinează“ pentru „halul neputinții bătrînețelor“⁶. Se pomenește și o „Păhărniceasă, cumnata“ lui⁷. Între fiii rămași acasă se stîNSE el pe la 1780, lăsînd în diata sa grija bisericii de piatră din Buda, care se făcu din bani săi⁸. E și unul din ctitorii bisericii Sfîntului Gheorghe din Herța⁹. Cu călugării

¹ *Ibid.*, p. 387 și urm. Acte cu privire la acești Brahă, în *Foaia răzeșilor și mazililor* pe 1913.

² Aici, p. 388. V. și p. 260; *Doc. Callimachi*, I, p. 477, no. 28. Fii lui, în 1760, *ibid.*, p. 473, n-o. 152.

³ Aici, pp. 244-5, no. xvi; pp. 259 și urm., 262-3.

⁴ *Ibid.*, pp. 256, 261.

⁵ *Ibid.*, pp. 269-70.

⁶ *Ibid.*, pp. 270-3, n-o. II.

⁷ *Ibid.*, p. 321, no. IX.

⁸ *Ibid.*

⁹ *Ibid.*, p. 391 și urm. Tot el trebuie să fie cel din *Doc. Callimachi*, II, p. 197, no. 114.

de la Schitul cel Mare din Polonia se judecase pentru o parte din Pilipăuți¹.

Gheorghe saŭ *Gheorghieș*, care stăruie pe lângă *Thugut*, „prè-înnălțatul elciŭ“, în 1775, pentru interesele părintelui său, muri tânăr în 1779, lăsînd o văduvă, *Mărioara*, și o copilă², care rămaseră o bucată de vreme în acest „*Țari-grad*“, unde, pe lângă *Vasile Lăcusteanu*, pe lângă *Gheorghe Buzdugan*, el fusese întrebuintat ca membru al capucheha-ielcului țerii, cu titlul de „baș-capiolan“³. Înmormîntat fiind la Sf. Ioan din Curù-Ceșmè, lângă Capitala turcească, de aceia i se închinară acestei biserici, la 1794, veniturile Sfîntului *Gheorghe* din *Herța*⁴. Numai atunci, la 1794, se întoarse fiica lui, *Elenco*, după moartea mamei sale⁵: nu știm cu cine a fost apoi căsătorită.

Andrieș, care se găsea în Constantinopol la moartea fratelui său, porni pe urmele lui. *Vasile Lăcusteanu* îl luă în pază și începu să-l învețe grecește, de și scrisoarea lui către tatăl său pe care o tipărim pe pp. 270-3 nu arată încă o mare deprindere cu această limbă. Totuși „să purta bine și cu cînstè către toți, atît către stăpîn, cît și către toți capioldași“ și, după judecata *Lăcusteanului*, „avea semne de procopseală“. „Am nădejde pre *Maica Precurata* de a mă chivernisi“, scrie el însuși lui *Ilie bătrînul*⁶. Tot din Constantinopol e scrisoarea nedată de pe pp. 280-1, în care se înfățișează ca bolnav greŭ de „lungoare cu răceală

¹ *Ibid.*, I, p. 453, n-1 82.

² Aici, p. 272.

³ *Ibid.*, p. 391.

⁴ *Ibid.* Cu privire la această biserică, pe lângă locurile notate aici, p. 402, nota 1, mai vezi *Uricariul*, VIII, p. 27 și urm. (act din 15 Mai 1804). — Alt *Gheorghe Holban* (1803), *ibid.*, p. 329.

⁵ Aici, p. 391 și urm.

⁶ Aici, p. 271.

cu alte amestecături și răutăți“, „numai chipul de om“, silit a „lega trebile“ — între care și repartitia cheresteleî cerute de Turci între Ținuturile Moldovei — „din pat“: de acolo trimetea la ai lui, prin panțirî, „poștă fără parale“, și samuri scumpe pentru blănuri și bani pentru rugăciuni la „trei bisărici ce avem“. Aceasta-l sili poate la întoarcere ¹.

El era să ajungă Stolnicul Andrei ². La 1799 avea moșiile Sănăuți și Vlădeni, și își făcea casele la Iași, unde locuia cu soția sa, Măriuța ³. Din trecutul său diplomatic îi rămăsese doar cîte un neologism încă neobișnuit, precum „cazione“ pentru „ocasiune“, „proțent“ și „amor“, și obiceiul de a se iscăli și grecește: „Ανδρειασ Holbanu Stolnicu“. Scria întimplător „Ghieș“ pentru Ieși, după grecescul Γάσ ⁴, ba chiar „chit“ pentru „cît“ și „trept“ pentru „drept“. În Septembrie 1802, frații îi făceau socoteala averii după moarte, văduva, Măriuța, fiind încă în viață ⁵.

Unui frate, lui *Vasile* său Vasilică, el îi zice „bade“. Acesta fusese, său, după moartea lui Gheorghe, rămăsese, fratele cel mai mare. Și el ajunsese la boierie, fără a trece prin Țarigrad. Îl întîlnim Căminar, Medelnicer și Păharnic. La 1799 era ispravnic de Herța. Peste cîțiva ani, cumpără de la răzeși, cu fratele Teodor, Vlădenii lui Andrieș și Vladnicul ⁶. Își avea locuința în curțile de la cea d'întăiu moșie, și aici îl găsi în Ianuar 1811 pețirea ficeî sale—și a soției, Catrinița, — Maria, de către un tînăr boier de neam mare — nepot de Domn—și purtat prin lume, Ioan Cananău, care învâ-

¹ *Ibid.*, pp. 280-1, no. IX.

² *Ibid.*, pp. 223, 281 și urm.

³ *Ibid.*, pp. 278-9, n-1 VII.

⁴ *Ibid.*, p. 279, n-1 VIII.

⁵ *Ibid.*, pp. 282-3.

⁶ *Uricariul*, VI, pp. 281-2.

țase la Berlin, fiind în gazdă la pastorul Hauchecorne ¹. De și „rob interesului politicesc“, el protesta de „curățenia inimii“, de „ilicrinia“ sentimentelor sale, cerea cu înfocare — și într'un extraordinar stil, plin de figuri ciudate, — să „fie pus în sinul acei nădejdi ce s'aũ nascut cu deplină credință a unei prè-fericite uniri, cum mai în grabă“, adăugînd că nu cere „ban monedă“, ci numai, cu privire la moștenirea unui părinte — Șerban Cananău, cu care nu stătea în prea bune legături — „o iscălitură“. Se jura „pe însuși viața Marghiolițai, ce o socotesc mai scumpă decît a mea“. Numai cînd, în Februar, putu da de știre că tatăl său s'a învoit la căsătorie, „și-mi dă toată blagoslovenia“ ², părinții Marghioliței adăugiră pe a lor.

Încă din ziua de 12 Ianuar se redactase foaia de zestre a miresei. I se dădeaũ 50.000 de lei „în locul moșiei“, alți 3.200, 32 de galbeni, apoi 12 șiraguri de mîrgăritar hurmuz, un fluture de diamant, argintărie de masă din Lipsca, un șal de 3.000 de lei și o giubea de samur de 2.400, 12 „rînduri de straie“, între care rochie de blondă, rufărie de olandă și de batistă, ciorapi de mătasa și de bumbac ș. a. ³.

Carierea soțului ei am schițat-o aiurea ⁴. În 1822 o afacere de furnituri pentru oastea Turcilor, o ceartă cu creditorul Aga Țigară, îl ruinară. Văduva se luptă multă vreme cu cele mai mari greutăți ⁵ pentru ca la urmă să aibă neplăceri cu proprii săi fi: talentul lui Mihail Kogălniceanu se înfățișă s'o apere, într'o foarte frumoasă pledoarie, ce ni s'a păstrat ⁶.

¹ V. Prefața la *Doc. Callimachi*, II.

² Aici, pp. 286-7, n-le XIV-V.

³ *Studii și doc.*, XV, pp. 91-2. Originalul, în posesiunea mea.

⁴ *Doc. Callimachi*, II, p. XIV. Cf. vol. XX, pp. 188-9, 191 și urm., 203 și urm., 211-2.

⁵ *Ibid.*, pp. 234-5; aici, p. 311 și urm. Cf. *Uricariul*, VI, pp. 330-1.

⁶ Vol. XX, p. 41 și urm.

A doua fiică a lui Vasile Holban luă pe Stamatîn, în 1814¹; cu privire la dînsa nu se cuprinde nimic în corespondența de familie. O altă fată fu dată după Dumitrachi Iene sau Ienuță. Cît despre tată, el era încă în viață la 1826, stînd la Buda, pe moșia părintească². Soția sa, Catrina, din neamul dorohoian al Goroveilor, trăi și după dînsul, pînă la 1827: căsătoria cu această soră a Postelnicului Gheorghe Gorovei se făcuse în Iulie 1786³. Fiii lor au fost Mihalachi, ispravnic de Herța în 1818 și 1820, căsătorit cu Sultana⁴ și Teodor⁵;

Tot mai în vîrstă decît Andrieș era *Teodor* sau *Toader* Holban, care isprăvi cu titlul de boierie de Ban, după ce fusese o bucată de vreme Pitar. El îngriji, împreună cu Vasile, de afacerile lui Andrieș, cît timp acesta fu la Constantinopol. La 1820 îl găsim în corespondență cu Ștefan Gherghel, ruda sa, pentru hrisovul de stăpînire cerut de la Domnie: e întrebare dacă voiește și el ca actul să fie făcut „cu slove de aur”, ceia ce ar crește cheltuiala⁶. La 3 Mart 1825, își făcea testamentul, lăsînd 50 de stupi și 500 de lei nepoatei Mărioara, fata lui Vasile Holban, și alți 50 de stupi Cleopatrei, fiicei acesteia. Trăi cîtva timp încă după aceia (pînă la 1828), îngrijind de cumnata Catrina; răcind la înmormîntarea acesteia, încetă din viață peste puțin timp.

Ștefănică sau Ștefanachi Holban ajunse pînă la Clucerie. În 1798 cumpăra la sultan-mezat, cu 14.050 de lei, de la

¹ Aici, p. 291, no. xx.

² Hotărnicia pentru Ilie, *Uricariul*, XXII, pp. 99 și urm., 103 și urm.

³ *Ibid.*, p. 311, no. 1; *Uricariul*, VI, pp. 293-4. Vasile fiul lui Nicolae Holban la 1773 lingă Ilie; aici, p. 385.

⁴ Aici, pp. 293 (24), 295 (25), 301 (33), 303.

⁵ *Ibid.*, pp. 223-5, 290 (18), 294-5 (25), 301 (33), 306, 319, 320, 382-3. Trebuie a se ceti: „Vasili, părintele dumisale, Banul Teodor”. O hotărnicie a lui, în *Uricariul*, XIX, pp. 45-6. Alta, *ibid.*, XXII, pp. 132, 133 și urm.

⁶ Aici, pp. 292-3, no. xxii.

Matei Costachi moșia Mogoșești, care a rămas a familiei¹. Mai avea Poienile-lui-Talpă și parte din moșia părintească Pilipăuți². În Octombrie 1825 cumpără Sinihăul dorohoian de la Ecaterina Conachi³. După 1825, el se călugări însă, — la 17 Septembrie își făcuse testamentul, fără a fi fost căsătorit, — ajungînd călugărul Sava și egumenul mănăstirii, de el clădite, a Mogoșeștilor⁴. Îi închină tot ce cumpăraseră și moștenise : moșiile Pilipăuți, Sinihău, Hilișău sau Șilișău (pronunția moldovenească)⁵, Iepurenii și Mogoșești, cu stupi și cu aproape suta de vite ; o înzestră cu bolniță, cu cișmea, cu grajd și șură, mutînd satul la o depărtare potrivită cu datinile și datoriile călugărești. La 1835 locuia acolo, după moartea lui, 11 călugări, între cari un duhovnic, un eclisiarh, un cetet, un tipicar, un chelar și doi bucătari, iar numărul „fraților“ era de 6, printre cari cetetii, bucătarii, blănarii și potcăparii. Slujit de doi oameni, Sava rămase până la sfîrșit în fruntea mănăstirii⁶, pe care o închinase Mitropoliei lui Veniamin Costachi⁷. După regula stabilită de dînsul, Mitropolitul trebuia să facă egumen din soborul mănăstirii un „bărbat cu frica lui Dumnezeu, îmbunătățit și știutor de toată bisericasca rînduială“, alegînd numai în lipsa unui om potrivit pe cineva de la mănăstirile muntelui, cu care asimila, în ce privește așezămîntul și rînduiala, ctitoria sa⁸.

În sfîrșit, *Ilie Clucerul*, apoi *Banul*, zis în copilărie *Iliaș*,

¹ Aicî, p. 263.

² *Ibid.*, pp. 295-6, no. xxvi, p. 321, no. ix.

³ *Uricariul*, VI, p. 327; cf. *ibid.*, p. 326.

⁴ Aicî, pp. 301-2, no. xxxiv.

⁵ *Uricariul*, VIII, pp. 10-1.

⁶ Aicî, p. 329 și urm., no. xv.

⁷ *Ibid.*, p. 216.

⁸ *Ibid.* A se ceti, în nota de la p. 227 : 1828-32. De atunci e testamentul. și nu din 1806-12, fiind următor actelor din 1824 și 1825, citate.

stătea la Sinihău, pentru care-și cerea hrisovul la 1820 ¹. La 20 Februar 1824 el făcea testamentul său, și la 26 Mart își isprăvia traiul, fiind îngropat la biserica Banului din Iași ². În 1825 încă era judecată între moștenitori și Ștefan-Sava ³.

În stîrșit, dintre fetele lui Ilie cel d'întăiu, una, Smaranda, luă pe Vasile Mîrza (?) ⁴.

XXV.

Acte din colecția d-lui I. Atanasiu.

În legătură cu aceste cumpărături ale lui Constantin Cantemir ca boier, semnalăm cele din *Uricariul*, XVII, p. 133 și urm.

XXXIII. I.

O carte a starostelui de Cernăuți.

Pentru neamul Murguleț, v. Hasdeu, *Arhiva Istorică*, III, p. 223 și urm.

¹ Aici, p. 293, no. xxiii.

² *Ibid.*, pp. 215, 217, 220.

³ Cf. *ibid.*, pp. 323-4, no. xi și *Uricariul*, VI, p. 328.

⁴ Aici, pp. 273-4, no. iii.

I.

ÎNTĂIA CONDICĂ DE ORÎNDUIELI A LUÎ GRIGORE-
VODĂ GHICA, DOMNUL MOLDOVEI (1775).

I.
ÎNȚĂIA CONDICA RINDUIELI A LUI
GRIGORE-VODĂ GHICA¹

Condica Visterii gospodū de veniturile boeriilorū i altorū dregătorii i mortasipiia, părcălăbiia, camăna și alte precumū s'aū hotărītū să se urmeză, iarū alte avaeturī ce era date pe la unele mănăstiri i altora, și obiceiuri ce aū fostū mai înainte, aflīndu-să cu mare nedreptate și asupraitoare lăcui-torilorū, toate s'aū rădicatū, hotărīndu-să ca afară dinū con-dica aceasta nime să nu cuteză a lua și a urmā pe obiceiu-rile vechi, ce fieștecarele să iā venitulū său cu carte gospodū, scoasă de pe rinduiala condiciī aceștia, iscălită de Domnu, socotīndu-să a fieștecăruia venitū pe lună dinū soma veni-tului inū cită vreme va sta fieștecarele inū dregătoria sa, cumū și, de să va vinde vre unū venitū, cumpărătorii să

¹ În posesiunea d-ului G. E. Filipescu (comunicată de d. N. Filipescu). După condica din 1777, publicată de d. P. Rășcanu, *Leșile și veniturile Moldovei în 1776*, Iași, 1887, La începutul aceleia se cetesc aceste rinduri ale transcriitorului :

«Aceasta fiindū scrisă intocmai după condica Mării Sale răposatului Grigore-Vodă Ghica, ce inū leatū 1777, Aprilie 1, s'aū aflatū Domnu țării Moldaviei, pentru orinduiala veniturilorū a toate boeriile și leșile acei țări, ce era cu chearū iscălitura și pecetea Mării Sale,—

Acumū, ca să fie știută și crezută ori inū ce vreme că este scrisă in-tocmai după acea condică, s'aū adeverītū cu pecetea Vorniciei obștirilor Valahiei la toate foile innaiate, precumū aū fost și cea adevărată, acumū inū 820, Noemvrie 15. Vornicia dumnealui Velū Vornicū de obștirī Nicolae Văcărescu.

dè baniĭ pe fieştecare lună, urmîndu toţi la toate după hotărîre condiciĭ aceştia.

(Pecetea gospodū.)

Aceasta este scrisă după altă condică, mai veche decîtă cea din urmă, otū 1° 1775, totū a țări Moldaviei, pentru orînduiala veniturilorū boerilorū țării și altorū dregătoriĭ de acolò, precumū înlăuntru să coprinde, și, fiindū și ačasta scrisă întocmai după cea adevărată, ce era cu pecetea Domnului țări Moldavii, spre a fi crezută orĭ înū ce vreme că este întocmai, s'aū adeveritū cu pecetea Vornicii obștirilorū Valahiei la toate foile înnainte, precumū aū fostū și cea adevărată, acumū înū Vorniciia dumnealū Velū Vornicū de obștirĭ Nicolae Văcărescu.

820, Noemvrie 15.

Mortasiþia precumū s'aū așăzat să să urmeză, luîndu-să numai pe marfa ce s'a descărca pre la tîrguri, de alijverișū, și pe vitele ce să vorū vinde la tîrgu i la iarmaroace.

L-1 bani noi.

- 40 de calū, iapă ce să va vinde înū tîrgū și la iarmaroace, iarū de străjnicu pe giuătate, însă giuătate să dè cumpărătorulū și giuătate vînzătorulū.
- 24 de boū, vacă ce s'a vinde înū tîrgu și la iarmaroace, iarū de mînzatū pe giuătate, însă giuătate să dea cumpărătorulū și giuătate vînzătorulū.
- 10 de mascurū ce s'a vinde în tîrgū și la iarmaroace, însă pe giuătate să dè vînzătorulū și giuătate cumpărătorulū.
- 6 de oae i de capră ce s'a vinde în tîrgu, saū s'a tăia la trunchiū, numai pe la tîrguri și la iarmaroace.
- 3 de mielū ce s'a vinde saū s'a tăia la trunchiū pe la tîrguri și iarmaroace, însă de la Ispasū înnainte.
- 15 de carulū cu sare ce s'a descărca la tîrgū i la iarmaroace.

Lei banî noi.

- 2 — de butea cu horilcă ce vine dinu Țara Leșască și s'a descărca la târguri, iarū de polobocū pe giu-mătate.
- 4 de păreche de roate, adică cîte unū banū de roată ce s'a vinde la târguri i la iarmaroace.
- 6 de carulū cu șindrila saū draniță ce s'a descărca la tîrgū i la iarmaroace.
- 15 de carulū cu cofe ce s'a descărca la târguri saū la iarmaroace, iarū de căruță de giu-mătate.
- 10 de carulū i căruță ce s'a vinde la tîrgu i la iarmaroace, iarū care va trece peste hotar să dē pe giu-mătate.
- 40 de carulū i căruța cu orice felū de marfă arū trece piste hotaru, iarū la intratū de piste hotaru să nu dē, căci va plăti unde va descărca la tîrgū, după hotărîrea condicii de fieștecare marfă.
- 40 de totū carulū i căruță cu orice altū feliu de marfă s'arū descărca pe la târguri de vînzare. Iarū, la iarmaroace, neguțătorii pămîntenii să dē pe giu-mătate, iarū neguțătorii streinii vorū da și la iarmaroace deplinū, cîte 40 de banî.
- Însă această mortasipie va fi afară dinū zaherē, făină, grîū, orzu, mălaiū, popușoi, bobu, mazire, linte, fasole, curechi, finū, lemne, pește proaspătū și vinū, și afară de alte legumi și verdețuri, și afară de cherestē i de pîiatră și varu.
- Pircălăbie precumū s'au așazatū să să urmeză numai la marginea țării.
- 20 de totū carulū saū căruța saū carū mocănescū, ori cu ce felū de marfă arū fi, să dē numai la margine, unde a intra înū țară, de peste hotarū, ori de a descărca acolō, ori de a trece, și cu acē cărțulie să fie nesupăratū înū toată țara unde va înbla, și
- 20 să dē de totū carulū saū căruță saū carū mocănescū, orice felū de marfă a fi, să dē la margine

Lei banî noi.

unde a eşi dină ţară piste hotarū, afară dină za-
herea, mucaesea şi afară dină cele ce să vorū
discărca pe la orice târguri de pe la margine,
pentru îndestularea norodului, fiindcă nu ese dină
ţară.

- 10 de carulū i căruţa cu orice felī de cherestea va
trece piste hotaru, să dea căraşulū.

Camăna precumū s'aū aşăzatū să să urmeze.

- 2 polū de toată bute cu vinū ce s'a vinde numai pe la
crăşmile di pe la târguri. Iarū de poloboace pe
giumătate, cumū şi unde n'a fi căreme şi orū
vinde pe la casă înū târguri, asemenea să să ur-
meze, dăndū de bute 2 polū lei şi de polobocū
pe giumătate.
- 3 de toată bute cu horilcă ce s'a discărca pe la tăr-
guri, atâtū horilca ce vine dină ţara leşască, cītū
şi horilca ce să face aicea înū ţară, iarū de po-
lobocū pe giumătate.

Brudina Dunării otū Galaţi.

- 20 de calū, boū la caru i căruţā încărcată, iarū, de
vorū trece cai saū boī înnotū, să dē giumătate
pentru povară.
- 15 de calū, boū la caru i căruţā deşartā, iarū, de vorū
trece cai saū boī înnotū, să dē pe giumătate.
- 15 de omulū călare ce va trece înū podu, iarū de
omulū pedestru 6 banī.
- 10 de orice vitā slobodā ce va trece unū podu.
- 3 80 pe 1000 de oi ce vorū trece înū podu, dinū oile
mumbaeliī inpărăteşti.
- 5 — pe 1000 de oi ce vorū trece înū podu, oi neguţitoreşti.

Brudina Nistrului [= Răşcanu, p. 71].

Brudina Prutului, Siretului i a Moldoviī, Bistriţa şi Tro-
toşulū [= *ibid.*, p. 72].

Vătășia de chiragiî i de cărăuși.

Lei bani noi

— 3 de leu de la chiragiî, dinu soma chirii ce să va tocmî fieștece chiragiû sau cărăușu, cumu și neguțitorîi streinî sau pămîntenî ce voru încărca marfă pinu carăle lorû, socotindu-să chiria după cale ce voru merge, măcaru și peste hotarû de va eși, păr' la loculû unde va descărca marfa să să socotească soma chirii, și să de cîte trei bani de leu. Asămene și carăle ce voru încărca vinû de pe la podgoriî și sare de la ocnă, de voru fi cărăușîi streinî dintr'altă țară, să de cîte trei bani de leu dinu soma chirii, iarû pămîntenî să nu să supere.

Însă acastă vătășie să să ia numaî unde să voru încărca marfa, și vătășîi de cărăușî i dă chiragiî să aibă purtare de grijă ca să tocmiască chiragiî cu chizășie, dîndu vâtafulû dă chiragiî și tescherê la mîna neguțitoriuluî, arătîndu numele chiragiuluî, și dinu ce locû, și ce marfă aû încărcatu, și la ce locu este să margă, ca, întîmplîndu-să vre-o pri-mejdîe, să de samă.

Rînduiala pripasurilorû după cumu s'aû așăzatû să să urmeze, dîndu-să înu sama ispravnicilorû.

Orî la cine să va pripăși orice felû dă vită, să aibă a o ținea cincî zile la casa lui, și, găsăndu-să stăpînulu viteî, cu dovadă și cu chizășie să o dea, și să ia cincî parale de vită cheltuiala și osteneala lui. Iarû, pără înu cincî zile negăsîndu-să stăpînulu, să fie datorû acelû ce va avea pripasulû a duce vita la dregătorulû Ținutuluî, și să ia de la ispravnicû acele cincî parale și pecetluită pe vitele acele de pripasû înu semne cu veletû.

Iarû cine va ținea vite de pripasû mai multu de acele cincî zile tănuite, dovedîndu-să, să să pedepsească, și dregătorulû datorû să fie a ține acele vite de pripasû la locû știutû înpregiuruluî țîrguluî, ca fieștecare păgubașû să știe unde a căuta paguba sa, și, aflîndu-să stăpînulu pripasuluî, cu dovadă să o ia, dăndu ispravniculuî colaçû unû leu noû

de calū, iapă și noaozeci de banī noi de boū, și șasăzeci banī noi de vacă, și de alte vite mai mici 45 banī noi; însă să dè și o pară de săptămînă cheltuiala la zilile de vară, și unū banū pe zi la zilile de iarnă, Noemvri, Dechemvri, Ghenarū și Fevruarū, iarū, schimbîndu-să dregătorulū, pentru cîte vite de pripasū nu s'orū afla stăpînii lorū ca să le è, să aibă a le da anume înū părū, cu izvodu iscălitū, înū mîna ispravniculū celū nou, și să întoarcă cheltuiala pă cîtă vreme a fi ținutū acele vite, după cumū să hotărăște, și să ia și elū izvodū, asămene iscălitū, de la ispravniculū celū nou. Iarū care dinū dregători va urmā înpotrivă și va mistui pripasurī, pierzândū colaculū și cheltuiala, să plătească și prețulū vitei ce să va fi prăpădit, cu prețulū ce va încredința stăpînulū vitei, și să fie lipsitū și dinū dregătorie.

Pentru tilhari, în ce chipū să să urmeză.

Tilharii ce vorū prinde Armășai, să-I aducă la temniță cu lucrurile acele ce să vorū găsi dă furatū asupra lorū, iarū dă lucrurile ce să vorū afla pă la casele tilharilorū, prinū marifetulū ispravnicilorū dă Țănutū, să ia Armășalulū izvodū iscălitū de ispravnicū, dîndū și lucrurile acele pă sama sătenilorū de acolò, și, împlinindu-să paguba păgubașilorū, globa lui Velū Armașū cu Divanulū să să socotească, după vinovăție, și după hotărîrea Divanulū își va lua globa. Iarū tilharii ce-I vorū prinde ispravnicii de pre [la] Țănuturī saū alții dregători de pe la margine, vorū lua cele ce vorū găsi asupra tilharilorū: dinū care întii să să îplinească paguba păgubașilorū ce vorū cunoaște dintr'acele lucruri ce să vorū afla la dînșii, iarū ce nu vorū cunoaște păgubași dintr'acele ce să vorū afla asupra lorū, le vorū lua ispravnicii globă, mișcătoare saū nemișcătoare. Iarū ce vorū avè pe la casele lorū, să facă ispravnicii izvodū iscălitū și, dinpreună cu tilharii, cu faptele lui înū scrisū să-lū trimiță aici, la Velū Armașū, înpreună și cu gazdile lorū ce să vorū dovedi acolò. Și, atitū lucrurile tilharilorū ce să vorū găsi pă la casele lorū, citū și a gazdelorū, să să dè pă seama sătenilorū, și aici, cu Divanulū domnescū cercetîndu-să, să va hotărî

atîta pedeapsa tîlharilorû și a gazdelorû, cîtû și împlînirea pagubei pîgubașilorû, cumû și gloaba lui Velû Armașû.

Morșî de omu ce vorû aflâ dînû pricinî de sfadâ, sau ori dînû, ce pricinâ, oriunde să vorû afla acei ucigașî, să-î trimiță dregătorulû Țînutului cu faptele lui înû scrisû, și cu izvodû iscălitû de ispravnicû, de toate lucrurile lorû, care să să dè pe sama Vornecului satului, și aice, cercetîndu-să cu Divanu, să va hotărî, atîtû pedeapsa lui, cîtû și gloaba lui Velû Armașû.

Iarû, pentru ucigașî și jacașî ce să facû cete, umblindû pinû țară ucigîndû și jăcuîndû și schingîndû, pe unî ca aceia cine îl vorû prinde, ce vorû găsi la dînșî să fie toate ale lorû, fiindû prindere cu primejdie de viață, însă afară dînû lucrurile pîgubașilorû ce vorû çunoaște că sîntû ale lorû cu dovadă.

Dregătoria ispravnicilorû.

Lei bani nef.

15 Să ia de totû vinovatu ce să va închide la grosû cîndû să va slobozi, iarû cei ce să vorû închide pentru banî Vistierii și pentru datorie, să nu dea.

Cărăușie după hotărîre.

Părcălăbie după hotărîre, însă numai la dregătorî de pe la marginî.

Pripasurile după hotărîre.

Tîlhărie după hotărîre.

Înplineala.

Zece banî de çasû cîndû va trimite cu treapdû.

Milile ce aû mănăstirile de la Domnie, cu hri-soave, îrf ce chipû să să urmeză:

Mănăstirea Galata i mănăstirea Frumoasa.

Mortasipiia după condica Vistierii să ia de la iarîmaroa-cele ce sîntû rînduite acestorû doao mănăstiri, și să înpartă întocmai amîndoaç mănăstirile, însă, fiindû că lo-

LeŃ banŃ nol.

culu Tîrgușorului este datu danie mănăstirii Frumoasăi, să aibă a lua la iarmaroace și chiriia locului, adică :

- 40 — de toată dugheana, sau taraba, ori cu ce marfă a fi.
 10 — de vatra ce facu focu pentru bucate.
 30 — de crășmă; iarū parcălăbie să lipsească de totū, fiindū că s'aū datū numai la marginea țării să să iă.

Mănăstirea Cetățuia.

MortasiŃia după condică, însă numai la iarmarocu ce să va face la Sfântu-Petru, la Tîrgușoru, iarū chiriia locului va lua mănăstirea Frumoasa.

Mănăstirea Copou.

MortasiŃia după condică și chiriia locului la doao iarmăroace ce să vor face pe locu Copoulu, adică la 20 zile a lui Iulie și la 8 zile a lui Septv.

Mănăstirea Precista dinu Romanu.

MortasiŃia, după condică, dinu tîrgu Romanulu.

Mănăstirea Bistrița.

MortasiŃia tîrgulū Bacău, după condică.

Mănăstirea Sfântulū Ioanū Zlatoustū.

MortasiŃia, după condică, dinu tîrgulū Lăpușni.

Mănăstirea Putna.

MortasiŃia, după condică, dinu tîrgulū Siret[iu]lu.

Mănăstirea Horecea.

Brudina, după condică, a podulu otū Prutu, dinu Cernăuți.

Mănăstirea Sfintului Spiridon.

Venitu de la Galați.

Lei bani noi.

- 30 — de fieștecare salhană.
  - 3 — de toată magazaua mare ce a fi în față.
  - 2 — de toată magazaua mică ce a fi în față.
  - 2 — de toată magazaua mare ce a fi dinu dosu.
  - 1 — de toată magazaua mică ce a fi dinu dosu.
  - 2 — de toată șaica mare ce să pogoară pe Siretū cu albii.
  - 1 de toată șaica mică, tijă.
  - 33 de toată casa ce să vorū afla pe hotarulū locului mănăstiri bezmănu.
  - 30 de totū catargulū ce să coboară pe Siretū.
  - 30 de toată cîrma de ulmu pentru corabie.
  - 15 de totū trenchetulū.
  - 9 de totū siriculū mare.
  - 3 de tot siriculū micū.
  - 3 de totū tahtaliculū ce să coboară pe Siretū.
  - 1 de totū dulapulū ce vine pe Siretū.
  - 2 de totū ciftu dulapū,
  - 1 de doao grinzi saū doi ușori ce vinū pă apă.
  - 1 dă doao scînduri de bradū ce vinū pă apă.
  - 3 de totū carulū cu lemne de focū ce vorū veni de vânzare.
  - 1 de doao scînduri mari de teiū ce vinū pă apă.
  - 6 de totū carulū ce va intra inū tîrgulū Gălați, ori cu ce felū de marfă a fi, saū cu chereștē, afară numai de carăle ce vorū fi cu zaerē, griū, orzu, mălaiū, popușoi și orice altū felū de grăunță și de sare, — pe acestea să nu să supere.
  - 6 sfărmatul fierului, însă de unū drugu.
- Dijma dinū vit ce să vorū afla pă loculū mănăstiri, după obiceiū.

Alte venituri.Lei bani noi.

- Mortasiipia tîrgului Iaşului, după condică.
 Mortasiipia Tîrgului-Frumos, tîjă după condică.
 Părcălăbiia Sorocăi, după condică.
- 2 vama de pe vinaşele ce ducă Cazaclii şi alţii, şi-lă trecă peste hotar, însă dă bute mare doî lei, iară de polobocă pe gîmătate, după hrisov, iară de pe vinaşele de la Niculişălă, cîte 60 de bani de bute.
- Vinzare rachiului i a horilcîi dină Tîrgulă Ocneî, dupe carte.
- Vinzare peştelui i a scumpii, ce trecă peste hotar, la Trotuş, după carte.
- Venitulă cantarului dină toată ţara, afară dină tîrgurile ce sîntă date pe la alte mănăstiri, după hrisov.
- 6 sfărămatul fierului dină tîrgulă Iaşi, după carte, însă de ună drugă.
- 1 de toată oca de ceară ce trece peste hotar.
- 3 de totă drobulă de sare ce s'a rădica dină mîglă, ori cu bani, ori veresie, cumă şi dă sare de coţeţă ce s'a striga drob, i de Gălaţi.
- 15 de totă carulă cu liptcănă ce să va descărca, iară de trecătoare pe gîmătate, iară de pe postajăle ce aducă Jidoviî şi alţii, iarăşi să să iă după hrisov.
- Mortasiipia după condică de iarmaroacele ce să voră face la Tîrgulă-Noă, adecă Sfintulă Theodoră, Floriile, Sfintulă Gheorghie şi Rusaliile.

Venitulă cotăritului dină toată ţara, de la cei ce vîndăcu cotulă, adecă :Lei bani noi.

- 3 — Liptcaniî, şi
 3 — Jidoviî postăvari, şi
 2 — Bogasierî pămîntenî i Armeniî pămîntenî, şi
 2 — Abagerî i sucmanariî, şi

Lei bani noi.

- 2 polu Sîrbii și Armenii streini și
 1 polu Jidovii i alții ce vîndu mărunțușuri cu cotul, și dă-
 săgarii ce umblă pinu țară și vîndu cu cotul.
 Doao crișme și doao trunchiuri dinu Tîrgulu Eșului
 iarăși să fie scutite de toate angăriile, după hrisovă.

Catalogu de rînduiala boieriloru după cumu s'au
 așăzatu stêpena fiecării dregătorii.

- Velu Logofătă.
 Velu Vornecă de Țara-de-josu.
 Velu Vornecă de Țara-de-susu.
 Hatmanu i pîrcălabu sučavschi.
 Velu Post.
 Velu Spăt.
 Velu Vist.

Iară, de s'a întîmpla să fi fostu mai înainte într'altă bo-
 erie mai mare, să să păzască rangulu și cinstea boerii care
 au fostu mai înainte.

- Velu Banu.
 Velu Pah.
 Velu Stolnicu.
 Velu Camenaru.
 Velu Comisu.
 Velu Agă.
 Velu Camarașu.
 Velu Gramaticu.
 Velu Sărdaru.
 Pîrcălabu de Galați.
 Staroste de Putna.
 Staroste de Cernăuți.
 Velu Medelaiceru.
 Velu Portaru.
 Velu Cluceru.
 Velu Sulgeru.
 Velu Jicniceru.
 Velu Pitaru.

Velū Ŝătrarū.
 Velū Armaşū.
 Velū ispravnicū de Curte.
 Velū Cuparu.
 Velū Vameşū.
 Vornicū de Botoşani.
 Velū Căpitanū de Iefeci.
 Velū Căpitanū de dărăbani.
 Vtori Logofătū.
 Vtori Post.
 Vtori Spat.
 Vtori Vest.
 Treti Logofătū.
 Vătafū de aprozi.
 Ceauşu de aprozi.
 Vătafu de copii.
 Vornicu gospojdi.
 Logofātu de Vistierie.
 Velū Căpitanū de Greceni.
 Vornicū de Cîmpulungu otū Suceava.
 Velū Căpitanū de Iaş, până aicea cu căftane.
 Vtori Pah.
 Vtori Stolnicū.
 Vtori Comişū.
 Vtori Cămăraşū.
 Vtori Gramaticū.
 Ič-čohodarū
 Treti Postelnicū.
 Treti Spăt.
 Treti Vist.

Dieci de Visterie i postelnicèi.

Vtori Portarū.
 Becerulū.
 Velū Cahfegiū.
 Divictarulū.

Credincerulū.
Velū Cîubucciū.
Velū Ţerbecciū.
Stolnicū dă Curte.
Ibrițtarulū.
Sofragiu.
Sandangiu.
Rahtivanu.
Treti Comisū.
Treti Gramaticū.
Treti Portarū.
Velū Căpitanū de Coțmanī.
Vornicū de Cîmpulungu Rusăscū.
Velū Căpitanū de Tecuçu.
Velū Căpitanū de Codru.
Vornicū de Poartă.
Logofătū de taină.
Camarașū de izvoade.
Poroșnicū.
Polcovnicū.
Bașū-Cîohodarū.
Bașū-Bulubașū dinū Curte.
Velū Căpitanū de Ropce.
Velū Căpitanū de Neamțu.
Velū Căpitanū de Agîudū.
Vornicū de Vrance.
Velū Căpitanū de Covărlui.
Velū Căpitanū de Lăpușna.
Velū Căpitanū de Orheiū.
Velū Căpitanū de Soroca.
Velū Căpitanū de Dorohoiū.
Velū Căpitanū de Cîuhurū.
Vtori Medelnicerū.
Vtori Clucerū.
Vtori Sulgerū
Vtori Jicnicerū.
Vtori Pitarū.

Vtori Șătrară.
 Vtori Armașă.
 Satără-Bașa.
 Pivnicerulă.
 Vătafulă de Păhărnice.
 Vătafulă de aprozi.
 Vătafulă ¹ de copii.
 Stegarulă de copii.
 Vtori Bulubașă dină Curte.
 Căpitanulă de drăgan.
 Sotniculă.
 Căpitanulă de vânător.
 Bașă-Bulubașa Hăt[mănescă].
 Bașă-Ceaușă Ageșă.
 Bașă-Bulubașă Ageșă.
 Vtori Bulubașă Hăt[mănescă].
 Treti Bulubașă Hăt[mănescă].
 6 Bulubași Ageșă.
 Buăucașă Ageșă.
 Căpitană de cîmpă a Hat[mănie].
 Căpitană de băltagă a Aġii.

Venitulă Logofeții ceș Mari.

Lei bană noi.

- 5 de pungă pe slujbele Visterii i a Cămărit, ce s'oră vinde la cochi vechi, adecă desătina, goștina, vădrărită, cunița leșască i armenească de vară, i cunița armenească de iarnă, ce daș pentru agăutorință, i ocna i vama cu mortasipiile, i alămulă i ușurulă ²; iară care dintr'aceste slujbe să voră căuta înă credință pe soma tableloră ce-oră da la Vistierie, socotindu-să cîte 5 lei de pungă, să să dă de la Vistierie cu pecete gospodă.

¹ În loc de «vătafulă» e la aceste două rinduri: «estă».

² Ușurul.

Venitulū Vornicii ceî marî de Țara-de-gîosū.

Lei banî noi.

- 15 de totū bou de negoțū ce trece peste hotarū.
- 15 de calū, iapă tijū ce va trece peste hotarū.
- 9 de vaci i de alți boi de gîug i gîuncanî ce vorū trece peste hotarū, afară de boi i de alte vite de zalhană, fiindū pentru zahereaoa Capanuluî.
- 15 de bou ce cumpără boșneni¹ și-lū trec peste hotarū.
- 5 polū de toată căldarea ce lucrează horilcă de piine pe la orice velniță în toată țara într'unū anū odată, începîndu-să de la zi întiiū a luî Ghenarū.

Venitulū Vornicii de Țara-de-susū.

Lei banî noi.

- 5 polū de toată butea cu horilcă numai, ce vinū dinū Țara Leșască, iarū de polobocū pe gîumătate.
- Mortasipiia, parcălăbie și camăna tîrguluî Chișinăū, după cumū s'au așăzatū la condică.

Venitulū Hătmăanii.

Lei banî noi.

- 1 Vornicū de Cîmpulūlungu otū Sučava, cu doaozeci de paņiri.
- 30 — Velū Căpitanū de Ropce, cu 20 paņiri.
- 30 — Velū Căpitanū de Neamțu, cu 20 paņiri.
- 30 — Velū Căpitanū de Troțușū, cu 30 paņiri.
- 20 — Velū Căpitanū de Agiudū, cu 15 paņiri.
- 30 — Vorniculū de Vrance, cu 15 paņiri.
- 30 — Bașbulubașa de Focșani, cu 50 slujitori.
- 120 șase căpitanî otū Focșani, cîte 20 lei dă căpitanū, cu 300 slujitori, cîte 50 slujitori de steagū.
- 30 — Căpitanū de menzilū otū Focșani.
- 50 — Velū Căpitanū dă Tecuci, cu 50 slujitori.
- 30 — Velū Căpitanū de Covurluiū, cu 50 slujitori.
- 30 Bașbulubașa otū Galați, cu 50 slujitori.

¹ Bosniaciî, Boșnegiî.

Lei banî noi

- 60 trei bulubaşi otŭ Galaţi, cîte 20 lei, cu 150 slujitorî, cîte 50 slujitorî dă steagŭ.
- 30 Căpitanŭ de menzilŭ otŭ Gălaţi.
- 50 — Căpitanŭ de Puţani, cu 200 călăraşi menzălgiî.
- 30 Căpitanŭ de Sohului (*sic*), cu 100 călăraşi menzălgiî.
- 50 Căpitanŭ de menzilŭ otŭ Bărladŭ.
- 50 Căpitanŭ de menzilŭ otŭ Vaslui.
- 100 — Velŭ Căpitanŭ de Grecei, cu 30 de săimeni.
- 50 Velŭ Căpitanŭ de Codru, cu 20 de săimeni.
- 10 Căpitanŭ otŭ Fălciî, cu 70 călăraşi.
- 10 Căpitanŭ otŭ Huşi, cu 60 slujitorî.
- 20 Velŭ Căpitanŭ de Soroca, cu 30 slujitorî.
- 10 — Sotniculŭ otŭ Soroca, cu 20 cazaci.
- 10 Vătatŭ de îmblătorî, cu 15 îmblătorî.
- 15 — Căpitanŭ otŭ Iarova, cu 30 căzacî.
- 15 Căpitanŭ otŭ Japca, cu 30 călăraşi.
- 30 Căpitanŭ de Heru, cu 60 călăraşi.
- 15 — Căpitanŭ otŭ Cosăuşi, cu 50 căzacî.
- 15 Căpitanŭ otŭ Văsălcău, cu 50 căzacî.
- 15 Căpitanŭ otŭ Rughî, cu 20 căzacî.
- 15 Căpitanŭ otŭ Săneteuca, cu 20 călăraşi.
- 15 Căpitanŭ otŭ Cernila, cu 18 călăraşi.
- 15 Căpitanŭ otŭ Vadulŭ Raşcovului, cu 20 căzacî.
- 15 — Căpitanŭ otŭ Salce, cu 15 căzacî.
- 15 — Căpitanŭ otŭ Vărtejăni, cu 15 călăraşi.
- 15 — Căpitanŭ otŭ Solunceni, cu 15 călăraşi.
- 15 — Căpitanŭ otŭ Volăvneşŭ, cu 15 căzacî.
- 15 Căpitanŭ otŭ Vadu Nimereuca, cu 15 căzacî.
- 50 Velŭ Căpitanŭ de Coţmanî, cu 30 slujitorî.
- 15 Căpitanŭ otŭ Chesălău, cu 20 călăraşi.
- 15 Căpitanŭ otŭ Hlivişte, cu 20 călăraşi.
- 15 Căpitanŭ otŭ Costeşti, cu 20 călăraşi.
- 15 — Căpitanŭ otŭ Sarapciŭ, cu 20 călăraşi.
- 15 Căpitanŭ otŭ Subraneşi cu 20 călăraşi.
- 15 Căpitanŭ de băranî otŭ Cernăuţi, cu 50 de băranî.

Lei bani noi.

- 10 — Vătafă de înblători, cu 30 de înblători.
 50 Vornică de Cîmpulungu-Rusăscă, cu 15 panțiri.
 20 Velă Căpitană de Iubănești, cu 50 panțiri.
 20 Velă Căpitană de Dorohoiu, cu 30 slujitori.
 50 — Căpitană de menzilă otă Ștefănești i Crasnaleuca.
 20 Velă Căpitană de Ciuhoră, cu 30 slujători.
 30 Căpitană de Tabără, cu 100 călărași menzălgiți.
 30 Căpitană de Răzina, cu 110 călărași menzălgiți.
 20 Căpitană de Bălănești, cu 40 călărași.
 20 Căpitană de Măgură, cu 50 călărași.
 20 — Căpitană de Răsipeni, cu 20 călărași.
 20 Căpitană de Boldurești, cu 100 călărași.
 20 Căpitană de Sinești i Mircești, cu 50 călărași.
 100 Velă Căpitană de Eși.
 100 Poroșnică.
 80 Bașbulubașă hătmănescă, cu 53 slujitori.
 300 (?) trei bulubași, cu 159 slujitori, cîte 2 de steagu.
 30 Bașbulubașă dină Curte, cu 33 slujitori.
 20 Bașbulubașă dină Curte, cu 33 slujitori.
 20 Căpitană de drăgană, cu 23 slujători.
 20 Sotniculă, cu 53 slujitori.
 100 cinci căpitană de Arnăuți, cîte 20 lei, cu 100 Arnăuți, cîte 20 la steagu.
 50 Căpitană de vânători, cu 53 vânători.
 1 polă de totă slujitorulă ce să arată la rânduială Hăt. la fieștecare zapciă.
 1 — dină 15 lei ce să dă de la Visterie pentru cumpăratulă cailoră de menzilă pe cîți cai noi să voră cumpăra, iară pe cai vechi să dea căpitanulă de menzilă cîte polă lei de cală, socotindu-să doi dreptă unulă.
 50 Căpitană de menzilulă Eși.
 10 Vătafă de vărniceră i de pisărară (*sic*).
 10 Vătafă de cărămidară i de olară.
 30 Calfa de teslară.
 30 Calfa de zidară.

Și acești doi vătăji și doao calfe să poarte de grija ca oricui arū trebui să cumpere varū, piatră, cărămidă, cumū și cine arū avē trebuiță să tocmască zidarī și teslarī prinū marafetulū zapciilorū, făcându tocmală, ei să dē samă de orice pagubă s'arū întîmpla, orī de arū fugi vre unī, orī de arū mīnca bani, sau de n'arū isprăvi lucrulū. Și, acești doi vătăji și doao calfe fiindū scutiți dă birū și de alte angării, să ē fieștecare vătăfū sau calfă dinū prețulū marfii sau a lucrului cîte unū banū de leū.

Patru culucurī să pue Hatmanulū la patru locuri: la Tătărași, la Feredeī, la Broșteni și la Muntenime, cîte 4 slujitorī și unū zapciū la fieștecare locū, și fieștecare culucū să scoată doao fānare înū fieștecare sară, și mahalagii să dē cîte optū parale dă fānarū pā toată sara cîndū i-a veni rîndulū după izvodū de mahalagiī cu iscālitura Hatmanului, nerāmāindū nime scutitū, orice braslă s'arū numi, afară numai casāle boerilorū, mazililorū, neguțătorilorū și ruptașilorū i femeī fără de bărbatū și fără dă fecorū de slujbă, să nu să supere.

Totū venitulū Hătmānii ce s'au socotitū pe unū anu, să dē fieștecare pe giumātate la Sfāntu Gheorghē și pe giumātate la Sfāntu Dimitrie, și zapcii c-orū fi datū poclonū pe polū anu, de va vrē Hatmanulū să-lū schimbe piste vreme, să i să întoarcă poclonu, poprindū Hatmanulū numai pe cîtă vreme va fi stătutū zapciū.

2 trunchiurī i 2 crășme să fie scutite de toate angăriile i de agiutorință.

Venitulū Postelnicii ceī Mari.

Lei bani noi

1000	dinū vama gospodū, iarū, de să va vinde, să dē de la sāne mușterii ce vorū cumpăra vama, piste suma cumpărătorii.
500	dinū ocna gospodū, iarū, de să va vinde, să dē de la sine mușterii ce cumpără vama, piste suma cumpărăturii.
1000	dinū una parā ce s'au rînduitū la havaeturile boe-

Lei bani noi.

- riilor, dinu cinci parale pe leu, răsura agiuto-
rinții.
- 500 — dinu una pară ce s'au rînduitu la havaeturile boe-
riilor, dinu cinci parale pe leu, răsura mucare-
riului.
- 250 leafa pe lună de la Visterie, cu pecetluită gospodă.
- 100 Avaetu caftanului dregătorii, de la Velu Logofătă
și până la Velu Vist.
- 80 Avaetulă de la Velu Banu și păra la starostele
dă Cernăuți.
- 50 Avaetulă de la Velu Medelniceru și păr' la Vor-
nicu de Botoșani.
- 30 Avaetulă de la Velu Căpitanu de lefeciu și păra
la 3 Logofătă.
- 15 Avaetulă de la Vătafulu de aprozi și păra la 3
Vist.

Venitulă Visternicii ceî Marî.

- 1000 dinu vama dinu Ocnă.
- 300 la fieștecare cfortu dinu polu pară ce s'au rînduitu
la havaeturile boerilor, dinu 5 parale de leu, ră-
sura zloțașilor, bezu răsura mazili i a ruptelor.
- 1000 dinu una pară ce s'au rînduitu la havaeturile boe-
riilor, dinu cinci parale de leu, răsura agiuto-
rinții.
- 500 dinu una pară ce s'au orînduitu la havaeturile boe-
riilor, dinu cinci parale de leu, răsura muca-
reriului.
- 150 cu pecetluitu gospodă, dinu trei slujbi, desătina,
goștina, vădrăritulă, cite 500 lei dinu slujbă.
Răsurile dăjdiloru mazililoru i ruptașiloru.

Venitulă Spătării ceî Marî.

- 3 de totu drobulu i steție de sare i de cotețu care
șă strigă drobu, ce s'a vinde și s'a rădica dinu

Lei bani noi.

măglă, să de cumpărătorul, oricine arū fi, măcarū cu bani gata de va cumpăra, sau veresiia, sau măcarū și cămărași de ocnă, de vorū rădica sare dinū măglă cu cheltuiala lorū, să plătească fieștecine acestū venitū, cite trei bani.

Venitulū Băniî ceî Marî.

- 3 de totū drobulū i steție de sare i de cotețū care să strigă drobu, ce s'a vinde și s'a rădica dinū măglă, să de cumpărătorul, oricine arū fi, măcarū cu bani gata de va cumpăra, sau veresiia, sau măcarū și cămăraș de ocnă, de vorū rădica sare dinū măglă cu cheltuiala lor, ū să plătească fieștecine acestū venitū, cite trei bani.

Venitulū Păhărniciî ceî Marî.

- 1 de toată bute cu vinū ce vine din gîosū înū tîrgulū Iașiî, cumū și de la alte potgoriî asămene, afară dinū vinațele ce vorū fi de prinū pregiuru Eșului, iarū de polobocū pe giumătate; însă părintele Mitropolitū, episcopii și toți veliți boeri, cu boeriî și fără de boeriî, pîră la Velū Comisū, cumū și gîupănesăle sārache ce le or fi fostū boeriî pără la această dregătorie, să nu de leu de bute pe dreptū vinulū ce vorū ave dinū vile lorū; iarū cariî dinū boeriî aceștia va numi nis-careva vinū a oamenilorū săi sau a altorū oameni streini pe numele săū, aflāndu-să de Velū Pah., să aibă a lua venitulū Păhărniciî indoiti de la acelū cu vinulū.

Dinū ortulū stărostescū de la Putna să ia Velū Pah. pe giumătate.

Venitulū Stolniciî ceî Marî.

- 2 — de totū pogonulū de tiutiunū, pogonăritū cu măsura ce este înū Visterie, făcîndu-să și sfări cu

Lei banı noi.

pecete gospodü, și, dinü totü venitulü c-a cuprinde orı înü vânzare orı înü credință, să ia Velü Stolnicü doi banı, iarü unü banü să va da luı Velü Medelnicerü.

Venitulü luı Velü Cămănarü.

Velü Cămănarü va lua venitulü camenı după cumü să cuprinde înü condică, afară din tîrgurile ce sîntü date altora.

Să ia de toată vita ce s'a tăia la trunchiü cîte o pară, și de oae, capră cîte unü banü, avîndü purtare de grijă să să afle carne îndestulü, și să fie scutitü de birü.

- 1 fieștecare pităriță ce va vinde pîne, pe trei lunı unü cıfertü.
- 55 adică 20 zăr[macupı], starostele de Jidovi, cu toată breasla jădovască, pă trei lunı unü cıfertü.
- 20 starostele de Armenı, cu toată brasla armenească, pe trei lunı unü cıfertü.
- 50 vătafulü de chiragiı i de căräuși, urmîndü vătafulü cu carte după rînduiala condicıi ce arată pentru venitu säü, și să fie scutitü de birulü Visterii.
- 80 starostele de neguțătorı streini, și să fie scutitü de birü.
- 8 optu starostı, însă starostele de cibotarı ce lucrează săftieni, i starostele de cibotarı ce lucrează teletinü, i starostele de tălpăları, i starostele de cojocarı, i starostele de bărbierı, i staroste de sucmănarı cu starostele de abagerı i șlicarı, și acești optu va da fieștecare poclonu säü, cîte doi polü lei do (*sic*) omü într'unü anü, cîte zăci lei pe cıfertü, pi trei lunı unü cıfertü, și fieștecare, fiindü scutitü de biru Visterii, să ia și carte gospod de starostie breslei sale.

Lei bani noi

- Toate aceste poclone, începîndu-să de la Ghe-
narŭ, să dē fieștecare poclonŭ ce s'au arătatŭ,
însă pe trei luni unŭ čfertŭ.
- 30   de toată cărcma înŭ săptămîna ča mare, la în-
ceputulŭ postului mare, pecete agească, însă să
poarte de grijă înŭ totŭ postulŭ ca să nu fie
la crășme adunăturî cu beție și cu țiganî.
- 45 — de la vinovațîi ce să vorŭ închide înŭ grosŭ, cîndŭ
să vorŭ slobozi, afară de vinovațî ce să vorŭ
închide pentru birŭ și pentru datorie.
doao trunchiurî i doao crășme să aibă dum. Velŭ
Agă, scutite de toate angărele i de agiutorință.

Rănduiala fănarilorŭ i culucurilorŭ.

- Trei fănari Tîrgulŭ-de-susŭ.
Unŭ fănarŭ Tîrgulŭ Făiniî.
Trei fănare Bărboiŭ.
Doao fănare Băibărăcărie.
Unŭ fănarŭ Cizmărie.
Cînci fănare Tîrgulŭ-de-gîosŭ.
Patru fănare Podu-Vechiŭ.
Doao fănare Ulița-Mare.

Și fieștecare dughengiŭ, cîndŭ i-a veni rāndulŭ, să dē optŭ
parale de fănarŭ, adecă doao parale pentru lumănărî și
șasă parale fanaragiului, însă dum. Velŭ Agă să pue oa-
menî de credință ca să păzască fănarulŭ.

Culucurî.Velŭ Cămărașŭ,Lei bani noi.

- 110 — Hahamŭ-bașa într'unŭ anŭ.
110 — Starostiî de Jidovi, tijŭ.
30   Starosteale de Armenî, tijŭ.
100 — Starosteale de neguțătorîi streinî fără birŭ.
50   Starosteale de cuiungî¹.

¹ Cuiungî.

Leî banî noi

Toată cheltuiala cămării, după prețul ce-î va pune Domnul.

Velū Gramaticū.

- 150 — leafă pe lună de la Visterie.
 250 dinū una pară ce s'aū rînduitū la veniturile boeriilorū, dinū cinci parale răsurile agîutorinții.
 150 din una pară ce s'aū rînduitū la veniturile boeriilorū, dinū cinci parale răsurile mucarerului.

Velū Sărdarū.

- 30 Căpitanulū de călărași mezilgiî otū bărăiacu, cu 110 călărași.
 30 Căpitanulū de călărași mezilgiî otū Gangura, cu 80 călărași.
 30 Căpitanulū de călărași mezilgiî otū Chișinău, cu 110 călărași.
 30 — Căpitanulū de călărași sărdărești, cu 150 călărași.
 50 Căpitanulū de Jora, cu 50 călărași.
 30 Velū Căpitanū de Lăpușna, cu 30 paņțiri.
 20 Căpitanulū de călărași menzilgiî otū Lăpușna, cu 80 paņțiri.
 30 — Căpitanulū de Orheiū, cu 30 paņțiri.
 2 — de totū satulū într'unū anū, otū Lăpușna, Orheiū, însă unū leū la Sfântu Gheorghe i unū leū la Sfântu Dimitrie.
 Poclonu de la vâtafulū de călărași i de chirigiî după cumū să va putē tocni, și vâtafulū va urmă cu carte gospodū după rînduiala condicîi.

Părcălabulū de Galați.

- 20 de totū carulū saū căruța saū carū mocănescū, ori cu ce felū de marfă va fi, ce va veni înū țară de peste hotaru, ori de a descărca ori de

Lei banî noi

- a trece, și, luîndu cărțuție, să fie nesupăratu înu
toată țara.
- 20   părcălăbie, de totu carulu i căruța saũ carũ mo-
cãnescũ, ori cu ce altũ felũ de marfã arũ fi, care
nu sã aratã anume, eșindũ dinũ țarã peste ho-
tarũ, afarã din zahereaoa mucaesẽ și afarã dinũ
zahereaoa ce sã va descãrca inũ Tîrgulu Gala-
țilorũ pentru indestularea noroduluĩ.
- 6 oca sare de totũ carulu mare ce va discãrca
inũ Galați, iarũ dinũ carulu micũ pe gîmãtate.
- 30   de polobocu cu miere.
- 20   de carulu cu scãnduri, iarũ de ceilaltã chereștẽ
sã plãteascã cindũ sã va incãrca inũ corabie
inũ acestu chipũ, inșã :
- 20   de 7 dulapi.
- 20   de 20 grinzĩ.
- 20   de 100 drugĩ.
- 20   20 de tumurugi.
- 20   100 șticerĩ de bradũ.
- 20   90 matracurĩ.
- 1   polũ de toatã corabiia ce leagã la schelã și sã in-
cãrcã.
- 2   de oaia ce cumpãrã streiniĩ și trecũ piste hotarũ,
afarã dinũ mumbaeoa inpãrãteascã.
- Poclonulu cãrãșui, asãmenea ca la Sãrdãrie.

Pripasurile de Țãnutũ Covurluiulu, dupã condicã.Lei banî noi.

- 1   de saculu cu fãinã de la negușitorulu ce trece
dinũ țarã piste hotarũ.
- 3   de chila dã malaiũ, orzũ, popușoiũ, de la negușito-
rulu ce incãrcã pinũ corãbiĩ și trece piste hotarũ.

Stãrostiia Putnei.

- 24   de toatã vie a fieștecãruia birnicũ țãranũ la vreme
culesuluĩ, inșã numai dinũ podgorie Odobești-

Lei bani noi

- loru i a Crucii i a Țifeștilorū pără la Trotușu, pentru vadra starostească, iarū viile mănăstirești, boerești, negușitorești, mazilești și ruptășăști să nu să supere.
- 3 Ortulū stărostescū de totū carulū cu vinū ce să încarcă, iarū de la aceste potgorii arătate mai susū, pină înū Trotușu, însă de carū, iarū nu de vasū, și numai de la cei ce plătescu cu vădrăritū, să ia acești bani, cumū și pe vinulū ce rămîne pinū crăcme să ia de vasū mare de la o sută de vedri înū susū, iarū pe alte vasă mai mici și poloboace să nu să supere, iarū de la Trotușu înū susū să nu supere, nici de la carăle cu vinū ce vorū fi cu vinașū de la alte Ținuturi și vorū trece pe Ținutul Putnei, să nu dē acestū venitū.
- 20 Părcălăbie, de totū carulū i căruța, saū carū mocănescū, cu orice felū de marfă arū fi, care nu să arată anume, eșindū dinū țară piste hotarū, afară dinū zahereaoa mucaesē și afară dinū zahereaoa ce să va descărca înū târgulū Focșanilorū pentru îndestularea norodulū.
- Poclonu vâtafulū de cărăuși, asemenea ca la Sărdărie.
- 2 Să ia de toată oaia ce cumpără negușitori și petrecū peste hotarū, afară dinū mumbaeoa împărătéască, adecă doi bani.
- Pripasurile dinū totū Ținutulū Putnei, după condică.

Stărostiia de Cernăuți.

- 15 de boū, vacă de negușătorie ce va trece înū ceia parte peste hotarū, în Țara Leșască, iarū pămînteni ce ducū vite înū Țara Leșască de vânzari, pe citū n'orū putē vinde și le vorū aduce înapoi, să nu să supere.

Leî banî noi

- 20 de calû, iapă, asemenea.
 2 de oaie, capră, tijă.
 3 de rămătorulû ce va trece înû ceia parte, înû
 Țara Leșască.
 2 de totû satulû într'unû anû, însă un leû la Sfântu
 Gheorghe și unû leû la Sfântu Dimitrie.
 Părcălăbie după condicî
 Pripasurile după condicî.
 Poclonulû vătafulû de cărăuși i de chiragiî, tijă.
 Și dintr'acestû venitû a stărostii să aibă a da luî
 Velû Armașû 500 leî pe anû, pă trei lunî unû
 çfertû, cite 125 leî de çfertû, și să mai dè 240
 leî luî Velû Căpitanû de Coțmanî, cite 20 leî
 pe lună și 240 leî luî Velû Șătrarû, cite 20 leî
 pe lună, iarû pentru 4 banî ce lua căpitanulû
 de Coțmanî de totû carulû ce vinè oamenii dinû
 Țara Leșască și încărca fânû și lemne și le
 trecè piste hotarû, să lipsească, nici să aibă voe,
 fiindû hotărăre ca numai pămîntenii să ducă cu
 carăle lorû finû și lemne, cariî ca niște pămîn-
 teni să nu să supeře cu niciunû avaetû și pe
 lemne, iarû cei dinû Țara Leșască să fie popriți.

Velû Medelnicerû.

Va lua a tria banû din soma slujbiî pogonăritulû, de tiu-
 tiunû, după cumû arată la venitulû luî Velû Stolnicû.

Velû Portarû.Leî banî noi

- 150 leafă pe lună de la Vist., cu pecete gospodû.
 250 dinû una pară ce s'aû rânduitû la havaeturile boe-
 riilorû, dinû cincî parale de leû răsura agiuto-
 rinței.
 150 la muçarerî, asămenea.

Lei banî noi

- Poclonulă dă la fieştecare portărelă într'ună ană,
avîndu cincizăci dă portărei.
I polu pe ană de la fieştecare uşerelă.

Velu Cluceru.

- 4 de toată stîna ce să voru afla înu partea munte-
lui păra înu Siretu, însă hrisoavele ce aru fi în-
noite de Domnu, să să păzască.

Sulgeria cea Mare.

- 6 — de totu rămătorulă ce va trece peste hotaru, ori
pe unde.

Velu Jicniceru.

- 500 dinu parcălăbie Galaşiloru, pă trei luni unu cîfertu,
cîte 125 lei la cîfertu.

Velu Pitaru.

- 500 — dinu parcălăbie Galaşiloru, pă trei luni unu cîfertu,
cîte 125 lei la cîfertu.

Velu Şătraru.

- 240 dinu stărostiia Cernăuţulu, cîte 20 lei pe lună.

Velu Armaşu.

- 5 de la fieştecare armăşelă pe ană, pe trei luni unu
cîfertu.
I polu de totu dărăbanulă şi puşcaşulă, pă trei luni
unu cîfertu.
7 — polu de la vinovaşii ce să voru slobozi dinu tem-
niţă, din care
I — polu să dè isprav. de Armaşi.
60 păzitoriloru.

Lei bani noi

- 10   de la ispravnicî de Armaşu, poclonû pe čfertû.
           Intreiala de la Armaşi ce mergu cu treapădû.
 500 —   dinû stărost. de Cernăuţi pă trei luni čfertû, cite
           125 lei la čfertû.
           Rînduiala tălharilorû să să urmeză după hotărî-
           rîrea condiceî.
 250   dinû una pară dinû răsura agîutorinţei.
 150   dinû mucarerû, tijû.

Velû ispravnicû de Curte.

- 250   dinû una pară, răsura agîutorinţei.
 150   dinû mucarerû, tijû.
           cheltuiala Curţiiî gospodû.
           Ţiganiî gospodû.

Velû Cuparû.

- 45   buorulû de toată cărcma mare saû mică, ce să
           vorû afla înû toată ţara, ori pe la tărguri, ori pe
           la ţară, odată într'unû anû, începîndu-să de la
           luna lui Ghenarû.
 30   leafă pă lună, dinû Visterie.

Velû Vameşû.

- 60   leafa pă lună dinû bani vămîi, bezû zece lei leafa
           gramaticuluî vămîi i baniî cărţuliilorû.

Vor. de Botoşani.

A treia banû dinû soma mortasipii Botoşanilorû.
 Rînduiala dregătorii ispravniceştî după condică, afară dinû
 părcălăbie, fiindû hotărîre numai la margine să să ia.

Velû Căpt. de lefecî.Lei bani noi

- 1   polû de totû slujitorulû, într'unû anû, cu 159 slu-
           jitorî, strajă a treia sară.
 30   leafă pă lună otû Vist.

Lei bani noi

Velu Căpt. de dărăbani.

- 1 polu de totu slujitorulū într'unu anū, cu 159' slujitorī strajā a treia sarā.
25 leafă pă lună otū Vist.

Vtori Logofătū.

- 2 de toată piatra la hotărîtulū moșiiilorū, afară dinū doī lei a Vorniculuī de Poartă, saū alți hotarnici.
5 polū, adică doī zări, de totū hrisovulū de întăritură de moșie saū dă întăritură pe hotarnică, protocolind-să de Velū Logftū, pe cîte moși vorū intra într'acelū hrisovū, de toată moșiia să ia cîte doī zări, afară dinū cheltuiala hrisovuluī, fiindū iscălitū și dă gospodū, și, trecindū 2. Logft. la condică, să iscălească, arătindū că aū trecutū la condică.
30 de toată cartea gospodū de hotărîtū, afară dinū cincī parale scriitoruluī, care, fiindū protocolită dă Velū Logftū, să iscălească și 2. Logftū dinū dosū, ca să să nu facă printr'altă mină.
20 leafă pe lună otū Vist.

Vtori Post.

- 40 leafă pă lună otū Vist.

Vtori Spătarū.

- Părcălăbie, după condică, a Ținutuluī Fălciuluī, a Grecenilorū i a Bacăuluī.
240 dinū venitulū Sărdării pe anū, însă cîte 20 lei pe lună.

Vtori Vist.

- 250 — dinū una pară răsura agiutorinței.

Lei banî noi.

- 150 — dinŭ mucarerŭ, tîjŭ.
 150 — dinŭ polŭ parà la fieștecare cîfertŭ.

Logoteția a treilea.

- 5 - polŭ, adică doi zărî, de hrisovŭ de moșie ce s'au hotărîtŭ cu giudecata Divanului, fiindŭ protocolitŭ de Velŭ Logftŭ și iscălitŭ de gospodŭ, și să protocalească și 3^u Log. mai gîosŭ, și, trecîndu-să la condica sa, să iscălească condicarulŭ dinŭ dosŭ, însă, pe cîte moșii vorŭ intra înŭ hrisovŭ, dă toată moșia să ia doi zărî, afară dinŭ cheltuiala hrisovului.
- 5   polŭ, adecă doi zărî, de hrisovŭ, de alte pricinî ce să hotărâscŭ cu Divanulŭ gospodŭ, protocolindu-să de Velŭ Logftŭ i de 3. Logftŭ i de condicarulŭ, după urmarea celorlalte, fiindŭ iscălitŭ și de gospodŭ, iarŭ, fiindŭ numai cu pecete, să ia unŭ zărŭ.
- De hrisovulŭ de milă, socotindu-să cîtŭ coprinde mila, să ia zečiuiala, afară dinŭ cheltuiala hrisovului.
- De anaforale de moșii sau orî de ce pricină, întărîndu-să cu pecete gospodŭ și iscălitura gospodŭ să ia unŭ zărŭ, iarŭ, fiindŭ numai cu pecete, polŭ galbănŭ, afară de cheltuiala scriitorului.
- 30   de carte de jalobă orî legată orî dașnică, afară dinŭ cincî parale a scriitorului.

Vătafulŭ de aprozi.

- 30   poclonulŭ de la is. de aprozi.
 2   polŭ poclonulŭ pe anŭ de la fieștecare aproduŭ.
 Împlineala.
 Întreiala.

Ceașul de aprozi.

Asămene însă să înpartă dinu totu venitū, doi banī vātafulu și unū banū ceașu.

Vātafulū de copii.

Lei banī noi.

Asămene.

- 30 — Poclonū pe anul de la ispravnicu.
 15 — de la stegarū.
 de la copii dinū casā, după hrisovū.

Vor. gospodū.

- 40 — leafā pā lunā otū Vist.
 a treia banū dinū mortasāpiia Botoșanilorū, bezū
 pe afita ce s'aū datū Vorniculuī.

Logofătulū za Vist.

- 20 leafā pā lunā otū Vist.
 250 — dinū una parā rāsura agiutorinții.
 150 — dinū muțarerū tijū.
 5 zārī de la Velū Logftū pîn' la Velū Medelnicerū,
 pe carte gospodū de venitū boerii după condică.
 4 — zārī de la Velū Medelnicerū pār' la Velū Căpitanū
 de lefecii, tijū.
 2 — zārī de la Velū Căpitanū până la celū dinū urmă,
 tijū.
 4 — zārī de la fiește[care] isprav. ce să va face pe
 carte gospodū de is:
 1 — zārī de carte de milă.
 1 — leū de alte cărți.
 2 zārī de hrisovū ce să va face de la Visterie, afară
 dinū cheltuială.

Velū Căpt. de Greceni.

Rāsurile dinū čfertū.
 la agiutorință i la mucareru otū Vist.

Cărăușie după condică i alte rândueli după con-
dică a ispravnicii, afară de părcălăbie.

Vor. de Cîmpulungü otü Suçava.

Răsura dinü çfertü, iarü la agiutorință și la mu-
carerü dinü Vist.

Rânduiala dregătorii ispravnicești după condică.

Velü Căpt. de Iași.

Leî banî noi

15 — leafă pă lună otü Vist.
răsură dinü agiutorință i dinü mucareli.

Vtori Paharnecü.

Părcălăbie Dorohoî, Tecuçulü, Neamțulü, după
condică.

120 — dinü venitulü părcălăbii Gălașilorü pe anü, însă
cîte zăci leî pă lună.

Vtori Stolnicü.

120 dinü venitulü ispravnicii Tecuçului pe anü, însă
cîte zăce leî pe lună.

Mortasipiia după condică a tîrgului Vasluiului.

Vtori Comisü.

30 leafă pe lună otü Vist.

Vtori Camarașü.

40 leafă pe lună otü Vist.
240 dinü venitulü stărostii Putnei pe anü, însă cîte
20 leî pă lună.

Vtori Gramaticu.

30 — leafă pă lună otü Vist.

Iș-čohodaru.

Lei baní noi

- 20 — leafă pă lună otŭ Vist.
cheltuiala iș-čohodării.

Treti Post.

- 20 leafă pe lună otŭ Vist.

4 3^u Spat., însă fečiorí de boerí.

- 40 — leafă pe lună otŭ Vist., cîte zăci lei dá omŭ, însă
pă rîndŭ.

3^u Vist.

- 100 la čfertŭ dinŭ polŭ pară, răsura dinŭ cinci parale.
150 — dinŭ una pară, răsura agiutorinței.
100 dinŭ mucarelŭ tijŭ.

Dieciŭ de Visterie.

- 400 — din una pară răsura agiutorinței la doi sameși.
200 — tijŭ lorŭ dinŭ mucarerŭ.
400 — la doi condicari de peste o pară răsura din agiuto-
rință.
200 tijŭ lorŭ din mucarerŭ.
300 la doi poslăduitorí de tablile Vist., dinŭ agiuto-
rință tijŭ.
200 — tijŭ lorŭ dinŭ mucarelŭ tijŭ.
300 — la doi condicari de cărți dinŭ agiutorință tijŭ.
200 — tijŭ lorŭ dinŭ mucarelŭ tijŭ.
300 — la doi condicari de lefle slujitorilorŭ otŭ agiuto-
rință, tijŭ.
200 — tijŭ lorŭ dinŭ mucarelŭ tijŭ.
300 — la doi condicari de zaheře i cherestè otŭ agiuto-
rință tijŭ.
200 tijŭ lorŭ din mucarerŭ tijŭ.
1200 — la 6 scriitorí de cărțile Vist., otŭ agiutorință tijŭ.

Lei banî noi

- 600   tijă loră dină mucarelă tijă.
 800 — la 4 zărafi, dină agiutorință tijă.
 200 -   tijă loră, dină mucareră.
 240 — leafă pă lună la doi copii ce păzăscă Visteria.
 60 -- leafă de la Visterie la șase postelnice, însă feçori
       de boeri, dină 12 postelnice rânduiți, și șasă
       voră fi nelipsiți pe polă ană, luindă leafă cîte
       zăce lei pe lună, și apoi voră întra ceialalți șasă
       la rândă, iarăși cu această rânduială.

Vtori Portarū.

- 20 — leafă pe lună otă Vist.

Becerulū.

- 15   leafă pe lună otă Vist.

Velū Cahfegiū.

Cahfenelele.

- 15 — leafă pe lună otă Vist.

Divictarulū.

- 15 — leafă pe lună otă Vist.
 1 — polă de hrisovu ce s'a pecetluită.
 — 9 de anaforă iscălită.
 — 60 de anaforă pecetluită.
 — 3 de carte.
 3 de pecetluituri ce să faci pentru lăcuitori ce um-
       blă pină raiă.
 — 60 de pecetluite ce să daū la bresle.

Credincerulū.

- 10 — leafă pe lună otă Vist.

Velū Ciubucciū.

Lei bani noi

15 leafă pe lună otū Vist.

Velū Șârbecciū.

15 leafă pe lună otū Vist.

Stolniculū de Curte.

20 -- leafă pe lună otū Vist.

Ibrictarulū.

10 leafă pe lună otū Vist.

Sofragiu.

10 leafă pe lună otū Vist.

Samdangiu.

10 + leafă pe lună otū Vist.

Rahtivanu.

20 leafă pe lună otū Vist.

3 Comisū.

10 leafă pe lună otū Vist.

3 Gramaticū.

15 - leafă pe lună otū Vist.

3 Portarū.

15 — leafă pe lună otū Vist.

Velū Căpitanū de Coțmanū.

50 — dinū rășurile starostelūi de Cernăuș la fieștecare
șfertū,

Lei bani noi

240 — dinú venitulú starostelui, cîte 20 lei pe lună.

Vor. de Cîmpulungu Rusăscu.

Răsurile čfert Cămpulungenilorú, iarú la agiutorință i la mucarelú dinú Visterie.

Velú Căpt. de Tecuču.

50 -- dinú rásurile isprav, la fieștecare čfertú.
la agiutorință i mucarelú otú Vist.

Velú Căpt. de Codru.

Rásurile dinú čfertú.
la agiutorință i mucarelú otú Vist.
Pripasurile dinú olatulú Codrului.

optú Vor. de Poartă.

- 40 — leafá pe lună otú Vist., cîte 5 lei.
optú scutelnicí.
- 2 — de toată piatra la hotărítú.
- 2 — de prețuitú dughení i casá de frunté i locú sterpú
i vie.
- 1 de prețuitú dughení, casá, locú sterpú mai prostú
i vie.
- 60 de prețuitú calú, boú, vacá, de vite micí pe giu-
mátate.
- polú bani dinú záce bani prețuite haine i altorú
pojjií, iarú, de s'a tímplá să să trimitá afará ca
să prețáluiască, cheltuiala și osteneala cu Diva-
nul să să hotărască, însă acestú venitú a pre-
țáluitulú să să șocotească afará de prețáluitú,
pentru banií Visteriei.

Logofătulū de taină.

Lei banf noi

- 10 pe lună leafă otū Vist.
doi scutelnici, bezū alte rădicături i răsuri dinū
agiutorință i dinū mucarerū.

Camarașulū de izvoade.

- 10 — pe lună leafă otū Vist.
doi scutelnici, bezū alte rădicături i răsuri dinū
agiutorință i dinū mucarerū.
36 de pecetluiturile ce să daū pe bresle, dinū care
5 par. să iā vtori Cămărașū i 5 par. Cămăra-
șulū de izvoade i 2 par. divictarulū.

Poroșnicu.

- 10 leafă pă lună otū Vist.
răsura la agiutorință i la mucarelū otū Vist.

Polcovniculū.

- 10 leafă pe lună otū Vist., iarū la agiutorință i la
mucarelū otū Vist. dinū răsuri.
1 polū pe anū de la fieștecare slujitori roșū.

Bașū-Cîohodaru.

- 10 leafă otū Vist.

Baș-bulubașū de Curte.

- 25 leafă otū Vist.

Velū Căpitanū de Ropce.

- 20 la totū cġertulū din rāsurile ispravnicului, bezū
alte rădicături i rāsura dinū agiutorință i dinū
mucarerū.

Velū Căpitanū de Neamțu.Lei banī noi.

- 20   la totū ǎfertulū dinū rāsurile ispravnicului, bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i dinū mucarelū.

Velū Căpitanū de Trotușū.

- 30   dinū totū ǎfertulū, dinū rāsurile ispravnicului, bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Agiudū.

- 20   dinū totū ǎfertulū, dinū rāsurile isprav., bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Vornicia Vrăncii.

Rāsurile ǎferturilor, cîțū vorū coprinde, a lăcuiitorilorū de Vrance, bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Cuvorluiū.

- 30   dinū rāsurile isprav. la totū ǎfertulū, bezū alte rădicăturī i rāsuri din agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Lăpușna.

- 30   dinū rāsurile isprav. la totū ǎfertulū i bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Orheiū.

- 20   dinū rāsurile isprav., la totū ǎfertulū, bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Soroca.

- 20   dinū rāsurile isprav., la totū ǎfertulū i bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velû Căpitanû de Dorohoiû.

Lei banî noi

- 20 dinû răsurile isprav., la totû čfertulû i bezû alte rădicături i răsuri dinû agiutorință i mucarelû.

Velû Căpitanû de Cîuhurû.

- 25 dinû răsurile isprav., la totû čfertulû i bezû alte rădicături i răsuri dinû agiutorință i mucarelû.

Vtori Medelnicerû.

A şapte banû dinû mortasiپia Bărladuluî, cu mîna dumnealuî Velû Vist.

Vtori Clucerû.

A şapte banû dinû mortasiپia Bărladuluî, cu mîna dumnealuî Velû Vist.

Vtori Sulgerû.

A şapte banû dinû mortasiپia Bărladuluî, cu mîna dumnealuî Velû Vist.

Vtori Jicnicerû.

A şapte banû dinû mortasiپie Bărladuluî, tijû.

Vtori Pitarû.

A şapte banû dinû mortasiپia Bărladuluî, tijû.

Vtori Şătrarû.

A şapte banû dinû mortasiپia Bărladuluî, tijû.

Vtori Armaşû.

10 — Leafă pă lună otû Vist.

3 Armașu.Lei bani noi.

10 — Leafă pă lună otū Vist.

Satărū-Bașa.

7 — Leafă pă lună otū Vist.

Saraĭ-Bașa.

5 Leafă pă lună otū Vist.

Pivnicerulū.

15 Pivnicerū, leafă pe lună otū Vist.

Vătafulū de păhărniceĭ.

A șapte banū dinū mortasipiia Bărladului.

Dieciĭ de Divanū.

- 1 — să ia de scrisū hrisovū, afară dinū cheltuiala.
 — 60 de anaforă.
 — 60 de carte de giudecată a veliților boerĭ.
 15 de cărți de jalobă i de hotărîtū.
 6 de scrisū răvașū.

Condicarulū Dîvanului avîndū doao condice, una a lui
 vtori Logft: i una a lui 3 Logft.

Lei bani noi.

- 10 leafă pe lună otū Vist.
 30 să iă la hrisovū ce a trece la condică.
 15 dinū anaforale i de cărți de judecată a veliților
 boerĭ, scriindū dinū dosū cumū că s'aū trecutū
 la condică, și să iscălească.

(Pecetea gospodū.)

1775,

Maiū 7. După cumū s'aū datū carte egumenului de la

Răchitoasa ca să è brudina de podul stătătoru de la Mircești peste Săretu, care este să-lu facă elu.

Lei bani noi.

- 30 de carul mare încărcatū, cu boi, cu totū, ori cu ce felū de marfă.
- 15 de carul micū încărcatū, cu boi cu totū.
- 3 de carul mare deșărtū, cu boi cu totū.
- 6 de carul micū deșărtū, cu boi cu totū.
- 3 de vita ce va trece neguțătoarește, iarū de vitele lăcuitorilorū ce le ducū la tîrguri să dè cîte 1 polū banū.
- 3 de omulū călare, iarū oamenii pe gîosū ce orū trece să nu să supere.
- 30 de suta de oi.

1775,

Ghenarū 30. Carte ce s'aū datū părintelui Mitropolitului pentru venitulū ce are S[tăn]ta Mitropolie d'ic dinū ocnă, cîte o pară de totū dropulū, după hrisovulū gospodū.

Dat-amū carte Domniū Mele cinst. preasfințitulū și alū nostru duhovnicescū părinte Svinției Sale chirū Gavriilū Mitropolitulū Moldovii și omului Preaosfinției Salē ce-lū va rîndui la ocnă, să fie volnicū cu carte Domniei Mele a lua și a strînge venitulū S[fin]tei Mitropolii după miluirea ce are cu hrisovulū gospodū. Adecă cîte o pară să è de totu drobulū și steție ce să va striga drobu, și, măcarū și cu datorii ce să va da sare dinū ocnă, și cu bani de să va vinde, și însuși Cămărași de vorū pogori sare dinū ocnă cu a sa cheltuială, totū să dea acestū venitū a Mitropoliei după hrisovulū, nimene scutitū să nu fie. Ačasta poruncimū.

1775,

Ghenarū. Cărți ce s'aū datū dumnealui Comisulū pentru venitulū boeriei dumisale, a Comișiei ceī Mari, după cumū aū hotărîtū Mărie Sa Vodă.

Dat-amū carte Domniei Mele credinčosū boerului Domniei Mele dum. Matei Cantacozinō Velū Comisū și omului dum^l, să fie volnicū cu carte Domniū Mele a lua și a strînge

venitu boerii dumisale, a Comeșiei cei Marî, părăcălăbie braniștii de la Ținutul Iașii, care să începe de la gura Jijiei și în sus pînă la Țușora Veche, și din Prut pînă unde să întăleşte cu Ținutul Vasluiului, după hotărîrea condicii ce este în Visterie cu pecetea gospodă. Adecă 20 bani să è de carul ce vine cu vin din jos, 20 bani de carul cu băcălie, 20 bani de carul cu sare ce va eși într'altă țară, 20 bani de carul cu postav ce va veni, ori cu blane, ori cu bogasie, 20 bani de carul cu poloboace cu mere, 20 bani de carul cu horilcă, 20 bani de carul cu in sau cînepă ce să scoate din țară, 20 bani de carul cu păcură, tijă 20 bani de carul cu funi sau cu çubuce, 20 bani de carul cu lînă ce va veni dintr'altă țară sau va eși de aici într'altă țară, 20 bani de carul cu albii ce va eși într'altă țară, 20 bani de pluta ce merge pe Prut, 20 bani de luntrile ce să facă aici și să ducă pe Prut în Țara Leșască. Pentru tilhari ce s'arî prinde, să-i trimită aici la Divanul Domnii Mele, și, aducîndu-i ace, çu Divanul să va căuta pricina lor, cum și gloaba Divanului o va hotărî. Dat-amă cartea Domnii Mele credinçosă boerului Domnii Mele, dumnealui Matei Cantacozin Velu Comis și omului dumisale ce-lu va rîndui la tîrgul Iașului, să fie volnic cu carte Domnii Mele a lua și a strînge slujba braniștei, venitul boerii dumii, a Comeșiei cei Marî, după hotărîre condicii ce este în Visterie cu pecetea gospodă. Adică trei să è într'unu an braniște de crășma mare, însă un polu leu să è la luna lui Noemvrie, și un polu leu la luna lui Fevr., iar de crășma mică pe giumătate, pivnițele plătindă braniște odată într'unu an, la vreme însemnată, la un Comis, alt Comis să aștepte iar la vreme ce s'au rînduit, și atunci să-si ceară acei bani.

II.

DIN TESTAMENTUL UNUI NEGUSTOR OLTEAN ÎN VREMEA ETERIEI¹.

«Eû, robulû lui Dumnezeû Panteleimonû Ioanu Preda, ce m'aû chematû pã rãzgãicune Bãluþã Ioanu, dã aci dinû Craiova, otû mahalao Petru Boji», se hotãreþte a scrie diata, «þi sã dobãndãscû gãndulû mieû cãtre moþtenitorii miei cei adivãraþi». Episcopul Neofit e rugat «a înbrãþþã casa mea cu epitropiia».

Avea drept sã fixeze o treime pentru grija sufletului, «pentru îngropãminte-mi». Hotãreþte astfel: «adicã unû antãriû dã citarie dã Liptca, citarie dã cele albi fãrã dã cãptuþalã, þi o pãreche dã cahcirî dã þalû, iarãþi dãscãptuþiþi, cu papuci þi briû dã tulpanû þi unû biniþi dã zofã, aceþã haine mã rogû a mi sã face..., sã nu carea cumvaþi sã mã înbrace cu vre o hainã dintr'acelea care eû le-amû purtatû în viaþã, þi în capû sã-mi pue unû fesû noû, iarû iþlicû sa nu-mi pue, pentru cã n'amû trebuinþã dã iþlicû acolo undã voi merge. Þi coþcugulû mã rogû sã þa poruncãscã dã a nu-i pune blane dã dã josû, ci numai sã pue patru spetezã ca sã þa aþezã multû-pãcãtosulû trupulû mieû pã pãmîntû, dîntu care eþã alcãtuitû, aþãminea þi capacu cuþcugulûi sã-i facã gãuri multe ca sã tragã umezalã, þi dã a sã scoborî pãmîntû mai în grabã pã acele gãuri pã multû-pãcã-

¹ Condiã în colecþia d-lui G. E. Filipescu ; comunicat de d. N. Filipescu.

tosu trupulū mieū, undă și scîndurile capaculū să să porunčască dă a lă lăsa suptîrî, asemănea și ale coșcugulū».

Să fie îngropat «la Maica Precesta otū Dudū, dă la dealū dă mormîntulū reposatulū popi Foti, adică lăngă sfântulū altarū dă spre amiază-noapte, darū groapa mă rogū a să săpa mai adincă, dă trei coți să-I fie adincimea, și să porunčască dă a să aduce și o lespădă dă piiatră, poruncindu-se dă a să și scrie că m'amū aflatū și eū slujitorū cîțva ani acestulū sfântū lăcașū, ca după vremi să mă pomeneasă și pă mine, după cumū și eū amū pomenitū pe alți, iarū nu mai multū voescū».

500 de lei episcopulū, care să nu-l uite, 1500 la îngropare: «însă mă rogū cu obidă ca să dea dă știre la toți părinți preoți după la toată bisericile, cumū și altorū părinți cîți să vorū afla înū politie ca să ia osteneală dă a, vāni la petrecere-mi a îngropări-mi», dîndu-li «o basmă dă taleri doi și jumătate și cîtă unū leū dinū preună cu basmao, și basmalile să li se pue în hărtie.» Protosinghelulū și altor arhimandriți și cîntăreți «cîtă unū dodăcarū și o basma». Făcliū «până la dooăzeci ocă, iarū nu mai multū, și, cîndū mă vorū ardica, atunci să să înparță la preoți, dă a mă petrece părinți cu făcliile aprinsă pāne la biserică»; cei numiți la urmă vor lua făcliū în biserică «Iarū la alți la biserică să nu să înparță, fiindcă se face zgomotū, și mai bine să va înparți pā la case scāpātātă: cîndū să vorū înparți hainile să va trimită și cîtă o făclie». «Iarū iubișilorū frați, celorū care vorū osteni dă mă vorū ardica..., să li să dea cîtă o basma dă Lipțca dă cele mari sau dă cele negre sau făță (*sic*), din cele care vorū fi mai mari și mai bune, — pentru care mă rogū dă a fi optū inși; fiindcă la ridicare-mi o să mă acopăre cu capacu, a nu le aduce frașilorū vre o supārare, dă vre unū mirosū, potū zice că și obidă, și pentru aceia mă rogū ca dă locū să mă acopere cu capacu, ca acoperit să mă petreacă, pā care prietini fi rogū ca să mă și iertă, pentru că este încredințatū sufletulū mieū că dinū prietini orū să și fie cu petrecerea-mi, dă nu să vorū întîmpla a fi dinū ciraci miei; iarū basmalile să fie de mătase.

Pă capacu coșcugului să va pune unū taclitū dă Liptca, ca dă prețū să fie păne la zece dodăcarī, care taclitū să să dea la vre-o copilă care să va socoti că ară mai multă trebuință.»

1500 lei cu pomenire până la 3 ani, cu liturghiī de vldicā saū «vechil».

1200 lei pentru o sută dă sārindare, «însă în politiia Craiovi să nu rămie nicio biserică fără dă serindarī»; restul «și în celălalte patru județā».

144 lei pentru sārindare, «la mănăstirile cele mari care sîntū într'aceste cinci județā, adică la mănăstirile ce sîntū cu dăpărtare dă politie dă pă suptū munte, și înū munți pă la schiturī». .

40 lei în cele patru județe «pentru tragerea clopotelorū».

40 lei la București, «la patruzeci dă bisericī..., pentru că amū avutū dă a face cu mulți, și lă sîntū știutū».

10 lei la Pitești, și la Argeș, «la biserica orașului dă lângă sfinta episcopie, ce să află și moaștile Sfintei Filothei».

1000 lei, «la dooăzeci dă case scăpătatā..., să să împărtășcă și mahalao dinū Petru Boji».

600 lei, «să să cumpere vaci cu vițai lorū și să să înparță pă la case scăpătatā».

«Toată hainile mele, adecă binișe, ghubăle dăzblenită și înblenită, antărie, ibrine și cahcirī..., să să înparță pă la ipochimeni cinst. și scăpătatā, asemenea și cămășī i alte mărunțișurī..., însă unile să să spele, și spelatā să să dea.»

400 de lei la Sf. Mormînt.

750 lei «la cinci nepoată, ale reposatului chirū Dimitrache Mavrodi..., care nepoată să află la Sibii și la Cluși».

250 lei «la văduvi și la oamenī scăpătați înū mahalaoa lui Petru Boji».

250 lei «și prinū alte mahalale din Craiova, la văduvi și la săraci».

60 lei 5 sārindare anuale, la biserica de îngropare, la Petru Boji, «undă îmi sîntū și părinți îngropați și la Caracalū, la biserica Sfântului Ioanū Botăzătorulū, undă-mī sântū părinți titorī» și la moșiile lui, Goești, Spinenii. Se

vor lua «dă boltă ce o amă cumpărată eă la reposafu Cluceră Haralambie».

120 lei «pă la săraci», de la venitul bolții.

36 lei «însărcineză fie-mea Victorița, ca unii ce-i lasă casile», să dea sărindare, la Petru Boji, «undă estă și mai-că-sa îngropată», la Caracăl și la îngropare.

250 lei la biserica din Caracăl, lăsată în seamă-i de tată, «undă și după moartea reposatului amă și șindrilit-o de i znoavă, și, viindă cîrjalii, i-aă pusă focă dă aă ars-o după cumă s'aă arsă și altă biserici și case, și așa silită amă fostă dă amă șindrilit-o dă al doilea..., undă și, la leatu 825, amă îngrijită dă s'aă apucată a să zidi zidul curți, împrejurul biserici», și cu «alți bănișori ce mai avea biserica», plătind 130.000 «cărămidă mare». Să se caute în «punga dă mușamă» socoteala.

1.500 lei, după 4 ani, pentru desgropare, și așezarea oaselor la Petru Boji, «d'asupra mărmitului părințască». De nu va fi încă deslegat la cinci ani, să se facă rugăciuni.

1.200 lei Precistei de la Dudu și altor biserică, pentru sărindare.

840 lei căpitălașă copileloră nepoată-mi Mandi, surori nepotului Iancu Lălu».

Se arată legăturile cu unchiul Nica, fiind el pe nepoata de fică acestuia, «soră cu chiră Ianache Stoenescu».

«Zapisulă Medelnicerului Petrache Poenaru pentru moșia Spineni ce amă cumpărat-o dă la dumnealul...»

«Ună locă ce estă înă mahalaoa Treistariloră.»

Zestrea unei fete :

«O pereche dă cercei dă diiamantă, după modă.

Doi fuli, iarăși dă diiamantă.

Ună inelă dă diiamantă mare, și altu mică.

Ună gîarū dă cele bune, dă Țarigradū.»

Dă Zmărândichi: «ună gîarū dă Țarigradū i ună taclită dă Liptca i o bohăa dă bohură, iarăși dă Țarigradū.»

Altă foaie :

«O pereche cercei dă diiamantă, după modă.

Doi fuli dă diiamantă.»

Doă inele dă diiamantū cu cîte o pîiatră.

I gîasū civitū dă Țarigradū, cu florī la căpătaie, iarū pîn

```


```
prejurū cu chenaruri.
```


```

O bohcea dă buhurū stacojiie cu florī înū colțurī i che-
narurī înprejurū.

Unū taclitū dă Liptca, bunū.

Rochiile și fustele, atitū cele noi, cîtū și cele mai purtate.

O roiche să i să facă pentru dă mireasă, după modă.

Trei cămășī da linot betită cu piale, să i se facă.

Doă pălării dă Liptca grile (*sic*).

Unū lanțū dă aurū după modă, grosū.

O scurteică dă merinosu cu coade dă samurū.

O fermenē dă dra de damū, înblănită cu risū.

Unū pelerinū dă horbote.

Doă plapome de pambriū sadea, iarū prinū

```


```
prejurū cu chenarurī dă cele da Viena.
```


```

O saltea dă ștofiță firū dă firū, cu trei perinuțe după
obiceiū.

Patru perinī micī și una mari, pline cu pufū.

Patru fețe i una mare ale lorū, dă linotū betitū cu horbote.

Doă capoate percalū, dă noaptea.

Doă rîndurī dă așternuturī dă percalu, ca să să schimbe,
dinū carele unulū să să facă cu horbote.

Unū tuțunū șervete, cu mese lorū, dă Liptca.

Patru prosoape.

Doă perechī ștrimfi dă mătasă.

Patru perechī ștrimfi dă tiripticū, fine.

Doă perechī pantohī dă mătăsărie.

Patru perechī ipacū dă piele.

III.

O ORDONANȚĂ FINANCIARĂ. CHELTUIELI DOMNEȘTI LA NUNȚI¹.

Cartea gărdurăritului ce s'aũ făcutũ la l^t 7248 [1739-40].

Gospodstvami— slugii Domniei Mele, anume gărdurarilorũ otũ sudũ Slamũ Rãm. i otũ sudũ Buzãũ, ca sã fie volnecũ cu cartea Domniei Mele sã caute și sã ție slujba gărdurăritului otũ aceste județe pãnũ toate dealurile, aũ boiareăști sãũ cãlugărești, afarã denũ dealurile ce sãntũ cu hrisovele Domniei Mele date pã la mãnãstiri, iarũ pe celelalte pe unde sãntũ vii, sã-și pue scaune și sã-și caute de garduri. Pe unde vorũ fi stricate, sã-i apuce sã-și facã gardũ fãrã de voia lorũ, iarũ, nefãcãndũ, sã-i prade dupã obiceiã, și sã caute de pãrleazuri, unde vorũ fi stricate și neastupate, sã le ia de pãrleazũ cãte banĩ 52, și de vracnișã deșchisã cãte banĩ 50, și de rãmãtori cãte banĩ 50, și de groapã de rachiũ cãte banĩ 133, ori mãcarũ cine va avea inũ dealũ groapã, și de tocitoare cãte banĩ 45, și de gãlcevi, de stricãciuni, de hoșii, de sfãzi, de curvii, dã toate sã judece și sã globeascã pe fieștecare dupã vina lui, și datorĩ sã aibã voe gărdurarii a scoate cine va avea pe acolò penũ dealũ, ori de la cine arũ fi datorie dreaptã, și sã-și dea fieștecare gărdurãritu, afarã de cei 12 boiarĩ, iarũ cealalți toți sã-și dea dupã obiceiã. Și sã caute și de pivnițe sparte și de gropi sparte ce vorũ fi penũ dealuri, și de alte furțișaguri ce s'arũ

¹ Din același registru cu nr 1.

întâmpla penă dealu, și să fie volnice slugile Domniei Mele să înpiedece pe totu omulu și să-și plăteasca paguba, și pripasurile ce să voru afla pe dealu șă'nprejurulu dealuriloru să aibă a le lua, și ale cui voru fi, să-și dea colaculu și să-și ia pripasulu, iară la cine va ascunde pripasurile să fie volnici să le ia fără de voia loru, și să aibă a căuta și pentru pâinele ce sântu pe lângă dealuri, de vite care voru strica, să-și plătească paguba, și de bufile cu vinu câte să voru vinde penă dealuri, să ia de bute câte v[a]d[ră] I. Așjderea poruncimă Domnia Mea și voao, ispravniciloru i căpitaniiloru dupe târguri, i voao, altorū slugi domnești i boierești și episcopești, și voao, părcălabilorū dupenū sate, toți să aveți a vă feri de slujba gărdurăritulu, nimeane să nu să amestece înū slujba lorū,— că așa iaste porunca Domniei Mele. I i sam rece gospodstvami. Aprilie 11 d.

Cununie de fečorū de boerū mare.

40 I materie pentru sovonū.
 100 2 materii la masă.
 22 I postavū și unū atlazū.
 3 pentru făcutulū făcliilorū.
 3 bani mărunți în bisearică.
 50 pentru I materie a doao zi la dăzgovitū (*sic*).
 10 galbeni la spălatū.
 I t¹ preoțilorū.
246 p¹

Orânduiala dă alū doilea obrazū.

21 I materie pentru sovonū.
 30 pentru materii la masă.
 22 pentru I postavū și atlazū.
 3 la făcutulū făcliilorū.
 I bani mărunți în bisearică.
 30 I materie de dăzgovitū.
 4 galbeni la spălatū.
 t¹ preoțilorū.
118 p¹

Apoi cu scăderi (21, 22, $1\frac{1}{2}$, 1, 2, 30 bani) «la alu treile obrazu», la «o slugă boerească» ($10\frac{1}{2}$, 15, 10, $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, 30 bani), la «orânduiala alu doilea de slugi» (15 tl.), la a treia (10), la a patra (5), la «unŭ Țiganŭ» (1, 42 și «2 vedre de vinŭ ipacŭ lui»).

IV.

ÎNSEMNĂRI DE CRONICĂ MOLDOVENEASCĂ,

1788 — 1806.

Într'o condică din Moldova care cuprinde însemnări privitoare la rosturile de avere ale unui boier moldovean se află și aceste însemnări de cronică. Ele sînt deosebit de însemnate pentru că dau, în chip precis, știri despre acele timpuri de după 1788 pe care nicio cronică moldovenească nu le descrie, așa cum ni-ar fi dorința să le cunoaștem. Scriitorul a urmat cu notițele sale până după începutul veacului al XIX-lea.

Pentru lămuriri trimet la memoriul mieu, de curind apărut în „Analele Academiei Romine”, despre ocupația austriacă din acești ani

1788, Mart 18, aū mersū Nemți în Botoșani și s'aū bătutū cu Turci, și aū fugitū Turci și mi-aū luat tote oile[n] Ținu[t]ū Turci.

1788, Mart 6, aū mersū obărșterulū Fabrițianū¹ cu Nemți asupra Iașului, și aū ișitū Turci în Larga înaintea Nemțilorū, și s'aū lovitū, și aū înfrântū cătanile cu volintiri pe Turci, și aū peritū 154 Turci, și dinū cătane 4 morți i răniți. Sinbată pe chindie [8 Mart] aū fostū ačasta, și aū purcesū Nemți spre Iași, și Turci aū fugitū la Larga.

1788, Mart 9, Duminecă, aū intratū Nemți în Eși, și Vodă aū vrutū să scape de păgăni, și aū venitū 600 Arnăuți a lui, și aū zisū Turcilorū să nu fugă. Și aū făcutū troposū și aū venitū Nemți, și l-aū prij[n]sū cu voia lui, cu totți Ar-

¹ Fabriczany.

năuți și tot totți omini lui, anume pe Alecsandru Ipsilantă, și 18 l-au gătită și l-au purcesă la Botușeni, și 20 au venită la Sučava și au șăzută 4 zile în săptămăna cè mari [I]ngă Paști. Și s'au [=și-au] grijită sufletulă după lege, și au purcesă în Sănbăta Pașteloră [=dină] Sučava la Cernăuțu cu totți omini lui; și Hatmanulă Greculă au fostă cu dănsulă; și s'au dusă în Viena, ade[că] la Beci¹.

1788, Iuniu 19, s'au trasă Nemți inapoai de la Iași, și au fostă mare frică, și au fugită totți boyeri și negustori dinnu Iași, cătă s'au călcată omul pe omă, ș'au venită toțu dină Iași în Botoșeni, și au fostă mare frică, și s'au făcută multă paguba în creștină.

1788, Iun. 22, au întrat ună Sultană și cu Tătari în Iași, și n'au făcută nimică stricăcune, și [au] fostă multe răzvlătiri între norodă, că nu știa de ce s'oră apuca, și mulți au sărăcitu.

1788, Iul. 9, au întrat Vodă în Scaună, anumi Manoli-Vodă, și cu trei Pași cu Turci, și pusă boeri dină omin[i] ce au găsită în Iași, că boeri toți au fugită, care încotro au putut, și dină fuga boeriloră s'au spartă Teșulă. Și, după ce s'au trasă Nemți la Stroșești, au dat o spaimă înă norodă, cătă nu s'au știută omă cu omă, și au lăsat tot ce au avută, și au fugită uni numai cu ce au [a]vută pe dănsi, și multă pagu[bă] s'au făcută din pricina boeriloră, c'au umblat cu fățării în trei părți; unii țin[u]să cu Turci, alți cu Nemți, alți cu Muscali. Și s'au dovedită a loră rele fapte, și s'au prinsă scrisorile loră, și pe urmă n'au avută obrază nice la Nemți, nici la Muscali, nici la Turci, și umbla fugari și pribegi ca niște tâlhari, și dină pricina loră mulți negustori s'au sărăcitu.

La 1788, Agustă 21, Lună, au mersă Nemți la Teș, și au avută bătăliă, și au bătută Nemți pe Turci, și au fugită Turci, și au întrată Nemți înă Iași, și au venită Elmană² ghegeneralulă muscăcescă cu Muscali la Teș, și s'au întorsă

¹ Cf. descrierea, după rapoarte consulare austriace, din Hurmuzaki, X, p. XLII.

² Elmpț ?

boeri și negustori și norodulă înapoi la Țeși cu mare bucurie.

1788, Sept. 7, aă închinat Turci Hotinulă, văzând mare strămtore dinnă tote părți; și aă ișitū Pașa cu dousprăzece agalarī la prințū Coburū zălogū, până aă veni[tū] poroncă de la Împărat, Iozifusū Săcundusū, ce să facă cu Turci dinū Hotinū, și i-aă datū inū urdia turcească, și nu i-aă prădat de nimică.

Și aă stăpănitū Nemți Hotinulă și rașaa toată, și s'aă scoborăt cu o samă de oste la Roman, ș'aă fugitū Turci, și aă șăzutū.

Dela letū 1788, Sep. 27, până la letū 1789, Iul. 17, in luna Mare (*sic*), fiindū fricoși, iară Muscali aă ȃernat inū Țeși, grafū Remeșovū. La letū 1789, Iul. 23, aă mersū ghenărari Suvarovū cu puțină osti la Tecuți, și aă [e]șitū la Focūșani, ș'aă poruncitū prințului să vie la Focșeni, ș'aă mersū, și s'aă așăzat in Țara Muntenească, un căsū de la Focūșani, șăzindū acolo până la 1789, Sep. 2, și aă venitū Vezirulū cu 40 mie de Turci, totu ostealele (*sic*: *ustalele*; trupele) cu tunuri de 16 cotți de lungi, și aă venitū 4 Pași cu 50 miș, și Mavroyenisū cu 20 miș, și s'aă așăzatū inū trei părți in prejma Nemșilorū. Și, apropiindu-se străjile, bătea pe Nemți. Și, cunoscândū Nemți că n'orū putea sta inpotriva Turcilorū, s'aă sfătuitū să fugă innapoi, și aă scrisū indata la Muscali, la ghenărari Suvarovū, și indata aă purcesū cu 20 miș, iară Nemți aă mersū la Focșeni. Și s'aă ințălnit cu Muscali, și Suvarovū i-aă ințorsū innapoi; și aă purcesū Muscali innainte, și s'aă dusū totă noptea iarăș inū lagărū, unde aă fostū iară Turci: aă prinsū de veste că Nemți aă fugitū, și n'aă știu[tū] că Muscali aă venitū, și, Marțū dimineața, aă lovitū Turci străjile nemșești, și, fiindū căță mare, nu să vedea. Și Muscali s'aă ascuns de o parte și s'aă ințăritū Turci forte, forte, cătū s'aă ingrozitū Nemți: atătū (?) iuriș le-aă datū, până la șpanganete și la tunuri. Darū prințū Coburū fece forte mai frumosă muzică, ca căndū nișe i-arū băga samă, și i-aă incunjuratū

pe Nemți, și, vrândă să [să] puie la mijloc, au dat peste Muscali, și îndată s'au făcut strigari mare forte.

Și atuncea și Nemți au deschisă careu și au dată dină tunuri forte tare, și s'au slobozit cătanile și totă călărime dină careu, și n'au putut Turci a rabăda, și au dată dosă la ună redi, unde ședă Vizirulă cu tunuri groaznice, într'o movilă, și, înpresurându-i frica, n'au stătut; și Vezirulă au dată în Turci cu cărtace, să steiă la bătaia; și totă nimicū n'au isprăvit. Și au dată și Vizirulă a fugi împreună cu Turci înă g[ir]la Rîmnicū: au fostă avută niște șanțuri gă-tite cu tunuri forte de nedejde, și n'au nemeritū de frică la șanțuri, și au fugitū lăsându tote a lorū. Și au găsit multă avere, 3.000 de care încărcate cu fel de fel de lucruri, 84 tunuri, și, mai pe scurtū, numa ce au avută pe dinșit și totă zahereao, multă, multă forte. Și au ținutū bă-taia șasă că[su]ri, și s'au găsitū Turci morți șasă mi și prinși șapte sute, ș'au fugitū ca vai de ie.

Și au făcutū victorii mare, și au împărțit totă averea turcăscă în două cu Muscali.

Mare și reă frică.

Vezirulă n'au statū la Dunări, și au trecutū îndată Dunărea, și, făcându cercetare oștilorū, socotindū că jumătate au peritū numai, s'au miratū. Și dină Nemți și dină Muscali? Și ie au spusū dreptū: 30 mi au fostū Nemți și douăzeci Muscali. Și nu i-au crezutū, și i-au întreatū pe alți. Și totă așa [a] spus, și mare cădă și rușini i-au părut Vizirulă: Turci 16.000 mi și Nemți 50 de mi, și îndată au tăiat 4 Pași, și iarăș iera zurba înă Turci, că zice-să că au fostū peste 200 mi de Nemți, și au mersū parte la Împăratul turcescū și, [au trimes] pe un capegiū, să mulțamească pe Vizirulă. Și, luând fermanulū, i-au tăiat capul Vezirulă. Turci în București tremură, Mavroyeni nu știū ce face. Pași de la București au scrisū la Împăratulă că Mavroyenisū au [a]junsū cu Nemți, și au zisū că sântū numai 30 mi de Nem[ți], și nu sântū Muscali, și ie au fostū peste 80 mi. Și i-au tăiat

cu Nemți (*sic*): cu ačasta l-au mulțemit Turci pe Mavroșeni pentru slușba lui cea bună.

1789, Agust 9, marele Alecsandro Ipsilantü-Vodă cea l-au luatü Nemți înü Iași, l-au trimisü ca să șadă la bună hodină cu leafă bună la Brinn ¹, locü frumosü, până la pace. Dară păcatulü lui l-au pusü ș'au scrisü Nemți la Țaligradü: ce orü fi scrisü nu să știi; ș'au prinsü cărțile și l-au pusü la pedeapsă înü Șpilbergü perdelele (*sic*).

1793, 25 Avgustü, Joi, la 2 časuri după amiază, au peritü razele soreluï, ș'au ținutü acelu semnü 8 časü și jumătate, semnü pentru păcatele nostre; mărirea Dumnezeü și pe pământü pace și pre omini bună venirea.

La letü 1806, Oct., au știmbat Turci Domni la București; iare Domnü Ipsilant, și au fugitü înü Ardeal la Brașovü, și de acolö au mersü la Camința la Muscali. Au venitü Domnü la București Suču-Vodă, și au șezutu trei zile Domnü, și l-au scosü Muscali, și au pusü iareși pe Ipsilantü ce au fost întâi, fără voia Turcului.

Letü 1800 au venitü Moruz-Vodă la Iași, Domnü bună, și au așezat țara forte bine. La let 804 s'au apucat și au făcutu curțile ce[le] vechi forte frumos și cu mare rânduială, și le au stolnicit forte fru[moa]să, și țara iera mulțemită și la bună rânduiale pusă. La let 1806, Oc., i-au venit știmbare fără veste, și au părut rău la toți de unü Domnü bună că s'au știmbat; și au venit Scărlat-Vodă Calmuș, și au șezut 28 časuri Domnü, și nu l-au primit konzulu muscăcescü și s'au dusü innapoï cu mare rușine, și au pusü Muscali iare pe Moruzü, și au fostü mare rezvletirea între Turci.

La let 800, Martü, au rădicat Franțozi Împărat pe Bunăparte, omü învețat și bună ostași, și au făcutu războï cu Neamțul. La let 803 au venitü Franțozi la Vișna, și Împăratulü au fugitü la Buda, și Bunăparte au venitü la Vișna, ș'au intrat în cetate și au luat multe milioane de lei și mul[te] lucruri împărătești dinü Viena, și s'au întorsü, și s'au făcutu Împărat, și s'au rădicat Muscali ajutori Neamțului, și au făcutü Prusulü vicleșugü și pe ce, pe ascuns, și au

¹ Brun. V. aceeași prefață la vol. X din colecția Hurmuzaki

bătutū Franțozī pe Muscalī forte reū, și s'au întorsū Muscali la Galiția, și Franțozul au apucat meidanū. La letū 805 au stricat păce cu Prusul, și a început bătaea la 805, Agust, și au bătutū pe Prusū în trei rânduri, și au luat Sacsonia, fiind Curfiști¹, și au luat Lipsca, cu multe milioane de galbinī și alte lucruri, scumpe, și au intrat la Berlinū, și au luat craiulu-răzedent² la let 806, Oct. Franțozul cade în Bran-deburgu.

Let 1806 Noem. 19.

Să să știe cumū s'au luat Hotinul de Muscalī: avându Turci rămăzanū, într'o noapte au întinsū Muscalīi podorile peste Nistrul, și, fiind un șanțū fără apă înprejurul cetățīi, s'au văzutū într'acelū șanțū 40 de miī Căzace, însă pedestrime, și, șazăndū acolo până deminiața, și deschizându-să porțile dimineața, a cetățīi, au tăbărătū deodată toți, și, cumū șade Turciī culcați, fiindū în pat, așa i-au apucatū după cumū dorme, și le lua armele și îi punē la calamū, și alți Muscalī arunca armășile turcești după taghile și punē tunurile cele muscăcești. Și așa pără în 3 časuri tot Hotinul au fostū prinsū de Muscalū, și pără la amiază au datū în not doă-zăci miī de Cazaci înnot, și mai vartosū au fost cuprinsū, și, începând a cănta surle, dobe, tunuri, și steaguri de bătălie scoțând, și așa țindū 6 zile, păr' ș'au vândutū Turciī lucrurile lorū, și, scoțindū cară de prinū casă (?), i-au încărcatū și i-au trimesū în glos. Așjidire mai vartosū s'au luat și cetățile Dunării, Smail, Brăilă și altele, iarū zehareoa că turcăscă carile era în cetate Hotinului au cărat-o Muscalīi în cea parte peste Nistru.

Aceiași condică arc, cum s'a spus multe insemnări de gospodărie, din care mi se comunică acestea într'o copie care se pare exactă:

1777, Iunie 14. Însemnez pentru ploaie ce au ploat 72 ceasuri, și au murit mulțime de oi de frig.

Ion Lupașcu.

¹ Kurfust.

² Reședința regală.

1770, Ghenarie I.

Cu vrerea Sf. Troiță îmi însemnezî întru aceasta condică toate cele ce-am avut și ce-am cumpărat anume, după cum arată mai înainte tot pe rîndu fără de greș; de cînd am venit în Moldova și în numitul tîrg Botoșaniî, să să știe anume :

	<u>lei</u> <u>parale</u>
1767, Mart 11 zile. Am cumperat 1 casî cu locul ei ce o fost a Savei cibotarul de Armanul cu zapis.	85
1768, Iulie 6. Alătura cu acest locû am mai cumpărat o casă de la Micul.	25 —
1769. Tij am mai cumpărat alătura o casă, alătura de Anton Armeanul, fratele lui Vartan Grigoraș.	65
1769. Tij am mai cumpărat o casă cu locul ieî în Tîrgul Boilor de la Tudorachi harabagiul.	85
1771. Tij am mai cumpărat o casă cu livadă de la Hăgi Constantin, în mahalaoa Grecilor.	900
1773. Am făcut o crîșmă în tîrg pe locul de zăstre, și am cheltuit ieû din al mieû.	683 90
1770, Octomvrie 18, m'am însurat și m'am așezat cu soacră-mè să-mî dea zăstre moșia de la Prut, iar eû să fac două rîndurî de strae miresei, — și am cheltuit cu totul pînă m'am însurat.	750
Pentru cele ce am cumpărat a doua oară în casă și în afară de zăstre.	
1771, Mart în 13, am cumpărat 10 șiragurî de mărgăritare amestecat.	112
1771, Aprile 15, am făcut salbă și am pus în dînsa 4 galbenî mari (de 10 galbenî unul) și am mai pus zăci galbeni (de cîte 3 galbenî) și doi galbenî (de cîte 2 galbenî unul); fac în totul : 74 galbenî.	333 10
Tij o salbă mică cu mărgăritare am făcut.	30 —

O pereche cercei de argint poleiți am cumpărat.	9	—
1771, Oct. 15, am cumpărat un bold cu rubinuri și tot de mărgăritari de la Hristea.	100	,
1771, Noemvrie 18. Am mai cumpărat în Suceava două răcluțe de aur să pun inele cu pietre.	50	—
Două inele, unul cu rubinuri, unu cu diamant am cumpărat.	75	
1772, Ghenar 11. Am cumpărat 6 bumbi de prins, de aur, cu rubinuri roșie.	50	
25, tabacheri am cumpărat.	25	—
1772, Mart 21, am cumpărat o păreche paftale de argint poleite de la Mandachi.	75	
1772, Mart 25, tij o păreche paftale de argint poleite, un[a] mare, alta mică, cu lăntug.	20	—
2 colanuri, unul sadea de aur, altul cusut cu fir.	30	
1772, Aprilie 17. Am făcut o jubè de stofă vînată ca mura, tij una cu cacom.	80	
1772, Aprilie 20, am cumpărat o rochie de stofă galbenă cu fir.	60	
O rochie cu fir atlas roșu am prefăcut, și antereu nou am cheltuit.	37	
1772. Am făcut o rochie astari, tot Balășei.	20	30

V.

BISERICA DIN PRIGORENÎ.

Prigoreniî au fost moşia lui Ion Neculce. E aşezată lângă Podu-Iloaii, pe o podişcă. Biserica veche era lângă iaz: abia-şi mai amintesc bătrînii de locul ei. Cea nouă e de înfăţişare proastă. Cuprinde însă unele rămăşiţe despre cealaltă şi anume:

1. Acest pomelnic pe lemn:

Vii.

Pomeneşte, Doamne, pe ctitorii santei bisericii (*sic*) aceştia.

Vasili, Costachi Banu şi soţul său Iiustina Canta şi cu fii lor Alixandru, Neculce Paharnicu, Costantinu Sturza Vister, şi cu fii săi, Vasăle Neculce Vel Me[delnicer] şi Ionu (?), Iliana Sturdzoai şi Costantinu, Paraschiva Botezoai, Medelniceriasă.

Morţii.

Pomeneşte, Doamne, pre răposăţai ctitori santei bisericii aceştie.

Gavrilaşu Matieşu Logotătău şi soţul său Sărca şi fii lor, Elena Comisoi, Iordachi Cantacozono Vist. şi soţul său Alixandra şi fii lor, Neculce Visteru şi s[o]ţul său Catrina şi fiii lor, Lupulu Bogdanu Hatmanu şi soţul său Ruxanda şi fii lor, Ioanu Neculce Vornicu şi soţul său Mariia şi cu fii lor, Safta, Aniţa, Catrina, Eliana, Gavrilaşu Neculce Medelnicer şi cu fii săi, Ilii Neculce Spătariu, Sanda, Nas-tasăia, Necula, Dumitraşcu, Bălaşa, Costantinu, Vasăle, Cos-

și neiertatū de D[o]mnulū D[u]mnezăū, și di mine, păcăto-
sulū, la ani 1784, Fev. 13.

Vasile Neculce Stol.

Vs. Nc.

(coroană cu vultur.)

10. *Teofilact* din 1805.

11. *Urmare întru prea-sfânta Duminică a Paștelui*, Neamț, 1814.

12. *Cele 9 cîntări din Psaltire*, 1815, din Iași.

13. *Dumnezeește liturghii*, Iași, 1834.

VI.

UN ACT PRIVITOR LA MOȘNENII DIN MUSCEL.

---

† Vă ime otța i sna i stgo dha, troiță nerezdelnalū, amin [în numele Tatălui al Fiului și al Sfintului Duh, amin]. Acesta să se știie cumū aū frățitū jupănesa Nega Boți-coia și jupăneasa Stana noro-sa prea nepoții jupănesei Negaī, anume Ivanū, Radulū, cu fečoriī jupănului Rusulū, anume Necula, ca sea fia 3 frați prea ocină cunpărătorea de Bogătești, anume casa lu Milcudiță cu dealnița cu toată, și deal[ni]ți luī Voicuță și casa și casa (*sic*), Miculū Colțe cu deal[ni]ța ocina Jitiī căt[ă], să va aleagea, i denū Cotea-nești, anume 14 delnițe, i de Jupăneni 2 delnițe, i de Lucăcești 2 delnițe, cumū se'ū frățitū prea aceste ocini ce e mai susū scrisū, ca să fia 3 frați, i iară prea vii i prea bucatea și prea scule sea fia 2 frați, Ivanū Radulū sea fia un fratea i Rusulū cu fečoriī altū frate... să înparță în doa, și mărturii . . . tū de Maghiritești, anume popa Voico i Branū i Mogoșu i Bădea, i de la Bănești Darii i dea Stoineaști, Lazarū i Alde, i de Nimoești i popa Vladū i Dumitru, i Drăgopoli popa Vlaiculū, ipacū Vlaiculū. Și eū încămī jupăneasa Neaga i noru-sa Stana amū iubitū și amū făcutū prea acestă tocmeală; și am priimitū acești megiiăș cei mai susū scriși la tocmeala noastră, și cine nu va ținea acesta a noastră tocmeal[ă] de bună voia făcută, elū să fia anatema și proclētū 318 dea otți ije vă Nechei [318 de părinți de la Nicheia]. și în cinste Iudei să fia.

[Zece peceți cu fum]

În aceeași colecție e și acest act domnesc slavon :

Tîrgoviște, 26 Maiu 7121 (1613). Radu-Vodă, fiul lui Mihne, dă lui Rusul cu fiil și Nicola și cu fiica Rada ocina cumpărată de la Radu Boțoacă și Stana, a treia parte din Bogătești și părți din Jupăneni, Lucăcești, Cotenești, cu vie. S'aŭ vîndut pentru bir. Boierî: Vintilă Vel Ȑvornic, Nica V. Log., Deadiul V. Vist., Crăstea V. Spăt., Bratul V. Com., Panait V. Stol., Lupul Peh., Brănad V. Pos., Nica Vel Log. Scrie Dumitru Log. ot Sălătrucŭ.

(Slavon ; pergament ; monogram cu chinovar.)

VII.

DIN POESIILE BOIERULUI V. POGOR.

(după o copie comunicată de d. C Crupenschi din Iași)

Neam vine și neam trece,
iar pământul în veci stă :
din visul zădărniceii
aceasta mă deșteptă.

Muritor că este omul
toți o știu și o simțesc,
dar puținii la adevărul
vremelniceii gândesc.

Iubire acea de sine,
ce în lume mișcă tot,
din cuvântător îl face
dobitoc pe om netot,

Cu nadă înșelătoare
îl smulge din adevăr
și 'n prăpastia pierzării,
îl tiriește de păr.

Decît toți a fi mai mare
în patria mea doriaș,
și pentru pogoritorii
cei din mine o gătiaș.

Aceasta cum se lucrează,
se lucrează prin păcat :
ca să calc în așa treaptă
trebuie să fiu bogat.

Ca să adun bani, urmează
a fi [un om] răpitor,
crud, nemilostiv, sălbatec,
mincinos și 'nșelător.

Dar bogați mai sînt și alții,
trebuie să-i zătresc,
să-i chipuri oarecare
viclene să-i sărăcesc.

Și pe toți cei de-o potrivă
cu mine să-i împilez
și un drept cu osăbire
oarecare să-mi păstrez ;

Neamuri și întreg norodul
trebuie să-l osîndesc
și cu neamul mieu în veacuri
numele să-mi proslăvesc ;

Sufletul să-l dau uitării,
cugetul neascultat,
cu a' sale muștrări toate
să-l innăduș prin păcat,

Sîngele celui de-aproape
să-l priyesc neșterit
cum gîlgîiește cu spumă,
de mîna mea omorît.

Văduva și sărăimanul
 aceuia să-l privesc
 îmbrăcați în haine negre
 la ușa mea cum dvoresc.

Să-î văd muritorii de foame,
 să-î văd goli și umiliți,
 strângînd fărmațuri din masă,
 pe supt păreți, osîndiți.

Fără îngrijăluire
 să știu, de al lor avut,
 prin crîncenă silnicie
 că a-l răpi am putut.

Pe patria-mi ticăloasă,
 aceia ce m'aŭ născut
 ce m'aŭ adăpat cu lapte
 și 'n sinul ei m'aŭ crescut,

Să o văd la orișicine
 va voi a o prăda,
 obezile ca s'o lege
 eŭ să grăbesc a le da.

Pe fiit săi cei durenici
 prin vînzare să-î zăresc,
 . . . . .

Pe locuitorii pașnici,
 cari sînt și ai miei frați,
 cruzimii spre sfășiare
 să-î privesc de mine dați.

Norodul în pătimire
 prin a mea faptă adus
 și în jugul nedreptății
 suspinînd, de mine pus.

A' sale ohtări și lacrimi
gemătul întristător
să-mi fie, din nesimțire,
un organ veselitor ;

Tot să răstorn pân' la mine,
tot să sfärm și să zdrobesc,
tot focului mistuire,
nimicirii (?) să jertfesc.

Și prin așa sîngerate
și în cumplite urmări
scara către înălțime
să-mi zidesc din sărîmări.

Dar iată că sînt om mare,
căci de mine toți se tem
toți supt toiage de fiară,
căci suspină, plîng și gem.

Până cade înc' aceste
toate-am putut să le fac,
aniî vrîstei mă dărmară,
și în patul morții zac,

Fără să știu vre odată
pofta mea a-mi sătura,
fără să pociu în viață
un ceas a mă bucura.

Înfășurat de durere,
de ostenele dărmat,
de grija a face răul
ça de un vierme săpat,

Pîngărit în fapte rele,
de cugetul mieu muncit,
văd minuntul acel groznic
al morții că au sosit.

Cu cît puterea trupească
s'apropie spre sfîrșit,
cu atîta să întartă
cugetul spre dosădit.

În oglinda minții mele
el îmi arată pe rînd
cît am făcut fapte rele
și ce m'așteaptă curînd.

Mustrarea lui acea dreaptă
o simț bine, dar tîrziu,
că într'o clipeală, iată,
voiî înceta a fi viu.

Ce au fost dar a mea viață?
un durelnic vîlmășag,
de cruzimi, de prigonire
și de cumpliri în șirag.

Din munca vremelnicească
La cea veșnică mă duc,
Un suflet plin de păcate
la județul strașnic duc.

Ce mi-o folosi c'a zice
după vreme un nepot
Dobitoc, fără simțire,
fără coarne, fără bot :

Dovedesc prin documenturi
 că de-a dreptul mă pogor
 tof prin spița bărbătească
 din Vasilie Pogor,

Cind, desbrăcat de simțire
 și în stahie desfăcut,
 nu voiū auzi din aier,
 nici nu voiū simți din lut,

Cind cel¹ foc ce zădărește
 patimile sufletești
 și apa care dă vlagă
 Nemerniciei² trupești,

Întarse la al lor veșnic
 și îmbielșugat izvor,
 nu vor mai lucra în trupul
 bomenitului Pogor?

Da, neam trece și neam vine,
 iar pământul în veac stă;
 acest adevăr prostatec
 pentru ce mă întristă?

Că în mormint mă făcură
 amăgirea să o cerc,
 în vreme ce eū sînt încă
 într'al viețuirii cerc!

Ete pentru că văd oare
 pe un falnic muritor,
 lacom, nedrept și năprasnic,
 Egoist și răpitor?

¹ În copie: vaq

² În copie; văaiū știre,

Ce pușinare de suflet,
și ce frică în zădar,
cînd toate sînt trecătoare,
cîtevași nici că se par !

Cînd adevărul nu poate
să steie mult mistuit,
nici omul drept în uitare
să zacă innădușit !

Că pe al veacului chedru,
pe păcătos l-am văzut
înnălțîndu-se spre nourî,
dar după pușin căzut.

Nu mai era în ființă,
nici locul nu i-am aflat,
cînd pe a dreptului rude
nicăieri n'am tîmpinat :

Nici cerșitoare de pine
și nici lipsite de-a lor¹,
careva din cer pe dînsa
să verse milă și dor.

Într'a lucrurilor fire
dreptul are scutitor,
și așezămîntul veșnic
îi este răsplătitor.

A' nedreptului palaturî,
pustiirii trist lăcaș,
ajung în curînd să fie
cucuveicilor sălaș

¹ În copie : dor.

Și pistolul întru care
laşomul se proslăvia
cu avere ce din lacrimă
adunată o avea,

Acel poleit cu aur,
acel lucit cu polost (*sic*),
mirșavelor tîritoare
îl vezi cum stă adăpost;

Sala înfrumusețată
cu orhestre de cîntat,
liliacului de noapte
rămîne spre încuibat:

Din zgomotul acel vesel
ce într'însa răsuna,
când măgulitorii vremit
acolo se aduna',

Obişnuiesc (?) în răstîmpuri
duioasele glăsuri
a' cucuveicii ce plînge
grozavele risipiri;

Galeriile surpate
stilpii sfărmași și căzuți
peste aur, peste lustru,
îi văd cu mușchi învăscuți

Scările ce se văd roase
de omenescul picior
ajung să fie străpunse
de troscot și orzișor,

Și fereasta întru care
gheraniile înfloră'
sfredelită de un șerpe
ce se sorește pe ea.

Răpitorul ca acioaia,
în puțin îl văd topit
întru un moștean ce-l lasă
după sine ticăit.

Averile lui în pradă,
numele lui blăstămat
rugul neamului său pică
veșted, slab și defăimat.

Și carele ce în viață
tuturor a fost pizmaș
în tot omul după moarte
își lasă câte-un vrăjmaș :

Cel slab rămîne la dănsul
și dreptul a cerceta,
sărăimanul moștenirea
părintească a căta.

O văduvă întru lacrimi
are de a jălui
averea ce răpitorul
căuta a-î mistui,

Cel puternic răsplătirea
vinează a-și izbîndi
de împilarea în care
se silia a osîndi :

Toți zicînd : cu a lui stare
 aŭ ceva a descurca
 și ponos pe al lui nume
 și blăstăm a-î arunca,

Iar a' norodului lacrămi
 pe care el l-aŭ prădat
 ca puhoiul cel năprasnic,
 cel mai strașnic întărtat,

Îneacă, răstoarnă, spală,
 tot ceia ce-aŭ mai rămas
 după vrednicul de ură
 [și] egoistul [lui] pas.

Vasile Pogor Spătar.

Viitorime.

Ca o floare-odinioară viața-mî era 'nchipuită,
 Cît de limpede-o vedeam curgînd lin și 'mpodobită
 De-o rază de fericire,
 Dar floarea veștedă cade și focul ce m'amăgia,
 Acea pară a nădejdiî ce 'n sufletul mieu lucia,
 Își pierde-a ei strălucire.

Trist și depărtat de-acel ce gîndul mieu dulce umple
 Boal' aducerit aminte crud o inimă îmi rumpe.

Ah! moartea de ce nu-mî vine?

Ce-așteaptă pentru-al mieu suflet ce din zi 'n zi se topește,
 Pentru toat' a' vieții floare un mormînt numai dorește,
 Și-acesta nu-î pentru mine!

Cînd va trece pe-al mieu capu umbra ce-a să mă 'nvălească,
 Cînd cineva pe-a mea groapă, genunchind să mă jelească,
 Va depune lacrămi vale,

Dar, vai mie! ce cutez eü... , cari's ochii să le verse?
 Cine jalnic și 'ntristat va lipi pe-a' mele oase
 A durerilor lui cale?

În genunchi măcar de-ar zice, pe-a mea piatră înghețată:
 «Ca un vis, ca o nălucă, se șterseră de odată
 «Și-aici zace 'ncremenit
 «Spre-a-mi plînge ticăloșia, spre-a-mi spune pe ce mal sînt:
 «Un înger îi ocrotiră a sa umbră pe pămînt,
 «Dar un minut, și-a perit...»

Poate c'atunci, atingîndu-l -cu-a' lui aripi aurite,
 Ingerul mieu va culege de pe a' sale buzi iubite
 Un suspin, un cuvînt jalnic.
 Dar ce zic?... Putea-va plînge, cînd cu viața el se joacă?
 Bogatul ascultă, vede pe săracul ce îl roagă
 Duios, ling' un palat falnic.

Nimeni, nimeni nu te-a rupe, posomorită tăcere,
 Decît viersul păsăricii să se 'nnațe cu plăcere
 Ca glasul cel de iubire,
 Decît vuietul prin frunze-al zefirului răcoros,
 Decît trăgănatul sunet unui clopot mîhnicios,
 Ce vestește-o adormire.

Dar de ce să rătăcimu în al morții întunec?
 O crudă viitorime! Lasă-mă în veci nemernic;
 În noian fugi de te-ascunde:
 Piriuțul vieții mele, sau limpede sau glodos,
 Va purta a' mele zile pe al său curs mincinos,
 Neprivind la a' lui unde.

De ce dar să rupi de-odată, cînd viața este-o nimica,
 Acel hobot ce tot anul, fugind răpede, ridică,
 Înc'o zi și se va strînge?

Într'a sorții sale carte de-ar vrea omul să cetească,
 Abia ar zări un ceasu, un minut să se zimbească,
 Și-un veac, un veac spre a plînge.

Cumplita viitorime ca dintr'un somn ne trezește.
 Înprăștie flori și visuri nădejdiți ce'mpodobește
 Primăvara vieții line:
 Pe rînd crudă, pe rînd dulce, ne mîngîie, ne'mpresoară:
 Îl minutul ce urmează minutului ce ni zboară,
 Saŭ îi ziua ce miini vine.

Ferice de muritorul ce în liniște așteaptă,
 Într'ale dragostei brațe cununat de bună faptă,
 Viitorimea ce-l grăbește.
 Atunci a doa zi o jună... gîndire-l duce,
 Îl întoarce 'ntr'acea lume de unde sufletul fuge,
 Unde mintea-i mai privește.

Inimă este-o oglindă unde viața ni s'arată:
 Un minut o zugrăvește, și oglinda uită 'ndată
 Chipul ce-a înfățișat.
 Degrabă viitorimea, acea soartă neștiută,
 Ștergînd ceața ce-o ascunde, ce ni-o face nevăzută,
 Rămîne-un lucru uitat.

A ta soartă, ca un valu ce altu 'n grabă urmează
 Asemenea unui ceriu ce din nori se luminează,
 De vrei să-ți să desvălească,
 Smulge, rupe-a ta vedere de pe locul ce te poartă
 Și, luminînd a ta minte cu o rază, de sus dată
 În cer ochii s'o privească.

Dar până înc'a n'o simți vezi-ți sufletu'n tăcere,
 Stăi..., ascultă, cercetează-l: poate strigă, poate cere
 O pocăință prea dreaptă.

Atunci întoarce-ai tăi ochi și inima de-ți mai simte
Primăvara vieții tale. Apoi adă-ți iar aminte
Că viitorime' așteaptă.

Acolò, cînd pentru veci ai săi ochi scurși inchizînd,
Creștinul pe patul morții mai aruncă al său gînd,
Mai duce-a' lui cugetări,
Și, prinòs sfințit de rîvna de iubire' ce simțește,
Glasul său c'al unui înger se înalță, se unește
Cu cereștile cîntări,

Acolò ca o văpaie zboar' a rugilor tămîie,
Acolò tot s'acufundă, și-a pămîntului mîndrie
Piere ca praful la vînt :
Viteazului ce aicea de laurî creștet cunună,
Împăratului în slavă, bogatului ce adună.

VIII.

UN PROIECT DE A SE TIPĂRI OPERELE VECHILOR ISTORICI ARDELENI.

Un prieten îmi comunică acest act, pe care-l reproducem cu ortografia lui pretențioasă și ciudată :

Ministerul Cultelorū

Bucuresci, Anulū 1863, Luna Iunie 17

și

Instrucțiuneī Publice

Secțiunea...

Biuroulū....

No. 18271.

Eminențiā.

Dorindū Guvernulū M. S. Alessandru Ioan I a da publicității în trebuința și folosul completării și respândirei Istoriei Naționale Române, ori ce scrieri inedite, ale lui Klein, Sincai, precum și alte scrieri attingătoare de Istoria Națiunei Române ; Sub-scrisulū au rugatū pe D. A. Papiu Ilarian de a se însărcina cu cumpărarea unor asemenea manuscrite orriginale sau cu decopierea lorū.

Cunoscândū dupe osebite informatiuni că și Arhiva Episcopală a Scaunului Eminenției Voastre ar possede asemenea manuscrite, Sub-scrisulū

are onóre a vă recomanda pe d. A. Papiu Ilarian ca delegatú și autorisatú pentru asemenea lucrare din partea Guvernului Principatelorú Unite, rugându-vă să bine-voiți a 'i înlesni și accorda lucrarea cuvenita pentru acésta in Arhivele Episcopale.

Bine-voiți vă rogú Eminentia a priimi cu acésta ocasiune incredintiarile prea distinsei melle consideratiuni.

Ministru allú Cultelorú și Instructiunei Publice ad-interim, I Odobescu.

Capulú Biuroului, G. Bilciurescu.

Eminentiei Salle Episcopulú Unitú din Oradia-Mare, in Transilvania (Austria).

IX.

UN PRIVILEGIU ÎMPĂRĂTESC PENTRU ROMÎNII DIN UNGARIA (1791) ÎN TRADUCERE CONTEMPORANĂ.

Mi se comunică din Ardeal acest document de o autenticitate poate in-
doielnică, dar, oricum. interesant :

Numărul 4004.

Leopold al doilea, ală Rimleaniloră Împărat, totdeauna
stăpin ală Țări Nemțești, ală Mohemii (*sic*) și ală Țări Ungu-
rești Craiă postolicescū și mai mare povățuitoră ală [A]ustrii
și mai mare Prințipă ală Ardealului și ală Săcuiloră purtă-
toriă de grijă și a celuralalte.

Lucrurile cearderilor a totă neamulă ruminescū din Ardeală
noa într'acesta chipă arătate, ca și neamulă ruminescū să
să arate a fi lăcuito[r]iă și stăpînitoriă în țară și ca să se
întoarcă îndărăptă la traiulă d'înpreună a tuturoră legiloră
a fiiloră țării, de care până acuma s'au arătat a fi fostă
lipsită și lepădată numai pentru nedreptatea vremiloră,
voia la un locă și între o legătură întru acela chipă ni le
trimetemă, ca, luundu-să de fundamentă și decurgerea cea
luminată a articolulă ală 6 anului 1744 i științii loră desă-
vîrșită și mai chiiară să le cercați, și, după ce drrptă (*sic*)
le veți isprăvi, noa cîtă mai curîndă să ne arătați nește
mijlociri în ce chipă din judecata binelui de opște vor avea
de grijă pentru mai sus-numiți lăcuitoari ai țării și să să
poată învrednici lă totă traiulă dinpreună a milelor binelui
și însoțirea fiiloră țării cu slobodă deprinderea a legi, fără

deschiñlinirea ritului să să însoțească cu o leage slobodă în vremea viitoare, și asemenea clerușului amăñdorura ritușurilor cu cuviință după putearea a trăi să să aibă de grijă, și asemenea norodul neamului rumînescu cel prostu cu înțeleagerea întru lucrurile ceale de cinste să să poată deprinde și merge înaintea.

S'aũ datũ înũ Florenția, înũ mai marele al nostru Ținutũ al Etrurii, 18 zile a luni lui Mai, anulũ 1791, al Împărății noastre, iară alũ țãrilor noastre (*șters*) celor de uricu al doilea. Leopold al doilea, m. p. (litere latine).

Samoil Grof Tealechii, la porunca Înăñțatului Împãrat,

Andreĩ Deșeñș, m. p.

X.

UN ACT ROMĂNESC DE LA ÎNCEPUTUL
VEACULUI AL XVII-lea.

---

† Gavrilu Tăutul mărturisimă cu cestu zapisu alu mieu cumă eă amă vândutū a mele direapte vii de moșie, trei fălci de la Cotnarū, denū dealulū luī Vodă, și le-amū vândutū frateluī nostru mai mare, Tăutulū Logofătuluī, direptu cincizeci de taleri bātuți, însă o falce de moșii a femeii mele Sofronii, iarū doi fălci aū fostū ale meale, cumpăratură de la Căzaculū fečorulū luī Gheorghie de Crăstinești și de la Dumitru Roșca Vorniculū, căce aū fostu și părăsite, fără de gardure; ca să fie a dumisale, cu totū venitulū. Ca să știe.

Azū Gavrilū Tăutul.

U Ias, Sept. 20.

(Pecete mică rotundă, cu o stea.)

Și denū pivniță partea mē, ce iaste partea mē giumătate, č-aū fostu stricată, încă să fie a dumisale.

[Pe V^o:] Zapisū de vii.

XI.

SOCOTEALA CLĂDIRII CASEI DE LA CURU-CEȘMĂ A LUÎ ȘFRBAN-VODĂ CANTACUZINO.

În Biblioteca Academiei Romine, între acte felurite, mai nouă, se află și această însemnare deosebit de importantă:

Κατάστιχον περιέχον τὰς γεγονόσας ἐξόδους εἰς τὸ ἔκλαμπρον παλάτιον τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν ἀθθέντου κυρίου Ἰωάννου Σεργάνου Καντακουζηνοῦ Βοεβόνδα πάσης Οὐγγροβλαχίας τὸ ἐν Κουροῦ Τζεσμῆ.

5450 ἄσ. εἰς 25 ντολάπια καὶ 7 γιουκίων ῥάχτια μολαγματοκαπνισμένα, τὸ καθ' ἕν ντολάπιον πρὸς ἄσ. 170, τὸ δὲ καθ' ἕν γιούκιον πρὸς κ. 200, καὶ εἶναι εἰς τοὺς αἰθηντικούς ὀντάδες, εἰς τὸν μεγάλον ὀντάν κατὰ τὸ μέρος τῆς πόλεως, 7 ντολάπια καὶ 1 γιούκιον, εἰς δὲ τὸν πλαγιῶν μικρὸν ὀντάν ντολάπι 1, καὶ γιούκι 1, εἰς τὸν ἄλλον ὀντάν κατὰ τὸ Ἄρναουτιόγι, ντολάπια 5, καὶ γιούκι 1, εἰς τὸν μικρὸν ὀντάν, ὅπου εἶναι ἐπάνω εἰς τὴν στράταν, ντολάπια τέσσαρα, καὶ 1 γιούκι.

Εἰς τῆς κυρίας δόμνας τὸν μεγάλον ὀντάν ντολάπια 5, καὶ 1 γιούκι, εἰς τὸν ἄλλον ὀντάν ντολάπια 3 καὶ 1 γιούκι.

600 ἄσ., 6 μαλκάδες μεγάλους μαλαγματοκαπνισμένους διὰ ταῖς πόρταις τῶν ὀντάδων.

Εἰς ὀντάδες τῶν κορυζίων καὶ κοπελίων.

650 ἄσ. εἰς 15 ῥάχτια κολαγένια τῶν ντολαπίων καὶ γιουκίων, τὸ καθ' ἕν πρὸς κ. 110.

200 ἄσ. εἰς 1200 τζεκία πέτραις, διὰ τὸ λιθόστρωτον τοῦ αἰθηνικοῦ ὀσπητίου, καὶ διὰ τὸν τοῖχον τοῦ μικροῦ μπαχτζῆ, μέσῃ εἰς

τὸ σαράγι καὶ μέσα εἰς τῆς κυρίας δόμνης, τὸ καθ'ἑν τσεκι πρὸς ἄσπρα 82.

1200 ἄσ. εἰς τὸ κοίλισμα τοῦ μικροῦ μπαχτζῆ μέσα εἰς τὸ σαράγι.

1000 ἄσ. εἰς λεπτουργοὺς τοὺς ἐργάτας ὅπου ἔφκιασαν τὸν τοῖχον, τοὺς εὔγαλαν καὶ τὸν μόνον τοὺς ἐπανέστρεψαν.

1440 ἄσ. εἰς τοὺς καλυτιριμτζίδες.

21.540 ἄσ. σοῦμα ἢ ἐξοδος, στίνον γρόσια	179
ἐλάβομεν ἀπὸ τῆς Ἐκλαμπρότητος Σας γρόσ.	<u>150</u>
μένουν νὰ λάβωμεν γρόσια	029
ἔχομεν νὰ λάβωμεν καὶ ἀπὸ τὰ πρῶτα	017
ἔχομεν νὰ λάβωμεν σοῦμα γρόσια	46

τὸ ὀπισθεν λιθόστρωτον, μᾶκρος καὶ πλάτος, τετράγονον, ἀνδρῖκια καὶ γυναῖκια, εἶναι πῆγεις 399.

Εἶναι ἀκόμι καὶ ἄλλος τόπος ἄστρωτος, καὶ ἔχομεν καὶ πέτραν μερικὴν.

μικρὸς δούλος

Μπελα ΒΗ (sic).

XII.

ÎNSEMNĂRI PENTRU ISTORIA ROMÎNILOR DIN NOTIȚE GRECEȘTI.

Cunoscutul erudit grec Spiridon P. Lampros, de origine aromină, publică în n-le 2—3 din anul VII al revistei sale *Néos 'Ελληνομνημων* o culegere, rinduită cronologic, de însemnări cu caracter istoric risipite prin descrierile de manuscrite. De mult îmi propusesem a face același lucru pentru noi, și culegerea mea poate nu va întirzia, fiind cuprinsă în această publicație chiar.

Deocamdată extragem din revista d-lui Lampros mențiunile care ne privesc :

1. 1534. Se pomenește Ioachim Vlahul, fost egumen de Sinaï, care, cu alții, «ἀφένται τῆς Βλαχίας», vine la sfințirea Sf. Sava din Iași, ai cării ctitori sînt (p. 172, no. 182).

Αὐτὸν τὸ βιβλίον ἤδραν τοῦ ἁγίου Σάβα, ὅπωταν ἠνήχθη ὁ ἅγιος Σάβας, διὰ συνεργείας τῶν ἀφεντῶν τῆς Βλαχίας, καὶ ἤρθεν ὁ πρῶην ἠγούμενος τοῦ ὄρους Σινὰ καὶ ἠπάσαν τὸ μοναστήριον, ἤγγον ὁ κῆρ Ἰωακείμ Βλάχος, καὶ ἐποίησαν ἀφωρισμόν.

2. 1574. Ἔτους αφοδ'. Οτάν ἐπίγειν ο Πεγλερπέγης με τοὺς τρεῖς πέγρηδες καὶ ἔκοψαν τοὺς Πωγδάνους χυλιάδες λδ' καὶ τὸν ἀφθέντη τῆς Πωγδανίας, ὀνώματι Ἰῶ Βωηβῶτα, καὶ αὐτὸν τὸν ἔσκησαν σὲ δύο κομιλίας, μὴν Ἰουλίον ες', καὶ τότες ἐπίρειν τὸ σκάμνη ὁ Πέτρο Βωηβῶτας. [= În anul 1574, cînd a venit beglerbegul cu trei begi și aŭ bătut pe Moldoveni, 32.000, și pe Domnul Moldovei, anume Io Ion Voevod, și l-aŭ rupt cu două cămile, în luna lui Iulie în 15, și afunci a luat Scaunul Petru Voevod].

3. † αφπ', μιν[ι] Νοερίω, ἦλθεν ὁ τσαούσης ἔπου εὔγαλεν τὸν εὐσεβέστατον ἀρέ[ν]την Ἰω Πέτρον Βοῤεόδαν ἀπὸ τὸ Γιάσιον [= 1580, luna lui Novembre, a venit ceaușul care a luat pe prea-cucernicul Domn Io Petru Voevod din Iași].

4. 1605. Ἔτους ζριγ', ε' μηνῆ Ἰουνίω. ἐτόυτο τὼ τετραβάνγγελον ἦνε τῆς μονῆς τοῦ Σωτήρος, τοῦ ἐπειλεγομένου Κουτλουμούσι, καὶ τὸ ἐκόσμησεν ἡ πολυχρονιμένη ἡ τόμνα Ἐλησάβη τοῦ πολυχρονιμένου ἐκλαμπρωτάτου καὶ εὐσεβεστάτου αὐθέντος πάσης Μολδοβλαχίας κήρου Ἰωάννου Ἰερεμία Βοεβόνδα. . . [= La anul 7113, luna Iunie, această Evanghelie a mănăstirii Măntuitorului, zisă Cutlumuz, și a înfrumusețat-o răposata Doamna Elisaveta, a răposatului prea-luminatului și prea-cucernicului Domn a toată Moldovlahia, domnul Io Ieremia Voevod].

5. Ἰῶαθ, Ἰουνίου 29, ἀπέθανεν Ἰερεμίας ὁ Βοεβόδας, καὶ διεδέξατο τοῦτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Συμεὼν τῇ 1 Ἰουλίου. [= 1606, Iunie 29, a răposat Ieremia Voevod și i-a urmat fratele lui, Simion, la 1-iulie.]

6. † Εἰς τοὺς χιλίους ἑξακοσίους πενήντα, εἰς ταῖς ἡμέραις τοῦ ἐκλαμπρωτάτου αὐθέντος κυρίου Ἰω[άν]νου Βασιλείου Βοεβόνδα. μηνὶ Μαρτίω, ἐπουλίθη τὸ ψωμὶ ἤμοσι δράμοια εἰς τὸ μπάνη, καὶ ἔγραψα αὐτοῦ εἰς ἐνθήμεισιν. [= La 1650, în zilele prea-luminatului Domn Domnul Ioan Vasile Voevod, în luna lui Mart, s'a vindut pînea douăzeci de dramuri la un ban, și am scris eu spre amintire].

7. 1670. Pomenirea Domnilor romîni ca ocrotitori ai Bisericii răsăritene; notiță și la mine, în *Analele Academiei Romîne*, XX, p. 216.

8. Plecarea din Adrianopol a Sultanului împotriva Cămeiței, la 27 April 1672.

9. 1673, Ἰουνίου 29, ἐβρέθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Δούκα Βόντα εἰς Γιάσιον, παρούσης τῆς δόμνας τοῦ Στεφάνου Βόντα Πετρούξει-

κου, ὅτε ἦν ὁ Χουσεῖν-Πασᾶς εἰς τὸ Χωτῖνι καὶ ὁ ἀφέντης. [= 1673, 29 Iunie, m'am aflat în mănăstirea lui Duca-Vodă la Iași, fiind de față Doamna lui Ștefan-Vodă Petriceicu, cînd era Husein-Pașa la Hotin și Domnul.]

10. 1680, Mențiunea că s'a scris o Evanghelie «supt Șerban-Vodă în București».

11. 1692, Νοεμβρίου ἕξ, ἔγινεν ὁ γάμος τοῦ μπειζατῆ Ῥάδουλ τοῦ Ἰλιάσκου μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ αὐθέντος Κωνσταντίνου Βοεβόδα πάσης Οὐγκροβλαχίας. Ἐτύχομεν καὶ ἡμεῖς ἐδῶ καὶ ἐγίναμεν σύντεκνοι, καὶ ἔτυχεν καὶ ὁ δραγομάνος κὺρ Ἀλέξανδρος, ἐδῶ γυριζάμενος ἀπὸ τὸ Μπελιγράδι. Ἔστω εἰς μνήμην. [Δοσίθεος πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων.] [1692, Noiembrie 6, s'a făcut nunta lui beizadea Radu Iliș cu fata Domnului Constantin Voevod a toată Ungrovlahia. Și ne-am întimplat și noi acolo, și am fost nași, și s'a întimplat și dragomanul, dumnealui Alexandru, care se întorsese acolo dela Belgrad, să fie spre amintire.]

12. Știri din Litzica, *Catologul msslor grecești ale Academiei*, p. 319; 24 Mart 1714 maziile Brâncoveanului; 25 Domnia lui Ștefan Cantacuzino; 30 Ianuar 1716 sosirea în București a lui Nicolae-Vodă Mavrocordat; 14 Novembre prinderea lui; scriitorul, întors din Brașov, află la 12 Mart 1717 ca Domn pe «grațiosul» Ioan-Vodă Mavrocordat; moartea acestuia la 23 Februar 1719; 26 April 1719 întoarcerea lui Nicolae-Vodă în București.

13. 1716, Maiu 1—2 (din același). Închiderea la Pușcărie a unui călăraș și a Agăi, care-l era cumnat (γυμνάδελφον).

14. Din același, p. 317, 23 Februar 1719 moartea lui Ioan-Vodă Mavrocordat; 2 Mart plecarea Marelui-Portar Iordachi Grigoraș la Constantinopol; 26 April întoarcerea lui Nicolae-Vodă.

15. Din același, p. 415. Moartea lui Nicolae-Vodă la 3 Septembrie 1730; la 24 sosește caftanul fiului său Constantin,

care stă 15 zile, vestea tulburărilor dela Constantinopol sosind la 27.

16. Din același, p. 145. Iulie 1737. Nemții vin la Cîmpulung și București: locuitorii acestui din urmă oraș fug; 1-iū Iulie fugise Domnul la Dunăre: se întoarce cu Ibrahim-Pașa.

17. 24 August 1746, un necunoscut arată că a fost făcut ceauș de aprozi; la 8 Novembre 1747 că a luat pe Cassandra, fiica lui Constantin Lambrinò, fost Mare-Spătar, peșitor fiind Patriarhul Antiohiei, care face logodna.

18. 14 Iulie 1748 eclipsă de soare la București. Scrie un școlar al lui Alexandru, care, de frică, se îmbolnăvește fiind căutat de Mihalachi, fost medic împărătesc.

19. 1752, 23 August, dimineața, moare Grigore-Vodă Ghica în București (Litzica, p. 317).

20. 1752, 20[=23] August, Matei-Vodă Domn muntean, pe 9 luni.

1752, 23 August. Sara la 3, moare Grigore-Vodă; la 25 îngropat, la 5 ceasuri (Litzica, p. 458).

21. 1752, 1-iū Septembrie. Scriitorul înseamnă că a ajuns Cupar muntean; 1-iū August 1754 vătav de aprozi; 17 August 1755 Armaș-Mare.

22. 1764, 18 Octombrie, scriitorul începe la dascălul Manase¹ în școala de la Sf. Sava din București retorică.

23. 1764-65. αψέδ, Ἰανουαρίου 27, ἔδοσε τὸ κοινὸν χρέος ὁ ὑψηλὸς αὐθέντης Κωνσταντῖνος Τζεχάνης καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ Μητροπόλει.

αψέδ, Ἀπριλ. 26, δευτέρα ἡμέρα. Πρῶτον ἐκρέμασαν τὸν στόλνικον Στεφανάκη καὶ ἀποκεφάλισε τὸν Μιδελνιτζάρη Γεωργάκη Μπαζέσκουλον εἰς τὴν αὐθεντικὴν κάτω πόρτα τῆς κούρτης, ἔπειτα μετὰ τρεῖς ὥρας ἦλθε μὲ μεγάλην παράταξιν εἰς τὸν ἔκλαμπρον θρόνον ὁ ὑψηλότετος ἡμῶν αὐθέντης, κύριος Ἰωάννης Στέφανος Μιχαήλ Ρακοβίτζα Βοεβόδας ἀπὸ Βασιλεῦσαν, α' αὐθεντεῖαν, οὐ πολυετὴ ὁ Κύριος, ἀμήν.

αψέδ, Μαΐου 29, κυριακῆ. Ὁ υἱὸς τοῦ Νικολάκη Τζερεβνοδοαλή Παχαρνίκου, ὀνόματι Γεωργάκης Κλουτζάρης ἄριας, ἀρραβωνιζόμενος

¹ Vestitul Manase Eliad.

όντας πρὸ πολλοῦ μὲ τὴν κόρην τοῦ Θωμᾶ Κρετζουλέσκουλου καὶ (:)
μεγάλου μπάνου, ἀρχιωνάτας τὴν χαρὰν νὰ στεφανωθοῦν, τὸν ἐσφά-
λησαν εἰς τοὺς σεϊμένηδες, αὐτὸν καὶ τὸν πατέρα του, καὶ τὴν ἐστε-
φάνωσεν ὁ αὐθέντης μὲ τὸν Ῥάδουλον Σλατινιάνον πρῶτον μέγαν
κόμισον, εὐγάζοντάς τον ἀπὸ τὸ σφάλημα τῶν σεϊμένιδων καὶ αὐτόν.

αψῆς', Ἰανουαρ. 2. Ἐσφαλήσθησαν β-αν φορὰν οἱ ἄρχοντες, ἦτοι
ὁ Κλήμεντος καὶ Νικολάκης Δουδέσκουλοι, καὶ Ποιροδοῦλος, Μιχαήλ,
οἱ Καντακουζηνοί, Ῥακοβίτζης Βόρνικος καὶ Πάγος Στιρμπέτης,
Πάνος Φιλιπέσκος, Στολ: Μπελατζάνος, Ἰωάννης, Μπαλιάνος Γρη-
γορέσκος, Πανταζῆς Κιμπινάνος, καὶ Ἰουνίου 25 ἀρέβης.

αψῆς', Ἀπριλ. 6, ἡμέρα Σάββατον, εἰς τὰς 4 τῆς νυκτός, ἔγινε
σεισμὸς μέγας, ἠγεμονεύοντος Στέφανος ὁ Ῥακοβίτζας.

αψῆς', Μαΐου 13, ἡμέρα Παρασκευῆ, τὴν β-αν ἡμέραν τῆς Ἀναλή-
φειως, ἔγινεν ἐπανάστασις παρὰ τῶν ἐκ Βουκουρεστίου ῥοιφετίων, εἰς
τὴν Μητροπόλιν συναχθέντες μετὰ βοῆν κμπάνων. ζητώντας παρὰ
τοῦ Μητροπολίτου καὶ ἀρχόντων ἔλεος καὶ συγκατάθεσιν τοῦ δασή-
ματος ὁ δὲ Τουρνατζῆς μετὰ τοῦ ἄρχ: Σπαθ: καὶ Ἄγα Ὑψηλάντη,
μπεσλήδων καὶ Ἀλβανητῶν μὲ πιστόλια σόπες τοὺς ἐκατσκόρπισαν
εἰς τὰς 4 ὥρας τῆς ἡμέρας, καὶ ἔκοψαν εἰς τὴν κάτω πόρταν τῆς
αὐθενταϊκῆς κούρτης ἕναν Κόμανονμπογασιέρην γιργιολήν, ἕναν δοῦλον
τοῦ Παναγιώτη Τζαούση καὶ ἕναν ράπτην, τοὺς δὲ σφαλισμένους
ἐγκρίτους ἀπὸ τῆς καμάρας τὸ σφάλισμα τοὺς ἐμετοίχησαν εἰς τὰ
ὄπισθεν μπέτζουρα, διώγοντας, καὶ τοὺς δούλους του μὲ σποδρὴν
φύλαξιν τοὺς ἐφυλάττουσαν.

αψῆς', Ἰουνίου 3, ἡμέρα Τετράδη, ἦλθεν βασιλικὴ προσταγὴ τοῦ
Σουλτάν Μουσταφᾶ καὶ ἔγραψαν τὸ τίποτας τοῦ Νικολάου Βραγκο-
βάνου πρῶτου Μεγάλου Κλουτζιάρη, ζιτώντας τὸ μὲρ 250 πουργία
τοῦ Δραγιτζάνου Κοζλιτζάνου, ἀνεψιοῦ του, ὁποῦ ἐτούρκευσεν.

αψῆς', Αὐγούστου 18, Πέμπτη, εἰς τὰς 7 ὥρας τῆς ἡμέρας, ἦλθεν
ὁ Καρά' Ἀλῆς τάταρης μὲ τὴν μαντζιλία τοῦ ὕψηλ: Στεφάν-Βόδα
Ῥακοβίτζα, λαμβάνοντας τὴν αὐθενταϊαν ὁ ὕψηλ: ἡμῶν αὐθέντης
Σκαρλάτος Γκίκας Βοεβόδας. Ἐσφαλησαν τὸν Πα: Δημητράκη καὶ
Στάθη βον βιοσι:, εἰς δὲ Βασιλεύουσαν ἐκρέμασαν καὶ τὸν Γεωργάκη
Σταυράκη πεθαμένους ὄντας ἀπὸ τοὺς σκεντζέδες.

Σεπτεμβρ. α'. ἐκίνησεν ὁ Στεφάν-Βόδας ἀπὸ τὰ ὠδε μὲ τὸν κα-
πετζῆ εἰς Μυτιλήνην.

1764, Ianuar 27 a răposat prea-înnălțatul Domn Constantin Cehan, și a fost îngropat la Mitropolie.

1764, 26 April, Luni. Întăiū aū spînzurat pe Stolnicul Ștefanachi și aū tăiat pe Medelnicerul Iordachi Băjescul la poarta domnească de jos a Curții. Apoi după trei ceasuri a venit cu alaiū mare în strălucitul Scaun prea-înnălțatul nostru Domn, Domnul Io Ștefan Mihail Racoviță, dela Constantinopol, întăia Domnie, pe care să-l ție Dumnezeū întru mulți ani, amin.

1764, Maiū 19, Duminecă. Fiul lui Nicolachi Cervenvodali (Cernovodeanul) Păharnicul, anume Iordachi Clucerul de Arie, fiind logodit de curînd cu fata lui Toma Crețulescu Marele-Ban, și începînd serbarea ca să-i cunune, l-aū închis la Seimeni, pe el și pe tată-său, și pe dînsa a cununat-o Domnul cu Radu Slătineanu fost Mare-Comis, scoțîndu-l de supt paza Seimenilor și pe acesta.

1765, Ianuar 2. S'aū închis a doua oară boierii, adecă: Constantin și Nicolachi Dudeștii și Pîrvu și Mihail Cantacuzinii, Racoviță Vornicul și Barbu Știrbei, Pană Filipescu, Stolnicul Ioan Bălăceanu, Grigorașcu Băleanu, Pantazi Cîmpineanu, și la 25 Iunie li-aū dat drumul.

1765, April 9, Sîmbătă, la 4 de noapte, a fost mare cutremur, Domn fiind Ștefan Racoviță.

1765, 13 Maiū, Vineri, a doua zi după Înnălțare, s'a înplat răscoală din partea rufeturilor din București, strîngîndu-se cu sunet de clopote, cerînd dela Mitropolit și de la boieri milă și iertarea dăjdief. Iar Turnagiul cu dumnealui Spătarul și Aga Ipsilanti, cu beșliii și Albanesii, cu pistoale..., i-aū tăiat la patru ceasuri din zi; și aū tăiat la poarta din jos a Curții domnești pe unul Coman bogasierul, din Giurgiu, pe un rob al lui Panaiot Ceaușul și pe un croitor; iar pe boierii fruntași ce erau închiși i-a mutat cu închisoarea dela cămară la beciurile d'îndărăt; orînduind și pe robii lor, cu tare pază i-aū păzit.

1765, Iunie 3, zi Miercuri, a venit poruncă împărătească a Sultanului Mustafă și aū prins tot ce-a avut Nicolae Brîncoveanu, fost Mare-Clucer, cerînd miria (Statul) 250 de

pungî de la Drăghiceanu Cozliceanu, nepotul său, ce l-au turcit.

1765, August 18, Joi, la 7 ceasuri din zi, a venit Cară-Ali Tatarul cu mazilia prea-înnălțatului Ștefan-Vodă Raco-viță, luînd Domnia prea-înnălțatul nostru Domn Scarlat Ghica-Voevod : aî închis pe Pă[harnicul] Dumitrachi și pe Stati al doilea Vistier, iar la Constantinopol aî spînzurat și pe Iordachi Stavrachi, atîrnat fiind de cînge (?).

Septembre 1-iū, a pornit Ștefan-Vodă de aici cu Capugiul la Mitilene¹.

24, 1766, Ianuar 19, zi Joi, a început a preda geometria dascălul chir Iosif în Moldova, în biserica Trei Ierarhilor (nu a Frîncilor) (Litzica, p. 89).

25. 28 Septembrie 1768, se face Mare-Dragoman Nicolachi Suțu.

6 Octombree sosește la Poartă Crîm-Ghiraî Hanul.

1768, 17 Octombree, se dă caftan pentru Țara-Românească lui Grigore Alexandru Ghica ; la 21 iea cuca, la 25 tuiurile. Scriitorul arată calea alaiului domnesc : 30 Octombree, ieșire la Chiuciuc-Chioiū, 1-iū Novembre la Buiuc-Cecmegè, 2 Novembre la Silivri, 3 Ciorlū, 4 Burgas, 5 la Chirclisi. Aici se lasă alaiul și capugibașa, și Domnul pleacă numai cu cîțiva spre țară, cu poșta (menzilul).

6 Novembre, «Phaken», noaptea la Carnabad ; 7 Iulie Geali-Cavac, noaptea Buhulăr, 8 Tasegichioiū, noaptea trecerea Dunării dela Turtucaia la Oltenița. «La 9 Novembre, Duminecă, pe la opt din zi, am venit în București» (Litzica, p. 79 u.).

26. 1772, 17 Maiū. «Grindină» ca oul de pasăre la Mărgineni (Litzica, p. 85).

27. 1801, 22 Iunie, Sîmbătă, s'a întîmplat mazilia Domnului Moldovei, fiul lui Ipsilanti, beizadea Constantin, și s'a făcut Domn dragomanul cel mare Alexandru Suțu și Mare-Dragoman s'a făcut beizadea fiul lui Callimachi.

28. La 1804, 14 Octombree, Marți, la 8 ceasuri și cinci minute, a fost cutremur mare în Moldova.

¹ Toate lămuririle, în *Genealogia Cantacuzinilor*, Cronica.

29. 1821, Februar 29, începerea revoluţiei (ῥεβελουῦντζια) greceşti la Iaşi.

30. Şi altă menţiune, pentru April, Maiü, Turcii în Bucureşti.

31. 1823, Ἰουνίου 18, ἐστάληκεν αὐθέντης εἰς Μπογδανίαν καὶ Βλαχίαν : ὁδὲ αὐθέντης τῆς Βλαχίας, Γκίκας, ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς τὸν θρόνον, εἶχαλεν δόσημον εἰς τὴν Βλαχίαν διὰ 2 χρόνους, μόνον νὰ πληρώσουν εἰς τὸ ἐνοσηματ ὁποίας τάξεως, καὶ ἂν εἶνε ὡς κάτωθεν φαίνεται. Ἐπὶ λόγου διὰ νὰ πληρώση τὰ χρέη ὁποῦ τζάρα ἐχρεωστοῦσεν διὰ ταῖς θροφαῖς ὁποῦ εἶχεν θρέψει τὰ στρατεύματα τῆς Τουρκίας ἐνόσου ἤχαν καθήση εἰς τὴν Βλαχίαν, ὥστε ἐξεκαθαρίσθησαν οἱ ῥεβουλαντζιονίται καὶ ἐπάησαν εἰς τὴν Γραικίαν.

Τὸ βαδραρίτι: εἰς τὸ κάθε μέτρον νὰ πληρώσουν πρὸς 24 ἄσπρα.

Τὸ ὀγρίτον εἰς τὸ κάθε πρόβατον νὰ πληρώσουν πρὸς 63 ἄσπρα.

Ἡ γόστια νὰ πληρώνουσι, διὰ μελήση τόσον ὅσον καὶ διὰ τὸ μοῦθηρὸν πρὸς 43 ἄσπρα. Τὸ ὁποῖον δώσιμον τὸ ἐπούλησεν διὰ 2 χρόνους καὶ ἐπῆρε ὅλα τὰ ἄσπρα ἐμπροστά, καὶ ἐσχήσθη τὸ χρέως ὁποῦ νὰ μὴν πληρώσουν διαφόρετα, τὰ ὁποῖα ἐπουλήθησαν διὰ 800 χιλιάδες γρόσια.

La 1823, Iunie 18, s'a trimes Domn în Moldova și Țara-Românească Domnul Țerii-Românești, Ghica : îndată ce veni în Scaun, scoase dajde în Țara-Românească, doi ani numai să plătească ensumatul (birul), a căruî rînduală se arată mai jos, supt cuvînt de a plăti datoriiile țerii pentru hrana ce avuse a hrăni oștile Turciei cînd aŭ stat în Țara-Românească de s'aŭ curățit revoluționarii și aŭ mers în Grecia :

Vădrăritul, la fiecare măsură să plătească 24 de aspri.

Oieritul, la fiecare oaie să plătească 63 de aspri.

Goștina, să plătească, și pentru albine, și pentru porci, cite 43 de aspri; care dajde aŭ vîndut-o pe 2 ani, și aŭ luat toți baniî înainte, și s'a umplut datoria, ca să nu plătească deosebî.

Și s'aŭ vîndut acestea pentru 800.000 de lei.

XIII.

CATASTIF DE DĂJDIÎ MOLDOVENEȘTI (c. 1760).

— ORIGINALUL ÎN POSESIUNEA D-LUI INGINER I. ARAPU. —

GATASTIF DE DĂJDIÎ MOLDOVENEȘTI (c. 1760).

— Originalul în posesiunea d-lui inginer I. Arapu —

Lei. Bani.

14	—	7 liude, Vasile Bașotă Stol.
14	—	7 liude, Costand[inu] Adamu Stol.
8	—	4 liude, Med. Costand[inu] Bașotă.
8	—	4 liude, Med. Toaderu Silionu.
8	—	4 liude, Gavrilu Adamu Slugeru.
4	—	2 liude, Costandinu Stămate Șăt.
4	—	2 liude, Petre Cheșco Șăt.
4	—	2 liude, Gheorghie Carpu Polcv.
6	—	3 liude, Ionița Bașotă Pah.
4	—	2 liude, Ionița Botezu Pah.
4	—	2 liude, Gligorașu Adamu Pah.
4	—	2 liude, Ștefanu Silionu Post.
4	—	2 liude, Vasili Silionu Post.
2	—	1 liud., Sandu Buhușu Post.
4		2 liude, Angheluța Tăbărtă ¹ .

¹ Adaus, târziu : 6 — mantă.

3 — bâr[nețu].

8 — coj[otă].

2 — cușmă.

30 brău.

4 20 ochinci.

24 10

3 20 cămeșă.

2 10 iz[mene]

30 —

12 —

42 —

2	—	1	liud., Neculaî Tăbărță.
40		20	liude, Spăt. Pășcănița.
16	—	8	liude, Stol. lui Vasile Balșu.
4	—	2	liude, Medeln. lui Gavrilu Neculce.
4		2	liude, Jic. lui Ionu Adamu.
6		..	liude, Ancuța Sturzoai.
4		2	liude, fika Miclescului, călugărița.
4	—	2	liude, Șăt. lui Botezû
4		2	liude, Nastasie lui Mălai.
4	—	2	liude, Safta Iacomăchioai.
4		2	liude, Safta lui Ursachi Jic[niceriulû].
10		5	liude, Ghiorghe Jic., cu pecete gospod.
8		4	liude, Costandinu Păladi Vist.
8		4	liude, Med. lui Aslanu.
8	—	4	liude, Iinca, fiica Pășcăniți.
9	—		dinû scutelniciî Logft. Manolachi.
4	—	2	liude, Ian[e] Șat.
6	—	30	liude, Domnița Pălădoi ¹ .
20	—	10	liude, Pah. Vidali.
31	90		de datû dum. Iordachi Cant. Spat.
30	—	15	liude, dum. Banu Iordachi Costachi.
14	—	7	liude, Stol. Enachi Hrisoverghi.
14	—	7	liude, Stol. Lupu Crupenschi.
620	90		piste totû facû 3.916 lei, 56 bani, și mai rămănu rămășiță 11 lei, 54 bani ² .

¹ Era fata lui Antioh Cantemir soția lui Teodor Paladi — V. vol. VI, p. 536

² Adaus: Sama vitilor albe asupra lui Sofroni văcaru.—'801, luni

viti

1 buhai mari.

1 buhai gonitoru.

1 buhai mănzat.

14 vaci cu vițai, cu una a Smărăndiți

2 vaci gonitoare, fătati.

4 gonitoare, vaci.

1 gonitoru, boi.

7 mănzati, vaci.

3 mănzați, boi, cu unu a Smărăndiți

34

20 vițai, cu vițali.

Niamțul: Ghiorghe Jicni[ceriul] is[pravnic].

Lei.	Bani	
1.674	90	suma pe 609 ughi.
837	45	bani zaharelii, 55 parale de ugh.
55	99	giudecătoriei, câte 1 pot[ronic] de ugh.
5	70	havaetii lui vtori Vist.
<u>2.573</u>	<u>64</u>	

Ci-a dat.

2.046		Predca (sic; avans), insa :
	997 81	Martu 29
	495 115	Ap. 2
	378 —	Ap. 2
	174 45	Ap. 10
	<u>2.046</u>	<u>1</u>
		} la Vistierie.
41		dobanda pe acesti bani pe o luna.
20	—	dobanda pe 1000 lei ci-a dat la cfortul lui Martu, la dum. Velu Comisu, 110, dum. Hat. Enacachi i Velu Post.
656	90	ce s-a trecut dati mai mult la cfortul Martu.
55	99	bani giudecatorie.
5	70	havaetii lui vtori i 3 Vist.
52	—	ci-a dat la listu Neamtii, cu rav. dum. Velu Post.
<u>2.877</u>	<u>19</u>	facu.

Scutelnicii.

50		dum. Hat. Vasile Rosetu.
60	—	30 liude dum. Spat. Ionu Cant.
30	—	15 liude dum. Toaderu Cant. Banu.
20	—	10 liude dum. Pah. Neculai Rosatu.
20		10 liude dum. Com. Ionita Stratulatu.
20		10 liude dum. Iordachi Hrisosculeu Agi.
14		7 liude Stol. Costinu Darie.

14	—	7 liude Costand[inu] Rosătu Stol.
14		7 liude Sandu Sturza Stol.
4	—	2 liude Neculai Vărnăvū Jic.
4	—	2 liude Ilie Eni Șăt.
10	—	5 liude Dinulū Balșū Vist.
2	—	1 liud. Radu Botianu, bezū unulū 'c-aū luatū maī multū la Martū.
12	—	6 liude Ghiorghi Velū Pit.
4	—	2 liude Michi văt[afū] za Păh.
4	—	2 liude Neculai Eni Post.
10	--	5 liude Jăc. luī Neculai Costinū.
292		Iară peste totū facū 3.169 lei, 19 banī, și trecū dați maī multū la Visterie 595 lei, 75 banī, și s'aū ținutū inū samă la sama čfertulū Maī ¹ .

Romanulū : Neculai Cog[ălniceanu] Pt.

Lef. Banī.

757	75	suma pe 275 polū ughī.
378	96	polū bani zaharelii, căte 55 parale de ugū.
25	30	bani gtudecătorii.
2	63	havaetulū luī vt. Vist.
1.164	25	polū.

¹ Proprietarul maī târziū al condiceī, Arapu, orī omūl săū, adauge :

Izvodū di căti dimerlii de păni s'aū pusū inū hănbani.
'815, Oc. 20.

65 dimirlei grăū di la Zahorene

188 tijū grăū di la Zahorene.

150 dimerlei de ovăsū, tijū di la Zahorene.

20 dimerlii ovăsū ci s'aū luatū di la Burche

Izvodu de căti ștubei s'aū pusū inū tevneci
'815, Oc. 20

36 ștubei a cucoanii.

9 ștubei a cucoanei Casuței.

Ci-aŭ datŭ.

- 800 — predcă la Vist. Chiriazî, Ap. 3.
 16 — dobănda lorŭ.
 25 30 baniŭ giud[ecă]toriei.
 2 63 havaetulŭ luŭ vt. Vist.
 121 115 ce să trecŭ daŭi mai multŭ (?) la cĕfertulŭ luŭ Martu.
 60 3 agiutorința pe 7 casă ce șădŭ Turci inŭ hanŭ
 inŭ Romanŭ.

 1.025 91
Scutelnicii.

- 60 30 liude dum. Vorn. Mihălachi Sturza.
 60 — 30 liude dum. Vorn. Ionŭ Sturza.
 8 — 4 liude Toaderŭ Buhușŭ bivŭ Slugerŭ.
 6 — 3 liude Ilie Sturza Slugerŭ.
 6 — 3 liude Dimitrachi Slugerŭ.
 4 — 2 liude Neculaŭ Cog. Pit.
 4 — 2 liude Ioniță Manole Post.
 4 2 liude Gligori Cĭaușŭ.
 2 — 1 liud. Ioniță Pisoțchi.
 4 2 liude snovei [=fiŭ] luŭ Iurașco.
 10 — 5 liude Zmaragda, fiica Vor. Mih. Sturza.
 8 4 liude Paraschiva Sturzoai.
 12 — 16 Catrina luŭ Ghiulmazŭ (?).
 16 — 8 liude Stol. Lăzoai.
 2 — 1 liud. Manolachi Hrisoverghi.
 20 — 10 liude Pah. Arghiri.
-
- 226

Iarŭ peste totŭ facŭ 1.251 lei, 91 bani, și trecŭ
 daŭi mai multŭ la Visterie 86 lei, 65 polŭ bani.

Bacăŭ : Mihălachi Cheșco Jic.

 Lei. Bani.

- 1.954 1 polŭ, suma pe 710 polŭ ughi, 1 pot[ronicŭ].
 977 1 polŭ, bani zahereliŭ, căte 55 parale de ugŭ.

65 15 polă, bani gîudecătoriei, câte 1 pot[ronică] vechi
de ugă.

6 61 polă, havaetulă lui 3 Vist.

3.002 80 facă.

Ci-aă dată.

2.802 — predcă la Com. Theodorachi.

41 60 dobănda loră pe o lună.

400 — rânduiala dum. Velă Vist.

150 — rânduiala Papii is[pravnică].

100 — osteniala diiacului.

808 — pecete gospodă pentru Ivan bivă Căpitană, c-aă
luată denă agăut[orință].

65 15 bani gîudecătoriei.

6 60 havaetulă lui vt. i 3 Vist.

58 — cheltuiala Visteriei pe o lună să să dă (?).

2.971 15

Scutelnicii.

10 — dum. Hat. Vasile Rosetă.

14 — 7 liude Stol. Crupenschi.

14 — 7 liude Stol. Ştefană Rosetă.

6 — 3 liude Manolachi Hrisoverghi, beză 2 lei la
Ionă Post.

8 — 4 liude Med. Ioniță Rosetă.

6 — 3 liude Jic. Cheşco.

6 — 3 liude Jic. Vasile Tănase.

4 — 2 liude Gheorghe Aslană Şăt.

4 — 2 liude Lăscărachi Rosetă Com.

2 — 1 liud. Simionă Coroiă.

20 — 10 liude casa răpoosatului beizadă.

6 — 3 liude Vor. otă gospojda.

4 — 2 liude Antohe Căpitană.

---

104 — Iară piste totă facă 375 lei, 15, şi trecă daţi mai
multă la Visterie 802 lei, 55 bani¹.

¹ Note, cu arabice: 3002 80

72 55

3075 15

Putna : Dum. Camarașu Nicolachi ¹.

<u>Lei</u>	<u>Bani</u>	
4.156	25	polu, suma pe 1.511 ughi, 7 pot[ronici].
2.078	12	polu, bani zaharelii, cate 55 parale de ugu.
138	64	polu, bani giudecatorii, cate 1 para de ugu.
13	112	havaetulu lui vtori i 3 Vist.
7.386	94	polu facu.

Ci-au datu.

4.497	polu	aũ datu predca, insa : 2.497 polu lei intai. } Vist. Chiriazi. 1.000 lei Ap. 15. } 1.000 lei Ap. 20, Com. Theodorachi.
1.135	30	aũ datu cu gramaticu, Ap. 26.
90	—	dobanda pe 4500 predca.
250	—	chirie la unu caru mocanescu i la 10 cai slobozi c-au mersu la Tarigradu cu Hat. Enacachi.
17	110	ce s'au trecutũ daŭi mai multu la cãfertulu lui Martu.
28	18	cheltuiala musafiriloru pe luna lui Martu.
138	60	bani giudecatoriei sa sa de.
13	112	havaetulu lui vt. Vist. sa sa de.
151		lefi c-au plinitu, insa :

Lei.

75 bešliaga de Foc[șani] pe Ap[rilie].
30 Ismailu-Aga Lipca-Agasi pe Ap[rilie].
12 trãmbaci pe Aprilie.
10 cãpit. de menzilũ pe Aprilie.
24 12 surugiũ pe Martu i Aprilie.

6.322   30

¹ Adaus : Piei ce s'au luatũ de la oi.—1804, Sãpt. 27

7 piei de cãrlanu.	} Sãpt. 27.
2 piei de edũ.	
4 piei de oai, mari, cu 2 mieori.	

Scutelnic.

20	10	liude Gavrilă Mitropolită.
8	—	4 liude Pascală Med.
6	—	3 liude Ștefană Catargiu.
8	—	4 liude Costină Catargiu Cluceră.
6	—	3 liude Ionă Catargiu Logofătă.
4	—	2 liude Șăndre Jic.
4	—	2 liude Prunculă Șăt.

Tecuc: Dum. Med. Costachi Vatafă.

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
1.925	—	suma pe 700 ughă.
962	60	baniț zahareliț, câte 55 parale de ugă.
64	20	baniț gîudecătoriei, câte 1 pot[ronică] vechi de ugă.
6	50	havaetulă luț vtorî i 3 Vist.
<u>2.958</u>	<u>10</u>	facă.

Ci-aŭ dată.

998	60	aŭ dată Ap. 9 la Vist. Chiriazî.
999	90	aŭ dată Ap. 24 Com. Ursuleț (?).
500	—	rânduiala luț Pavli is[pravnică].
50	—	dobănda pe acești bani pe o lună.
10	—	2 liude levenți pe Aprilă.
10	—	2 liude Sanda luț Crivăță, pe Martă.
10	—	la trei obrază scăpătate.
64	20	baniț gîudecătoriei.
6	50	havaetulă luț vtoră i 3 Vist.
<u>175</u>	<u>35</u>	ce-î trecă dați mai multă la cîertulă luț Martă.
<u>2.824</u>	<u>15</u>	

Scutelnicii.

51	—	dină scutelnicii dum. Logfă Manolachi.
30	—	15 liude dum. Bană Enachi Costandachi.
14	—	7 liude Stol. Conachi.
8	—	4 liude Solomonă Sturza Slugeră.

2	—	1 liud. Ioniță Mitre Post.
4	—	2 liude Apostolū Catargiu Post.
4	—	2 liude Apostolū sinū Gheorghită Pit.
2	—	1 liud. Antohie Scărletū Căpt.
8	—	4 liude Safta lui Oprișanū Gheuca.
<u>123</u>	—	Iarū peste totū facū 2.947 lei, 15 bani, și rămănu rămășiță 10 lei, 115 bani.

Covurluiū: Gheorghi Vist. parc[ălabū].

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
1.155	—	Suma Țănutului pe 420 ughi.
577	60	baniț zahareliț, căte 55 parale de ugū.
38	60	baniț grudecătoriei.
<u>3</u>	<u>102</u>	havaetulū lui vt. Vist.
1.774	102	

Ci-aū datū.

4	—	2 liude Chirica Pit.
186	—	liafa beșliagăi pe Aprilie.
10	—	lia[fa] căpit. de menzilū pe Aprilie.
350	—	la 7 liude căl[ărași] mergândū la Țarigradū.
302	60	pentru 110 chile orzū ce s'aū trimisū la Țari- gradū boer[ilorū] capicheaele, pecete gospodū.
242	60	năvlonū la corăbiī č-aū datū izvodū gospodū.
132	—	chirii č-aū datū izvodū gospodū.
5	—	pentru unū caicū de trecū călărași.
10	—	Demicī Căpitanū, chelt[uiala] mergândū inū 2 rânduri la Slă[nicū], i cu mihtupari gospodū.
22	—	liafa lui Fizulă (<i>sic</i>) pe Aprilie.
22	—	tijū liafa lui pe Fevruarū.
11	—	chelt. parcălabului de Gălați mergândū la Brăila.
67	90	cheltuiala č-aū făcutū cu ograda i cu 2 odăi la casăli sărdărești, izvodū gospodū.
62	51	chelt. mușafirilorū pe Martū.
67	60	tijū cheltuiala mușafirilorū pe Aprilie.
63	84	chelt. caicelorū pe Martie.

46	51	tijă chelt. loră pe Aprilie.
38	60	bani gîudecătorii.
3	102	să dă havaetă lui vt. Vist.
1.648	18	şi mai rămănu rămăşiţă 126 lei, 84 bani ¹ .

Tutova : Panaite Cîoh[odariu].

<u>Lei</u>	<u>Bani.</u>	
684	106	polă suma pe 249 ughi, 1 pot[ronică].
342	53	bani zaharelî, câte 55 parale de ugă.
22	100	bani gîudecătoriei.
2	54	havaetulă lui vtoră, 3 Vist.
1.052	73	polă facă.

Cî-aă dată.

596	40	aă dată predcă Chiriiazi, A[prilie] 4.
100		tijă aă dată Com. Theodo[rachi], Aprilie 19.
133	30	polă ce trecă la Martie.
12	—	cheltuiala menzilului otă Bărladă pe Aprilie.
14	—	dobănda pe 700 lei cî-aă dată predcă.
22	100	bani gîudecătoriei, să de unde a fi poronca.
2	54	havaetulă lui vtori Vist. să-I de.
133	30	polă ce să trecă daă mai multă la cîfertulă lui Martie ² .

880 104 polă.

Scutelnič.

<u>Lei</u>	<u>Bani.</u>	
57	—	28 liude dum. Logftă Bogdană.
40	—	20 liude dum. Vor. Dimitraşco Pălad[e].
30	—	15 liude dum. Vor. Ionă Pălad[e].
20		10 liude Lupulă Costachi Pah.
8	—	4 liude Med. Costandină Sturza.
8		4 liude Codriană Sărdară.
4	—	2 liude Iordachi Iamandi Pah.
4	—	2 liude Antohie Jora Post.
4	—	2 liude Iordachi Gheuca Post.

¹ O foaie ruptă

² Rîndul acesta e şters.

16	8	liude Marica, fiica Logofătului Bogdanu.
8	4	liude Stolniculă Toaderu Jora.
4	2	liude Safta Joroai.
6	3	liude Jăcnicearea lui Ioniță Sturza.
6	3	liude Costandinu Jora Slugeru.
8	—	4 liude Ilinca Joroai, a lui Michichi.
4	—	2 liude Ioniță, nepotu Codranului.
4	—	2 liude Jic. Negrii.
<u>230</u>	—	Iaru piste totu facu 1.110 lei, 104 polu bani, și trecu dați mai multu 58 [lei], bani : 31 bani.

Vasluiu : Stol. Ionu Miclescu.

Let.	Bani.	
684	57	suma pe 248 ughi, 18 pot[ronici].
342	28	polu bani zaharelii cate 55 parale de ugu.
22	99	bani gudecatoriei.
2	34	havaetulu lui 2 i 3 Vist.
<u>1.051</u>	98	polu.

Ci-au datu.

800	—	au datu predca cu Vărlanu (?) la Chiriazii, Aprilie 11.
16	—	dobanda pe o luna.
20	—	liafa dum. Stol. Ionu Miclescu pe Aprilie.
30	—	liafa dum. Stol. Ionu Sturza pe Aprilie.
10	—	chelt. Vasluiulu pe Aprilie.
2	—	birulu odagiulu de Scanteia.
14	30	birulu a 5 liude surugii ce slujescu la menzilulu Iașulu denu Aprilie.
22	99	bani gudecatoriei sa-i de.
2	34	havaetu lui 2 i 3 Vist. sa-i de.
<u>917</u>	43	

Scutelnicii.

60	—	30 liude Ștefanu Rosetu Logftu.
14	—	7 liude Stol. Ionu Miclescu.
14	—	7 liude Stol. Ionu Cuza.

8		4 liude Med. NeculaŢi Racoce.
6	—	3 liude Sandu Miclescu Jic.
4		2 liude Sandu Miclescu Şăt.
8	—	4 liude Enachi Canta LogftŰ.
8	—	4 liude Alecsandru 3 Vist.
4		2 liude CostandinŰ Bosie LogftŰ.
4	—	2 liude Ionişă Burghеле Post.
8	—	4 liude Stol. luŢi NeculaŢi Jora.
6		3 liude Ilinca Răcovişoai Med.
4	—	2 liude Armăşoai Burgheloai.
4	—	2 liude Armăşoai Tufasca.
4	—	2 liude Med. luŢi LascarŰ.
4	—	2 liude Bălaşa Buzdugăniasa.
2		1 liud. Anuşca DinuluŢi Roşca.
162	—	IarŰ piste totŰ facŰ 1.809 lei, 43 bani, şi trecŰ daŢi mai multŰ la Visterie 27 lei, 64 polŰ bani.

FălciiŰ : Dimitrachi Părc[ălabŰ].

Lei.	Bani	
616	50	suma pe 224 ughŰ, 3 pot[roniciŰ].
308	25	baniŢi zahareliŢi.
20	68	gŰudecătorie.
2	6	havaetuluŢi.
947	28	

Ci-aŰ datŰ.

300	polŰ	51	aŰ datŰ la Com. TheodorŰ, Aprilie 22.
105		45	ce să trecŰ daŢi mai multŰ la Martie.
35		—	liafa beşliagăŢi pe Aprilie.
20		98	baniŢi gŰudecătorieŢi, γρός. [=lei] 27.
2		6	havaetuluŢi luŢi vt. Vist.
20		—	liafa la 4 levenŢi pe Martie.
20		—	liafa la 4 levenŢi pe Aprilie.
15		—	liafa pe 3 liude levenŢi, la Fevruarie.
208		63	să scadŰ cu 2 conace a Mării Sale PaşŢi Ű-aŰ mersŰ la HotinŰ, însă :

Lei. Bani.

- 163 63 să plătiască lăcuiitoriloră, după
izvodă ce i s'au trimesă.
45 — să dè dum. Velă Comisă pentru
20 merță č-au dată de s'au
dusă la conacele otă Fălcii.

---

739 113

Scutelnicii.

- 30 — 15 liude Ilie Costachi Bană.
20 — 10 liude Iordachi Costachi Pah.
14 — 7 liude Toma Luca Stol.
8 — 4 liude Mihălachi Cehană Med.
8 — 4 liude Neculai Med.
6 — 3 liude Ștefană Iamandi Jic.
4 — 2 liude Vasile Adamă Șăt.
4 — 2 liude Toaderă Scărletă Post.
20 — 10 liude casa răpăosatului Scărlătachi.
4 — 2 liude Pit. lui Lambrinò,
4 — 2 liude fiica lui Ioniță Scărletă Com.

---

122 — Iară peste totă facă 861 lei, 113 bani, și rămănă
rămășiță 85 lei, 35 bani.
27 — pentru pomăzanie, și rămănă 58.35 [cu arabice].

Lăp[uşna], Orh[ei]: Cog[ălniceanu] Stol[nică].Lei. Bani.

- 3.278 — suma pe 1.192 ughi (17 potronică; *sters*).
1.639 — banii zaharelii, câte 55 parale de ugh.
109 32 banii gîudecătoriei, câte 1 potronică de ugh.
10 111 havaetă lui vtori, 3 Vist.¹

5.036 23 facă.

Či-au dată.

- 3.075 — la Velă Comisă, Ap[rilie] 17.
1.000 la Com. Theodoră, Ap[rilie] 19.

¹ În față socoteii auxiliare, cu cifre.

- 61 60 dobânda pe acești bani, pe 3.075.
 200 — rânduiala la Velu Uș[erū].
 100 — satelorū pentru chereștē.
 92 60 pentru o cocie č-au făcutū, zugrăvită, pentru
 Mărie Sa Soltanulū.
 20 pentru 4 cămări tijū Mării Sale.
 281 63 conacile Pașii č-au trecutū înū gîosū, însă :
- Lei. Bani.
- 44 9 conaculū otū Chipercei. ¹
 44 9 conaculū otū Perisecenī.
 65 42 conaculū otū Chișinăū.
 90 63 conaculū otū Mereni, cu 44 lei, 16 oc[ă]
 cahvè i cu 15 lei, 10 cară fânū č-au
 datū Coce.
 37 60 chirie la 5 căruți căte cu 4 cai i 35
 cai de călărie č-au trimesū otū Or-
 heī la Boldulești de aū mersu cu
 Pașa înū susū, păr' la Năvărnič ¹.
- 28 — chirie pe 146 merțe grăū dinū ușurū, de la Chi-
 șinăū părū la Fălciī.
 76 — liafa beșliagăi pe Aprilie.
 35 — capicheae de Benderū pe Aprilie.
 30 — capicheae de la Cășlă pe Aprilie.
 14 3 ce să trecū la Martie.
 8 — liafa iazagiului pe Aprilie.
 10 liafa lui Fani Uș[eriu] pe Aprilie.
 12 liafa trāmbacilorū pe Aprilie.
 5 — celorū č-au înblatū la Benderū i la Cășlă înū
 luna lui Aprilie.
 100 — la unū locū știutū, pe luna lui Aprilie.
 109 32 gîudecătorie.
 10 III havaetulū lui vt. i 3 Vist.
-
- 4.959 26

¹ Toată această socoteală este ștearsă în original, cu însemnarea : „S'au pusū la sama lui Martie“.

Scutelniciî.

20	—	10	liude Bălăsachi Caminaru.
14		7	liude Stol. Cog[ălniceanu].
6		3	liude Darie Doniç Jic.
4		2	liude Iamandachi Sărdaru, beză la 2 liude la Cărligü.
4	—	2	liude Ionü Doniç Pit.
4	←	2	liude Alecsandru Rășcanü Logofătü.
6		3	liude Dumitru Carpu, 3 pot[ronici].
2		1	liud. Mihulețü Armașü.
8		4	liude Stol. luî Carpu.
<hr/>			
68			Iaru piste totü facü
			5.027 lei, 26, și rămănu 9 lei, 117 bani.
			269 lei, 76 bani.
31	1	polü	să mai scadü pentru 3 ughî, 17 pot[ronici], ce să adăosese la 2 çferturi, Martie și Aprilie, pentru liudele otü Roșăști, otü Fălciî, ce s'aü mutatü la Codrești, otü Orheiü, și, fiindcă era încărcate înü table, s'aü scăzută dinü suma tablelorü și s'aü scăzutü la sama acăsta :
<hr/>			
300	77	polü	facü ¹ .

Soroca: Med. Lupu Doniç.

Lei.	Bani		
957	82	polü	suma pe 348 ughî, 5 pot[ronici].
478	102		baniî zahareleî, căte 55 parali de ugü.
31	111		baniî giudecătorieî, căte 1 pot[ronici] vechi de ugü.
	3	24	havaetulu luî vtori i treti Vist.
<hr/>			
1.471	79	polü	facü.

Ci-aü datü.

176 48 4 conace a Pașii ç-aü trecutü înü gîosü, însă :

¹ Socoteala aceasta, cum și rîndul din urmă de la cea de mai sus, sint șterse în registru.

	49	93	Trăistenii.
	45	69	Băcsanii.
	43	69	Coşerniç.
	43	57	Răspopenii.
	<u>176</u>		48 [cifre arabice].
32			liafa beşliagăi pe Aprilie.
5	—		liafa pisariului pe Ap[rilie].
31	III		gîudecătorie.
3	24		havaetulu lui vt. Vist. i 3 Vist.

Scutelniç.

6	30	liude dum.	Vor. Andronachi.
8	—	4 liude Med.	Lupulu Doniç.
4	—	2 liude Andrei	Doniç Post.
8		4 liude Tudosca	văduva, sor[a] dum. Andro- nachi Vor.
4	—	2 liude mari,	3 pot[ronici].
4	—	2 liude Jic.	lui Buzilă.
8	—	4 liude Nicoli	Velu Armaşu.

Cernăuţi: Ena[ca]chi Milo Pah. star[oste].

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
2.389	90	suma pe 869 ughi.
1.194	105	bani zaharelii.
	7	116 havaetulu lui vt. i 3 Vist.
	<u>79</u>	<u>79</u> gîudecătorie.
3.672	30	

Ci-aũ datũ.

1.350	—	zahareao Hotinului pe sãvanũ (<i>sic</i>).
500	—	ã datũ întâi în socoteala lui Chiriazii Vist., Aprilie 15 ¹ .
570		ã dat } Com. Theodoru }
500	—	ã dat } Mai 7. }
		cu beş[leaga] Coste Ciurciu (?).

¹ Trimetera la ce e scris în faţa semnului }.

48	48	dobănda pe 2.420 lei predche.
5	—	cheltuiala �ohodariului �-a� venit� la bani� zahareli�.
45	—	liafa beşliagăi pe Aprilie.
35	—	capicheae de Hotin�, tij�.
43	—	liafa Arnău�ilor� pe Aprilie.
48	48	pecete gospod� pentru 11 ugh�, �-a� r�dicat� la o samă de sate, den� �fertul� lui Martie.
5	—	pisariului pe Ap[rilie].
20	—	Iordachi Milo C�pit., i Beldiman�, pe Ap[rilie] liafa.
40	—	4 �nbl�tor�, den� 9 a lui Ap[rilie] p�r� la 7 a lui Mai.
30	—	cheltuiala �auşului i un� om� a Paşii de Hotin� �-a� venit� pentru tefti�u (teftiru?) marginii pe o lună, din� 5 a lui Aprilie p�r� la 5 a lui Mai.
4	—	birul� �imiraşului.
79	79	bani� gîudecătoriei
7	116	havaetul� lui vtori Vist.
3.431	51	

Scutelnicii.

20	—	10 Enăcachi Milo Pah.
2	—	1 liud. P�rosiman� (?).
30	—	15 liude Dinul� Canta Ban�.
30	—	15 liude Ştefan� Sturza Ban�.
82	—	Iar� peste tot� fac� 3.413 lei, 51 bani, �i r�m�n� 258 lei, 99, �i i-a� dată la dum. Tudurachi Com[isul�]. 258.99 r�m�n�.

H rl u i Doroh[oiu]: Canan  Med.

Lei.	Bani.	
1.578	60	suma �inutului pe 574 ugh�.
789	30	bani� zahareli�, c�te 55 parale.
52	4	bani� gîudecătoriei, c�te 1 pot[ronicu] de ug�.
5	31	pol� havaetul� lui vtor� i treti Vist.
2.425	75	pol�.

Cî-aũ datũ.

1.499	99	aũ datũ predche.
500		rãnduiala dum. Velũ Vist.
30	—	dobãnda pe predche denũ Ap[rilie].
30		dobãnda pe 1.500 lei -aũ datũ la Martie,
140	103 polũ	cẽ trecũ dař la Martie.
90	69	-aũ greřitũ Vasile Purice de aũ încãrcatũ mař multũ la Martie cu 17 pot[ronici] la samã.
20	—	rãsurã Cãpit. de Dorohoř dinũ Martie i Aprilie, bezũ cãte 5 lei ce iesã dinũ rã- surile zlotařilorũ.
40		emicliculũ aușului i oh[o]d[ariulu] pe 40 zile -aũ înblatũ pe margine pentru teftiũ.
2	80	emiclicũ la 2 liude neferi a luř Tufecci- bașa pe 4 zile.
20		cheltuiala drumuluř la Ștefãnești i Crasna- leuca pe Ap[rilie].
15	—	la Cãpit. de Ștefãnești pentru podulũ otũ Crasnaleuca.
20		liafa la 4 levenři pe Ap[rilie].
8		birulũ țimirașilorũ.
52	74	gũdeecãtorie.
5	31 polũ	havaetulũ. luř vt. Vist.
45		pentru fãnulũ pe o lunã.
2.432	96	

Scutelni.

120	—	6 liude dum. Velũ Vist.
28	30	dum. Iordachi Canta Velũ Spat.
20		10 liude dum. Costandinũ Canta Pah.
8	—	4 liude Iordachi Cananò Med.
8		4 liude Costandinũ Vãrnãvũ Med.
8		4 liude Sandu Sturza Clucerũ.
6		3 liude Ștefanũ Doni Slugerũ.
8	—	4 liude Zosinũ Slugerũ.

6	—	3 liude Ionu Iamandi Jic.
6		3 liude Costandinu Macrii Jic.
4	—	2 liude Gheorghii Arapu Șat.
4	—	2 liude Ionișă Arapu Șat.
4	—	2 liude Toaderu Isăcescu Șat.
4		2 liude Sandu i Costandinu sãnve [=fiit] lui Balșu.
4	—	2 liude Neculaș Aslanu Post.
4	—	2 liude Pahomi Crupenschi.
10	—	5 liude Med. lui Macrii.
4	—	2 liude Med. lui Stãmati.
6	—	3 liude Logofeteasa Hurmuzãchioai.
4		2 liude Jic. lui Cariofilu.
4		2 liude Șat. lui Gorovei.
276	30	Iarũ piste totũ facũ 2.709 lei, 7 bani, și trecũ daș mai multũ 283 lei, 56 polũ bani.

Botoșeni : Ananie Vor[nicu].

Lei.	Bani.	
657	30	suma pe 239 ughi
328	75	baniș zahareliș, cãte 55 parale.
21	109	baniș gũdeacãtoriei.
2	23	havaetulũ lui vt. i treti Vist.
1.009	117	

Ci-aũ datũ.

280	—	aũ datũ Ap[rilie], Vist. Chir.
249	108	aũ datũ Ap[rilie] 19
200	--	aũ datũ Ap[rilie] 26
729	108	} Com. Theodoru.
15	—	dobãnda pe acești bani.
40		liafa beșliagãi pe Aprilie.
21	109	baniș gũdeacãtoriei.
2	23	havaetulũ lui vt. i 3 Vist.
59	51	ce s'aũ trecutũ daș mai multũ la Martie.

44	94	aŭ datŭ izvodŭ de leiŭ.
20		4 Arnăuți otŭ Bot[o]șeni pe Ap[rilie].
<hr/>		
933	25	

Scutelniçi.

20	—	10 liude Vasile Costache Com.
4		2 liude Neculaĭ Pătrașco Pit.
4	—	2 liude Ionŭ Izmană Șăt.
30	—	5 liude dum. Băniasa Marie ¹ .
20	—	10 liude Răducanŭ Pah.
12	—	6 liude Hagi-Marchina.
8		4 liude Gligore Balșu Logftŭ.
<hr/>		
98		Iarŭ peste totŭ facŭ 1.031 lei, 25 bani, și trecŭ 21 lei, 27 bani.

Cărligătura : Med. Vasile Balșu.

Lei.	Bani	
471	9	suma pe 171 ughi, 6 pot[ronicĭ].
235	64	polŭ bani zahareli, câte 55 parale de ugŭ.
15	84	gŭdecătorie, câte 1 pot[ronicŭ] de ugŭ.
1	68	havaetulŭ lui vtorĭ Vist.
<hr/>		
723	205	polŭ facŭ.

Cĭ-aŭ datŭ.

200		aŭ datŭ : 100, Ap[rilie] 28, 100, Ap[rilie] 24, Theodorŭ Com.
4	—	dobănda lorŭ pe o lună.
38	5	ce să trecŭ dați mai multŭ la čfertulŭ lui Martie.
15	84	bani gŭdecătoriei, să să dè.
1	68	havaetulŭ lui vtorŭ Vist.
<hr/>		
259	35	

Scutelnič.

6	—	30 liude dum. Hat. Roĭ.
6	—	30 liude dum. Vist. Filipŭ Catargiu.

¹ Sora lui Ioan-Vodă Callimachi.

20	10	liude dum. Pah. Neculce.
14	—	7 liude Gheorghe Sturza Stol.
10	—	5 liude Med. Vasile Balșu.
4	2	liude Ionu Slugeru.
4	2	liude Gavrilu Miclescu Post.
4	-	2 liude Enachi Hermeziu Post.
4	2	liude Nicolii Armașu.
8	—	4 liude Necula Velu Armașu.
6	—	3 liude Sandulu Ilie Jic.
6	3	liude Toma spițeru.
4	2	liude școala alu doile greșască.
4	--	2 liude Enachi Mavrichi Pit.
8	—	6 liude Gligorașu Costachi otu Pit.
4	2	liude Iamandi Sard[ariu].
2	—	1 liud. Radu Boteanu.
4	—	2 liude Jic. lui Buzila.
4	—	2 liude Nastasie Hermezioai.
4	2	liude Jic. lui Nicolai Cocoranu.
4	—	2 liude Nastasie lui Canano.
4	—	2 liude Sărafima călugărița.
20	—	10 liude Divanu-[E]fendi
10		tiju elu, bani zaharelei, pecete gospodu.
8	4	liude Divanu-Efendi alu doile.
8	—	4 liude beșliaga de Iași.
2	—	1 liud. Sanda Vărnăvoai.
2	—	1 liud. Toa[de]ru Scorțescu.
2	—	1 liud. Sandu Bosie.
2	—	1 liud. Neculai Ilie.
2	—	1 liud. Toaderu Vărnăvu.
2	1	liud. Ionița Nacu.
8	-	4 liude Sinadonu Mitropolitu.
4	2	liude școala sloveniască.
30	—	— dinu scutelnicii dieciloru.
30	-	15 liude Aga Mamona.
8	4	liude Papa is[pravnicu].
368	—	Iaru pis[te] totu facu 627 lei, 35 bani, și rămănu 96 lei, 70 polu bani.

Țănutul Iași : Gheorghe Beldimanu Stol[nicu].

<u>Lei.</u>	<u>Bani</u>	
I.117	105	suma pe 460 polu ughi.
558	112 polu	banii zaharelii, cate 55 parale de ugu.
37	31 polu	banii giudecatoriei, cate 1 pot[ronicu] vechi de ugu.
	<u>3 87</u>	havaetulu lui vt. i treti Vist.
I.717	96	

Ci-au datu.

250	—	au datu Vist. Chiriazii, Ap[rilie] 2.
5		dobanda loru pe o luna.
741	4 polu	ce-i trecu dati mai multu la Martie.
15		dobanda acestoru bani pe o luna.
37	31 p[olu]	banii giudecatoriei.
3	87	havaetulu lui vt. i treti Vist.
15		birulu la 5 liude suiugii (?) de Ap[rilie].
15	—	tiju birulu loru dinu Martie.
8	96	birulu la 4 liude gradinari gospodu.
15	—	la Dumitru Sat. pentru cheltuiala csausulu c-au fostu mumbașiru la ocolulu Ciuhurulu.

I.120 99Scutelnicii.

60	30 liude	parintele Mitropolitu.
8	4 liude	Pafonu Mitropolitu.
8	4 liude	Sinadonu Mitropolitu.
4	2 liude	dum. Logftu Bogdanu.
20	10 liude	dum. Vor. Dumitri Paladi.
30	15 liude	dum. Vor. Ionu Paladi.
20	—	10 liude Pah. Buhăesculu.
20	—	10 liude doft. Iordachi.
20	—	10 liude Manolachi Aga.
14	—	7 liude Stol. Vasile Rosetu.
14		7 liude Stol. Costandinu Donic.

14	.	7	liude	Beldimanu	Stol.
14		7	liude	Costandinu	Roșca Stol.
14		7	liude	Stol.	Buzilă.
20		10	liude	Buhăesculă	Com.
8		4	liude	Arghiri	Med.
8		4	liude	Cărăcașu	Med.
6		3	liude	Leonardă	Med.
8		4	liude	Manole	Cluceru.
4		2	liude	Iacovă	Arlonă ¹ Cluceru.
6		3	liude	Ionu	Roșca Pit.
4		2	liude	Găndu	Șăt.
4		2	liude	Coce	Șăt.
4	—	2	liude	Abăza	Șăt.
4		2	liude	Cozma	Șăt.
4	—	2	liude	Veličco	Stavără Șăt.
8		4	liude	Iordachi	Logftă.
4		2	liude	Marină	3 Post. [<i>rîndul șters, cu însemnarea : «nu iaste înă somă»</i>].
8		4	liude	Ioniță	3 Vist.
6	—	3	liude	Manolachi	Costachi Vist.
4		2	liude	Ionu	Gheuca Spat.
12		6	liude	vtori	Camarașă.
2	—	1	liud.	Ștefană	Buhușă Post.
12	—	6	liude	Bos[ie]	Logftă.
12		6	liude	Găosană	Logftă.
4		2	liude	Anastase	Căpit.
4		2	liude	cam[arașulă]	de izvoadi.
4		2	liude	Letteră	Armașă.
2		1	liude	Ioniță	Feștilă.
4	--	—	școala	eleniască.	
4			școala	sloveniască.	
8	—	4	liude	Ianculă	Raz[u] Post.
50		25	liude	dum.	Marie Jic. (156 [cu cifre arabice]).
20	—	10-	liude	Post.	Zmaragda.
20	—	10	liude	Catrina	Păh.

¹ Arlaud, ceasornicar.

16	8	liude Stol. Petru.
12	6	liude Zoița, fica Domniții ¹ .
8	—	4 liude Catrina lui Mihălachi Luche.
8	—	4 liude Pit. lui Moisăi Cucoranu.
8	—	4 liude Zoița, fica Spat. Dracu.
4	—	2 liude Catrina dumnealui Iliatü (?).
4	—	2 liude Catrina sor[a] lui Crupenschi.
12	6	liude sora (?) lui Toaderü Gheuca.
4	—	2 liude Catrina lui Andrei Burghele.
4	—	2 liude Marie Ursulețoi.
4	—	2 liude Nastasie Gîosăniasa.
4	—	2 liude Nastasie Sclipanca.
4	—	2 liude isprăvnicasa lui Angheli.
4	—	2 liude Marie lui Enachi Sava.
4	—	2 liude Marie lui Gherghelü.
8	—	4 liude Lipca-Agasi.
4	—	2 liude singectariulü.
6	—	3 liude Costandinü Doniç 3 Vist.
642	—	Iară peste totü facü 1.762 lei, 99 bani, și trecü 45 lei, 3 bani.

Tărgulü Iași: Aga Iordachi Hrisusculeü.

<u>Lei</u>	<u>Bani.</u>	
180	81	suma pe 65 ughi dinü.
90	40 polü	baniü zahareliü.
6	3	gîudecătorie.
—	72	havaetulü lui vtori Vist.
277	76 polü.	

Cı-aü datü.

60	3	gîudecătorie.
	72	havaetulü lui vtori i treti Vist.
48	30	izvodü gospodü pentru niște cheltuială č-aü fă- cutü, Ap[rilie] 30.

¹ V. p 98, nota 1.

4		Mărină 3 Post.
42		aă dată pentru ună liud. . . . } ¹ .
10		liafa polcovniculuî pe Ghen[ară].
204	105	aă dată izvodă de rămăşişii de lefi ² .
24	160	ce să trecă la Martie.
294	76	şi trecă 17 lei, (şters : 42) banî.

Scutelnic³.

30	15 liude	Aga Enăcachi Mamona.
60	3 liude	Costandină Donic Vist.
8	4 liude	Papa isprav[nică].

Socotiala cu bad[ea] Vasile.

Cu ce să încarcă ă-aă trecută la Martie şi amă descărcată la Aprilie.

<u>Lei.</u>	<u>Banî.</u>	
5	—	Suçava.
656	90	Niamţă.
121	115	Romană.
17	110	Putna.
175	35	Tecuă.
133	30 polă	Tutova.
105	45	Fălciiă.
14	3	Orhei.
140	103 polă	Hărlăă.
3	99	tijă pentru 17 pot[ronici] ce-î încărcase maî multă la Martie.
59	51	Botoşeni.
38	5	Cărligătura.
741	4 polă	Ţănutulă Iaşî.
24	106	Tărgulă Iaşî.

¹ Amindouă rindurile şterse

² Pe marginea de sus a filei socoteii măruute, cu cifre arabice.

³ Toate trei rindurile sint şterse.

2		1 liud. Ștefanu Feștilă, dinu Martie.
2		1 liud. alu mieu, dinu Martie.
<u>2.241</u>	42	polu
30		dobanda pe 1.500 lei, c-au datu ispravniculu] de Hărlău la Martie și au descărcatu la Martie.
<u>2.271</u>	49	polu facu.

Ce să scadă.

- 250 pecete gospodu ce s'au luatū otū Gheorghe Pit., cu mănă luī Costandinu Feștilă, care s'au spartū și au intratū la izvodulū conacelorū, — însă :
- Lei.
- 100 luī Vasilachi Ușeru, care s'au cheltuitū cu vechilū harc. (*rîndul e șters*).
- 51 c-au luatū Polihronū otū Covurluiū.
- 30 luī Vasilachi Uș[erū] mergandū la Pașe.
- 25 luī Polihronū i unū uș[erū] mergandū la Pașe.
- 6 luī Ionița Velū Căpit., mergandū la Vasluiū pentru fānulū ce s'au dusū la Vasluiū.
- 2 unū lipcanū, mergandū cu Vasilachi Uș[eriu].
- 5 unū ușerelū, mergandū cu Vasilachi Uș[eriu].
- 2 tijū la unū lipcanū, mergandū cu Vasilachi Uș[eriu].
- 4 tijū la unū lipcanū, mergandū cu Vasilachi.
- 25 cheltuiala luī Vasilachi Uș[eriu], mergandū innainte Pașit.
- 287 c-au luatū Șetrariulū Coce, bani gata, luī Gheorghe Pit. de au cheltuitū la conaculū Pașit c-au trecutū în glosū, dinu care să dă Coci

2 lei, 62 bani, arătându izvodă de 247 lei,
58 bani, cu 37 lei celoră trimiși la Pașe.

143	60	conaculă otă Privală otă Tecuă.
802	27	conaculă menzilă otă Gălați i cu Puțeni.
120	104	conaculă Pașii otă Bărladă.
61	60	5 stoguri fănu, chirie la 6 cară otă Vasluț č-au dusă la Fălci.
529	98	ce s'au făcută la Țănutulă Iași conacile Pașii.
281	63	conacile otă Orh[eiă].
28		chirie pe 147 merță grău de ușură pără la Fălci.
100	—	otă Covurlui, č-au luată Vasilachi Uș[eriu].
248	—	č-amă luată bani gata otă Vasluț cursulă so- cotiți cu trei Vist. (2754.22 [cu cifre arabice]).
2	—	1 liud. ală dumnealui Vasile dină Aprilie.
4		2 liude Iamandachi Sărdară } ci iaste maț
2		1 liud. Radu Botianu } multă la Martie.
100		č-au ținută în samă sateloră otă Orheiă dină čfertulă lui Martie, și izvodă gospodă iaste la mine.
2.560	22	și trecă asupra mē 588 lei, 93 bani.

Vasile otă Vist[erie].

Socotiala lefiloră de pe afară pe luna lui Aprilie.

Lei. Bani.

50	Iacov Mitropolită.	} Sučava.
18	6 liude strii[ni] otă Rădăuți.	
3	— Vasile Căzacu.	
10	— Radu Botianu.	} Focșeni.
75	beșliaga de Focșani.	
30	— Ismailă Aga bivă Lipca-Agasi	
12	— Trămbaci.	
10	Căpt. de mezilă [șters și înlocuit cu: «Să să facă pecete gospodă»].	
24	— 12 surugi pe Martie i Aprilie.	
10	— Sandu Crivăță Căpit. otă Tecuă pe Martie.	

287	—	beșliaga de Gălați.	} Gălați.
10		Căpt. de mezilū [<i>șters și înlocuit cu:</i> «Să să facă pecete gospodū»].	
22		Feizulă-Efendi [<i>idem</i>].	
12		chelt[uiala drumului de la menzilulū Bărladului.	} Vaslui.
20		Stol. Miclescu.	
30		Stol. Cuza.	
10	—	cheltuiala Vasluiului pe Aprilie.	} Orheiū.
35	—	beșliaga de Huși.	
76	—	beșliaga de Chișinăū.	
35	—	capicheae de Benderū.	}
30		capicheae de Cășlă.	
8		ezagiu otū Chișinăū.	
12		trămbač.	}
32	—	beșliaga de Soroca.	
5		pisariulū otū tamū.	
45	—	beșliaga de Cernăuți.	}
35	—	capicheae de Hotinū.	
5	—	pisariulū otū Cernăuți.	
20	—	Iordachi Milo Căpit. i Beldimanū.	}
40		4 înblători, dinū 9 Ap[rilie] până [in] Mai 7.	
20		chelt[uiala] menzilului Ștefănești i Crasna Leuca.	
40	—	beșliaga de Bot[o]șeni.	}
929	—		

Ci-aū datū peste.

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
84	—	străiniū de Rădăuți pe 5 luni, pe Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
9	—	Vasile Căzacu, Martie, Aprilie, Mai.
150		Smailū Aga bivū Sărdarū de Gălați, pe Ghenariū, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
150	—	capicheae de la Soltanū pe 5 luni: Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
60	—	trămbaciū de Orheiū pe 5 luni: Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
165	—	capicheai de Benderū pe 5 luni: Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.

- 37 — trămbaci de Focșani: Martie, Aprilie, Mai.
 160 — beșliagăi de Soroca pe 5 luni: Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
 15 — pisariul de Soroca: Martie, Aprilie, Mai.
 10 — tijă lui: Ghenarie, Fevruarie.
 90 — beșliagăi de Cernăuți, pe Ghenarie, Fevruarie.
 929 — făcă, și s'aă încheiată.

Socotiala cu dum. Theodorachi pentru bani ă-aă luată
 dină ăfertulă lui Aprilie.

Lei.	Bani.	
72	—	Bacăă, beză 2.000 lei, ce să încarcă Vist. Chiriază.
2.135	30	Putna.
999	90	Tecuă.
100	—	Tutova.
313	51	Fălciiă.
1.000	—	Orheiă.
1.328	99	Cernăuți.
449	108	Botoșeni.
200		Cărligătura.
248	—	dină ăfertulă lui Martie otă Vaslui, cu care m'aă încărcată Vasile Purice.
<u>6.847</u>	<u>18</u>	

Socotiala conaceloră Pașiloră ă-aă trecută.

Lei.	Bani	
2.168		conacele ă-aă trecută la Hotină.
704		conacele Pașii ă-aă trecută înă gfoșă.

Cumă amă plătită acești bani.

- 208 63 2 conace otă Fălcii dină ăfertulă lui Aprilie la parc[ălabulă] de Mătracă (?).
 2.476 22 ă-amă plătită înă socotială lui Vasile Purice, însă:

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
150	—	niște peceți gospodă otă Pit. Gheorghe, č-au întrată la acestă izvodă.
287		ce s'au dată bani la Șăt. Coce cu 37, iară niște peceți gospodă.
143	60	conaculă otă Privală.
802	27	3 conace otă Gălați.
120	104	conaculă otă Bărladă.
61	60	5 stoguri fănă i chirie otă Vaslui ce s'au dată la Fălci.
529	68	conacele otă Țănutulă Iași.
281	63	4 conace otă Orheiă.
100		č-au luată Vasilachi Uș[eriă] otă Gălați.
<u>176</u>	<u>48</u>	4 conace otă Soroca la Lupnică.
2.861	13	facă.

Socotiala cu dum. Vist. Chiriazii de bani č-au luată
dină čfertulă lui Aprilie.

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
3.050		Sučava.
2.047	—	Niamțulă.
800	—	Romanulă.
2.000	—	Bacăulă, beză 72 lei č-amă încărcată pe dum. Velă. Comisă.
3.497	60	Putna.
998	60	Tecuțulă.
596	40	Tutova.
800	—	Vasluiă.
500	—	Cernăuți.
1.499	99	Hărlăă.
280	—	Botoșeni.
250	—	Țănutulă Iași.
<u>12.318</u>	20	facă, beză 3.075 lei č-au luată Velă Comisă otă Orheiă, ce să încarcă dumnală Velă Comisă.

Ce mi-aŭ datŭ.Lei. Bani.

16.318 117 mi-aŭ datŭ pecete gospodŭ, cumŭ aratŭ, insă :

1 ei. Bani.[*Lipsește ; sus : «94 bani, ce trecŭ, m'aŭ rându-
ditiŭ la Carpu».*]Socotiala cu dum. Velŭ Comisŭ.Lei. Bani.

3.075 aŭ luatŭ de la Orheiŭ dinŭ čfertulŭ luŭ Aprilie.

Ci-aŭ datŭ.3 — Pd. (*sic*) Gheorghe Carpu.

15 aŭ datŭ bani gata.

3.071 105 aŭ datŭ pecete gospodŭ dupŭ foae iscălită de
mine č-amŭ datŭ, insă :3.073Lei Bani

10	liafa luŭ 3 Spat. pe Dechemvrie, Dechemvrie 30.
10	liafa la 2 alačauși pe Dechemvrie 30.
3	liafa izbași pe Dechemvrie 30.
5	liafa luŭ saračbașŭ pe Dechemvrie 30.
5	Ștefanŭ Ičoglanŭ čaușŭ pe Dechemvrie 30.
10	— liafa luŭ Ștalŭ pis[ariulŭ] tijŭ.
5	Gheorghe căntărețulŭ tijŭ.
5	— diiaconuluŭ gospodŭ tijŭ.
4	— 2 copii canonarși tijŭ.
5	mataragiu tijŭ.
5	— carătașuluŭ pe Dechemvrie.
10	— la Velŭ Gramaticŭ pentru hărtie pe Dechemvrie.
10	— luŭ vtori Armașŭ pe Dechemvrie.
10	Ilincăi Păh[ărnicesei], fica Pășcăniții, Dechemvrie.
3	— luŭ Rale bivŭ bulucbașŭ pe Dechemvrie.

- 5   condicariulū de temniț pe Dechem-
vrie.
- 10   Gligore Balșu Arm[așu] pe Dechem-
vrie.
- 100   la Velu Portaru pe Dechemvrie.
- 10   — condicariulū de lefi pe Dechemvrie.
- 12   — fustașilorū de Divanu pe Dechemvrie.
- 6   — a copiilorū lui Costachi Lazu tijū.
- 10   — Căpt. de la menzilulū Eși pe De-
chemvrie.
- 10   vătafulū otū cămara gospodū pe De-
chemvrie.
- 10   — 2 trămbač leși pe Dechemvrie.
- 12   6 pitarī gospodū pe Dechemvrie.
- 2   — ăaușulū celū micū pe Dechemvrie.
- 5   — vătafulū de Păh. pe Dechemvrie.
- 5   becciu otū Frumoasa tijū.
- 10   — Misi Andonū Cavada pe Dechemvrie.
- 5   — Cație robū gospodū pe Dechemvrie.
- 30   — 6 portărei pe Dechemvrie.
- 10   — Velu Căpt. de Iași pe Dechemvrie.
- 5   — cămărașulū de izvoade pe Dechem-
vrie.
- 5   — grădinariulū gospodū pe Dechemvrie.
- 51   — ăoh[odarilorū] gospodū pe Dechem-
vrie.
- 21   satărălorū pe Dechemvrie.
- 10   — ermonahū dascalū otū gospojda pe
Dechemvrie.
- 5   — Răducanū pisarū pe Dechemvrie.
- 20   Catrinu Păh[ărnicesei] pe Dechemvrie.
- 10   — ăasornicariulū pe Dechemvrie.
- 10   — Logofătulū otū cămara gospodū tijū,
polcovniculū pe Dechemvrie.
- 10   girahulū pe Dechemvrie.
- 30   bucătarilorū gospodū pe Dechemvrie.
- 30   6 Vornič de Poartă pe Dechemvrie.

- 120 — pentru vină la Curtea gospodă pe Dechemvrie.
 20 — vtori Gram[atică] pe Dechemvrie.
 15 — la 4 čoh[o]dari i ună sarač a Mării Sale beizade[lei] pe Dechemvrie.
 15 — săngectariului pe Dechemvrie.
 70 — dum. Divană-Efendi ală doile pe Dechemvrie.
 35 — Marie Jic[niceroae] pe Dechemvrie.
 35 — Spăt[ăreasa] Paraschiva tijă.
 35 — Marie Băniasa pe Dechemvrie.
 400 — Mării Sale beizadă pe Martie.
 100 — Chiriiazi Vist. pe Martie.
 20 — luț vt. Comisă pe Martie.
 5 — carătașului pe Fevruarie.
 25 30 la nălbanbașa, pentru 131 potcoave, pe Octomvrie.
 15 45 tijă pentru 95 potcoave pe Dechemvrie.
 1.200 — Mării Sale Beizadă¹ pe 3 lună: Dechemvrie, Ghenarie, Fevruarie.
 300 — Velă Comisă pe Martie.
 20 — salahoriloră turci pe Ghenarie.
 20 — vtori Comisă pe Ghenarie.
 15 — săiuzbașa pe Ghenarie.
 15 90 emicliculă Comișii gospodă pe Ghenarie.

3.075 105

3.075 — facă, și amă încheiată.

Socotiala cu Lupulă Nacu.

Cu ce să încarcă:

Lei. Bani.

6.598 39 č-aă luată dum. Velă Post. dină čfertulă luț Aprilie, înșă:

¹ Origore saă, măi curind, Alexandru Callimachi

	<u>Lei.</u>	<u>Bani</u>	
	72	—	Bacău.
	2.135	30	Putna.
	999	90	Tecuț.
	10	—	tijă.
	100	—	Tutova.
	311	51	Fălciu.
	1.000	—	Orhei.
	1.070	—	Cernăuți.
	449	108	Botoșeni.
	200	—	Cărligătura.
	248	—	Vaslui, dină Martie.
258	99		Cernăuți, să de dum. Com. Theodorachi.
126	84		č-aă rămasă Cov[uruiulă] și s'aă încărcată la Maș.
1.437	64		polă Soroca, însă :
	957	82	polă plata pe 348 ughă, 5 p[o]t[ronict].
	478	102	bani zahareliș.
	<u>1.436</u>	<u>64</u> ¹ / ₂	[cu cifre arabe].
2			1 liud. (<i>sters</i> : Lupulă Nacu) a mieă dină (<i>sters</i> : Aprilie) Maș.
11	54		č-aă luată Com. Theodor[achi] dină Aprilie otă Sučavă.
27	30		pentru Ioniță Bosie, ce-mă era datoră 20 lei, levenți otă Fălciș pe fănă, i 7 lei (lei) dină agi[utorința] otă târgulă Iaș.
<u>8461</u>	10		polă.

Ce mi-aă dată.

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
177	48	4 conace a Pașii č-aă trecută înă giosă, otă Soroca.
32	—	liafa beșliagăi de Soroca pe Aprilie č-amă luată cu pecete gospodă otă Costandină Andrieș.
5	—	liafa pisariului de Soroca pe Aprilie tijă.
6		30 liude scutelnič Vor. Andronachi dină Aprilie.
8	—	4 liude Tudosca, sora dum., dină Aprilie.

- 1 50 1 liud. Lupul Nacu dinu Aprilie.
 100 pentru cherestè otu Orheiù dinu Maï.
 14 — 7 liude Stol. Costandinù Doniç dinu Aprilie¹.
 1.215 73 ã-au trecutù zlotașilorù dinu Aprilie și au descãrcatù la Maï:

Lei. Bani.

	595	75	—	Niamțulù.
	87	65	polù	Romanulù.
	72	55	—	Bacãu.
	7	55	polù	Putna.
	58	31	—	Tutova.
	27	64	polù	Vasluiulù.
	283	56	polù	Hãrlãu.
	21	26	—	Boteșeni.
	45	3	—	Țãnutulù Iași (1.198,73 [cu arabice]).
	17	—	—	Tãrgulù Iași.
500	ã-au luatù parte dinu ãfertulù luï Maï otù Tecuã.			
50	— sã dè pecete gospodù Papa isprav[niculù] ã-au luatù dinu Maï otù Vasluiù.			
8	— 4 liude Lupulù Doniç Med. ² , i-amù datù pecete gospodù osãbitù de acești bani.			
2.148	52	și rãmãnu 6.312 lei, 78 polù.		

Socotiala cu Iordachi Cerchezù.

Lei. Bani.

10	—	2	liude levenți pe Aprilie otù Tecuã.
20	—	4	liude levenți otù Fãlciù pe Martie.
20	—	4	liude levenți otù tamù pe Aprilie.
15	—	3	liude levenți otù tamù pe Fevruarie, bezù unulù ã-au descãrcatù Vasile Purice, cu care sã ³ încarce pe Ioniță Bosie.

¹ Rindul, șters.

² Pãnã aici, șters.

³ Tot așa. .

- 43 — Arnăuți otă Cernăuți pe Aprilie.
 20 — 4 levenți otă Hărlău pe Aprilie.
 44 98 ună izvodă de rămășiți de lei otă Botășeni.
 204 105 ună izvodă de rămășiți otă Târgulă Iași.
 20 — 4 liude levenți otă Bot[o]șeni pe Aprilie.
 382 83

Ce mi-au dată.

Lei. Bani.

- 5 51 ce eramă datoră lui Toaderă Vărnăvă, și l-au plătită.
 5 — č-amă luată pecete gospodă lui Ioniță Bosie pentru ună leventă otă Fălcii, pe Fevruarie, ce-lă plătise lui Purice.
 10 — de la Niamțu, diņu 20 lei č-au avută să ia pentru 2 levenți, beză 10 lei să-i daă banī gata.
 20 51 și rămănuă datoră
 362 lei, 32, și l-amă încărcat la samă.

Cu Gheorghe Carpu otă Vis[terie].

Cu ce să încărcă.

- 60 90 7 caī turcești otă Romană, dină agătoringă, pecete gospodă.
 78 — pecete gospodă pentru Sava Căpt. č-au luată dină agătoringă otă Bacău.
 3 — č-au luată pecete gospodă, l-amă luată otă Ștefană Burghela, și m'au rănduită să-i iaă eă dină socotiala č-amă avută.
 2 — 1 liud. ală mieă dină agătoringă.
 2 — i-amă dată banī gata pentru liud. dum. dină Aprilie.
 145 3 facă.
 17 — răsurile mele de anu.
 120 73 ce m'au încărcată la Neculaī Ilie, și i-amă plătită la samă.
 35 47 ce mi-au trecută la sama agătoringăi.
 318 3 otă Târgulă Iași.

Cu ce mă încarcă.

<u>Lei.</u>	<u>Bani</u>	
8	69	liud. me. (<i>sic</i>) otă Țănutulă Iași.
2	--	1 liud. Gheorghe Carpu dină Aprilie.
—	67	č-aă trecută dați mai multă dum. Vist. Chiriazii, și m'aă rânduită să-î plătescu.
<u>250</u>	—	ce are dați înă cheresteoo Orheiului.
<u>261</u>	<u>46</u>	și rămănu asupra mē 116 lei, 43 bani ¹ .
23	30	pentru chirie orzului č-aă descărcată la sama agiu- torințai care s'aă trimisă la Fălcii pentru Pașa.
23	—	ce-î sintă datoră dină anulă trecută.
10	—	una pecete gospodă pentru ună cală a lui Ma- nolachi văt[afă] de copii.
<u>317</u>	<u>76</u>	și rămănu 47 bani să dē.

Pecete gospodă č-amă luată otă Pavli is[pravnică].

1,339	40	izvodă cheltuiala Curții pe Iulie. .
150	—	la 2 ogăcăuși i la 4 emaci otă Benderă, Săpt. 29.
20	—	la ună mărzacă č-aă venită cu mehtupă, Oc- t[omvrie] 8.
<u>1.509</u>	<u>40</u>	facă.

Cu ce i-amă plătită.

1.500	—	č-aă luată bani cu rāndoială otă Tecuc, însă : 500 dină Martie. 500 dină Aprilie. 500 dină Mai.
4	—	ună pečă gospodă, liafa la 2 calanarși ² pe Dechemvrie.
5	—	ună pečă gospodă, liafa caretașului gospodă pe Fevruarie.
<u>1.509</u>	—	facă, și rămăne să ia 40 bani
4	lei (?)	22 polă, la Lupu, liude otă Cărligătura, și Ag.

¹ Rindul acesta e șters.² Canonarși.

Socotiala cu Costandinu Feștilă.Lei. Banj.

550 — amu avutu să iaū dinu izvodulū de 1.700 lei, 84
banj, cheresteoa ce să plătește lăcuiitorilorū
otū Orheiū, însă :

L.1.

250 dinu agiutorința ce m'au încărcatū Gheorghe.

100 dinu ăfertulū lui Martie, ce m'au încărcatū
Vasile Purice.

100 dinu ăfertulū lui Aprilie ce-[a]mū descărcatū
eū pe Coce.

100 dinu ăfertulū lui Mai ce l-au încărcatū Lu-
pulū Nacu.

2 — 1 liud. scutelniculū Enachi Sava, dinu Iulie.

2 — 1 liud. alū mieū dinu Iunie.

— 30 i-amū datū banj gata.

554 30 facū.

Ce mi-au datū.Lei. Banj.

2 — 1 liud. Costandinū Feștilă.

10 — liafa lui Costandinū treti Com[isū] pe Dechemvrie.

540 — pentru cheltuiala cuhniī pe Aprilie.

582 — și rămānū 2 lei, 30 banj.

Socotiala cu Dimitrachi Vărnāvū, dinu ăfertulū
lui Aprilie.Lei. Banj.

400 — — ce s'au făcutū rānduială dum. Velū Vist. la
Bacăū dinu Aprilie.

500 — — ce s'au făcutū rānduială tijū dum. la Hărlăū.

96 70 polū ce au rāmasū rāmășiță Ținutulū Cărligătura
pentru satulū dum. Cucutenī,

996 70 polū facū.

Ce mi-au datŭ.

- Lef. Banf.
- 500 — havaetulŭ luŭ dum. Velŭ Vist. pentru fertulŭ luŭ
 . Aprilie, Aprilie 9.
- 14 15 pe 112 cară năsipŭ, Noemvrie 2.
- 38 99 măncare oamenilorŭ umașŭ, Săptemvrie 1
- 42 — 7 potcoave i ubote trămbacilorŭ gospodŭ de Paști.
- 10 — Hrisoverghi Med., unŭ caftanŭ, Ghenarie 17.
- 71 — unŭ asŭ ce s'au datŭ dum. Ibrahimŭ-Agasŭ, Fe-
 vruarie 2.
- 136 60 la Ibrahimŭ-Efendi chiatăpŭ de Țarigradŭ, Avgustŭ.
- 78 20 ubotile copiilorŭ dinŭ casă -au adusŭ table de
 . agŭtorință, Ghenarie 7.
- 30 — ohodariŭ Mării Sale Pașŭ de Beligradŭ viindŭ
 pentru havalè.
- 10 — liafa Gligore Balșŭ Armașŭ pe Noemvrie, Noem-
 vrie 30.
- 5 Gheorghe Căntărețulŭ pe Noemvrie, Noemvrie 30.
- 6 — liafa luŭ Apostolŭ Vor. otŭ gospojda pe Iunie,
 Iulie, Octomvrie.
- 996 74 facŭ, socoteală încheiată.

D... otŭ Vist[er]ie[.]

Socotiala cu Sandulŭ Bosie.

- 1.443 90 maziliŭ, Fevruarie, Martie.
- 1.093 70 ruptașŭ, tijŭ.
- 4.077 105 ruptele Visterieiŭ, Fevruarie, Martie i Ghenarie,
 Fevruarie, Martie.
- 1.443 90 maziliŭ, Aprilie, Martie.
- 1.093 70 ruptașŭ, tijŭ.
- 4.020 105 ruptele Visterieiŭ, Aprilie, Mai.
- 111 30 Ungureniiŭ otŭ Sučava, Ghenarie, Fevruarie,
 Martie.
- 30 — Brandaburiiŭ otŭ Cernăuțiŭ, Ghenarie, Fevruarie,
 Martie,

414	30	streiniî de Botoșeni, Fevruarie, Martie.
409		tijă ei, Aprilie, Martie.
409		tijă ei, pentru zaharè.
1.568	105	satele cu testamentă otă Orheiă i otă Soroca, pe 5 luni: Ghenarie, Fevruarie, Martie.
482	30	satele cu testamentă otă Cog. (<i>sic</i>), Ghenarie, Fevruarie, Martie.
326	—	streiniî de Iași, Martie, Aprilie.
327		tijă ei, pentru zaharè.
11	—	dajd[ea] lui Turculeț otă Sfeti Gheorghe.
4.020	105	ruptele Visteriei pentru zaharè.
1.441	33	maziliî pentru zaharè.
1.093	70	ruptașii Cămării pentru zaharè.
2.251	60	satele cu testamentă otă Orheiă i otă Soroca, otă Cog, pe Aprilie, Mai, Iunie.
111	30	Ungureniî otă Sučavă, Aprilie, Mai, Iunie.
30	—	Brandaburiî otă Cernăuți, Aprilie, Mai, Iunie.
<u>26.199</u>	<u>63</u>	facă.

Ce mi-aă dată.

<u>Leî.</u>	<u>Bani.</u>	
11	—	pentru Turculeț.
133	78	3 izvoade de rădicătură a Căpt. de pre la menzilurî.
29	69	aă dată 3 izvoade de rădicătură la o samă de mazili i ruptași scăpătași.
40	—	cheltuiala Med. Nicolai Căpt. de Greceni, fiindă rânduită la hotărătulă Moldovei cu Bende- riulă, Aprilie 30.
50		oamenilor de la olatulă Greceniloră, pentru chelt[uiiala] č-aă făcută cu menzilulă, dină pricina erniî, fiindă mare, Aprilie 26.
400	—	Greceniloră pentru menzilă, 4 čferturî, adică: Avgustă, Săptemvrie, Octomvrie, Noemvrie, Dechemvrie, Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai, Iunie, Iulie.

- 1 78 luî Costandinû Căzanû, ruptaşû, dajd[ea] luî
Fevruarie, Martie, fiindû mortû.
- 4 96 luî Vasile Boldişarû, maz[ilû], mortû, Aprilie,
Maî i zahareî (*sic*).
- 1 III luî Aivasû Şchiopulû, ruptaşû, dajd[ea] luî Fe-
vruarie, Martie.
- 7 51 luî Ionû sinû Gheorghe, maz[ilû] otû Sucava,
3 dăjd[î]: Fevruarie, Martie, Aprilie, Aprilie,
Maî i zah[erè].
- 3 36 luî Gavrilaşû Grosû, maz[ilû], dajd[ea] luî
Aprilie, Maî i zah[erè].
- 2 24 luî Gheorghe Timofci dinû streiniî otû Gălaţi;
Aprilie, Maî i zah[erè].
- 60 72 luî Costandinû Vránčanû, rupt[aşû], tijû.
- 4 60 Hriste zătû luî Todiraşcu, dinû streiniî otû Gă-
laţi, tijû.
- 20 Armenilorû otû Romanû, dinû čfertulû luî
Aprilie, Maî.
- 40 — odae beiliculuî otû Tecuč, unû čfertû, pentru
zaharè.
- 10 — la 2 sate otû Soroca pentru zah[erè].
- 1.037 — daruri la Cămănăriaşa, Săptemvrie 1.
- 663 30 meremetulû tacămurilorû, Aprilie 1.
- 480 — cela ce s'aû datû Pah. Costachi, Aprilie 26.
- 1.695 60 dariuri pis[ariuluî] Hatica (*sic*), Aprilie 1.
- 1.361 90 înbrăcăminte boerinaşilorû Curţiî de Paşti,
Aprilie 1.
- 1.650 108 chelt[uieli] mărunte a terzibaş[eî] pe 2 luni,
Fevruarie, Martie, Aprilie 1.
- 1.087 90 înbrăcăminte oamenilorû Mării Sale Beizadè
de Paşti, Aprilie 1.
- 2.793 — înbrăcăminte čohodarilorû de Paşti, Aprilie 1.
- 1.228 30 înbrăcăminte Curţiî, Aprilie 1.
- 300 o blană samurû doftoruluî, Aprilie 25.
- 150 — chelt[uiala] cuhnîî dum. Velû Camaraşû pe
Aprilie.

- 1.250 — pentru un contășu samurū patcè ce s'aũ în-
brăcatū pe Hat, Enăcachi, Aprilie 30.
240 darurī la naștere¹ luī Beizadè, Aprilie 1.
239 30 cele ce s'aũ datū la Nazărū-Aga de la Brăila,
Aprilie 1.
510 darulū ce s'aũ datū la Hotinū-Pașasi, Aprilie 15.
25 — pentru meremetulū časorniculuī, Martie 30.
7 90 milă la săraci, Martie.
1.495 60 cele ce s'aũ datū pentru baeramlăcū, Aprilie 1.
793 — cele ce s'aũ datū la Ozubulū-Mutpa-Emini² și
la muhurdariulū luī, Săptemvrie 20.
793 cele ce s'aũ datū la Velū Cîohodarū, Octom-
vrie 1.
675 macatlăcurī, și perinī, și perdele, Săptemvrie 30.
420 cele ce s'aũ datū la cununiia luī Enachi trei
Logofătū, Octomvrie 31.
420 — cele ce s'aũ datū la nazirulū de Brăila, Oc-
tomvrie 3.
419 — cele ce s'aũ datū la cununie luī Costandinū 3
Logofătū, Săptemvrie 25.
413 cele ce s'aũ datū Soltanuluī pentru iarbăcu-
rile (*sic*) alămuluī.
67 60 čaușuluī č-aũ venitū de la Hagi-Cilebonū (*sic*)
la Hotinū și la Benderū, Iulie 17.
60 — 2 tahtale singiapū la Isacce-Cadisi³, Noemvrie 1.
50 čaușuluī č-aũ venitū să ia pe Tunuzlū-oglu,
Noemvrie 25.
1.250 108 să dè Iordachi Cerchezū pentru rămășiți dinū
dăjd[i] č-aũ luatū otū Sandu Bosie.

22.312, 66 facū, și rămănū
3.886 leī, 117 banī.
7 60 să mai scadū pentru 6 liude Ungureni otū Su-
čavă, č-aũ datū lipsă, cu cari m'aũ scăzutū
la samă.

¹ Ziua de naștere.

² Mutpac-Emini, mai mare peste provisiī, la Ocăcov.

³ Cadiul de Isaccea.

- 3 — rădicătură la o samă de mazilî dină dajd[ea]
luî Fevruarie, Martie.
- 10 39 răd[icătură] la o samă de mazilî dină dajd[ea]
luî Aprilie, Mai.
-
- 22.333 45 și rămănu 3.866 lei, 33 banî.
274, 18 peç. neluate, cari aū sămne.
- 111 14 polū amū lăsatū sămne (?) de peç la Logofătulū
Neculaî.

[Mai multe socoteli cu arabice; la una se spune: «bezū
tărgulū Iași; tărgu Iași».]

Dinū havaetulū luî vt. Vist.

Lei. Banî.

- 8 63— Suçava.
5 70— Neamțū.
2 34— Vasluiū.
13 102— Putna.
3 102— Sov. (?).

toc, la Lupu Nacu.

- 2 60— Fălciū.
7 116— Cernăuți.
3 87— Țin. Iași.
2 60— Romanū.
6 60— Bacăū.
-
- 57 70—
6 50— Tec[uciū].
10 111— Orhei.
3 24— Soroca.
5 31¹/₂ Hărlăū.
1 68— Cărligătura.
— 72— Tărgulū Iași.
2 54— Tutova.
2 23— Bot[o]șeni.
-
- 32 73—

XIV.

UN CATASTIF DE VINĂRICIŪ OLTEAN (1818).

UN CATASTIF DE VINĂRICIŪ OLTEAN (1818).

Sudŭ Gorjŭ, 1818.

Catastihŭ de vineriŭ dă milele sfintei mănăstiri Vlahŭ-Saraŭ,
cumŭ înluntru arată.

Poporu Brătuia.

Vedre. Părpăre.

30—	1	Ioanŭ vătășălulŭ.
16—	1	Stančulŭ Jirca.
22—	1	Ioanŭ Ciocănelŭ.
36	1	Ioanŭ Chirișă.
36—	1	Iovanŭ Becheriu.
5—	1	Staicu Jirca.
<u>145—</u>	<u>6</u>	

. Poporu Răchita.

12—	1	Radu uncheșulŭ.
14—	1	Mihaŭ sinŭ Lăudatulŭ.
<u>26—</u>	<u>2</u>	

Poporu Rogojni.

25	1	Dumitru Birčanu.
30—	1	Pătru Bălțatu.
42	1	Vlădușu.
53—	1	Căpitanu ⁷ Gheorghe.
<u>150—</u>	<u>4</u>	

Poporu Vierșanŭ.Vedre. Părpăre.

22—	I	Popa Alicsandru.
22 ¹ / ₃	I	ipacŭ.
24—	I	ipacŭ.
42—	I	Ioanŭ Sărbulŭ.
41 ¹ / ₃	I	Ștefanŭ Înpușcatu.
12—	I	ipacŭ.
13—	I	ipacŭ.
23—	I	Mihaŭ Petco.
21—	I	Ioaniță.
20—	I	Diiaconu Ioanŭ.
<hr/>		
241—	IO	

Poporu Părau.

20—	I	Alicsandru Diță.
20—	I	Marica văduva.
25—	I	Beța Cumpănașu.
10—	I	Ianășŭ Flocosulŭ.
10—	I	Costandinŭ Sănpătru.
<hr/>		
85—	5	

Poporu Pojogenŭ.

28 ¹ / ₃	I	Stana preoteasa.
33 ¹ / ₃	I	Barbulŭ Naculŭ.
23—	I	Popa Ioanŭ Țondrea.
<hr/>		
85—	3	

Poporu Duțăștiŭ.

43—	I	Dumitru Gimbașulŭ.
24—	I	Popa Mitroŭ.
42—	I	Barbulŭ gŭmbașulŭ.
<hr/>		
109—	3	

Poporulŭ Surupațiŭ.

30 ¹ / ₃	I	Părvulŭ Murdariulŭ.
29—	I	Iuvița Murdariulŭ.

Vedre. Părpăre

5—	I	Preda Neica.
44 ¹ / ₂	I	Stančulū Frățiilă.
11—	I	Pătru Murdariu.
23	I	Diiaconu Costandinū.
24 ¹ / ₂	I	Gligorie Savulū.
<u>53¹/₂</u>	I	Barbulū Benei.
224—	8	

Poporu Turbați.

14—	I	Dinulū Mișculū.
5	I	Stanca Musculeasa.
2	I	Costandinū Musculescu.
<u>24</u>	I	Gheorghe Holmū.
45—	4	

Poporu Buzăști.

12—	I	Alicsandru Belea.
4	I	Radulū Belea.
3—	I	Nachie Belea.
13	I	Stanū Cotoraga.
24	I	Pătru Cotoraga.
13	I	Costandinū Chimenū.
2—	I	Staicu Cotoraga.
28	I	Costandinū Cotoraga.
12—	I	Ioanū Băicilă.
<u>24—</u>	I	Popa Costandinū.
135—	10	

Poporu Gruii.

22 ¹ / ₂	I	Dumitru Văzoghe.
25 ¹ / ₂	I	Dumitru Arșanu.
4 ¹ / ₂	I	Preda Arșanu.
7 ¹ / ₂	I	Nistorū Arșanu.
22 ¹ / ₂	I	Barbu Bărbulescu.
13 ¹ / ₂	I	Costandinū Arșanu.

Vedre Părpăre.

45—	I	Sandu Văţoghe.
11—	I	Stană Stăncoi.
10 ¹ / ₂	I	Daicu (?) Văzoghe.
18 ¹ / ₂	I	Pătru Cîocănelă.
<hr/>		
181—	10	

Poporu Vlădimiru.

27—	I	Alicsandru Creţoiă.
7—	I	Dumitraşcu Negrulă.
5—	I	ipacă.
7—	I	Diiaconu Paraschivu.
20—	I	Matei sină Mihaî.
20—	I	Nicolae Gurgui.
19—	I	Costandină Catana.
35—	I	Gligoraşcu Poru.
10—	I	Costandină Piču.
27—	I	Dinulă Cîofoi.
6—	I	Dinulă Gurgui.
<hr/>		
183—	11	

Poporu Hurezanî.

30—	I	Preda Amărăscu.
10—	I	Popa Pătru.
30	I	Staicu Cotela.
<hr/>		
70—	3	

Busuiocii.

25—	I	Popa Dumitru.
20	I	Mihaî Catana Bănescu.
8—	I	Gheorghe sină Vasăle.
<hr/>		
53	3	

Poporu Tăndăleştiî.

20	I	Iordache sină Popa.
5—	I	Mariia sină Radulă.

Poporu Răchita.Vedre Părpăre.

26—	I	Popa Staiculū.
27—	I	Popa Roșulū.
52—	2	

Poporu Licuriču.

3—	I	Ioana sinū Andrei.
4—	I	Dinulū Moșteanu.
4—	I	Ioanū sinū Dinulū.
9—	I	Costandinū Olulū.
20—	I	Popa Ioanū.
10	I	Bărbuică Uncheșu.
10	I	Popa Andronache.
30—	I	Popa Drăghici.
26—	I	Gheorghe Cizmașulū.
24—	I	Staiculū sinū Miha.
20	I	Sandu Zăvoi.
160	II	

Poporu Glăvanī.

5	I	Dumītru sinū Gheorghe Glăvanu.
26—	I	Neagoe Glăvanu.
3	I	Dumītru Glăvanu.
12—	I	Popa Miha.
76—	I	

Poporu Pojaru.

15—	I	Ioanū Iuga.
9—	I	Dumītru sinū Pătru.
20—	I	Pătru Belega.
30—	I	Badea Belega.
20—	I	Ioanū Călțunū.
15—	I	Popa Alicsandru.
16—	I	Radu Neacșulu.
46—	I	Barbulu.

Vedre. Părpăre.

20—	I	Diiaconu Dumitraşcu.
30—	I	Popa Mihał.
40—	I	Dumitraşcu Stoenescu.
25—	I	IoanŃ Năvelcă.
10—	I	Radu Catana.
10	I	Dinu sinŃ Băloai.
15—	I	IoanŃ AchimŃ.
18	I	Stanču Curveanu.
38—	I	ipacŃ.
16—	I	BarbulŃ FăčulŃ
15—	I	Dumitraşcu FăčulŃ.
8—	I	IoanŃ Făču.
7—	I	BarbulŃ FăčulŃ.
11—	I	Diiaconu DinulŃ.
10—	I	Preda bratŃ ego [=fratele lui].
<hr/>		
445—	23	

Poporu Poiana.

20—	I	Ioanică Avrămescu.
20—	I	Matei Epure.
24—	I	Popa Gheorghe.
16—	I	Popa StaiculŃ.
<hr/>		
80—	4	

Poporu Alunu.

80—	I	Popa AnghelŃ.
8—	I	Diiaconu Radu.
18—	I	Popa PăunŃ.
17—	I	CostandinŃ Vălčanu.
14—	I	Nicolae Burtea.
17—	I	Băluța CŃuperčaŃca.
61—	I	diiaconu Ioanu Cirişanu.
12—	I	Pătru VoiculŃ.
6—	I	ipacŃ.
20—	I	Diiaconu Băloı.
7—	I	ipacŃ.
<hr/>		
260—	11	

Poporu Șitoia.Vedre. Părpăre.

20—	1	Popa Dincă.
15	1	Popa Matei.
<hr/>		
35	2	

Poporu Birciț.

25	1	Niță Corici.
32—	1	Gheorghe Milculū.
31	1	Iovanū alū Ioani.
<hr/>		
115—	3	

Poporu Cîocadea.

10	1	Ioanū Pupăză.
10	1	Gheorghe Asproiū.
15—	1	Radulū luī Dumitru.
11	1	Ioanū Contea.
13—	1	Uță alū Ilincăi.
17—	1	Dumitrache alū Marii.
51—	1	Costandinū Flocosulū.
21	1	Dinulū Catrini.
6	1	Dincă alū luī Gheorghe Mihūți.
21—	1	Costandinū Sămenu.
<hr/>		
175—	10	

Poporu Počovalîștea.

14—	1	Stanū Bolea.
10—	1	Popa Dumitru.
<hr/>		
24—	2	

Poporu Zorilești.

16—	1	Diaconu Mihalce.
-----	---	------------------

Poporu Perești.

20	1	Dumitru sinū Răduți.
11	1	Cărstea otū Cîocadea.

Vedre. Părpăre.

22	—	I	Nițu sinū Anghelū.
30		I	Stanču bratū ego [=fratele lui].
28	—	I	Gheorghe Gruia.
34		I	Gligorie Bărăscu.
20		I	Pătru Bărăscu.
<hr/>			
165	—	7	

Poporu Ponoarăle.

16		I	Anghelū Țicletu.
15	—	I	Costandinū sinū Nicolae.
<hr/>			
31		2	

Poporu Bărzeiū.

13	—	I	Matei sinū Alicsandru.
10		I	Gheorghe Petecilă.
<hr/>			
23		2	

Poporu Pinosa.

13 ¹ / ₂		I	Dinulū Caraibișt.
12		I	ipacū.
8		I	ipacū.
7 ¹ / ₂		I	ipacū.
5	—	I	ipacū.
7 ¹ / ₂		I	ipacū.
10	—	I	Gheorghe Părvulescu.
5		I	Diiaconu Nicolae.
21	—	I	Costandinū Brujanū.
42 ¹ / ₂		I	Dumitru Grivei.
12	—	I	Preda.
5	—	I	Dumitrașcu Grivei.
5	—	I	Nițu Ghebanū.
40	—	I	Popa Ioanū.
9	—	I	Diiaconu Costandinū.
9	—	I	Nicola Brujanū.
14	—	I	Nicola Săpunariu.
<hr/>			
230	—	17	

Poporu Găleşoia.Vedre. Părpăre.

- 17 I Dumitrache Mogoş.
 10 I ipacŭ.
 4— I ipacŭ.
 50 I Ioanŭ Moçoŭ Slugerŭ.
 30— I Părvulŭ sinŭ Ioanŭ Moçoŭ.
 19— I Diiaconu Stămatie. .
 6— I ipacŭ.
 15— I Popa Răducanŭ.
 4— I ipacŭ. -
 35— I Ioanŭ Moçoŭ.
 25— I Vasăle Moçoŭ.
 7— I Radu zetŭ [=ginere] Vasăle.
 10— I Gligore.
 40— I Costandinŭ sinŭ Vasăle.
 16¹/₂ I Diiaconu Dumitraşcu.
 24— I Părvulŭ Moçoŭ.
 9— I Gheorghe Peciŭgin[e].
 10¹/₂ I Radu Trocanŭ.
 2— I Costandinŭ Roventă.
 11— I Ioanŭ Roventă.
 8— I ipacŭ.
 7¹/₂ I Gheorghe Roventă.
 16— I Niţu Roventă.
 12— I Vasăle Roventă.
 8— I ipacŭ.
 14— I Mateŭ Peciŭgin[e].
 7¹/₂ I Dumitraşcu Roventă.
 7¹/₂ I Ioanŭ Roventă.
 10— I Dumitru Trocanŭ.
 6— I Dumitraşcu Trocanŭ.
 10¹/₂ I Părvu Trocanŭ.
 19— I Vasăle Peciŭgin[e].

471— 32

Poporu Telești.Vedre. Părpăre

5—	I	Gheorghe sinū Costandinū alū Popii.
2	I	Ioanū Frățilă.
2	I	Ilinca Frățiloia.
2—	I	Ioanū Croiculū.
10 1/3	I	Ioanū Mareș.
2	I	Dumitrache Mareș.
4	I	Matei Scorei.
4—	I	Vasăle Ileanu.
20 1/3	I	Dinu Caraibiș.
11	I	Ghiță Topală.
10—	I	Gligore Mairu.
4—	I	Mihăilă Tăfălogu.
2—	I	Matei Sărăcilă.
2—	I	Marica lui Trăilă.
8 1/3	I	Ștefanū Băldea.
2	I	Manolache Cornoii.
2	I	Ștefanū Crăeș.
2—	I	Costandinū Cornoii.
2 1/2	I	Costandinū Neamțulū.
2—	I	Radu Lăzăroiū.

100— 20Bălta.

7	I	Pătru Holt[eiū].
5	I	Ioanū Stroe.
4	I	Ioanū Alicesandru.
<hr/> 17—	3	

Poporu Izvarna.

3	I	Pătru Greere.
2—	I	Gheorghe Gălcă.
3—	I	Barbulū.
3—	I	Ioanū Filipu.
3—	I	Ianășii Bălotescu.
<hr/> 14—	5	

Poporu Costeni.Vedre. Părpăre.

3	I	Mariia săraca.
2	I	Costandinū.
3	I	Udriște.
2	I	Gheorghe Marică.
3	I	Costandinū Grindă.
2	I	Necolaï Nanu.
3	I	Lașco Grindu.
<hr/>		
18	-	7

Adunarea vedrelor ū a părporilorū.Vedre Părpore

145	6	Brătuia.
26	2	Rășina.
150	4	Rogojina.
241	10	Vierșani.
85	5	Părau.
85	3	Pojogeni.
109	3	Duțăști.
224	8	Surupați.
45	4	Turbați.
135	10	Buzăști.
181	10	Gruiu.
183	11	Vlădimiru.
70	3	Hurezani.
53	3	Busuioci.
60	5	Tăndălești.
120	5	Gălcești.
240	11	Negureni.
91	3	Scrada.
33	2	Popești.
52	2	Răchita.
160	11	Licuriču.
46	4	Glăvani.
445	23	Pojaru.

Vedre. Părpore.

80	4	Poiana.
260	11	Alunulu.
35	2	Șitoia.
115	3	Birciț.
175	10	Ciocadea.
24	2	Poçovaliştea.
16	1	Zorilești.
165	7	Perești.
31	2	Ponoarăle.
23	2	Bărzei.
230	17	Pinosa.
471	32	Găleşoia.
100	20	Telești.
17	3	Bălta.
14	5	Izvarna.
18	7	Costeni.

4.753 276 Adică vedre patru miș șapte sute cincizăci și trei și pârpare două sute șaptezăci și șasă are a lua sfinta mănăstire Vlahū-Saraī, de vadră pungi doi și pârporulū pă bani doi-sprezăce.

'819, Fevr. 28.

[Iscălitură neînțeleasă.]

Popoarăle ce nu s[ă] găsăscū într'acestū județī i altele care s'aū găsitū date la alte mănăstiri, unde s'aū și datū bani, cumū arată anume.

Gărdanulū.

Piscurile.

Colțăști.

Berești.

Saca.

Săcurile.

Văleni.

Ciuperceni.

Raci.

Vălești.

Cărmunești.

Surani.

Roșia-de-jos.

Maicile.

Comonești

Voetești

Bumbești

} date bisărici gospod.

Săcelul, dat la sfânta mănăstire Bistrița ¹.

¹ Originalul în Biblioteca Aman din Craiova.

XIV.

SCRISORI DOMNEȘTI CĂTRE BANIÎ CRAIOVEI
(1815 și urm.).

SCRISORI DOMNEȘTI CĂTRE BANII CRAIOVEI
(1815 și urm.).

I.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū, bojiū milostiiū gospodarū zemli vlahiscoi.

Cinstitū și credinčosū boierulū Domnii Mele, dumn[eata] bivū Velū Post[elnicū] Niculaie Scanavi, Caimacamule alū Craiovei, sănătate.

Neguțătorii ce sântū însărcinați cu răspunderea zaherelilorū la Diiū, viindū aici dinū porunca Domnii Mele, li s'aū theorisitū socotelile anului trecutū, și, văzândū Domniia Mea că s'aū purtatū cu bună orânduială, de aceia s'aū însărcinatū și pă curgătorulū anū totū aceștiia, însă Dumitru Amanū și Cocea Niculaie, după cumū vei lua dumneata pliroforiie dinū cartea Domnii Mele cea slobodă ce s'aū datū osebitū la mână lorū. Decī, iată, să trimiseră poruncile Domnii Mele de orânduiaiala untuluī de estimpū către dumnealorū ispravnici acelorū cincī județe preste Oltū, care să pornească fără zăbavă, și să îngrijești dumneata de a să face urmare întocmai. Iarū, pentru untulū ce aū datū, după trebuință, în anulū trecutū, numiții neguțătorii mai multū peste datoriia lorū, adică dooăzeci și dooa de miș și dooa sute cinzeci oca, după cumū pe largū să arată înū socoteala ce aū paradositū către Domniia Mea,—

aastă sumă de untū aū numiții neguțătorii să-și o priimească înū natură dinū orânduiala de estimpū, dinū căștiulū primăverii, iconomisindū însă și trebuința Diiuluī pe deplinū, și pe socoteala ce vorū paradosi pă anulū acesta,

după ce să va împlini toată orânduiala untului din județe, sau din porunca Domnii Mele a li să ține în seamă suma ce să arată.

Și fi dumneata sănătosă.

'815, Apr. 1.

[Pe V-o:] Cinstit și credinșos boeru Domnii Mele dumnealul biv Vel Post. Nicolaie Scanavi, Caimacamulu Craiovei, cu sănătate să să dea.

Biv Vel Paharnic.

Unt.

(Pecete ovală de ceară roșie, cu : Io Gr. Cr. Vv., 1812.)

II.

Io Ioan Gheorghiu Caragea Voevodă, bojiu milostiu gospodar zemli vlahisco.

Cinstit și credinșos boerule Domnii Mele, dumneata biv Vel Dvornice Costandine Samurcașu, vechilule al Căimăcămii Craiovei, sănătate.

Fiindcă neguțatori ce sânt însarcinați cu răspunderea zaharelelor la Dii, cari, după cererea și rugăcunea ce au făcut Domnii Mele ca, cind va fi trebuință, să meargă la Dii pentru trebile ce urmează asupra meserii aceștia, să li să dea ca să de poște, fără plata ugiretului, cum asemenea și la București să poruncește dumitali că, cind să vor arăta numiți cu acest fel de cerere, să cercetezi și, pliroforisindu-te că ia, cu adăvăr, au să meargă la Dii sau aici la București, pentru această mai sus arătată trebuință, să li să dea ca să de poște dupe la menzil-hanele în socoteala inamurilor domnești.

Și fi sănătos.

1816, Mai 1.

Vel Vist.

[Pe V-o:] Cinstitul și credinșos boerul Domnii Mele dumnealul biv Vel Dvornicul Costandin Samurcașu, vechilul al Căimăcămii Craiovei, cu sănătate să să dea.

Biv Vel Paharnic.

Unt.

Ma 5.

Poruncă gospodă a să da poșta la neguțatori unțari.

(Pecete neînțeleasă.)

III.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū, bojiū milostiū gospodarū zemli vlahiscoi.

Cinstitū și credinčosū boerule alū Domnii Mele dumneata bivū Velū Dvornice Costachi Samurcașū, vechilule alū Căimăcămii Craiovei, sănătate.

Fiindcă neguțători ce sântū însărcinați cu răspunderea zaherelilor la Diiū aū să-și orânduiască într'adinsū omulū lorū acolò asupra priimirei zaherelilor, carele are să primească și bani ce să daū de la Diiū, pentru plata acestorū zaherele, să poruncește dumitali să îngrijăști ca, dă acumū innainte, nicī capicheaiaoa dă acolò, nicī altū nimeni să nu să mai amestice la priimirea banilorū, ci însuși numitulū neguțătorū să și-ī priimească, ca să nu mai rămăie între dănșii cuvântū dă pricinuire.

Și fit sănătosū.

1816, Maiū 1.

Velū Vist.

[Pe V-o :] Cinstitulū și credinčosū boerulū Domnii Mele dumnealū bivū Velū Dvornicū Costachi Samurcașū, vechilulū alū Căimăcămii Craiovei, cu sănătate să să dea.

Bivū Velū Păharnicū.

Untū.

Maī 5.

Poruncă gospodū pentru neguțători untarī ca să-și orânduiască omulū lorū pentru priimirea zahere[le]lorū Diiulū.

(Pecetea știută.)

IV.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū i gospodarū zemli vlahiscoie.

Cinstitū și credinčosū boerule alū Domnii Mele, dumneata bivū Velū Spatarū Costache Suțu, Caimacamule alū Craiovei, sănătate.

Dumitru Amanū, neguțătorulū, viindū aici, după porunca

Domnii Mele ce amă fostă dată, aă adusă împreună și toate socotelile untului următorului leatū care aă priimitū dă la acele cincī județe, după orânduiala ce s'aă fostū făcutū pentru cetatea Diiului, care s'aă theorisitū dă cătră Domniia Mea, și aă rămasū numitulū neguțătorū exoflisitū după socoteala ce aă paradositū. Ci darū, fiindcă să întoarce înapoi spre a-și urmă datoriia slujbiī sale, împreună cu tovarășiī săī, până la împlinirea anului, adecă la leatū 1817, Apr. 6, veī și dumneata că numițiī aă să răspunză untulū celū orânduītū la Diiū, întocmai după urmarea ce aă fostū până acumū, până la împlinirea sorocului, fără nicio pricinuire. Și poruncimū dumitali ca să îngrijăști osebitū și dumneata pentru ačasta, spre a să trimitē la numita cetate orânduiala untului înū vreme pă dăplinū, ca să nu să întâmple cusurū. Și cartea ačasta a Domnii Mele, după ce o veī ceti, să o dai a fi înū păstrare la numițiī neguțătorī, spre dovadă că s'aă exoflisitū.

Și fiī dumneata sănătosū.

1816, Noemvr. 20.

[Pe V-o:]

Velū Vist.

Cinstitū și credinčosū boerului Domnii Mele, dumnealū bivū Velū Spatarū Costache Suțu, Caimacamu Craiovei, cu sănătate să să dea.

(Însemnare grecească a lui Aman.)

(Pecetea știută.)

V.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū i gospodarū zemli vlahiscoe.

Cinstitū și credinčosū boerule alū Domnii Mele, dumneata bivū Velū Spatarū Constandine Suț[u], Caimacamule alū Craiovei, sănătate.

Pentru neguțătorii ce sîntū însărcinați cu răspunderea zaherelilor la Diiū, fiindcă aă să-și orînduiască într'adinsu omulū lor acolò, asupra priimiriī zaherelilorū, carele are să priimească și baniī ce să dau de la Diiū pentru plata aces-

toră zaherele, să poruncește dumitali să îngrijăști ca nici capuchehaiaoa de acolò, nici altă nimini, cu niciună cuvîntă sau pricinuire, să nu să amestece la priimirea banilor, ci însuși numitu neguțatoru să și-i priimească, ca să nu rămîie între dănșii cuvîntă de pricinuire.

Și fii dumneata sănătosă.

1817, Martă 31.

Velū Vist.

[Pe V-o:] Cinstitului și credinčosă boeră ală Domnii Mele, dumnealui bivă Velū Spatharū Constandinū Suț[u], Caimacamulu Craiovi, cu sănătate să să dea.

Bivă Velū Păharnicū.

Zaherelile Diiulu.

(Pecetea știută.)

VI.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū i gospodarū zemli vlahiscoie.

Cinstitū și credinčosă boerule ală Domnii Mele, dumneata bivă Velū Spătharū Constandine Suțu, Caimacamule ală Craiovei, sănătate.

Pentru neguțatori ce săntă însărcinați cu răspunderea zaherelilor la Diiū, cândū va fi trebuință să meargă ori la Diiū, sau să viie aici pentru trebile ce urmează asupra meserii aceștia, poruncimă dumitali să cercetezi și, pliroforisindu-te că, întru adevărū, aū să meargă la Diiū, sau aici la București, pentru această mai sus arătată trebuință, să li să dea cai de poște, după la menzilū-hanale, înă so-coteala inamurilorō domnești.

Și fii sănătosă.

1817, Martă 31.

[Pe V-o:]

Velū Vist.

Cinstitū și credinčosă boerulu ală Domnii Mele, dumnealui bivă Velū Spatharu Constandinū Suț[u], Caimacamulū Craiovi, cu sănătate să să dea.

Bivă Velū Paharnicū.

Zah[erelile] D[i]iulu[i].

(Pecetea știută.)

VII.

Io Alecsandru Nicolau Suțulu Voevodă i gospodară zemli vlahiscoie.

Cinstitū, credinčosū boerule alū Domnii Mele, dumneata bivū Velū Spătharū Iorgache Suțe, Caimacamule alū Craiovi, sănătate.

Fiindcă asupra zaherelilorū Diiului pă următorulū anū amū orânduitū Domnii Mea totū pă dumnealū Serdarulū Dumitru Amanū, ca unulū ce s'aū purtatū cu bună orânduială la această treabă, iată, poruncimū dumitale ca întru toate să să facă urmare după osebită cartea Domnii Mele ce i s'aū datū la mână sa, slobodă, și împlinirea untului dintr'acele cinci județe este să să facă după poruncile Domnii Mele ce să trimiseră către dumnealorū ispravnicilū, care numai decătū să să trimiță, îngrijindū ca împotrivă catahisisū să nu să facă, și la priimirea banilorū de la Diiū nu are a să amesteca nimeni, fără numai numitulū epistatū, saū omulū său ce-lū va orândui acolò, și să i să dea și menzilurī-inamū oricândū va avea trebuință a trimite aici saū la Diiū pentru trebile untului, după cumū aū curs obiceiū până acumū.

Și fi sănătosū.

1820, Apr. 1.

[Pe V-o:]

Velū Vist.

Cinstitū și credinčosū boerulū Domnii Mele, dumnealū bivū Velū Spătharū Iorgache Suțulu, Caimacamu Craiovi, cu sănătate să să dea.

Bivū Velū Păharnicū.

Untū.

(Pecetea domnească, ovală, de ceară roșie, ștearsă.)

În legătură cu aceste porunci privitoare la furnisorul cu unt al Vidinului sînt și următoarele patru scrisori către Aman, păstrate și ele în Museul craiovean cu același nume:

I. Cinstite dumneata bivă Velă Sărdară Dimitrie Amane, ce ești însărcinatu cu răspunderea untului la cetatea Diiului.

Dumnealoră boieri ispravnică otă sudă Vâlcea, prină înștiințare de la 20 ale următoare către Visterie, arată că lăcuioră acelu județ să află cu totulă înă lipsă de untă, neavândă mijlocu a răspunde datoriiă orânduiei înă natură, cerândă a să împlini înă bană. Și, fiindcă această cerere urmează a fi mai înlesnitoare spre împlinirea și întămpinarea trebuinței de untă la serhatulă Diiului, căci cu bani ce să voră împlini dă la lăcuioră să poate găsi a să cumpăra untă de acolo, dină Craiova, și nu să pricinuieste zăbavă și zăticnire trebuinței, apoi și rămășițurile pă la lăcuioră județului zăticnite cu împlinirea nu potă rămănea, fiindă înă bană, cu toate acestea îți scriem ca, după legătura ce ai datu aici, adică pentru jumătate suma orânduiei, să o priimești înă natură și jumătate înă bană, cu prețu ocaja de untă potă[onic]i do. Să iconomisești a fi următoră, corisponderisindu-te adesea cu dumnealoră boieră ispravnică ai numitulă județu, și după cumă va fi mai bine, să să urmeze. Atăta numai: să îngrijăști ca și trebuința răspunderi untului la sarhatu Diiului să să urmeze la soroacele cele orânduie, fără de cusură și fără de nică zăticnire, și lăcuioră să nu cerce discolă zadarnice.

Sintă

'818, Maiă 27.

ală dumitale gata :

Velă Vist.

[Pe V-o:] Cinstitulă dumneală bivă Velă Sărdară Dumitru Amană, ce este însărcinată cu răspunderea untului la serhatulă Diiului, cu fericită sănătate să să dea.

(Închisă cu bulină.)

2. Cu frățească dragoste mă închină dumitale.

Doritoră fiindă, nu lipsiă a cerceta starea și întregimea fericitei dumitale sănătăți, ca. pă deplină vestindu-mi-să, să mă bucuru.

După aceasta, înștiințeză pî dumneata, fiindcă mai înu trecutele zile amü fostü priimitü o scrisoare a dumitale, trimisă prinü dumnealui chirü Ianache Stoechiu, prinü care, mai întăiü, mi să vesteă fericirea sănătăți dumneavoastră, și foarte m'amü bucuratu. Amü văzutü și celelalte ce mi să scriia de către dumneata, darü răspunsü n'amü pututü face, dinü pricină că m'amü aflatü bolnavü. Și mă rogü să mă erți și să nu socotești altele, căci eü totü acela săntü și nu m'amü schimbatü, și dragostea ce aü fostü între noi să va urmă până inü sfârșitü nezmintită. De aceia te rogü întru asemenea să te aflu apururea, și pñtru verice să-mi scrii tără teclifü, și mai vñrtosü fericita dumneavoastră pe-trecere să-mi vestești totdeauna, că aceasta imi va fi cea mai răcoroasă doftorie sufletului mieü.

Te rogü pentru socoteala cărților, care este știută du-mitale, să poruncești la Costache, iubitü fiulü dumitale, saü la cine va fi fostü însărcinatü cu darea acelorü cărți, ca să să tacă și să mi să trimiță, d'inpreună și cu cusurulü ce va fi de bani, și, cu celü mai întăi ocazionü, să mi să trimiță.

Învrednicindu-mă a mă împärtăși și frățescului dumitale răspunsü, săntü

'824, Iulie 30.

alü dumitale ca unü frate

și
slugă:

Scărlatü Căminaru.

Παρακαλῶ, ἄρχ. Σερδ.,

προστάζετε νὰ ἐκἀμωμῆν

καὶ τοῦτο τὸ πολυθρήλυτον (?),

καὶ μὲ δὲν χρεώνει [— te rog pe dumneata, Serdare, orin-duieste să scăpăm de acest lucru faimos, și nu-mi trebuie].

[Pe V-o :] Ἄρχ. κομινάρης Σκαρλάτος.

Cinstituluï, mie ca unü frate, dumnealui bivü Velü Săr-darü Dimitrie Amanü, cu frățescă dragoste să să dea.

3. Cu frățescă dragoste mă închinü dumitale, arhonü Medelnicerü Bălteneș.

Știutū facū dumitale că înū leatū '820 amū fostū trimesū la dumnealū fratile Sărdaru Dimitrie Amanū otū Craiova 65 cărți domnești de neguțatoriia capanului, adecă boi, vaci, capre, untū și miere, postindu-lū ca să mi le petreacă pă la neguțatori dinū părțile locului. Și, într'acelū leatū, amū mersu și eū la Craiova, înū luna luī Mai, și, între altele, mi-aū spusū și pentru aceste cărți, că aū datū dintr'ânsele, darū nu toate, și că mai este vreme de a le putea petrece și, la urmă, spre sfârșitulū anului, imi va trimite socoteala de dănsăle, și cu bani avaelului lorū împreună.

Prelungirea aū fostū într'acestū chipū, și iarna aū datū apostasiia ¹. Aū rămasū socotelile noastre batalisite. Și, la desfacerea ce amū avutū acumū cu dumnealū pentru altele, pentru socoteala acestorū cărți mi-aū arătatū că le-arū fi avutū date la dumneata a le petrece și că bani acești socotelī să-i caute la dumnealū. Ci, știindu-lū și pă dumnealū, precumū și pă dumneata, amū crezutū.

Ci te rogū, frate, să-mī trimiți acești bani pă arătatele cărți, de săntū la dumneata, saū scrie-mī pricina lorū cumū curge, de este pricină, că destulă este vremea de cândū așteptū.

'824, Septvr. 19.

Săntū

alū dumitale ca unū frate,

slugă:

Scarlatū Căminarū.

Mă rogū să amū, frate, răspunsū cu pliroforie, curatū.

Sărutū cinstita mīna dumitale.

Răū aū arătatū dumnealū Sărdarulū că bani săntū asupră-mī dinū aceste porunci.

Pricina fiindū într'acestașū chipū, răposatulū chirū Mihale Coca, pe la sfârșitulū luī Septemvrie, leatū '820, m'amū pomenitū că vine cu cîteva cărți gospodū de ale capanului, ce nu le putusă desface, rugāndu-mă ca, de voi putia, să

¹ Mișcarea de la 1821.

le desfacă pentru hatîrulă dumitale. Pentru a căroră desfacere m'amă silită îndestulă, și, fiindă vremea trecută, nu amă putută desface nicîuna. Iarū și răposatulă, peste cităva vreme, aū venitū și li-aū luatū toate, zicîndu-mî că voește să le triimițū la dumneata. Ce va fi făcutū, nu știū, iarū asupră-mî nicî banî aū rămasū, nicî vre-o acestū felū de carte.

Și de știința ce amă nu lipsescū a face arătată dumitale.

Săntū

alū dumitale

plecatū :

Gr Post. Bălțeanu.

Iarū suma cărțilorū nu voescū să-mî vatămū sufletulū, căci nu țiū minte bine. Darū, prinū părere, socotescū că vorū fi fostū ca optsprezăce, multū doăzăci. Ci dumneata îți veî căuta unde s'aū datū.

4. Cu frățească dragoste mă închinū dumitale.

Maî întăiū de toate, doritorū aflăndu-mă pentru întregi-meă fericitei dumneavoastră sănătăți, și acumū nu lipsiī a cerceta, ca, pă deplinū vestindu-mi-să, să mă bucurū. Slavă Împăratului cerescu că și noi ne aflămū umbriți! După aceasta, înștiințezu pă dumneata că, aici aflăndu-să venitū dumnealū Medel[nicerul] Grigorașco Bălțeanu pentru osibite trebile dumisale ce va fi avutū, și, luîndū de știre unde-i este conacu, i-amū scrisū unū pitacū pentru pricina cărțilorū domnești dinū leatū '820, carele trimesesămū dumitale a să împărți pă la neguțătorī, și, inū cea dinū urmă, mi-ai arătatū că s'arū fi fostū datū dumnealū a le desface și că asupra dumnealū arū fi fostū și rămasū banī, cerăndū a mi-i răspunde. Înū dosulū căruia pitacū imī face răspunsū că nicī banī, nicī carte nu arū fi asupra dumnealū, după cumū veî vedea chiiarū pitaculū mieū și inū dosū răspunsulū dumnealū, pă care ilū trimesăi dumitale embereclisitū cu aceasta. Ci te rogū, frate, cercetează foarte cu amăruntulū socotelile și hărțile dumitale dintr'acelū leatū, cercetează și pă ale răposatuțū Cocăi, la a căruia mănă

zice dumnealui Medelnicerul că le-au văzut, și desfă-mă și de această socoteală câtă să va putea de curând, și, ori cărțile înă fință trimite-mi-le, dacă nu s'au dat, ori bani, că socotesc că este destulă vremea ce anul așteptat, și nu este bine cu unș așa lucru să stăm încurcați atăta vreme, ci mă rog să am frățesc răspuns.

Cu această treboară săvârșită, sănt
alū dumitali ca unș frate,
slugă :

Scarlatū Căminaru.

Παρακαλῶ νὰ ἔχω ἀδηληκὴν σας ἀπίκῃσιν (sic) διότι τώρα δὲν μένει πλέον λόγος ὅτι εἶναι ἐπάνο εἰς τὸν Πσλιάνον. [— Te rog să am a dumitale..., pentru că azi nu mai rămîne vorbă că sînt sus, la Bălteanu.]

[Pe V-o:] τοῦ ἄρχ. Καμινάρη Σκαρλάτου [= a dumisale Căminarului Scarlatū].

Cinstitulū mie ca unș frate, dumnealui bivū Velū Sărdarū Dimitrie Amanū, cu frățescă dragoste să să dea.

Porunci și recuhoasteri, în aceiași chestie a furniturii cu unt a Vidinului urmează :

1. De la Căimăcămii Craiovi.

Cinstite dumneata bivū Velū Sărdarū Dimitrie Amanū, fiindcă să face cerere la Di pentru teferici de patru sute ocă unt, scriemū dumitali ca, fără dă zăbavă, să pornești acastă sumă dă unt la cetatea Diiului, și, cu pitaculū acesta, să va ținea în seamă la domneasca Visterie, bezū plata ce să va da pentru untulū acesta de la Di.

'818, Avg. 27.

Luca Ar.

ἦτοι τετρακόσια ὀκάδες [= adecă 400 de ocă].

2. Milostiiū bojiū Io Alexandru Niculaū Sușulū Voevodū i gospodarū datatū gospodstvami.

Fiindcă, dinu cercetările ce amă făcutu Domniia Mea, ne-amă pliroforișitū și ne-amă încredințatū că Sărdarulū Dumitru Amanū s'au purtatū cu bună orânduială până acumū asupra zaherelilorū de untū, miere și seū ce este țara Domnii Mele îndatorată, dinū vechime, prinū prea-înnalte împărăteșii fermanuri, a răspunde la cetatea Diiului, și ș'au păzitū datoria sa fără dă cusurū, atătū la priimirea zaherelilorū, cătū și la răspundere, dă aceia, iată, printr'această domnească a noastră carte, orânduimū totū pă mai susū numitulū asupra aceștii trebī într'acestū curgătorū an, ca unulū ce s'au arătatū cu slujbă dreaptă și mulțumita lăcuitorilorū, după cumū întocmai este răvna și voința Domnii Mele. Deci să aibă a urmă, atătū la priimire, cătū și la răspundere, întocmai după cumū mai josū să arată.

Adică: întâiū, pentru orânduiala untului să i să dea osebite poruncile Domnii Mele dă la domneasca noastră Visterie către dumnealorū ispravnicii dă la județele otū prez [=de peste] Oltū, ca să teslimatisească untulū pă la magazii, însă suma jumătate până la 15 ale lunii lui Iunie, și ceilaltă jumătate până la 15 ale lunii lui Septemvrie; care untū să aibă a-lū plăti lăcuitorilorū cu bani gata peșinū, câte parale optsprezece ocoa. Și, așa, prinū știrea și povața dumnealū cinstițū și credințosū boerulū Domnii Mele Caimacamulū Craiovei, să aibă a-lū răspunde la Diiū, iconomisindū toată trebuința Diiului dă peste anū și îngrijindū a avea untū înū toată vremea sumă gata îndăstulă, fără nicio pricinuire, ca să nu să întâmple lipsă la numita cetate. Iarū, după împlinire, să aibă a paradosi Stăpânirii socoteală dă toată suma untului ce va priimi dinū județe și dă suma ce va da la Diiū.

Iarū numitulū, pentru a sa osteneală i pentru scăzământulū untului, îi hărăzimū Domniia Mea voie și slqbozeniie ca să ia încărcătură pă seama sa la zece ocă una, la priimirea untului ce va face dinū județe. Cumū și dinū banii ce va priimi pentru plată untului, să poprească câte parale dooăsprezece la ocă pă toată suma priimirii ce va face, bezū parale optsprezece ce să plătescū la lăcuitori, ca să fie

pentru obișnuitele cheltueli ce să urmează, adică sămbriile magazierilor duprină județe i a magazierului de la Diiu, cumpărătoarea tulumurilor, plata chirii de la Craiova până la Diiu, și alte câte sântu trebuincoase. Iarū, la sfârșitū, să paradosească socoteală, atâtū de priimire și de daturile untului, câtū și a banilorū, că să să vază de către Domniia Mea. Pentru magazierii ce-i va orândui prinū județe, să aibă a fi numitulū răspunzitorū, ca să nu facă vre o asuprire lăcuitarilorū la priimirea untului mai multū peste porunca Domnii Mele, măcarū unū dramū, nici să să îndrăznească a lua de la lăcuitarī vre-unū banū cu numire dă parale dă răvașū, și untulū să nu fie volnicī a-lū cāntāri cu alte cantarā decātū numai cu cantarāle cele făcute aiarū dă aici și pecetluite de la Visteria Domnii Mele.

Și, cāndū va fi a să rădica untulū duprinū județe ca să să aducă la magazia Craiovei, prinū poruncile Domnii Mele să să dea carā dinū județe fără platā dă chirie, precumū aū fostū obișnuitū și dinū vechime. Iarū, cāndū să va porni de la Craiova la Diiū, să aibă a plăti chiriiē la satele dinū sudū Doljū ce mai josū să aratā, care sāntū orānduite dinū vechime pentru căratulū zaherelilorū Diiului, însă vara câte talerī unulū la suta de ocā, și iarna cātē talerī unulū și jumātate,— care acele sate să fie scutite dă podvezi și angariī, ca să poatā întâmpina sarcina aceștii trebuințe ș'a să afla gata totdeauna cu carāle lorū, înū orice vreme va fi trebuință, și să aibă a intra într'această sarcinā și povară, nu numai birnicī, ci și scutelnicī și poslușnicī cāți să vorū afla șāzătorī într'aceste sate.

Iarū, pentru seū și miere, să aibă a strānge analoghie de la neguțătorīi craioveni dintr'acele cinci județe otū prezū Oltū, și să întâmpine toată trebuința Diiului, ferindu-sā a nu face cea mai micā asuprire neguțătorilorū, cărorā să aibă a le plăti bani pentru plata seului și a mierii, după cumū să vorū lua de la Diiū, însă bezū cheltuielile cele obișnuite și știute neguțătorilorū.

Asemenea și pentru cāntāritulū acestorū zaherele să nu

aibă a plăti niciunul banu cantaragiilor craioveni, precumă s'aũ urmatũ obiceiul dinũ vechime.

Iarũ, pentru a sã putea împlini suma trebuinții seului la Diiũ, sã nu fie volnici nimeni a trece capre Oltulũ dincoace, nici la alte părți, ci sã aibă a le tăia la zalhanalele de acolũ, ca sã-și rãspunză analoghiia Diiului.

Dreptũ aceia, poruncimũ dum[itale], mai susũ numitule, ca, cu această orãnduală urmãndũ asupra strãngerii și rãspunderii zaherelilorũ acestora la Diiũ, sã îngrijești a nu sã face cusurũ.

Pentru care poruncimũ Domniia Mea a sã da totũ cuviințosulũ ajutorũ și de cãtre dumnealũ cinstitũ și credințosũ boerulũ Domnii Mele Caimacamulũ Craiovei.

I saamũ recheũ gospodstvami. 1819, Martũ 31.

[Monogramã cu roș.]

(Pecete domnească cu: Io Al. Ni. Su. 181[8].)

Bivũ Velũ Paharnicũ ¹.

Velũ Vist.

† Prea-cinstite dumneata bivũ Velũ Hatmanũ.

Cu plăcãcunã arãtũ dumitale pentru unũ Ianache Procopiu, omulũ lui Ianache Mimi, ce acumũ sã aflã aici, cã, la leatũ '821, cãndũ atuncĩ mã aflãmũ însãrcinatũ cu untulũ Vidinulũ, aũ venitũ aici cu mumbașirũ domnescũ, cu porunca și cu o scrisoară a dumnealũ Postelniculũ Iacovache Rizu și deosãbitũ cu volnicie domnească ca sã teslimatisescũ la numitulũ de mai susũ Ianache Procopiu o suma de untũ și sã iaũ adãvãrința de priimire, care adãvãrința sã sã trimița la dumnealũ Postelnicu Rizu, ca sã sã priimească bani untulũ inũ putira adãvãrinți de la Ianache Mimi, cumpãrãtorulũ aceluĩ untũ. Și, fiindcã atuncĩ sã spãrgãluisã Craiova, aũ datũ scrisoarea dumnealũ Postelniculũ la omulũ mieũ, Mihaĩ Coca, ce acumũ este mortũ, și, fãcindũ urmare întocmai dupã coprindera scrisori, aũ teslimatisitũ suma untulũ la mai susũ numitulũ Ianache

¹ Tocmai așa e altã poruncã din 1-iũ April 1820.

Procopiu, și adăvărința de priimirea untului aș dată Ianache Procopiu la mumbașirul domnescu. Și eu, unde mă cineam¹ răfuită la leat² '825, fiindă la București, m'amă pomănită că mă cheamă la judecată Deparmăntului³ de Străini, fiindcă atunci Lumația Sa Doamna Efrosina a Suțului, prănă dumnealui baronul Meidană, făca cerără de bană prănă judecată de la numitul Ianache Mimi, săă de la dumnealui Căminarul Scărlată, fiindă chezașă pentru Mimi, ca să daă curată pliroforie de știința ce amă pentru acestă untă. Și, atăta Ianache Mimi, cătă și Căminarul Scărlată, săă împotriva, cu cuvântă ca se li să dia mai întâă aca adăvărința a numitul Ianache Procopiu, și atunci voră plăti bani untului. Căci numiți cu viclănie aș arătată la judecată că acestă Ianache Procopiu aș fostă omă ală unu H[agi]-Imină Capanlău de la Ciarăgradă și nu să află aici, și că, avăndă adăvărința lui, nu putea să apuce pă acelă Capanlău ca să-și priimească bani și Mimi. Ne-aș îndatorată judecată, săă să daă adăvărința a lui Ianache Procopiu, săă să plătăscu bani, după cumă copie de anaforă a Departamăntului de Străini vă da mai curată pliroforie. Și, fiindcă aca judecată ne-aș luată sfărșită încă până acumă, de aceia mă rogă dumitale, fiindcă acelă Ianache Procopiu, priimitorul untului, săă află acumă aici, săă fimă orănduiți unde săă va cuveni, ca săă să îndatorească a-mă da o adăvărința că aș priimit-o. Și, fiind povăcuiată atătă de cătră Ianache Mimi, cătă și de cătră chezașulă lui, fiindcă voră săă mistuiască bani Luminacii Sale Doamnei Efrosini, nu va săă da altă adăvărința de priimiră, ca săă pătimescu eu, fără a fi vinovată întru nimicu.

Și cumă va fi milea dumitale.

Prea-plecată slugă :

Dumitrie Amană, bivă Velă Sărdară.

Costandină Ghica bivă Velă Hatmană, Caimacamulă Craiovi.

¹ Țineam.

² Departamentului

Dumneata, vătașe, pă amândoaă părțile să-î înfățișezi la Dipartamentu de patru, ca să cerceteze pricina, și cu anaforă să ne arăți.

1828, Iuli 24.

(Pecete neagră cu fum, cu: * Costandin Ghica Hatmanū, Ca[i]m. Craiovi.

... Velū Medelnicerū.

Bivū Velū Vist.

Între hîrțiile lui Aman se găsec, alături cu socoteala de vinăriciū tipărită mai sus, și aceste privilegii pentru vinăriciul mănăstirilor grecești Vlah-Saraiū din Constantinopol și Megaspoleon din Morăa.

Milostiiū bojiū Io Ioanū Gheorghe Caragea Voevodū i gospodarū zemli vlahiscoie.

Fiindcă sfânta mănăstire Vlahū-Saraiū de la Țarigradū, prin hrisoavele fraților Domni de mai nainte, care s'au înnoitū și de Domniia Mea, are milă dă vinăric la sudu Gorji dinū popoarale acestea, însă: Brătuia, Rășina, Rogojina, Vieroșani, Părălū, Comănești, Pojoceni, Doțești, Vătești, Găldanulū, Sečulū, Surpași, Turbași, Buzăști, Gruilū, dinū plasa Gilortulū; Vladimirulū, Hurezenil, de la Amaradiia; Piscoiulū, Busuioceni, Colțești, Tă[n]dălești, Gălcești, Negrenil, dinū plasa Amăradii-de-susū; Scrada, Berești, Popești, Răchita, Seaca, Licuričulū, Glăvani, Pojarulū, Poiana, Sečurile, Alunulū, Roșia-dă-josū, Șătoaia, Văleni, Berceni, Cîocada, Počovaliştea, Zorilești, Perești, Ponoarale, Ciuperceni, Bumbesți, Bărzoilū, totū dinū plasa Amărăzi; Iuraci, Dealulū-Vălești, Cormănești, Picoasa, Pleșoia, Telești, Dealulū-Maicilorū, Dealulū-Surani, Balta, Izvorna, Dealulū-Costeni, Dealulū-Colțești, dinū plasa Tismani. Și la sudū Romănaș dinū popoarale acestea, însă: Dobrosloveni, Fălcoiulū, Brăncoveni, Văleni, Bačulū sau Balsulū, Branețulū, Prășcoveni Dobrunulū, Roșienil, Oșica-de-susū i de josū, Coșovenil, Viișoara, Popănzălești, Preajba,

Apele-Vii, Ghizdăveșii, Mărșanii i Galeștii, Soreniș, Pârscovul, Dobruleștii, Zvorca, Amărăștii-de-sus și de jos, Celeiul, Bobicul, Studina, Redea, Gârbovul, Verdea; acestea au câte doi bani dă vadră și pârparul. Cum și dinu poporul Leul, Bărbiceștii sau Bobiceștii, Grăjdineștii sau Grindineștii, Măgura-Găunoasă sau Ghinoasa, Măgura-Veche, Poenile, Gavrileştii, Racovița, Izlazul-Verdea, Fundulețul, Moldoveni, Țăpăreni; acestea au câte trei bani dă vadră, fiindcă ceilanți câte doi bani dă vadră și pârparul s'au încărcat la altă mănăstire;

S'au dat aastă carte a Domnii Mele după cuprinderea hrisoavelor la mână... (*alb*), ce s'au orânduit din partea episcopilor aceștii mănăstiri, ca, precum au luat mai înainte vinăricu, să ia și acum, și, după cuprinderea ponturilor vinăricului dă estimpu urmându, măsurătoarea să să facă dă vinăriceri domnești, dar să umble orânduitul împreună cu vinăriceri domnești, la scrisu, la măsurat și la luatul banilor, și partea dă bani să o ia orânduitul ačasta pă dăplin și, d'împreună cu catașihă iscălit și dă vinăriceri, să-i aducă la episcopi mănăstiri, fără de a opri cevașu ori cu nume de zečuială, sau cheltueli pentru ei, fără dă numai zăčuiala cutii podurilor să o plătească. De care poruncim la toți căți să cuvine întocmai să fiți următori.

I saamă recehă gospodstvami.

1818, Septemvrie 3.

(Monogramă cu roșu.)

(Pecete domnească.)

După condică.

Velu Logofăt.

Răducanu Sărdaru.

Milostiiu bojiu Io Ioană Gheorghiu Caragea Voevodă i gospodară zemli vlahiscoie.

Fiindcă sfânta mănăstire Megaspileonă de la Moreia, prin hrisoavele fraților Domni de mai înainte, care s'au înnoit

și de Domniia Mea, are milă dă vinărič la sudă Vâlcea câte cincî bani de vadră, care popoară sântu acestea, adică : plasa Oltului-dă-susū i dă josū: Ursoaia, Malulū, Stănești, Istavulū, Dealulū-Banulū, Dobrușani, câte vii nu sântū po moșăia schitului episcopii, Măgureni; Stărleni, Butari, Didești, Cosiceni, Glaviț, Amărăști, Palanga, Scundulū, Zăvideni, câte vii nu sântū pă moșăia episcopii, Orlești; Jișcăliia, Ionești, Minculi (*sic*). Și dinū plasa Oltețului: Igoiulū, Turcești, Bărbești, Coltești, Slăvești, Sinești i Creuța, Goești, Roșia, Zgăbila, Grădiștea, Obiçu, La Viia, Ciorțești, Văleni, Sășcoara, Crăpăturile, Șărbănești, Titoiu, Contea, Pleșoiu, Văsilăiț, Cărloganii, Poenari, Ghioroiulū, Horăștiia, Goruleni, Oculești, Diiculești, Ușurei. Și dinū plaiu Hurezului: Armășăști, Stroești, Slătioara, Greci, Socați, Sărbești, Berești, Alintești, Corșarulū, Peticei, Bădești, Otășani, Mateești, Cărstănești. Și dinū plasa Cernii: Mădularii, Valea-Mare, Botășanii, Rusănești, Mărginenii, Drăganulū, Culești, Dozăști, Măcuca, Văruleni, Zăvoeni, Nisipeni, Dejiulū, Borcănești, Stănești, Ciumați, Cermegești, Lipoșii, Berești, Zărănești, Șărbănești, Ulmefulū, Bălteni, Bojugeni, Cireșulū. Iarū dinū plasa Otășăului: Frățești, Ciorăști, Urși, Folești, Dumbrăvești, Folești-dă-susū, Mănăilești, Șărbănești, Păușăști, Bărlogulū, Stoenesti, Bunești. Iarū dinū plasa Râmneculū: Vlădești, Arhanghelulū, Buda, Bărești. Și dinū plaiu Cozii: Tomșani, Olănești, Cheia.

Dintr'aceste popoară ce să numescū mai susū, dinū toate să ia sfânta mănăstire vinăričū deplinū, de vadră câte cincî bani, și părpărulū după obiceiū, atâtū dinū viile ce să află acumū sădite, câtū și dinū cele ce într'aceste popoară după vremi să vorū mai sădi.

Amū datū Domniia Mea această carte la mână... (*alb*) ce s'au orânduitū dinū partea numitei mănăstiri, ca, după ponturile vinăričului dă estimpū urmândū, măsurătoarea să să facă de vinăriceri domnești, dar să umble orânduitulū împreună cu vinăriceri domnești la scrisū, la măsuratū și la luoatulū banilorū, și, făcândū dooă catastișe asemenea, iscălite și dă vinăriceri domnești și dă omulū mănăstiri,

partea de bani a mănăstirii să o ia orânduitul acesta pã deplinũ și, d'înpreună cu catastihulũ, să-î aducã la epitropi mănăstirii. Dinũ care bani numai zeçuiala cutii podurilorũ are să o dea, iarũ altũ nimicũ să nu să opreascã, nici cu nume de zeçuialã, sau cheltuialã pentru ei, ci toți bani dãplinũ îndatã să să dea la orânduitulũ mănăstirii.

Î saamũ rechehũ gospodstvami.

1818, Septemvrie 4.

(Monogramã cu roșu.)

(Aceiași pecete.)

Velũ Logofãtũ.

Dupe condicã.

Rãducanu Sãrdaru.

Aman avu a face și cu arenda vãmilor, cum se vede din această socotealã, pe care o traducem din grecește:

Vinzarea vãmilor, 1817.

<u>Lei</u>	
13.000	Focșani.
13.310	Buzãũ.
15.050	γγοζέσι.
49.000	Ploiești.
65.000	Vãleni.
44.000	Cîmpina.
<u>16.000</u>	Dragoslavele.
232.975	
18.000	Slatina.
37.000	Teleorman-Vlașca.
16.250	Ialomița.
12.610	Gherghița.
12.000	Urziceni
4.820	Fumãritul Bucureștilor.
3.910	Șfertul.
<u>2.700</u>	Fumãritul. ^u
340.465	

64.000	τὸ ὀλόρομ.
120.000	Carvasaraua.
200.000	τοπερδυνα.
<u>748.465</u>	
24.000	οἱ φιλον... ἀπὸ τῆς Κρα- γιόβας.
<u>724.465</u>	

Un întreg caiet cuprinde apoi, în aceeași limbă, «Catastihul creditorilor vămiî Craiovei pe 1817».

Se păstrează și socoteala carvasaralei pe același an (o singură foaie grecească).

În seama carvasaralei se dau, în 1818 și 1820, aceste două sineturi de negustori:

A.

Taleri

933, adică taleri noau sute treizăci și trei, m'amă împrumutată de la cinstita Car[va]saraua Craiovei, cu sorocă de acumă până la Sfeti Nicolae, însă cu dobânda loră, la pungă pot[ronică] cincă. Și, pentru mai bună siguranțaa cinstitei Carvasarali, pună și amanetă prăvăliia mea și casa, ca, la numitulă sorocă, de nu voi plăti bani, cu dobânda loră, cumă mai susă arătă, are voe Carvasaraoa să le vână, să-și ia bani.

Și, pentru mai adevărata credință, m'amă iscălită mai josă, ca să [să] crează.

1818, Iune 3, Craiova.

Matei Mal'iu, platnică, și adevereză.

Marco, martoră. Radu Șătrară, martură.

Și amă scrisă eă, celă mai josă iscălită, cu zisa mai susă numitulă, și săntă și martură.

B.

Încredințeză cu acestă zapisă alu mieă la măna dum-

nealul bivū Velū Sărdaru Dimitrie Amanū precumū să să știe că, fiindu-î eū datorū talerī 1.050, adică una mie cincizeci, dinū niște marfă și, neavindū baniī ca să-î răspunzū, dumnealū acumū, înū puterea zapisului ce l-aū avutū mai înaintea de la mine, amū fostū pusū de dumnealū la popreala cinstitei Căimăcămii a-î implini baniī, și, altū mijlocū neavindū ca să-î plătescū acești bani, după rugăcunea ce amū făcutū ca să mă mai lăstuiască, mi i-aū mai lungitū soroculū de unū anū de zile. Și, pentru mai bună siguranție, amū pusū și amanetū doă vii ale mele, dinū Dealulū-Calulū, și unū locū de prăvălie, ce-lū amū lingă Costandinū Căldărarū. Însă și cît vinū voiū face dintr'aceste vii ale mele, pînă la numitulū sorocū, să fiū datorū ca să-lū vîndū și, oricîți bani va eși, să-î daū dumnealū, ca să mă scază dintr'această datorie. Și, cîndū nu să va implini suma banilorū de mai susū pînă la sorocū, totū înū diastima aceasta să-mī vînză acestū locū de prăvălie, și, iarū, cîți bani vorū eși, totū dumnealū să-î priimească. Și, cîndū nici cu aceasta nu să va implini suma banilorū de mai susū, atunci să-mī vînză și acele vii, ca să să implinească suma de mai susū: pînă la numitulū sorocū să amū a-lū siguripsi de toți baniī aceia, fără de cituși de puținū cusurū, cumū mai susū mă legū. Și baniī să meargă fără dobîndă, după învoiala ce amū făcutū cu dumnealū, pînă la sorocū. Cumū și zapisulū celū d'întîi, pentru mai buna întemeere ce cuprinde într'însulū, iarū amanetū, o prăvălie a mumă-mea, l-aū popritū dumnealū, ca, la soroculū ce mi-amū pusū, răspunzîndū toți baniī, atunci să aibă dumnealū a mi-lū da și, împreună cu acesta, să mi să spargă.

Și, pentru mai bună încredințare, m'amū iscălitū insumī cu mîna mea, ca să să crează.

1820, Iulie 3.

Eū Matei Malcu, pla[t]nicū.

De la Departamentulū de patru.

Cu acestū zapisū viindū înaintea noastră Mateiū sinu Malciulū, celū dinū dosū iscălitū, și cetindu-i-să copriinderea

întru auzul lui, au arătat și însuși înaintea judecății că talerii 1.050, ce să arată într'acest zăpisiu, este cu adevărat dator la dumnealui Sărdarul Dumitrul Aman, și, pentru aceea, i-au dat amanet, spre siguranție, locul dă prăvăliie de aici, din Craiova, ce este lângă Costandin Căldărarul, și dooă vii, din Dealul-Calului, însă una ce este alături cu viaa lui Ion Golumbeanul și ceialaltă alături cu viaa lui Firică, brat Apostol. Pentru care loc și vii, arătându-ne și Ioana, muma numelui Malciul, că, cu adevărat, sînt ale lui, rămase clironomie de la tată-său, de aceea, după rugăciunea ce ne-au făcut numelui Malciu, împreună cu muma-sa, s'au adevărit și de către noi, ca să-și aibă zăpisiul acesta urmarea lui întocmai.

'820, Iulie 4.

(Dooă iscălituri.)

Proctă biv Velu Vistieru.

Socoteala vămilor pe 1817 se înfățișează așa (traducere și resumat din grecește):

Cu Dumnezeu Sfintul.

Carvasarua Craiovei.

Dumnealui Serdarul Dimitrie Aman.

Să dea :	Lei	Bani
Ianuar. Cumpărătura vămilor	200.000	—
« Cheltuiala actelor, cu rușfeturile ce s'au dat la București	13.500	—
« Cumpărătura rămășiței lui 1816, care au intrat în iratul anului 1817.	4.500	
Cheltuiala lefi și havaeturile carvasanalei după catastih	33.637	60
Cît am măsurat prin mîna dumisale Serdarului D. Aman	251.637	60
După adevărînță	83.281	96
Çapitalele pe lunile Ianuar și Februar.	55.166	81
...κατά τὸ ἔσχατον	17.232	117
	<u>352.152</u>	<u>33</u>

Să iea:	Cît a venit in luna aceea.	
	Lef.	Parale.
Ianuar	14.201	54
Februar	14.811	30
Mart	42.099	105
April	28.213	60
Maiü	21.458	108
Iunie	24.189	27
Iulie	15.788	105
August	21.176	117
Septembre	16.869	108
Octobre	16.175	48
Novembre	21.939	117
Decembre	60.060	33
	<u>296.985</u>	<u>72</u>

'818, 30 April.

Cu Dumnezeu Șîntul.

Socoteală de obște a vămii Craiovei.

Cîte aü intrat in această lună :

Ianuar	14.201	51
Februar	14.811	30
[Urmează ca mai sus.]		
	<u>296.985</u>	<u>72</u>

	Lef	Banl.
Cumpărătura vămilor	200.000	—
Cheltuielile actelor cu rușeturile	13.500	—
Cumpărătura rămășiței pe 1816, la 1817	4.500	—
Cheltuiala lefilor și havaeturilor Carvasaralei	33.637	60
Ciștigul ce l-a trimes darnicul Dumnezeu după saldo din față	<u>45.348</u>	<u>12</u>
	<u>296.985</u>	<u>72</u>

Urmează împărțirea între părtași, după suma cu care a contribuit fiecare (Polizachi Stolnicul, Păharnicul Scarlat, Serdarul D. Aman, Șătrarul Ștefan Deșliu, Me-

delnicerul Iordachi, Vistierul Anastase, Polcovnicul D. Zahareanu, Șerban Papadopol).

Cu privire la alt sinet face mărturie, la 1-iū Maiū 1817, Răducanu Filitis, ca vătaf al Căimăcămiei Craiovei (παρά της βατασίας της ἐντίμου Καϊμυσκαμίας Κραγιώνας).

Printr'un înscris grecesc dîn 1817, Aman arată că a luat pe acel an vămile Craiovei «prin mijlocirea dumisale Stolnicului Polizachi, de la Banul Craiovei», care arendase toate vămile. Șuma arendării e de 190.000 de lei.

Între hîrțiile de afaceri ale lui Aman găsim, în sfîrșit, această însemnare românească a veniturilor de vinăriciū pe care le culegeau deosebite mănăstiri:

Mărcuța are milă doi bani la vadră și părporulū.

Spitalulū Iubiri-de-Oameni¹ are la vadră o pară dă la toți căți are și Mărcuța.

Mitropolia are la Orniță, inū toată moșia mănăstirii, la vadră cînci bani și părporu.

Tismana are, la moșiile sale, milă la vadră doi bani și părporu.

Govora, asemenea, la moșiile sale.

Coziia, asemenea.

Din 1820 avem și această poruncă în grecește:

Ἰωάννης Ἀλέξανδρος Σούτζος Βοεσόδου. ἐλέφ Θεου αὐθέντης καὶ ἡγεμῶν πάσης Οὐγγροβλαχίας.

† Τιμιώτατε καὶ εὐγενέστατε ἡμέτερε προσφιλέστατε ὄρχ. πρῶην Μέγσ-Ποστέλνικε Ἰωάννη Διπλάταε Καϊμυσκόμε Κραγιώδουε, εἴης ὑγαίνων ἐν εὐημερίῃ. Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν προσταλείσαν αὐθεντικὴν μας προσταγὴν ἦλθεν ἐνταῦθα ὁ ἡμέτερος Σερδάρηε Ἀμάνηε, συν-

¹ „Filantropia“ din București.

επιφέρων και τὸν λογαριασμὸν τοῦ βιδυνικοῦ βουτύρου, ὃν περιέλαβεν ἀπὸ τὰ αὐτόσε περατινά καθιλικία διὰ τὴν χρεῖαν τοῦ τρέχοντος χρόνου κατὰ τὰ πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἄρχ. Ἰσπραβνίκους προσταλέντα αυθεντικά μας γράμματα, και, ἐπειδὴ ἐθεωρήθη παρ' ἡμῶν ὁ λογαριασμός, και ἐξώφλησεν ὁ ῥηθεις, ἰδοῦ ἐποστρέφεται αὐτόσε διὰ νά ἀκολουθήση τὸ ἔργον του και νά ἀποκριθῆ εἰς Βιδύνι τὸ διωρισμένον βούτυρον, ἕως τῆς ἀποπληρώσεως τοῦ ἐλευσομένου χρόνου τοῦ αωκατου, Μαρτίου λάτης, ἀπαραλλάκτως κατὰ τὴν διαταγὴν μας. Προσάττομεν και τῇ εὐγενείᾳ τῆς νά ἐννοιασθῆ διὰ νά σταλοῦν τὰ κίστια τοῦ βουτύρου σῶφα ἐν καιρῷ, διὰ νά μὴ ἤθελεν ἀκολουθήση ἔλλειψις εἰς Βιδύνι. Τὸ δὲ παρὸν μας αυθεντικὸν γράμμα, ἀφ' οὗ ἀναγνωσθη παρὰ τῆς εὐγενείας τῆς, νά δοθῆ εἰς χεῖρας τοῦ ῥηθέντος πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ, ὅτι ἐξώφλησε τὸν λογαριασμὸν του: τὰ δὲ ἔτη τῆς εἰεν θέοθεν πλείστα μετ' εὐήμερίας.

αωκτον, Σεπ. 15τη.

[V.ο:]

Μέγας Βισιάρης.

Τῷ τιμιωτάτῳ και εὐγενεστάτῳ ἡμετέρῳ προσφιλεστάτῳ ἄρχοντι: πρῶτην Ποσελνίκῳ Ἰωάννη Διπάλτῳ. Καιμμάκμη Κραγιώδας, εὐτυχῶς.

[Ađaus, iute:] Διὰ τὸν Σερδάρων τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ 1820 ἔτους.

*(Pecetea știută.)

Io Alexandru Suțu Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn și stăpînitor a toată Țara-Românească.

† Prea-cinstite și de bun neam al nostru prea-iubit boier, biv Vel Postefnic Ioan Depalta, Caimacam al Craiovei, să fii sănătos cu fericire. De oare ce și după porunca împărătească trimeasă nouă a venit aici al nostru Serdar Aman, aducînd cu sine și socoteala untului Vidinului, pe care l-a luat de la județele acelea de dincolo pentru nevoia anului curgător, după scrisorile noastre domnești orînduite către dumnealor ispravnicii noștri; și, de oare ce s'a cercetat de noi socoteala, și s'a achitat numitul, iată se întoarce acolo ca să urmeze lucrul său și să răspundă la Vidin untul orînduit până la împlinirea anului viitor 1820, Mart în 31, neapărat, după porunca noastră.— îți orînduim și dumitale să

te îngrijești a se trimete cîștiurile untului întreg la timp, ca să nu urmeze lipsă la Vidin. Iar scrisoarea mea domnească de față, dacă se va ceti de dumneata, să se dea în minile numitului pentru arătarea lui că a plătit deplin socoteala lui. Iar anii dumitale să fie de la Dumnezeu foarte mulți cu fericire.

1820, Septembre 17.

[V-o:] Marele-Vistier.

Prea-cinstitului și de neam, prea-iubitului nostru boier, biv Vel Postelnic Ioan Depalta, Caimacam al Craiovei, cu fericire.

Pentru socoteala pe anul 1820 a Serdarului.

VIII.

A se adăugi la cele de mai sus și aceasta:

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū, bojiū milostiiū i gospodarū zemli vlahiscoi.

Cinstitū și credinčosū boerulū Domnii Mele, dumneata bivū Velū Postelnicū Nicolaie Scanavi, Caimacamule alū Craiovi, sănătate.

Negușitorii ce sântū însărcinați cu răspunderea zahereli-
lorū la Diiū, viindū aici dinū poruncă Domnii Mele, li s'aū
theorisitū socotelile anului trecutū, și, văzândū Domniia Mea
că s'aū purtatū cu bună orânduială, de aceia s'aū însăr-
cinate și pă curgătorulū anū totū aceștia, însă Dumitru
Amanū și Cocea Niculaie, după cumū vei lua dumneata
plioforiie dinū cartea Domnii Mele cea slobodă ce s'aū
datū osebitū la mână lorū. Decī, iată, să trimiseră porun-
cile Domnii Mele de orânduiala untului de estimpū către
dumnealorū ispravnici acelorū cinci județe prezū Oltū,
care să să pornească fără zăbavă, și să îngrijești dumneata
de a să face urmare întocmai. Iarū, pentru untulū ce aū
datū, după trebuință, înū anulū trecutū, numișii negușitori
mai multū peste datoriia lorū, adică dooăzeci și dooă de miș

și dooă sute cinzeci ocă, după cumă pe largă să arată înă socoteala ce aă paradositū către Domniia Mea, acastă sumă de untū aă numișii negușitorî să și-o priimească înă natură dină orânduiala de estimpū, dină căștiulū primăverii, iconomisindū însă și trebuința Diiulū pe deplinū, și, la socoteala ce veî paradosi pă anulū acesta, după cē să va înplini toată orânduiala untulū dină județe, s'aă datū porunca Domnii Mele a li să ținea înă seamă suma ce să arată.

Și fiî dumneata sănătosū.

'815, Apr. 1.

[Pe V-o:]

Velū Vist.

Cinstitū și credinčosū boeru Domnii Mele, dumnealū bivū Velū Postelnicū Nicolaie Scanavi, Caimacamulū Craiovei, cu sănătate să să dea.

Bivū Velū Paharnicū.

Untū.

(Pecetea cunoscută.)

A D A U S .

Procesul lui Aman scoate la iveală, în cartea Divanului de judecată către Domn, aceste acte :

Copie întocmai.

Prea-Înnălțate Doamne,

Din luminată porunca Mării Tale, dumnealui Velü Hatmanü alü Divanului, prinü zapciu vătăfă de păhărniceî, aü infățișatü la Logofeția Străinelorü Pricinî pe chirü Ștefanü Meidanü Suditulü cc., prinü vechilul dumnealui, Sărdarulü Hristodorü, cu jălba ce aü datü pentru dumnealui bivü Velü Căminaru Scarlatü Stoenesculü, prinü care arată că, avändü să i o sumă de banî de la Luminăția Sa Doamna Efrosina Calimahi, ilü orănduește prinü cartea de epitropiie a Luminății Sale ca să priimească de la dumnealui Căminarulü talerî 15.750 dinü madeaou untului de Vidinü, precumü să cuprinde înü chearü înscrisurile numitului Căminarü. Pe care banî cerändu-i înü multe rändurî, să înpotrivește a îi plăti. Și, fiindcă printr'acestü epitropiconü Luminăția Sa Doamna ilü orănduește și vechilü, ca, de va fi trebuință, să să și judece,— de aceia face cerere ca să să orănduiască unde să va cuveni spre a să dovedi și a să hotără de cere arătați banî după dreptate de la dumnealui Căminarulü, și către ačasta să i să facă și înplăire, arătându-ne de văzumü mai întăt acelü epitropiconü suptü iscălitura Luminății Sale Doamniî, scrisü de la trecutulü Maiü 15, coprinzătorü că, avändü să ia Luminăția Sa talerî 15.750 de la Ianache

Mimi înu chizășia numitului Căminarū Stoenescu, după înscrisurile ce are, asemenea avându și o socoteală cu jă-luitorul Meidanū, ilū orânduēște epitropū cu deplină putere dinū partea Luminășii Sale, ca, înū puterea acestui epitropiconū, să facă toate mijloacele și să împlinească arătași banī. Iarū, către ačasta, pentru arătași banī ce-i cere de la dumnealū Căminarulū, ne arată aceste engrafe :

Leatū '821, Fevr. 8. Carte de sāmfonie, suptū iscāliture luī Ianache Nicolau Mimi, și dedesuptulū aceștii iscāliturei iscālitiū și dumnealū Căminarulū Scărlatū, chezași și platnicū, coprinzătoare că să făgăduēște printr'acesta celū iscālitiū cumū că, mergându Ianache Procopiu, omulū luī Hagi-Iminū capanlău, la Craiova ca să rădice de la Sărdarulū Amanū o sumă de untū, pentru câte miī oc[ale] va rădica și va da tescherea, înfățișindu-i-să teschereaoa luī aici către însuși după zile treizăci și una, este chezași și platnicū să răspunză plata, câte parale patruzăci și cincī ocaoa, pentru câte ocale va coprinde teschereaoa numitului Ianache că aū priimitū.

Leatū '821, Fevr. 18. Înștiințare a unui Mihale Coca, ce, după arătarea Sărdarului Dimitriie Amanū, fiindū față, că aū fostū omulū său și l-aū avutū orânduitiū înū locu-i la magazii untului, scrisă către dumnealū Postelniculū Iacovache Rizulū, coprinzătoare că, după porunca dumnealū ce s'aū trimisū către Sărdarū ca să teslimatisească 14.000 ocă untū la orânduitulū mumbașirū, înū lipsa Sărdarului, s'aū dusū cu mumbașiru la dumnealū Postelniculū Caimacamulū Craiovei, și l-aū datū toată mânia de ajutorū pentru rădicarea untului, carele și s'aū încărcatū pentru Izlazū, după porunca dumnealū.

Leatū '821, Fevr. 18. Înștiințare a unui Petre mumbașirū, asemenea scrisă către dumnealū Postelniculū Iacovache Rizulū, după arătarea vechilului, coprinzătoare că, fiindū orânduitiū asupra vadelii untului, și mergându la dumnealū Postelniculū și Caimacamulū Craiovei cu cărțile dumnealū, i-aū datū toată mânia de ajutorū spre rădicarea untului, înū scurtū, la toate, și că 14.000 ocă untū l-aū în-

cărcatū pentru Izlazū, întocmai după poruncă, și pleacă și el la Izlazū împreună, ca să-lū teslimatisească la numitulū capanlăū.

Leatū '821, Iunie 23. Răvașū alū dumnealū bivū Velū Agă Alecsandru Vilară, ce îlū scrie către Sărdarulū [Di]mitriie Amanū, coprinzătorū că să-lū înștiințaze de s'aū rădicatū de la magazii Craiovei acele 14.000 ocă untū ce aū fostū rămasū pentru trebuința primăvări de către orănduitulū omū alū lui Mimi, carele aū mersū să-lū arădice cu scrisoarea dumnealū Postelniculū Iacovache. Fiindcă. întrebându-să numitulū Mimi, aū răspunsū că nu are înū știre de s'aū rădicatū. Înū care răvașū, mai la vale, totū la acelū leatū, Iunie 24, răspunde înū scrisū numitulū Sărdarū Amanū că, după porunca dumnealū Postelniculū, s'aū teslimatșitū pe la 20 ale luni Fevruarū la omulū lui Mimi peste 14.000 ocă untū de omulū său ce s'aū aflatū la Craiova și că pentru teșcherelele acestū teslimatū nu știe unde să află, fiindcă omulū său lipsește la Vidinū, iarū că l-aū rădicatū untulū de la Craiova nu este nicū îndoiială.

Leatū '821, Noemvrie 15. Scrisoare a dumnealū Căminarulū Scarlatū Stoenescu, prinū care răspunde dumnealū Spătarulū Ianculū Racoviță că aū priimitū pitaculū dumnealū și aū văzutū cele scrise, la care și răspunde că deocamdată nu este destoinicū să facă săvârșirea, fiindcă Mimi să află acolo și că aici dintr'ai săi nu sântū; de aceia și nu rămăne altū decâtū, înū vreme de liniștire, să îngrijască spre împlinirea datorii sale, față fiindū și părătulū Căminarū. Atătū cătū, printr'un tecirū ce aū datū la judecată, cătū și prinū grai, răspunsă că acestū untū n'aū fostū numai 14.000 ocă, ci 26.000 ocă, și s'aū vândutū prinū dooă simfonii înū scrisū, iarū nu numai prinū una,—după cumū aū arătatū și prinū jalba ce aū datū la leatū '822, Dechemvrie, prinū care își anerișește iscăliturile chizășii, și pe care de silă și de frica dumnealū Postelniculū Iacovache Rizulū le-aū datū. După cumū să și dovedește dinū cea d'intăiū simfonie, că, viindū teșchereoa de priimirea untulū celū d'intăiū la dumnealū Postelniculū, aū chematū pă Mimi și l-aū pusū de aū tre-

cută în dosul simfoniei suma ocalelor și bani, și s'au iscălit singur răspunzător la sorocul de 31 de zile și, apoi, chemându-l și pă însuși a să iscăli, nu s'au supus, pentru că atunci i să tăse puterea dumnealui Postelnicului. Încă au arătat și dumnealor boerilor caimacam pentru aceasta, și dumnealor au zis că, de nu voește, nu poate a-lu sil ca să să iscălească. Pentru aceia dumnealui Postelnicul, văzându această urmare a sa, să cunoaște că au ținut cel de alu doilea engrafi, cu care să arată acum jăluitarul, fără a trece suma ocalelor în dos și a banilor, precum s'au urmat la cel d'intăiu engrafi, cu socoteală ca să aibă loc iscălitura chizășii sale, ce este într'ansa. Ci, fiindcă după orânduiala pravilii ș'au anerisit în vreme iscăliturile chizășii sale, fără a trece sorocul cel orânduit, acum rămâne Mimi ca să-și defacă datoriia lu, după cuprinderea simfoniei ce are în scris, căci, după cum zice, au iscălit de silă și de frică, fiind atunci dumnealui Postelnic-Mare, și putea să-i facă orice rău ar fi vrut, după puterea ce avea.

Iară, pentru cartea ce au scris-o către dumnealui Spat[arul] Racoviță, totu pentru această pricină, arată că și pă aceia au scris-o de frică, că era vremea turburată, și, de nu ar fi urmat așa, putea să-i triimiță iscălitura chizășii sale prin mijlocire către Măriia Sa Pașa, ce era atunci aici, și să pătimească mai rău,—arătându-ne părătul Căminar de văzum și acea jalbă ce au dat Mării Tale, la leat '822, Dechemvrie 12, avându coprire întocmai precum arată și părătul Căminar prin tacirul său, în dosul cărrii jalbi văzurăm coprinzându-să în buiuridizma ce s'au dat, că atunci, nefind părătul aici, adecă dumnealui Postelnicul Rizul, nu are cu cine să i să cerceteze pricina prin judecată. Ci rămâne ca, când i să va arăta ori însuși părătul, sau vre-un vechil al său, făcându cerere după coprinderea acelor zapise, atunci să să orânduiască în cercetare de ju[de]cată pricina ce o arată printr'acele jalbe. Iară Ianache Mimi, fiind și el față, sămfoniia de mai sus arătată, ce este supt iscălitura sa,

nu o tăgădui, mărturisindu însuși elu că s'aŭ pusŭ chezași și platnicŭ, și că, după acea simfoniie, aŭ fostŭ și este următorŭ întocmai, fără de nicŭ osebire; atâtŭ numai: să i să dea teșchereaoa luŭ Ianache Procopiu, omulŭ luŭ Hagi-Iminŭ capanlău, după cumŭ să coprinde într'acea simfoniie, și va răspunde, precumŭ este legatŭ, cu oricăți bani vorŭ face la soroculŭ simfonii de zile 31, ca și elŭ după aceia să aibă cu ce să apuce pă numitulŭ capanlău a fi plăti. Fiindcă, neavândŭ acestŭ felŭ de teșcherea, nu poate să ceară de la numitulŭ capanlău plata acestorŭ bani, ce va răspunde dreptŭ untulŭ acesta,—arătândŭ și Mimi că aŭ fostŭ toată suma untulŭ de la Craiova ocă 26.000, și că aŭ datŭ dooă asemenea înscrisă simfonii, diŭ care la una ne-aŭ și venitŭ teșchereaoa de câtŭ untŭ s'aŭ teslimatisitŭ la omulŭ capanlăului ce să arată mai susŭ, și că, primind-o, aŭ și iscălitŭ înŭ dosulŭ aceliŭ simfonii pentru suma banilorŭ ce aŭ rămasŭ să răspunză pă seama ocalelorŭ untulŭ, și este datorŭ a-i plăti, și că, de voește judecata a să pliroforisi, să cheme pe chirŭ Zisulŭ Carapanŭ, fiindcă la dănsulŭ să află acumŭ acea d'intăiŭ scrisă simfoniie, după care i-aŭ și cerutŭ banii, și să-lŭ îndatoreze ca să o arate, și atunci să va dovedi că arătarea sa este adevărată și netăinuitŭ nimicŭ dinŭ ființa adevărului. Și, înŭ scurtŭ, de toate să-i dea teșchereaoa luŭ Ianache Procopiu, și plătește bani după copriinderea teșcherei, fiindcă așa să leagă prinŭ chizășiia sa, ca, după ce îi va înfățișa teșchereaoa numitulŭ Ianache, atunci să răspunză bani ce vorŭ face pă suma ocalelorŭ ce să va fi priimitŭ. Iarŭ, fără a nu-i da teșchereaoa aceia, nu plătește niciunŭ banŭ, ca să poată și elŭ, mai înŭ urmă, precumŭ zice, să apuce pă capanlău turcŭ să-i plătească bani.

Asemenea mai arată numitulŭ Mimi că aŭ avutŭ numitulŭ Ianache Procopiu i unŭ altŭ Turcŭ, totŭ omŭ alŭ acestuŭ capanlău, Hagi-Iminŭ, ce aŭ mersŭ împreună cu elŭ ca să priimească untŭ și ordinŭ de la dănsulŭ ca, după ce îl va rădica untulŭ, să-lŭ treacă cu numele său prinŭ Țara Turcească și, ducându-lŭ la Țarigradŭ, să-lŭ dea înŭ prii-

mirea cumnată-său, Iordache Dimitriu, ce să afla cu lăcuința acolo, ca și acelū Iordache, priimindu-lū, să-lū teslimatească luī Hagi-Iminū capanlău. Darū, mai înū urmă, aū auzitū că unū altū untū, ce să (*sters*: mai) trimisese mai nainte, îndată ce aū sositū la schela Țarigraduluī, totū s'aū rădicatū și s'aū făcutū zaptū de capanu de acolo, și poate și acelū untū ce s'aū trimisū înū urma aceleuia, să să fi făcutū zaptū totū cu același chipū de capanū.

După alū cărorā răspunsū ce aū datū, făcândū trebuință a întreba și pă Sărdarulū Dimitriie Amanū, magazierulū untuluī otū Craiova de atunci, spre a ne plioforisi înū ce chipū s'aū rădicatū acelū untū de la magaziiā Craioviī și de cine s'aū triimisū, aflāndu-să aici, l-amū adusū înaintea noastră, și, întrebāndu-să față cu mai susū arătatele prigoitoare părți, ne-aū răspunsū că totū răspunsulū său este totū acela ce l-aū datū și înū scrisū dumnealui bivū Velū Agă Alecsandru Vilarā, care să arată mai susū, și că într'acea vre[me], dinū pricina trecutei răzvrătiri, fugindū de la Craiova, aū lăsatū înū loculū său pă mai susū pomenitulū Mihale Coca, omulū său, carele ș'aū și datū obștesculū sfărșitū, de este vreme... (*loc alb*). Darū are deplinā știință că untulū l-aū priimitū omulū luī Mimi ce aū fostū triimisū numai pentru acesta; precumū și pentru teșcherelele de priimirea untuluī, zisă că nu știie unde să aflā, darū poate să le fi triimisū omulū său, Mihale Coca, după orānduialā, totū la dumnealui Postelniculū Rizulū, de unde s'aū și arātatū scrisorile de mai susū: una a luī Petre mumbașirū și ceilaltā a omuluī său, Mihale Coca.

Iarū Sărdarulū Hristodor, vechilulū jăluitaruluī Maitani, auzindū arătarea mai susū numișilorū, aū zisū că nu mai încape altā dovadă, înū vreme ce chearū dinū arătarea lorū să dovedește că acestū untū s'aū teslimateșitū fără îndoialā la omulū luī Mimi, și, după dreptate, să cuvine cu a să îndatora dumnealui Căminarulū Scarlatū, ca unū chezași, a plăti prețulū untuluī după înscrisa chizășiie a dumnealui de mai susū arātatā, neajutorāndu-să întru nimicū. Cī, mai nainte, până a nu trece soroculū paragrafi, după

pravilă, ș'aă catigorisitū iscălitura. Pentru că aăasta nu-șū are loculū săū, cāndū și alū doilea o aū mai întemeiatū și cu scrisoarea ce aū scris-o către dumnealū Spătarulū Răcovișă.

Darū judecata, vrāndū a lua pliroforiie și de la dumnealū bivū Velū Agă Alecsandru Vilarā de știința ce are și dumnealū pentru teslimatulū acestū untū, amū făcutū întrebare, și dumnealū ne-aū arătātū că, pentru aceste 14.000 ocă untū, știie că, după moartea răposatului Domnū Alecsandru-Vodă Suțulū, prinū mai susū arătata simfoniie și chizășiie, s'aū făcutū tocmealā a priimi Mimi acestū untū, cu prețu ce să coprinde într'aăastă simfoniie, și a plăti și bani căți va face. și, după venirea dumnealū aici dinū Brașovū, chemāndu-lū la dumnealū acasā, l-aū întreatū ; și n'aū tăgăduitū, arătāndū că l-aū priimitū. Asemenea și pentru bani, aū zisū că nu are deocamdatā de unde s'ā-i plătească, ci să fiie adăstare până îi va veni de la Țarigradū niște bani ce are acolo, și atunci îi va plăti negreșitū. Alū căruia răspunsū arătāndu-lū lui Mimi, deocamdatā aū tăgăduitū că nici la dumnealū Aga acasā nu aū mersū, de cāndū aū venitū dumnealū dinū Brașovū aici, și nici că aū datū acestū felū de făgăduialā pentru bani, că va răspunde dinū bani ce are s'ā-i viie de la Țarigradū. Iarū, mai pă urmă, să întoarce, zicāndū că, fiindū vreme trecutā la mijlocū, aū uitatū ; darū ș'aū adusū aminte că l-aū chematū dumnealū Aga acasā și l-aū întreatū numai atātū : pentru untū, de l-aū priimitū, și elū, socotindū că-lū întreabā pentru untulū dinū ceailaltā simfoniie și chizășiie, ce îi și venise teșchereaoa, fiindu-i datā prinū dumnealū Postelniculū Iacovache Rizulū, și că aū fostū iscălitū înū dosulū acei simfoniie, ca să răspunzā bani după suma ocalelor ce era scrise înū teșcherea, i-aū arătātū dumnealū Aga curatū, chearū pentru aceste 14.000 ocă untū după alū doilea simfoniie, de l-aū priinitū, fiindcă încă de atunci îi da răspunsulū ce să cuvenea, adecā că nici teșchereaoa i s'aū adusū, și nici că aū scrisū înū dosulū simfonii aceștiia, după orānduialā, că plătește bani.

Deci, coprinzindu-să înu mai susu arătata simfoniie de chizăşie a lui Ianache Mimi că, înfăţişându-să teşchereaoa lui Ianache Procopiu, omulū lui Hagi-Iminū capanlău, după zile 31, este chezaşi şi platnicū, să răspunză plata, câte parale 45 oca, pentru câte ocale va coprinde teşcherea numitului Ianache că au priimitū, şi, acea teşcherea neînăfăţişindu-i-să lui Mimi, nu poate jăluitaru Meidani să apuce pă Mimi ca să-i plătească preţulū acestorū 14.000 oca untū până a nu-i înăfăţişa acea teşcherea, pentru că numai atunci este datorū Mimi, după legătura chizăşii lui, să răspunză preţulū acelorū ocale ce să vorū coprinde într'acea teşcherea (*sic*), după ce îi va [fi] înăfăţişală. Şi Mimi, cu dreptū cuvântū, s'au înpotrivitū la cererea jăluitarului, fiindcă şi elū, după aceiaşi teşcherea, are a să acrichisi (*sic*) pentru aceşti bani cu numitulū capanlău.

Darū, de vreme ce chearū într'acastă simfoniie de chizăşie să coprinde că, mergându numitulū Ianache Procopiu, omulū lui Hagi-Iminū capanlău, la Craiova ca să rădice de la Sărd[arulū] Amanū o sumă de untū, asemenea coprinzându-să şi înu mai susu arătatele înştiinţări, însă înu a lui Petre mumbaşirulū că s'au încărcatū 14.000 oca şi s'au pornitū la Izlazī, cumū şi într'a lui Mihale Coca, omulū Sărdarului Amanū, ca să teslimatească acelū untū, oca 14.000, orânduitalui mumbaşirū, şi că, încărcându-să, s'au şi pornitū la Izlazī ;

Precumū şi înu răspunsulū ce au datū Sărdarulū Dimitriie Amanū magaziarulū către dumnealū bivū Velū Agă Alexandru Vilarā la întrebarea ce i-au făcutū, că aceste 14.000 oca untū s'au teslimateşitū la omulū lui Mimi şi că s'au rădicatū de la Craiova, nu este îndoială, să dovedeşte că acelū untū, cu adevăratū, s'au teslimateşitū la omulū numitului capanlău, Ianache Procopiu, de către Mihale Coca, omulū Sărdarului Amanū ; asemenea nu este îndoială că, teslimateşindū untulū, au şi priimitū Mihale Coca teşcherea de la numitulū Ianache ;

Darū, fiindcă acea teşcherea lipseşte, cumū şi Ianache Mimi pricinueşte că nu plăteşte bani până nu i să va în-

fățușă a ceea ce țecherea a lui Ianache Procopiu, datoru este chearu Sărdarulu Amanu sa raspunza inu locul omulu sau, Mihale Coca, ce l-au avutu oranduitu la magazie, fara a sa ajutora intru nimic cu acel raspuns ce au datu catre dumnealu Aga Vilara ca acestu omu alu sau sa afla la Vidinu, si, pentru țecherele... (*loc gol*), nu stie unde sa afla, pentru ca, acel Mihale Coca fiindu fostu oranduitu, de insusi a Sărdarului datorie era ca sa ingrijasca, pana a nu muri, sa fi cerutu de la dansulu ceea țecherea a priimitorulu Ianache Procopiu, ca sa sa apere candu i sa va face cerere ;

De aceia si gasimu cu cale ca numitul Sărdaru Dimitrie Amanu, ori sa dea ceea țecherea a lui Ianache Procopiu, de untulu ce au priimitu de la Mihale Coca, si sa ramie aparatu, ca, dupa aceia, sa sa apuce si Ianache Mimi sa plateasca taleri 15.750, prețu a 14.000 oca untu, sau, nedandu Sărdarulu Amanu ceea țecherea a lui Ianache Procopiu, atunci ramie datoru ca insusi numitul Sărdaru sa plateasca acesti bani jaluitorulu Meitani, fara altu cuvantu de pricinuire.

Iaru, pentru cererea ce face dumnealu Căminaru Scarlatu, ca sa ramie aparatu de chizășia sa, fiindca ș-au anersitu iscalitura prinu jalba data catre Stăpanire pana a nu trece soroculu paragrafi, dupa pravila ;

La aceste facandu judecatorulu cercetare, zicemu ca este adevarata arătarea numitului Căminaru, pentru ca, intr'acea vreme candu sa vede iscalita acasta chizășie de numitul Căminaru, atunci dumnealu Postelniculu Rizulu sa afla inu puterile dumisale, si este de crezut ca s-au silitu Căminaru, caci, de n'aru fi fostu precumu arata Căminaru, nu era a-si anersi iscalitura sa indata ce s-au liniștitu vremea. Daru, de sa va socoti ca cu alu doilea scrisoare ce au scris-o Căminaru catre dumnealu Spatarulu Ianculu Racovița, mai inu urma, au mai intemeiatu chizășia sa d'intaiu, cu acasta nu sa invinovatește dumnealu Căminaru intru nimic, pentru ca si ceea scrisoare au fostu unu mijlocu ca sa ramie nesuparatu pana sa va liniști vremea.

De aceia, fiindcă, după cum arătam mai sus, aș iscălită de silă numitulă Căminarū acea chizășie și aș și făcută îndată pră de defăimare, asupra iscăliturii sale, după pravilă nu poate a-și avea iscălitura ačasta tăriiie, ci rămăne ca o hărțiie albă, cum și dumnealu Căminarulu apăratu de ačastă chizășie.

Iarū cea desăvărșită rămăne a să da de către Măriia Ta.

'825, Săptemvrie 24.

Mihalache Cornescu Velū Logofătū.

Această copiiie de anaforă a Depertamentulu Logofeții Pricinilorū Streine fiindū scoasă, dinū cuvântū înū cuvântū, întocmai după cea adevărată, spre a fi crezută s'aū adevritū și de către noi.

Hr. Vg. Medelnicerū, Logofătū Hătm[ăniei].

'825, Octomv. 18.

Trecutū la condică.

XVI.

O HOTĂRNICIE GORJEANA.

O HOTĂRNICIE GORJEANĂ.

Dinū porunca cinstitei prezedenții a județului Dolju, secsiia întâiū, de la 23 ale trecutei luni Fevr[uarie], după jalba cu No. 208, ce aū datū d. Manolache Poenaru, făcându arătare că la hotărnicia ce să face moșii Filiașu i să cotroape unū codru de locū dinū moșia sa Meteu, cumū și de către moșneni hodoleni iarășī să cunoaște cotrupitū cu o sumă de locū, fiindū eū orânduitū ca, mergându înū fața locului, unde să fie toți vecini rezași, cumū și alți oameni cu știință de toate semnele și hotaru de prigonire, să facū urmare întocmai după povața prāvili ;

Deci, următorū și supusū fiindū cinstitei porunci, amū mersū înū fața locului, mai întâi la locu de prigonirea ce are cu moșneni hodoleni, unde, față fiindū atâtū Poenaru, câtū și moșneni, și, după ce m'amū pliroforisitū mai întâi de cursulū numitei moșii Meteu și locu de prigonire, apoi le-amū cerutū sineturile ce vorū avea și o parte și alta.

Dete de față, mai întâi, Poenaru, unū zapisū cu leatulū 1776, de ani 57, și iscălitū de Costandinū i Nicolae și Pătru Brădești, ce-lū dă la mâna lui Băluță Brădesculū, moșulū Poenarului, cu coprindere că pentru partea lorū de moșie dinū Meteu, însă dinū Podu-Purcarului la dealū, ce o cum-părasă tatălū numiților de la tatălū pomenitulū Băluță, sculându-să atunci aū răscumpărat-o de la ei ca unū că-minū părintescu, răspunzându-le bani ce să coprindū înū zapisū. Iarū căți stânjini este toată aca parte, și de aū avutū niscarva semne, de ocolulū ei nu vorbește, — și nici altū sinetū nu mai avu.

După aceasta, deteră și moșneni hodoleni o carte a patru boeri hotarnici, dinu leatulă 7243 [1734-5], de anı 98, cu coprindere că, luați fiindu de Radulă Brăiloiu Dvornicu i Ioană Logofătu Potbăničanu și de alți moșneni hodoleni, le-au alesu partea fieșcăruia inu hotarulă Hodoleni, precumu să văzu și inu osăbită copie, ce mai arătară, scoasă după ea, adevărată foe de inpărțala stănjiniilor, și adevărită totu de acei patru boeri, dar însă coprinzătoare numaı dinu Hamărădie, capulă de spre Răsăritu alu hotarului Hodoleni, spre Apusu, până inu fața vâi Rușetului; iar dinu Rușeți, de unde să începe prigonirea cu Poenaru, și până inu apa Almăjălului, până unde acumă le este stăpănirea, și până unde să săvărșește și prigonirea cu Poenaru, nu vorbește nimicū de au mai avutu moșie și dinu Rușeți spre Apusu, până inu apa Almăjălului, saū nu, și pentru care pricină nu s'au trasu, și nici alte sineturi nu mai avură.

Așa dar, dinu toate mai susu numitele sineturi, atātu alu Poenarului, cătu și ale moșnenilor hodoleni, neputându ințalege nimicū, fiindu cu totulă intunecate la prigonirea ce au între dănși, amă făcutu cerere Poenarului ca să dovedească prinu mărturii semnele vechii stăpăniri pă unde au fostu, spre a putea și eu a îndrepta. Și adusă cățiva lăcui-tori dinu Meteū, oameni bătrăni, de la o sută de anı la vale, și cu știință de toate semnele hotarului, pă a căroră arătare nerămăindū mulțumiți moșneni hodoleni, de sineși au căzutū la păcuire, invoidu-să cu Poenaru prinu osăbite in-scrisuri, ce s'au datū la mânăle amăndulora părților, cu coprindere că la prigonirea ce au pentru hotarulă dintre moșia Meteū și dintre Hodoleni, la capulă acestor doaă moșii, de spre Apusu, ca să lipsască jurământulă de la mijlocū și cheltuielile prinu judecăți, s'au invoidu între dănșii într'acestași chipū, adecă : fiindcă au între aceste doaă moșii doaă semne netăgăduite, însă loculū pietri ce este la obărșia Almăjălului și vâlcea Săcșoarei, care este inu fața Rușetului, până unde s'au și trasu inoșia Hodoleni, să să tragă printr'aceste doaă semne linie dreaptă, până inu matca Al-

măjălului, și, acolo unde va veni dreptul, adecă unde va tăia linia, acolo să să pue piatră despărțitoare într'aceste doaă moșii. Și să nu mai aibă a mai pricinui, cu niciun fel de cuvânt, nici o parte, nici alta, pă dreptate, să nu mai fie ascultată.

Dreptu aceia, după învoiala amândulora părților, amu trasu linie dreaptă, începându dinu locul pietri de la obârșia Almăjălului, ce este la capulu moșii Poenarului, de spre Răsăritu, dreptu pă mijlocu văi Săcșoarei, până înu podu ce este peste părău și înu gura acei vâlcele; de aci dreptu înu dealu, pă Botu-Piscului și pă di la dealu de bordeiu Nicolii; de aci, iarăși, dreptu înu dealu și peste culme, până înu muchea văi Zăicoia, și dinu multe dreptu înu vale și pă lângă coada de la vale a lacului dinu Zăicoia; de aci, peste matca văi și peste dealu Colcovanu, dreptu înu matca văi Colcovanului; de aci, peste dealu Almăjălului, dreptu înu vale, înu matca Almăjălului, unde urmează a să pune piatră despărțitoare între aceste doaă moșii, după învoiala ce au făcutu între dânși, că până aici să sfârșește atât hotaru moșneniloru hodoleni, câtu și prigonirea dintre dânși cu Poenaru. Iar hotarul moșii Poenarului dinu semnul acesta apucă pă matca Almăjălului, la vale și spre Miazăzi, până înu dreptul văi Ibrului; și de aci, pă matca văi, înu dealu și spre Apusu, până înu dealu, înu drumu bătrănu după culme, unde să înjugă înu capu cu hotaru moșii Filiașu și unde iarăși, prinu jalbă, arată că să calcă de Filiași acum, la hotărniciia ce i să face.

Pentru care pricină, împreunându pă Poenaru cu dumnealui Tache Filișanu, fiu și vechilu dum[nea]lei cocoanei Anițai Filișancăi, și făcându-i cunoscută jalba Poenarului, răspunsă dumnealui că rău și fără de cale pomenește înu jalbă și pentru dumnealor, că, și de s'au rădicat măge¹ de hotarnicu dumnealor înprejurulu moșii Poenarului și înu

¹ Semne Se mai zice și: ciuhe (sing. ciuhă) cind sint făcute dintr'un șomoiag în virf de băț. Hotarul se numește: mejdnă „Hotarul“ desparte numai satele, nu și moșiile (comunicație a d-lui D. N. Clotori).

dreptulă aceluî locă, s'aũ rădicatũ numai pentru desluşirea hotarniculuî dumnealor, dar nu cu vre-unũ cugetũ a-î face vre o călcare moşii, precumũ zice.

Aşa dar, pă temeiuľu acestuî răspunsũ, ce prinũ grai l-aũ datũ, rămăne Poenaru nebăntuitũ, urmăndũ cu stăpănirea ca şi până acumũ.

Iarũ de urmarea ce amũ făcutũ cu învoirea a toate părţile, amũ datũ această carte la mână Poenaruluî.

1833, Iuliẽ 16.

Manolache Pîriianu, bivũ vt. Logofătũ, hotarnicũ.

[Pe V-o:] Moşneni hodoleni cu Manolache Poenaru pentru călcare de moşie.

XVII.

CITEVA DOCUMENTE MOLDOVENEȘTI ÎN ROMĂ-
NEȘTE DE LA ÎNCEPUTUL VEACULUI
AL XVII-lea.

CÎTEVA DOCUMENTE MOLDOVENEȘTI ÎN ROMĂ-
NEȘTE DE LA ÎNCEPUTUL VEACULUI
AL XVII-lea.

I.

† Io Mironu Barnovschi Moghila Voevodu, bojiu milos-
tiiu gospodaru zemli moldavscu.

Adecu au avutu dzi naintea noastra Ifrimu Medrea, cu
Penteleiu dinu Hraliceni si cu Zahariia dinu Zberesti printr'o
parte de ocina dinu satu dinu Mogoșesti, dintr'a treia parte
de satu a opta parte, de partea Vranceaniloru, cu vadu de
moara; deci le-au fostu dzua inu dzua de Sfeti Vasilie sa
vie Penteleiu si Zahariia sa fie de fata naintea noastra, si
cu oameni buni sa gure cumu n'are Ifrimu moșie acolo.
Deci, candu au fostu dzua, ei n'au venitu la dzi, ce au ra-
masu dinu dzi si dinu leage. Iaru Ifrimu, elu au venitu la
dzi, si au asteptatu preste dzi 4 saptamani preste dzi, si
s'au direptatu, si s'au pusu herăia. Deci, de acmu nainte,
Ifrimu sa aiba a-si ținea moșia, cumu mai susu scrie, cu
totu venitul, iaru Penteleiu si Zahariia sa n'aita a mai para,
nice a dobandi inu veaci; iaru, sa voru avea Penteleiu cu
Zahariia născari direasa pre acea ocina, sa nu sa creadza.
Altu nime sa n'aita a sa amesteca preste cartea Domnii
Meale. (Data rupta.)

† Gospodinu reu. (Pecetea rupta.)

Dumitrașco Ștefanu Velu Logofatu.

[Pe V-o:] Pre satu pre Mogoșesti.

† Χοριο Μογοσέστη, πρ. Μπιστριτζα (contemporan).

II.

† Adecă evū Orheianulū și cu a mē femeii, cu Odochiia, cu fata lui Ghiorghie de Mogoșești, evū martorisescu, cu cestu zapisū alū nostru, cumū amū vinitū noi, de bună voia noastră, la Isacū de Sinihăū, de nime nevoiți, și i-amū vāndutū denū giūmātate de satū a treia parte, denū giūmātate de satū denū giōsū, ce me-amū cumpārătura, cu femeia mē Qdochiia de preună. Decī ne amū tocmitū și ne avū platitū deplinū Isacū întro mână nostră deplinū, și avū datū șeptedzeč de lei bātuți, bani gata. Decī, înū cestă tocmalla a nostră avū fostū Pătrașco de Lucovițe, și Anghelū de Marmurinți ce avū fostū staroste la Cernovțū, și Ionașco Herțe, și Dumitru Lehecinscăii, și Vasilie Lehecinscăii, și Andreiașū Talpă de Stroești, și Lupulū Stroesculū de Stroești, și Pāntelei Barnovschie de Becești, și Dumitru Barbovschie otū Becești. Decī, ca să aibă a-și face și direse domnești, cumū mai susū scriemū, și tr'aestă tocmală ca să n'aibă nime a se amesteca denū frații noștri, nicī de ominiū noștri, ca să se știe.

Av[gustū] 28.

Andreiașū Talpa, evū Ionașco Mironesculū pisahū zapisū, Dumitru Lehacinschi, Vasilie Orheianu (și *îndreptat*), Popa Sava otū Sinihăū.

[Pe V-o:] † pre Mogoșești.

III.

Io Moisi Moghila Voevodū, bojiū milostiiū gospodarū zemli moldavscōi.

Adecī aū venitū înaintea noastrăi sluga Domniei Mea[le] Orheianulū și cu fāmeaia lui, Udochiia, de (ni)nimene nevoiți și de nimene înpresurați, ce de lorū bună voe, și ș'aū vāndutū a lorū dreapti ocini și cumpāratură dinū satū dinū Mogoșești, a treia parte dinū giūmātate de satū dintr'aceliū satū, partea de giōsū, ačasta parte o aū vāndutū slugei noastre, lui Isacū de Sinehăū, dereptu 70 de lei bātuți. Decī sluga noastrăi Isacū s'aū sculatū de aū plătitū acei bani ce

mai susă scrie, deplină, întru mǎnule slugei noastre, lui Orheian[ulă], și fǎmeii lui, Udochie. Decî noi, vǎdzindu a loră de bună voe tocmală și deplină plată, noi înci le-amă dată și le-amă întărită să hie lui Isacă dreaptă moșie și cumpîrătură, cu totă venitulă cǎtă să va aleage pre acea a triia parte dină gîmătate de sată, partea dină gîosă, pre unde va hi ținută sluga noastră Orheianulă, toată acea parte să aibă a ținea sluga noastră Isacă și oamenii săi, și sǎminție lui, neurniți să hie mai dǎnioră înă veacî prespre cartea Domniei Meale. (Formula slavonă de încheiere, ruptă.)

(Pecetea mică, ruptă.)

Gospodină veală.

U Iasă, letă 7142 [1633], Sept. 2 dni.

† Ghianghea Velă Logofătă uc. i iscală.

[Pe V-b:] Ispisocă di la Movila-Vodă.

IV.

Io Vasilie Voevodă, bojiă milostiă gospodară zemli moldavscă.

Scrie Domnia Mea la sluga noastră, la Isacă de Sinihău. Dămu-ți știre, deaca vei vedă cartea Domniei Meale, iară tu să mergi la sată la Mohoșești și să aibi a alege o partea de ocină dină sată dină Mogoșăști, partea Mărencăi, dină vatra satului, și dină câmpu, și dină țarină, și dină fǎnașă, și dină pomi și dină totă venitulă ce va hi pre partea Mărencăi, și, cine va hi arată saă va hi cosită pre aca partea, să aibi a lua a dzeace dină pǎine, și dină fǎnă, și dină totă venitulă ce va hi. (Formula slavonă de încheiere.)

Samă gospodină velială.

U Iasă, vl. 7149 [1640], Oct. 3.

(Pecete rotundă cu chinovar.)

Gavrilă Mătieșă Velă Logofătă.

† Ionașco.

[Pe V-o:] Carti di la Vasilie-Vodă.

(Notișă veche:) De hotarită Mogoșeștiloră.

Velă Logfătă.

V.

Io Vasilie Voevodă, bojiu milostiū gospodarū zemli moldavskoī.

Scriemū Domnia Mea la slugile nostre, la Andriiașu Talpă și la Ionașco Brăndzanulū. Dămu-vă știre, deaca veți vedea cartea Domniei Meale, iarū voi să mergeți la satū la Mogoșești, să străngeți oamenii bunī bătrāni și dinū pregurū meagiiși, și să socotiți cumū veți afla mai cu dreptulū, să aleageți toată cumpărătura slugii nostre luī Isacū Căpitānulū, care aū cumpăratū de la fișorii Gorgăi Cazaculū și Mihașco și alți frați a luī, toți fișorii Gorgăi, toată partea lorū, moșie și cumpărătură, ce să va aleage, și de la unchiulū lorū Zahariia, fratele Gorgăi, ce va hi partea luī de moșie, și o jireabie de la Chireana, fata luī Ghiorghie, și de la bărbatulū ei, Gavrea, ce aū avutū tată-săū Gheorghie cumpărătură de la Filcia dea Năhoreanī, așjidirea de la Pătrașco și de la Toaderū, fișorii luī Goianū, dinū giu-mătaate de acelu satū, dinū gîosū, dinū partea de mijlocū, din a treia partea a patra partea. Toate aceste părți să le aleageți pre dirēasele luī Isacū, dinū vatra satulū, și dinū câmpu, și dinū pomeate, și dinū hălășteaie, și dinū totū loculū de sprea altea părți, și, deaca veți aleage, să puneți stălpī, și, ce va hi cositū și aratū pre partea luī Isacū, să-și è a dzeac[e]; și înū ce chipū veți afla acolo mai cu dreptulū, să faceți și o scrisoare, să ne dați știre. (Formula slavonă de încheiere.)

Saamū gospodinū velialū.

U Iasū, vl. 7150 [1641], mșta Sept. 4.

(Pecete cu chinóvar.)

Gavrilū Matieșū Velū Logofătū.

† Ionașco.

[Pe V-o:] De hotaritū Mogoșești, la Talpă.

VI.

Adecă aū venitū Marena, fata Petricăi, nepoata luī Toaderū și Anușcăi: însămī pre mine zăpisuiescu cu cestū zăpisū alū mieū, cummū amū venitū înaintea dumisale Vor-

nicului Gavrilaşu, ă-au fostu Vornicŭ-Mare, și, de bună voia mea, niĉ de nime ĩmpresurată, niĉ-asuprită, ce de bună voia mea, socotit-amŭ să-mĭ facŭ paminte și pomană pre urmă, ș'amŭ iubitŭ, ș'amŭ luatŭ, să-mĭ hie pomană, pre Rocsanda, fiia dumiisale lui Gavrilaşu, ă-au fostu Vornicŭ-Mare, și a giupăneasei dumisale, și-ĭ i-amŭ datŭ cu mare blăstămŭ ocina mea, cătu e partea mea, ce iaste ĩnŭ satŭ [ĭnŭ Mogoșești, cătă [mi] să va aleagia partea mea. Iarŭ alți frați, și nepoți, și rude, căți sântu ai miei, să n'aibă acolea amestecŭ, căce că ne sântu ĩnpărți. Dreptŭ aceaia să să știe. Și n-tr'aceaia tocmală aŭ fostu Iurașco Zataveșchii, și Dinga Vascouschi, i Pisoțchii ă-au fostu Armașŭ, și Leuco vătămanŭ otŭ Cernauca, și Ionașco de Iași, și alți mulți oameni bunĭ bătrăni, megiași.

Și eŭ, Dumitrașco Mihulŭ, amŭ scrisŭ.

Iarŭ, pre mai mare credință, ne-amŭ pusŭ și pecețile cătră cestŭ zapisŭ alŭ mieŭ, să se știe.

U Cernauca, Fevr. 6.

[Iscăliturile lui Leuco (?) și Iurașco ; o mică pecete cu fum.]

[Pe V-o :] Mogoșești.

XVIII.

TESTAMENTUL UNUI CALUGAR
DE LA ÎNCEPUTUL VEACULUI AL XIX-lea.

TESTAMENTUL UNUI CĂLUGĂR DE LA ÎNCEPUTUL VEACULUI AL XIX-lea.

De vreme ce toată oamenire iaste supusă desfacerii, și acei trupești stricăciuni, și duple urmare, niciun om poate scăpa de moarte, duple dumnăzeiasca hotărîre, caria, din început, pentru greșala neascultării omului, s'au dat firii omenești, zicîndu: «Pămîntu ești și în pămîntu te vei întoarce», pentru aceia și eu, smeritul între monahi, Savva Holbanu, carele în stare mirării mele m'am numit Stefanu Holbanu bivu Velu Cluceru, ca unu fiu al omenirii, cunoscîndu că netrecută îmi iaste această datorie a desfacerii și neștiind cît de puțanu cîndu îmi va sosi casul ca să o plătescu firii, ca unu miluitu de Dumnăzeu a fi hristianu adevăratu, crezîndu întru unulu Dumnăzeu, în Tatăl, Fiulu și Sfintulu Duh, Treime ce de o ființă și nedespărțită, în sfința sobornică și apostoliacă Biserică, așteptîndu cu mare nădejde învieria morților și viața veculu ce va să fie;

Am socotit de bună voadă mî, fiindu sănătosu, cu toate simțirile întregi și de nimene silitu, a-mi face această de pre urmă diată, ca, din averile mele pre care mi li-au datu Dumnăzeu și prin multe ostenele și sudori în viața mî li-am câștigat, să nu-mi fie îndulcirea și folosința numai întru această viață vremelnică și stricăcoasă, ce mai vartosu după moarte mî să-mi rămîe pomenire, caria să-mi pricinuiască mîntuire večnică sufletulu mieu, iar celor de unu niamu cu mine îndemn în lucrare faptelor bune și o cucernică pildă. Și, pentru că eu viața mî am petrecut

singuratică, neavîndu însoțire ca să nască fii cari să-mi moșteniască averia după săvârșire mă dinu viață, pentru aceasta, cu ajutorul lui Dumnezeu, am zidit o monastire întru cinste și prăznuire Nașterii Prea-Sfintei de Dumnezeu Născătoarei și pururea Feçoarei Mariei, pe moșiia mă Mogoșăștii de la acestu Ținut alu Herții, cumpărată pe drepti bani mie, pe care monastire, înpodobindu-o cu toată sfințita cuviință, am hotărît să rămie monastire pentru petrecere de părinți călugări și întru toată duhovnicasca rînduală, cari să fie îndatoriți de obștie a săvârși înu toate zilele înu sfîntulă acesta lăcașu dumnezeiasca Liturghie și toată ceialaltă pravilă, după monastiresculu tipic; căriia monastiri, pentru a sale trebuincoasele cheltueli înlăuntru și pre dinu afară, pe vreme viitoare, și pentru îndămănatica petrecere a părinților slujitori, a fierosescă prinu această adeverată a mă diată următoarele averi:

a) Moșna Mogoșăștii, pre care stă zidită monastire, cu satu întregu, cu lăcutorî, cu casă și pivniță de piatră, cu chilii pentru părinți, cu zidu înpregiurulu loru, cu vie, cu doi mori, cu heleștei, cu cîmpu, cu pădure, cu toate cele ce să află pre dînsa și cu totu venitulă ei.

b) Cinci părți dinu totu trupulu moși Pilpăuții, care umblă înu șasă părți, totu de la acestu Ținut a Herții, cu lăcutorî, cu doi beserici, cu doi mori, cu cîmpu, cu pădure, cu totu venitulă ei și cu vârsăturî de Prutu, care și această iaste cumpărată pe drepti bani mie.

g) Giumătate satu dinu totu satulu dinu Hilișău și a doispzece parte, iarăși dinu totu trupulu Hilișăulu, de la Ținutul Dorohoiulu, cu casă, cu doi mori, cu unu pogonu vie, cu parte dinu ezeru, cu cîmpu, cu pădure și cu totu venitulă, și această fiindu cumpărată pe drepti bani mie.

d) Trei părți și a zece parte dinu întriaga moșie Sinihăulu, de la Ținutul Herții, cu satu, cu beserică, casă cu pivniță de piatră, cu una moară cu doi pietre înu părăulu Molnița, cu cîmpu, cu pădure (cu bălți de pește: *șters*) și cu vârsăturî dinu Prutu, care moșie o amă cumpărată pe drepti bani mie de la prè-iușitulă mieu frate, răposatulă

Banul Ilie, după cum pre largu adeveriază diata ce s'aŭ făcutu la anii 1824, Fevr[uarie] 20, întru care iaste iscălitu răposatul fratele mieu, Banul Ilie, cuprinzătoare că arătatele părți dinu moșia Sinihăulă să le stăpîniască dumnealui pe vremea vieții sale, luîndu-și toate veniturile, nesupăratu de nime, iară, după săvârșire sa, să rămie totu a sfintei monastiri; pe lîngă care diatā mai încredințază încă și mai multu lămurește pe adevărū hrisovulū dinu anii 1825, Septv. 30, urmatu pe cercetările săvârșite înu Divanū prinū dumnealorū veliții boeri, carele hrisovū, afară de celalalte cuvinte, pomenește și mărturiia duhovniculū, dinu 7 a lunei Septv. acelueși anū, încredințată fiindū și de Preosfințitulū părintele Mitropolitū. Asămene arată că răposatul fratele mieu, Banu Ilie, la săvârșire vieții sale, s'aŭ răzāmatū totū pe această diatā de la '824, Fevr. 20, întru care să vede iscălitū, statornicindū pre dînsa toată buna credință și întemeiare întru cele ce să atingū de numita moșii Sinihăulū, ca o avere cumpăratā pe drepti banii miei de la dumnealui.

e) Amū mai datū acestei sfintei monastiri și alte mișcătoare și nemișcătoare averi, după cum pre largu să arată întru această condică, la rîndulū său, cu izvodū anume, suptū iscălitura mē.

Toate aceste mai de susū arătatele averi, cumū și acele prinū izvodū la rîndulū lorū însămnate, fără nicio pricină liindū și cu adevăratū drepte ale mele, cu cē desăvârșitū sufletiasca mē voință, întru statornică hotărîre și fără prihănire cunoștinței mele, le afierosescū și le facū danie sfintei mai de susū arătatei monastiri, cu care afierosire și diatā, cu nesupărare de nimene întru citū de puțānū, să-și stăpîniască sfînta monastire arătata avere de a purure și înū veci.

Sfînta această monastire, pentru ca să-și păzască întru sine, atitū îndeplinita stare averilorū sale, cumū și buna petrecere a părințilorū călugări și cē desăvârșitū de obștie și înū toate zilele dumnăzeiasca pravilă, cu toate averile ei,

dinŭ lăuntru și dinŭ afară, o închinŭ și o aferosescŭ, cu acastă a mè diată, sfintei Mitropolii Moldaviei, ca unei maice a tuturorŭ monastirilorŭ și beserecilor dinŭ acastă țară, avîndŭ cè desăvârșită purtare de grijă a o cărmui cu toată buna cuviință, dupre rînduiala ce să păzește pe la monastirile cele regulate cu părinții călugări.

Dreptŭ aceia, datoare va fi sfînta Mitropolie a rîndui igumenii dinŭ părinții soborului acestieși monastiri, carele să va socoti și de soborŭ, barbatŭ cu frica lui Dumnăzeu, înbunătățitŭ si știutorŭ de toată besericasca rînduială, cumŭ și a petrecerii călugăreștii vieții, și numai cîndŭ nu să va găsi dinŭ soborulŭ monastirii, atunce va rîndui igumenŭ dinŭ monastirile cele cu regulă de la munte, care să va socoti de cuviință, ca să fie chipŭ și pildă frațilorŭ întru toate faptele vieții monahicești.

Așăzămîntulŭ și rînduiala monastirii să fie și să urmeze întocmai și pre deplinŭ după besericesculŭ ostavŭ și după cumŭ cum să urmiază înŭ sfintele monastiri Niamțulŭ și Săculŭ, adecă:

La toate împărăteștile praznice și a prăznuirei sfinților de preste anŭ, care prinŭ așăzămînturi sîntŭ rînduite, să se săvârșască privighiere, făcîndu-să și toate cuviinčoasile colivii, utrine, înŭ vremea ei; asămene și časurile, cu Liturghia, înŭ vreme sa, cumŭ și vecernia, făcîndu-să și eșirile litiei înŭ pridvorŭ pentru pomenire ctitorilorŭ, după utrine și după vecernie înŭ toate zilele, iară Vineri sara panahidă cu colivă pentru ctitori, întocmai după rînduiala tipicului; și atunce numai nu să vorŭ săvârși aceste, cîndŭ vorŭ fi prăznuirile praznicilorŭ împărătești și a Sfinților cu polieleŭ și cu slavoslovii, întru care praznice să se săvârșască panaghie, cu colivă la trapeză, făcîndu-să și toată cuviinčoasa mîngăere la trapeză părințilorŭ.

Înŭ vreme și zioa praznicului sfintei monastiri, după cè de toată noapte cu soborŭ privighiere, va avè cè desăvârșită îngrijare rînduitulŭ igumenŭ ca nu numai pentru rînduiala și mîngăeria părințilorŭ la trapeză după orînduire tipicului poate să se facă, ce și pentru toți cîții vorŭ fi adu-

națr la prazniculū monastirii, cu desăvârșită mulțimire să se pliniască. Iarū, a doī zi după prazniculū monastirii, cu soborū slujīndū și, asămene cu soborū, panahidă pentru ctitori făcīndu-să, iarășī la trapeză să se urmeze toată cuviinčoasa mīngăere părinților, cumū și tuturorū celorū ce vorū fi adunați pentru pomenire fericiților ctitori.

Pre lingă ceialaltă beseričască pravilă, după cumū mai susū s'aū arătatū, să se săvârșască înū toate zilile preste anū, înū vreme proscomedii, acathistulū Maicei Domnului, cumū și Duminica dimineață iarășī să se săvârșască acathistul Domnului. Asămene, iarășī, Duminică sara, după vechernie, să se săvârșască paraclisulū Maicei Domnului, după toată cuviinčoasa rīnduială, însă întru acele zile cīndū nu sīntū privighierī.

Înū sfīntulū și marele postū, înū toate zilile, să se săvârșască Liturghiia cē mai nainte sfīnțită, afară de zilile acele întru care nicī cumū nu să săvârșaste această dumnăzeiască Liturghie, după a tipicului hotărīre.

Înū zioa săvârșirii mele dintru această vremelnică viață, cumū și la 26 Martū, zioa întru care s'aū săvârșitū prēiubitulū mieū frate, Banulū Ilie, înū totū anulū să se săvârșască sfīnta Liturghie și panahidă cu soborū, și la trapeză mīngăere părinților și la toți cei ce șā vorū aduna Iarū, întâmplīndu-să a fi înū zilile sfīntului marelui Postū, să se facă panahidă înū doī Sămbete, cīndū va socoti igumenulū rīnduitū, întru pomenire mē și a fratelui mieū.

După proestosulū monastirii, totdeuna să se păzască a fi cincī ieromonahī, dinū cariī doī să fie duhovnicī, și osăbitū doī ierodiaconī și doī paraclisiarhī. Iarū mai puținī slujători sfīntului oltariū de cumū aceștie să nu fie, și la strane cīntăreși și ceteși cīși va cere trebuința. Așjdere și părinți călugări cīși să vorū putē ținē, după venitulū ce va avē sfīnta monastire, și a cărorā numărulū să nu fie mai puținū de doizeci, pentru ca, împreună cu slujătoriī sfīntului oltarū și a stranelorū, să se alcătuiască soborū de treizeci părinți (No. 30).

Va avē purtare de grijă rīnduitulū proestosū a pune ico-

nomu și dicheu, atitū pentru slujbile cele dinu lăuntru, bitū și pentru acele dinu afară, făcîndu-să toate cu cē mai bună cuviință și după Dumnăzcu, nu numai întru buna petrecere a părinților înlăuntru monastirii, ce și pentru strîngeria veniturilor și a lucrurilor pe dinu afară, pentru mulțumire și înbrăcămîntia părinților și pentru a tuturor lucrurilor celor de trebuință înu monastire și pe dinu afară. Care aceste toate să se urmeze și să se facă după orînduiala sfintelorū monastiri Niamțulu și Săculū.

De ačasta, pe lîngă celelalte de lipsă lucruri, va purta grijă proestosulū a să afla înu sfînta beserică nelipsitū făclioare de čară, ce să zicu butucei, și alte lumănări mici de cară, pentru cetire,—însă făclioarele să fie de cincizeci dramuri una, și totū de ačastă mărime, alte mai supțiri și mai lungi, care să fie pentru sfeșnicile cele mari și pentru policandru, și, iarăși, pentru sfeșnicile cele mai mici, la acathisturi, văhoduri și litiū, cumū și înu pridvorulū besericii. Iarū de alū doile triaptă lumănări să fie cîte doizeci [și] cinci dramuri una, pentru serafimū, sfîntulū pristolū și sfîntulū jărtvelnicū, care să se aprinză înu Duminici, praznice și înu sărbători mari, nesmintitū, după a tipicului hotărîre; însă înu sărbători mici să se aprinză cîte una înu sfeșnicile cele mari, și, iarăși, înu zile de rîndū, să se aprinză numai butucei, la patru icoane împărătești și la iconostasū, și cătră aceste cîte o candilă. Care aceste lumănări să vorū face de doi orī pe fieștecarele anū, și anume cîte cincizeci [și] patru ocă la giumătate de anū.

Afară de aceste, să vorū aprinde toate candelile dinu sfînta beserică înu Duminici și înu zilile praznicilorū, citū și înu sărbători mari și mici, de la polonoșniță și până la sfărșitulū sfîntei Liturghii, neapăratū și fără smintială, iarū înu zile de rîndū să va aprinde cîte una (precumū și mai susū s'au arătatū: *sters*), atitū unde sîntū cîte trei candile, citū și unde iaste cîte una, înlăuntru besericii și înu pridvorū, de la începutulū (*sters*: besericii) și până la eșire, după sfînta Liturghie; însă trei candile, și anume: la iconostasū, la icoana hramului și la sfîntulū pristolū, să fie aprinse de

a purure, fără curmare, zioa și noapte, înu toată vreme, fără osăbire, și osăbitu alte doi candile dinu (șteru: chilia) casa igumeniască, care sîntu trecute și înu izvodulu condiceii acestii la rîndulū lorū, să se pue la mormîntulū micū și a fratelui mieū, răposatulū Banulū Ilie (de-î voiu aduce oa-sele aice), care să fie și aceste, iarășî, aprinse, de la înce-putulū rugăciunei și până la sfârșitū, înu toate zilele, fără osăbire.

Moșia Mogoșăștii să nu să vînză înu orîndă, ce să rămie pentru gospodăria și iconomiia sfintei monastirii, avîndu buna chipzuire și purtare de grijă însuși rînduitulū igumenu, prinū dicheū și prinū oamenii rînduiți a strînge rodurile și veniturile ei, cū toată buna silință și luare aminte. Jară moșile Pilipăuții, Hilișăulū și Sinihăulū să se dei înu orîndă prinū mezatū, înu sfînta Mitropolie, după socotînța sfintei Mitropolii, și nu pe mai mulți, decumū totū cîte pe trei ani, a căroru contracturile să fie întărite și de sfînta Mi-tropolie.

Toate veniturile ale acestorū numite moșii rînduitulū igumenu strîngîndu-le, le va urmă înu trebuințele sfintei monastirii, a părinților și a celorū dinū afară lucruri, cu bună chipzuire și rînduială, după cumū și mai susū s'au arătatū, și pe fieștecare anū, la vremea cuviincoasă, să-și închei sama de toate veniturile și cheltuelile la sfînta Mi-tropolie, cîndū, atunce, la fieștecare încheiere a sămii sale, datorū să fie proestosulū a înfătoșa sfintei Mitropolii ade-verință, iscălită de totū soborulū, precumū n'au rămasū nici sfînta beserică lenevită și lipsită de acele însămnate spre păzire bunei sale orîndueli, și nici vre unulū dinū pă-rinți neîmpărtășitū de acē cuviincoasă purtare de grijă ce fieștecărue să cade a o avē, cîndū numai așa sfînta Mitro-polie îi va ține înu samă izvoadele ce va înfătoșa.

Dintru aceste venituri a monastirii își va trage sfînta Mitropolie, pe fieștecarele anū, totdeuna și neschimbatū, câte una mie cincî sute lei (No. 1.500), cumū și sfînta mo-nastire Niamțului câte cincî sute lei (No. 500), și, iarășî,

una sută lei (No. 250) își va trage pe totu anulă beserica ce să zice a Banului, dinu orașulū Eșii, unde iaste îngropatū trupulū răposatului fratelui mieū, Banulū Ilie, care acastă sumă o va trage numita sfinta beserică de a purure, și inū urma mutării oaselorū pomenitului mieū frate la acastă monastire, întocmai după orînduelile inū scrisū ce amū închinatū la aceste trei locuri, a cărora copiile trecute să află inū acastă condică, la rîndulū lorū. Și, osăbitū, patru sute lei (No. 400) să se dei la doi copile sarace, adecă câte doi sute lei la fieșteuna. Inșă aceste să vor urmă după moarte mè, puindu-să numele mieū, a părinților și a fraților, mieī inū ctitoreștile pomelnice, atitū inū sfinta Mitropolie și inū sfintele monastiri Niamțulū și Săculū, cumū și inū beserica Banului, carele pomelnicū, cu numirile cerșute de mine, să află, iarășī, trecutū inū acastă condică, la rîndulū său.

Dacă cîndva s'arū întâmpla (de care Dumnăzeū să feriască) a să lua averile monastirești și ale sîntelorū Scaune de cătră vre-o politicască Stăpînire, atunce toate aceste de mine aferosite sfintei monastiri, cumū și acele ce să vorū mai adaoge până atunce, să se întoarcă la niamurile mele, adecă la nepotulū mieū Mihalache Holbanū bivū Velū Caminarū, și la moștenitoriī acestue, cariī să fie îndatoriți a urmă și a da toate acele ce rînduescū eū chiarū prinū acastă a mè diată, atitū adecă inū dare de bani la sfinta Mitropolie, la monastire Niamțului și la beserica Banului, cumū și pentru toată buna orînduială sfintei acestei monastiri, cu părințiī trebuincoși și cu toate ctitoreștile pomeniri, după cumū mai susū amū arătatū anume și după cumū staria vremilorū spre acelū mai adevăratū folosū va erta, inū chipū de a nu să strămuta buna rînduială și duhovnićasca cuviință, care trebuie a să păstra inū sfintele lăcașuri; cîndū la de așa întâmplare aciaa numai dinu niamurile mele cariī vorū fi purtători de grijă sfintei monastiri, vorū ținē numire de epitropi, și pentru acestū cuvintū își vorū și trage spre a lorū particularnicū folosū acelū măsuratū nu-

mai prisosă pe carele voră pută îngădui trebuințele sfintei monastiri, necutezîndu a să înlînta înu veniturile sfintei monastiri și a să împărtăși de iale cu mai multă parte și fără cuviință, citu să se împărtășască uritorului de Dumnăzeu pacatū, zicu a căștigului celui rău, și a să face asă-mene schimbătorilorū celorū ce negușitorescū cele sfinte și aferosite luī Dumnăzeu, cu care, prinū defăimare și fără sfiire, facū casa luī Dumnăzeu unialtă spre nedriaptă în-bogășire.

Sarandarile, cumū și alte cetiri, să fie a părinților slujitorī, însă, făcîndu-să cutie, să se strîngă la unū locū, fiindū cutiia pecetluită cu pecetia monastiriī. și, la șasă lunī, des-pecetluindu-o rînduitulū igumenū, înpreună cu doi părinți, cei mai aleși a soborului, să se împărtășcă după cuviință și după cumū să va cădē fieștecăruē, luîndu-și parte și igumenulū.

Nici sînta Mitropolie, nici igumenulū ce va fi rînduitū, și nici acei cariī, dinū niamurile mele, după întâmplaria mai susū arătată, s'arū alege și arū rămînē cîndva epitropī sfintei monastiriī, să nu fie volnici a îndatori pe acastă monastire. Iarū, de va urmā vre-o nevoae sau vre-o înpovorată dare de bani de obștie de la sfintele monastiri, atunce sînta Mitropolie singurā va vinde moșiile, și pe patru sau cinci anī, c'unū prețū mai eftenū, și, luîndū banii peșănū, va întimpina greotatia, iară igumenulū să nu aibă voae a săvărși acăsta suptū nicūnū felū de cuvîntū.

La sfărșitulū vieții mele să mi să facă cuviinčoasa grijă și îngropare cu arhiereū, căruia să se dei cinci sute lei (No. 500) pentru ostentială, dîndu-să îndată și cincizeci (No 50) sarandare pe la besericile dinū Ținutulū acesta a Herței și pe la unile de prinū pregiurū, făcîndu-mi-se și mesile cuviinčoase, cu toată îndestulare, atitū părinților la trapeză, cumū și acelorū pe dinū afară mirenī, cariī să vorū aduna. Iarū, apoi, peste anū, săvărșîndu-să totū cu soborū slujbile cele pentru sufletulū mieū, înu zilele cuviinčoase, iarăși să se facă mese, cu îndestulare și cu toată buna cu-

viință, atîtă părinților la trapeză, cumă și mirenilor ce voră fi adunați, pentru care sfînta Mitropolie va avă bunătaie a purta grijă și a pune la cale.

La 7 ani după răposare mē, cu voaia și blagoslovenia Preosfințitului Mitropolită, să mi să facă dezgropare și dezlegare prină arhierē, cu soborū, slujîndu-să și făcîndu-să iarăși masă, cu toată îndestulare, nu numai părinților la trapeză, ce și tuturoră mirenilor cari să voră aduna, să-vărșîndu-să dezgroparia acasta după toată cuviința și împărțîndu-să alte cincizeci (No. 50) sarandare pentru mîntuire sufletului mieă, cărua arhierē să se deă cinci sute (No. 500) lei pentru ostenială.

Beserica de lemnă ce iaste veche la Mogoșăști, să se păzască a nu să strica, ce să se meremetisască, sau să se și prefacă, cîndă va cere trebuința, dină averile sfîntei monastiri, și să fie înă veci beserică de miră, după cumă iaste și acumă, pentru trebuințele hrstianiloră dină numitulă sată, dîndu-i-să agiutoră la cele de lipsă cheltueli, totă de la sfînta monastire.

Bolniță pentru părințî ce voră fi bolnavi, cumă și pentru alți străini, de nu să va săvărși înă vreme cîtă eă voiă trăi, după a mē răposare negreșită să se facă, după cuviință ce va socoti Preosfințitulă Mitropolită și rînduitulă igumenă, împreună cu soborulă părinților. Și pentru bolnavi să se facă deosăbită căutare și mîngăere, cu toată grija și rînduiala, țîndu-să și ună doftoră, cu o spițărie de casă, a căria păstrare nu va pricinui simțitoare cheltuială sfîntei monastiri.

Poartă și clopotniță de piatră pe poartă, cu materiile ce sîntă strînse de mine, iarăși să se facă, dacă eă însumi nu voiă apuca a o săvărși.

Afară de toate cîte prină acastă a mē diată amă însămnatū, atîtă pentru păzire aceloră de cuvîntă plîniri, care privescū cu desăvărșire și la buna orînduială a sfîntei monastiri și la dările ce amă așăzată pre totu anulă, cîtă și pentru uneltire, chipulă păstrărit și întrebunțare averiloră ei, mai rînduescū încă una și singură dare, care urmiază

a să plăti numai odată, la săvârșire vieții mele, și care, privind la mulțimire și mîngăere aceloră dină frații miei și surori rămași și urmași, liagă întru sine datorii rudenii cei trupești. Dreptă aceia, sfînta Mitropolie va ave bunătate de a aduce întru împlinire această a me hotărîre, după izvodul ce iaste trecut înă această condică, întru care izvodă anume să arată la cine și cîtă amă lăsată spre a să da.

După aceste toate facă știut și această că, întru cè d'întăiă a me diată, ce făcusemă la anii 1825, Septv. 19, amă fostă rînduită ca dină acele trei părți și a zece parte dină moșia Sinihău de la Ținutul acesta a Herții să fie a nepotului mieu Dimitrie Holbană biv Velă Bană, o a treia parte și a zece parte, rînduindu-lă și episcopă asupra sfîntei monastiri și purtătoriă de grijă asupra tuturoră ponturilor ce hotărîsemă prină diată, după povățuire și blagosloveniia sfîntei Mitropolii, — pentru care moșie deosăbită diată s'au dată la mîna sa. Dară, de vreme că pe nepotulă mieu Dimitri, încă trăindă eu, cu totulă l-amă văzută depărtat și fără nică rîvnă, atîtă pentru părinții săi, cumă și pentru noi, moșii dumisale, căci, întăiă, la o pricină de giudecată cu nepoată-me, Caminăriasa Elenco Rasti, pentru moștenire ce au cerută de la casa părintelui mieu, Pitarulă Ilie Holbană, s'au luată numai de la mine o a șasă parte dină moșia Pilipăuții și s'au dată numitei nepoatei mele, care să cuvină a să lua de la cinci frați ce amă fostă noi, adevă Pah[arniculă] Vasili, părintele dumisale Banulă Theodoră, Stolnicu Andreiă, Banulă Ilie și eu, Savva monahulă, numindu-mă mai nainte de călugărie Clucerulă Stefană, și la această nepotulă mieu, nu numai că nu s'au îngrijată nici cîtă de puțănă, acela la carele eu amă avută toată nădejde pentru apărare dreptului mieu dară încă, ca ună interesată, ca să nu dei parte ce să cuvină de la casa părintelui dumisale, a Pah[arnicului] Vasili, au fostă îndemnătoriă și împreună-lucrătoriă, făcîndu-să și o anaforă numai pe mine și pe fratele mieu, răposatulă Banulă Theodoră, ca să plătimă șasăzeci miă lei, venitulă ce s'ară fi luată de pe acă a șasă parte, cîndă dumneală înă Eșă atunce affindu-să,

de și, spre apărare sa, în urmă, zică că n'aș știut de acă anafora, dară, fiind și dumnealui o mădulare a acei pricinii, nu s'aș putut a nu ști; iară, dacă și nu ară fi știut, apoi, iată, nu s'aș îngrijat pentru a nu să face acă anafora, cu așa mare năpăstuire, numai pe mine și pe fratele mieu,—dreptă aceia, văzută fiindu-î întru ačasta și știința și acă fără de îndoială viclenie a credinței sale cătră mine și cătră dreptate, înprotiva căriia aș uneltit, numai ca un interesat, spre a nu da din parte sa analogonă cu viinčosă, aș și tăcut încă, lăsându-mă răzămat numai pe amăgitoarele măgulii, până cîndu, la Maiu 10, aș venitî Comisulă Vasili Codrescu, ispravnicu de aprozi, și a Vorniciei de obștie, ca să împliniască arătașii șasăzeci miș lei de la mine și de la fratele mieu, carele zapciu aș șăzut cu doi aprozi trei luni de zile spre împlinire banilor, făcîndu-mi în toate zilile nesuterite supărări și gălcevi, învătîndu pe aprodu să se ție de mine și să zapciuiască de bani, până cîndu și la beserică, mergîndu, cu defăimări și cu ocări mă siliu, și nepotulă mieu la ačasta nu poate să zică că n'aș știut, cîndu tuturor știut aș fost, atit la Eș, citu și pe afară la țară; și, în ačastă asupritoare înpregiurare, nu s'aș îndemnat nici de mulțimitoare cunoștință cătră făcătorii săi de bine, nici de datoriia legiuită a rudirii, să vie macarū spre mîngăere mē și a fratelulă mieu, de la cari aș trasu părintiască agiutorință și ocrotire, dîndu-ne și vre-o idei de acele ce s'aș lucrat; și, dacă cu alta nu ară fi putut da agiutor, apoi macarū cu a noastre amaneturii să fie alergat, cu care, până la o vreme găsîndu bani cu împrumutare, ară fi putut a ne scăpa de acă silnică nevoae și supărare, care în viața mē nu mi s'aș întămplat, și ară fi oprit cu ačasta și acă simțitoare păgubire care amă ispitit din acă fără de greșu vînzare a producturilor ce amă avut strînse. Alu doile, încă amă văzut o mare neîngrijire și nebagare de samă de cătră nepotulă mieu, Banulă Dimitrii, și pentru fratele mieu, Banulă Theodoru, carele să răzăma, ca și mine, întru acele nădejdi, că ilu va căuta la boale și ilu va sprijini la nevoi

ca pe unul ce dinu copilărie l-au miluitu și i-au făcutu danie acè mai bună moșie dinu cele ce au avut; iară dumnealui, după ce au apucatū daniia la mină, n'au avutū grijă nici milostivire de a-lū sluji și a-lū căuta la boală, pentru că, bolnăvindu-să la Octv., au zăcutū totū postulū Creciunului, și, înū urmă, bolnăvindu-să și cumnată-mè, Paharničasa Ecaterina, maica dumisale, asămene nicio datorie fiască și purtare de grijă n'au avut; și, așa, bolnavi amîndoi înū casă fiindū, pe nime mai cu durere înū casă să-i caute n'au avutū, rămîindū pe minile slugilorū, și dum[nealui] nepotulū n'au avutū durere și dorița sa cè fiască, a veni și a-i căuta, până cîndū cumnată-mè s'au și săvărșitū, nefindū niciunulū dinū fi dumisale. La care fratele mieū Banulū Theodorū, încă bolnavū fiindū și văzîndū pe moartă înū casă, nefindū nimene să caute pentru acele de trebuință, s'au sculatū dinū patulū durerii și să nevoè cu întimpinare acelorū spre îngropare, carele, dinū acè osternală, răcîndū, l-au întăritū boala și au zăcutū până după Paștī, cîndū s'au și săvărșitū. Și, așa, nepotulū mieū Banulū Dimitrie nici la moarte maică-sa, nici la moarte unchiulū său n'au fost!

Aceste darū eū văzîndu-le, mi-au lipsitū nădejdiele ce li-amū avutū asupra dumisale nepotului mieū Dimitrie, că, adecă, ilū voiū avè razāmū înū viață și cu osîrdnică căutare după moarte, cumū și epitropiia sfintei monastiri cu silință și cu frica lui Dumnezeū o va plini.

Pentru aceia, ca de la unū nemulțimitorū, amū luatū acè a treia parte și a zece parte dinū moșia Sinihăulū, pe care am fostū făcutū dumisale danie. Și acumū, iată, și pre acele mai susū zise părți le dau acestei sfinte monastiri, împreună cu toate celelalte averi. Cumū și epitropū sfintei monastiri dumnealui nepotulū mieū să nu fie, și întru nimică să nu să amestice, nici la moșiile sfintei monastiri, nici la alte orūcare averi dinū lăuntrulū său dinū afară, nici, iarășī, pentru grijile mele, la săvărșire mè, să nu să amestece întru cîtū de puținū. Și diata ce amū făcutū pe acè a treia parte și a zece parte dinū Sinihăū să rămie răsuflată și ca

o hârtie albă, nepriimită și neștinută înă samă la niciun fel de giudecătorie și nici într'o vreme,— pentru a căria mai cu de adinsul oborire pună și blăstămă, după darul cel de la Mîntuitorul și adevăratul Dumnăzeul nostru Isus Hristos, și cu dreptăta deplinei stăpîniri pe adevăratele averile mele, ce li-amă agonisită eă însumă, ca, de să va ispiti cineva a face vre-o cerire cu acă diată ce iaste la dumnealui nepotulă mieă, sau însuși, sau dină moștenitorii săi, oră de va voi să se amestece la epitropiia sfintei monastiri, sau să se atingă cită de puțănă de orînduelile și uneltire averiloră ei, să dei samă, înă zioa giudecății, înaintea nefățarnicului Giudecătoriu, și să aibă blăstămele a trei sute optsprezece purtători de Dumnăzeu părinți de la soborulă întâiă.

Dreptă aceia, acastă a mē diată voescă să aibă tărie și lucrare sa întocmai și intru toate, și orăce giudecătorie și Stăpînire să-i fie apărătoare și îndreptătoare la hotărîrile intru ia, cu toată deplinire și prē-desăvârșitū, atîrnîndu-să ale ei dreptăți, păstrare și urmare aceloră orînduite de cătră sfînta Mitropolie, cumă și mai susă hotărăescă. Iară diata săvârșită mai nainte, la aniă 182..., de și întărită să vede, atîtu de sfînta Mitropolie, cumă și de cătră cînstitulă Divană, însă fiindcă, pe de o parte, îndeplinire aceloră adevărate așăzămînturi ce să cuvină unei bine-întocmite monastiri, precumă acele căte să cuprindă în besericesculă ostavă, nu sîntă intru ia însămnate, și, pe de altă parte, mesteșugitele înpletcirii cu care aă negușitoritū suptă fățarie numitulă mieă nepotă Banulă Dimitrie Holbană spre scăderia acesteia monastiri, prină luare a șasă parte dină Pilipăuți și prină plătire unei însămnate some de bană, care și aceia, dină vînzare fără de preță a producturiloră, aă sporitū mai multă încă păgubirile ei, afară de nesuferitile supărări ce amă ispititū, care toate aceste până acumă n'au fostă descoperite ;

Pentru aceia, va răminē și acă diată răsufată și fără lucrare, înstrăinîndu-să pe toată vreme de orăce închipuiră

ei îndreptătoare și apărătoare, și numai această sângură diată de acumă va avè lucrare sa și toată tăriiia, precumă și mai susă însămnăzū, ca una ce iaste acè de pre urmă săvârșită, cu toată buna mē voință și cunoștința întru întregile mele simțiri. Și dară orūcine să va ispiti a o urmă saū macarū a o prihăni, saū, înū sfârșitū, a strămuta ceva dintru ia, spre alū său răū căștigū și lăcomie de avere, saū spre ademenită părere, întrebuițindū acè avere la alte interesurī, care nu vorū fi chiarū a sfintei acestei monastiri, să dei sama innainte giudecății nefățarnicului Giudecătorū și să aibă blăstămele a trei sute optsprezece purtători de Dumnăzeū părinți a soborului celui întâiū. Care această sfințită închizășluire cu plinire hotăririlorū mele, pe lîngă blăstămulū ce punū, protestuescū și cu numele Împăratului ¹ care, dinū alegere dumnăzăștiū P̄roniū, va fi stăpînitorū acestui pămîntū, alū aceluē ce iaste datorū a da samă innainte Scaunului măririi pentru păzire și apărare dreptățilorū a supușilorū săi, ca nici odineoară nimică să se strămute dinū această a mē adevărată diată, întru care amū iscălitū cu a mē mină însămi, puindū și pecete mē, și întru care aū iscălitū și alte cinstite și vrednice de credință fețe.

---

¹ Al Rusiei. E decī din vremea ocupației 1806-12.

XIX.

DOCUMENTE DOROHOIENE
DIN VEACURILE AL XVII-LEA ȘI AL XVIII-LEA.
— CĂRȚI DOMNEȘTI ȘI ZAPISE —

DOCUMENTE DOROHOIENE
DIN VEACURILE AL XVII-LEA ȘI AL XVII-LEA
— Cărți domnești și zapise —

I.

Iași, 1-iū Februar 7126 (1618). Radu-Vodă. pentru Efrim, ce-și are moșia la Mogoșești. Ghianghea Vel Logofăt. Bărnatū. Pecete roșie, ruptă.

II.

Iași, 4 Maiū 7150 (1642). Vasilie-Vodă către Andrieș Talpă și Ionașco Brinzanul, pentru alegerea la Mogoșești a cumpărăturii de la fiul lui Gheorghe Cazacul și Mihăilașco ș. a. Traducere modernă.

III.

Iași, 5 August 7151 (1643). Vașilie-Vodă, pentru Dumitrașco IIIIOPHH, Toader Rugină, Ștefan Rugină, în ceartă cu Onciul biv pircălab pentru «o bucată (БСКАТЪ) de hotar» ce fusese de ocolul Dorohoiului, din hotarul satului Șendriceani. — Slavon. — Toderășco Vel Logofăt. Ianachi scrie. — Pecete de ceară, ruptă.

IV.

Iași, 20 Iunie 7157 (1649). Vasilie-Vodă către «slugile noastre, starostii de Cernăuți», pentru ca să *alceagă* la Mogoșești moșia lui Gavrilaš fost Mare-Logofăt: «și părțile a Chirăi de Sučavă», «înū vatră și la câmpu și dinū totū veanitulū». — Pecete cu chinovar.

V.

[C. 1650.]

† Eă, Anna Gorgoe, scrimă și mărtorosimă cu časta scri-sore a mea, așjidirea și eă Căzaculă, fičorulă Annei Gorgoi, și Mihașco, gineare-săă, mărtor[ri]sămă toți, cu častă scriisore nostră, cumă amă vândută partea nostră și moșie deană sată, denă Mogoșești, ajiideare dea spre alți frați ai n[*o*]ștri, ajiideare și cu[m]păratură denă par[tea] Cosmei, ce aă cumpărată Gorga, tatulă nostru, și amă luată șeseasăpredzece lei bătuți dea omă, ageastea părții ce mai susă scriiemă. Iară gîupănulă Isacă să nea mai dea ban[ă] de să v[a] mai vinii. A[și]de[rea] și deană frații noștri să n'aibă nime a întorce, nice dea ruda nostră, ce să hiie luă Isacă diraptă cunpăratură și moșie, însă cu totă vinitulă, denă că[m]pă și deană vatră satulă, și cu locă dea moră. și cu pomeatea, și cu pădure, denă totă ce să va [a]lege. Inșă, dacă vomă socotiă acele părții ce mai susă scriiemă, să-i facemă altă scrisore, iară Iisacă să aibă a face deresă domnești. Și 'nă tocimala nostră aă fostu popa Sava denă Sinihovă, și Dumitru Lehacinschi, și Vasilie, frateă-seă. Și eă, Istrătulă, amă scrisă cu măna mea, ca să [să] știe.

Az Strătulă iscal.

[Pe V-o:] Și mai dată 100 lei și zloți; amă plătită pre-țulă Căzaculă 18 potronici (?).

Pre Mogoșești.

De la Gorgoe pe Mogoșești.

VI.

† Noi Vasilie Voevoda, bojiă milostniă gospodară zemli moldavscă.

Scriemă Domniia Mea la sluga Domniei Meale, la Stroesculă. Dămu-ți știre, deacă vei vedea cartea Domniei Meale, iară tu să mergi la sată la Mogoșești, să alegi nește părți de ocină dintr'acelă sată, č-aă cumpărată dumnealui Lo-

gofătulū Gavrilašū de la Iurașco Dratū¹ și de la alți oameni de acolo, precumū scriū dreasăle dumisale, să alegi de spre alți răzeși dinū vatra satului, și dinū țarină, și dinū fănațū, și dinū totū loculū ce să va alegea pre acele cumpărături č-aū cumpăratū dumnealū, și să le dai pre mână dumisale. Ačasta scriemū Domniia Mea.

Saamū gospodinū vellealū.

U Suč[avū], lt. 7158 [1650], Iunie 11.

(Pecetea domnească, mare, cu chinovar.)

[Pe V-o:] † Cartea Mogoșeștilorū dea hotărătū otū volostū Cernăuți.

VII.

† Eto azū Gligorie și Andreai, Vornicii de Dorohoiū, mărtorosimū cu acestu zapisū al nostru cumū aū vi|ni]tu dinnainte nostră Mitrofii Ciursăhăidacū, dinū satu dinū Șendreani, și aū zălojitū a sa direaptă oacină și moșie dinū satu dinū Voscouți, dinū Țănutulū Dorohoiului, dinū a patra parte di satū gîumătate, parte dinū susū, și deanū a patra parte dea satu dinū Șendreani a treiaia parte, parte dinū gîosū, și deanū a patra parte di satu dinū Dumeani a treiaia parte, parte dea mijlocū, și denū a treiaia parte di satū dinū Costiceni a treiaia parte, parte [dinū] mijlocū, a Ghermănesei, și o aū zălojitu acele părți dea ocină lui Preacopie, fičorulū lui Moiseiū dinū Dersca, cu totu vinitulū, cu vatra satului, cu pomănturi, cu fănați, cu bălți, cu vaduri dea moară, cu pomeate, și o aū zălojitū pentru treidzeč dea stupi matce ce aū furatu și pentru optu lei ce aū datu globă [pentru] dinsulū la noi. Deač nimea să n'aibă [treabă cu] acele părți di oacină, dinū ruda lui, sau dinū nepoții lui, fără Preacopie. Iarū cine să va afla, dinū rudenie lui, să răs-cumpere, să dea lui Preacopie ce mai susū scriemū, stupi

¹ Numele e adaus, cu o cerneală mai ștearsă.

și bani, el să-și ție oacina; iar, dea nu o va răscumpăra până în Paști . . ., oacina să fie piitoare la Preacopie în veș. Și 'nă tocimala ačasta aũ fostu șoltuzulũ cu 12 pãrgari dinũ tãrgu dinũ Dorohoiũ, și aũ fostu popa Gheorghitã de acole, și Darie diaconulũ de-acole, și Gavrilašũ Cïornohuzũ dea acolẽ, și Romanũ dea acolẽ, Gligorașũ sãnũ Popei, și Ștefanũ și Bejanũ Romãșceștiĩ dea acolẽ, și Hričcã de acolẽ, și Mãnãilã temnicerĩ, și Nicolaĩ sãnũ popei Cornei, și Ile Pãrgavețũ dinũ satũ dinũ Borișcouți, și Vlasii dea acole, și alți oamini buni, și bãtrãni și tineri, de la tãrgu și de la sate. Deč noi încã, deaca amũ vãdzutu a lorũ dea bunã voe tocmalã dea ace[le] pãrți dea oacinã ce aũ datu Mitrofii lui Preacopie pentru acei stupi ce mai susũ scriemũ, și pentru optũ lei ce aũ datu globã la noi, iarũ noi încã ne-amũ pusũ... (*rupt*) iscãliturele [și pecetea] tãrgului, ca să fie dea credințã. Și aũ fostũ înũ dzilele lui Gheorghie Ștefanũ Voevodũ.

Иис. 8 [=scris la] Dorohoi, vlt. 7162 [1654], Av[gustũ] 1 2
 Andreaĩ Vornicũ. Cãzaculũ Șãltuzulũ.

.. ca iscalũ.

(Pecete cu fum a Dorohoiului.)

[Semne de degete:] Popa Gheorghitã, Ștefanũ, Bejanũ Romãșceștiĩ, Gavrilašũ Cïornohuzũ, Grigorașũ sãnũ Popei, Mãnãilã, Ile Pãrgavețũ, Vlasii, Romanũ, Nicolaĩ, Darie diaconulũ, Oleșca Hričca.

[Pe V-o:] Zapisũ de moșia Șendreni, Costiceni.

VIII.

Iași, 4 Februar 7171 (1663). Evstratie Dabija-Vodã «la slugile noastre, la Savinũ, staroste de Cernãuți și la Neculaĩ Murgulețu», pentru ca să *aleagũ* «la Mogoșești, ce sintu la Ținutul Cernãuțilorũ», pãrțile cumpãrate de «lordachi Spãtariulũ-celũ-Mare», puindu-se «seamnẽ și pietria de spre alți rãziași».

Rãcovițã Vel Logofãt.—Savin scrie.—Pecete cu chinovar.

IX.

† Io Duca Voevoda, bojiu milostiiu gospodaru zemli moldavscoi. Scriemu Domnia Mea la boiarinulu nostru, la Ghiorghe Şeptelič, č-au fostu Logofătu.

Dămu-ţi ştire pentru o pări ce au Paholceştii cu boiarinulu nostru, cu Paladie Stolniculu, pentru giumătate de satu de Călineşti, ce dzicu Paholceştii c'au ținutu ei cu Tăutulū Logofătu, iară Paladie Stolniculu au răspunsu înaintea Domnii Meale cumu au ținutu Paholceştii mai de demultu numai a opta parte dintr'acelu satu dinu Călineşti. Deč ți s'au fostu mai scrisu dumitaale ca să le socoteşti acolo, și s'au fostu strănsu și oameni să giure, și ai scrisu dumneataa și o mărturie aici precumu s'au fostu strănsu oameni să giure, și încă n'au giuratū, nici li s'au alesu locurile.

Deč iată că de iznoavă scriemu dumitaale să mergi acolo la Călineşti, să socoteşti iarăşu, cu oameni bunī, și să aducă Paholceştii acei giurători, și să aleagă Paladie Postelniculu 12 oameni și Paholceştii iarăşu 12 oameni; însă să nu hie oameni proşti, să nu dzică c'au audzitu, ce numai cari voru voru şti bine cu sufletele lorū c'au ținutu Paholceştii cu Tăutulū Logofătu: așea să giure acei 24 de oameni bunī. Deč, precumu voru giura și să va afla c'au ținutu ei giumătate de satū, așea să fac o mărturie de acolo, să ne dai ştire aicea. Iarū, de nu voru intra la giurământu oamenī, și să va afla c'au ținutu ei a opta parte, cumu dzice Paladie, iarăși să ne dai ştire. (Formulele slavone.)

U Iasū, lt. 7177 [1669], Iulie 21.

(Pecete domnească cu chinovar.)

Dzua... iastea Sep. 14.

(Numele Logofătului și pisarului, rupte.)

X.

Adică eu, Vasilie snū Rohojū, nepotulū lui Văscanū, stră-năpotulū Ştefcăi otū Mogoşeşti, otū vlostū cernovschii, scriū

și mărtorosescă, cu acestă adivărată zapisă al miaă, de nime nesilită, nici asuprită, ce de a mē bună voe, amă vîndută dumisali Naculuî, fiăorulul lui Isacă dină Sinihăă, și giupînesăî dumisale Eleneî, și cuconiloră dumisale, a mē diriaptă moșie dină sată dină Mogoșești, dină doi jirebiî ce amă eă cu Petre, văru-miaă, Caniuca, amă vîndută dumisali o jirebie. Așjidirea c-aă mai fostă văndută o jirebie lui Anghelă dină Mamurinți, amă răscumpărat-o eă prea a mia diriaptă muncă, și amă priimită eă prea giumătate dintr'aă jirebie răscumpărată pe văru-miaă, pe Petre Caniuca, și amă vîndută dumisale Naculuî dină cā giumătate de jirebie ce mai susă scrie, trei părți, ce mi-î răscumpărată, să-î fie dumisalea diriaptă moșie. Așjidirea pe scrisorea ce mi-aă alesă Simionă Barbovschii dină Becești cu carte domniască și cu răzeși dină sată de acolo, carea spume înă mărtorie de la Simionă Barbovschii, ce-î este dată dumisale mărtorie de la Simionă Barbovschii înă mîna dumisale Naculuî. Și pe aăastă moșie carea mai susă scrie mi-aă făcută dumniului plată.

Și la aăasta tocmală s'aă prilejită totă săborulă de la sv[ă]nta m[ă]n[ă]stirea de la Solca, și Apostolă dină Bălilești, și Ionașco Talpă otă tamă, și Vasilie zetă Antiohă otă Becești, și Gligorașă sină Coste otă Sinihăă, și Ștefană Rugină Velă Șetrară otă Șeleșeă, și mulți omeni s'aă timplată într'aiasta tocmală.

Și eă, Ioristă călugărulă de la svănta mănăstire de la Dragomirna, am scrisă zapisulă¹.

Însă cumpărătura aăștii moșii ce o amă vîndută, ce mai susă scrie, ce i să va alege vinitulă dină cînpă, și dină seliște, și dină pămetea, și dină părăă, și dintr'alte vinituri ce va fi parte aăștii moșii carea mai susă scrie.

Și, prea mai marea credința, mi-amă pusă iscălitura, să să știe, și pecete de la svănta mănăstire de la Solca, și

¹ Foarte frumoasă scrisoare.

noi toți cari sintemă mai susă scrisă ni-amă iscălită, să
să știe. Vltó 7183 [1675], mșă Iunie 4 dnă.

Palețu (*sic*). [Semn de deget:] Vasilie Rohojă.

(Pecete cu fum: «Pečat s[ve]ti monastir Solūca».)

Ază Ionașco Talpă iscală.

[Pe V-o:] Mogoșești.

XI.

† Io Antiohă Costantină Voevodă, bojiu milostiu gospodară zemli moldavscă.

Adecă s'ău părită de față înainte Domniei Miale și a totă Sfatulă nostru Ionă Ciomărtană și Toadiară ftoři Armașă, gineră luă Ciocărlie, cu Toaderă Dămiană și Ștefană Volcinscii, gineră luă Ionă Stroiascalul c'ău fostă Jicniciară, pentru ună vadă de moară dină sată dină Stroiăști, înă parte de susă, la Ținutulă Cernăușiloră, undia ș'ău făcută moară cu cheltuială luă Toadiară Dămiană, ginerile Stroiascalul,— zicându Ionă Ciomărtană și Toadiară ftoři Armașă precumă acolo n'ău fostă vadă de moară unde aă făcută Toadiară Dămiană moara, și aă dată samă că li-aă luată apa dină matca părăluă Stroiăștiloră, a vaduluă loră, și le iaste de stricăciuni. Iară Toadiară Dămiană aă dată samă că acia moară iaste făcută înă parte moșii bătrănuă Stroiascalul, a socru-săă, și sintu și malurile a părăluă de înbe părțile totă la parte Stroiascalul; iară Ionă Ciomărtană și Toadiară ftoři Armașă n'ău nicia o triabă acolo, căci parte loră iaste stălpită și aliasă de cătră Ciocărlie Vorniculă, socrulă luă Ionă Ciomărtană și a luă Toadiară Armașulă. Decă, dzicându gineri Stroiascalul cumă după stălpitulă satuluă aă ținută moară acolo și socrulă loră, Ionă Stroiascală, până la Împărăția ¹, decă Domnia Mea așea i-amă gîudecată ca să margă ei cu toți la cinstită și credinșă boiarinulă nostru, dumneală Ionă Neculcia

¹ Venirea Sultanuluă în Moldova la 1672.

Velu Spătar, fiindu cu slujbă la acialu Ținutu, ca să le ia sama vadurilor, de preună cu oamenî bunî, megiiășî, și, de să va afla că iaste moara înu parte Stroiascalu și n'a hi făcându nicia o stricăciuni vadurilor luî Cîocărlie, să-și ție Toadiarū Dămiianū moara, pecumū aū făcut-o, și ei să-și facă morî înu stălpulū lorū, unde li-a hi voia ; iară, de va hi făcându vr'o stricăciuni vadurilor luî Cîocărlie, atuncia să aibă a-și rădica și Toadiarū Dămiianū moara, însă după aleageri, preacumū va afla mai cu mare dreptate dumnealū Velu Spătarū.

Intru aceaia și dumneata, Spătare, venindu acești oamini cu carte Domniei Miale, să mergi dumneata la satū la Stroiăști și să socotiaști cu mare dreptate, precumū scriemū mai susū, și, preacumū vei afla dumneata mai dreptū, să le faci și o mărturria încredințată, la mână cuî s'arū veni, înpreună cu peciașile altorū răziașî și megiiășî de acolo, ca, de s'arū mai tragea la vr'o pără, să avămū știrea.

U Iasū, lt. 7214 [1706], Mai 16.

(Pecete domnească mare, cu chinovar.)

Nicolai Costinū Velu Vornicu înu Divanū,
nefiindū V[e]lū Log[o]fătū.

[Pe V-o:] Carūte moriî de Stroiăștū.

Cărțile lui Ștefanū Volcinschii.

XII.

Io Nicolae Alecsandru Voevodū, bojiū milostiiū gospodarū zemli moldavscoi.

Scriemū Domnie Mea la boiarîi noștri, dumnilorū starostile de Cernăușî.

Facemū știre că s'aū jeluitū Domnii Meale Arsănie Bagjura Căpitanulū, dzicăndu că are a trie parte de satū de Mogoșăști, partia de gîosū, la Cernăușî, precumū ni-aū arūtatū și carte de oprială de la Mihaî-Vodă pe aca partea de ocină, și ni-aū arūtatū și unū izvodū de cătva fânū c-aū

făcută unit și alții pe ocina lui, ană și estimpu, și nu voră să-î dè de a dzece.

Pentru aceia, iată că vă scriemă, dacă veți vidè carte Domnii Meale, să-î chemați de față și să luați sama foarte cu dreptate, și, de să va afla că este a Bagiurii moșii, și acie c-au făcută fână pe aca a trie partea n'au triabă într'aca parte, să pliniți de a dzece dină totă fânulă, și de ană, și de estimpu; iară, de-oră avè a răspunde într'altă chipă, și neputându-î așădza acolo, să le dați dzi cu mărturie, să vie de față la Divană, și să-și aducă și dresăle.

Aăasta scriemă.

U Iasă, lt. 7218 [1710], Fevr. 4.

(Pecetea domnească, mare, cu chinovar.)

Ioniță Buhușă Velă Logofătă ucilă.

[Pe V-o:] Zapisă di la Andrei Pissară Dașchevică otă Cernăuți pentru Mogoșești.

Carți gospodă¹.

XIII.

Io Mihaiă Răcoviță Voevodă, bojiu milostiuă gospodară zemli moldavscăi.

Scriemă Domnia Mea la credințosă boeriulă nostru Lupulă bivă Velă Vistiarnică i staroste de Cernăuți și la Vasilie Ropcanulă Velă Căpitană, sănătate.

Facemă știre dumiloră voastre că aicia, la Domnia Mea, s'au jăluită Toaderă Armașulă pe Tudoră, cumnatulă lui Toadiră, dzicăndu Toadiră că au cădzută Tudoră la o blăștămăție deă măncată niște bană a Arapulă Posteaniculă și, pentru acei bană, l-au prinsu Arapulă pe Tudoră și l-au închisă înă temniță, pentru bană, și, fiindă Tudoră ginere Clocărlioae, n'au vrută să-lă lase la închisoare, și i-au dată Arapulă pentru acei bană satulă Stroești, partia ei, iară Toadiră Armașulă, fiindu-î giniri Clocărlioai, n'au

¹ Pentru Dașchevică, v. vol. XIV, p. 13 și urm.

vrutū să-lū las[e] pe moșie pe Arapulū, și cu Divanū i-aū datū bani Arapulū și i-aū luatū moșia dinū măna Arapulū, și i-aū făcutū și zăpisū lui Toadirū pe moșia Stroești. Acmū Tudorū șiade pe moșie și o zăcuiaste elū.

Deč dumneavoastră să-I chemați de față și să le luați sama cu dreptate și pe zăpisulū ce are Toadirū Armașulū, și, de-a hi așa pecumū aū jăluitū Toadirū, să scoateți pe Tudurū di pe moșia Stroești și să-I pliniți lui Toadirū și dea a zeacia ci-arū hi luatū Tudorū cătū aū ședzutū pe moșie.

Așijdearia mai jălui Toadirū Armașulū pe Tudurū că i-aū prăpăditū ș'unū boū lui Toadirū, fără nicio triabă. Deč, de-a hi cumū aū jăluitū, să-I pliniți boulū.

Și să mai jălui Toadirū iară pe Tudorū că i-aū măncatū 11 clăi de grăū de la casa lui. Deč iarū să-I socotiți cu dreptate și, ci-ați afla mai dreptu, să-I pliniți dumneavoastră și să-I așădzați pecumū a hi mai cu dreptulū, și să faceți și mărturie la măna cui s'arū veni, ca, de s'arū trage la Divanū, să avemū știre.

Ačasta scriemū.

U Iasū, 7226 [1718], Dechemvrie 20.

(Pecetea domnească, mare, cu chinovar.)

Velū Logofătū uclū.

XIV.

Adecă eū, Vasilie Volcenschie, și cu soțul meū Catrina, fata Naculū de Sinihăū, de nime siliți, nici asuprați, ce de a nostră bună voe, amū vândutū a nostră driaptă ocină și moșie, a trie parte dinū totū satulū, dinū Mogoșești, ce este la Ținutulū Cernăuțuluī, dumisale lui Iordache Cantacuzino bivū Velū Medelnicerū, dreptū patrudzecī de lei, bani vechi, și deplinū plata mi-amū luatū înū mănule mele. Deči, pentru ačastă a trie parte ce amū vândutū dumisali Medelniceriuluī, de arū eși cineva cu vr'o gălčavă, să aibū eū a trage toată păra și gălčava, pentru ačastă a trie parte ci amū vândutū dinū Mogoșești, și, de s'arū tămplă dinū măna du-

misale să lipsască această a trie parte dinu Mogoșești care amă vândutū dumisale, să aibu a-î da moșie dreptū moșie, așe mi-î tocimala cu dumnealū. Decî această a trie parte dinu Mogoșești, č-amă vândutū(dutū) ca să fie a dumisale și a giupănesiî dumisale moșie neclătită înu veci, să aibă dumnealū a-și face și drese domnești.

Și, pentru mai mare credința, amă și iscălitū.

Lt. 7232 [1723], Sep. 1.

Azū Vasilie Volcinschii iscalū.

Catrina, fata Naculū de Sănehău.

Și eū, Popa Pavălū, amă scrisū zapisulū.

Ermonahū Ifrimū, martorū.

[Pe V-o:] Zapisū pe a trie parte dinu totū satulū dinu Mogoșești, ce amă cumpăratū de la Vasili Volcinschie.

XV.

Io Grigorie Ghica Voevoda, bojiū milostiū gospodarū zemli moldavscōi.

Facemū știrea, cu această carte a Domnii Mele, tuturorū cui sî cade a ști, pentru satulū Brosciușil, ce-î pe apa Jiji, la Ținutulū [Dorhoiului], care satu aū fostu dreptu a (*loc alb*) Ruginoae, giupîniasa luî Pavălū Rugină č-aū fostu Comisū, și, înu vreme cîndu aū vinitū Moscaliî asupra puterniciî Înpărîșil, atunce și Ruginî, inpreaună cu giupîniasa luî, aū lipsitu de aice dinu țară și s'aū dusū cu Moscaliî, iară aice, înu urma lorū, rîmăindū datorî la uniî și alți, precumū Rugină, așia și Ruginoae, cu osîbită datorie unulū de altulū, căce ei nič fîcorî inpreună n'aū avutū,—ce întăi Ruginoae, fiindū datoarea cu 120 lei la Sandulū negușitorulū, cu zapisū, osîbită datorii ei, și scriindū zapisulū cumū, de n'arū da baniî, să fie volnicū Sandulū a popri dinu moșiiile ei care i-arî plăcē, și ia, ei neplătindū baniî până aū fostu înu țari, rămas-aū lucrulū sî-șū pliniască Sandulū datoria dinu moșiiile Ruginoae. Și moșiiile Ruginoae aceste fiindū :

Broscăuți, satu întreg, și giumătate de satu de Vijnțe, la Cernăuți. Decî și răpoosatul părintele Calistru, proinū episcopū la Radauți (*sic*), avăndu și Sfinția Sa multă datoriia osibită la Rugină Com[isū], cu giudecata Domnii Sal[e] lui Mihaî-Vod[ă] și cu ispisocū de la Domniia Sa, aū popritū toate moșiile lui Rugină pentru acia datoriia, și, cu moșiile lui Rugină, aū fostu popritū și moșiile Ruginoae aceste de mai susū pomenite. Iară, mai pe urmă, răspundzindū Sandulū neguțitorulū pentru moșiile Ruginoae, că sintu mai de nainte vreme zălojite la dănsulū, și vădzindū și răpoosatulū părintel[e] Calistru zapisulū Ruginoae la mână Sandulū, s'aū tocmitū cu Sandulū, ș'aū plătitū Sfinția Sa și datoriia Ruginoae, acia 120 lei, ș'aū rămasū și moșiile Ruginoae la stăpănire Sfinții Sale

Iară acmū, înū Domniia noastră, sculāndu-să Mihaî zetū Predi Stolniculū, și răspundzindū la Divanū că i să mai cade lui a întoarce banii episcopii Radauților, și să ție elū moșiile Ruginoae, fiindū elū mai aproape niamū Ruginoae, — adecă fāmeia lui iaste nepoată Ruginoae —, stātut-aū la giudecată cu cinstitū părintel[e] și rugătoriulū nostru Sfinția Sa chirū Antonie Mitropolitulū, fiindū Sfinția Sa vechilulū Radauților, și arătāndū Sfinția Sa că, osibitū de datoriia Sandulū č-aū plătitū părintelei (*sic*) Calistru, acelu satu Broscăuți arī fi datū daniia de Ruginoae, cu zapisū, și la m[ă]nistire Sucevița, care moșii a Suceviții sintu iarīși înū sama Sfinții Sale, și acia daniia de acolō de la Moscu aū făcut-o Ruginoae ș'aū trimisū zapisulū aice, — de care lucru, cu giudecata Domnii Mele ș'a totū Sfatulū nostru, așia s'aū alesū: daniia Ruginoae înū sam[ă] si nu să ție, că, șiadzindū ia într'altă țară, nu-l volnică si facă danii pe moșiile denū Moldova¹, și, dinū vreme că și Mihaî zetū Predi aū priimitū si întoarcă elū acia 120 lei, datoriia Ruginoae, și să i să dē una dinū moșiile Ruginoae, gium[ă]tate de satu de Vijnți, pentru acei banī, — Domniia Mea i-amū datu acia

¹ Interesantă afirmație de drept, care aici se întâlnește singura dată. — Pentru fuga lui Pavel Rugină la Ruși după înfringerea acestora la Stăni-lești, v. Neculce, p. 332.

moșia: plătind datoriia, să ții moșia, împreună și cu alte ruțe ce voru întoarce dinu bani. Iar satul Broscăuți, neavându alte pricin, cu driapti cale s'aŭ luatŭ în sam[a] gospodŭ, fiindŭ stăpina satului lipsitŭ de aice dinu țară, împreună cu bărbatulŭ ei, ducându-să cu Moscali în țara lorŭ, dinu vreme ce mai susŭ amŭ pomenitŭ și, întru aceia, iarșŭ m'amŭ milostivitŭ Domnia Mē și, dinu osibiti mila a noastră, amŭ datu și amŭ miluitŭ cu acestu satu Broscăuți, cu morile ce sintu acolo, pre cinstitŭ și credinșosŭ boiariulŭ nostru dumnelu Sandulŭ Sturdze Velŭ Vistjieriŭ¹, pentru a dumisale driaptă și cu credinșă slujbi ce aŭ slujitu Domnii Mel[e] și țărăŭ cu dreptate. Și, fiindŭ și giupîniasa dumisal[e] niamŭ cu Ruginoae, i-amŭ datu dumisale miluire acestu satu, ca să-i fia dumisale acelu satu Broscăuți, cu morile de acolo, driaptă ocină și moșia și uricŭ de miluire, cu totŭ hotarulŭ și cu totŭ venitulŭ, neclătitŭ, nerușitŭ, stătitoriŭ înŭ veci. Așjdire și după a noastră viață și Domnia, înŭ urma noastră, pre cine Dumn[e]dzîu va alege a fi Domnu într'acasti țari a Moldovi, ori dinu fii noștri, saŭ într'altu niamŭ, poftimŭ ca si nu strice daniia și miluire noastră, precumŭ niș noi n'amŭ stricatŭ daniile și miluirile altorŭ răpoasați Domni c-aŭ fostu înainte de noi, ce mai vărtosŭ si aibi a dă și a întări și a milui pentru a sa veșnica pomenire, și nime altulŭ si nu să amestece peste acastă carte a Domnii Mele.

U Iasŭ, vletu 7238 [1730], Marlu 2.

Noi Grigorie Ghica Voevoda.

(Pecete octogonală mică, cu chinovar.)

Vasili Cămărașu
de izvoade.

[Pe V-o, de mîna lui Vasile:] Ispisocŭ de la Măria Sa Grigorie-Vod[ă] pe satŭ pe Broscăuți.

¹ Rudă de aproape a Domnului

XVI.

Noi Grigorii Alecsandru Ghica Voevoda, bojiu milostiü gospodarü zemli moldavscöi.

Credinçosü boeriuluï nostru Gheorghii bivü Velü Sulgerü, vechilü stärostii de Cernäufi.

Îfi facemü ştire că aice ni-au jăluitü Ilii Holbanü, mazilü otü Cernäufi, asupra luï Gligoraşü Volcinschii, totü de acolo, arătändü că, după alte multe giudecăfi č-au avutü la Divanü înü trecuţi ani, l-au totü rămasü pe Volcinschii, după cumü pe largu arată carte de giudecată şi ispisoculü Domni Sale Ioanü Theodorü Voevoda pentru moşie Stroestiï, şi atunce, la Divanü, i s'au luatü şi scri[se]le luï Volcinschii de-a mână, afländu-lü Divanulü că inblä răü, şi că pentru moşie Stroestiï giumatate de satü, după giudecăşile č-au avutü, ş'o stäpäneşte cu pace, darü pentru scrisorile ce i s'arü fi luatü, cu Divanü, acumü Volcenschii le arü fi cerändü la Holbanü. Şi l-au trasü la giudecată şi innainte dum., cerändü scrisorile, şi Holbanü arătändü şi cu giurämäntü innainte dum. că scrisorile nu sântü la dănsulü, şi Holbanü cerändu-şi dresese, s'arü fi încredinţatü cu giurämäntü innainte dum. că nu sântü scrisorile la elü. Şi Volcenschii nu s'au ţinutü odihnitü, şi, cerändu-să la Divanü, li-amü datü mărturie, şi li-amü pusü dzi să vie la Divanü de Sveti Dumitrii. Şi Holbanü la dzi au venitü ş'au şedzutü 40 zile, şi Volcinschii n'au vinit. Care i s'au cercetatü mărturie şi de dum. Velü Logofätü, şi s'au cunoscutü că Volcenschii răü să acolisăşte de dănsulü, şi i s'au datü şi carte gospodü de apărare la mână şi de stäpänitü moşie. Darü, pentru cheltuiala č-au făcutü acumü dinü pricina luï Volcenschii, cerändu-şi dreptate, iată că-ţi scriemü dum. să aducü faţă pe Gligoraşü Volcenschii şi să-i [ie] sama, şi, ce s'a dovidi c'au cheltuitü Holbanü acumü dinü pricina luï Volcenschii, pră la celü puţinü să-i plineşti de la Volcenschii, şi să-lü odihneşti, mai multü să nu fie supărat de cătră Volcenschii,

dându-i și mărturie dum. ca să fi în pace de cătră Volcenschii. Și carte ačasta să stè la mânia lui Holbanu.

Ačasta scriemũ.

Letũ 1765, Oct. 30.

(Pecete mică octogonală, cu chinovar.)

Procițũ Velũ Logofățũ.

XVII.

Pe lĩngă alte vĩnzãri și cumpãrãri la Mogoșești, mai însemnãm :

Aceia din Suceava, 25 Iulie 7149 (1641), prin care «Toaderũ Goianũ și Pãtrașco, fečorii lui Goianũ și alũ Magdãi, dãnũ Ținutulũ Sočavei», dau partea lor, «dã pre ima nostrã, dãsprea Magda» lui «Isacũ căpitanulũ dã Sãnãhãvũ», pentru 18 «lei bãtuși». Marturi: «Coste dã Lucavățũ și Mironũ dã Carabciuvũ (Carapciũ) și Ghiorghie dã acolo și Zahariia dã Mogoșești și fečoru-seũ Gligorie și Sava dã Iugești și Pãntelei Barbovschi dã Becești și Vasilhe dã Gdinești».

Aceia din 7153 (1644-5), prin care «Zaharia fečorulũ Ștefei vãtavului și cu fãmeia mea, cu Irina», vind moștenirea lui Ștefa, care avea act de la Ieremia Movilã, cu parte «denũ stãlpulũ Mãndrei» și cu moara lui Gavrilaš Vornicul «și gũpãneasei dumisale Sãrbãcãi», pentru 150 de «taleri de argintu». Marturi: «Isacũ de Sãnehãũ și Pãntelei Barbovschii și Dumitru Barbovschii și Dumitru Lehacenschii și Vasilie Lehacenschii și Dumitrașco denũ Zãstavna și Ionașco de Sãnãhãũ și Lupulũ Stroesculũ și Vrabie denũ Mamurinți și Pãntea de acolo și Gavrilũ croitorulũ denũ Iași și Chira denũ Sučava».

Acela, din 3 Mart 7157 (1649), prin care «Vasãlca, fata Mãricuței, neapota lui Giamãnu dãnũ Lucavițã», vind partea sa lui Gavrilaš fost Mare-Logofăț, pe 20 de lei. Marturi: «popa Vãsiianũ dãnũ Iucșeni și popa Toadearũ dãnũ Hotini și Costea Vrãnčanulũ și Nistorũ dascalulũ». Scrie «Ilie Droia».

Actul din Iași, 12 Decembre 7216 (1708), prin care Mihai Racovițã întãrește lui «Arsãnie neputulũ Gavii (?)» a treia parte din Mogoșești, cu cartea lui Vasile-Vodã.

XVIII.

În cearta răzășilor pentru partea lor din Mogoșești Grigore Alexandru Ghica iea această măsură la 1776 :

Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, bojiu milostiuu gospodaru zemli moldavscii.

Scriemă Domnie Mea la boerulu nostru Dumitrașcu Potlogu Sulgeru. Iți facemă știri că aicea la Divanulu Domnie Mele s'au giudecatu Marie și cu Ionu Popăsculu pentru o parte dinu moșie Mogoșeștii otu Ținutul Cernăuțulu, ce trage Ionu Popăsculu să ă; cari au fostu a socrulu său Ionu Vladu. Care partu dinu Mogoșești, atâtu cu giudecata starostilui c-au fostu la Cernăuți, dum. Imbo Pah. și Ilii Heresculu, câtu și după giudecata Divanului Domnie Mele, au rămasu să o stăpăniască Marie și Andronicu, pentru părțile dinu Cincău c-au avutu Marie și Andronicu, cari li-au vândutu Ionu Vladu, socrulu acestui Ionu Popăsc[ulu], lui Ștefanu Tabără, Vornicu de Poartă, neavându nicio triabă. Însă Marie și Andronicu să stăpăniască parte dinu Mogoșești a lui Ionu Vladu numai păra cându Ionu Popăsculu le va întoarce părțile loru dinu Cincău, c-au vândutu socrulu său, Ionu Vladu; și, cându le va întoarce Ionu Popăsculu părțile dinu Cincău, atunci să aibă Marie și Andronicu a-i întoarce lui Ionu Popăsculu parte dinu Mogoșești a socrulu său, lui Ionu Vladu; și de acolo înnainte nu să voru mai amesteca Marie și Andronicu la parte dinu Mogoșești a lui Ionu Vladu. Cumu și pentru o moară ce are Toaderu Popăsculu inu Mogoșești, făcută pe parte lui Ionu Vladu, iarăși s'au hotărātu să aibă a da Toaderu Popăsc[ulu] câte doi lei pe anu bezmănu Marii și lui Andronicu, până cându le va întoarce Ionu Popăsc[ulu] părțile cele dreptu a loru dinu Cincău, și apoi Marie și Andronicu nu să voru mai amesteca a lua bezmănu pe moara ačasta, ce va rămăne să s[ă] urmeze de cătră Toaderu Popăsculu precumu să va pută așeza cu acei a căroro va rămăne moșie pe care este făcută moara lui.

Deč, de vreme ce Ionu Popăsculu au rămasu ca să-și cauti

pricina cu fiĉorii lui Tabără Vor[nicu] de Poartă pentru părțile din Cincău ce i-au vândutŭ lui Tabără Ionŭ Vladŭ, socrulŭ acestuia, neavândŭ niĉo triabă,—iată, scriemŭ dumitali să înștiințâzi pe fiĉorii lui Tabără ca să vii acolê la dumnata, și, fiindŭ fași și aceștie, să-i giudecŭ cu bună dreptati, și, precumŭ le veți hotără pricina, să dai și mărturie la parte ce s'a cădea, ca, de nu s'orŭ odihni vre-o parte, ș'arŭ vrê să mai jăluiască, să avemŭ știri. Iarŭ, cândŭ fiĉorii lui Tabără, aflându-să înŭ Cordonŭ, nu vorŭ veni acolê ca să cauți pricina lorŭ, atunci Ionŭ Popăsculŭ va merge la Cernăuți de-și va căuta pricina cu dănșii.

Aĉasta scriemŭ.

1776, Martie 18.

(Pecetea domnească, ovală, cu chinovar.)

Procițŭ Velŭ Logofătŭ.

S'aŭ trecutŭ la condica Divanului.

XIX.

O nouă hotărîre domnească intervine în anul următor :

Copie vidimata.

Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevodŭ, bojiu milostiu gospodaru zemli moldavscoi

Cetindu-să anafurao aĉasta și scoțându-să și la Divanŭ innainte Domnii Mele și și a totŭ Sfatulŭ nostru, atâtŭ pi Marie, câtŭ și pi Ioanŭ Popăscu, ginire lui Ionŭ Vladŭ, Toaderŭ i Filepŭ Gora, și, după cercetare cu amăruntulŭ ce s'aŭ făcutŭ aceștii pricinii di moșii, așe s'aŭ aflatŭ : că dumnealorŭ veliți boeri cu cale și cu dreptate aŭ giudicatŭ, darŭ Ionŭ Popăscu, ginire lui Ionŭ Vladŭ, totŭ neodihnindu-să, s'aŭ rugatŭ de i s'aŭ pusŭ sorocŭ până la Sfetei Ghiorghii, ca să mergă la Cernăuți să-și caute pricină cu fiĉorii lui Tabora, și, di va putê scote părțile dinŭ Cincău a lui Andronicŭ și aceștie Marii, care le'ŭ vândutŭ socrulŭ său Ionŭ Vladŭ, neavându triabă, să aibă a le dă Marii și

lui Andronecū innapoī, și elū să-și ei acē a trie parte dinū Mogoșășți ce aū fostū a socrului său Ionū Vladū ca stăpănire a sa. Decī Domnie Mē nu ne'mū grăbitū atunci a întării anaforao ačasta, ce, după cerire lui Ionū Popăscu, i s'aū pusū acestū sorocū, dāndu-i-să la mână și carte cătră Stolicu Dumitrașcu Potlogū pentru pricină ačasta. Și iată sorocul aū trecutū, și Ionū Popăscu n'aū mai întorsu părțale dinū Cincăū Marii și lui Andronecū Pentru acea Domnie Mē încă asemine hotărāmū și întārimū că, după gūdicata dumilorsale veliilorū boeri, așe să să urmeză deplinū cumū să aratā mai gtosū, și Andronecū și Marie, osăbitū de doi părți ce sântū a lorū, să aibā a țānē și pe ačasta a trie parte ce aū fostū a lui Ionū Vladū, până cāndū va rāscumpāra Ionū Popăscu părțale dinū Cincăū ce aū vāndutū socru-săū, și, rāscumpārāndu-le, și dāndu-le la mână lui Andronecū și a Marii, atunci va intra și Ionū Popăscu stăpānitorī inū Mogoșășți pe a trie parte a socrului său Ionū Vladū.

Intārimū și cu a noastră domniască pecete și iscălitura.

1777, Apr. 5.

Grigora Ghica Vv.

Procit trete Logof.

Prē-İnnālțate Domne. Dinū luminatā poronca Mării Tale, amū luatū sama intā¹ Marie și Ionū Popăsculū, ginire lui Ionū Vladū din Cernăuți, 1 Toaderū Hilipū Gora, toate aceștie dinū Cernăuți, a cărorā pricinā inū acestū chipū este. Adică Marie și Andronecū, nepoți dinū doi frați a lui Ionū Vladū, după multā gūdicăți ce aū avutū la starostii dinū Cernăuți inū acești ani, inū cē mai de pe urmă carte de gūdicatā, ce iaste dinū veletū 1773, Iulie 8, ē-aū aratatū Marie de la Pah[arniculū] Inbo și de la Ilie Heresculū, starostii de Cernăuți, aratā cumū că Ionū Popăscu, ginire lui Ionū Vladū, unchiulū aceștii Marii, trage ca să ia parte denū moșiia Mogoșășți ce este inū Țānu[tu]lū Cernăuțului, de pe unū Ursulū, cu chipū cumū că acelū Ursulū

¹ İntre.

arū fi datū o danie fimei lui, feti lui Ionū Vladū. Și arată starostii cumū că di la acelū Ursulū nicio danie nu s'au aflatū și că, la câte gjudicāți au avutū acelū Ionū Popāsculū mai înainte, nimine di acē danie n'au pomenitū, și cu gjudicatā starostii ca să nu mai aibā a trage Ionū Popāsculū moșiia dinū partē Ursului. Carile Ursulū, di cāndu (*sic*) elū totū unū neam cu Ionū Vladū, au rămasū parte lui la Ionū Vladū, adiverindu-sā starostii de la însuși Ionū Vladū bătrānulū cumū că satulū Mogoșāști imblā inu trii părți, dintre care părți una este călugāriascā, iarū 2 părți au rămasū: una lui Ionū Vladū și alta Ursului. Și aceste 2 părți s'au făcutū totū una; pe care intrā trii frați, adică o parte Ionū Vladū, o parte Andronecū, nepotū de sora lui Ionū Vladū, și alū triile parte Marie, nepoată de sor[ă] lui Ionū Vladū. Și atātū acelū Ionū Popāsculū, cu acē danie ce zice că-i este datā de la Ursulū, cātū și unū Filepū Gora, ce este față, care și acesta imblā cu unū tārǎlogū de la unū Ilie Blenculū, că arū fi și elū neam și arū avē și elū a trie parte inū Mogoșāști, au rămasū de la gjudicatā starostilorū, imbla răū și fără cale; dovedindu-sā aceste [pentru] Filepū Gora dintru anaforā a Divanului, după cumū arată starostii cumū că arū fi fostū și vecinū,—care anaforā să aflā la mână Cāpt. Ionicā Strișcă. Dacă, după carte starostilorū, așē s'au doveditū și așē au gjudicatū: 2 părți dinū Mogoșāști să le stāpāniascā Andronicū și cu Marie, nepoții lui Ionū Vladū, fiindū a lorū drepte, cumū și a trie parte dinū Mogoșāști, ce rămāsesā driaptā a lui Ionū Vladū, și aceia încă o daū lui Andronecū și Marii pentru părțale dinū Cincāū, ce au fostū a lui Andronecū și Marii, și Ionū Vladū, neavāndu triabā cu acele părți dinū Cincāū, s'au sculatū și le'ū vāndutū unui Ștefanū Tabāra Vornicū de Portā.

Prē-Īnnalțate Domne După cercetare noastră, amū aflatū gjudicatā dumisale starostālorū de Cernāuți făcutā cu dreptate, și noi asemine amū gjudicatū: adică o parte dinū Mogoșāști să s[ă] stāpāniascā di Andronecū, alū doele parte să stāpāniascā di Marie ačastā ce este față, cumū și acē a trie parte denū Mogoșāști, iarāși, să s[ă] stāpāniascā di

Andronecū și di Marie, pentru parte dinū Cincăū ce aū vândutū Ionū Vladū, unchiulū lorū, pe care n'aū avutū triabă, până cândū va răscumpăra Ionū Popăsculū, ginirile lui Ionū Vladū, parte dinū Cincăū ă-aū vândut-o socru-săū, și, răscumpărându-o și dându-o la mână lui Andronecū și a Marii, atunci va intra și elū stăpănitorī în Mogoșăști pe a trie parte a socrului său. Iarū cē disăvărșată hotărāre rămāne după cumū a da innaltă înțālepčune Mării Tale.

A Īnnălțāmi Tale plecate slugī. 1777, Martie 12.

Vasāle Razu Velū Logofătū, Dimitrachi Sturza Velū Vornicū, Costandinū Rusetū Velū Vornicū, Ioanū Canta Velū Vornicū, Costandinū Paladii Velū Spatarū, Iordachi Velū Clucerū.

S'aū trecutū la condica Divanului cē de anaforale, de :
Ioniță Pascalū, condicarū.

O hotărāire definitivă fu luată numai în 1814.

XX.

Īn 1721 avea proprietate la Mogoșăști și Ileana Cantacuzino, văduva lui Iordachi :

† Io Mihāi Răcoviță Voevoda, bojiū milostiiū gospodarū zemli moldavscōi.

Scriemū Domnie Mea la creadinčosū boiarinulū nostru dumnealū Dumitru Macrii bivū Velū Banū, starostele de Cernăuți. Facemū știre dumitali că aicia ne arată dumneael Iliana, giupāniasa răpoosatului Iordachi Cantacozino ă-aū fostu Stolnicū-Mare, niște zapise și drease de niște părți de ocini de la satū de la Mogoșăști, ce iaste la Ținutulū Cernăuților, și, fiindū și iastă vreamē tulburatā de cățiva ani, n'aū mai putut să și lea aleagă dā spre alți răziași. De care lucru scriemū dumitali, viindu-ți cartea Domniei Meale, iarā dumneata să te scolī și să miargi singurū acolo la că săliște și să strāngi oamini buni, din susū și dinū gtosū,

megiași și răziași, căți s'orū afla, și, pe zapise și driase ce area dumneaei, să-i aleagī toate părțile câte arū fi avândū,

macarū că dumneaei ni-aū arătatū unū izvodū de 7 zapise cumpărătură totū într'acelū satū, și zisă că s'aū răsăritū, nu le poate afla. Ce aciale să s[ă] lase, numai dumneata, pe cătū arū fi față, pe atăta să-i hotărăști dumneata, și, atuncia cândū li-arū afla, ș'a hotără și acialea. Și, așa pecumū veī hotără dumneta, sī puī și pietrea, și să fac și mărturii dinū semne inū semne, să o dai la mănule dumisali, să o aducī aicia, ca să i să facă și de la Domnie Mea întăritură.

Acăsta scriemū.

U Iasū, ltū 7229 [1721], Iulie 13.

(Pecete rotundă, mare, cu chinovar.)

Ioanū Cantacuzino Velū Spat., netămplându-să Velū Logofătū.

[Pe V-o, nou:] Antohi Luță.

Încă în 1794 Matei Costachi, fratele Mitropolitului Veniamin, își avea partea de moșie, de la bunică, Ilinca Cantacuzino,— Cantacuzină fiind și mama Costăcheștilor:

Noi Mihailū Constandinū Suțu Voevoda, cu mila lui Dumnezeū Domnū țării Moldaviei.

Domnii Mele prinū jalobă ni-aū arătatū credinçosū boeriulū nostru dumnealū Matei Costache bivū Velū Pah[arnicū] cumū că moșie Mogoșăști de la Țănutulū Herții arū fi a dumisali, cu scrisori; pe carea moșie o trage de pe moașa dum[isal]i Băniasa Ilinca Cantacuzeni, și acumū de vre o cătăva vremi numita moșie s'arū fi stăpănindū de cătră alții, fără ničo dreptate. Pentru carea aū făcutū cererea d[umnea]l[ui] Pah. ca să aibă gūdecată la Divanū cu acie.

Dreptū aceia, prin aciastă cartea a Domnii Mele să pune sorocū acelorū ce stăpănescū numita moșie Mogoșăști, ca la doizăci și cincī zile a aceștii curgătoarea lunī Fevruarū negreășitū să să afle la Divanū, cu scrisori dovezi ce vorū fi avândū, ca să răspundă la pricina arătată Căci, neviindū

la sorocul ce li să pune, vorū fi aduși cu zapciū și vorū da și ȃobotē.

Aciasta poroncimū.

1794, Fev. 6.

(Pecete ovală, cu chinovar:
«Io Mh. Cst. St. Vv. 1793».)

Proctū Velū Logftū.

[Pe V-o:] Trecutū inū condică.

Prē-Īnālțate și și multū milostivi Doamni,

După jaloba ce amū datū Īnnālțamiī Tali pentru moșie Mogoșăștiī dī la Țănutulū Herțāī, ce o tragū dī pī moașă-mē Băneasă Ilinca Cantăcuzāni, cu scrisorī, și s'aū făcutū carte gospodū cātră aceī ce o stăpănescu, ca să vii, la luminatū Divanulū Mării Tale să mă giudecū, și, după ĩnștiintare, ce amū luatū, numita moșăe să stăpănești dī cātră direxiia Sfântulū Ilie dinū Bucovina, și, fiindcă derecturu să află aice inū Eși pentru o giudecată ce are pentru moșie Ibăneștiī și Ștubeenīī, mă rogū Īnnālțamiī Tale să fiū rānduitū să mă giudicū, ca să-mī iasă dreptate. Și mare pomană a fi Īnnālțamiī Tale.

A Īnnālțamiī Tale

p[r]ē-plecată slugă:

Mateiū Costache Pah/arnwū/.

Dum. Velū Vornicū za aprozi, să să cercetezi pricina aceasta de cātră damnealorū veliīī boerī. A. Doniĉ Med|elnicerū].

'94, Fev. 26.

XXI

Ca proprietarī la Mogoșești, pe locul luī Caniuca, apare ĩncă din 1718 familia Volcinschi, cum s'a văzut mai sus:

† Noi Mihaī Răcovițā Voevoda, bojiū milostiū gospodarū zemli moldavskoī.

Scriemŭ Domniia Mea la boiariulŭ nostru dumnealŭ Lupulŭ bivŭ Velŭ Vist[ierŭ], staroste de Cernăuți. Facemŭ știre că aicia la Domniia Mea jălui Ghiorghită Brahă pe Vasilie Volcenschie, zicândŭ Ghiorghită Brahă că, avândŭ elŭ o parte de moșie, cari-I iaste de cumpărături de la Peatria Caniuca, înŭ săliște înŭ Mogoșăști, pecumŭ vădzumŭ și zapisulŭ de la Caniuca și carte de luatŭ de a dziaci pe acia moșie de la Neculaŭ-Vodi, iarŭ acmŭ dzise Ghiorghită Brahă cumŭ să scoală Vasilie Volcenschie și va să-lŭ scoață dinŭ moșie afarî. Decî să-I chemî dumneata față și s[ă] le iaŭ sama foarte cu dreptate, și, de va avia Volcenschie nescare zapise scriindu pe acia parte de moșie, elŭ vă ținia moșie. iarŭ, de nu va avia zapise ca cealia va lipsi dinŭ moșie și-și va ținea Ghiorghită Brahă moșie' pe zapisulŭ luŭ de cumpăratură. Și, pecumŭ arŭ fi mai cu dreptulŭ, așea să-I așădzi dumneta acolo. Iarŭ, neputându-să așădza, și s'arŭ trage aici la Divanŭ, să li daŭ dzi să vie de față, și cu o mărturie, pe poviaste lorŭ, viindŭ aicia la Divanŭ, să avămŭ știre.

U Iasŭ, lt. 7225 [1717], Iulie 24.

(Pecete mare, rotundă, cu chinovar.)

Velŭ Logftŭ uclŭ

Toaderŭ' Orheianulŭ.

[Pe V-o:] Mogoș[e]știŭ.

Iordachi Cantacuzino, care moștenise Mogoșeștiŭ de la omonimul ce o adăugise la întinsele luŭ moșii, dăduse această moșie de zestre luŭ Vasile Costachi. Acesta o făcu danie mănăstirii Horecea din marginea Cernăuților. La 1778 egumenul se plînge că veciniŭ s'au așezat la Mogoșești, și Domnul iea o hotărîre :

Noŭ Constandinŭ Dimitrie Muruzŭ Voevoda, bojiiŭ milostiiŭ gospodarŭ zemli moldavscol.

Să face știre cu această carte a Domnii Meale că la veletŭ 1777, înŭ vreme Domnii răposatuluŭ Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, dândŭ jalobă atunce rugătoriulŭ nostru

Artimonu, igumenul mănăstirii Horecii de la Țănutul Cernăuțului, pentru satul Mogoșești, totu de la acel Țănutu, carele iaste datu danie mănăstirii de la raposatul Banul Vasilie Costache, cu scrisoare diru letu 7269 [1761], Mai 28; ce l-au avutu și Banul Vasilie Costache de zestre de la socrul său, Spat. Iordache Cantacozinò Pășcanu, cu toate scrisorile ceale vechi; și, pentru că moșia ačasta de la o samă de vreamă să afla înpresurată de alții, cerșindu numitul igum[enul] dreptate, s'au fostu rânduitu, cu carte gospodū, la Stol[niculul] Dumitrașcu Potlogū, ca s[ă] facă cercetare moșii aceștie, atâtu dupi scrisorile măn[ă]stirii, câtu și a celoru de spre cari să afla moșia înpresurată. Care numitu boeri, după cercetare č-au făcutu prinu mărturiia sa, au înștiințatū că la satu la Mogoșești pe alți răzeși n'au găsitū, fără numai pe o Marie Sorocenița, ce să află inu Cordonū, și pe unu Andronecū. Pe care numita femeae, prinu știre dregătoriulu de la Cernăuțu, arată Stol. Potlogū că au adus-o de față innainte sa, să răspundă cu ce stăpânește inu satul Mogoșești. Și la dānsa alte scrisori vechi nu s'au găsitū, fără numai o carte de giudecată de la dum. Banul Gheorghie Sturze, dinu vreamă č-au fostu statu la Cernăuți, č-au avutu ia giudecată cu niamurile ei; de care giudecată igumenul de Horecia nicio știre n'au avutu, nici au fostu față. Și, după cumu au datu samă Sorocenița, i-au cursu giudecata, și, cu acea carte de giudecată vindū la Eșu cu niamurile ei, i s'au întăritu giudecata și cu anaforā, inu care s'au fostu hotărātu dinu satul Mogoșești dooi părți să ție Sorocenița cu Andronicū și a trie parte numai să ție mănăstirea Horecia, și cumu că cu acē giudecată s'au întunecatū dreptate măn[ă]stirii, fiindcă scrisorile măn[ă]stirii mai totu satul incheae. Și Sorocenița, vāzindū că scrisorile măn[ă]stirii sintū bune, altă pricină n'au mai pusū, ce numai au zisū că are și ia scrisori vechi, și, ca să prelungiască giudecata, ș'au pusū vadea că va veni cu scrisorile, și la vadea n'au venitū. Și, aș', ia fiindū inu Cordonū, pe dānsa la giudecată n'au putut-o aduce, și igum[enul] încă n'au pututū să între la

stăpânire moşii, fiindu la mâna ei anafora întărită de răposatul Domnu.

După aceasta, în multe rânduri acea Soroceniţă, fiindu cerşută la gîudecată de numitul igumenū, şi ia totu pricinindū ca să nu iasă la gîudecată, aū făcutū vechilū dinū parte ei pe unū Ionū Popăsculū şi pe Toaderū, feçorū lui Ionū Popăsculū, dinū Mogoşeşti, însuşi pe acei de la cari luase ia acele dooi părţi dinū moşie Mogoşeşti cu gîudecata Banului Gheorghie Sturze şi cu anaforoa de susupomenită. Cari numiţi oameni, în anulū acesta, la trecuta luna lui Fevruarie, împreună cu vechilulū igumenulū de Horece, dicheulū Theofilactū, viindū aice de aū stătutū de faţă la Divanū înnainte dumilorsale veliilorū boeri şi arătândū ei la gîudecată cumū că acele dooi părţi dinū moşia Mogoşeşti arū fi a lorū drepte baştine părinţeşti, dinū scrisori c-aū arătatū ei n'aū eşitū niciunū adevărū, nici s'aū cunoscutū să aibă vre o dreptate. Iarū dinū scrisorile măn[ă]stirii s'aū aflatū că puţinū nu să cuprinde totū satulū ; care şi asupra acei rămăşiţe de locū aū arătatū vechilulū măn[ă]stirii alte zapise, care răspundū pe părţi cătū să vorū alege. Şi aceasta numai aū datū pricină de n'aū făcutū gîudecata curmare, ce s'aū rînduitū cu carte Domnii Meale iarăşi la Stol. Potlogū şi la ispravniculū de Cernăuţi ca să cerceteze să afle cu dovadă înū căţi bătrâni aū imblatū totū satulū acesta şi, pe urmă, după scrisorile măn[ă]stirii, pe cătă parte vorū cuprinde, să o aliagă şi să o hotărască, şi, de va mai rămănē locū necuprinsu înū scrisorile măn[ă]stirii, cine va scoate pe urmă dovadă asupra acelu locū, acela să-lū stăpăniască.

Acumū darū, de iznoavă viindū aice şi o parte şi alta, şi iarăşū eşindū înnainte dumnealorū veliilorū boeri la Divanū, după această de acumū mai de pe urmă şi cu amăruntulū cercetare ce s'aū făcutū, dreptate măn[ă]stirii Horecii s'aū luminatū şi pe oamenii aceştie s'aū doveditū că aū fostū acolisitorī.

Întăi, dinū mărturiia Stol. Potlogū şi a Pit. Costache ispravniculū de Cernăuţi, dinū 29 a trecutei lunī lui Iunie,

care arată că oamenii aceştie nicio dovadă, cu scrisorî saŭ cu marturî, la zisele lorŭ nu s'au aflatŭ, fără numai zise dinŭ gură. Iarŭ, după scrisorile mân[ă]stirii, făcându-să şatulŭ înŭ trii părţi, adică 60 jirebiŭ, s'au cuprinsu 51 polŭ jirebiŭ şi au rămasŭ 8 polŭ jirebiŭ deosebitŭ asupra altorŭ 5 zapise ce scriŭ vânzare pe părţi dinŭ Mogoşeşti, cătŭ s'arŭ alege. Precumŭ şi asupra răspunsului acestorŭ oameni, pentru stăpănire veche, arată nunişii boeri că, întrebându pe toţi megieşii, au eşitu numai unŭ Ilie Holbanŭ, mazilŭ, şi au zisŭ că de 40 anŭ i-arŭ [fi] apucat pe aceştie stăpănindŭ înŭ Mogoşeşti, care numai la mărturie unŭ omŭ nu poate să stē nicio giudecată.

Alŭ doile, că aice la Divanŭ, întrebaţi fiindŭ ei de mai au niscaŭ dovezi saŭ marturî, au mai scosŭ înaintea dum[nealui] Velŭ Logftŭ marturŭ dinŭ parte lorŭ pe unŭ Ionŭ Brahă, mazilŭ, de la Cernăuţŭ, pre carele întrebându-lŭ dum. Velŭ Logftŭ înŭ ce chipŭ ştie pricina aceştii moşii, şi de cine ştie că s'au stăpănitŭ, elŭ întâi au arătatŭ că pe aceşte şi pe părinţii lorŭ i-au apucatŭ stăpănindŭ şi dejmuindŭ. Iarŭ, la urmă, zicându-i dum. Velŭ Logftŭ de poate elŭ să incredinteze cu giurământŭ de ştie că au stăpănitŭ aceştie şi părinţii lorŭ, cu stăpănire întriagă şi nesmintită, şi cumŭ că arŭ fi driaptă a lorŭ acea parte ce o cuprinsese ei, numitulŭ Ionŭ Brahă n'au priimitŭ să ia giurământu şi au întorsu cuvântulŭ într'altŭ chipŭ, zicândŭ cumŭ că ştie că această moşia să stăpăniă într'o vreme şi de Păşcanulŭ, însă mai de multe ori să afla pustie şi necăutată de spre Păşcanulŭ, şi oamenii aceştie, cumŭ şi părinţii lorŭ, fiindcă să afla acolo aproape megiaşii, cândŭ ei vedē că de spre Păşcanulŭ nu să caută moşia, atunce găsiē şi ei vreme de să întindē cu stăpănire şi c-o putē apuca de pe moşia. Iarŭ că arŭ fi avutŭ ei vr'o dreptate asupra moşiei, au zisŭ că nu ştie. Şi la această mărturie a lui Brahă înaintea dum[nealui] Velŭ Logftŭ s'au întâmplatŭ faţă Irimie, igumenulŭ de Dancu, şi dum. Iordache Velŭ Clucerŭ.

Alŭ triile, că, după mărturie lui Brahă, mai întrebându-i dum. Velŭ Logftŭ ce mai au mai multŭ a răspunde, ei au

rămasă fără de răspuns. Apoi singuri, pe urmă, au arătat adevărul înaintea dum[isal]ji Velu Logftu, cum că ei alte dovezi nu mai au, nici moșie în Mogoșești nu au, ce cu străbătute s'au acolosită până acum de moșia măn[ă]stirii, cum pre largu arată și scrisoare loră ce-au dată la mână igumenului măn[ă]stirii Horecei, care iaste încredințată și cu iscăliturile a dum[isal]ji Velu Logftu și a dum[isal]ji Ioniță Cant. Velu Vor[nicu] și alții cine s'au mai întâmplat. Și, la urmă, au căzut ei cu rugămintă către dicheul mănăstirii pentru o morișcă ce-au fostă făcut-o ei în părul Mogoșeștilor, fiindă făcută cu a loră ostentală, să li-o lasă lor, să le fie pentru hrana caselor lor, să nu o dea la alți străini, iară adetiul morii dină an înă an să-l dea ei la măn[ă]stire, tocma ca și unii din străini.

Osebită că, și pentru ce pricină s'au îndemnată ei de au trasă gudecată cu măn[ă]stire Horece, au arătat zicându cum că acea Soroceniță care de la dăniș luase acele 2 părți de moșie din Mogoșești cu gudecata Banului Gheorghie Sturze pentru o parte a ei de moșia ce-au avută în Cincovă și aceștie i-au fostă vândut-o, cum că ei de atunci au știută că nu li să ia driaptă moșia loră, căci moșie era a măn[ă]stirii, iară nu a loră, și, pentru că-i lipsise pe dăniș Sorocenița din stăpânire Mogoșeștilor, nu avă ei nicio părere de rău. Acum, după ce Sorocenița s'au strămtorită de către măn[ă]stire, văzindă ia că scrisorile măn[ă]stirii sântă bune și numai cu anaforoa aceia ce avă ia nu pută să stă înpotriva scrisorilor măn[ă]stirii, i-au făcută pe dăniș vechii, să stă la gudecată cu igumenul, făgăduindu-le că, de voră isprăvi ca să ia moșie, îi va priimi să stăpâniască cu dăna frățește, atât pe parte ei, cât și pe parte acelu Andronic, fiindă mortu. Și, așa, cu acest chip, s'au sculată ei de au trasă gudecată cu măn[ă]stire, după îndemnul și făgăduiala Soroceniței. Și, după această mărturia a loră, au căzut și Sorocenița dină toată dreptate ei, și carte de gudecată de la Banul Gheorghie Sturze, cum și anaforoa ce-au fostă la mână ei, au rămasă fără lucrare, și,

oricând și la a cui mână s'arū ivi vre odată, înū samă să nu să fie.

Deci darū, văzindū Domniia Mea cumū că toate umbletele acestorū oameni dintru începutū aū fostū cu viclesugū păn' acumū ĉ-aū venitū însuși ei la adevărū, după dreptate măn[ă]stiriī Horecei ce s'aū luminatū acumū, pentru aceae iată darū, prinū carte aĉasta a Domnii Meale, dāmū și întărimū sfinței măn[ă]stiriī Horecei pe numita moșie Moșeștiī, să aibă a o stăpāni după scrisorile ce are și după drepte hotarāle ei, cu totū venitulū dinū totū loculū, ca pe a sa driaptă ocină, înū veci, cu pace și fără nicio supārare, și cartea aĉasta a Domnii Meale să-i fie întăriturā statornică și neclintitā nicī odinioarā, întru care s'aū pusū a noastră domniascā iscāliturā și pecete. 1778, Iulie 14.

Io Costandinū Dimitrie Voevodū.

(Pecete rotundă, cu chinovar.)

Proĉtū Velū Logftū.

S'aū trecutū la condica Divanului
de Ionițe condicarū.

XXII.

Īncă de la 6 Octombree 7262 [1753] Gligoraș Volcinschie se judecă la Domnie cu «Ilie Holbanū mazilū de la Ținutulū Cernāului». Fiecare avea cite jumātate din satul Stroiești, «pe apa Prutului». «Care moșie», zicea Holban, «este și hotărātā prinū mijlocū înū doi, de moșiī lorū». Se plîngea același că vecinul îi «întrā înū parte». Domnul, Mateiū Ghica, poruncește să fie sorocit Volcinschie «cu scrisorī și hotarnica veche»: altfel, «i s'a trimete unū gospodu și-lū va aduce cu cibote».

Peste citeva lunī, Volcinschie, simțindu-se împresurat de răzāșiī de la Lehācenī, se plînge Domnului, care dā aceastā delegație:

† Io Mateiū Ghica Voevoda, bojiū milostiiū gospodarū zemli moldavscoī.

Scriemū Domnie Mē la cinstitū părintele și rugătoriulū nostru chirio chirū Dosofteiū, episcopulū de Rādăuți, i la

credinçosu boeriulu Domnii Mele Ghiorghii bivu Velu Armaşu, starostele de Cernăuţu, sãn[ă]tate. Vã facemũ Domniia Mẽ inũ ştire cã aice ni-aũ datũ jalobã Gligoraşu Volcinschi, mazilũ de acolo, de la acelu Țãnutũ alũ Cernăuţilorũ, asupra unui Ilie Holbanũ, totũ de acolo, zicãndũ cã, avãndũ elũ gũm[ă]tate de satu de Stroeşti, parte de susũ, ce esti pe apa Prutuluĩ, intr'acelu Țãnutu a Cernăuţuluĩ, care moşii se hotãrãşte dinũ susũ cu Lehãcenĩ şi pe dinũ gĩosũ cu Noosãliţa, ce esti de raeoa Hotin[u]luĩ, pe care moşii aũ arãtatu Gligoraşu Volcinschi şi o hotarnicã vechi. dinũ veletũ 7177 [1669], Av[gustũ] 23, dupã cumũ dove[de]şte şi ispisoculũ ce ari la mãn[ă] pe acẽ hotarnicã de la rãposatulũ Ilieşu Alexandru-Vod[ă], ce scrii cã aũ hotãrãtũ acẽ gũm[ă]tate de satu de Stroeşti, parte de susũ, unũ Pãtraşcu Comisũ, ce aũ fostũ Logftũ, şi acmũ are mare împresurari pe dinũ susũ, de cãtrã rezeşii de Lehãcenĩ, şi pe dinũ gĩosũ, de cãtrã Ilie Holbanũ, şi, dãndũ elũ jalobã la Domnie Sa Costantinũ-Vodã Rãcoviţã, i s'aũ datũ carte gospodũ la Vasilachi Crupenschi, ce aũ fostũ staroste la Cernăuţu, şi la Stroescu Comisũ şi la Manole Cãp[i]t[anũ], ca sã meargã şi sã îndrepteze hotarãle acestui gũm[ă]tate de satu ce s'aũ zisũ mai susũ, dupã hotarnica cẽ vechi, dupã cumũ aũ stãpãnitũ moşii şi pãrinţãi lorũ. Şi, mergãndũ sã caute hotarãle satuluĩ, i-aũ fãcutũ mari strãmbãtate, dizgropãndũ unũ hotarũ ce esti scrisũ întâiũ inũ hotarnicã, care aratã cã cautã dreptũ la Prutũ, şi aũ sucit-o di o palmã şi dooi degite inũ susũ, inũ hotarulũ luĩ, mutãnd-o şi de o şcheopã innainte; care i-aũ cuprinsu loculũ pãn' aproape de casa luĩ, şi aũ mai pusũ şi alte dooi petri hotarũ. Şi, mai dãndũ elũ jalobã, pentru strãmbãtate ce i s'aũ fãcutũ, iarã la Domnie Sa Costantinũ-Vod[ă] Racoviţã, i s'aũ fostũ datũ altã carte la dum. Jit. Ionũ Iamandi ca sã meargã sã cerceteze şi sã îndrepteze hotarãle acii moşii, şi, neputãndũ mergi la acẽ vrem[e], aũ rãmasũ totũ împresuratu. Şi, mai venindũ de iznoavã, aũ mai datũ jalobã şi Domnii Mele, şi iarũ i s'aũ datũ carte Domnii Mele la Jãt. Ionũ Iamandi, scriindũ numai sã meargã sã-i îndrepteze hotarãle, şi dinũ susũ şi dinũ

gîosû, acei moşii. Şi, mergîndu, n'au stîutû să-lû îndrepteze, ce mai vîrtosû au întăritû mărturie lui Crupenschi. De care să plîngi de mare strămbătate şi împresurari ce i-au făcutu, luîndu-i şi cheltuială trei galbeni ungureşti, cerşîndu dreptate de la Domniia Mè, într'acista chipû: zicîndu că esti unû Ciomărtanû călugărû şi unû Neculaiû Holbanû, carei zise că aceştiia au stăpănitû acè moşii 40 şi mai bini de anî şi ştiû (to)toate hotarăle aceluî satu, şi dinû susû şi dinû gîosû, şi, de vorû gîura aceştiia cumû că-î bună acè hotărătura, şi dinû susû şi din gîosû, elû încă să va priimi şi va fi odihnitû după gîurămîntulû lorû.

Pentru care iată că scriemû Sfinţai Tale, luîndu carte Domnii Mele, să vă adunaţi la unû locû cu starostele şi să trimiteţi să aducă pe Ilie Holbanû. şi pe rezeşii de Lehăcenî, şi pe acelu Ciomărtanû călugărulû, şi pe Neculaiû Holbanû, şi, aşè, fiindû cu toţai de faţă, să le luaţi sama foarte cu amăruntulû şi cu bun[ă] dreptate pe scrisorî cine ce va arăta, şi pe mărturiî a oamenî bunî, de credinţă, care vorû fi ştiîndu dinû vechiû cumû au înblatû hotarăle aceluî satu, dîndu-le întăiû blăstămulû Sfinţai Tale, căroră vorû şti adevărû şi nu vorû mărturisă. Şi, de să vorû îndrepta hotarăle satului după cumû au înblatû mai d'inainte şi au avutû strămbătate de spre acelu Ilie Holbanû, cumû şi de rezeşii de Lehăcenî, atunci să-i apucaţi şi să-i pliniţi toată cheltuiala cătă să va dovedi că au cheltuitû Gligoraşû Volcenschi; iară, [ne]putîndu-să îndrepta nici într'unû chipû dinû scrisorî sau dinû mărturiî, atunci să rînduiţi pe aceşti de mai susû arătaţi cari îi ceri elû gîurătorî, să gîure, şi după gîurămîntulû lorû va rămîne şi jăluitoriulû acesta de a stăpăni, şi, după cumû să va alege gîudecata, după dreptate şi după hotărătura să daţi şi carte de gîudecată. Iară, neodihnîndu-să vre o parte după gîudecata şi aşezare ce veţi face, să le daţi zi de sorocû, şi să vin de faţă la Divanû.

Ačasta scriemû.

Ltû 7263 [1765], Maiû 20.

(Pecete mare, rotundă, cu chînovar : «Io Matei Ghica Voevod, bojieî milostniû gospođarû zemli moldavskoî, 1753».)

Velû Logîtû.

Procesul cu Holban urmă însă, și Volcinschie pierdea. El, îndărătnicindu-se a face plîngerî, Ioan-Vodă Callimachi găsi cu cale a-l aplica o pedeapsă puțin obișnuită: „*surgumirea la casa lui*“.

† Noi Ioană Theodoră Voevoda, bojiu milostiu gospodar zemi moldavscoi.

Credinçosu boeriu Domnii Meli dum[neata] Enăcachi bivū Velū Pah[arnicu], staroste de Cernăuți, îți facemu știrea pentru multă pără și giudecată c-au avutu Ilie Holbanū, mazilū, și cu Gligorașcu Volcinschii de acolo, pentru pricina moșii Stroești otū Cernăuți, cari, după toati giudecățile, s'au fostū totū datū rămasū pi Gligorașcu Volcinschii, și, neodihnindu-să cu atâte giudecăți, zicândū că ari oareacari strămbătati, s'au cercetatū dintru 'ntăiu înainte Domnii Meli și a totū Sfatulū nostru toată pricina ace moșii și, aflāndu-să că n'ari nicio dreptate la jaloba lui, s'au datū rămasū dinū toată giudecata, poroncindū de s'au și surgunitū la casa lui. Ci darū iată că-ți scriemū, ci s'a dovedi cu dreptati cheltuiala lui Ilii Holbanu și ciubotile c-au datū omulū gospodū, să îplinești de la Gligorașcu Volcinschii, orū cu ce'i găsi la casa lui, și să-lū odihnești cu dreptate acolo. Într'altū chipū să nu fii, — că așe este poronca Domnii Meli.

7268 [1760], Iul. 1.

(Pecetea octogonală, cu chinovar.)

Prociū Velū Logftū.

Volcinschie aștepta numai împrejurări nouă pentru a începe iarăși cu pîrile. Crezu că va fi ascultat mai bine de către Grigore Alexandru-Vodă Ghica, a căru dreptate era vestită. Se plinse înaintea lui că vecinul i-a «sucit o piatră hotarū».

Ghica nu fu însă mai răbdător decît înaintașul său Ioan Callimachi. El hotări ca, adevărindu-se această «sucire», vinovatul să capete «100 de bețe»; dar, în casul contrar, și bețele și cheltuiala să cadă asupra lui Volcinschie, care s'ar fi «acolisit rău» de vechiul său protivnic:

† Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, bojiu milostii gospodaru zemli moldavscoi.

Credinçosu boeriu Domnii Meli, dum. Ghiorghe bivu Velu Sulgeru, starosti de Cernaui, i boeriu nostru Stefanu Tabara Vor[nicu] de Poarta, i Capitu. Ioni Beldimanu, i Capitu. Dumitrascu Potlogu, va facemu stirea ca Domnu Meli au jaluitu Ili Holbanu, mazilu, de acolo, de la Cernaui, asupra lui Grigorasu Volcenschii, iarasi de acolo, pentru moşia Stroeşti de la Tinutul Cernauiului, pentru ca, zicandu Grigorasu Volcenschii cum ca Ili Holbanu aru fi sucitu o piatra hotaru dinu mijloculu moşii ce esti di spre Prutu, si, cu ace piatra c-aru fi sucit-o Ili Holbanu, aru fi luindu Holbanu catava moşia dinu parte lui Volcenschii, si, avandu ei giudecasi mai innainte la Divanu si la alti Domni, totu pe Volcenschii l-au datu ramasu. Cari si asta iarna, la luna lui Fev[ruarie], au fostu datu jalba si Domnii Meli Volcenschii, totu pentru acasta pricina, si, oranduindu-i Domnie Me la dum. veliiti boeri, dum. boeriu de ace nu l-au pututu hotara giudecata, si, cu carte Domnu Meli, i-amu trimisu acolo la dum. starosti, ca sa oranduesiti dum. 3. 4 mazili, oamenii de credinta, cu frica lui Dumnedzau, sa margi acolo, si alti scrisori sa nu cauti, far' de catu numai suretulu di pe ispisoculu lui Ilesu Alexandru-Voda, intaiu acela sa-lu cauti, cac acolo arata toati semnile moşii, carele cata parte are, si care piatra inu ce locu esti, si incotro cautu, si dupa acelu ispisocu sa urmezi, si, dovedindu-sa ca aru fi ace piatra sucita, sa pu pe Holbanu sa-i dai 100 de beţe, si sa de si cheltuiala lui Volcenschii c-au cheltuitu; iaru, nefindu piatra sucita si s-aru fi acolisindu Volcenschii rau de Holbanu, sa pu pe Volcenschii si sa-i dai 100 beţe, si sa de si toata cheltuiala lui Holbanu, ce sa dovedi c-au cheltuitu, cumu li scria si zapisale, pentru ca sa sa parasasca de a mai jalui rau si far' de cale, sa ia sfarsitu pricina, si nici pana acumu n-au luat curmare

Pentru aceia, iata ca acumu va scriemu, vazindu carte Domnii Meli, negresitu sa mergi acolo la starea loculu moşii, la acelu hotaru, sa faceti cercetare cu amaruntulu,

în frica lui Dumnedzău, cu dreptate, și care parte s'a dovedi c'au înblat rău și fără cale, dum[neata], staroste, vii urmă după cum arată mai sus și după zapisăle lor; și în scurtu să așem știrea cum au luatu sfârșitu acastă pricină, iar să nu mai fia altă lungirea.

Aăsta scriemu.

1765, Sept. 19.

(Pecete octogonală, mică, cu chinovar, din 1764.)

Procițu Velu Logftu.

XXIII.

Stăpînirea călugărilor nu fu îndelungată. La 1798, 20 Mart, stăpîn era, cum am văzut, la Mogoșești, cuprinși de la 1775 în Ținutul Herței, Matei Costachi Păharnic, care, «având trebuință de bani», scotea moșia «la sultan-mezat în vânzare de istov, prin țidul domniască», «satul întreg, cu lăcuință de oameni și cu mori», în lungime de 1.700 stinjen domnești și lățime de 1227». După strigare de cinci luni ce s'au strigat, atât pe toate ulițele orașului Eșii, cât și în Divanul domnesc, «se face hareci în Divan asupra» biv Vel Clucerului Ștefan Holban, care oferise 14.050 de lei (10 August). Cartea domnească se dă la 25 Octombrie, și ea constată și vânzarea, în aceleași condiții, pentru aceleași «neconținute supărări de spre creditor», a Vascăuților din Ținutul Soroca.

Peste vre-o zece ani niște răzeși bucovineni cer însă moșia :

De la Divanul Cnejii Moldaviei,
cătră cinst. dumneal Clucer Ștefan Holban.

Pentru moșia Mogoșești de la Ținutul Herței, cari ai cumpărat-o dum. de la răposatul Post. Matei Costachi, asupra cării moșii încă de la anu 1805 au pornit aice jalobă doi lăcuitori din Bucovina, anumi Ianachi Istrătuță și Gheorghii Părnagă, cu arătare că numita moșie, fiind driaptă a lor cu scrisori, cu nedreptate s'ar fi vândut de cătră răposatul boer și, fiind trebuință a să încredința giudecata din scrisorile ce și s'au dat de cătră vnzătorii, de au fost moșia driaptă a sa, sau ba, atunce

după acei d'intăi jalobi a numiților sudii s'au scrisă carte Departamentului Pricinilor Streine cătră ispravnici Herțif ca să trimată aice còpii încredințate de pe toate scrisorile ce vei fi avându luate de la răposatul Post. Matei asupra moșii aceștiia. După care, făcându-să urmare, s'au trimisă la Departamentă câteva còpii; căroră făcându-li să acumă cercetare, s'au văzută că sintă arătătoare numai de pe niște scrisori noă, următoare dină Domnie răpousatului Domnu Mihai Suțulu Voivodă și încoace, iară de pe alte scrisori, vechi, nică còpii nu s'au văzută. Dină cari aceste scrisori giudecata nu s'au putută încredința desăvârșită cumă că numita moșii ară fi fostă driaptă a răposatului boeriă, și, fiindcă, atâtă dină zapisulă său ce țu-au dată de vânzare, arată că, împreună cu scrisorile noă, ț'ară fi dată și scrisori vechi, cumă și dumnealū Vorniculă Șarbanū Negelū arată că trebui să fii scrisori vechi date de cătră răpousatulă fratele dumisali, avându moșiiia acasta de baștină, spre descoperire adevărului, și s'au trimisă carte de blăstămă ca să arăți toati scrisorile. Și și să scrii să mergi la ispravnicie Ținutulă, unde vei fi chemată, după osăbită carte ce li s'au scrisă, și, acolò, ascultându carte de blăstămă, să arăți toate scrisorile, vechi și noă, ce vei fi avându asupra moșii aceștiia. De pe care scoțându-să asămine còpii, să s[ă] trimată aice, ca, prină cercetare giudecății, să s[ă] facă punere la cale după dreptate, fără a să asupri vre o parte.

1809, Ghenari 17.

Balșu Logft., Jordachi Roset Vist., Sturza Vormc, ... Post.

[Pe V-o:] De la Divanulă Cnejii Moldovvei cătră cinst. dumnealū Cluceră Ștefanū Holbanū.

XXIV.

O danie a lui Constantin Neniul.

Ca soț al Agnesei Kálnoky, ca epitrop al fiului ei, din care se trag represintanții mai noi, așa de cunos-

cuți, ai acestei familii¹, e cunoscut boierul Constantin Neniul. El se înfățișează în actul ce urmează ca proprietar la Preutești din județul Dorohoiu :

Costandinu Costinu Neniulü bivü Velü Pah[arnicü] înștrințazu cu ačastă adeavărată scrisoare a më la mâna dumisale nepoatei mele Saftii, ficeii surorii mele Ancuții, că, neavându eu fiu dinü trupulü mieü, m'amü înduratü și amü datu danie giumătate de satu de Preutești, ce sântü la Ținutulü Neamțului, pe apa Moldovii, nepoatei mele Saftii, cu vecinü și cu totu vinitulü dinü totu loculü. Care acestü satü de mai susü numitü imi este și mie de la părinții miei, ce mi s'aü vinitü inü parte më. Decü, dupe cumü celoralalți nepoți amü făcutü parte dinü moșă, amü făcutü și nepoatei Saftii parte acastă giumătate de satü de Preutești; iarü pe giumătate de satu de Preutești amü vândut-o iarü dumisale nepoatei Saftii, dreptü (*loc alb*) lei, cu vecinü cu totü, ca să-i fie dumisale și cuconilorü dumisale moșăe stătătoare inü veci.

Și, pentru credința, amü iscălitü mai gîosü.

Vleatü 7251 [1743],

Maï 12.

Costandinu Costinü Neniulü bivü Velü Pah., vânzătorii.

(Pecete cu o treflă și C. N., litere latine.)

Vasile Buhăescu Velü Pit., mart[orü].

Ștefanü otü Vist[ierie].

[Pe V-o:] Zapisulü de la dumnealui Pah. Costinü pe satulü Preutești.

---

¹ *Istoria literaturii romine în secolul al XVIII-lea*, Tabla, pp 49-50.

XX.

SCRISORI MOLDOVENEȘTI PARTICULARE
DIN VEACURILE AL XVIII-LEA ȘI AL XIX-LEA

SCRISORI MOLDOVENEȘTI PARTICULARE DIN VFACURILE AL XVIII-LEA ȘI AL XIX-LEA

I.

Cinstite, prè-iubite și dinū totū sufletulū dorite părinte, dumnata nenu, cu căzută plecăčune închinându-mă, sărutū cinstită măna dumitale.

Cu căzuta scrisore mè cătră dumna[ta] nu este di alta, fără dicătū întăi cercetezū pentru bună și fericită sănătate dumilorvoastre: aflândū că să află întregă, bucurându-mă, să daū laude pre atotūputerniculū milostivulū Dumnezeū; dintru a căruē milă și darū și pentru mine luandū ostenelă a întreba, viiți șiți că, dī[nū] mila Sfinții Sale, mă aflu să-nătosū. Alū doile, viiți șiți că, văzândū vremile într'acesta chipū asupra ostilorū, di s'aū datū Sučava și Cernăușii prè-puternicii Înpărășii Nemțulu[I], socotindu-mă că înū altū chipū nu să putē ca să vă slujescū, după datori[a] fiască, m'am socotitū, prinū mijlocire boerilorū și a prietinelorū, di amū luatū carte di la prè-innă[1]țatulū Flciū¹ dinū Țarigradū cătră prè-innă[1]țaii ghenarari cari săntū orânduși stăpănitōri locurilorū, la cari înū carte scrii să avemū milă, căutare de spre căpeteniile lorū, pentru hatărulū Flciulū (*șters*). Afară dintru ačasta, neno, viiți șiți că prè-innă[1]țatulū Flciū, pentru hatărulū stăpănu-meū, afară dinū carte ačasta aū scrisū și innuntru la Beci: anume Ilie Holbanū, mazilū dinū Ținutulū Cernăușului, dinū satulū Buda, cu alte moșii

¹ Ambasador : Thugut, ministru austriac la Constantinopol

și chivirnissele, să aibă căutare; la aceasta este ca să le vii și poroncă ghinaralului, di la Beci. La care, pără a veni poronca di la Beci, dumnata, nenu, te scolă cu carte Elciului di preună și mergi la ghenararū și, după obiceiul lorū, să dai carte și să te rogi ca să avemū milă. Mai înū scurtū, după cumū ei socoti dumnata mai bine. Fiindūcă eū nu știū ce orânduele s'au făcutū acuma la dinșiI, ca să știū anume, iară dumnata, după cumū ei socoti mai bine, cere unū lucru ca să ne rămăi vecnicū. Și mă rog să a1[b] răspuns cătū pentru trebuința aceasta, pre largū, atăata și pentru alte trebuință, care v'amū scrisū înnainte vreme. Ačasta, și să fiți dumnavostră sănătosū.

[Constantinopol], 1775, Octovrii 25 zile.

A dum. prè-plecatū fi:

Gheorghe Holbanū.

Frățiorilorū și soriori cu dulce sărutū ochișori.

II.

Cinstitū și alū mieū multū și prea-iubit doritū părinte, dumneata, nene Ilie, cu multă și căzută plecăcune închinându-mă, sărutū cinstită și părințească măna dumitale.

Cinstită și mie multă și dintru totū adănculū inimii dorită părințească scrisoarea dumitale ce o ai trimisū către chirū Vasile, fiindū scrisă de la Mai 15, ne-au venitū, și cu plec[ăciune] fiască o amū priinitū, și toate ceale de dumneata scrise și luī chirū Vasile trimise și pohtite le-amū plioforisitū cu înțelegerea; la care pântr'acestea văzuī că și întregimea doritei stării bătrănețelorū dumitale să află cu totū pă deplinū: foarte m'amū bucuratū, lăudândū și proslăvindū numele Celui înū Troiță proslăvitū, ca dintr'a căruia nemărgenită mila Sfinții Sale mă aflu și eū sănătosū aicea lângă cinst. cuconū Mihalachi, după cumū amū scrisū dumitale.

Alū doilea, nene, nu întreba la cătă bucurie și deșchidere a inimii meale mă află cu luarea aceștiI cărți ce scrii la

chirū Vasile Lăcusteanu pentru mine, ca să te înștiințezū unde mă aflū, atâtū și pentru petrecerea și chiverniseala mea. Eū, după cumū amū mai scrisū dumitale mai inū trecutele zile, și iată că și acumū iarăși te înștiințezū cumū că, cu mila luī Dumnezeū, amū venitū iarăși suptū epicratia cea stăpănească și mă aflū slujindū inū zi și inū noapte ca să-mī căștigū cinstea și procăpseaala de către mila dumnealorū, fiindcă nu amū avutū parte ca să trăiască răposatū fratemieū¹, de a mă chirverni altūfelū și inūtr'altă cinste; ce să faci? Să mulțămescū luī Dumnezeū, să trăiască dumnealor cinștiit stăpāni, amū nădejde pre Maica Preacurata de a mă chivernisi, după proeresulū ce-lū arată și-lū are către mine; numai milostivulū Împăratū cerescū să mă invrednicească și să-mī dăruiască viață îndelungată și săn[ă]tate întreaga, să potū să le slujescū.

Alū treilea, amū văzutū și pohtirea ce o arăți către chirū Vasile ca să facă osteneaală a să întâlni cu chirū State. D'inpreună cu dumnealū amū mersu și eū, și le-amū întâlinitū, și amū făcutū căzuta cunoștință și prieteșugū cu dumnealū, la odaia dumnealū, și, inū credință, neno, dinū cuvintele și arătările ce mi-aū spusū pentru dumneata și pentru iubiți frați, intai că, cu mila luī Dumnezeū, vă aflați cu toți săn[ă]toși, alū doilea, inū petrecere bună și inū cheverniseaala casei, la ačasta, auzindū și înțelegândū, foarte in'amū bucuratū; dinū multa întristăčune și măhničune ce o avēmū pentru dumv., acumū s'aū întorsu spre bucurie și spre mulțămire dumnezeiască, și apururea sântū rugătorī către milostivulū Dumnezeū ca totū ačastă milă și bucurie să o aveți [de] către Împăratulū cerescū.

Nene, m'amū piroforisitū de toate dinū spusele luī chirū State neg[u]lătorī, la care l-amū rugatū ca să-ți adevereze și pentru petrecerea mea aicea inū Țarigradū, cumū și inū ce chipū, fiindcă nu amū pututū să-ți scriū. Numai mă rogū dum[itali] să-mī scrii pă largū și a mī da răspunsulū, atâtū la ačastă carte, cātū și la cealaltă care țe-amū trimisū mai

¹ Gheorghe

în trecut zilele, de toate. Pentru nora dumitale Marghioara, veți ști că să află sîn[ă]toasă, și copila; întru care cu pleacăune să închină, sărută cinstită mîna dumitale și să roagă a nu fi dată uitării de către dum[nealu]i. Pentru lucrurile ce au rămas de la frate-mie, în credință dumnezeiască, nene, nu m'am atinsu de nimica, zicîndu unii și alți cum nu mi să cade a lua parte, și am lăsat; și eu nu mai supărui pă niminea.

1779, Iulie 5.

Acasta, și rămînu

al dum[nealu]i fiu:

Andrieș Holban.

[De mîna lui Andrei:] Am trăsescu și un cheptene de biham (sic), prî bun, și o urechelniță, cum și o urechelniță bade lui Vasile, cu chir State.

Și Gheorghe Buzdugan să închină cu sănătate, și să roagă ca să scrieți vre o carte.

Neneo, eu ț'am scris și crecește, totu ca să te bucur pentru slova care facu grecește: |Salută pe Ilieș și chir Ștefanachi „να πικραίνωσιν με την μάθυσιν γρομμάτων ρομινικά και πογδάνημα“: «ca să mă îndeletnicesc cu învățarea literelor grecești și moldovenești»].

Și eu, ca un fiu al dumitale, Vasile Lăcusteanu, cu pleacăune mă închinu dumitale, și cele ce mie'i scrisu, toate le-am pliroforisit. Mai întâi m'am bucurat pentru întregimea stării sănătăților bătrîneții dumitale, care și de acum înainte totu la această stare a sănătății și te păzească milostivul Dumnezeu. Al doilea, iată că făcu răspunsul dum[nealu]i, de spre partea lui Andreiașu, de toate cele ce-mi scrieți și mă pohtei. Atătu te înștiințez și de spre partea dumnealui coconului, fiindcă i-am arătat halul neputinții bătrîneților dum[nealu]i, și te-au căit pre multu, zicîndu că acum nu să poate, numai să mai aibi îngăduială, și are de grija dumitale. Măcaru că eu te-am mai înștiințat odată, cîndu me'i trimesu răspunsu pentru luarea cărților, de moartea răposatului și văzu că acum îmi scri

că nu s'au priimitu de către dumneata : păsemne au căzutū la mǎini streine.

Jupăne Ilie, pentru Andreiașū să nu-ți fie înū grije, fiindcă să poartă bine și cu cinstre către toți, atâtū către stăpănu, câtū și către toți capioldași, și are semne de procopseală, și eū ilū amū întoc|ma| ca unū frate. După cumū mă avea răposatulū, așa ilū amū și eū pă Andreiașū. După plec|cūnea ce o are, toți ilū iubescū; numai să te rogī milostivulū Dumnezeū de a-lū învrednici cu viață și cu sănătate să poată să slujască.

Ačasta, și fi| dumneata sănătosū.

Și rămănu

alū dumitali ca unū fiū:

Vasile Lăcusteanu.

III.

Cinstitū și alū meū părinte, dum. neni socre Ilie Holbanū, cu multă plecăcune închināndu-mă, sărutū cinstitā mǎna dumitale, și rogū pre milostivulū Dumnezeū ca să| afe scrisore mē pre dumnata întru întriagă și ferecitā săn|tate. Alta, pentru noi de vi| osteni dum. a întreba, vi| șiți dumnata că, dinū mila lu| Dumnezăū, ne aflāmū săn|toși. Iată că și eū, v|i|ndu asară acasă, amū găsitū unū cinstitū răvașū, carile așa samănă să fie de spre parte dumitale, darū nu-i iscălitū de nime, întru care ne scri| dum. ca să mergimū la dumnata să ne da| să scrisorile de o a patra parte de Stroești, ce esti aice înū Bucovina Darū vi| șiți dum., neni, că eū amū fostū dusū de câteva dzile cu g|urāmānturile oaminilorū penū sati și asară amū vinitū și amū găsitū multă păgubire, și înū fānu, și în pāne, și mai amū tri|, patru dzile, să-m| mai cautū căte de ceva, și apoi să mărg la Cernăuțū, și, câtū a fi zābava, nu știū, și n'amū vremi să mergū pe la dum. Numai de va fi dumitale cu putință, să-m| trimetī scrisorile la Cernăuți, și, cine a vini, să știe și sămnilē moșii și ce aruncă pe anū, că pote să ne aședzā birū pe vinitulū moșiiilorū, și, pe mine de m'orū întreba, nu

știu ce oî spune. Și apoi de la Cernăuțu potu să mă slobodū și la Stroești.

Și, cu ačasta, rămăi alū dumitale plecatū fiū și ginire.

Vasilie Mărzea (?).

Săp[temvrie] 24.

Și cumnatului Vasile, și cumnatului Todirū și lui Ștefănică și lui Ilieșu ne închimămū (*sis*) cu frățasca dragoste și fericită săn[ă]tati.

[Pe margenea paginii întâiu:] Și Smăranda, cu plecăcune închinându-să, s[ă]rută cinstită măna dum.

[Pe V-o:] Întru cinstită măna dum[i]sale nenii socrului Ilie Holbanu, cu multă plecăcune și cu săn[ă]tate să să dē.

IV.

Cinstită prē-iubita mea și dorită sor[ă], dum[neata] Mario Post., cu multă dragoste frățasca și cu fericită săn[ă]tatea mă închinū dumitalea.

Dorită frățască scrisoare dum. cu multă bucurie amū luatū și pentru întriagă săn[ă]tate dum. foarte m'amū bucuratū, și amū datū laudă milostivului Dumnezeū, dintru alū căruē milă păn' la česulū acesta săn[ă]tosū mă aflu. Ciale ce-mi scrii dum. și mă poștești ca să tărănescu dum., bucuosū eramū ca să počū face slujbă dum., fiindu deprinsu streinilorū și altora a sluji; dară s'aū prilejitū și venire lui Ioniță¹ tocma înū vreme cândū înū toate aū fostū lipsă, nefindū corăbiī la Galați. Și l-amū opritū aice, de aū stătutū aice câteva zile, fără de voe lui, cu nădejde că vorū veni corăbiī; și nu amū avutū norocū ca să mă počū învrednici să slujăscū dum. Decū ačastă dată mă rogū, Mărioară, să mă crezi; iară, di cătră toamnă, ori cu ce chipū, faceți dum o chevernisală și trimeteți o căruță, căc eū voiū purta de grijă mai înainte pentru toate, după izvodulū ce me'i trimesū dum. De la Ioniță nu amū luatū ničunū banū, neavandū pe ce-i dă. Și, iată, trimisăiū dumitale o chilă polū orezu, și dum. mamei asemenea o chilă, și lelii Paraschivei

¹ La Constantinopol, de sigur.

o chilă, şi pentru Ioniţă rîmăne o chilă. Acestŭ peşcheşŭ amŭ pututŭ trimete dumv. ačastă dată, şi mă rogŭ să priimiŭ, şi altă dată voi putē sluji dumv.

Mărioară, čale ce s'aŭ prilejitŭ dum., le ştimŭ di atunci, şi altă nu putemŭ zice fără · lăudatŭ să fie numele lui Dumnezeu! Cu Gavrilŭ, fičorulŭ dum., nu amŭ scrisŭ dum. de la Fşŭ, fiindcă aŭ purcesŭ fără ştire mea, după ce ş'aŭ pierdutŭ calulŭ; iarŭ altăceva la mijloc nu este, nic aŭ fostŭ întru adevărŭ. Pentru Molniţă, imi spusă Ioniţă o vorbă, că i-ai fi zisŭ dum. să mi le zică. Ce să zicu şi eŭ? Oricine dinŭ streini arŭ întra înŭ Molniţă cu hotărăre de judecată, atunci eşti dum. volnică să plăteşti acei bani, căŭi s'arŭ face, şi să-lŭ scoŭi dinŭ moşie, măcarŭ oricine să fie. Iarŭ, cāndŭ veŭi socoti dumv., ca să nu rămă[e] lucru pe la judecată pentru oareşcare necinste noastră, şi veŭi voi, şi va da măna dum. ca să plăteşti datorie ce să vorŭ face, să poate a lua unŭ zapisŭ de la Grigore, iscălitŭ, întru care să scrie că l-ai împrumutatŭ cu atăŭi bani, cu dobānda lorŭ, şi dum. să ŭi moşie cu tocma la ce ai făc[e] cu Grigore pe anŭ, până cāndŭ vorŭ eşi banii; însă pentru frăŭie. şi fără dobāndă, cāndŭ va da măna dum. Şi, înŭ zapisŭ de să vorŭ iscāli toŭi frăŭi, cumŭ şi dum. mama, atunci să să facă, iarŭ nu amintire.

Di spre mini este iscălitŭ. Şi bini arŭ fi să nu între moşie înŭ măna Jidovilorŭ, că, dobānzŭ piste dobānzŭ, să va prăpādi moşie. Iarŭ, cāndŭ nu a dā măna dum. să o scoŭi, de vorŭ ŭinē-o şi Jidoviŭ, bani să nu înble cu dobāndă, totŭ a fi cumŭ a fi, iarŭ cu dobānda s'aŭ prăpāditŭ moşie!

Să miluiască Dumnezeu să ne vedemŭ sănătoşi.

Alŭ dum. iubitŭ frate:

Av[gu]s]tŭ 25.

Ier-luch Gaŭeneu (?) Post.

Albiile nu s'aŭ vāndutŭ, şi aŭ rămasŭ asupra mea.

Dum[sali] mamii, cu plecāciuni închināndu-mă, sărutŭ cinst. măna dum.; copiilorŭ norocită creştere li rogŭ de la Dumnezeu.

[Pe V-o:] Cānstitei, prē-iubitei mele sorŭ, dum. Post[elnice] Marie Ghergheloi, cu frăŭasca dragoste şi cu fericită sănătate să să dea.

V.

Cinst. și alu meu ca unu frate, dum. cucoani Vasile.

Cu frățască răvașul meu de altă nu iaste cătră dum., făr' decâtu, întâi, cercetezū pentru întregime săn[ă]tății dum., că, aflându-să deplinū, deplinū foarte să mă bucurū. Alū doile, făcându dum. cercetari a șști. Pentru mini, vii ști dum. că mă aflu camū bolnavū, căcī mă pornisimū la Eși, și amū mersū pân' la Botușeni și, dinū pricina calii, și fiindcă m'amū bolnăvitū, m'amū întorsū înapoi Dumminică sara, și iara ca să mă pornescū înū susū de astăzi, Lunī, și, fiindū bolnavă și cai camū slabī, nu m'amū ispititū a purcede. Și avēm treb[i] la Molniță, iarū ca mai mari tre[a]b[ă] avēmū ca să mă întâlnescū cu dum. Și iată că înnadinsū amū trimesū la dum., de nu ț-i fi schinbatū vorba č-aū fostū între noi, poftescū și mă rogū ca să faci ostine[a]l[ă] să vii pân' la mini, la Călinești, căc, de a fi Pronie luī Dumnezăū, ca să să săvărșască vorba č-aū fostū între noi. Și n'așū face supărari dum. a te pofti la această vreme, fiindū cale înprotiv[ă], darū iaste unū lucru să lipsască dinū mâna me. Și, de a fi gândulū dum. dup[ă] cumū îți arătū mai susū, apoi amū datorii să te înștiințezū și pe dum., și poftescū ca să aibū răspunsū de la dum. Iarū cândū n'a dā mâna dum. ca să vii, poftescū ca să aibū răspunsū că nu poți ca [să] vii aice la Călinești. Eū, cu toată supărare, oi vīni Mercurī sau Gioī la Molniță, iarū, de ț'i fi schinbatū gândulū într'altū chipū, poftescū să-m[i] arăți prinū răvașū, căc bade Gheorghii de gîomătate de anū de cândū să gătești să vii la Herța, și totū de Lunī și de Mercurī să gătești, și nu mai purcedi. Și acmū să află la Brăești, și amū vinitū și eū de la Botșeni pi la Brăești, și m'amū sfătuitū și cu dumnealū, și aū zisū că este bini să te înștiințazū și pe dum. Că iaste acaretū și, de a fi de la Dumnezăū să se împlinescă vorba noastră, decâtū să intri înū mâna altora, mai bine să între înū mâna dum[is]alji. Și, de a fi dragoste dum. ca să vii aice la mini, la Călinești, poftes[cū] pe Marți să te aflu nigreșitū aice la mini, căcū

Miercuri amă să dau ună răspunsă într'altă loc (*șters*). pentru pricina care îți ar[ă]tă dum. Și, păn' ci nu voi lua răspunsu de la dum., nu potă ca să dau răspunsă altora.

Și, cu acăsta, sintă 1786, Mai 8.

a dum. ca o sor[ă] :

Marie Ghe[r]gheloi Post.

Pentru calulă ăa aă dată bade Gheorghe Petrii fečorului de la București, ce aă mersă la dumv., de nu li' fi trimeșă, li-i da dum. înă măna trimisului meă, că păn' Dum[i]nică pe ameziză nu mersăă calu.

VI.

Cinstită iubită ală meă fi, giner[e] Vasile, cu părințască dragoste mă închină dum.

Na-ți, ginere, pe Ionă Țăganulă, d'înpreună cu femei și cu trii copii. Vi i-amă trimesă ca să vă fie robă dum[nea]-vos[tră] înă veci, și rogă pre milostivulă Dumnezeu să trăiți și să ajungeți să dați și dum[nea]vos[tră] zestre.

Ginere, imi scrii dum. cumă că de-m[i] este cu voe ; vei ști dum. cumă că cu toată voia im[i] iaste, căci datorie cē părințască ce o amă ca să o împlinescă de pe izvodă ce amă dată eă dum., afară ce aă adaosă răpoasatu fratele mieă. Căci eă la acele atunce amă răspunsă că nu-m[i] dă măna să răspundu. Vasile, fătulă mieă, Țigană amă dată mai multe suflete de căți isă puși înă izvodă, dară poftescă priimește pentru cele ce nu s'au împlinită, ce săntă puse înă izvodă de mine (*șterse două rînduri*: Vasile, imi scrii dum. cumă cî nu ești bucurosă ca să auză...), și, de va și mai fi cusură, de nu va fi împlinită izvodu, va împlini, dragu mami, Dumnezeu, că are multu. Căci, cându amă făcută izvodu, nădăjduiamă că avemă cele acaretur[i] de mori, și socotemă că li' împlini toate de pe cinste meă, cumă li-amă pusă înă izvodă. Dar amă ce să facă, dacă mi i-aă stătută norocu înprotivă? Nădăjduescă, fātu-mieă, că mi-i crede, că dum. imi ști halu neputinți mele. Că imi scrii dum. că

nu ești bucurosă ca să auzi de la mine câtă de puțină banată; asemenea și eu de la dum|neata| Căci, de pe cumu amă mai arătată dum|ita|le, că nădejde mē cē mai multă la înțelepčune dum|itale| este, și fire Catrini. Și așa nădăjduescă, cumă amă cunoscută că nu voi (*sic*), osebită de maica dum. ce ti-aă născută, că și inima mē este asupra dum. ca însuși a maicii dum.

Și, cu ačasta, să mluiască mlostivulă Dumnezeu să ne vedemă sănătoși. Și săntă a dum. maică.

1789, Martă 29.

Marie Ghe|r|gheloi.

VII.

Cu plecăcune mă închină dumitale, bădiță Vasăle.

Ve|î| și ti dum. că astăzi, Noemv. 9, amă purcesă și eu, cu agitorulă lui Dumnez|eă|, la Eșă, și mă rogă, bădiță, să-mi scrii mai adese. Iată că trimisăă dum|ita|le și ună sănetă de 110 lei, ce ai priimită de la Manole, cu care Manole s'aă și scăzută la sama lui ča aă dată. Iară la socoteala ce aă fostă între noi, și după izvod|u|lă dum|ita|le ce mi l-ai dată, nu săntă arătați nicăiri acești bani, de care eu nu știu ce greșală s'aă făcută. Și mă rogă să aibu răspunsu. Cuconii Catrinutei mă închină cu plecăcune, și cuconașiloră le rogă de la Dumnez|eă| înorocită creștere.

Bădiță Vasăle, după casăle ce amă făcută, și săntă mulțămită, me-aă rămasă acestu cusură: 24 de s|c|aune și 2 mese bune, sigurea, cumă și 2 beșahale, ca a dum|ita|le, ce amă văzută la Herța. Și, după cumă amă rugată pe bădița Toderă, întocmașă rogă și pe dum|neata| ca să poruncești stolerului se mi să facă. '99, Noemv. 8.

Și săntă

ală dum|ita|le

iubită

și mai mică

fratele dum|ita|le :

Andrei Holbană.

Arhonu Crucerului, fratelui Ștefănachi, cătu și dum[isa]le arhonu, Crucerului Ilie, mă închinu cu [o]săbită frățască dragoste, și poftescă ca, gășindă cazione, să nu mă dei uitări.

[Pe V-o:] Prea mă rogă, bădiță Vasile, nu uita a scrie pentru ceasornicu și colanul; ce va fi, s'a da. Mă rogă fit silitorî și scrie.

[Adresa:] Cinst. maî mari frati, dum[i]sale bădiții lui Vasile Medč. Holbanu, otu Buda, cu plecăcune.

VIII.

Cu plecăcune mă închinu dum[ita]le bădiță Vasile i dum[ita]le bădiță Theodore.

Intăi cercetezi pentru cinst. sănătate dumilorvoastre, aflându-o, să mă bucur. Alu doila, și noi ne aflăm sănătoși, slava lui Dumnezeu. Ciumă la Ghieșu¹ mergi spre adaogire, și pe afară la sati s'a u întinsu; numaî Dumnezeu să ne păzască cu mila Sa cea bogată! Pentru părțile de acolo, nu știu cum sintă. Pentru ceaasornicu, mă rogă ce sivrșire au luată. Chitu și pentru sinta mănăstire, findu dum. is[pravnicu] acolo, cu cheltuială care să va da de cătră mine; numaî să pu dum. să să acopire, și a fi și pomană dum. Pentru Țigancă, pără acū nemică, findcă unblă fugare. Și, de toamnă, vindu i baniî și ceruta scrisoare. Aice altu nemică, sănătate. Socrul mieu să închină dumv. tuturor cu părințasca dragoste. Măriuța, cumu ieu, ne închinămă dumnei cucoaniî Catrinuții, și cuconașilor le sărutăm ochisorii, și creștine în-norocită să le dăruiască Dumnezeu.

Și sintă sluga și iubită fratile dum.

Andrei Holbanu Stolnicu.

Dumisale Clucerului Ștefănachi i dum[nea]lui Clucearului Ilie, depreaună cu Măriuța, ne închinămă cu frățască dr[agoste].

[Pe V-o:] Cinst. alu mieu maî mari frati, dum[nea]lui arh[on] Medč. Vasili Holbanu și is[pravnicu] Ținutului Herții, cu plecăcune să să dă.

¹ Grec. : Γιάσι, Iași.

IX.

Cu plecăcuni sărută cinst. mâna dumvs.

Nimică n'amă să vă scriu, fără numai a lăuda numile lui Dumnezeu, că s'au făcută milă cu copii și cu fimee mē și apoi și cu mini, păcătosul, fiindcă mă hotără[sem] mai multă de săvârșire decâtă de viață. 36 de zile săntă și mai multă de cândă mă aflu eu înă pată, și înă toati zilele cu doftorî și doftorî, căti doao orî pe zi, fiindcă trupulă ină era plină de răutati: lungoari, cu răcală, cu alte multe amestecături și răutăți. Fedea și răsolută au odrăslită înă mini. Întru pricina știută, înă pată fiindă, amă făcută și desăvârșită tahminu chereștelî. La Ținutulă dum[ita]li nu-să; numai le'i dă cară pentru năsăpă, cărămidă, ce a vrē să cari. Cu toati aceste, bădiță, ți-a veni și o carte domnescă pentru abanosă, ce este trebuincosă la Țarigradă. Bădiță Vasăle, prē mă rogă pentru acelă časornecă: pentru zăci lei, triizăci de lei, să prăpădescă o sută doizăci di lei?! Mă rogă să fie dragoste dum[ita]li mai înherbântată și, așa, va lua săvârșitū treaba. La cari poftescă și răspunsă, că numai decâtă trebuința cere să aibu časornicū. Bădiță lui Toadirî i fratelui lui Ștefan.achi, mă inchinu cu iubită frățască dragoste. Eă, prenă mila lui Dumnezeu, mă aflu mai binișorū, și să mă păzască întocmai și înă spre mai bini! Pentru treba mē. boalile aceste aceste m'au zăticnită; cu toati aceste, pentru cumă săntă, trebile le'mă legatū prē bini dină pată, prenă arătare grească pentru multe, multe chipurî, ca să nu știia Visteriulă. Și numai izvodulă de lemnă s'au făcută moldovinescū, și unulă grecescū. ca să stē la Vodă. Cu mare sălință m'amă trasă dă dă-orî pără la cămărașulă, și cu hotărări vă scriu, nu înă spre laudă: cumă le zicū, așa rămăne. Fiindcă au cunoscută cuvinte întregi, s'au luatū cu iubiri pentru toati cele arătati și adevăratati, și săntă toată putere trebiă aceștia. Samurii ai luatū, bădiți Vasăle? Nu me'i scrisă, și poftescă să-mi scrii. Pentru acei banî mă rogă dum. să dai căti ună le[ă] la trei bisărici ci avemă: de cu sară ună paraclisă și 4 lumănăreli, și apoi să s[ă]

strângă ipsoma aceia și să mi să trimată. Mă rog, scrie-
țã-mi mai ades. Panțiri vinu: poate să vă ia panțirul până
aice. Di la frățiorul Ștefãnacli nicio carte n'amă luat.

Și sãntũ

a dumvs. iubitũ frate

i slugã:

Ανδρειαζ, Holbanũ Stolnicu.

50 lei pentru samurĩ mă rogũ să să trimată.

Sã nu fi fostũ bolnavũ (*apoi cuvinte șterse*), fãrã de nicio
parã, și poati de multũ v'așũ ci vãzutũ. Este într'olesnire,
cumũ iera și ia[s]ti pentru o poștã fãrã pãrale.

Mamiĩ Mariiĩ, socrii dum|ita|le, și și ibitũ amorului mieũ,
depreunĩ cu Mariuța, închinãndu-ne cu plecãcune, sãrutãmũ
pãrința[sca] mina dum|i]sale.

Arh|onũ| Jicnicerului, depreunã [cu] Mãriuța, ne încli-
nãmũ cu i|u]bitã frașasca drago[s]te.

[Pe margenea filei întâiũ:] Eũ totũ inũ patũ, și doftorii
totũ eũ, și doftorulũ totũ vine; darũ eũ nãdãjduescũ spre
bini, ca să nu mă întoarcã, fiindcã sãntũ numai chipulũ
de omũ.

[Pe V-o:] Cinst. mai mare frate, dum|i]sale bãdișĩ lui
Vasile Holbanũ și is|pravnicũ] de Ținutulũ Herți, cu ple-
cãci[une].

X.

Adeverezĩ cu acestũ încredințatũ zapisũ a mieũ ca, dinũ
toatã socoteala ce amũ avutũ cu bãdișa Vasili i bãda (*sic*) Theo-
dor, n|e]-am rãfuitũ de tuatã socoteala, cumũ periusii, chitu și
a lucrilor miele ce am avutũ la dumnalor, atitũ și a banilor
și a venitului moșii Vlãdeni. Iar stupiĩ ce am avutũ la bã-
dișa Theodor i-am vindutũ dumisale. Și, fiindcã acũ, la rã-
fuiala ce aũ fostũ între noi, a mai rãmas ieũ treptũ dator
dumisale 1.200 lei bãdișĩ lui Vasile, și 2.000 lei bãdișĩ lui
Theodor, la cari bani să a|i]bu a dã dumisali cu vadẽ pãrã
la Sinchetru, și, pentru proțentulũ lor, di zeci inũ spre zece

am să-I plătescu. La cari, pentru mai mare încredințare, am scrisă cu mina miê și m'amă și iscălită.

1799, Noeemvrie 5.

Andrei Holbană Stolneș.

Și am pusă amanetă parte miê de moșie ce am de paștină, Vlădeniș, otă Ținutul Suceviș

Bani ce s'au luată dintru acestă zăpis dină datorie răpăusatului fratelui nostru Andreiș, însă :

Lei Parale

- 37 — s'au luată de la Manoli, argintă, di pe ună zăpisă ce au fostă datoră Turetceni i Marculă; 1801, Ghenară 10.
- 17 o vacă de la Romană, cu părulă negru, ce au împlinită nemesniculă; Fevr. 8.
- 19 Ionă Pachircu, tișă împlinită o vacă; Fevr. 8.
- 17 — Mihalachi Bursucă tișă împlinită o vacă; Fevr. 8.
- 25 o vacă cu vișălă a lui Lăzurcă, tișă împlinită; Fevr. 8.
- 22 o vacă a lui Tănasă Bulbiș, tișă împlinită; Fevr. 8.
- 11 o gîuncă a lui Andreiș Agachi, tișă împlinită; Fevr. 8.
- 10 ună gîuncană vânăță a lui Hrițcu.
- 9 au dată Mihalachi Bursucă dină 22 lei și 30 parale ce sintă rămășiță totă dintru acestă zăpisă, de mai susă arătași oameni; Fevr. 8.
- 40 au dată vatafulă Manoli dină cumpărătura moșii.
- 10 tișă au dată Mihalachi Bursucă, totă dină zăpisă, beză 3 lei ce s'au ertată; rumpându-să și zăpisulă, s'au dată la Manoli; Apr. 28.
- 220 20 pă una sută șapte coreșă di păpușoi ce au eșită din Vlădeniș; Mai 27.
- 70 au dată Manoli dină venitulă târgului; Septv. 15.
- 181 20 pe doi sute doozăci dimerliș, tișă păpușoi, ce s'au vândută de la Vlădeniș, căti 34 par[ale], dină cari să scadă căte o pără chirie; Iuni 7.
- 30 — amă luată di la Manoli dină cumpărătura moșii; Fevr. 28.

- 60 — tijă amă luată de la Manoli, totu dinu venitul
tărgului; Fevr. 28.
- 22 10 s'au luată de la Ştefană Calcăntauru ce au cum-
părată moşai Vlădeni şi Sănăuţi, afară dintru
100 lei şi 30 par[ale] ce au luată Manoli, ar-
gintă, să scoată ună zapisă a cumnatei Mă-
riuţei, de la chirii, leatū '802; Septv. 7.
- 37 7 tijă amă luată de la Manoli, argintă, de venitu
moşii de la Vlădeni; Septv. 21.
-
- 849 17 Adică optă sute patruzăci noi lei şi şaptesprăzăci
par[ale] facă, luaţi.

XI.

Hr[isto]şu anesti!

Sfânta Învieri să vă fiu dumv. de bucurii şi de săn[ă]tate,
spre încungîturare a mulţi ani. Frăţască scrisoare-mi de altă
nu este cătră dum. Iată triimesăi acestă Ţigană. dintru
Ţiganca lui Vasăli Bărcilă, cari ari şi doi copii făcuţi cu
dănsul. Măcarū că eu amă răvaşulū dum[ital]i, înū carele
îmi scrii că Ţiganca nu este a dum[ital]i, darū eu săntū
mai bucurosū să fiu a dum[ital]i, că a mè cumū că nu-î, nu-î,
şi, fiindū a dum[ital]i, dum. nu-î despărţi-o, fiindcă au făcutū
şi doi copii. Ci pohtescū pe dum. de Ţiganca Ţiganului, ca
să trăiască ca Ţiganulū, şi, fiindū Ţiganca a dum[ital]i, noi
ne vomū învoi.

Şi, cu aciasta, săntū

alū dumitale ca unū frate i

gata slugă:

20 Apr. 1800.

Vasile Buzne.

[Pe V-o:] Cinst. alū micū ca unū frate, dum[i]sale Vasili
Holbanū bivū Velū Med., cu frăţască dragoste.

XII.

Cu frăţască dragoste mă închinū dum[ital]i, arh[onū] Pah.
Vasăle Holbanū.

Viindă și eă acumă de afară, amă aflată și amă priimită doai scrisorî: una de la dum[ne]ta și alta de la dum[ne]lu] Cluc[eriu]lă Ilie, fratele dumitale (cărue mă închină cu frățască dragoste). Și, mai întâi, pentru prè-deplină întregime sãn[ă]tății dumv, foarte m'amă bucurat, și, celi scrisă, pentru că, după pofta ce amă făcută dumv., ați gătită 4.000 galbeni olandei, ca să-mi împrumutați la trebuința ce avemă, pre largă amă înțalesă Pentru care foarte multă-mimă dragostei dum., rămăindă îndatoriți, și, fiindcă galbenii neapărată ne sîntă trebuită, și-i vomă lua fără smințială, poftescu să-i țineți gata, căci într'aceste zile facemă gătire a porni la Liovă pe dum[ne]lu] Sardarulă Costină Carpă; carile va veni pe acolă pe la dumv. de va priimi galbenii, și cu dumneală vomă triimite, precumă scrii dumneata, zapisă de împrumutare de la noi, și cu bună săguranție puindă și amanetă dină moșiile noastre. Și, pentru dragoste ce ați arătată la ačasta, îndatoriți fiindă, vomă slui și noi la celi care veți avă trebuință și va fi prină puțină noastră.

1804, Mai 11.

Fiindă

a dum[ital]i ca ună frate

i gata slugă:

Pan. Co... Sardară.

Baniă aceștie noi i-amă trecută la izvodulă de baniă ce avemă a triimite, ca cumă i-amă avă gata înă sipetă, și n'amă mai trimesă se-i mai aducemă pe aice pentru că totă înă parte aceia avemă să-i triimitemă. Decă, nu-mă rămăne cătă de puțină îndoială, ce sântă prè-bine îndințată că să voră afla la trecire dum[isal]i Sard[ariu]lă Costină.

XIII.

Cu plecăciune și frățască dragoste mă închină dumnea-voastră.

Vederatu cunosă că înpotrivirile unei atăta de măguletoare fericiri pentru mine să nască și să urmiază numai

pentru ca să mă mähnescü mai multü că nu săntu slobodu a face la unü asămine lucru cee ce inima më dinü totü adăncul eï dorește.

Mă aflu robu interesuluï politicescü ce-lü amü, și poate mai multü decâtu fieștecine. Bărbați și părinți săntețu, și mă judecați.

Și, de vă rămăne vre o îndoială înü curățenie inimii mele pentru această unire, vă încredințazu că prè multü greșiți, și eü vă supărü a dà numai o iscălitură pentru mine, și neceună banü monedă, pentru ca să mă agiutați. Slavă luï Dumnezăü, stare më vă este știută dum[nea]-voastră, și, de nu amü astăzu, măne negreșitü trebuie să-ni fie înü mână. Și vă mai îndoiți a veni să dați sfărșitu unuï lucru ce-lü socotescü că nu puteți a fi stăpăni a nu-lu face, căci, după a më fierbinte dorință și adevarată credință, nu veți putè dumneavoastră preface acee ce Dumnezăü a vra? Mă rogu, ertați-mă de îndrăznială a vă arăta adevărulü greutății dumneavoastre, și nu mă învinováțiï pentru a më ilicrinie¹; că, de arü suferi pricina politică prelungiri, eü așü fi începutu a o arăta

Bine voiți, bine să fiți; moșeni voiți, moșeni să fiți,— numai veniți și mă puneți înü sänulu acee nădejdi ce s'aü născutü cu deplină credință a unuï prè-fericite uniri, cumü mai înü grabă. Altü răspunsu de la dumneavoastră nu mai așteptü înscrisu. Și

săntu a dumneavoastră

mai micü și

1811, Ghenarü 19 v. s.² ca unü frate și slugă:

Ionü Cananò Cam[marü].

P. S. Tatălü meü³, văzându că trăsescü norocitü cu fiica dv., a putè să adiaforisască⁴ de orice pe urmă; numai

¹ Grec. : sinceritate

² Aceste inițiale, cu litere latine. Ioan Cananău învățase la Berlin Vezi vol. XXI

³ Șerban Cananău

⁴ Să se desintereseze.

acum ū trebuie cu toți să-l ū iconomisăm ū, cāce la pricina aciasta s ūntu s āngur ū. Și alergați cu un ū cias ū mai inna-
inte de m'ajutați, p ār ā este vreme.

[Pe V-o:] Cinst. al ū me ū mai mare ca un ū p ārinte, dum-
m[isa]le arh[on ū] Paharnic ū Vas āle Holban ū, și ca un ū
frate dum[isa]le arh[on ū] Clucer ū Ilie Holban ū, cu mult ā
plec āc ūne și fr āțasc ā dragoste.

La Vl āden ū.

(Pecete de cear ā roșie cu inscripția latin ā: I. Canano.)

XIV.

Cu mult ā plec āciune m ā ūchin ū dumitale, arh[on ū] Pa-
harnici și arh[on ū] Cluceri Ilie

O trecut ū trii z āle de c āndu āșteptu r āspunsu dumv.
dup ā purcedere dum[isa]le Vist. D āmian ū ca s ā vin ū ; t ācere
ūns ā urm ātoare m ā m āhnește p ār ā la sufletu. Ūntru toate
credu c ā s ānteți ūncredințați de adevaratele urm āri ce li-am ū
p āzi tu ūn ū pricina unirii și a fericirii mele cu fica dumi-
tale. Deci de ce p āz āți mai mult ū ūndoial ā care ați avut-o
din ū ciasul ū ce am ū fost ū la dumv. ? C ā, de'ti fi venit ū ūn-
dat ā cu mine aice, ast āzu ar ū fi și luatu sf ārșitu norocitu
acia st ā dorit ā ūnsoțire. S'o amestecat ū vorbe ūn ū mijlocu, cu
ūnt ārziere dum[nea]voastre, și pentru aciasta aceste... (*sic*).
I-am ū zisu și s'au ūncredințatu dum. Vist. de toate. Și, c ātu
pentru tat āl ū me ū, v ā ar āt ū c ā s ā afl ā ūn ū don p ārțu de
hot ār āre, și a treia parte mai r ām āne. A c āsta o e ū asupra
cugetul ū și a sufletul ū me ū c ā o voi ū preface ūn ū ciasul ū
ce m ā voi ūntoarce de la dumv. cu toavar āșul ū fericirii mele.
Deci ce mai r ām āne? Ce t ācere p āziți? Ce ūndoial ā mai
aveți? C ātu pentru interesurile clironomie ū mele, c ā nu s ā
vor ū sminti (f āc āndu aciasta), m ā g ūuru pe ūnsuși viața
Marghioliț āi, ce o socotesc ū mai scump ā dec āt ū a me.

E ā ști ū interesurile și giudecu pasurile mai bini dec āt ū

fiștecine. Așteptu cu cătū să poate mai înū grabu răspunsu
că mǎ așteptați cu bucurie. Și

sântu a dumv.

plecatū fiū și

28 Ghenarū

slugă:

1811.

I. Can[anò] Caminaru.

[Pe V-o:] Cinst. alū meū prè-iubitū ca unū frate, dum[i-
sa]le arh[onū] Clucerū Ilie Holbanu, cu multă frățască dra-
goste. La Herța.

(Aceiași pecete.)

XV.

Cu multă plecăciuni mă închinū și sărutū mǎna dumv.

Cinstitei scrisorii dumitali dinū Ghenarū 30 mă norocescū
a răspunde că, cu agiutoriu lū Dumnezăū, aū luatū stir-
șitū greutățile și înpotrivirile neprietenilorū. Cu ačasta în-
științăzū pe dum., cu mare bucuriia sufletulu meū, că tată-
meū aū priimitū, și-mī dǎ toată blagosloveniia, nemaī rǎmi-
indū dumitali altă decitū că, înū ciasulū ce-i priimi scri-
soaria, să te scoli și să vii, măcarū că miine te va întim-
pina însuși scrisoaria dumisale Și sîntū

alū dum[ita]li măi micū

1811, Fevr. 1.

ca unū fiū

sara.

și slugă:

Ioanū Can[anò] Caminarū.

Tuturorī ai dumitale cu cele măi adevarate datorii dinū
parte mē mă rogū să-i întămpini.

[Pe V-o:] Cinst. alū meū ca unū părinte, dumisale arhonū
Paharnicū Vasile Holbanū, cu plecăciuni.

(Aceiași pecete.)

XVI.

Cu plecăciuni mă închinū dum[ita]li, moșū Ilie.

Toate chipurile ce s'aū pututū amū făcutū, și banī amū

găsîtă, însă la sfîrșitul lunii aceștia. Apoi giudecă părere
mă de rău că ți-am pricinuit într'atîta supărare, încît
îmi britce jidovești să te briibli (*sic*) pe la niște figuri
ca cucoana Maria Joroae, ba încă s'o privești și bindu
tiutun! Mă rog, moșule, nu bănu, părintele meu, și pri-
mește ostenială a da acestu pitacū dumisale Stolnicului
Mihalachi în pricina cusurului banilor; de la cari aducî-
du-mi dumnealui însămnare, fără smintială voi răspunde
bani la 15 a lunii viitoare. Eū aū trebuit să mă pornesc
la Budești, pentru că am înștiințare că stau de mă aș-
tiaptă negustori de finu. Și milostivul Dumnezău să te
poarte în toate cele de fericire.

Și sînt

1811, Noemvr. 2.

alū dumitale mai mică

ca unū frate:

Ioanū Cam[anu] Cam[maru].

Cărțile aceste, ce li-am lăsat deșchisă ca să le cetești,
pecetluindu le, să le dai la locurile ce scriu.

XVII.

Cu plicăcuni mă închinū dumitale, cucoane Ilii.

Maī întai nu lipsăscu a înștiința pe dum. pentru pricina
moșii Stroești, căci numai 2 Jidov[1] aū vinitū la mine, și
le-am spus cu ce preț ai lăsatū dum, și, iară, că a triia
parte dinū gîmătate de satū lipsăște, cu totū vinitulū ei.
Și ei mai multū decâtū 1.500 lei n'au vrutū să r'ei. Decī,
fiindū că-i aci, încă totū nu-sū pusă la cale trebile, și îi totū
calabalăcū. Decī, pentru ca să lipsască aceste supărări,
pără s'orū pune la cale, eū oi lua și moșia dum., dacă
voești dum., cu acestū preț: 1.700 lei, și bani să-i dai în
tri vadele, după cum s'au obicinuitū în toată raiaoa; căci
toati moșiile aū scăzutū în gîmătate prețū, și sântū cu
alti vinituri și altū felū de hotar; și aceia numai pe unū anū
să mi-o dai. Măcarū că ai făcutū pe dum. lordachi Dumitriu
vichilū, darū pără acū nicio punere la cale n'au făcutū, și

orânda stă baltă. Și iară înștiințazu pe dumn. că țărani cei mai multu sântu cu fănațuri pe acè parte ce o amă eă, și, dacă ne omă deosăbi țărani, apoi eă la acii ci nu s'orū vini pî parte mē, nu le voi da fănațu, și ei orū fi sălițî a-mî plăti cu bani, și acii bani s'orū țănē înu samă la adetu și, orice cumpărătorū a fi, totū îi avē vorbă dum. cu dănsulū. Deosăbitū, poftescū ca să fii dragoste dum. a-mî dă răspunsū, ca să să știi la ce cale să să pui. Și, iarū, amū auzitū că dum. vinzū acastă moșii di veci; poftescū să știū: adivăratū esti? Și sântū

Stroești, la 26 Apr. '813.

alū dum.

slugă:

Vasile Gherghelu.

[Pe V-o:] Cinstitū mie mai mare, dum[isa]li cuconu Ilii Holbanū Velū Clucerū, cu plecăcuni. La Sănihăū.

(Pecete roșie cu inițiale latine; ruptă.)

XVIII.

Hristosū anești.

Cu frățască dragostē mă închinū dum[ital]i, arh[onū] Pah[arnicū].

Maî întăiū, doritā fiindū a ști pentru întregime fericitelē dumv. sănătățî, găsăndū ocazionū, nu lipsăscu a face cercetare. Alū doile, viindū acestū omū, anume Mihaiū, de acolo, dinū satulū mieū Molnița, mii-aū spusū că răzășiî de pe parte Țăntenilorū, acolo, di spre dănsiî, la mijlocu moșii, s'aū întinsū cu stăpănire, înpresurându-nū o bucată de locū, și, fiindcă eă sântū după cumū dumneta știî, neavăndū nicūnū chipū, amū năzuitū la dragoste dumitali, și mă rogū, arhonū Paharnice, fără a ti supăra, într'o zi, eăndū vei socoti, trecăndū pe acolē, să poroncești oamenilorū de pe moșie mē ca să-țū arăti dumitali acelu loqu de pricinî, și, văzăndū-î că nu nedreptate mă înpresoară, să poroncești răzășilorū ca să nu trecă piste hotarāle ce sântū puse de răposatulū Căminarū Ioanū Sturza, și ei, de aū ceva piste

acè hotărâtură mai multă a răspunde, să să caute cu giudecată, iară nu ei, înă tărie loră, să-mi între înă moșii; apoi, pe urmă, oră avè a răspunde. Să'-țu va rămănè și dumitali o pomană pentru agiutoriulă ce mi-i da la aciastă pricină.

Și rămăi a dumitali

1813, Mai 9.

ca o sor[ă] și...:

Frăsinița Caracașu.

Dumisale cucoanił Catrinił mă închină cu plecăcuni. Dumisali cuconului Dimitrachi cu frățască dragosti

[Pe V-o:] Cinst. al mieuă ca ună trati, dumisali Vasăli Holbană Velă Pah., cu frățască dragosti. La Buda.

(Pecete de ceară roșie, cu o inimă aprinsă, doi porumbei și o cruce, patru inițiale neînțelese.)

XIX.

Cu plecăcune sărută cinstita măna dum[ita]le, moșu Ilii Holbană.

Mă rogă dumitale, după vorba ce amă avută cu dumneata, iată că amă triimesă la dum. pe acestă omă ală meu, ca să binivoești a-mi faci bini cu cin' sute lei, și sănetă amă trimesă dumitali cândă cu Sardaru amă așezată, și i-amă dată ceila[l]ți ban[Y], și acmă aș ramasă să-i dauă și rămășița.

Și săntă

Noe[m]v. 8.

[a] dumitali mai mică și plecată:

Gheorghe Seușucu (?).

Bălășica să închină cu plecăcune și sărută cinstita măna dumitali.

Dumilorsali boerăloră i dumisali cuconi Catrini mă închină, d'inpreună cu Bălășica, cu multă plecăcune, sărutându cinst. măna dumilorsali cu plecăcune.

¹ Și.

[Pe V-o:] Intru cinst. măna dumisali Clucerului Ili Holbanu cu plecăune să să dè.

Ghiorghii Seučucă (?).

XX.

Cătră cinst. dumnealul arhonu Paharnicu Vasile Holbanu.

Au venitū la Iașu dumnei Păhărniceasa, soția dumatiale, și au vorovitu cu mine pentru voința dumv. asupra uniriți prinū căsătorie dumnealul Sandulache Stamatinu cu alū doilea fică a dumv., și m'amū bucuratū.

S'au întocmitū întru ačasta și voința mè : blagosloveniia milostivului Dumnezău numai să fie.

De vreme darū ce dumv cu copila nu puteți veni la Iașu spre leguita cununie, care voimū a să săvîrși de cătră mine însumi, apoi va veni Sandulache acolo cătră sfârșitulū următoarilorū Cîșlegi, și să va face și cununiia de cătră dumneata, cu dumnei Păhărniceasa împreună, deplinū vechilū dinū partea mè. Atăta numai : Sandulache să nu prè zăbovască multū, fiindū trebunțe, iarū îngrijările mele sîntū acele părintești.

Oct. 12,

Alū dum. gata:

1814.

(*Neînțeleș.*)

Iaș.

[Pe V-o:] Cătră cinst. dumnealul arh[onū] Pah. Vasile Holbanu.

XXI.

Proschinò arh[onū] Bane.

Cucoana Mărioara Criște mi-au datū sănețălele dumatiale de a-i face hrisovū, poftindu-mă să triimetū la dumneta și hotarnica înū cari sântū cuprinse toate hărtiile dumisale și toată mergire pricinilorū. Priimește darū hotarnica și binivoește a săvărși mai înū grabă întăritura, căci așteaptă triimisulū calare, și poftescū să amū răspunsul de priimire hotarniciī.

Luni 3.

Gata fratele dumatiale:

D.

Plecăcuți.

Amă priimită hotarnica, și voi face lucrare; iar omului
dă-i drumu mai înainte. Fiindă

slugă:

Chirica Banu.

XXII.

Cu frățască dragoste mă închină dumitale, arhonă Pitară.

Înă ciasulă acesta amă luată o scrisoare de la Comisie,
dină Bucovina, care hotărăscă moșiile, și mă chiamă și
pe mine acolă pentru parte dină Bucovina. Și, fiindcă nu-
mai decâtă cere trebuința ca să s[ă] arăte la Comisie în-
voiala ce este cu mănăstire¹ Dobrovățu, pentru ca să iasă
bucata aceia de suptă înpresurare, pentru aceia dar dum-
neata, de vei fi la Vlădeni, numai decâtă, orice triabă vei
avă, lasă, și păr' măine să te afe cu scrisorile la Călinești,
căci, după scrisoare ce amă priimit, scrii ca pe astăzi la
amiazizi să mă aflu și eu acolă; și eu amă alergat acolă,
ca doară voi pută să o oprescă păr' măine sau poimăne
Comisie, ca să nu întăriască stăpânire, căci, apoi, va rămâne
păr' înă sfârșit așa, și atunce dumneata te vei păgubi.

Pentru această dar poftescă: îndată răpezi și ă scrisorili,
și vină la Călinești, ca să s[ă] arăte învoiala la Comisie.
Și n'amă lipsit a înștiința, fiindă

a dumitali ca ună frate: '819, Avgustă 1.

Ștefană Gherghelă Căminară.

[Pe V-o:] Pentru parte dină Bucovina, dină Călinești.

XXIII.

Cu frățască dragoste mă închină dumitali, arhonă Pitară.

Înștiințeză pi dumneata că eu, cu aguturiplă lui Dum-
năzău, m'amă pornit la Eș și nădăjduescă că, cu ajutorulă

¹ Înlocuit cu înțitul cu: moșie.

lui Dumnezeu, voi săvârși trebuințiii meli bini, și nădăjduescă că, de nu voi eși Lunii înainte Mării Sali lui Vvodă, iară Miercurii negreșitū trebui să eșū. Pentru aceia poftescă și eū pi dumneata ca să trimiț și dumneata unū vechilū a dumitali cu bani acei ce ai a mi-ī mai dă, pentru ca să plătescū și eū telalului și să-ī scotū și hrisovu, precumū ni iaste așăzare. Măcarū că hrisovu dumisali Banu Ilie aū. cerutū ca să să facă cu slove de aurū, acela are osăbită cheltuială, și, dacā dumneata vei voi a să face așa, apoi acē cheltuială a aurului va fi a dumitali. Îndestulū că poftescă pi dumneata că îndată după mini să triimiți vechilu dumitali, după mini la Eșū, căci eū nădăjduescă că multă zăbavă nu voi avē la Eșū, fiindcă amū luatū înștiințare că anaforaoa s'aū gătitū și s'aū și iscălitū de boeri și, îndată cumū voi mergi, mă voi înfățoșa și înainte Mării Sali lui Vvodă. Și, zăbavă de va fi, mai multă numai pentru de [a] scoati hrisovulū dumitali. Pentru aceia poftescă ca vechilu dumitali să vii îndată după mini

Și sântū

'820, Apr. 15.

a dumitali ca unū frati,

slugă :

Ștefanū Gherghelū Căminaru.

[Pe V-o] Cinst. alū mieū ca unū frati, dumisale arhonū Pitarū Theodorū Holbanū, cu frățască dragoste.

XXIV.

Cu frățască dragoste mă închinū dum., arh. Caminarū.

De apurare dorescū a mă pliroforisi pentru întregime sănătății dum., ca, aflându-să pre deplinū, să mă bucurū.

(Șters : Pentru în...) Bani di pi Costicenī, ce sântū rămășiță la dum., de la 1818 și pără la '821, Apr 23, cătū va cuprinde pe a șesa parti (șters . dinū parti) pe acești trei ani, poftescă să dai dumisali ginirelū Dimitrachi Enī, și de la anulū '821 Apr. 23, apoi dumnealū ginirile Dimitrachi rămāni ștăpānū pe parte dumisali, adică pe a șesa parte dinū parte holbāniască, fără a ni amesțe]ca noi. Decī facū știutū dum. ca cu dumnealū

să ți puî dum. la cali pentru parte dumitali, saũ c'ă va rămânè slobodă și să va puni dumnealui la cali cumă va voi, ca cu dreptu lucru dumisali. (*Șters* : Pentru cari nu lipsescă a faci știutū) dum., și sănt :

(*Neiscălit . Catmca Holban Păhărnicasa.*)

Cu părințască dragoste mă închinū dum[itale], ginire Dimitrachi.

De a purure dolesc a mă pliroforisi pentru întregime sănătății dumitali, ca, aflându-să pre deplinū, să mă bucurū.

După a dum[itale] cerire, iată triimetū scrisoari către dumnealui Caminarulū Todorachi Ciure pentru bani di pi Costiceni, parte dum[itale], pe trei ani, de la 23 Apr. '818 și păr' la 23 Apr. '821, să-î dei dum[itale], și de la 23 Apr. '821 să rămăe slobodă parte dum[itale], și dum. te vei puni la cali cumă îți va da mănă cu lucru dum. Și scrisoare amū lăsat-o deșchisă, ca să te pliroforisești dum. Iarū, pentru scrisore de la dumnei cumnata Măriuța, socra dum., după cumū urmiază înū alti pricinī, asemine și intru ačasta, după ce amū [datū] acei 450 lei dinū poroncă, pentru cari nu cere trebuința a să triimeti mumbașirū, apoî amū mai plătitū și 40 lei osteniala mumbașirului și 50 lei poșta. Acești 90 lei, ce amū dat digiaba, aũ fostū înū locū de mulțămită dinū parte dumisali cumnati (*șters* : Măriuți, precumū) esti știutū dumitali. Și săntū: '821, Ghenarū 20.

(*Neiscălit : Catmca Holban Păhărnicasa.*)

Asemine acestora amū triimisū ginirelui Dimitrachi, cătū și cătră dumnealui Caminarulū Todorachi Ciure .

XXV.

Cu părințască dragoste te sărutū, iubitulū meū fiș, Mihălache.

In iastă sară amū primitū scrisoare dumitale și, înțălegându că ti afli sănătosū, amū mulțămitū milostivului Dumnezăū. Dumnalui Banulū Ilii aũ fostū erī la mini și me'ū

zisă ca să-ți trimătu 50 de galbină. Eă, dacă așu avē 50 di galbină, nu ț'ășu scrii ca s' ceri la Banul Stavărū măcarū 50 de lei să dei. Caută la Eșî, și, dacă vei găsi la cineva, înpremută-te, și dă sănetū, și mai pe urmă s'orū da. Amū văzutū și cele ce-mi scrii pentru iarbă, cumū și pentru Stavărū. Dumnalui bădița Toadirū cu părințască dragoste te sărută Astăzi amū luatū răvașū di la nora Soltana, și să află sănătoasă. Înū Marța trecută ț'amū scrisū o scrisoare, cari s'au trimisū cu genta, și înuntru era o scrisoare cari era să s[ă] trimată la Focșeni, și nu-mi scrii de ai priimit-o, ori ba. Și rogū pre milostivulū Dumnezăū a ti vedē sănătosū. Astăzi m'amū înștiințatū că dumnnului (*sic*) ginirile Dumitrachi Eni să află la Eșî și dumnnului încă este părtașū, și la datū, și la înatū. '824, Iulii 16.

Și sântū alū dumițale iubitori

maică :

Catrina Hol[banū] Pah.

XXVI¹.

Știutū s' face prinū aciasta că mai glosū iscălitulū m'amū alcătuitū cu dumnealui Cluceriulū Stefanū Holbanū spre a rădica planū t pograficescū unei bucăți de moșii ce să numește Poenile lui Talpă, d'înpreună cu a 6 parte dinū moșia Pilipăușii, precumū să află osăbită, înpreună și capetele i mîrginile tuturorū moșiilorū ce să megieșăscū cu aceste ; după care să facū și hartă dumisale, arătătoare de toate semnele, cu scumpătate și cuviințoasa deplinătate, lămurindū stariā locului, fără cātū de pușinū cusurū. Pentru care amū a priimi de la dumnealui 600 lei, zicū șasă sute lei, deplinū, la teslimarisiria hărții. Cumū și pentru aciastă hartă mă îndatorescū a răspunde că iaste bună și fără greșală ; căci, dinū potrivă dovedindu-să, apoi, cu a mē cheltuială, să tocmescū altū inginerū, ca să măsure de alū doile. Că-

¹ De și nu e o scrisoare, se adauge pentru lămuririle din ea.

riia urmări și întocma păziri de a mē îndatorire urmiază a mē iscălitură.

P. Asachu Caminarū.

1825, Apr. 13.

Lei

200 adecă doo sute sute lei amū priimitū la faceria contractului. P. Asachi Caminarū.

400 adecă patru sute lei tijū amū priimitū de la dumnealui Clucerulū Stefanū Holbanū, cusurulū după cuprinderea acestui contractū, spre împliniria somei a șasă sute lei, după care, istovindu-să toată îndatoriria dinū amândoo părțile, amū lăsatū acestū contractū la dumnealui Clucerulū, spre dovadă numai a înbunătățirii planului de mine rădicatū.

Petru Asachi Caminarū.

1825, Apr. 27.

Ținteniū.

[Pe V-o:] A Caminarului Asachi.

XXVII

Cu multă plecăciuni închinându-mă, sărutū cinst. mână dumneavoastră, cc. C[atincă] și cc. Theodorū.

Facū știutū dumilorvoastre pentru împărțare vitelorū și a păinii și a altorū lucruri rămasă de la răposatulū Banu Ili Holbanū, precumū s'aū împărțatū și aū venitū câte zăci vite de cai la o parte, făcându-s[ă] înū șasă părți, dinū care doao părți, a dumisali Banului și a dumatiale, s'aū trimisū acasă la dumneta cu oaminiū dumneavoastă. Precumū și vitele albi s'aū venitū de o parte câte 19 vite, boi, cu vaci, și gonetori, și mănzați, care facū, pe 2 părți, 38 de vite, bezū trii viței ce s'aū datū; darū, fiindū că patru boi s'aū furatū, și fiindū pricină cu dumnalui Costachi Manu, s'aū scăzutū câte unū boi de parte dinū aceste patru părți a nostre, și, pentru aciasta, s'aū triimisū dumilorvostre 36 vite și 3

vișăi. Precum și dinu mascurî s'au venitū câte 13 pe 2 părți, însă marî, cu micî.

Păpușoi s'au venitū câte 53 stânjinî de coșeri la o parte, deci dumilorvostre, pe 2 părți, facū 106 stânjinî; dinu care păpușoi s'au opritū la cotu Hotinului giuătati și la Curte giuătate. Precum și săcara, fiindū 5 stogurî vechî, înu care sântū 36 stânjănî, pe 2 părți să vinū 18 stânjănî. Dumneta veî triimiti și, după anologhie, veî lua o parte d'ale dumilorvostre. Iarū, pentru pojąjăe casăi, fiindū poroncă a să rădica să să ducă la Herța, amū stătutū și li-amū luatū toate asupra mē, rămăindū înu casă; pentru care dumncvostră cumū veî socoti veî pune la cale. 2 plugurî s'au venitū și înu parte dumv., și cu greșală erî nu s'au triimisū, darū astăzi s'au triimisū împreună cu vătavu dumitali.

Și sântū alū dumv. prē (*șters.*)

1825, Noem. 30.

'825,
Dechemv. I.

Și sântū

plecată slugă:

Iordachi Herțanū Clucerū.

Mă rogū de ertare că n'amū venitū eū sāngurū.

XXVIII.

Cu plecăcune închināndu-mă, sārutū cinstitā māna dumitale, cucone Toadere.

Înu vreme ce aū fostū Caminarulū Manu aice, s'au socotitū cu părintele Sava pentru bani ce s'au ficutū a-i da dinu rămasăle piste dieată de la răpusatulū Pitariū. S'au ficutū de fieștecare parte a s[ă] plăti dumisale Cam. Elencăi câte 225 lei, și vine și înu parte dumitale ca s[ă] daî 225 lei. Pentru care te rogū să-mî triuneși acei banî, căci pe mini înu toate zilile mă supără dumnalui Vasăle Holbanū, vechilulū dumilorsale, care l-aū lăsatū aice să priimască bani, după îndatorire ce m'amū îndatoritū ca să plătescū, și eū amū totū prelungitū păr' acumū; iarū acumū, dacā nu să vorū plăti, aū zisū cu hotărre că va scrii la Eșū să vî

zapciu. Apoi aceștie aŭ rămasă a s[ă] da după însuși ală dumitale iscălitură. Te rogă triimeti-I, să nu mai fi atăta vorbă pentru acești bani. Deosăbită îmi scrii o carte Vornicie de opștii pentru rămășița de bani ce aŭ mai rămasă, parte dumitale, să mai dai spre împlinire sumei ce s'aŭ hotărătă a s[ă] plăti, parte dumitale. Să-mi faci știută ce răspunsu amă să dau și înă acei pricină. Iară, câtă pentru acei bani ce săntă a s[ă] ta (*sic*), 225 lei, parte dumitale, te rogă să mi-i triimeți, ca să-i dau eu unde săntă rânduită a-i da, căci, de cândă s'aŭ dusă Manu, săntă trecute 23 zile, și aŭ trecută vadeoa cari i-aină pusă.

'826, Dechemvrie 1.

Și săntă ală

dumitale slugă :

Iordachv Herțană Cluceră.

[Pe V-o:] Cinstită mână dumitale cc. Toaderă Holbană bivă Velă Bană, cu totă plecăcune.

XXIX.

Cu multă plecăcuni închinându-mă, sărută cinstită mână dumitale, cuconă Todere.

Aină priimătă răvașulă dumitale ci-mi scrii pentru 225 lei ce ai a da dumitale Caminăresă Elena Rasti pentru avere mișcătoare rămasă piste diata răpusatului Pitară Ili Holbană, că săntă bani gata, și îmi scrii să triimetă omulă meă ca să-i priimască acei 225 lei. Iată triimetă pe acestă ficoră să priimască bani, pentru care te rogă să s[ă] dei înă mână acestue, ca să-i dau și eu la loculă cuvi[1]ncosă, căci înă toate zilile săntă supărată de Vasălică Holbană, cerându mi bani, precumă aină mai scrisă dumitale.

'826, Dechemvrie 6.

Și săntă ală

dumitale slugă :

Iordachi Herțană Cluceră.

XXX.

Arhonă - Clucere.

Bădița ămî scrii că aŭ lasatŭ la dumneata 400 lei, și iată triimetŭ sănetŭ. Dumneata vei da bani înŭ mânia triimisulŭ, de la care vei priimi sănetulŭ.

Slugă :

Maî 25.

Holbană. Caminarŭ.

Plecăcuni.

Dumnealŭ Banu m'aŭ lăsatŭ să daŭ dumitali patru sute lei, însă cu unŭ izvozlŭ de 59 lei, șas[ă] părăle. Dumneata triimite-mî sănetulŭ de patru sute lei, și i eŭ voi răspunde cătră însămnărica dumitale cusuru păr' la 400 lei. Darŭ triimetŭ dumitale ș'o copie de pe (de) însămnărică.

Și săntŭ alŭ dumitale slugă :

Iordachi Herțană Clucerŭ.

XXXI

Cu frățască dragoste ne închinămŭ dumitali, cucoană Mărioară.

Răposatulŭ inoșulŭ nostru Toaderŭ, prinŭ diata ce aŭ făcutŭ la '825, Martŭ 3, lasă și dumitali 500 lei și 50 matce stupi, cumŭ și (*șters*) nepoatei Cleopatri, copiliŭ dumitali, 50 stupi. De această înștiințămŭ pe dumneata că pentru bani vei triimite să-i priimești de la dumnealŭ Caminarulŭ Mi-halache, căci aŭ ramasŭ asupra me. Iarŭ, pentru 100 stupi, 50 ai dumitali și 50 a Cleopatrii, vei triimite dumneata la Vlădeni, pe Jijie, să-i rădice, ca să te folosăști și cu rodulŭ lorŭ. Iarŭ, neputândŭ să-i rădicŭ acumŭ, dumneata triimite omŭ să-i priimască pe samă la Vlădeni, și să stei acolo, plătindŭ haculŭ prisăcarilorŭ și purtândŭ grija știubeilorŭ, pără la toamnă, ce-i vei pute ridica, căci la noi știubei nu sintŭ. Și pe săptămăna viitoare să s[ă] afe omulŭ dumitali păr' la 18 aceștiŭ luni, că vomŭ fi și noi la Vlădeni, să-i facemŭ teslimŭ, pentru ca să-i pue la cali '827, Maî.

[Pe V-o :] A stupilorŭ.

XXXII.

Cătră cinstitū dum. boieriū hotarnicū Căminarū Mihalachi Holbanū.

Amū priimitū scrisore dumitale d'inpreună și carte cinst. judecătoricului Divanū. Am văzutū cele mi'i scrisū, pentru care răspundū dum. că nu mă cunoscū datorī de a merge să staū fațā la dispărțire ce are să s[ă] facā, înū vreme ci moșāie (*șters* : nu iaste) Vlădeni nu iaste a mè, nici numaī ieū nu sântū clironomū răposatului frăține-meū, nici vechilū dinū parte cumnati și a surorilorū mele nu sântū. Căci, precumū amū scrisū dumv., că, de așū fi vechilū, trebuie să fiū fațā la hotărāre, ci zice d. Vornicū Neculaī Dimachi că aū luatū sfărșitū pricina. Că, precumū imī scriețī dumv. acumū, că orī insumī să viū, saū vechilū să triimitū, așa aū trebuitū și atunce, ca orī vechilū dinū parte nemurilorū să fiī, saū vre unulū dinū noi, iarū nu numaī d. să fiī la judecatā, și acū să iei moșāia. Pentru ačasta nu poțū să viū.

'828, Iuli 25.

Cătră cinst. dumnalorū boierī hotarnicī Căminarū Mihalachi Holbanū.

Amū priimitū scrisore dumv., d'inpreună și carte cinst. judecătorescului Divanū, și, văzāndū cele scrisā, răspundū dumv. că ieū nicīò științā nu amū de judecata ci aū avutū d. Vorniculū Neculaī Dimachi cu răposatulū frati-meū. Și, iarāși, înū urma, cāndū zici d. că aū luatū sfărșitū pricina prinū întāriturī gospodū, n'aū fostū nime vechilū dinū parte noastră, a frațilorū răposatului, precumū nici dinū parte cumnati, ci singurū d. s'aū înfățiatū cu scrisorile moși Vlădeni, care prinū zapciī s'aū luatū de la cumnatā-mè; dinū care scrisorī aū și ruptū doā, pentru care ieste și adeverința cinst. Vornicī de orașū.

XXXIII.

Cu frățascā dragostea mă închinū dumitale, iubite cumnate, cucoane Mihalachi.

După cercetare doritei mie întregimea sănătății dumv. cumă să păzăști, ca să mă bucură și să dau laudă ceresului Împărată.

Nu lipsescu a face știută dumatăle că eă, aflându-mă totă înă valurile giudicătii pentru doi feti țigance, anumi Catrina și Dochita, care mi s'au dăruită de cătră răposatii socri mei și care sântă trecuți și înă părțala frățască, precumă iaste știută dumatăle; decă, la înfășoare ce amă avută înaintea Obșteștii Adunării, cerându-mi-să de tață și înă orghinală aceiași împărțală, după cumă te vei pliroforisi și dină însuși cartă alăturată aice, te rogă, iubite cumnate, urmiază binele acesta cătră mine și, cumă poroncește și Divanulă, profthimisește îndată cerșita împărțală, triimețându-o dreptă la mine, ca să o înfășoșezi la giudicată; și, spre încredințare dumatăle că nu să va prăpădi, va rămănă răvașulă mieă acesta de dovadă. Căci, dacă Țigancile aceste nu voră fi trecute la împărțală, apoi atunce și aceli doi Țigance luate înă parte dumatăle voră fi înă pericolonă de a să lua ca să s[ă] vândă înă socotiala creditoriloră. Și, înă scurtă, precumă vei socoti și știi pricina desfacerii și a părțării acestoră Țigance, înștiințază pe Divană, și triimite dovadă adevărată, ca să nu rămăiă isterisită de darulă răposatiloră socri miei.

Și sântă

1829, Iuli 19.

a dumatăle ca o soră

Eșii.

și slugă.

Dumisali cumnatei Sultanii cu frățască dragoste mă închină și dulce o sărută; asămene și pe cuconă.

Eă cu innadinsu ficoriă amă pornită acasta, și printr'ânulă dumatăle, fără prelungire mai multă de vadeoa însăinnată prină cartă Divanulă, și foarte mă vei îndatori.

XXXIV.

Cu multă plecăcuni închinându-mă, sărutu cinst. mână Sfințai Tale, părinte Savo.

Amă priimită cinst. scrisoare Sfințai Tale, scri[i]ndu-mi ca să facă sălință înă pricina străjeriloră, precuină și pentru ca s[ă] margă vr'o cățuva dină fruntași să le vorovești. Eă le amă pusă zapciă ca să-i pornească numai de cătă, și nică cumă nu vor să margă. Eă am sălită cu toate chipurile, ca doară să va sfârși această pricină.

Poate pe mâine voi veni și eă la Sfinție Ta, dacă voi pută scăpa.

A Sfințai Tale

prè-plecată

slugă :

Iordachi Herțană Cluceră.

(Pecete din 1825.)

[Pe V-o:] Intru cinst. mână Sfințai Sale părintelui Sava Holbană, egumenulă sfintei mânăstiri Mogoșești, cu plecăcune.

Scrisori P. Mitro[polită] și adeverințil[e] d. Cluceră Herțană de priimire săneturiloră de la P. Savva înă plata baniloră cătră Caminarulă Rasti...

(Șters: Adeverințele d. Cluceră Herțană de priimire săneturiloră) zapciulă pentru bani d. Caminară Rasti de la P.

Săneturi de bană a răposatului moșă Ilii.

Di la Log. Alecu Stărce.

XXXV.

Cu plecăciune mă închină dum., cc. Mihalachi.

Maă întâi rogă pre milostivulă Dumnezăă ca răvașulă meă să te găsască pe dum. sănătosă. Ală doile, te înștiințază că, după tocmeala ci amă avută cu dum., ca să faci 400 merți di vară pi moșăi la mini, s'au împlinită soma, și încă o maă întrecut o somă di merți, și di pi cele 400 merți esti rămașăși de banii, o sută trizăci lei, să-mă maă daă : maă și făcândă dum. socoteală cătă s'a maă faci pe acesta

în trecut, poftesc să-mi trimiți pi omul acista. Și, di vii
avè să mai faci vară, poftesc să amă cinstitū răspunsulū
dum., că amă datū poroncă că fără răvașulū meu să nu
lasi să faci var.

Și, cu ačasta, rămii 1836, Fevr. 7.

a dum. smeritā :

Agathie Curt

105 amă datū cu Neculai Sporhū.

30 tijū amă datū prinū pădurari.

[Pe V-o:] Cinstitū dumisale cc. Mihalachi Holbanū, cu
plecăciune.

Maica Curtoie i-amū datū 105 lei(?).

XXXVI.

Cu frățască dragoste mă închinū dumitale, arh. Caminarū.

Amă priimitū doritā mie scrisoarea dumitale, și amă vā-
zutū cele însămnate; asupra cărie cu cinste răspundū că
anaforaoa încă nu s'aū făcutū, darū m'amū întilnitū cu
dumnealū Cam[inarulū] Beldimanū, și amū vorovitū cele
de cuviință a să face anaforaoa nu tocmai după acē soco-
tință încheetā de mai nainte. Darū apoi și la întărire ana-
forali voi stărui cu toată silința a să apăra dreptățile dumi-
tale și a monastirii. Mi-aū zisū cc. Ionică că i-aī fi făgăduit
niște orzū, saū ovāsū, i altele; pentru cari urmiază a să și
aduci. Pentru iazulū de la Epurenī alătorezū scrisoare cătrā
Vorniculū Calimahū. Cu dumnealū cc. Ștefānică nu m'amū
pututū întilni, grābindu-să ficiorulū, și, cu alū doile ocazionū,
te voiū înștiința mai cu lămurire despre toate.

Dumnealū Stolniculū Buradā încă nu s'aū înfățoșatū înū
pricinā cu fiicele Paharniculū, darū citū de înū grabă să
va isprāvi și aciasta.

A dumitale frate și
slugă:

1836, Noemv. 7.

Ioanū Casulū Spat

Eș.

Șaga Epureanului aș catandisită a fi înnadinsă. Preosvinție Sa mi-aș zisă să-ș scriă să-ș iconomisăști vr'o trezăci galbeni, și să voră trece înă cheltuelile monastirii.

XXXVII.

Cu frățască dragoste mă închină dumitale, arhonă Caminariă.

Primindă cu bucurie scrisoarea dumitale, am văzută cele însămnate. M'am măhnită tare multă de zaifliculă înă care te afli; milostivulă Dumnezeă să-ș dăruiască întregimea sănătășii. Amă aratată Înăaltă Preosvinții Sale cele propusă dină partea dumitali, și s'aș hotărîtă a să rîndui acolea pe Sfinție Sa protosinghelulă Veniamină, carele mai înăainte aș fostă protopopă la Botoșani, persoană cunoscută dumitale de bunile și cinstitele purtări, atită înă cele besericești, cită și înă cele politicești, și care să fiă încredințată că va aduce totă felitulă de mulțămire dumitali și cari nu va zăbovi a veni. Pentru catagrafia ce ș'aș cerută păr. Veniamină dichiulă și păr. Visarionă, iaste aciasta a odoarăloră și lucruriloră besericești, despre cari credă că dumneta veș fiă avîndă condică, și, cîndă să va întîmplă s'ă vii păr. Visarionă, le va vedă și va iscăli că sîntă întocmai. Iar carte pentru mutarea satulă, cu schimbare ministriloră, aș zăbovită a să face până acumă, dar să va trimite fără întărzieri. Alătureză aice scrisoare cătră păr. iconomă Ionică ca să triimită balerca cu oloiă. Alătureză și copie de pe adresulă Divanulă Țării-de-Susă, ce astăzi s'aș priimită, dină care te veș pliroforisi înă pricina vadeli pusă.

Dumitale frate și slugă:

'837, Fev. 28.

Ioană Spăt.

Eșă.

XXXVIII.

Cu plecăciune mă închină dumitale, nănașă Mihelachi. Iată, dină poronca cuconulă, ci mi-aș poroncită înă ființa

dumitale, triimită pe morari, împreună cu oameni, ca să tai lemne pentru moară la Sănihău, după cumă însămeză mai gîosă, — însă :

1 talpă de 6 stănjini.

1 talpă: 5 stănjini, 4 palmi.

9 tălpi: 4 stănjini, 4 palmi.

14 amnări.

18 șaranpoi.

3 grindei și lemne de patru roți, câtă ceri trebuința.

Deosăbită mai trebui lemnă de o roată de chivi (*sic*), și trii ursoaici, trii scaune, trii praguri.

Pentru cari dumneata vei da poroncă pădurariului ca să le arati undi voră fi copaci bun, ca să tai, să s[ă] facă lucru bun. Fiindă

ală dumitale

plecată

'838,

Săpt. 15.

slugă:

Gheorghe.

[Pe V-o:] Izvodu lemnului di la Sinihău ci amă dată di mori. '838.

XXXIX.

Cu multă pleacăune mă închină dumv., cucoani Mihalache.

După cumă dulce bunătate a dumv., năstăvindă-să Duhul Sfântă a agiuta o casă a mē atăta grē și vrednică de agiutoriū, încătă nu potă a arăta toate împregiurările, și după cumă dumv. ați avută milostivire și bunătate a-mi da și o carte cătră dumnalui Spataru Enuță, ca, prină dumnalui, să să pue înainte Preosfințitului Stăpănu să fi milostivă a poronci ca dină venitulă sfintei monastirii Mogoșestii să mi să dei ună agiutoriū, ca să-mi potă a-mi mărita 3 fete ce le amă înă casă, care stare a mē fi[i]ndu cu totu îngosătă, nu săntă vrednică a le ținē înă casă, iară mai alesă găsindă-să oamini ca să le daă la casăle loră, n'amă nicăo închipuire, — eă de atunci m'ași fi dusă la Eșă, după scrisoare dumv., ce mi-ați dată dumv. cătră dumnelui Spatară Enuță,

darŭ, bolnăvindu-mă, așa precumŭ și astăzŭ mă gășăscu — ceva acŭ, slavă lui Dumnezăŭ, îmi iaste mai spre bini, n'aniŭ pututŭ eșă dinŭ casă. Mă rogŭ, cucoane Mihalache, nu uita bunătate a dumv. ce mi-ați datŭ, căci alta nădejde, după Dumnezăŭ, nu aveniŭ decâtŭ la mila a dumiv. Și eŭ, piste o săptămănŭ, cumŭ oi putē, m'oi duce și la Eșŭ, dacă oi avē înnocire a vă gășă și pe dumv la Eșŭ ca să niă p[ov]ățuescŭ cumŭ să urmezŭ, cu toati că eŭ cu plecăcune rogŭ bunătate a dumiv, cocoani Mihalachi, și vă rogŭ ca pără la mergiri a mē să aveți vorbă cu duminalui Spatariu Enuță iuŭ pricina cererii meli, așa după cumŭ v'a lumina Dumnezăŭ, și eŭ, îndată cumŭ mi-o veți triimete(?), dăndŭ Dumnezăŭ să-mi fii mai bini, m'oi repezi pără la Eșŭ.

Dinŭ parte a mē și a soții meli cu multă plecăcune sărutămŭ niănele și a dumisali cucoani Soltănițiŭ, rugându-o și pe dumnaei ca să fiți dumv. într'unŭ cugetŭ cătŭ s'a putē a agiuta casa a mē cu cătŭ v'a îndura milostivulŭ Dumnezăŭ pentru înnocirile ducedelorŭ și a coconașilorŭ dumiv.

Amŭ auzitŭ dinŭ prietinŭ, dinŭ o samă care aŭ unblatŭ la Eșŭ niăi înnainte, că s'arŭ fi întălnitŭ cu frațiŭ miei, darŭ mie martorŭ iniŭ iaste unulŭ Dumnezăŭ că n'amŭ avutŭ știință de dănșiŭ, că ei de mine să ferescu, umblă întru ascunsu și pe niini mă încungțură, și eŭ însumŭ nu voescu ca să aibu amestecare cu dănșiŭ, că unbleteli și pornirile lorŭ sântŭ nebunești. Darŭ eŭ, cu mergire mē la Eșŭ, oi duce și hărțiile ce aŭ fostŭ închিপuit ei cu mini mai înnainte, și le voi arăta dumv. Și dinŭ parte a niē orŭ rănăne și răsuflate.

Rămăindu alŭ

dumv. ca unŭ

frati i slugă

1838, Ghengarŭ 19.

Ivo. . .

plecată :

Costachi Morțunŭ.

[Pe V-o:] Cinst. și mie ca uaŭ frate, dumisale Canina-riului, cuconului Mihalache Holban, cu plecăcune.

Domnu Morțunŭ.

La Eșŭ.

XL.

Cu frățască dragoste mă închină dumitale, iubiti frăț:ore.

Ăstăzi, în 8 a luni, am ă primită scrisore dumitale, de'npreună cu bani. M'am ă bucurat ă forti că vă aflați sănătosă, slavă milostivului Dumnăzăă. Pentru bani, forti mulțămăscu dumitali: tare multă bine me'ă prinsă, pentru că ac ă și pensă de la tote văduvile ă tăet-o pe gînuătate, carile mi ă în ă da ă numai 200 cînzăci lei pe lună. Fă, cu tote că scriem ă că mă duc ă la m'ășștire, dar ă necazurile și nenorocirile nu m'ă lăsat ă să eșu din ă Fășu. Am ă străgat ă și am ă plă[n]su, frăț:ore, 2 săptămăni necăntenit ă, cu copii, înblănd ă pe la casăle acele ce știem ă că mă agiută. S'ă rădicat ă totă boirime, de'npreună cu Mitropolitu, și ă vorbit ă lu ă Vodă. S'ă făcut ă mare luit ă și ă zășu Vodă: Vestiți-i că greutate s'ă rădicat ă și are să să bucare. Și mai înnai[n]te cu o ză ă trimes ă pe Visternicu să-m ă spui că-m ă întărește anafora[n]a, apoi, peste 2 zăle, ă zășu Vodă Visterniculu ă și la cîlanți boeri să-m ă caute să-m ă ei casă cu chirii, și a plăti Vodă. ă venit ă Visternicu și me'ă spus ă, și erăș ă m'am ă supărat ă strașnic ă, zăcă[n]du-i că acestă să înțălege o prelungire, și nu-m ă trebui să-m ă ei casă, ci să-m ă dei avere. Am ă străgat ă, am ă plănsu, pără n'am ă bolnăvit ă. Apoi eră ă venit ă Visternicu și me'ă spus ă că ă venit ă dezlegare de la Petreibuc ă¹ în ă favoru me ă și că m ă întărește anaforan. Apoi, mai în ă urmă, eră zăcă că n'ă venit ă răspu[n]șu. Acesti necazuri și învăliuri în ă faci, de nu ști ă ci să mai făc ă. Dar ă adivăru ești că ă venit ă răspu[n]șu în ă favoru me ă, dar ă vor ă să mă năcăzască, că nu-i destul ă de c'nd ă mă osăndesc ă, de 8 ani, și ac ă erăș ă stă pricina, și Vodă găsăște cîlencuri și nu întărește anaforao. Te rogu, fă bunătate și pornește rugăenne și la Mogoăști și la Buda să pomenescă numele acesște care trimet ă pomelnicele, să să faci și ză și nopte, dor ă s'a faci Dumnăzăă milă și scapu din ă osănda acestă. M'am ă spăriet ă că o

¹ Peters] urg

muri și nu m'oi bucura. Viindă țațaca Săftica, aș spusă țațacăi Nastaslică[1] că ai zăsă dum. să spui epochimenului știută să mergă la Botoșani, și eă să 1 zăsă, și aș făgăduită că a merge la sfârșutu lunii negreșătă.

Mitropolitu încă n'aș vinită de la Nemțu.

Călugărița s'aș dusă ; aș plănsă destulă, de i s'aș înflată ochi.

Cumnățicăi mă închină cu multă dragosți frățască, pe Catincuții (*sic*) dulci o sărută, precumă și pe cielanții copii asămene. Copii mei sărută mână dumv.

Rupe răvașu.

Rămăindă

a dumitali soră:

8 Septemvri.

Maria.

Moș Mihălache, cu plecăciune mă închină dumitale. Mătușăi sărută mână cu fiască plecăciune. Bine mergemă înă cele știute².

[Pe V-o:] Cinst. iubită frate, dumisale cc. Mihălache Holbană Spat., cu dulci înbrățosare³.

¹ „I-aș și“.

² De la fiul Șerban, probabil.

³ E un răvaș al Mariei Cananău, născută Holban, care după 1840 își apăra moștenirea soțului împotriva Agăi Țigară, supus rusesc, care sechestraseră moștenirea. Mitropolitul e Veniamin.

XXI.

A D A U S E

XXI.

A D A U S E

I.

Pentru moșăia polă satu ce aŭ pusă soro-mè Mariia la izvod[ul]ă de zăstri dumisali Jitnicerului Vasili Holbanu, eșindŭ rea, adecă eșandŭ de suptŭ stăpănire surorii meli, atunci neavândŭ suro-mi moșii, ca să-lu mulțămescŭ pe dumnealu, eŭ să fiŭ datorŭ a împlini moșii dumisali, dinu parte de moșii ce amŭ eŭ. Și, înspre încredințarea, amŭ iscălitŭ.

1786, Iuli 1.

Gheorghii Goroveiŭ Post.

II.

Iubite frățăori,

Amŭ primitŭ cu mare bucurii răvașu dumitali, cari l-amu găsătu acasă cândŭ amŭ venitŭ de la feredeii. M'amu bucuratŭ că vă aflați sănătoși. Eŭ amŭ venitŭ bolnavă de la feredeii, numai pentru că venisă ghenararu Titovŭ¹ la Eșu. Era să mergu la mănăștire Nemțului și, auzandŭ că aŭ venitŭ Titovŭ, amŭ venitŭ la Eșu. Amŭ fostŭ cu toți copii la dănsu, amŭ plă[n]su destulŭ, amŭ străgatŭ, și răspu[n]su

¹ Consul al Rusiei și apoi ambasador la Constantinopol.

m'eu fostu acestă: să aşteptu pără a veni răspu[n]ş de la Petrezbucă. Şi, acolo, la dănsu, puţănū aū rămasū de nu me'ū vinitū dănbă, şi plănsătele şi lacrimelē copiiilorū şi ale mele nu să mai potū spune, încătū s'aū apropietū să ne-bunescū. Nu mai potū răbda. Casa aū căzutū pe gūmatate acū, pe ploile acesşte; le'mū pusū propele pe denuntru; bacdatio aū căzutū, şi dinū odae acē mare, şi dinū stocū, tocma de-asupra crevatulu: de n'arū fi căzutū zoa, de arū fi fostū nopte, acolo rămănemū mortă. Şi cărămizī şi scāndurī aū căzutū; s'aū făcutū o bortă de să îngrozăşte cineva cāndū să uită, şi inū odae acē mare mai totū. Rusuluī acestue e-ū vorbitū Metropolitu, cu toţi boerī, şi luī Vodă asămene e-ū vorbitū, Dumeneacă ci aū trecutū, Mitropolitu, cu toţi boeri, şi totū aşa e-ū zăsū şi Vodă.

Eū acū nu mai amū undi veţui. Casa spartă, de cheltuelă nu amū, deznădă[j]duita, de ispra[vă], neavāndū ci să mai facū, me'mū luatū lume inū capū, şi mă ducū Sānbătă de aici dinū Eşu. Sānbătă, inū 2 a lunī acesşte, mă ducu pi la Criveştī, la Dumitrachi Buhuşū, şi, de acolo, mă ducū la copile, la Giurgenī. Ūmī scriī dum. că me'ī tremesū 500 lei şi feçoru e-ū luatū innapoi. Te rogu, frăţāori, trimeti-mī una mii lei la Criveştī, la Dumitrachi Buhuşū, că Duminică acū ci vini m'a gāsă la Criveştī; pote şi Lunī oi aştepta. Te rogu, tocmeşte unū omu, pe cine vei socoti, şi inū trimeti una mii lei la Criveştī. Dinū banī ci (ci) mi-ī daū şi pără acū, dinū 2 miī lei, amū spusū Metropolituluī să scrii dumitale, şi me'ū zăsū că nici nu-ī trebuinţă să-ţi mai scrii, că dum. cunoştī lipsa mē, şi să scriū eū dumitale să-mī trimeţi banī acestiī, că părintele zăcē că, de'rū avē, încă me'rū ma[ī] da, şi aū zăsū că, cāndū oi avē ocaziōnū să scriū dumitali, să mărgu lē părintele, să-ţi scrii şi părintele. Apoi acū, erī, s'aū pornitū la mănăsştire Nemţuluī, nu-ī aici, şi de acē nu űaū scrisū. Eū purcedu la drumū numai cu unū galbānū, şi dinū lefa copilelor le sāntū datore cu trei suti cinzāci lei. Te rogu trimete-mī banī, macarū o mii de lei, la Criveştī, ca să daū şi copilelorū. Şi, de la Mitropolitu, cumū a vini, peste 7 zāli, oi trimiti dumitali răvaşū pentru amāndou

miile de lei. De cunva nu m'a găsa trimisu la Crivești, dum. poroncește să lasă banii la Dumitrachi Buhușu și să primască adeveri[n]ță, pentru că eu oi ruga pe Buhușu să mi-i trimită unde oi fi. Daru, dacă-i ave bunatate să mi-trimeți Sănbătă, eu pără Lună oi fi la Crivești. Pe omu, și chirie calului, și plata omului, oi plăti eu, numă, te rog, trimeti-mi, nu mă lăsa fără cheltuelă. Cu lelița Nastasăica amă vorbitu înu pricina care imi scrii dum. și me'ū zăsū că epochimenu știutū i forte bucurosū să margă să vadă, numai să știi unde să vă găsască; dum. scrii-mi mii unde să vă găsască, și eu oi scrii leliță[i] Nastasăică[i] de la Crivești cu omū innadi[n]su, numai să-mi scrii undi și cândū v'a găsa. Cumnatii cu multă frățască dragosți mă închinū. Copii sărută mănile dumv. Pe copii dumv. dulci i sărutū.

Și săntū

a dumitale soră :

Avgustū 30.

Maria.

De nu cunva m'a găsi la Crivești, să dei banii la Dumitrachi Buhușu: așa să z'ci omului, te rogu. Și casa la Eșu, omeni, lașū¹ fără cheltuelă, numai cu 2 sorocoveți.

Canta să faci Logofătū-Mari, acū, de curăndū².

III.

Cu frățasca dragoste mă închinū dumitali, arhonū Pah.

Frățască scrisoare dumitali cu dragoste amă luatū, și mai întâi pentru întregime senătății dumitali foarte m'amū bucuratū. După ačasta, celi ci-mi scrii amū înțalesū, și; cătū pentru acei patru mi galbeni, cu care ni-ați împrumutatū dumv., că s'au datū deplinū la dumnealū Sardariū Costinū Carpū, amū luatū și de la dumnealū înștiințare, și foarte mulțămescū dumv., rămăindū și eu îndatoritū a sluji

¹ „Las“.

² E aceeași Marie Canană în aceleași nevoi.

dumv. Și să fiți dumv. bine încredințați că la împlinire vadelii se voru dà banii dumv. negreșitū. Iarū, pentru trebuința care imi scrii că aveți și dumv interesū, ați datū făgăduința că să va împlini cerere dumv., după chipulū cu care imi scrii dum., ačasta nu o potū face, că ĩnu potū și ce urmare se va păzi cu vānzare ce iaste se să facă, și nu stă acestū lucru numai la mână mē, ce sântū alții mai mari decâtū mine. Darū, inū cātū imi va fi la putințe, se fiți dumv. încredințați că voiū fi sălitoriū a sluji dumv. cu chipulū ce să va puțe.

Scrisoare cătră dumnealū Pah. Ioanū Tăutulū amū triimis-o la Ținutu Orheiului, căcī acolō se află dusū, pentru hotărātulū unorū moșii.

Amū înțalesū cele cuprinsă prinū deosăbita însămnare, și ačastă purtare de grijă o amū și fără să-mi scrii dum.

Și rămăiū

Maī 28,

a dumitali ca unū frate

1804.

și slugă :

Panaite Cazimirū Sardarū.

(Pecete mică de ceară roșie, cu : «Panaite Cazimir, 1800».)

[Pe V-o:] Cinst. alū mieū ca unū frati, dumisali Vasăli Holbanu bivū Velū Pah., cu frățască dragoste să s[ă] dē.

IV.

Izvodū

de zestri ce dau ficii meli, Marii, și blagoslovenie de la Dumnezăū și de la noi.

1 icoană fericată cu argintū, Maica Domnului, să fie agiutorū vieții lorū.

1 candilă de argintū.

50.000 lei, adică cincizăci de miī de lei, inū loculū moșii.

2 ineli cu diiamanturi.

- 6 farfurioari, cu 12 linguriți argintū, pentru dulceți.
 1 tavlă de argintū, pentru feligeni.
 12 zarfurī argintū, cu feligenile lorū.
 12 părechī cuțiți, lingurī, furculiți, de argintū, de Liptica,
 pentru masă.
 1 lingură de corbă, de argintū.
 2 solniți, tijă.
 2 sfeșnice de argintū.
 6 rāndurī strai de modă.
 1 săpetū.
 1 covorū.
 1 lighianū, cu ibricū, de tumbacū.
 22 tingirī, cu căpacile lorū.
 1 așternutū.
 6 boccialăcurī.
 10 fețe de masă.
 60 șerveti.
 12 prosoapi.
 12 peșchiri de lână.
 4 rāndurī fețe de perin[ă].
 10 prostirī.
 18 cevrelī, bezū a boccialăcuriloru.
 6 cămeși bărbătești.
 3 brănețe.
 Și alti pānzurī trebuinčoasă, bărbătești și fimiești.

Acești toați maș susū arătate le dāmū fiicīi noaștri Mărioari și ginirilui nostru.

Cu bunăvoința și primire noastră și blagoslovenie de la mișostivulū Dumnezăū.

Și amū iscălitū :

1811, Ghenari 21.

Vasile Holbanu Pah ¹.

¹ E foaia de zestre a Mariei Cananău, mentă ă ducă o vrăță așa de grea și de nenorocită.

V.

O iconă, chipul Maicii Domnului, ferecată cu argint.

O candelă de argint.

Giumatate de sat, moșăia Molnița, la Țănutul Herții, cu sat, cu moră, pivă de sucmani înă părău Molnița, cu ratoșă la drumu cel mare, cu opt pogoni vii lucrători, cu cramă, cu toate ale ei.

O floare de diiamant, de 2.000 miș lei.

O păreche cercei de (*sters*: diiamant) zmarand, cu diiamant.

Un inel cu diiamant.

Un inel cu zafir.

4 șăraguri mărgă[ri]tari.

1 tavă de argint.

6 fărfulioari.

12 linguri.

12 zarfuri, cu felegenile lor.

12 părechi cuțite, cu furculițele și cu lingurile lor.

1 lingură de corbă.

1 păreche solniță.

2 sfeșnice.

Toate aceste argintării de sus arătați săntu de Lipțica.

8 rânduri strai de modă.

4 bocălicuri.

12 cămeși bărbătești.

14 cămeși de batistă și de olandă.

12 prosopi cusuti.

8 prosopi necusuti.

10 peșchiri de min[ă].

10 feși de mesă.

Un săpet.

60 șărvite.

Un așternut: salt și oghel, cu trebuințosili perin.

Ună tacămă de așternut, de agabanii.

Doi intacuri (*sic*) de olandă.

Ună tacămă de melez.

4 prostiri pânză de casă.

1 covor.

1 lighen, cu ibricu lui, galben.

12 tingiri, cu capacele lor, și alti mărunțușuri trebuincoșă.

6 săalașă de Țigan¹.

VI.

Izvodă de celi ce să pună înă săpetă.

O masă, cu 16 șărviti cu flori.

6 mesă înă 5 iți.

36 șărvite înă 5 iți.

12 șărveti înă doi iți.

6 prosoapi cusuti cu petială.

6 prosoapi de obraz.

8 peșchire de mână.

Ună rândă feță de perină, de tulpan, cu doi prostiri.

Ună rândă feță de perină, de olandă, cu o prostire tijă de olande.

Doi rânduri feță de perină, de melez, cu 4 prostiri, tijă de melez.

3 prostiri de pânză.

3 cămeși de helalie, bărbătești.

3 cămeși de pânză, tijă bărbătești.

5 cămeși de pânză de casă, fimeești.

3 părechii de izmeni, tijă fimeești.

3 cămeși de hasă.

4 bohčalăcuri, cu totă tacămu.

1 icoană cu poală.

6 farfurioare, cu 12 linguriți.

¹ E de pe la 1821.

12 zarfurî.

1 tavă de argintû.

1 lingură de  orbă.

1 părechi solni , tij  de argint .

2 sfeşnice.

1 covor .

10 r ndur  de  strae.

Aceste s'au pus  in  s pet ,  i am  priimit   i toati celantani ce izvodu de z stri cuprind', deplin .

 i, spre  ncredin ari dumisali, am  isc lit .

Ioan  Canan  Caminar .

1811, Fevr. 8.

VII.

Prin  scrisoare a asta ce dau la m na dumis[ale] nenei socrului, dums Pah. Vasili Holban , cele  tiute, că la logodna  i cununia mă cu fiica dumisale  i so ie m  Marghioara am  priimit  prin  buna învoire să ia  zăstre doizăci  i cinci mi  lei  i a patra parte din  moşie Molni a, de la  nntu Her i , cu acareturile ce s nt  pe d nsa  i alte lucrur , după cuprindere izvodului de zăstre. Deci, fiindcă e  am  fost  silită, pentru trebuin ili meli, a lua o sumă de bani  i a-mă plăti datoriili meli, m'ain  r fuit  cu dumnealui nene socru,  i, din  buna priimire m   i a dumisali, mi-au dat  încă 25.000 lei, adică doizăci  i cinci mi  lei, f c ndu-să toată zăstre m  cincizăci mi  lei în naht . Pe care priimindu-  to i în m na m , pentru că izvodul  de z stri  m  arată o a patra parte din  moşie Molni  ,  i e  am  luat  ban , fac   ncredin at  că, de acum  înnainte, ac  a patra parte de Molni   r m ni iarăşu a dumisali supt  dreapta st p niri, neav nd  e  nic nun  amestică sau preten ie mai mult , ca unul  ce, prin  cerere m , mi-am  luat  zăstre m  toată, r m nd  a ast  scrisoare  ntu  nt mpinare izvodului de zăstre.

 i, spre încredințare, am  isc lit . 1811, Oct. 27¹.

Ioanu Can[an ] Caminar .

VIII.

Noi, Scarlatu Alexandru Calimahu Voevoda, cu mila lui Dumnezeu, Domnu Țării Moldaviei.

Cătră mazilii, ruptași, vorniceii și cătră toți lăcuiitorii de la Ținutul Herții. Vi să dă înu știre că, socotindă Domn' e Mè, la Ținutul acela, de la 1 Avgustă, s'au rînduită ispravnică pe dumnealui Caminaru Mihalache Holbanu, înu loculă dumisali Pah. Stere,—cari, după poronca și povățuire Domniei Mele și după legătura hrisovului, săntu îndatoriți a ave îngrijire pentru buna statornicie voastră, arătându-vă și voi cu toată supunire; iară, la asupririli ci nu veți cunoaște îndestulare, să-mi dați jalobă Domniei Mele.

1818, Iuli 31.

(Pecete octogonală, cu chinovar, din 1806.)

Velu Vist.

IX.

Cele ce au rămasă înu parte mè, Cluceru Stefanu Holbanu, de la răposatu tatălă meu, afară di cele arătate prină diiată.

Lei. Par.

- 190   său doi suti lei, pe niști viti di caî, ce au venit înu parte mè, cari viti li-amă vândutū cu banii de mai susă arătați.
- 45   său 50 lei, pe aceste lucruri ci li-amă luatū cu prețū hotărătū între noi, frații, fiindcă să pusăsi prețū la toati lucrurile și, cini ci au voit, aceia au luat. Adecă unū covorașū micū²; una tăvăluță mică di fherū, di cafè, doi ibriceli di aramă, di cafè; zarfuri nu ținū minti de amă luat, di n'amă luat, și, de oi fi luat, de argintū n'au fostū; o părechi di mățănuță di chehrimbarū; onū stuchet, înu

¹ E vorba tot de Maria Cananău. V. vol XVI, p. 42 și urm.

² E s cu semn de scurtare și aici și în urmăre. În „s'au“ etc. e u rusc lung

cari era o oglinjoră, cuțitașu, farfiș, condei di plumbă și o cărticică di însămnat.

120 — saū 130 lei, pe niști viti albi ci s'aū venitū înū parte mē, carile amū vāndutū cu prefulū arātat.

30 — saū 35 lei, pe cincī-șasă stogurī de finū (*sio*) ci s'aū venit înū parte mē, bejū ci aū māncat vitile albi și vitile de caī pără înū Postu-Mari, la înpārțire.

Ca doizăcī dimirlīi păpușoi amū luat dinū podulū casii, de i-amū dusū la Prutū di sāmānat, și, fiindū sāmānța ră, n'aū rāsārit; bejū ce oi fi māncat înū doi anī ci amū săzutū înū casa pārințască dinū puțānā pāni ci era, d'înpreună cu răposatu frati-meū Ilii și cu doi-triī oamenī ce amū avutū eū lāngă mini.

15 — pe zāci stupī ci mi s'aū venit, cari i-amū vāndutū cāti șaizăcī pārali stupu; doizăcī saū triizăcī mașcurī, cu mari, cu micū, s'aū vāndutū răposatului bādițului Vasili, — darū cu cățī banī s'aū vāndutū, ačasta nu putemū ști.

80 — saū o sută lei, amū luat dinū banīi unorū fāloī ci era la Pilipăuțī, pi la oamenī; darū cățī banī amū scosū și cățī aū fostū, nu potū și ' ținū minti, căcī prisosulū de la aceștī banī ce amū oprit l-amū dat fraților mēi.

480 — adecă patru suti optüzăcī lei să facu.

Cinzăcī lei me-aū dat tatālū mēi, să-mū cumpārū onū calū, ca să fii și la mini întocmai ca și la ceialanțī frațī vitile arātate prinū diiată,—cari banī poati să fii arātațī și prinū diiată. Și asāmīne părțī credimū că aū luat și ceialanțī frațī ai nostrīi, înū lucrurī și înū banī; cari nu le putemū ținē minte toati, și n'aū pututū să è unulū mai multū decâtū altu.

Triī suti lei m'aū rānduit tatālū mēi pe mine, Banulū Toaderū, ca si eū dinū una mii lei cī era la Gheorghi Balu, pentru jidire bisericii de piatră ci amū făcutū la Buda.

1 „Să“.

Doi suti le m'au orânduit tatălă meu pe mini, Cluceră Ștefană Holbană, ca să eă totă di la Gheorghî Bacalu din aăasta una mii, lei, ca să facă ună japlază la ună pomătă ci-lă făcusă dumnealul la poenile lul Talpă, și, socotindă că n'ară fi di trebuință a să întrebuița acești banî la japlază, i-amă dat la dumnealul bădița Toader di i-au întrebuițatū la biserica di piatră ci au făcut-o la Buda. Iară cinci suti lei ci au rămasă si (*sic*) cu puțini banî ci era întru o lădiți cu o scrisorî, cari nu știă cățū au fostă, au rămasă la frațil mei, dină cari s'au făcută grijili răposatului: O butcă proastă, vechi, și onă bucgălăcu ci l-au dată dumnei Păhăr[nicesei], cumnata răposatului părintilui nostru: aceste s'au dat suroril noastre, Și asămine amă luat și eă, Banulă Toaderă Holbană, înă lucruri și înă banî, iar înă oi, lucruri și căți banî și vite, nu potă ține minti. Și credemî (*sic*) că asămine oră fi luat și frațil nostril că n'ară fi putută îngădui unulă pe altulă să è mai multă. Și aceste ne îndatorimă a le îndoi la fișticari frati dină cari să-șū è dumnealul parti, pentru ca să nu ni mai rămăi muș[t]rare de cuget că ar fi întrecută la noi ceva mai multă, și s'ară fi uitat, fiindă carti di blăstămă la mijlocu.

Herța, 1825, Aprilie 19,

Teodoră Holbană Bană.

Ștefană Holbană Cluceră.

X.

Celi ce s'au mai adaosă sfinti bisărici, cari să să pui înă condicili și diețili bisăricil. — 1826, Apr.

Moșie Sănihăă să să triacă înă diiată și să să adaogă a să mai cumpăra pi totă anu 100 ocă čară, fiindă că nu agiungi aceia cătă s'au pusă și cu cătă esi di la stupi. Să fii și ačastă moșii totă a [s]fintil bisărici.

O cutii argintă, cari traci (*sic*) 83 dramuri, di s'au pusă Svintili Taini, pără să va faci chivotă.

Ună poiasă di colană de aramă.

Unŭ pocrovățŭ di ștofŭ di pusŭ pi ionostasŭ.

O poli di icoană la strana igumeniască.

(Șters: O cruciță mică, ferecată cu argintŭ, poleită cu aurŭ, pi iconostasŭ.)

O părechi troițŭ, ferecati cu argintŭ.

(Șters: O cruci neferecată, iarășŭ pi sfântulŭ prestolŭ, ferecată cu argintŭ sadea).

O Psaltiri, poleită cu aurŭ, cu tocu ei.

O Psaltiche.

Unŭ Minie.

Unŭ Acaftisteri.

Unŭ aghezmătarŭ.

I cevrè pi iconostasŭ.

Altă cevrè, cândŭ mergu cu icona Svântului ce esti le trapeză.

O cevrè mari, cusută cu petială.

Unŭ șalŭ bunŭ, pi cari amŭ datŭ 50 olandejŭ.

Unŭ inelŭ cu diiamantŭ, pi cari am datŭ 40 olandejŭ.

(Șters: O floare proastă di târgŭ.)

Cu acestea 3 condei de susŭ să înpodobește svânta icoană a Maicii Domnului la Buna-Vestiri și Viniri spre Sămbătă la a cince săptămână înŭ postulŭ mari, cândŭ să faci acafstitulŭ (*sic*) Maicii Domnului.

(Șters: 1 cruciță neferecată.)

2 cățui di alamă, di cățuitŭ.

2 anagnoști.

20 anŭ așternuturili casălorŭ și toată pojăjie casăi, vasă di lemnŭ și di aramă ce vorŭ fi.

1 Liturghii mică, dată sfinti bisăricŭ di părintili Doroftei duhovnicu di Niamțu.

1 Ftesalonicŭ, dată di căpt. Apostolŭ Tăutulŭ.

1 cârticică: Cântarili lui Moisi (*sic*).

Sava ermonahŭ, egumenŭ svinti mănăstiri Mogoșăști.

3 pocroveți micŭ de ștofŭ.

3 tomuri a Svântului Efremŭ Sărulŭ, întâi, alŭ doile și alŭ triile.

2 Svântulü Isacü și Svântulü Ioanü Scărariulü.

I bogorodični.

I iconiță de tensuhü : Maica Domnului și İnnălțare.

(Șters : 10 Vieș a Sfințilorü pi 10 lunı, bezü ce li-aü adusü acumü di la Niamțu, bezü 2 di mai İnnainte.)

I Adunare İnü scurtü a dumnezăeștilorü dogmi.

I Checagrarionü.

I Nevăzutü Războı¹.

I Prāvilioară, poliitã cu aurü, și cu tocü.

1 carte : Cincı Sănțiri.

I falonü, de citü, pentru zãli. } proasti.
I stiharı.

3 mantil pentru citeș la strani.

I carte Ermologhionü.

I carte Tundiriı.

I carte a Svântului Doroftei.

I falonü de materii albã pentru Duminicı.

I stiharı diiaconescü, asãmene albu, pentru Duminicı.

I fațã de citü pe sf. pristolü, pentru toate zilile.

I tațã, tijü, de matasã.

I perdè de zile mari.

I tijü o cruci ferecatã cu argintü, cu scaunü.

(Șters : 3 falonü bunü, albu. . . .)

2 unü falonü și stiharı di urșenicü mohorãtü, İnchisü, pentru liturghiia ce mai İnnainte svințitã İn svântul mari postü și săptãmãna patimilorü.

XI.

İnü vremi Logofeșiei mele, fiindü eü orãnduitü de cãtrã Mãrie Sa Vodã a İnpãrși la clironomiı legiuıș avere mișcãtoare a rãpãusatului Banulü Iliı Holbanü, pãnã a nu sã dispecetlui lada, și pãnã a nu İncepe mezatulü, amü datü poroncã, atãtü cãtrã vechiliı clironomilorü, cãtü și cãtrã omulü ce rãnduisãmü a fi epistatü asupra vãnãriı lucrü-

¹ Carte.

rilor prinu mezatü și asupra celoralante ce era să să înpartă în natură, să nu îndrăzniască a rășlui saü a împărtași pe clironomü cu celü mai micü lucru fără știre și orânduire më. Acumü darü, înștiințându-mă pentru lucruri de prețü, 700 lei, ce pretindirisăște Cluceriü Herțanu, zicändü că aü apucatü și aü datü clironomilorü morțunești dinü avere răpăusatulü, după datorie më, amü datü această mărturie, că, ca un călcători poroncii Logofițaii, urmiazi însușü a le plăti de la săneși acele șapte sute lei și nu a le pretinderesă de la dumnei Caminariasa Elenco Rasti, cu pricinuire că săcvestru numitei cucoani aü fostü mai pe urmă, adecă după dare lucrurilor. Căci, de arü fi fostü așa precumü zice, apoi, după a sa datorie, de atunce să fi arătatü Logofiției, până a nu să dosă Morțuneștii de aice cu trecire hotarului, cândü arü fi putut Stăpänire să-i îndatoriască a întoarce acele lucruri innapoï.

Ci darü, spre știința adevărului, amü datü mărturie această, suptü iscălitura më, inü mâna dumisali Căminăresăi Elenco Rasti, spre a nu-și perde dreptate ce are intru această pricină. 1826, Săptemvrie 3.

Balșü Logofițü.

XII.

Izvodü

de acele ci aü luatü bădița de la casa părințască, cândü ne'mü împărțitü. — 1827, Fev. 18.

6 părechii tacămurii de masi, de argintü.

I lingură de corbă

I farfurioră

I părechi solniși

I teasü

I covorü bunü.

I săpetü.

I samur cu blană.

I cațaveică cacomü.

9 bucăți pânză de inü cu de cînepă.

} de argintü.

Vite.

No.

- 5 vaci.
- 4 mănațați.
- 2 gonitoare.
- 2 gonitori.
- 6 boi.

19

- 2 cai.
- Hamuri.
- Ună lighenă, cu ibrică, de aramă.
- 1 așternut de odai de postavă roșă.
- 1 saltă, cu 2 cultuci de cită și alte mărunțușuri, s'au dusă la casăle dină Herța.
- 4 boi di a moșului Toaderă.
- 7 vaci, ci iera la Vlădeni, le'ă luată făr' a să împărți.

XIII.

Izvodă

de lucrurile ce să află înă cămară.

Numără

- 20 butelci, cu mare, cu mică; însă 15 cu sparturi, 5 deșărte.
- 14 garafe.
- 2 gărafe negre.
- 13 păhară de vină.
- 2 păhară mari, totă de vină.
- 4 stecle de băută apă.
- 4 chesăluță, însă 3 cu căpaci.
- 6 stecle cu căpace.
- 2 păhară mari de rachiă.
- 5 gavanoasă pline cu dulceți.
- 7 gavanoasă pline cu dulceți.
- 3 gavanoasă cu dulceți, începute
- 26 farfuri de masă.

- 3 castroane.
 5 farfuriî mari de bucate, late.
 9 farfuriî lungî de bucate.
 3 farfurioare lungî, mici.
 3 farfuriî mici, bune.
 6 păhară, cu flori, de vină, înă tocul loră.
 O șcatulcă, cu 2 șăpuri a ei, și cu ună castronașă de șcatulcă.
 2 tăvlale mari de dată dulceți.
 3 tăvlale mai mici.
 3 săhanulă (*sic*) de cusătoră.
 2 butelce cu oțătă de trandafiră.
 2 gavanoasă cu beltă de nere (*sic*), începute.
 10 gavanoasă deșerte.
 4 gavanoasă cu dulceți de masă.
 2 farfurioare și 4 ceșcuțe cafă.
 6 ibricăle de cafă.
 2 solnițe de farfuriî.
 2 solnițe de steclă.
 O chiuliță, cu chilugelulă ei.
 57 furculiță de masă.
 19 cuțate de masă.
 11 linguri de masă.
 15 linguri străcate, rupte.
 2 linguri de corbă străcate.

Altă izv[odă].

Izvodulă
 cămării de afară.

Numără

- 9 sfeșnice de aramă.
 2 mucări, cu o tăvăluță.
 7 tingiri de bucate.
 2 tingiri de dulceți: una mare, una mică.
 Ună sahană de tocată.
 4 căpace.
 O tigae.
 O sănie.

- O chiuliță de lemn, de cafe.
- O frigare de cafe.
- O frigare de heru, de kuhne.
- 9 ulçore de lutu.
- O gratie de friptu carne.
- 2 poloboace.

· Hambariulu.

- Odege (*sic*) de vie.
- 14 putinele.
- 24 poloboace.
- 11 poloboace mici.
- O balircă.
- 2 mesă, cu piçoarele loru.
- 7 covăți de pâne.
- 3 covățele mici.
- 1 căldare de zolitu.
- O căldare de mămăligă.
- 3 căzi.
- 3 çubere,

Casa cè mare.

- 9 perini de părete.
- 2 mindiruri mari, unul micu.
- 2 saltele.
- 4 perinuță.
- O pânză, înu locu de măcatu.
- 12 scaune.
- O canapè.
- 2 jălțuri.
- 3 perdele de citu.
- 2 perdele de postavu.
- 14 figuru.
- 4 oglinzi cu fofeze.
- 2 oglinzi de părete.
- Unu scaunū de sfeșnice.

Etaculŭ.

7 perinŭ, pline cu buci, de părete.

Unŭ măcatŭ de postavŭ.

Unŭ mindirŭ cu buci.

Unŭ mindirŭ cu lăna.

4 lăicere.

Unŭ lăicerŭ micŭ.

O blană de ursu, veche.

2 perdele de postavŭ.

O lădiță veche.

O scoarță veche la femeŭ înŭ casă, și unŭ lăicerŭ vechiŭ.

Înŭ șofrageriia.

4 perinŭ de părete cu buci și proaste.

2 lăicere vechi.

Unŭ dulapŭ.

2 scoarță vechi.

Unŭ lăicerŭ, un mindirŭ cu buci, o ladă de pusŭ ogheaurile s'aŭ găsitŭ înŭ casă la cc. Toaderŭ.

Înŭ casa unde ședē răpăusata.

6 perinŭ cu posta[vŭ], pline cu buci.

Unŭ măcatŭ de postavŭ.

2 mendirurŭ cu buci.

3 perdele de postavŭ.

6 scaune vechi.

Unŭ scrinŭ vechiŭ.

O șcatulcă cu 3 șăpurŭ.

O masă de lemnu, boită.

3 oghelurŭ marŭ, unulŭ mititelŭ.

7 perinŭ de culcatŭ și una mică.

1 perină mare.

Acastă scriere amŭ făcut-o eŭ, cu zisa dumilorsale boiarilorŭ, dupe răpăusare cc. Caterini, maica dumilorsa[le]; pentru care amŭ iscălitŭ.

'827, Martŭ 16.

Ioanŭ Iconomŭ.

[Pe V-o:] Izvodŭ de lucrurile dinŭ casa părințască.

XIV.

Baniî ce amû a lua de la casa răposatului
fratelui meu; 1828.

Lei	Parale	
1.080	33	(șters) dinû 2.161 lei, 27 parale, ce amû cheltuitû pentru maică-mea, cu îngropare i sărin-darî și pomenire, pără la unû anû.
(1.251	19	dinû 2.562 lei, 39 parale, ce amû cheltuitû pen-tru răposatulû (șters) moșulû meu Toaderû la 'semene.
661	—	amû plătitû pentru răposatulû dumi-sale Caminariului Rastî, clironomiî } după adevê- moșulû Toaderû. } rința vărû (sic) ce amû.
1.550	—	totû Caminariului, pentru parte sa. }
163	31	amû plătitû lui Dimitrachi Bordiiianu, parte dinû baniî ce-î era datoriu răposatulû moșu Ilie.
75	—	dinû 150, ce amû plătitû doftoriile pentru moșû Toaderû la spițării.
4.792	3	suma piste totû.
200	—	să scadi aceia ce amû găsitû la maică-mea dinû 600 lei.

5.092 3 rămânû să mai eû încă, bezû dobânda, asemenea și de acumû innainte ce să va scoate de că-tră cinstitulû Divanû să mi să dè dinû partia casii frățâne-meû pentru facirea pomenirilorû pără la alû 7-le anû, avândû a să aduci și arhiereu spre dizgropare.

Mihaî Holbanû Caminariû.

XV.

Veniturile monastirei Mogoșăștii, pre câtû să gășască
astăzi. — 1835, Noemv.

Vânzarea moșiei Sinihăû, înû posăsie. pe anû galbeni	450
Asăminea, Pilipăușii	750
Asăminea, Hilișău	416
Asăminea, Epurenii	600
Vânzarea orânzii de la Mogoșăști, pe anû lei	2000
	$58\frac{1}{2}$
	facû $2.274\frac{1}{2}$

Producturi ce sântu adunate pe moșia Mogoșăști.

Trei stoguri grâu	clăi	310
Unu stogu ovăsă	»	<u>50</u>
		360

Trei coșăre umplute cu păpușoi dinu acestu anu, înu care s'au pusă și dejma de pe la lăcuiitori, și să socotescă mărimea lor 48 stănjini piste totu.

22 stoguri fână.

Celi ce sintu de făcut și de meremetisit la monastiri, precumă și altile.

Clopodnița să să facă dinu nou.

Chilii iarăși dinu nou, precumă și, la celi ce sintu, trebui să să mai facă câte o cămăruță dinu dosu.

Bolnița, iarăși, dinu nou.

Cișmă înlăuntrulu, înu ogradă.

Bisărică de peatră la Hilișău, cu materia ce iaste adunată și cu ceia ce va mai trebui.

Meremetulu cașălor și a celor dinu cuprinsulu ogrăzii, precumă grajdiulu și șura; nu mai puțină și câteva odăi înu ogradă trebui să s[ă] facă.

Satulu de lângă mănăstiri să să muti la altu locu mai cu depărtari.

Trei suti oi să să cumperi.

Părinții ce să găăsăcu acumă la mănăstiri.

<u>No.</u>	
I	p. Irinarh, duhovnicu.
I	» ieromonahulu Mironu.
I	» Nicodimă, eclisiiarh.
I	» Dometiianu.
I	» Ghenadi
I	» Victor
	} bucătarī.
I	» Chiriiaçu, cetețu.
I	» Iustinu, chelar.
I	» Visarionu.
I	» Ionichie.
<u>I</u>	preotulu Gheorghī, tipicar.

Frați.

I	Constandinŭ	} Dinŭ aceștie sintu ceteș, agiutor la cuhnie și o samă blanari și potcapari.
I	Ioan	
I	Iordachi	
I	Aleco	
I	Neculai	
I	Iordachi	

Stupii ce s'aŭ pusŭ înŭ temnice.

<u>No.</u>		} dinŭ cari 93 s'aŭ hrănit.
375	la Hilișăŭ	
152	la Sinihăŭ	
<u>60</u>	la monastiri	
587	facŭ, bezŭ 226 ce aŭ murit, fiindcă la scriiri s'aŭ găsit sumă de 813.	

Vitile ce sintu.

<u>No.</u>	
24	boi.
17	vacŭ, dinŭ cari 7 sântu cu vișăi si celelanti a fâta.
16	gonitori.
4	gonitoari.
1	buhaiŭ.
<u>7</u>	vișăi.
69	facŭ, bezŭ 30 capite ce s'aŭ scăzut de la scriiri și în- coace, adică :
	4 boi s'aŭ furat.
	2 vaci s'aŭ dat la schitulŭ Orășaniŭ.
	2 vaci s'aŭ dat de pomană la doi slugi a răp., Irimie și Ilie.
	22 capiti, mari și mici, s'aŭ tăet la grijă, de la îngropari și până la 40 zile.
<u>30</u>	

Cu 450 galbeni pe anŭ s'aŭ dat moșie Sinehăŭ înŭ posăsie
dumisali Banului Iordachi Chiriacŭ, pe 3 ani, începător,
de la Sfântulŭ Gheorghii viitor, încă trăindŭ părintele. Con-

tractă însă n'ău apucat a i să slobozi, ce numai zdelcă dină parte mē, priimindū și 100 galbeni arvonă.

310 galbeni sântu să să ei de la Armanulū Marcu Cîomagă, fostulū posăsor di Epurenī.

XVI.

Izvodū de căți bani aū rămasă datorī oamenī di pi popușoi, ci aū luatū înū anulū 1835.

Lei. Părale.		1836, Fev. 26.
10	—	Vasile Conovaru, pe popușoi.
30	--	Toaderū Palaniță, pe popușoi.
15	—	Timoftē Răileanu, pe popușoi.
26	—	Ionū Palaniță.
35	—	Gheorghe Dohomaru.
48	20	Ștefanū a Nechitei.
50	—	Toadirū Răileanu.
30	—	Mihălachi Palaniță.
<hr/>	<hr/>	
244	20	
42	20	Simionū Palaniță.
35	—	Gheorghe Hușanu.
67	20	Vasile Ungurenașu.
3	20	Anița lu Vasile Păduraru.
67	—	Andrii Vlase.
7	—	Ionū sinū Ștefanū Rusu.
25	—	Grigori Jolnă.
42	20	Irimița Părle.
35	—	Tanasă Părle.
25	—	Toadirū Bulhacū prisăcaru.
40	20	Petre Pomătaru.
5	—	Mironū Antonică.
13	30	Ionū Toadirū Arici.
10	—	Vasăle a Vasălcăi.
<hr/>	<hr/>	
663	30	
5	—	Meriuță Bălanū.
58	20	Antonū Tofanū.

	35	—	Mihălăchi Clesî.
	67	—	Vasile Bălanu.
	2	22	Ionu Răileanu.
	136	9	Ionu Arici.
	104	25	Ionu Conovaru, pi popușoi.
	6	—	Toaderu Popătaru.
	44	20	Iftimi Saviucă.
	22	7	Iacobu Mancășu.
<hr/>	I.145	13	
	35	—	Simionu Jolnă.
	12	20	Leonti Pomătaru.
	25	20	Ariçoe vădana.
	25	—	Gligori a Tomiț.
	35	—	Ionu Chiperu.
	30	—	Andriț Dorohoieanu.
	42	—	Pricopi Bălanu.
	5	—	Ionu Bălanu, pi popușoi.
<hr/>	I.355	13	
	5	—	Toadiru Poșocu Burlacu, pi popușoi.
	13	20	Vasile, fratele Saței.
	72	20	Iacobu Covrigu.
	70	20	Ionu Grădinaru.
	53	10	Manoli Vieru.
	10	—	Moisoe vădana.
	10	20	Gheorghî Antonică.
	10	—	Ionu a lui Ionu Rusu.
<hr/>	I.630	23	
	27	20	Neculaț Foculețu.
	15	—	Ionu Brai.
	37	—	Gheorghî Mihaț.
	15	—	Tudosi a Vasălcăi.
	35	—	Toadiru Conovaru.
	35	—	Vasile Ungurenu.
	5	—	Alecța Clisi.
	16	—	Acținiia Pohribanca.
	30	—	Gligori a Nastasii.
	34	20	Neculaț Căzacu.
<hr/>	I.883	23	

20	—	Ștefanu Stanu.
25	—	Ilii Pohribanu.
15	—	Ionu Ciobanu.
5	—	Dumitrascu a Vasilcai.
10	—	Vasale a lui Dumitru Rusu.
15	—	Toadiru Bile.
5	—	Gafia Gavriiloai vadana
5		Vasilca Iacoboae vadaua.
15	—	Neculai Cobanu.
<hr/>		
1.995	23	
10	—	Ionu sinu Gheorghe Pohribanu.
45	—	Toadiru Chiperi.
38	20	Toadiru Gligoruza.
45	—	Vasile Vlasi.
38	20	Mafei Tunu.
<hr/>		
2.172	23	
40	—	Toadiru Ungurenasu.
35	—	Dumitrascu Prisacaru.
25	—	Ionu Albu Prisacaru.
27	20	Alecza Prisacaru.
12	—	Vasale Ciuntu.
<hr/>		
2.312	3	
67	—	Gorce caramidaru, pi popusoi si pi pamantul ci au luat.
<hr/>		
2.379	3	

La cercetare ci sa va face lacuitoriloru pentru aceasta datorii, cari voru zice dinu lacuitoru ca n'au luat atata pane dupa cumu l-amu datu pinu izvodu, eu santu raspunzatori a vi-i a da d-sale si zapisulu ce-lu amu de la danșii.

1836, Aprilu 1.

Dumitrachi Theodoru.

[Pe V-o :] Hilișău.

Izvodū di cele ce amū datū pentru bisărică și altele.
1836, Martū 15.

<u>Leî- Părale.</u>	
20	— amū datū preutului Ioanū, leafa pi polū anū.
20	— amū datū preutului Toadirū, leafa pe polū anū.
20	— amū datū dascalului Ananii, leafa-î pi polū anū.
20	— amū datū dascalului Iordachi, leafa pi polū anū.
2	5 pi o litră tāmăi, Optomvri 30, 1835.
17	— pi ceară, pi [o] ocă și optzăci dramurî, Noemvri 3.
15	— amū datū preutesei preutului Vasile, leafa pentru făcutulū prescurilorū.
2	— o litră tāmăi, Ghenari 29, 1836.
16	20 ocă ceară tijū, Ghenari 29.
<u>132</u>	<u>15</u>
180	12 amū datū luî Gavrilū Boghițoai, ci aū căratū varū, pi 1.202 dimerliî de varū.
28	— amū datū vātavului.
25	— amū datū vātavului Toadirū de aū datū pentru tavale la stupî.
50	— amū datū la omeniî aceî ce s'aū tocmitū să facă șanțu.
<u>80</u>	<u>—</u> amū datū la onū vārari, Pricopi Bolanū.
<u>493</u>	<u>37</u>
60	— pi 2 fălci, 14 prăzunî, ci s'aū luatū iarbă di la Pricopi Bălanū înū vara 1834 veleatū.
24	15 pi 65 prăzinî di la Ionū Conovaru.
<u>20</u>	<u>10</u> pi 60 prăzinî di la Prisăcaru.
<u>600</u>	<u>22</u>
90	— pi marfă ci s'aū luatū dinū dugheană cu țădulă.
<u>690</u>	<u>22</u>

20 galbenî pi patru stogurî fănū ci s'aū luatū pentru vilitile părintelui.

Cu acestî patruzăci galbinî ci să cuprindū prinū acestū izvodū, înū leî și înū galbinî, m'amū scăzutū la dare căs-tuluî, la care adeverezū cu a mē iscălitură.

1836, Aprilū 1.

Dumitrachi Theodoru.

234	
<u>75</u>	
309	înă nahtă.
68	păpușoi.
<u>40</u>	izvodă.
417	

XVII.

Ci amă priimită de la cc. Mihalachi.

Lei Parale.

10	—	a 4 sorocoveți, pentru morari, — întâi.
70	—	pentru vezeteu, înă doi galbeni, — a doile.
100	—	pentru petrari, la pornire la Eșă, — a treile.
<u>68</u>	<u>20</u>	de la cuconița înă 2 galbeni, lipsi 60 păr. — a patrulia
248	20	facă, de mine priimiți, păn' la Oct. 26.

Anumi unde și la ce amă dată.

Lei. Parale.

13	—	la Ioană Morariu, cu trei lei ce-aă dată lui Ilie.
51	—	la Grigori Vezeteu, pe trei lună polă și mai bine.
65	—	la Ioanu Vezeteu, pe polă ană, păn' la Avgustă 10, anulă '837.
70	—	la chetrari, rînduri, rînduri.
14	20	la botnariu jidovă, beză doau garboave ci aă dată Leiba.
146	12	ci s'aă cheltuită înă casi, după osebită izvodă ci arată înă dosă.
<u>359</u>	<u>32</u>	facă toți bani cheltuiți prină mine.
<u>248</u>	<u>20</u>	să scad, cari i-amă priimită, cumă arată susă.
III	12	să facă să-mă mai dă mii cc. Mihalachi.
<u>I</u>	<u>20</u>	pe una mii cepoi (<i>sic</i>) di la o vădană, a Magdi (?)
112	32	să facă.

Lei. Parale

3	30	trei traiste pentru caă.
2	—	patru peni di căpestri.
1	20	șase stîjină di frînghie.

- 1 20 unŭ conțŭ hirtie p. Toaderŭ.
 5 2 o săceală și o perie di cal.
 5 10 curățātu calului celui murgŭ.
 3 30 o frigari di cafè.
 — 35 o leică noau.
 2 — o sită mistreață la prescurărie.
 2 10 doau čuri de ciuruitŭ grŭ.
 2 30 o coasi, cu cosăi cu totŭ, la grădină.
 2 10 potcovitu la trei cai ninainte (*sic*), cu o potcoavă
 noau.
 22 — unŭ cŭntari di 21 ocă și o litră.
 3 20 o lăcată mari la beci.
 3 — una ocă pučoasi de omorŭtŭ stupi.
 3 30 unŭ crŭsnicŭ micŭ, ci șede la vechitie (?).
 2 20 una sută usturoi mari di la Dorohoi.
 30 — doau miș căpătinii usturoi di toamnă di la Ci[n]-
 dești.
 5 — doau roati s'aŭ încălțatŭ, cu spiți cu totŭ, la Hi-
 lișeu.
 1 10 polŭ sorocovățŭ cercuitu roatelorŭ.
 4 — doi coți di sumanŭ pentru oloi la tiascu.
 19 20 dulapu, una gar[boavă] și doi soroc[oveți] și 2
 poluri la Ignatŭ și la tîrgŭ.
 18 — unŭ mascurŭ di îngrășatŭ pe iarnă pentru casi.
 — 35 cincŭ dramuri chiperŭ amŭ cumpăratŭ de la Herța.
 146 12 l-amŭ trecutŭ la condică.
-

XXII.

O MOȘIE A LUÎ CONSTANTIN-VODĂ BRÂNCOVEANU: SADOVA.

Noi, judecătorii.

† Costandinu Racoviceanu sinu Costandinu Racoviceanu au avutu întrebăcune cu părintele egumenulu de la Sadova, chiru Varlamu, pentru unu vadu de moară, care vadu cu moara l-au fostu datu de pomană răposatulă Barbulă Brâncoveanulă cu frate-său răposatulă Costandinu-Vodă Brâncoveanulă, din boerie, încă fiindu Post. de rândă, Badeț Logt., strămoșulu acestui Costandinu, cu carte de danic cu blestemă, și au stăpănită acelu vadu împreună și cu moara mai multă decâtă 60 de ani, de la leatulă 7176 până în zilele Neamțiloră, cu pace, iară înă zilele Neamțiloră l-au fost luată egumenulă Samoilă ce au fostu la Sadova și ilu stăpănește. Întrebându-să egumenulă, au răspunsă că, avându răposatulă Costandinu-Vodă moșie înă Sadova, înă Domniia Mării Sale au fost făcutu schimbu cu mănăstirea Sadovei, dându-i moșia ce avea acolo și luindă altă moșie a mănăstirii, ce să chiamă Nedeia, și au arătată și hrisovulă Mării Sale de acelu schimbu, și zice egumenulă că cu acea moșie s'au luată și acelu vadu de moară, arătându și o carte de judecată a Administrației, cu care au tostă luată acelu vadu. Dară, cetindu-să acelu hrisovu de schimbu, nu s'au aflată și acelu vadu pomenitū că l-arū fi datū împreună cu moșia, și mai vartosū că Racoviceanu

aŭ stăpănită moara înă urma schimbului cătă aŭ trăitŭ răposatulă Costandină-Vodă și până în vremea Neamțiloră, precumă aŭ mărturisitŭ dum. Șărbănŭ Fărcășanu și Diiculă Brătășanu. Și pă lângă aceastea aŭ maŭ arătătŭ Costandină Racoviceanu și o carte de judecată cu care s'aŭ judecatŭ înaintea dum. Șărbănŭ Bujoreanulă bivŭ Velŭ Vornicŭ și dum. Gligorie Băleanulă bivŭ Velŭ Logt. de la leat 7227, de i s'aŭ datŭ acelu vadŭ să-lŭ stăpănească. Așăj-derea aŭ maŭ arătătŭ și o carte a răposatei Doamnei Maricăi, cu care scriia egumenului Ghenadie ca să-i dea pace Racoviceanului să-și stăpănească vadulŭ. Dintru care s'aŭ cunoscutŭ că aŭ luatŭ mănăstirea vadulŭ fără dreptate, darŭ, fiindŭ cartea Administrație la mână egumenului, n'am pusŭ hotarŭ, ce aŭ rămasŭ la buna socoteala prea-lumina-tului și prea-înnălțatului nostru Domnu.

Fev. 13 dni, 7253 [1745].

Ačasta scriemŭ.

Gavrilașco bivŭ Velŭ Post. Παναγιώτης πρώην μέγας γραμ: Γεώργιος..., Ianachi Velŭ Cluč. za ar[ie], Șărbănŭ Făr[că]șanulă.

[Vo] Cartea de judecată a dum. boiariloră judecătorŭ, făcută la luna lui Fev. 13, 7253¹.

---

¹ Originalul la Museul Aman din Craiova.

XXIII

ACTE GORJENE (COLECȚIA TEODOR GIBESCU).

La 25 Maiu 7283 (1775) un nenumit dă zapis ginereleui «Petrulu» pentru o livadă: «dân curmătura cărări dănu susu, acestu zeyoi tot la dalu, și o delniță dă seliște, și podulu dănu gura Latoriță, și prunu trei denu grădină». Marturi: Andrei Vegiu (?), Dumitru Danu, D[u]mitulu Vătășescu (scrie un preot).

La 1793 foaie de zestre dată de Stan ficeii Safirei :

«O zeghe mică ma., o vacă... și unu mănzatū, o chelda (*sic*), locuri în Pitoia și Vetești, o luncă, o parte din munte». — Urmează o vânzare de la «Stanca Vărvăroe» către un preot (7307: 1798-9): marturi din familia Vătășescu, apoi Floria Gligoranu, Văsiu, Chirca Muntianu (scrie iar un preot).

La 11 Innie 1794, «Radu Mihăescu» vnde «lui Pătru sinu popa Niculae» parte «de munte dinu hotaru Voineasi», cu 18 taleri. Între marturi, Lazăru Socolu (scrie preotul Stan).

La 31 Mart 1800 (1820? $\alpha\omega = \kappa =$), «Andrei sinu Ionu Ciurescu» vinde «diaconulu Flori sinu popa Gligore otu satu Bratovoesti» parte de la «unucu meu Oprea Ciurescu» «dinu muntele Grosetu», cumpărată de la Mihael Bolovan, — «acelu merticu de munte», — pe 30 de taleri.

«Iară partea de prinsorea esute tal. 32, bani 60 (?), ce au rămasu asupra merticulu.» A vindut de voie, «la alu meu păsu, întrebănu pe toți unchi mei și rudele, și nimenea

nu ne-aŭ datu bani la păsu». Marturii: popa Ioanŭ, Dascălu Socolŭ, Ionŭ Ciurescu, Vasăi Ciurescu, Oprea Călugărescu, Crăcunŭ Lungu (scrie Socol).

7317 (1809), 20 April. «Popa Pătru otŭ Voineasca» dă zapis «dumnealŭ jupănului Gheorghită Miscurici otŭ Călimănești» «că, Junŭ eŭ bani de la dumnealŭ pă vite, și neavănu vite să-ŭ daŭ după obicei dumnealŭ, i-amŭ datŭ tl. 10, adecă zece, dinŭ plau Vineti, dinŭ partea mea, și unŭ cal negru, și eŭ am fostŭ datorŭ la dumnealŭ tl. 50, adecă cinză[ci], să-mŭ fie partea slobodă».

Marturii: «Mitu Predanŭ, Onea Hăștișăscu, Pătru Șălaru, Gheorghe sinŭ Capotă, Ionŭ Capotă, Mihailă Bratu, Andrei Veștea [Vegea] (?)».

La 20 August 7321 (1813) se vinde «plaulŭ Vineti jumătate»; «70 de lei prinsore, cu această prinsore stănu fără dobândă câtŭ va paște pământu, și, cān ŭ vor da baniŭ, să ne fie pământu slobodŭ». Marturii: popa Pătru otŭ Voineasa. («Scrie Paraschiv Deaconu.»)

7322 (1814), Mart 26. «Eŭ Pătru Șălariŭ cu soția mea Maria», dă zapis «popi lui Pătru» pentru locul «dinŭ la fântăna dinŭ plășorŭ încoce, cătră fața de spre cestaltŭ plășorŭ, și hotaru merge pă răzoru cu calulŭ, și altŭ locŭ nu mai este la vale, decâtŭ acesta; și l-amŭ datŭ popi lui Pătru stătutŭ, hohamnicŭ, lui și copiilorŭ lui, până în veacŭ, și câtŭ va trăi popa să aibă a ne pomeni pă noi și și neamu nostru; și l-amŭ dat de a noastră bună voe, nesiliŭ de nimea, ca să avemŭ pomenire, că dinŭ alte nu ne ajunge putearea ca să damŭ. Și, cān s'aŭ făcutŭ acestŭ zapisŭ, aŭ fostŭ și nepotu nostru față, și și alțiŭ omenŭ iară față, care să vorŭ iscăli cu numele lorŭ». «Ionŭ Mărdale, Niculae alŭ Chircă, Danŭ alŭ Chircă.»

(Scrie «Paraschivŭ deaconu»).

7326 (1818), 17 Ianuar. «Foe de zestre de cele ce amŭ

să-i dau fii-mea Sînărandi, eă, popa Pătru, dină împreună cu soșia mea, proteasa».

«O vacă cu vișălă înă burtă, o junincă gonitoare, o măn-zată de ună ană, și dină cele mărunte ce să voră afla să le împărțimă înă doo, și, dină cai, de voră avea epele mănji, să fie amăndoi ai ei, și parte din munte, zece lei, și mai săntă cinci ană până oră eși, apoi de la cinci ană să-și caute, și dină moșie, înă Vătășelă, locă de o zi de arătură, și și cu livadea din prejură, dină stupă, unu toporă, căldare, sapă și îi treisprăzece».

Scrie «Paraschivă deaconu».

«Și totă amă mai dată o pătură de coperită.»

7329 (1820-1). «Mihai popă, Ionă popă» dau zapis lui Andrei Vătășescu că «aă primit bani pă delnișile dină lunca lui Dană, t. 5». «Eă Florea amă lotă (?) bani pă locu».

La 30 Mart 1820 Andrei sin Ion Ciurescu vinde «deaacoului Flori sină popa Gligore otă satu Bratovoești» «parte de frăție cumă aă și frași miei». Marturi «unăchi și rudele». Scrie dascălul Socol, fratele vînzătorului.

La 4 Octombrie 1820, «diaconu Florea» scrie «Sivului» că i-a dat banii de datorie (martur și popa Petru, «Niculae dascălă»).

În 1821 vînzare de «delnișă dată de mătușa Cernăzoe pe o jumătate de săridari». Pomenit Andrei Hăță. (Marturi: popa Pătru, Tudoră Bolbonă, Andrei Veșea, Pătru Pilea).

7329 (1821), Iunie 7. «Popă Pătru» dă zapis ginerelui, «diaconu Florea», și «fie-mea Smărănda» că li dă «casa care amă șezută eă în ia..., fără pricină, și ocina casii este care me-aă dat-o și mie socru-mieă: aceia este să o împarță cu fii-mieă Solomonă, și afară dintr'aastă moșia pă une să găsește, oră de zeste de la socru-mieă, oră c'amu cumăpărată eă, pă une să va găsi, să se împarță pă înă doo, la care să va arăta cu numele înă plăișoră locu de arătură cu — și

cu livadea și dinu preju[r]..., și înu lunca luī Danū doo delnițl..., și la cumnatu Florea Gligoranū. Să hotărește di la dealū cu a Vănguleștilorū, dinū susū cu a Ștepaneștilorū și la zăpodiiia poeni o livade... Di la Radu Boca și la muca dealului doo locurī, unu de doo zile și unu de o zi, și locurile sîntū di spre fațā.

...Și înu Vătășelū și parte dinū munte, locu l-amū avutū datū de zestre... Și acește locurī ce sîntū arătate într'acestū zapisū sîntū împărțite, să nu să maī împărțā cu fi-mieū Solomonū, că sîntū împărțite de mine, fațā cu oameņi care se vor iscālī cu numele lorū... I-amū datu acestū zapisū de bună voia mea și cu a soții mele.

Și, cāndū să va apuca dechisū (*sic*) socru-mieū de casā, să-ī daū și eū ajutorū».

Marturī: «Tudorū Borbonā, Florea Gligoranū, Andreī Tătășescu, Ionū Vcețea, Pătru Simi, Măcenicū Aldea, Stanū Gațu». Scrie «Paraschivū deaconu».

La 7332 (1823-4), Florea sin Stan Gligoran dā zapis «popi luī Petro» pentru «delnița dinū lu[n]ca luī Danū», în hotar cu Bărbulețī și popa Ion. «Cā aca delnițā trage până în Lotru și până înu ostā pe hotaru veichl». (Scrie «Paraschivū deaconu».)

7332 (1823), Septembrie 8. «Onea Hățăși și Nicolae Chirca, dinū împreună cu soția mea Sora», daū zapis «popi Flori» pentru «săliștea nostrā ce o avemū, și cu casā cu totū, și cu prunī și merī ce sîntū, și o amū vāndutū cu partea ce o are și frate-mieū Mitu, numaī nu amū vāndutū partea ce o aū cumpāratū di la Cernāzanu, și o amū vāndutū stātutā, hohamnicā, luī și copiilorū luī și nepoțilorū luī și cățī Dumezeū īl va dāruī până în veacū, și cu tocmealā bună, cu tl. 55, adecā cinzācī și cincī... Iarā, neșezin[dū] popa la altā parte, no lāsāmū, ci să avemū a-ī da bani».

Marturī: «Tudorū, Borbonā, Andreī Vătășescu, Florea Gligoranū, pop[a] Pătru». Scrie «Paraschivū deaconu».

7333 (1825). Vinzare de «casă și cu ocina și cu pomi și cu ce să va afla afară dină obrije, stătută lui și copiiloră lui și nepoțiloră lui și strănepoțiloră lui», pentru bani și un «sărindari». «La moartea mea, să-mi facă tote cele care trebui.» «O 'mă dată la vreme de nevoe, fiincă ajusesemă rău, nică de măcare n'aveamă ce mănca, că n'avē cine mă căuta»; nepotul n'avea «nice o purūtare de grije ... pîntru mine».

7334 (1826), 20 Mart. «Mihai Popa, dină împreună cu ginerimieă Tudoră, față Oprea Popa» (frate) daă zăpis «părintelulă popi Floare» pentru «săliștea noastră ce o avemă, cu casă și cu pruni», cu 40 de taleri.

Martură: «Florea Gligorană, Pătru Pilea, Florea Mărdale, Pătru Simi, Gligore Popa fratele loră, împreună cu ginerimieă Ionă, Ionă Mărdale, Ilie ală lui Gorghe Hereșan otă satu Gribestă».

Scrie «Paraschivă deaconu».

7334, 13 April. «Mihai popa, Oprea popa» daă zăpis «la măna moșilă popi Flori» pentru «delnița dină lunca lui Dană, care se hotărește pe dină josă cu a deaconulă (*sic*) și pe de la deală să hotărește cu a Gligoranulă, și o amă vândută stătută, hămnică lui și copiiloră lui i nepoșilă, strănepoșilă până înă veacă, cu t. 14, adecă patrușprăzece». «Și omenă martoră, care măi josă să voră pune cu numele, și pântru crediță amă iscălită și amă pusă și degetele înă locă de pecete»: «Onča Ștepanescu, Ionă Mărdale, Pătru Simi, Florea Gligorană, Tudoră Ștepanescu».

Scrie «Paraschivă deaconu».

Și preoșilă pun degetul.

7334, 25 April. «Andrei popa Dană, împreună cu soșia mea Tănăsiia și cu copii nosștri», dă zăpis «popi Flori pentru «delnița ce o avemă de moștenire, care delniță să hotărește cu a Hațășeștiloră și cu a Cernezoi», «să ne facă o sărăcustă».

Martori: «Florea Mărdale, Costandinu Dogariu, Gorghe Țăranu».

Scrie «Paraschivă deaconu».

— 25 Iunie. «Florea Gligoranu ... , dinu împreună cu maica-mea, Ana, și cu surorile mele», dă zăpisul «popi Flori» pentru «locu casi alii mele cu săliștea jumătate, dinu partea mea, afară de partea ce o amă dată soru-mea Samfiri; daru o parte rămăne a mia. Dară pruni, uni ce să află pe locu, unu este a popi, unu alu mieu, și și ce vomă pune dinu într'acesta innainte, totu așa să facă ca și cei bătrăni. Și ne-anu tocmitu cu tocmeală bună, cu tl. 6, adecă șase și o amă dată stătută lu și copiiloru lu și cățu Dumezeu îi va dăruu».

Marturi: «Mihăilă Savu, Adamu Vătășescu, Ialū (!) deaconu» (abia se pricepe ce scrie).

Scrie «Paraschivă deaconu».

7334, 1-iu Iulie. «Pătru Pilea» dă zăpis că a primit de la «popa Florea șase lei pe delnița di la Nicola Chirca, ce au fostu zălojitū la mine, Pătru Pilea, și zăpisulū nu s'au găsitu, ca să vedemū ce arată zăpisu, iară, fiin mai multū, să fie popa datorī indoīi ca să-i mai dea mie, lu Pătru Pilea, iară, fiin mai puținū dinu șase lei, anū să-i dau eu indoīi popi, iară potrivindu-să asemenea, să fie popa stăpînitorī ...

Scrie «Paraschivă deaconu».

7335, 20 Septembre. «Andrei Borbonă, dinu împreună cu soția mea Duța și și cu copii noștri», dă zăpis «părintelū popi Florea» pentru «partea noastră ce o avemū inu Turnurele, stătută, hoharnică, Sfinții Sale și la copii Sfinții Sale și nepoți, strenepoți și căți Dumezeu îi va dăruu», cu 100 taleri «prețu moșii».

Marturi: «Mihăilă Tambură».

Scrie «Paraschivă deaconu».

7335, 23 Novembre. «Florea Gligoranu» dă zăpis «părin-

telui popa Florea» pentru «un zapisu ce l-au fostu răscum-paratū nepotu-mieū popa Florea dinū Turnurele, așa ne-amu legatū cu zapisū unulū la mână altuia, ca să n'avemū pricină între noi, nici copii noștri, și bani sintū o sută și șai-zăci și unu, la care peste toți bani cu călălaltū zapisū sintū trei sute și dooză[ă] și doi lei cu înū zapisulū celălaltū».

Scrie «Paraschivū deaconu».

7335, 20 Decembrie. «Nicolae Chirca, dinū împreună cu soția mea Sora», dă zapis «la mână nașului popa Florea» pentru «o casă de spre socru-mieū cu partea de săliște», cu 12 taleri. «Să stăpânească cu bună pace, nesupăratū de cătră niminea, nici socru-mieū nici niminea a-lū scote pe numitu popa».

Martori: «Tănăsiia lui Andrei popa».

Scrie «Paraschivū deaconu».

Se adauge că se vinde și «o delniță ce o amū avutū de la Cernăzoi ..., și l-amū tocmitū cu t. 8».

1826, 12 April. Didi arată că «acesta casă cu siliște care înū dosū arată de o amū cumpăratu de la ... Priparū, de stătutū, amū vândut-o și eū popi Flori, totū asemenea după cumū înū zapisū cuprinde».

Martori: «Florea Mărdeali, Flore Gligoranū, Petru ..., Paraschivū deaconu».

(Scrie Papa.)

1826, 13 April. «Ionū Iogarinde, împreună cu soția mea și cu socru-mieū Gligore», dă zapis «jupănilui Costandinū Didi», pentru «casa, cu săliște și cu pomi cu totū, înū tal. 34».

Martori: «Florea Mărdile, Ionū popa, Onci Ștepanescu, Pătru Matiescu, Pătru Pitea, Florea Gligoranū».

Scrie «popa Florea».

1829, 14 Maiū. «Gavrilū» dă zapisul «la mână Onci Ștepanescu» că «i-a zălogitū moșiia ce o amū curatū eū cu palmele mele, o amū pusū zălogū înū șase anī să n'amū

a-î da banî, până s'orū împlini ani, nici elū să n'aibă a cere bani, și elū me-aū datū tl. 11,60, adecî unsprăzece și jumătate, și să aibă numitu a o stăpă[ni] fără nicio pricină de cătră niminea ... Iară, împlinindu-să ani, și eū nu-î voi da bani, totū numitu să stăpânească până cān îî voi da bani, și atunča să-mū fie moșia slobodă.

Eū, Gavriilū, amū zălojitū.»

Martori: «popa Florea, Crăciun Dan».

Scrie «Paraschivū deaconu».

7338 (1829), 17 Novembre. «Nicolae Gligoranū și cu soția mea Ileana» dă zapis «popi Flori» «că, avāndū noi pricină între noi, așa să să știe că ne-amū înpăcatū innaintea satului cu omenî de omenie, ca să amū a-î da popi Flori dinū anū înū anū, dinū munte patru lei, dară elū să-î ia di la Ungurenî: eū să nu puî mână pe banî, și aî socră-sa șase lei, care peste totū facū zece lei, totū numitu popa are să-î iă, eū să nu puî mână pe acei zece lei, și acei zece lei, cu venitu lorū, și pēintru credință», etc.

Marturi: «Andrei Vătășescu, Pătru Pilea, Andrei Borbonă, Florea Hățeși, Adamū Vătășescu, Onča Ștepanescu, Ionū alū Iordani, Dumitru Borbonă, Florea Mărdale, Pătru Simi».

Scrie «Paraschivū deaconu».

1830, 27 Iulie! Diata luî Andrei Borbone, «la vremea de morte»: lasă «luî Gheorghie casa și ocina, care, și moșia ce o are de la tasu, are să ostenească cumva înpărțin frați Andrei și Dumitru Capotești; vite: o iapă și o cărlană și o vaçă, și unū toporū și o sapă și doo caldarî — acestea ce le-amū găsitū la muma sa, toate să aibă a le stăpāni». Aduage «și o pereche de călțuni, să o caute».

Marturi: «Dumitru Borbonă, bratū, Florea Mărdale, Petru Mărdale».

Scrie popa Florea.

1834, 8 Iunie. «Dumitru Ștepanescu, de înpreună cu soția mea și cu copii mei», dă zapis «popi Flori» pentru

«unu locu di plășoru, care locu să hotărăște cu alu Sfiți Sale, ce iaste cupăratu de la Brătulești, pe din dosu, însă di dolie pe rozolu de la vale, merge spre amezai și se hotărăște cu a lui Petru Milea și l-amu vădutu stătutu până înu veacu, holamnucu».

Marturi: «Florea sinu Tudoru Ștepanescu, de inupeună cu copilu meu Ionu» (vinde și el), Dumitru Borbonă, Pătru Milea, Adamu Vătășescu, Florea Mărdale, Costadinu Dogaru, Dragomiru Goța, Dinu Pițugou, Stanu Bratu».

Scrie: «Marcu Tara».

1834, Iunie 13. Plecăcune, părinte, sărută dreapta că blagoslovitoare.

Mă rogă să dai înu știre aleșilor și lăcutorilor răcumă ca să-mi trimiță doi orți de pește în bani ori cumă va fi prețu, numaî cerumă și să fie, că, fiindu acumă eu până la stăpănire, m'a îndaturatū cu această treabă. Și te rogu zi-i și lui cuscu Ionu alū Iordanū să-mi trimiță și elū baremū iarū doi orți, și cumă va zice, așa i-oî priimi. Darū mă rogă spune-i să nu aștepte necinste, că eu m'amū rușinatū de elū cu așteptarea, darū acumă văzū că nu mă cunoște; spune-i că totū eu sântu Neculae Dascălū la lif. (*sic*) Mălăenilorū, ia[r] care nu-i place apa acasă, eu ilū scoțū la drumū să-i placă.

Și sântu alū Sfinți Sale ca unū fiū de bine voitorū:

Nicolae Dascălū.

Să-mi aducă vătășălū, că iarū pă elū trimițū și înscrisū. Te treazește: de atâte câte ... de capū, totū eu m'amū pe-depsitū.

1836, 15 Iunie. «Popa Florea» arată pentru datoria de 60 de lei «la dumnealū răposatulū Costandinū Didi»: îi va da «pân' la Sfântu Ilie».

(Scrie un altul.)

1836, 7 Novembre. «Gherghie sinū Andrei Borbonă» dă zăpis «perintelū popei Flori» pentru «moșia ce o amū

rămasă de zestre dupe urma mumă-mea Duși, dinu plășorū, înse doliia (*sic*) de dinu josū, pe rozoru lui Ionū alū popi și ha de supra și doliia ha dinu gura plășorului, și le-amū detăstutū (*sic*) lui și copiilorū lui până înu veachi (*sic*), și le'mū datū înu bani gata, înu lei 25, adecă doozeci și cincī înu capū».

Marturī: «Dumitru Borbonă, Neculae Gligoranū, Once Ștepanescu, Todorū Ștepanescu, Văsił Veștmea, Florea Mărdale, Vasii Ploscarū, Dumitru sinū Tudorū Ștepanescu».
(Altă scrisoare.)

1839, 23 Octombree. «Ionū sinū Andrei Vătășescu» vinde, cu o rudă, «părintelui popi Florea» «doo delniță dinu lunca lui Danū, stătută, hohamică, înu veacū»: «să să știe prețulū cătū este, însă o vacă cu mănazate (*sic*) după ia ..., și întrebându și rudele mele».

Marturī: «Dumitru Borbotă, Nicolae Gligoranū, Florea Mărdale, Onča Ștepanescu, Mihaī Popa, Marcu Tara, Florea Mardale, Niculae Gligoranu».

Scrie «Florea Hăți . . ».

1840, 8 Iulie. «Dumitru Capotă și cu soșia mea» dă zapis «popi Flori» «că amu pusu unu peatecu de livade di plășoru care iaste pe luca popi, și acelu locu l-amu pusu zălogu pe lei 6,30, adecă șasă lei și părare treizeci ..., și hotaru pe dinu susu să hotăreaște cu Socolu».

Martor: «Dumitru Borbonă».

Scrie: «Marcu Tara».

1842, 2 Novembre. «Gheorghe Borbonă» dă zapis «dumnealui Florea candidatulū satului nostru»¹, care «i-a făcut bine» cu 60 de lei, dînd în loc «o livadiie dinu deal, de desupra piscului Stîni până ... șatu hăl mare, cu soroc de căsume (?) până într'unū anū de zile, iară nerăspunzindū bani numitū până la numitul soroc, atunci să fie livadiea stătută, hohamică până în veaci, nestrămutată, și, de să

¹ Florea Ionescu.

va întâmpla vre-o judecată saă chelutuală, să fie tot de la mine».

Marturî : «Dumitru Borbonă, Nicolaie Gligorană, Stană Bratu, aleși, Vasî Grigorie». «Și pentru de a fi crezut s'au pusă și pecetia satului» («jud. Vîlcea, sat Voineasa, 1839» : căruță cu doi cai; 1839).

Scrie «Gheorghe Popescu, dascălu dină săliște Logofătului».

1844, 23 Iulie. «Dumitru Honță, de împreună cu soția mea Sarafima», dă zapis «taicăluî nostru popa Florea că, «dîndu-mî carte și cumă înparte plugu jumătate, așa dar amă rugatū pă taica alū nostru prinū bună învoirea noastră de mi i-au datū locū înū lunca luî Danū, stînjini peste îndoire încă mai multū, ș' așa amă făcutū casă pe acelū locū, osebitū de foaia de zestre, și, așa făcîndu-ne cîte unū scrisū unu la mîna altuea ca să nu mai avem prigonire între noi de acumū înnainte, că ne-amū învoitū, înse noi de acumū înnainte nu mai sîntemū volnicî a zice : aceia moșie este a noastră, ce este a taicăluî nostru, cumū înū susū s'arată».

Marturî : «Dragomirū Goia, ieū Dumitru Borboană, Oncia Ștepanescu, Toder Veștea, Dumitru Capotă, Andreî Popescu, Nicolaie Gligorașū, Stan Bratu, aleși».

Scrie Florea Ionescu.

(Pecetea știută.)

XXIV.

UN ACT DE LA MIRON COSTIN CA PIRCALAB AL HOTINULUI.

Adecă eă, Mironă Costină, părcălabulă de Hotină și cu giupăneasa mia Ileana, fata răpăosatului Ionă-Vodă Moghila, dămă știre cu această scrisoarea a noastră și mărturisimă cumă, avăndă noi multe trebă ale noastre, pentru treaba diriaseloră pre ocinele noastre și a moșiloră noștri, fost-aă înă lucrulă nostru acesta nevoitoră dumniului fratele nostru Contășă Logofătulă, de ni-aă slujită în triaba noastră; pentru caria i s'aă cădzută dumisale plată bună pre obi-ceaiă. Decă și noi, avăndă frăție cu dumnealui, și făcăndu-ne slujbă, n'amă vrută să himă nemulțămitoră, ce dină bună voia noastră i-amă dată dumisale și i-amă dăruită, cu toată voia noastră, ună sată anume Temerliană ce iaste înă Ținutulă Fălciulă, care ne iaste noao diriaptă moșie de pre unchiulă nostră, răpăosatulă Balica Hatmanului. Acesta i-amă dată și i-amă dăruită cu toată voia noastră fratelui nostru ce mai susă scriemă, lui Contășă Logofătulă, ca să hie dumisale și giupăniaseă dumisale și cuconiloră dumilorsale și nepoșiloră și strenepoșiloră și a toată ruda ală dumiloră sale diriaptă ocină și moșie în viacă. Și la această dină bună voia noastră daanie fost-aă dinnaintia frașiloră noastre dumniului Darie Comisulă și Neculaă Bu-hușă Cluceariulă și Ionă Prăjiesculă Sulgiariulă-celă-Mare și Savină Logofătulă și Răcoviță Postelniculă și Șoldană

Jîtniceariulŭ și alți boiarî. Și pentru credința amŭ iscălitŭ eŭ și acești boiarî toți ; și eŭ, Dumitrașco, amŭ scrisŭ, să să știe.

U Iasŭ, ltŭ 7166, mșța Martie 15.

Mironŭ Costinŭ, p[ărcă]l[ab]ŭ Hotinŭ.

Eŭ, Ilana.

Az Nicol. Buhușŭ Velŭ Cluĉ. iscalŭ.

Azŭ Ionŭ Prăjesculŭ.

Vel Sul[gerŭ] iscalŭ.

Az Nicolaî Racoviță Post ¹.

---

¹ Colecția d-lui I. Atanasiu din Galați.

XXV.

ACTE DIN COLECȚIA D-LUI I. ATANASIU,
FOST PREFECT, GALAȚI.

Silișteni, 7181 (1672), 28 Septembrie. «Ghiorghiță și cu frate-mieș Agapie, fișorș popei Treliș», arată că vinde «dumisali Sărdariului Cantemirș» parte din Buburudzii. Un «văr premare» are parte, Albul fiul lui Costachi «Gilcaavă». Se roagă de Cantemir de-î alege și-î dă parte, «optș funi și dentr' o funi a triia parte, și fune, de lungi, de doisprece stănjăni». În loc iea Cantemir partea din Tabiră, «locș dreptș locș».

Marturii : «Nechiforș Panșeșș de Frejeni, Fronie de Orlazi, Gligorescu de Grumăzoe, Vasile de la Chighiaci, Posteca de la Codru» și mulș oameni bunș.

7182 (1674), 3 Iulie. «Păușa, femeaia lui Nechiforș iușbașia, fata Părasciș și nepotu-mieș Gheorghiișă, feșorulș popei Cărsteiș», arată că au dat «hinului nostru de botedzu, dumisale lui Cantemirș Sărdariulș», jumătate de Buburudzii, partea din sus, «pre Sărata», de la Pătru-Vodă, «c-au avutș moșii noștri, Stana, fata lui Toaderș Davidș, și săminșia ei, Marinca și sora ei Mica, fiatele Feateiș, și săminșia ei, Toma, și sora lui, Mușa, și Malia și Buria, feșoriiș Părasciș, nepoșiiș lui Davidș».

Marturii : Niculaiș Racovișă Vel Logft., Mironș Costinș Velș Dvornicș, Gavriilș Costachi bivș Velș Dvornicș, Apostolș. Velș Spătarș, Costantinș Velș Căușș, Ghiorghișă

Postelnicul, Dabijia Scărletu Comisul, Smoleanu (?) de Cărlomănești, Boroda dinu Popi, Ionu Bojoranulu».

Iscălituri.

7185 (1677), 14 Februar. «Ionu, feçorul, Ionașco lu Oai-Blândă, Ionu sãnu Samoil, și Gligor, sãnu Garasim, Irina fata lu Costantin, Voineag și eu, Macarii, sãnu Cozmoae, nepoții lu Păcuraru și a lu Vãtcã», daș lu Cantimir Sãrdar «și giupãnesãi dumisale și cuconilor, dumisale și nepoților» partea lor «de sat, ce sã cheamã la Morari, pe apa Sãrãți, di apa Sãrãții pãnã apa Temerlenilor», în hotar cu Bubu-rudzi și Piscul, «pãnã în budza piscului».

Marturi: «Gligorița izbașe o[t] Guzar, Timoftei otã tamu, Costantin, otu Mîcșinești, Ștefan, otam, Gliginco otu Plopeni, Fironi ot Arlari».

Frijian, 7185 (1677), 15 Mai. «Costantin, Burlamizu dinu Guzar» dã moșie la Glodian, «de la moșia mea Vasca», «dumisali lu Cantimir Sãrdarul».

Marturi: «Gligorița iuzbașa otu Guzar, Gligorie ginere-meu, feçorul Macarie, Căpitanul și Ștefan, feçorul popei otu Mucșanești și Glegencu și Nichifor, Pãnțășu ce' u fostu hotnog și Istratie feçorul lu Zapitu otu Lăpușna și mulți oameni bun».

Frijean, 7186 (1678) 18 Mart. «Arsãnie sãnu Marco, nepotu Vasci și Sintie sinu Marco, nepotu Vasci, și Toaderu sinu Gãlușcã, nepotu popei lu Fenie, strenepotu Vasci, și Chirila sinu Todosie, strenepotu Vasci», vînd parte din Glodean lu Cantemir și familie, pe 20 de lei: «amã vãndutu noi bãtrãnul nostru, aș fostu dinu rãzeșii noștri de fațã Costantin, Cojanu și Pãladiia sinu Ghiorghii și Pavãlu sinu Dobãndã . ., anume Gligorie sinu Macarie Căpitanul și Costantin otu Urlamih (?)».

7188 (1680), 15 Februar. «Ghiorghii și cu frate-mieș Ionița

și cu soru-mea, Bejana și soru-mea Urăta, feçorū Cocii, nepoți lui Crăcunū», «amū avutū marea nevoie și cădzutū la închisoare de la dumnealū Vorniculū Gavriliță»: «cad» la Cantemir Sărdarul. Danie la Țăpianī, pe Elan, «dintr'unū bătrānū ce este dumnealū răzeșū cu noi, a trie parte, iaste vāndutū, noi dumisali și dumisali gupānesāi Alexandrii».

Marturī: «dumnealū Catargiulū Postelniculū și dumnealū Toaderū Vārnavū Stolniculū și dumnealū Ghiorghitā Postelniculū și dumnealū Vasilachi a popei otū Bārladū și dumnealū Pandazi Cāpitanū și dumnealū Ștefanū Scārlētū Post.».

7194 (1686), 25 Maiu. «Albulū feçorulū lui Costachi otū Deleani» dā moșia din Buburuzi, 8 funi jumātate, funia de 12 stinjenī, «Mārii Sale lui Costantinū-Vodā» pe 15 lei. Marturī: «Mitrofanū episcopulū de Huși, și denaintia dumisale Butei Vorniculū de Poartā, și dinaintia dumisale Ionū Holbanulū pārcālabulū, și dinaintia dumisali lui Marco Cāpitanulū și a lui Costantinū Vorniculū de la Sāliștea și a lui Enachi Penișoarā otū Hurdugi și a lui Șanghiri de Berevoești și Glișinco de la Grumādzoae și Tohilatū otū taimū». Iscălește episcopul: «Mitrofanū episcopū Hușșchii». Pecete cu «Peçatū stvie episcopii huosșchii». Doi sfinți.

Iași, 7198 (1690) 28 August. «Irina gupāniasa č-amu, fostu a Stolniculū Contășū, cu cuconiī mieī, Lupașco și Solomonū și Iordachia». «Viindū vriamnia de lipsi, neavāndu de ce ne apuca», vind moșie la Temerlianī, aleasā «de răziași și de megiiāși de pin pregīurū», «Māriei Sale Domnu nostru Io Costantinū Voevoda».

Marturī: «Tudosie Dubāū Velū Logofātū, Alecsandru Velū Postialnicu, Iordachie Ruseto Velū Vistiarnicu, Gavrilū Brăesculū bivū Velū Stolnicu, Panaiote Velū Sulgiarū, Diadiulū Velū Medelniciarū, Costachi Gavriliță Aga, Savinū Șoimariulū, Ionū Pisoschie bivū Vornicū, Cārstiianū Isacovič,

Vasilie Gălcî, Savinŭ Vorniciŭ de Poarta Măriei Sale lui Vodă».

Iscălește «Irina Stolničasa Contășoae».

«Zapisele, fiindŭ multe prădzi într'aăastă țară, de tălharŭ, jăcuindu-mŭ alte une alte, s'aŭ luatŭ și acialia.»

XXVI.

BISERICA DIN BREAZA.

---

1. Inscripția la intrare :

Acastă sfântă și d[u]mnezeiască beserică ce să cistește hramul Sfântăluî Nicolae și s'aŭ zidit din temelie și s'aŭ infrumusețatŭ cu zugrăveală după cum să vede, în zilele prea-înnălŭțatuluî D[o]mnŭ Io Alexanŭdru Ipsilantŭ Voevod, de robii luî Dumn[e]zeŭ popa Ivanŭ Doho[vniculŭ] ot Briaza, *prezŭ[vitera] ego Stanŭca i sni ihŭ*, popa Mihaiŭ, Necolae Frănc., Istrate, Rada, Radul, Moldovean, Simioanae, Radulŭ, Anghela ; 1770, 7 (*sic*), Av. 15, 1777 (cifre).

2. De-asupra ușiî :

Făiicoș Manole zugrafŭ, Rîducan zugraf otŭ București Av. 12, 1777 (și arabice).

3. *Apostol* din 1747.

4. Pe un *Anthologhion* din 1766 :

Astă sfântă și d[u]mnezeiască carte ce se nu[me]ște Mîneriŭ și cumpărată la biserica Brezi, ce să numește hramu sfănutuluî părinteluî ierarhuluî Nicolae.

5. Pe o *Liturghie* de supt Scarlat Ghica-Vodă :

Se se știe că acastă sfântă leturghie este a popi luî Davidu otŭ Breaza, și este tipărită în sfânta Mitropolie Râm-neculŭ.

6. Pe un *Triodion* din 7277 :

Scris-amă eă, dascălulă Neculaă copilu, ci amă invățătuă la preutulă părintele ... popi...

Scris-amă eă, Logofăt David, laa 1803, Fevruari 5...

Să să știe cândă m'am făcutu diiacon, la anu 1808, Martie 9, și preotu m'am săvărșitu la anu 1810, Martie 26.

7. Pe un *Potir* :

Μνηστῆτι, Κύριε, Γρηγορίου, Σαύτασ και τῶν τέκνων [= adu-ți aminte, Doamne, de Grigore, Safta și copiii lor].

8. Pe un chivot :

Acest chivot s'aă dat de begzedè Sc[a]rlat Ghica la biserică de la Braz[a]; 1840.

9. Portrete murale :

Ana, popa Mihaiă (cațaveică, rochie cu dungă roșă, pa-pucă galbenă).

10. Pe un mormînt :

Supt această piatră odihnește osăle răposatului robului Dumn[e]zeă Danilă eromonah ; leat 1839, Mart 1.

11. Pe o carte, lista donatorilor :

... Cîungul b. 30, Radu Buturoiă, tl. 1, dinu Brează toți, și s'aă dată sf[i]nti mănăstiri ce să prăznuește hramu Sf[ă]ntului părintelui nostru irarhu Nicolae, plaiulu Praofi, satulu Breaza. Și amu scrisu eă, între cei păcătoși popa David Ungureanu, sinu popa Nistoru, cu mână de țărănă ; deci mână va putrezi, iară slova va rămănea în veacu ; an. 1793, lu. Setevrie, zile 6 (blăstăm neisprăvit).

XXVII.

DIN ZESTREA TREI-IERARHILOR
(la Expoziția din 1911 în Mitropolia din Iași).

Pe o anaforniță :

Ἰων. ολέο Θεοῦ Ἰλιάσι Βοεβόδας πάσης Μολδοβλαχίας σὴν τῆς εὐσεβεστάτης κυρία Δόμνα Κατακουζηνῆ [= Io cu mila lui Dumnezeu Iliș Voevod a toată Moldovlahia, cu prea-evlavioasa doamnă Doamnă Cantacuzina].

E vorba, firește, de Iliș Alexandru-Vodă (1666-8). E interesantă mențiunea familiei soției sale, în legătură cu Cantacuziniș, Iordachi și Toma, atotputernici în această epocă.

XXVIII.

BISERICA DIN SLOMN (PRAHOVA).

---

1. Pe un *Apostol* din 1743:

Să se știe de cându s'aŭ cutremuratu pământul după ducerea lui Mihaiŭ-Vodă la Țaligradu, și l-aŭ belitu (*sic*) în zilele Împăratului Turcului Silimŭ Macmutu, și nu era Domnu înŭ Scaunulŭ Bucureștiloru întru acele zile, și amu scrisu eŭ, popa Daniilŭ, mai miculu între preoți, cându amu șezutu la Slonu, și cine va citi să zică toți: Dumnezeuŭ să-lŭ ierte pre acestu popa Daniilŭ; aminu.

2. Pe un *Triodion* al Mitropolituluŭ Iacov:

Să [să știe] că amŭ scrisŭ eŭ, pop[a] Dumitrache, otŭ mah. Oltenilorŭ, precumŭ să știe că amŭ scrisŭ.

Aŭ muritŭ Ionŭ Zbrechia, Oct. 27 de zilea, 1798.

... Scriŭ Popa ... otŭ Bătrăni; 1838, Martie 10.

3. Pe un *Penticostarion* din 7276:

Acestŭ Penticostarŭ este alŭ sfinței biserici otŭ Slomnŭ.

Să să știe câte parale s'aŭ strănsu la cutie într'acestu anu la leatŭ 1830, după cumŭ arată mai josŭ.

tl par.

31 — Martie 25, adică la Buna-Vestire.

I 10 Aprilie 6, adică înŭ zioa de Paști.

I 6 Aprilie 7, a doa zi de Paști.

Pomelniculŭ lui Ionŭ Poru[m]bul.

Acestă Penticostară iaste cumpărată de dumnealui Dumitrașco Cerășanu, sină Soare vătăfu, înă tl. optă și ună ortă, și iaste la biserica cea de deală; iară cine va îndrăzni saă va izpiti să fure această carte, să fie afurisu de 318 sfinți părinți de la Nicheia ...

1802, Octovrie 14 zile.

4. *Bucoavnă pentru învățătura pruncilor*, Brașov, 1845.

XXIX.

BISERICA DIN CERAȘ.

---

1. Potir «din 1838, Noevri 15».
2. Evanghelie din 1760.

3. Pe un *Octoih* din 1750 :

Acestă oht. rum. l-amă cumpărată de la părintele Mi-
t[ropolit] ală Ug[rovlahiei] chiră Grigorie dreptă tl. șase
și jum., care să știe că, cîndă s'au făcută Mi[tropolit]ă
dină Vlădică Mireonă, otă mănăstirea Colțea, numai pe
mine m'au avută diiacă; și cine s'ar ispiti să șteargă
aceste cuvinte ce amă [scrisă, să i să șteargă] numele dină
cartea vieții, și suptă urgia Sfântului Nicolae să rămăe.

Ghen. 22 d., 1762.

L-amă cumpărată acestă Ohtoihă eă, Ioanichie ierodiac.,
dreptă tl. 7 plă.

Ghen. 2, 1762.

4. Pe un *Penticostariă* din 1751 :

Acastă sfântă carte ce să chiamă Penticostariă iaste
cumpărată de dumneală jupană Barbulă Cereșană, ca să
fie pomenire în veci dumneală și neamulă dumneală; iar
cine s'ară ispiti ca să o fure, să fie afurisită și blestată
de trei sute optăsprezece de [arh]ierei de la Ni[cheia] și
să aibă într'ună locă cu Iuda.

5. Pe un *Triodion* din 1761:

Acestă *Triod* este al dumnei cocoanei Zanfirei otă Ceraș, și ni l-au dată dumnei ca să slujăscă pe dănsulă până cându iară îi va trebui dumnei; iară, fiindă și dumnei țăitoră la această sfântă biserică, poate să-lă dăruiască, și pentru pomenirea; și l-amă luată eă, Cărstea diiacă, cu porunca dumnei, dină măna moșă pop[i] luă Iordache otă Bătrână, cu care i-amă dată și iscălitura cu măna mea; Ghen. 28 d., 1789.

6. Pe un *Triod*:

Această sfântă carte ce să chiamă *Triodulă* este cumpărată [de] dumnealui jupănă Barbulă Cereșană, ca să fie dumnelui pomenire în veci; iară cine s'ară ispiti ca să o fure, să fie, etc.

De cându aă fostă acestu *Triod* la Sibiceu pre vale, Ap. 3, 1789.

La liatū 1846 am învățat eă, Voine candidatū, copii în școala satului Ceraș, în vreme de vară, și am scris cu mână de țărănă, și măna va putrezi, iar cine o ceti mă va pomeni în veci.

Voine, cand. didascalū; 1846 Oct. (?).

IN BIBLIOTECA LICEULUI DIN BUZĂU.

1. Pe o *Pravilă* a lui Matei Basarab :

Această sfântă și dumnezească [carte ce să] numește *Pravilă* este a sfintei mănăstiri Fedeleși, tipărită din sfânta mănăstire în Târgoviște, în zilele Sfinții Sale părintelui Mitropolită chirio chiră Stefană.

Scris-amă eu, robulă lui Dumnezăă Grigorie Grămăticulă, în zilele părintelui Pavelă egumenulă otă Fedeleșoi mănăstire, de învățat-amă și eu la cărticică.

Această sfântă pravilă fiindă a Prea-Sfințitulă părinte chiră Varlaamă Metropolitulă Țării-Ruminești, o aă dăruită sfintei și dumnezeestei mănăstiri a Sfinții Sale de la Fedeleșoi, unde iaste hramulă Adormirei Preasfintei.

Grigorie Logftă, Av. 26 dn., 7243 (1735). Celă multă păcătăsă ire. Pană otă Golești, Ită 7241 (1733).

Și eu, celă maă multă păcătăsă și Logft. moșiloră S[fântu]lăi Munte de la Șăraliă (*sic*), fiindă egm. chiră Pangratie, Domnă Șuțulă, iară Mitr. Cozma, și amă scrisă după [cum] și la alți vomă scrie.

Antoni Logf.

2. *Carte saă lumină* din 1699.

XXXI.

ACTE DE PE VALEA TELEAJENULUI

— ȘI CA PROBE DE LIMBĂ —

XXXI.

ACTE DE PE VALEA TELEAJENULUI

— ȘI CA PROBE DE LIMBĂ ¹ —

I.

Taleri

70 adecă șaptezeci amă tocmită cu chiră Cărstea Moldoveanul i cu chiră Voiculă ca să le dau pădurea ce este pă moșăia mē, ca să m.înănce cu caprele dumnealorū, iarū alte'e streine să nu bage acolo, decâtū de aici să meargă vitele clăcașilorū; după care bani am priimitū acumū talerī 32, unū calū negru, iarū cellalți bani să aibă a me'i triimete Duminica viitore. Și amū iscălitū:

[Semn de deget:] Eū, Cărstea Moldoveanū, otū Slăneacă, adeverezū.

» Eū, Voiculū. » adeverezū.

Și am scrisū eū, (neînțeleș), și săntū marturū.

[Pe V-o:] 'Ομολογία τοῦ Κέρστα ἀπὸ Σλανηκού διὰ γρόσια 70.

II.

Adecă eū, Iilina, soșia Stančuluī otū Mălăești, împreună cu fečori miei și cu toate rudele mele, care și mai josū ne vomū iscăli, încredințămū cu zapisulū nostru la mână dumnealulū jupănuluī Vasile Gheorghiu, dum[nea]luī, precumū să să știe că, avândū și noi parte dă moșăe inū Mălăești,

¹ Colecția Șt. Bogdan

dă moștenire dinu moșulă Dedulescu, după cumă ni s'au alesu părțile noastre dă pog[oaane] prinu foaiu dă împărțea ce ni s'au făcut dă cătră Postelniculă Tudorache Homorăceanu, ce l-amu avutu rânduitu cu cinst[ită] porunca dum[nea]loru boeriloru ispravnicu, lângă care părți ce să arată prinu foae, avându și dooăzeci și cincî stănjă I (dă stănjăni), dinu apa Vărbilăului și până suptu dealu, pă alături cu Gligore, nepotă-mieș, și diiaconulă Ionu, frate-său, și pă lângă Ionu Popu, avându într'acești stănjăni și o cășcoară veche, și cu livezi dă pruni înprejură, i nuci, meri, peri și alte feluri dă pomi, care aceste toate părți ale mele, atâtă după cumă să vădu arătate prinu foaia dă împărțea, cumă și prin hriso[vulă] moșăi, afară dinu nooă pogoane ce le-au vândutu Popu Manea la Postelniculă Mihălache și dinu trei pogoane vândute diiaconulă Marinu și ca unu pogonu ce l-amu datu cumnati-mi dă au pusu pruni pă dănsulă,—le-amu vândutu dumnealoră dă moștenire dreptu taleră 800 adecă optu sute, și o șamalagea dă cele bune însă t. 700, adecă șapte sute. I-amu priimitu pă toți dăplinu înu mânăile noastre, și șamalageaoa iaste 100, adecă una sută,—să-i dea biserici ca să să facă ce va trebui înu lăuntru pentru pomenirea sufleteloră neamulă nostru. Și dumnealoră să le fie moșăe stătătoare, ohavnică înu veci, copiiloră dumnealoră, nepoți, strenepoți, căți Dumnezeu le va dăru. Și înpreună cu părțile noastre dă moșăe le-amu datu și șapte vase dă prune, patru buți și trei tocitoră, a le avea moștenire. Și arătară inu semnele tuturoră pogoaniloră i a stănjăniloră dă moșăe, care pă unde săntu, însă casa, cu livedea dă pruni i cu stănjini dooăzeci și cincî moșăe săntu pă alături cu ai nepotă-mieș Gligore i diiaconu Ionu și alături cu Ionu Popu, după cumă și mai susu să arată, iară cincisprezece pog. și o cezvartă înu dealu (*sters* : însă unu pogonu și o cez. la viia cè veche și patru pog. înu obârșăia Văivarului, până înu hotarulă Ciobineștiloră), și dooă pogoane pădure alătorea, i optu pogoane înu fața Văivarului, dinu Crăcună înu josu, și înu valea Plopiloră dooă pogoane i o ciz[vărtă], i o prăjănă, și înu siliște, de spre Pučoasa, pogoane optu,

și înu. câmp o funie, lângă Crăcunū, la capulū dă spre dealū stănjăni 24, și la capu dă la vale, dă spre Dubrăvești, stănjăni 26; iarū înu curăturile cele dă susū dă la Valea-Plopilorū și cele dinū josū, dinū pog. zece și jumătate, ce s'au alesū la totū moșulū Dedulescū, s'ș-și ia parte ce i să va cuveni, — după cumū pentru toate acestea arată înu foia dă înpărșeală. Și pentru stănjăni dă la casă arată înu hrisovulū moșăi și, cumū zicemū, dă aici înnainte să fie moșăe ohavnică, stătătoare a dumnealorū Și, cândū s'au făcutū acestū zapisū, s'au aflatū mulți oameni dă față, care să vorū iscăli dă marturī, cumū și prinū știrea tuturilorū rudelorū și a tuturilorū frașilorū dă moșăe. Și, pentru mai bună încredințare, ne-amū iscălitū, puindu-ne și degetele la iscăliturī, înu locū dă pecete, ca să să crează. '817, Avgustū 17.

Iarū, pentru doi stănjăni ce s'au înpresuratū cu gardulū dă Ionū Popū, mă îndatorezū eū ca să-ī scoțu la vremea înpietritulū moșăi, iarū, nescotându-ī, s'ī amū eū a răspunde pentru dānși.

[Punere de degete:] Eū, Ileana sinū Ionașculū, cu toți fečori miei cei vitregi, vānzătorī. Ioniță, fečorulū celū mai mare. Eū, Ionu Samoilă, vāru cu Ileana, adeverezū, vānzătorī. Eū, diiaconū Ionu sinū Vasile, adeverezū. Eū Gligore, bratū diiaconū, adeverezū. Diiaconulū Stanū Gaglulū otū Mălăeștiī, marturu. Necula diiaconū, nepotū babi Iline, adeverezū. Eū, Cārstea, d'înpreonă cu soșia mea, cu fečori miei, adevirimū. Eū Neguș diiaconū. Eū Eonū Popa adeverezū. Eū Crăcun otū Mălăeștiī, marturū. Eū Vișanu Untărescu, marturu. Eū Uncheașu Dumetrașū otū Crulcile (?), marturu. Eū Șerbanu sinū Lie otū Vealerea, martoru. Eū, Ionū părcălabu otū Ciobăneștiī, martoru. Popa Stanū sinū Crăcunū, marturū. Diiaconu Marinū Barbălată, marturū. Eū Mateiū Otarū, marturū. Marinū diiaconū Scorțeanū, marturū. Popa Rizia Mat., marturū. Eū Ilie diiaconū otu Fundeni. Eū Gheorghe sinū Radu, părcălabulū, marturū.

La hotărnicia ce dinū poruncī s'au făcutū hotarū la Mălăești, au eșitū bună acastă vānzare. 1819, Iulie 8.

Gheorghe Bilăurescu (?).

Și amă scrisă eă, Filipă Logftă otă Văleni, cu zisa numiților, și martură.

[Pe V-o:] Și, cându s'aă iscălită acestă zapisu, s'aă făcucută (*sic*) cheltueală una vadră rachiă, dreptu talerî 8, una vadră rachiă tl. 8, cându s'a făcută tocmeala, tl. 8, doo părechî de iminei diiaconulă Ionă i lui Grigore, fratesăă, și, pentru facerea zapisului la Logofătă Filipu, talerî 14.

Diaconă Marină Scorțeană, m[artură]

III.

1819, Augustă 20.

Adicăte eă, celă mai josă iscălitu, dat-amă bună și credințosu zapisulă mieă la măna dumnealăi jup[ănu] Neculai, precumă să se știe că-i i-amă vândută viiia mea dină Po-celă, ce-i e pă pământu dumnealăi, vița, cu obrațiiia ei, meri, perî, ce să va afla, și cu tufele, opritura pănă înă drumă, și amă vândut-o de a mea bună voie, nesilitu de nimenea, și amă vândut-o înă dreptu talerî 300, adicăte treî sute tocma, și acei banî ii-a[m] primită deplină înă măna mea. Și, cumă zicemă, de astăzi înainte să-i fie dumnealăi de bună stăpănire, copiiloră dumnalăi, căți Dumnezeă i va dărui, nepoți, strenepoți. Și, cându s'aă făcută acestu zapisu, aă fostu mulți oameni de cinste, moșneni, cari s'aă și iscălită pă anume. Și, pentru încredințare, m'amă iscălită mai josă, puindu și dege[tulă], înă locu de pecetie, ca să să cr[e]ază.

[Semne de deget:] Eă Gligore, denpreună cu soțiiia, vă[n]zătoră.

Eă Ionu Samoilă, martu[ră].

Eă Costea sină Crăcună, martu[ră].

Popa Riza, martură.

Eă Ionu Popa, martu[ră].

Și amă scrisă priotă Popa Stană dină Mălăești, cu zisa vă[n]zătoriloră.

[Pe V-o:] Ὁμολογία τοῦ Γλιγώρι διὰ τὸ ἀμπέλι του, διὰ γρ. 300, τῆ 20 Ἀγούστου 819.

IV.

Adicăte eă, Ionă sină Popa Gheorghe, i cu frate-mieă Stană, precumă, avăndă a-i împlini mătușii Angili dină bani ce s'ău făcută datoriiă iarpăritulu, ceia ce aă avută cu judecată de moșie, și săntemă îndatorați să împlinimă taleră 80 dumniai, cu sorocă până la Săntă-Mărie, să îpliniască bani fără de niăună felă de pricinuire; iară, nedăndă bani, să avemă a-i da bani îndoii. Și, pentru încredințare, ni-amă iscălită noi, ca să se criază.

'822, Iunie 29.

Eă Ionă, plat[nică].

Eă Stană, plat[nică].

Ioniță Fasole, martură.

Eă Vălsană părcălabă, martură.

Vladu sină Crăăunu, martură.

Zahariiă otă Scăoșă, martură.

[Pe V-o:] Zapisă Ionă Popa Gheorghe¹.

V.

Carantina-beletă. Anulă '822, Iuli 2 zile.

Ianache sină Andrei i Ionă Abagiu și Pătru Colcea, ne-guțătoră dină Craiova, trecă peste graniță înă Turchiia, la Tărnova: după biletulă cinstitutei Ocărmuiră județă Doljă, cu No. 1095, li să dată acestă biletă, a fi nesupărați.

(Iscălitură.)

(Pecete de cerneală neagră, cu vulturul.)

VI.

Adică eă, care mai josă mă voiă iscăli pă anume, încrendițezu cu acestă zapisă ală mieă la cinstită mănă dum-

¹ Pe dos o rețetă: „1 dramură candelă, 1 zahară, 24 scortșoare, 22 cuișoare, 25 sânge de noao frași, 1 puatră vânăță, i jumătate că rachă drojdă saă de tescovină“.

nealul jupănului Neculae, precum și să știe că i-am vândut pogonele mele ce le am în Poduri, alături cu dumnealul, adică din vâlcea câmpului până în vâlcea Untureștilor, de spre Glodu, în dreptul talerilor 40, adică patruzeci, care bani i-am primitu toți deplin în mână mea. Și, cum am zice, de astăzi înainte să fie dumnealul bun stăpănitor, și acestu pământu să-i fie dumnealul bun otuhavnicu (*sic*), în veci, dumnealul, copiilor dumnealul, nepoți, strănepoți, căți Dumnezeu i va dăruie, (să-l) și dumnealul să-l stăpânească cu bună pace, nesupăratu de niminea,—că acestu pământu l-am vândut de a mea bună voe, nesilitu de niminea, și știrea tuturor moșne[ni]lor care sântu răzași de moșie alătura cu mine. Și, cându s'au făcutu acestu zapisu, au fostu și alți oameni streini față, care să voru iscăli] de mărturie.

1823, Enarie 16,

Eu Gligore sântu Vasile olar otu Mălăești, de împreună cu soția mea, anume Marieia, i copie miu, anume Marinu, era vânzător.

Eu Cârstea sântu Crăcunu otu Mălăești, mar[tur].

Și am scris eu, cel iscălitu, cu zisa mai susu numitului, și sântu față:

Ilie diiacon otu Fundeni.

[Pe V-o:] Ὁμολογία τοῦ Γληγῶρι Γιουνάμας διὰ 4 πογ. τόπον... διὰ γρόσια 40, καθὼς διαλαμβάνει ἡ ὁμολογία, 16 Ἑωανγρ. 824.

VII.

Adecă eu, Stanu Turcu, d'împreună cu soția mea, care și mai josu ne vomu iscăli, dăm bun și credincosu zapisul mieu la mână dumnealul jupănului Niculae, răzorașu cu mine, precum să se știe că am vândut o jumătate de pogon pământu, cu ce fel de pomi să află pă dănsul, care este cu via deaconului alături, ce o are totu dumnealul, cumpărată de la dănsul. Astăzi i l-am vândut de bun cheful mieu, în dreptul talerilor 30, adecă treizăci,

și dumnealui să aibă a-lă stăpăni de acumă înainte ohavnică, copii de copii dumnealui și nepoți dintre nepoți, căți Dumnezeu îi va dăruia, și bani mi i-amă priimită pă toți deplin. Și, spre mai adevărată, amă dată acestă zapisu ală mieu la mână dumnealui, a fi bună stăpăni, și ne-supărată. Și amă iscălită insumă cu mână mea, ca să să crează.

'823, Apr. 14.

Eă, Stană Turcu, d'inpreună cu soșia mea, vă[n]zătoră.

Și amă scrisă eă, Preda Bălanu, cu zisa numitului, și săntă și mar[tor].

[Pe V-o:] (Însemnare grecească.)

VIII.

De vreme ce întâmplarea cea viitoare este la oameni neștiută, întocmai și îngeriloră necunoscută, întru care și eă, robulă lui Dumnezeu, Marină erodiiacônă, căzându la boală grea și spereindu-mă de moarte, amă chemată preoți dină doao-trei sate, care să voră vedea și iscăliți, și mi-amă făcută diată, orânduia toate pentru sufletulă mieu, după cumă să vădă arătate înă josă. 1834, Fevr. 27.

Amă o vie aici, înă dealulă Mălăeștiloră, cătă să coprinde: jumătate o amă de zestre și jumătate amă cumpărată; și amă făcută eă d'inpreună și pivnița ce este la această vie; adecă această pivniță este făcută de socrii miei, și, după moartea socră-miei, aă ajunsu întru derăpănare, și amă prefăcută eă, cu toată cheltuiala mea, și, după strudaniia mea, mi s'au hărăzită mie de socră-mea, Anghela, ca să fiă desăvârșită stăpăni pre acestea, adecă viia, cătă să coprinde, d'inpreună cu pivnița, le lasă, cu sufletulă mieu, schitulă ce să numește Crasna, unde să prăznuște și să cinstește hramu Sfinților Înpărați Costandină și Ileana, ca să fimă pomeniți înă veci, atătă eă, cătă și totă neamulă mieu. Însă această vie este cu pământulă ei, după

cum și zapise săntū, pivnița cu trei buți i cu călcătoare, și viia este lucrătoare. Pre aceste le afirosescū sfântului schitū.

Amū o funie de pământū, ce să trage de zestre, înū Bărucești. O lasū, cu sufletulū mieū, nepotă-mieū Zincă ; însă amū datu dintru această funie și finului Ioanu unū lazū de fânū, ocolitū cu semne. Înū acestū lazū s'aū datū numitului Ioanū, prinū bună voire și a socri-meī, să fie stăpănū înū veci. Iarū ceilaltă parte, câtă să coprinde, să stăpânească nepotă-mieū Zincă după trecerea mea dinū lumea acesta înū veci. Numai să fie datorū să-mī facă doao sărindare.

Amū o sută de pruni aici, înu satulū Mălăești, alătura cu levedea cea bătrână cu pământulū lorū, puși de mine. În lasū, cu sufletulū mieū, nepotă-mieū Tănasiē, să-mī facă unū sărindarū.

Iarū partea de moșie ce o amū de la părinți mieī, înū satulū Scorțeni, câtū să coprinde, o lasū, cu sufletulū mieū, frate-mieū Părvulū i nepotă-mieū Petre, să stăpânească frățeste, adecă partea dinū livezi i dinū pământū ce să numește Doftănețū, întocmai cumū unulū, și altulū.

Lei 112, adecă o sută doisprezece, săntū datorū la jupănū Zisu Grecu.

Lei 85.10, adecă optūzeci și cincī și par[ale] zece, săntū datorū la Petrache băcanulū.

Lei 60, adecă șazeci, săntū datorū la Irimiia băcanu de aici, dinū satulū Mălăești.

Amū să iaū de la popa Rizea de aici, dinū Mălăești :

Lei 13.20, adecă treisprezece lei și par[ale] doaozeci, amū să iaū de la Miclea Scorțeanu de la Valea-Rea.

Lei 8, adecă optū, amū să iaū de la Stoica Mih[ă]ilă.

Lei 6, adecă șase, amū să iaū de la Ioanū Frățilă.

Lei 5, adecă cincī, la Radu sinū Dinu otū Cărjarī amū să iaū.

Lei 5.36, adecă cincī și par[ale] treizeci și șase, amū la Radu sinū Ioanū Cărjarū.

Lei 2, adecă doi, amū la Stanū Cărjarū.

Lei 5, adecă cincī, amū la vărulū Radu de aici, dinū Mălăești.

Lei 30, adecă treizeci, amă la Gligore ală lui Naftailă.

Pre această datorie, atâtă unde săntă să daă, și unde săntă să iaă, după cumă înscrișă arătă, îndatoreză pă frate-mieă Părvulă i pă nepotă-mieă Petre să plătească această datorie dină rostulă părți ce mi să cade de moștenire de la părinți mieă, scoțându și această datorie, după cumă să vede, și să-mă poarte grija întru petrecerea mea la îngro-pare, după cuviință, purtându-mă și toate soroacele, după cumă să cuvine la cei răposai, d'înpreună și cu socră-mea.

Aceste toate căte să coprinde întru această diiată le lasă, cu sufletulă mieă și prină rostulă gurii mele, moștenitoriloră mieă cei adevărații, păzindu-să toate condeile nestrămutate înă veci. Iară care dină judecători bisericestii saă polițiceștii voră îndrăzni ca să strice această diiată, să aibă a da seama înaintea lui Dumnezeu, fiindcă toate s'au pusă cu bună orânduială, atâtă prină gura mea, cumă și prină bunăvoirea socră-miă. Iară, cândă s'au făcută această diiată, aă fostă și alte obraze cinstite, preoți și mirenii, cari să voră iscăli daă marturii. Iară eă, pentru mai bună credință m'amă iscălită însumă cu măna mea.

Diaconă Marină Scorțeanu amă iscălită însuși cu măna mea această diiată.

Popa Dumitru Duă otă Măgurele, amă scrisă.

Popa Preda Davidă, otă Văleni, amă fostă față.

Eă Părvu, fratele diaconului Marină, amă fostă față.

Popa Gheorghe duhomicu otă Brăvești.

Popa Dimitrie.

Popa Dumitrașcu otă Ștulăneasa.

Popa Rizi otă Măești.

Marină sină Crăcună, martoră.

Ioană . . . , martoră.

XXXII.

ACTE AMESTECATE DIN MOLDOVA-DE-SUS.

I.

O CARTE A STAROSTELUI DE CERNAUȚI

Ghiorghiță bivū Velū Sulgerū, staroste de Cernouți, facemū știre precumū aū venitū înnainte nostră Alicsandro Morgulețū și cu Gligorașū Volcinschii de ș'aū întreatū pentru o moșie, Păcleni, denū Țara Muntenască, care cuprinde doi sute de stănjini, ș'aū vândut-o Gligorașū Volcinschii; care acē moșie n'aū fostu pusă la împărțală. Deci, viindu înnainte nostră, amū socotitū ca să întorcă Gligorașū Volcinschii lui Alicsandro Morguleți șesăzaci și șesă de stănjini și să-i dē moșie pentru moșie aice înū țară, — însă denū moșiele cele nedăzbătute, ca să o dezbată Alicsandro Murgulețū cu cheltuiala lui. Iară, de arū eși moșie rē, să aibă a-i da Gligorașū Volcinschii lui Alicsandro Morgulețū altă moșie, iarū dentr'acele nedăzbătute, de vreme că Gligorașū Volcinschii aū dăzbătutū moșie Păcleni cu cheltuiala lui ș'aū și vândut-o. Ačasta facemū știre.

Letū 7151 [1643], Mai 2.

Gh. bivū Velū Sulgerū.

II.

O NUMIRE DE ISPRAVNIC SUPT CAIMACAMUL VOGORIDI.

Căimăcamulă.

Cătră postelnicel, mazil, ruptaș, vorniceș și toți lăcitorii di la Țănutul Herțai. Socotindu-să, iată să rănduești ispravnică la Țănutul acesta pe dumnealul Caminarul Mihălachi Holbană, înă loculă dumisali Stolnicul Grigorie Tomița, ca să fii înpreună cu dumnealul Stolniculă Tudurachi Aslană. Decă vi să poroncește ca, viindă dumnealul la Țănută, să-lă cunoaștiți di dregătoriulă ală vostru și să aveți supunire și ascultari întru celi ci dină poroncă va avă a săvârși cu voș spre gătire celoră trebuinčoasă pentru oștile împărătești, avândă dumnealul poroncă și povățuire de aice pentru apărare și cumpănire voastră la celi ci dină poroncă să vor ceri di la voș. Cumă și la pricinile și neînvoirile ci veți avă înșivă, să mergiți la dumnealoră, ca la niști dregători al voștri, și veți avă puniri la cali.

1822, Martă 1.

Στ. Βογοριδης.

Velū Vist.

Căimăcamulă

Cătră cinstită dumnealul Caminară Mihălachi Holbană, ispravnică Țănutulă Herțai.

La Țănutulă ačala s'au rîndită ispravnică pe dumnealul Paharniculă Ionița Sionă înă loculă dumisali Stolniculă

Tudurachi Aslanŭ, ca să fie împreună cu dumneata. Deci să scrie dumitale ca, viindŭ dumnealui la Ținutŭ, să vă alcătuiŭ cu temeiŭ spre căutarea trebei și întru săvîrșirea poroncilorŭ, ferindu-vă ca să nu dați celŭ mai micŭ cusurŭ, și îmbrășșandŭ totŭ feliulŭ de silință spre statornicia lăcuiitorilorŭ.

Στ. Βογορίδης.

1822, Martŭ 1.

Velŭ Vist.

III.

ÎNTOARCEREA UNEI MOȘII HOTINENE (1808).

Divanul Cnejiilor Moldaviei.

După bunăvoința prè-milostivului Împărată Alexandru Pavlovič, însuși stăpănitoriū a toată Rosăia, însămnată la știința Prè-Strălucirei Sale marele Comandirū alū oștelorū, feldmareșalū și a feliorū de ordine cavalerū, cniazū Alexandru Alexandrovicč Prozorovschi, și arătată cătră Divanū prinū predlojenia Exelenției Sale dum. sfetniculū de taină, sinatorū și prezedentū Divanurilor Moldaviei și Valahiei, Serghie Serghievicč Cușnicovū, de la 9 zile a lunei lui Iulie 1808, suptū No. 1045, pentru moșiile dinū Țănutulū Hotinului să se cerceteze prinū comitetū rānduitū și să se de la legțuițāi stăpāni dupā dovezile ce vor avē,— s'au arătatū Pitarulū Theodosi i Toma Rusacovschi și Gavrilū Lozenschi, secretariulū de gubernie, cu adiverință iscălită de dumnealorū boerī de la comitetulū cercetārei, cuprinzătoare de scrisorī vechī ce au asupra moșiei Rusaniī dinū Țănutulū Hotinului, care, cercetāndu-se și de noi, s'au văzutū că ačastă moșie dinū vechiū au fostū a lui Simeonū Rusacovschi i Ignatū Rusacovschi, cumū arată unū ispisocū dinū 7110 [=1602], Iunie 10, a Domnului Ieremiia Movila Voevodū, de giudecata č-au fostū între Oana Drăganū i Călmățuiū cu alte niamurī a lorū, nepoți și strănepoți Mărițāi Neguroaei, nepoata lui Gurge Hraborū Post., și între Bahrinū i fičoriī lui, i fičoriī lui Buculeiū, i Zaharco, i Crăčunū, gineriī lui

Ignatū, i Teta, fata lui Ignatū Rusanovschi, i Lupulū, fičorū lui Simeonū Rusanovschi, și Andreica, ginerile lui, — și se hotărâște să ție moșie niamulū lui Rusanovschi. O scrisoare, totū dintr'acelū anu, de la Cracalie, starostile de Cernăuți, precumū înaintea lui aū mărturisirū Mărica Rusanovsca că s'aū datū optu cai lui Ioanū-Vodă¹ pentru satulū Rusanovū, dinū cari patru cai aū fostū a lui Ignatū, iarū patru cai aū fostū a lui Simeonū Rusanovschi, și Mărica Rusanovsca aū datū fiilorū săi parte dinū moșia Rusani, cu doao mori înū partea de giosū. Și altă scrisoare, dinū 1773, Iulie 28, de la Ioanū Mitesculū Căpitanū, i Ilie Holbanū, Vasil sinū Nicolai Holbanū, i Costantinū și Alexandru Drace, prinū care arată că o a triia parte dinū Rusani ieste a lorū, de pe strămoașa lorū Axana, fata Lupului Rusanovschii, iarū doao părți dinū numita moșie rămâne a niamurilor lorū, anume Ioanū Rusanovschii, Ștefanū Rusanovschii și alții a lorū, de pe strămoșii lorū Dumitrașcu și Anastasie, fičorii Lupului Rusanovschii. Și la Pitarulū Theodosie vine parte dintr'acastă moșie, cu schimbătură, după o scrisoare dinū 1808, Avgustū 30, iscălită de Pitarulū Theodosie. S'aū datū la secretariulū Gavrilū Lozenschi (fiindu atuncea reghistratorū de coleghie), i Toma Rusanovschi, i Savinū Rusanovschi, Ioanū Rusanovschi, Gheorghie Rusanovschi și Ioniță Niagulū, cumū că aū datū lorū doao dugheni dinū târgulū Bălțile și 3.000 lei, bani, și aū luatū a trie parte dinū partea ce vorū avē aceștie înū Ruseni și într'alte moșii, iarū doao părți să fie a celorū numiți înū schimbu; care scrisoare de schimbu s'aū văzutū încredințată de Preosfințitulū Mitropolitū și boerii Divanului.

Deci, după dovezile aceste, înștiințându-se pe Exelenție Sa Sinatoriulū precumū s'aū lămuritū driaptă moșie a niamului lui Rusanovschii, s'aū luatū răspunsu prinū predlojenia Exelenției Sale dinū 9 [ale] aceștei luni, suptū N. 2416, ca să se de înū deplină stăpânire lorū de la anulū viitorū

¹ Cel-Cumplit

1810, după ce s'a plini vadeo^a din^u contractul^u vânzării ce s'a^u făcut^u de cătră Divan^u pe anul^u acesta.

Drept^u aceia, s'a^u dat^u această carte ă Divanul^u, cu care să fie volnicⁱ Pitariul^u Theodosie i Toma Rusanovschii și secretariul^u Gavriil^u Lozenschii, cu alte niamurⁱ a lor^u din^u Rusanovschi, de la anul^u viitori^u să între în^u deplină stăpânire pe doao părți din^u moșiia Ruseniⁱ, luindu venit^ul^u ce să va căd^e cu dreptul^u din^u tot^u locul^u, stăpânindu cu pace, în^u veci, ca pe drepte părțile lor^u, cit^u se vor^u alege din^u cuprindirea a toată moșiia, după hotar^ule ci se vor^u dovedi că sânt^u drepte a ei din^u vechi^u, și niamurⁱle arătate în^u scrisorⁱ, iar^u o a triia parte rămân^e a lui Ilie Holban^u, Ioan^u Mitescul^u și cialaltⁱ iscăliți la scrisoarea mai sus^u pomenită, din^u 1773, Iulie 28.

1809, Iulie 17.

Divanul^u Cnejiⁱ Moldovⁱ.

După carte Divanul^u de stăpânire ce s'a^u dat^u Pitariul^u Theodosi și altora niamurⁱ a lui Rusanovschi pentru moșie Rusăniⁱ, cerșind^u dumneal^u Clucerul^u Ilie Holban^u adiverinte pentru a trie parte dintr'astă moșie ce trage dumneal^u și niamul^u Mitescul^u, cum^u să arată mai sus^u, i s'a^u dat^u copie această, scoasă, din^u cuvînt^u în^u cuvînt^u, întocma, și s'a^u încredințat^u de noi.

1810, Ghenarie 13.

Costachi Vel^u Logofăt^u.

(Alte două iscăliturⁱ neînțelese.)

IV.

O HOTĂRNICIE LA BECEȘTI (Ț. CERNĂUȚI).

---

† Facemū știrea precumū ni-au vinitū o luminată carte a Mării Sale Domnului nostru Ionū Ioanū Niculai Voevodū ca să mergemū la satū, la Becești, ce este la Țănutul Cernăuțului, pe părăulū Molnițai, ca să căutămū toate pricinile moșăilor, anume Costantinū Brahă, și cu Toaderū Brahă, și cu Niculai Holbanū, zetū Costantinū Brahă, și popa Vasili, și Șăndranulū, nipotū popei lui Vasili, ca să li hotărāmū satulū și să împărțimū, să facemū părțu, să li dămū, ca să știe cineși parte și să-și stăpănească cineși cu pace și să căutămū hotarulū pinpregiurū, fundu pricină dispre Mogoșești, jăluindu răzeșai dinū Becești că li-arū fi împresurāndu Mogoșăștii o bucată de locu. Deci noi, pe porunca Mării Sale, amū mārșu și, întâiașū datā, amū îndreptatū hotarulū penpregiurū, amū chematū pe moșănașai denū Mogoșăștii ca să ni arete unde să înpriună hotarulū Mogoșăștilorū cu a Beceștilorū hotarū, și întâiașū datā amū mārșu cu toțai moșănași di[nū] Becești și dinū Mogoșești, ș'amū începutū di spre Mogoșăștii, de la unū dialū cu pădure, ci-i esti numili Năuceștii, și la vali, totū pi multe d[e]alului, înū capulū unii poeni, numili Năuceștii, ș[i] acolo aū luatū asupra sufletului lui Hilipu i fičorulū Gorai, că acolo să împreună hotarulū Mogoșăștilorū și cu a Beceștilorū. Și di acolo la vali, pe margine poeni, alătore cu hotarulū Mogoș[e]știlorū, până unde să începe unū părāū ci să chiamă Osiculū, și acolo amū pusū piatră. Și pentru poe-

niță, undi aū datū samă că aū șăzutū Brăesculū, și pe margine poenițai, de spre Mogoșăști, eșādu afară dinū luncă, s'aū pusū piatră ĩnpotriva marginii poenițai, și ĩnū gura unui părăū ce esti dinū gĳosū di Bradină, și pe vālcē la d[e]alū. Apoi dinū vārvulū vāii, dinū d[e]alu, amū mārsū pe o muche de dialu ; darū ș'acolo aū gĳuratū Hilipu sānū Gorāi că acolo iarū să ĩnpruină hotarulū Mogoșăștilorū cu hotarulū Beceștilorū, și acelu părăū dinū gĳosū di Bradină li esti sāmnu de li disparte hotarulū lorū, a Mogoșăștilorū, di spre Becești. Și amū purcesū pi muche d[e]alului, ĩnū susū, penū pădure, și amū totū gāsātū pinū copaci semni, alătore cu hotarulū Budiĳ, până la o piatră č-aū pus-o Constantinū Holbanū cu frate-sāū Ilie, ci esti lāngă unū fagu, apoi pe altă muche de d[e]alu, ĩnū spre Șārbāuți, totū alăturĳ cu hotarulū Budiĳ, și amū totū gāsītū semnu pinū copaci, și sāntū și doi gropi, ci aū datū samă că este hotarū vechĳ, și până la hotarulū Șārbāuțului. Și acolo amū gāsātū doi petre, și acolo să ĩnpreună hotarulū Beceștilorū cu a Șārbāuțului, ș'amū căutatū pravățulū petrelorū piste părăulū Molnițai, dreptū ĩntr'unū piscu de d[e]alu mare, care amū pusū și piatră suptū d[e]alu, apoi pe muche d[e]alului ĩnū gĳosū, totū alăturĳ cu hotarulū Șārbāuțului, până ci dā piste drumulū Hrazcāi ci mergi la Prutū. Apoi iarū merge pe altă muche de d[e]alu, piste drum, ĩnū spre Tārnauca, până ĩnū codru di-a curmezășū, ĩnū spre amiazāzi, până ĩnū vārvulū d[e]alului, ĩnū codru, care sāntu buori vechĳ di spre Tārnauca, și totū pe muche d[e]alului, asupra Culiceniilor, pe alătore cu hotarulū Tārnaucāi, până ĩnū hotarulū Culeceniilor, care aciĳ Culiceni sāntū de Țānutulū Suceviĳ, apoi iarū muche dialului di spre Culiceni, di spre Apusū ĩnū susū, până ĩnū muche dialului Nāuceștiĳ și până ĩnū hotarulū Mogoșăștilorū, și acolo s'aū ĩnchietū totū satulū Beceștiĳ penpregĳurū. Apoi li-amū māsaratū hotarulū pinū mijlocu, de la unū arinu uscatū dintr'acē vālcē ce este dinū gĳosū de Bradină. Amū pusū piatră acolo, ș'amū mersu cānpulū ĩnū gĳosū până ĩnū hotarulū Șārbāuțului, ci să numește acū Hrazca, până ĩntr'o vāiugă, undi s'aū aflatū și piatră vechi ; mai la vale

de acé piatră amă pusă piatră; și s'au aflată 2 odgoane și 5 stânjâni și o palmă, și ună lată de mână, și odgonulă au fostu 29 stânjâni, 6 palme polă bărbătești, care, făcându-să 10 părțu, s'au vinită pe parte câte 6 od[goane] polă și ună stânjâni. Și amă măsuratū și pe de ceie parte de părăulă Molnițai, dină poiana Năuceștilorū, dină vârvulă părăulă Osăculū: amă pusă piatră cānpulă înă gîosū până înă hotarulū Șărbăuțulū, și s'au aflatū 64 od[goane], 24 stânjâni, 2 palme polă. Și iarū amă socotitū pe optu părțu, și au vinitū câte optu od[goane] pi parte, 3 stânjâni, însă parte dină gîosū, fiindu locu mai prostu, dumbravă, amă mai adaus-o cu 6 stânjâni, și amă pusă totū petre piste totū stălpulă. Iarū pentru săliște s'au învoitū Brānzăștiū cu Niculă Holbanū, și l-au datū Holbanū parte lui de săliște dină ceie parte, și lui Niculă i-au rămasū săliște numai de iasta parte de Molnița, di spre satū, și s'au măsuratū numai săliște Brānzeștilorū, de i-amă împărțatū pe Costantinū Brahă¹ și pe Toaderū Brahă, ca să nu mai fie între dānsăi gălčavă. Și amă măsuratū și amă aflatū optu od[goane]: 4 od[goane] s'a datū înă parte lui Costantinū Brahă, înă mijlocu, 2 od[goane] dină parte vetrii părințăști și 2 od[goane] dină vatra lui Cotărlă. Așăjdere și lui Toadirū Brahă i s'au datū 2 od[goane], așășū vatra casăi unde au fostu casa tătăne-săū, fiindū frate mai micu, și 2 od[goane] dină vatra lui Cotărlă, și așășū și o parte dină cānpu i s'au datū, undi-i vatra lui Cotărlă. Și amă stălpitū totū cu peatre. Iarū popiū lui Vasili și nepotu-săū, Șāndranulū, li s'au datū săliște la vatra moșulū lorū. Iarū cătă săliște au rămasū dină susū de a Brăjeștilorū, ci au datū samă că este a lui PISOȘCHII, nu s'au măsuratū. Așe s'au învoitū cu toțai s'au rămasū la stăpānire lui Niculă Holbanū, și să să știe ș'ačasta, pentru ce au datū Niculă Holbanū săliște lui cē vechi Brăjeștilorū: pentru că Brăjeștiū i-au învoitū și l-au lăsatū ca să-și facă săliște noi unde ș'au făcutū și

¹ Pe margene, mai nouă: „Aici pentru Costandinū Brahă, cu frate-săū, Toaderū Brahă“

ieste Holbanu. Iarū, pentru părțile de moșăie câmpulū, așe s'au învoitū cu toți rāzeșăi innainte noastrā, ș'au luatū popa Vasile parte sa dinū giosū, di spre Șārbāuți, 2 părțu: o parte a popii și o parte a Șāndranului, și Niculai Holbanu iarū aū luatū o parte Șāndranului și trii părțu aū luatū Brājăștii inū mijloculū hotarului, iarū dinū susū, di spre hotarulū Mogoșăștilor, iarū aū luatū Niculai Holbanu doi părțu, unde ș'au făcutū și casā, intr'o poianā ce-i zicu Fundoie, unde este și unū pomātū, care l-aū făcutū unū omu, anume Reunresculū (!). Și, pentru părțile Brājăștilorū, dintr'acē Fundoie, aū datū Niculai Holbanu Brājăștilorū săliște lui ce veche Iarū pentru pomātulū care l-aū făcutū Țāranulū, aū datū Neculai Holbanu unū pomātū ci să camā «Pomātulū pisoțces[cū]» lui Toaderū Brahā ca să-i ē roada până i-a face Niculai Holbanu lui Toaderū Brahā pomātū inū potriua acilue, pi loculū lui Toaderū Brahā, și, cāndu i-a face pomātū ca acela, atunci să-i dē pomātulū innapoi și să-și ē Niculai Holbanu pomātulū, iarū Toaderū Brahā să-și ē pomātulū care i l-a dā Niculai Holbanu, făcutū nou. Și să să știie cā șā săliște popii, care este de baștinā, i s'au datū de o parte și s'au stālpițū cu petre Așājdere și pentru vadurile de moarā ce sântū vechi, precumū le scriū scrisorile și pe giudecata dum. Velū Logofātū, să-și facā moarā cineșī la vadulū sāū. Iarū, de a fi făcutū vru-unii dinū moșānași vadū nou, să-lū strāce și să urmeze vadurilorū vechi, insā să cunpā[n]iascā apa, cu murari, și, cāte vaduri orū gāsi, la toate vadu[ri]le să-și facā moarā; iarū, negāsāndu mai multe vaduri, să urmeze celorū vechi vaduri. Și, pentru să știe, e pe giudecata dum. Velū Logofātū, să-și stāpānascā cineșū parte ce cu dreptate aū giudecatū, cā carte de giudecatā este la māna lui Toaderū Brahā.

Noi, precumū amū aflatū dreptū, amū hotārātū și amū stālpițū cu petre, și l'amū datū mărturii tuturorā. Ș'amū și iscālitiū.

Letū 7254 [1745], Oc. 17.

Ilii, Staroste otū Cernăuți.

Manoli Zanfiru Velū Căp[itanū].

Gheorghii Părvu Med[elnucru].

V.

ACTE PRIVITOARE LA BISERICA DIN HERȚA.

I.

Copie.

Noi Mihailu Costandinu Suțulu Voevoda, cu mila lui Dumnezeu Domnă Țării Moldaviei.

Înștiințare să faci cu acestu hrisovă ală Domnii Mele pentru bisărica dinu târgulu Herța, unde să cinstește și să prăznuește hramulu Sfântulu marelui mucenicu și purtătorulu de biruință Gheorghii, că, prinu jaloba ce aș datu Domnii Mele Elenco Holbanu, fiica răpăosatulu Gheorghii Holbanu, ci aș fostu baș-capiolanu, nepoată Pitariulu Ilic Holbanu, aș arătată că, după ce aș venită aice, aș aplicatū pe unchiș săș, frațiș tătăni-săș, anumi Andreș Holbanu bivū Velū Stolnicu, Vasăle Holbanu Jăcniceru și Toaderu Holbanu bivū Velū Pitaru, ca să-i dē parte de avere a tătăne-săș, și i-arū fi datū răspunsu că dinu parte acelu s'aș deltuitū cu arătată bisărică și, fiindcă tatălū săș, Gheorghii Holbanu, s'aș îngropatū înū Țarigradū, la bisărica Sfântulu prorocū și înnainte-mergătoriulu și botezătoriulu Ioanū, ce este la Curū-Ceșmē, aș afirosătū acastă bisărică cu toate acaretrile sale, câte până acumū are, și cu câte să va mai căștiga, ca, luindū preoțāi de la Sfete Ioanū veniturile bisăriciș sale dinu Herța, să facă căzutele pomeniri, cumū pe largū arată scrisoare ei de afirosire, ce este dinu anulū acasta, 1794, Iunie 17. După care, rugându-să Domniei Mele ca să-i întărimū afirosire acasta cu a nostru domnescū hrisovū, Domnie Mē amū rânduitū scrisoare ei, ca să să cercetezi de cătră alū nostru cinstitū și credinčosu

boerü, dum[nea]lui Ioanü Cantacozonö, Velü Logofätü de Țara-de-Gîosü. Și, vîzindü dum[nea]lorü la Divanü, atätü scrisoare de aferosire, cätü și însuşü diiata Pitariului Ilie Holbanü, dinü aniî 1785, Avgustü 14, adevërite cu iscäl-[turile] răpăosatului Gavriilü Mitropolitulü țării și a dumilorsale velițălorü boeri dinü vreme aceia, dinü care conoscändu-să că acë scrisoare și atherosire este următoare dietăi și că privește spre sufletescü folosü, aü adevëritü dum[nea]-lui scrisoare cu iscälitura dumisale. Apoi s'aü cercetatü și ce acareturi are bisărica acasta și căte scrisori și dovezi, și ni s'aü arätatü aceste scrisori, adecă :

1. Întăi, o scrisoare de la răzășiî de moșie Țănteniî, ce acumü să numește Herța, anume : Vasăle Țăntă, mazilü, Ioniță Țăntă, Ursulü Țăntă, Anisăia, soră lui Ursulü Țăntă, Gheorghii Țăntă, Arsăne Țăntă, Bălașa, Grigore Țăntă, Catrina, Nicolaiü Țăntă, Savinü Țăntă, Chiriiaçü Țăntă, Ștefanü Țăntă, Romanü Țăntă, pe care dau danie loculü țințirimului aceștiî sfinte bisărici, adecă dinü talpa bisăriciî înü fiștecare parte înpregiurü căte 30 stănjanî gospodü, adevëritä fiindü scrisoare de dum[nea]lorü boeriî ispravnicî de Herța, fiindü dinü anulü acesta, 1794, Iunie 24

2-le. Altă scrisoare, iscälită de Gheorghii Prianü, protopopulü Herțăi, Hagi Dimitrii, Apostulü Băcalulü, Gheorghii Lazarü, Theodora, Nicolaiü, toți epitropi aceștiî sfinte bisărici, prinü care arată că bisărica acasta are danie o casă înü târgulü Herța, pe loculü dumisale Logofätului Iordiche Ghica, cu întăritură de la Domnie Sa Alexandru Mavrocordatü Voevodü. Alü doile casă, totü înü Herța, iurășü danie, de la Nastasăe Händogîosă, fimeia lui Ioanü Sărbulü, iară pe loculü dumisale Logofätului Ghica, și o dughiană de scänduri, pe roate, mișcătoare, făcută cu banii bisăriciî. Și, pe lângă aceste, arată numițăi epitropi că închinare aceștiî sfinte bisărici la Sfântulü Prorocü Ioanü este cu a lorü bună voi și priimire adevërată, fiindü scrisoare acasta cu iscäliturile dumilorsale boerilorü ispravnicî de Herța dinü anulü acesta, Iunie 27.

3-le Altă, a lui Nicolaiü. starostelü de čobotar, cu toată

briasia čobotari[loru] dinu tãrgulũ Herța, prinu care athie-rosãscũ venitulũ ce este a breslei lorũ, legatũ prinu carte acelorũ de mai innainte ispravnicũ de Herța, dinu lețũ 1794, Fev. 29, adeveritã fiindũ scrisoare lorũ de dum[nea]lorũ boeri ispravnicũ a Domnie Mele la letũ 1794, Iunie 27, cumũ mai pre largu aratã acẽ scrisoare de susũ arãtatã, care s'au vãzutũ și de Domnie Mẽ, dinu care incredințãndu-ni cã inchinare aceștii sfinte bisãrici la Sfãntulũ Prorocũ Ioanũ de la Țarigradũ otũ Curũ-Cesmẽ s'au fãcutũ cu bunã voia stãpãnitorilorũ ctitorĩ, și acareturile de susũ arãtate sãntũ drepte a sale,

Iatã darũ și Domnie Mẽ, prinu acestũ alũ nostru domnescũ hrisovũ, dãmũ și întãrimũ sfintei bisãrici a Sfãntulũ slãvitulu Prorocũ innainte-mergãtorulu și botezãtorulu Ioanũ de la Curuceșmẽ pe acestu alũ sãũ mitohũ, bisãrica Sfãntulũ Gheorghii dinu tãrgulũ Herța, cu toate veniturile și acareturile sale, cãte pãnã acumũ au cãștigatũ și cu cãte de acumũ innainte va mai cãștiga dinu mila luminașilorũ Domnĩ și a creștinilorũ care vorũ binevoi a sã face ctitorĩ, pe care sã le stãpãniascã inũ veci și, strãngãndu-le epitropiã la vremi bini-cuviinčoasã, sã aibã a le triimete pe totũ anulũ de doi ori pe anũ nestrãmutatũ la Sfãntulũ Prorocũ Ioanũ, inũ Țarigradũ. Asupra cãrora sã fie hrisovulũ Domniei Mele acestu de întãriturã statornicũ, neclãtitũ și nerãșuitũ inũ veci, care s'au întãritũ cu a noastrã domniascã iscãliturã și pecete.

Scrisu-s'au hrisovulũ acesta la Scaunulũ Domniei Mele, inũ orașulũ Eșii, intru cẽ d'intãi Domnie a Noastrã la Moldavvie, inũ anulũ alũ doile.

La anũ 1794, Iulie 28.

Noi Mihailũ Costandinũ Sușulũ Voivodũ.

Iordachi 3 Logofãtũ proçtũ.

(Loculũ pecetii
gospodũ)

Întocma dupe condica Divanulu
s'au scosũ de mini. 1824, Noemv.

Dimitrii Velișcu, condicarũ. ۛ

II.

Noi, Mihailc Costandinu Suțulu Voevodu, cu mila lui Dumnezeu Domnu Țării Moldavvii.

Strălucită podoabă este Domnilorū a-și însoți oblăduire cu rodirile bunătăților, ca să cuprindă cu milă locurile cuviincoasă și mai alesu sfintele lui Dumnezeu lăcașuri, spre a le rămâne numele nemuritorū de a purure, pomenindu-să întru toți vecii. Dreptu aceia și Domnie Mē, răvnitorū fiindū a urmă celorū d'innainte noastre oblăduiri, care s'au sălitū a-și lăsa înū urmă izvoară de bunătăți, prinū cătū ni-au fostū cu puțință n'amū trecutū cu vedere datoria ce s'au căzutū dinū parte noastră spre a agiutora cuviincoasăle locuri, dintre care fiindū și bisărica dinū târgulu Herța, unde să cinstește și să prăznueste hramulū Sfântului marelui mucenicū și purtătoriulu de biruinți Gheorghii, spre care trebuința cerșindū a o agiuta cu oreșcare milă, pentru mai bună statorniciia, ca înū toată vreme de obște să să săvârșască într'ansa dumnezeștile slujbe, osăbitū de alte agiutoriri ce amū făcutū Domnie Mē aceștii sfinte bisărici, iată mai afierosimū și vatra târgulu Dorohoiulu, ce este driaptă a noastră domniască și hotărâtă mai d'innainte vreme de cătră loculū dinū pregiturulū ei, de pe care vatră a numitulū târgu să aibă această sfântă bisărică a-și lua venitulū după rânduiala ce să urmiază și la alte târguri ce săntū date altora de cătră alți luminați Domni. Adecă, în-tăi, pe totū vinulū și rachiū ce vorū vinde înū crășmă târgoveții creștini i jidovi și alți, să aibă a plăti câte doi bani de toată vatra de vinū și câte un banū de toată oca de rachiū. Alū doile, dohotulū numai a numitei bisărici să să vânză. Alū triile, gospodarii ce vorū șidē la fața ulițalorū să plătiască câte 50 pārale de unū gospodarū pe anū, iară cei ce vorū fi șăzatori pe la mǎhălale să plătiască câte unū leū de gospodarū pe anū, nefiindū săliți de cătră bisărică fără voia lorū ca să lucreze, să aibă a da bani, iară fimeile cele sărace și fără de fiçori să nu dē nimică. Alū patrule, dinū cinzici de stupi să aibă a lua unū stupū de sămăntă,

și toamna să-lă rădici dină prisacă; iară, fiindă mai puțâni de cinzâci, să ia câte una pără de stupu. Iară, la vânzare cărnurilor, a peștiulu, a lumânărilor, a pâinei, să fîia târgoveții slobozi, fără a nu plăti nimică.

Deci, precumă să cuprinde printr'acestă ală nostru domnescă hrisovă, să aibă numita bisărică. prină epitropi săi, a-și lua deplină venitulă de pe vatra numitulă târgu Doroloiu, ca de pe a sa driaptă ocină, ce s'au athierosită de cătră Domnie Mă, și hrisovulă acesta ală Domniei Mele să-i fîia de întăritură statornică, neclintită și nerușită nică odeneoară înă veci, care s'au întărită și cu a noastră iscălitură și pecete. Poftescă Domnie Mă cu dragoste și pe alți frați luminați Domni, care Sfântulă Dumnezeu va orându înă urma noastră cu Domnie aceștii țări, să nu surpe nică să străce această puțână miluire ce amă făcută cu această sfântă bisărică, ce, mai alesă, adăogindă, să întăriască, pentru a Domniiloră Sale cînste și večnică pomenire.

Scrisu-s'au hrisovulă acesta la Scaunulă Domniei Mele, înă orașulă Eșii, înăru cè d'intăi Domnie a Noastră la Moldavie. în anulă ală treile. La aniă 1795, Aprilă.

Noi Mihailă Costandină Sușulă Voevodă.

(Loculă peceții
gospodă.)

Costache 3 Logofătă proctoh.

Copie acesta s'au scosă întocma de pe condica
Divanulu, de mini. 1824, Noeni. 13.

Dimitrii Velișcu, condicară.

III.

Noi, Alexandru Costandină Muruzi Voivoda, cu mila lui Dumnezeu Domnă Țării Moldavvii.

Cu agiutoriulă lui Dumnezeu, fiindă acună de ală doile înă domnesculă nostru Scaună ală Moldavviei, ni-au dată jalobă Ovaneză Apiczadă, arătândă și înștiințându-ni pre-

cum vărul său, Haği-Bogozü Apiczadè, ce să află în Țarigradü, avându să ia trezăci miř lei de la luminatulü Domnü Mihailü Suřulü Voevodü, aü luatü de la Măriia Sa, în loculü acestorü banı, prinü deplină cumpăratură, bisărica ce este înü tãrgulü Herții, împreună și cu tãrgulü Dorohoiului și celelante moșii a ei, și cum că acelü vărü a lui l-aü făcutü vechilü pe dănsulü, ca să stè să să vänză pomenita bisărică prinü sultanü-mezatü, și aü cerșutü de la noi ca să i să dè țădula Domniei Mele. Care jalobă a lui s'aü orânduitü de cătră Domnie Mè la dum[nea]lorü velițai boeri, poroncindu-li-să ca să facă cu amăruntulü cercetare, atătü pentru carte ce va fi avându de vechelimè, câtü și pentru cele ce arată înü jaloba sa, și pentru bisărică și moșiile ei. După care poroncă a noastră, cercetându dum[nea]lorü cu amăruntulü pentru toate, ni-aü arătatü că bisărica Herței, ce s'aü pomenitü, împreună cu acareturile ei, la letü 1794, Iuli 17, s'aü fostü făcutü mitohü a bisăriciei lui Sfântulü Ioanü Botezătorii, ce este la Curü-Ceșmè, de cătră Ilinca Holbăniașă, fiica lui Gheorghii Holbanü ce aü fostü bașcapiolanü, întărindu-să danie ačasta și de cătră luminatulü Domnu Mihailü Costandinü Suřulü Voevodü, la care bisărică a Herței, pe lângă celelante acareturi ce avè, aü mai datü Domnie Sa și tãrgulü Dorohoiului, cu mortasapie lui, și alte mortasapii, și încă și mortasapie Focșanilorü, care mortasapii, fiindcă s'aü fostü datü cu cățva ani mai innainte danie, adecă la 1784, Săptv. 20, de cătră Domnie Sa Alexandru Costandinü Mavrocordatü Voivodü, prinü domnesculü său hrisovü, luminatei fii[cei] sale Domnițai Ralü Mavrocodatei, pentru care să și cere numai decâtü de cătră Domnie Sa, trebui să să diosăbască, pentru că după pravile și după obiceiu pământului cele mai vechi hrisoave sântü cu mai multă tărie și să urmiază mai multü decâtü cele dinü urmă, și pentru ačasta hrisovulü Domniei Sale Alexandru Voevodü, ce este pentru mortasapii Focșanilorü, are mai multă putere și tăria decâtü carte Domniei Sale Mihaı Suřulü Voevodü, care pentru ačasta s'aü datü, și precumü amü văzutü și zăpisulü Domniei Sale Mi-

hailū Suțulū Voevodū, scrisū de la 1811, Octomvrie 1, prinū care vinde pomenita bisărică la neguțatoriulū Hagi-Bogozū Apiczadē, ce s'aū arătatū mai susū, dreptū 30.000 lei, cu care banī i-aū fostū Domnie Sa datorū ; intru care zapisu sântū iscăliți martori și trei beizadele a Domniei Sale. Asămine și carte de vichilemē a pomenitulū Hagi-Bogozū Apiczadē, scrisă la letū 1802, Săptv. 23 prinū care face vechilū alū său pe vărulū său, Ovanesū Apiczadē, ca să ia înū stăpănire sa pomenita bisărică și moșiile ei, și să urmeză după învățatura ce i-aū datū. Deci aceste cercetări și arătări a boerilorū noștri văzându și Domnie Mē, și cu luare aminte săvârșindu-le, și dinū cuviinčoasa răvnă și oblăduire ce avemū spre cele dumnezăești și svinte lăcașuri îndemnându-ne, n'amū găsitū legiuitū, nici plăcutū lui Dumnezeū a fi supusă bisărica Herții suptū unū neguțatorū, și mai vartosū nepravoslavnicū, nici amū socotitū a fi cu cale, nici că să cade a să vinde lăcașulū lui Dumnezeū, străgându-să înū publicū la mezatū și prețăluindu-să, ca o pildă ce este ră pentru celelante, hulită de cătră oameni, neplăcută lui Dumnezeū și vrednică de osândire. Și, după ačasta, socotindū că venitulū de pe moșiile ei este și mai sigurū și, cu vreme, merge spre adăogire, atâtū prinū agiutoriulū a bunī-credinčoșilorū Domni ce după vreme vorū fi, câtū și prinū agiutoriulū și darurile iubitorilorū de Dumnezeū creștini și prinū buna ocărmuire și purtare de griji a iubitorilorū de bini epitropi, și mai vartosū prinū credința și vredniciia și sārguiala celorū ce sântū orânduți la bisărica Herța și moșiile ei, și dintr'ačasta că poate să adaogă agiutoriulū și folosulū la vre una dinū cele obștești bisărici a Țarigradulū, Ni-amū adusū aminte de sfânta bisărică a sfântulū și slăvitulū mare mucenicū Dimitrii, ce este la Curū-Ceșmē, înū care, atâtū părințai noștri, câtū și noi și fii noștri, învrednicindu-ni de sfințele daruri sufletești, ni-amū îndestulatū,—dreptū aceia darū amū lăsatū luare de samă și cuviinčoasă cercetare giudecata aceștii pricinī la acei de la Țarigradū, adecă la Preasvințitulū Patriiarhū și la Sfântulū Sinodū și la cei mai

întâi a pravoslavnicului nostru niamă, ca, socotindă, să găscă cuviinčosulă chipă spre a să plăti datoriia la ne-guțătoră și orice altă va mai fi de plătită, și, așa, bisărica Herții, împreună și cu moșiile și veniturile ei (afară de mortasapie Focșaniloră), care, după hrisovulă ce mai înna-
 inte s'au făcută de la luminatulă Domnu Alexandru Cos-
 tandină Mavrocordată Voevodă, pe care hrisovă amă vă-
 zută și Domnie Mă acumă, și s'au găsită trecută și la
 condica Visterii, fiindcă să cuvini Luminării Sale Domnițăi
 Rală, după cumă ni-au arătată dum[nea]loră velițăi boeri
 și cerându-se (*șters* : ni-au arătată), s'au dată Luminării Sale și
 s'au întărită și prină a Domnii Mele domnescă hrisovă, să să
 dă la vre o bisărică creștiniască a Țarigradulă, și mai
 vărtoasă la cê de la Cură-Ceșmă, a Sfântulă Dimitrii, unde
 s'au mai dată de curăndă și bisărica lui Sfântulă Ioană
 Botezătoreiulă, a căruia mai înainte era mitohă bisărica
 ačasta a Herții, și să înștiințazi pe Domnie Mă ca să ho-
 țărămă și să dămă și domnescă ală nostru hrisovă pentru
 ačasta. Decă dară, luindu-și sama pentru ačasta la Țari-
 gradă, au înștiințată pe Domnie Mă de acolo cumă că
 epitropiă bisăricăi Sfântulă Dimitrii de la Cură-Ceșmă
 au luată asupra loră ca să plătiască, atâtă datoriia ne-
 guțătorulă Apiczadă, învoindu-să cu dănsulă ca să-i dă
 doișăci miă lei, câtă și 2.700 lei ce avă a lua orăndatoriă
 bisăricăi Herții, și să ia bisărica ačasta, împreună cu mo-
 šiile și veniturile ei, și să o facă mitohă a bisăricăi Sfân-
 tulă Dimitrii, rugăndu-ni ca, primindu-ni și Domnie Mă
 la ačasta, să o întărină și să o întimemă prină ală nostru
 domnescă hrisovă. Decă, după cê de obștie socotială și
 mulțămire și după cerire ce pentru ačasta au făcută Domnii
 Mele de la Țarigradă, să dă acumă acestă ală nostru
 domnescă hrisovă, prină care hotărămă și adevărimă ca
 bisărica Herții, împreună cu moșiile și veniturile ei, afară
 de mortasapie Focșaniloră, s'au dată la bisărica ce este
 la Cură-Ceșmă a Sfântulă și slăvitulă marelă mucenică
 Dimitrii și că de acum înainte este mitohă a ei, nerușiită
 înă veci. Poroncimă Domnie Mă ca bisărica Herții, împreună

cu toate ale sale, de acumî înaintea să aibă a fi supusă suptă stăpînire bisăricii Sfântului Dimitrii de mai susă pomenită, povătuindu-să după ocărmuire și orănduiala a nazirilor pomenitelor bisărici, de cătră care așe să să orănduiască și celū după vremi egumenū sau epistatū, și la care epitropi are a da samă atătū acestū egumenū, cătū și celū rānduitū aici epitrop a lorū și purtătorū de grijă a bisăricii Herții, la a căruia epitropii orănduimū Domnie Mē acumū pe Preosfinție Sa părintele Mitropolitū Moldavii și pe cinst. și credinčosū boieriulū Domniei Mele dum[nea]luī Sandulū Sturza bivū Velū Vist., prē-iubitulū nostru cumnatū.

Dreptū aceia darū, pomenita bisărică a luī Sfete Dimitrii, ca una ce aū plătītū datorile a bisăricii Herța și aū răscumpărat-o, hotărāmū să aibă a o stăpāni pe ia și pe toate moșiile și veniturile ei, nestrāmūtātū și fără de nicio împotrivire de cătră nimene, cu de a purure stăpānire și deplină putere, fără a putē cineva, cu nicūnū felū de pricină sau cuvāntū, să supere ačastă stăpānire, care aū cāștigat-o plătindū datōriile ei și scoțāndu-o de suptū stăpānire a omenilor proști și nepravoslavnicī și luāndu-o asupra ei. Și de acumū înaintea să aibă nelipsitū a lua veniturile de pe moșiile ei, atătū cele de acumū, cătū și pe cele ce înū urmă să vorū lāsa la ačastă bisărică de cătră iubitorii de Hristosū creștinī. Iarū moșiile a bisăricii Herții sātū aceste de mai gīosū arātate, adecă :

Intāi: totū loculū pe care este bineoa bisăricii și țințerimulū trebuinčosū pentru îngropare morțilorū, danie prinū carte rāpāosatului Logofātū Iordache Ghica din 1795, Ghen. 18.

Alū doile: trei casă noi, pe loculū rāposatului Logofātū Iordache Ghica, danie fiindū a altorū, iară ceialantă aproapi de bisărică și școală ce-i făcută cu cheltuiala bisăricēi.

Alū triile: o dughiană de scāndurī, pe roate, mișcātoare.

Alū patruile: venitulū breslei čobotarilorū, datū bisăricii de însușū briasla lorū.

Alū cincile: 400 lei pe totū anu dinū baniī rāsurilorū,

a dăjdiilor Țiganiloră gospodă, care să daă de doi ori pe ană: doi sute lei la Sfântulă Gheorghii și doi sute lei la Sfântulă Dimitrii, — iarășă hrisovă a luminatului Domnă Mihaï Săpuțulă Voevodă, dină letă 1794, Iuni 28.

Ală șasăle: mortasăpia tărgului Tuzăra, de la Țănutulă Orheiului, dată prină carte gospodă, totă a Domnii Sale Mihailă Suțulă Voevodă, din 1794, Avgustă 2.

Ală 7-le: doiăcăi lei de la chervasaraoa vămii gospodă, pe toată luna, pentru făclii, undelemnă, tămăi bisăricii, și o sută cinăcăi lei la zioa hramului, dină venitulă ocniă, din baniă cămării gospodă, și doiăcăi lei luzi poslučnicii bisăricii, și să aibă a scuti trei dugheni și doi crăcme înă tărgu Herții, de va avè, iarășă prină hrisovă a Mării Sale Mihailă Suțulă Voevodă, de la 1794, Iuli 30.

Ală 8-le: doiăcăi sălașe de Țigană, — iarășă prină hrisovulă acelușă Domnă, dină letă 1794, Săptv. 28.

Ală 9-le: mortasăpie tărgului Fălticeniloră, de la Țănutulă Suceviă, prină carte gospodă totă a acelușă Domnă, de la 1795, Ghen. 7.

Ală 10-le: mortasăpie tărgului Dorohoiului, prină carte gospodă, totă acelușă Domnă, dină 1795, Ghen. 17.

Ală 11-le: mortasăpie tărgului Chișinăului, otă Țănutulă Orheiului i Lăpușna, tijă prină carte acelușă Domnă, dină anulă acela, Ap. 8.

Ală 12-le: mortasăpie tărgului Stroești, prină carte gospodă, totă a acelușă Domnă, și de la acelașă ană, Apr. 5.

Ală 13: vatra tărgului Dorohoiului, cu totă venitulă ce are, luindu-să și după cumă și la alte tărguri ce s'au dată altora, de cătră alți luminați Domni, prină hrisovulă totă acelușă Domnă și de la acelașă ană, Aprilă 17. Iară moșie Vărfulă Cămpului, măcară că au fostă dată bisăricii aceștia iarășă de cătră acelașă Domnă, prină hrisovă, dară s'au ștersu dină condica celorlante acareturi a iai, fiindcă, înă urmă, pornindu-să giudecată pentru acastă moșie de cătră Stolniculă Ioană Cheșco, și făcându-să hotărăre, s'au dovedită prină anaforă dumiloră sale veliților boeri, de la 1795, Dece[mbr]ie 12, care anaforă este întărită și

de cătră Domnie Sa Alexandru Ioană Calimahă Voevodă, și după acestașu hrisovă a Domniei Sale ce s'au dată la 1798, Avgustă 10, cumă că pomenita moșii este a Stolniculu, iar nu domniască.

A căroră moșii și venitură stăpânire o întărimă și Domnie Mă pomenitei bisărici prină acestă ală nostru domnescă hrisovă. Iară, pentru ca să rămăi și deosăbită sămnă a domniascăi noastră faceri de bine și a oblăduiri și cucernici noastre plecări ce avemă spre aceste sfinte lăcașuri, hotărămă arătatei bisărici, prină deosăbită ală nostru hrisovă, să aibă a lua din ocna Domniei Noastre pe totă anulă căte doi sute lei, făcându-i agiutoră după cumă s'au putută.

Poftimă dară și pe cei ce înă urma noastră luminați Domni, pră-iubiți ai noștri frați, ca să întăriască și să întemieze cele ce așa bini s'au făcută spre folosul amănduroră bisăriciloră și să dă și această domniască milă de la Domnie Moldovi, agiutându cu domniasca oblăduire pomenita bisărică, ca de obștii cu toți să ni învrednicimă de dumnezeștile daruri și răsplătiri. Și spre această este credința a însumă Domniei Mele de mai susă scrisă, Noi Alexandru Costandină Muruză Voevodă, și credința a pră-iubiți fiiloră Domniei Mele: Costandină Voevodă, Dimitrii Voevodă, Nicolaiă Voevodă, și credința a trei arherei a țării aceștie: Preosfințae Sa chiră Veniamină Mitropolitulă Moldavii, iubitoră de Dumnezeu episcopă de pe la Scaune: chiră Gherasimă, episcopulă Romanulu, chiră Meletie, episcopulă Hușulu, și credința a cinstiți și credințoși boeri Divanulu Domniei Mele, dumniiloră Costandină Balșă Velă Logofătă de Țara-de-gîosă, Mihaș Sturza Velă Logofătă de Țara-de-susă, Vasăle Costache Velă Vornică de Țara-de-gîosă, Costandină Balșă Velă Vornică de Țara-de-susă, Lupulă Balșă Velă Vornică de Țara-de-susă, Manolache Dimache Velă Vornică ală obștii, Dimitrii Manulă Velă Post., Iordachi Rosetă Velă Vist., Răducanu Rusătă Hat., părăcălabă sucevschii, Alexandru Mavrocordată Velă Cămărașă,

Alexandru Bașșu Velu Agă, Costandinu Sturza Velu Vornicu z'aprozi, Nicolaiu Bașșu Velu Spat., Vasale Rosatu Velu Banu, Dimitrii Ghica Velu Com[isuu], Neculaiu Dimache Velu Camtrașu și credința a tuturoru boeriloru Divanului Domnii Mele, a marș și a micș.

S'aũ datũ înũ orașu Eșii, întru a doua Domnie a noastră la Moldavvie, înũ anulũ d'intãii.

1803, Octomvri 29.

Noi *Alexandru Costandinu Muruzu Voevodu.*

(Loculũ pecețãii
gespodũ.)

Costandinu Bașșu Velu Logftu, procitohũ.

S'aũ scosu de mine întocmai de pe condica Divanului de hrisoave.

Dimitrii Velișcu, condicarũ Divanului¹.

(Colecția d-lui M. G. Holban, *ca și toate actele dorohoiene.*)

¹ Cf. *Uricariul*, II, pp. 249-50; IV, p. 164 și urm.; *Studii și doc*, V, p. 65, n-le 295-6.

TABLA NUMELOR.

A.

- Abăza (Șătrar), 119.
Adam (Constantin), 97.
Adrianopol, 87.
Agî (Manolachi, în Moldova, 1760), 118. (în Țara-Românească. 1716), 88.
Agiud (Vel Căpitanî de), 15, 17, 40.
Almăjel (rîu), 200-1.
Ălintești, 176.
Alunu (localitate), 149, 174.
Aman (Costachi), 166 (2).
Aman (Dimitrie, negustor oltean), 159 u., 172-3, 178-9.
Amărăști (sat), 176. (de sus și de jos), 175.
Apele-Vii (sat), 175.
Andrieș (Constantin), 130
Angheli (ispravnic, soția lui), 120.
Antiohia (Patriarh de, în 1746), 89.
Arapu (Gheorghe), 115. (Ioniță), 115. (l'ostelnicul). 239 40 (13).
Ardeal, 57.
Arghirie (Medelnicer și Păharnic), 101, 119.
Arhanghelul (sat), 176.
Arlaud (Iacob, ceasornicar din Iași) 119
Armășești (sat), 176.
Armași (Mari: Nicolî, în Moldova, la 1760), 112, 117. (al doilea, Toader, c 1720), 237-8 (11), 239-40 (13). (al doilea. în Moldova, către 1760), 127. (în Țara-Românească, 1755), 89.
Armeni, 12. (străini), 13. (din Iași, și starostele), 23-4 (Lefter, din Moldova), 119.
Arnăut-Chioiș (sat), 84.

- Arnăuți**, 53-4. (în Moldova), 113, 132. (în Botoșani), 116. (în Țara Românească), 90-1. (căpitanii de), 19.
Asachi (Petru, Căminar), 295-6 (26).
Aslan (Gheorghe). 102. (soția Medelnicerului), 98 (Nicolae), 118
Athos (mănăstirea Cutlumuz), 87.
Austria și Austrieci, 53 u , 89, 269. (în Oltenia), 338-9.

B.

- Bacău** (Ținut), 10, 125-6, 130-2, 134, 139.
Baciul (Balsul) (sat), 174.
Băcsani, 112.
Bădești, 176.
Băgîra (căpitanul Arsenie), 238-9 (12)
Băjescul (Iordachi, Medelnicer), 89-90.
Bălăceanu (Ioan), 90-1.
Bălănești (căpitanul de), 19.
Băleanu (Grigore), 90-1, 339.
Bălilești, 236
Bală (Constantin), 115. (Dinu), 100. (Grigore), 116, 128, 135. (Logofătul, în 1809), 264 (23). (în 1826), 324 (11). (Sandu), 115 (soția lui Vasile), 97-8, 116.
Balta (localitate), 153
Bălțeanu (Grigore, Postelnic), 168-9 (63-4).
Bălteni, 176.
Bănești, 64.
Bani: Chirica (Moldova, c. 1820), 291-2 (21)
Banu (Costachi), 61-2.
Bărbеști, 176.
Bărbicești, 175.
Barnovschi (Dimitrie), 245 (17).
Barnovschi (Miron-Vodă), 205.
Barnovschi (Pintilei), 206 (12), 245 (17). (Simion), 236.
Bărzei (localitate). 151.
Bașotă (Constantin, Ioniță și Vasile), 97.
Becești, 206 (2), 236, 245 (17).
Belu (Vistierul), 85
Beldiman (1760), 113. (Căminar). 303 (36, (Gheorghe Stolnicul), 118-9, 121. (căpitanul Ioniță), 262-3 (22).
Belgrad, 88. (Pașă în 1760), 135.
Bender, 110, 133, 138. (hotarul), 136. (capucehaiele la), 110, 124.
Berceni, 174.
Berești, 155, 174, 176.

- Berlin, 58, 285 n. 2
 Bilciurescu (Constantin), 80.
 Bircii (localitate), 150.
 Birlad, 123-4, 126. (menzil), 106 (căpitan de), 18. (mortasapie), 41 2.
 Birlogul (sat), 176
 Birsești, 176.
 Birzoii (sat), 174.
 Bistrița (rîu), 6.
 Bistrița (mănăstire în Moldova), 10, 205.
 Bistrița (mănăstire olteană), 156.
 Bobicești, 175.
 Bobicini, 175.
 Bogătești, 65.
 Bogdan (Lupu Logofătul), 61, 106, 118 (Ruxanda), 61. (Maria, fiica lor), 107.
 Bojugeii, 176.
 Boldulești (și căpitan de), 19, 110.
 Borcănești, 176.
 Bordeanu (Dumitrachi), 329 (14).
 Borișcouți, 234 (7).
 Bosie (Ioniță), 130-1. (Sandu Logofătul , 107, 117, 119, 135-6, 138.
 Bosniaci („Boșneni“), 17.
 Botășani (în Oltenia), 176.
 Boteanu (Radu), 100, 117, 123
 Botez (Ioniță), 97. (Paraschiva, soția Șătraruului), 61, 98.
 Botoșani, 53 u., 125, 130-1, 139, 276, 308. (Tirgul Boilor), 59. (maha-laua Grecilor și Hagii Constantin), 59. (Sf. Troiță . 59-60. (Armeni din), 59. („străini de“), 136 (beșleaga , 124. (ciubotari), 59.
 Botoșani (Ținut), 121, 126. (Vornici de), 14, 21, 30, 33. (Anania), 115. (protopopol Veniamin, apoi protosinghel), 304 (37). (Arnăuți de), 116- (mortasapie), 30, 33.
 Brădești (familie), 199.
 Brahă (Ioan Gheorghică), 252, 256.
 Brăiești, 206.
 Brăila, 58, 105. (Aga de), 137. (nazirul de), 137-8.
 Brăiloiu (Radu Vornicul), 200.
 Brandenburg, 58, 13 v. (Brandaburi), 136
 Branețul (sat), 174.
 Braniște (pircălabul de), 44.
 Brașov, 57, 88, 192.
 Brătășanu (Diicul), 339.
 Bratovoiești, 341.
 Brătulia (sat), 143, 174.
 Brătulești, 349.
 Brincoveanu (Barbu), 338.

- Brincoveanu** (Constantin, Domn al Țerii-Românești), 88, 338-9.
Brincoveanu (Marica), 339.
Brincoveanu (Nicolae), 90-2.
Brincoveni (sat), 174.
Brinzeanul (Ionașcu), 208 (5), 231 (2)
Broscăuți, 241-2 (15), 243.
Brünn, 57.
Bucovina, 273 (3), 292 (22). (anexarea), 269. (jurământul satelor), 273 (3). (comisiunea de hotărnicie), 292 (22).
București, 56-7, 79, 88-9, 92-3, 160 (2), 173, 180, 277 (5). (Mitropolia), 89-91. (biserici), 47. (biserica gospod), 156. (Filantropia), 182. (Sf. Sava), 89. (poarta din jos a Curții), 90-1. (Pușcăria), 88. (închisorii: Cămara, beciurile), 90-1. (temnița Seimenilor), 90-1. (croitori), 90-1. (medici: Mihalachi, în 1748), 89. (fumăritul), 177. (rufeturi și răscoala lor în 1765), 90-1.
Buda (jud. Dorohoiu), 57, 176, 269, 290 (18), 307, 320-1 (3).
Budești, 288 (16).
Buhăiescu (Păharnicul, Comisul), 118-9. (Vasile Pitarul), 265.
Buhulăr (localitate), 92.
Buhuș (Dumitrachi), 312-3 (2). (Ioniță), 239 (12). (Sandu), 97. (Ștefan), 119. (Toader), 101.
Buiuc-Cecmegê, 92.
Bujoreanul (Șerban), 339.
Buluchașa Rale, 127.
Bumbeshți, 156, 174.
Bunești, 176.
Buradă (Stolnicul), 303 (36).
Burchi (familia), 100 n. 1.
Burgas, 92.
Burghele (Andreï și Catrina), 120. (Ioniță și Armășoia), 108. (Ștefan), 132.
Busuioceni (sat), 174.
Busuioci (localitate), 146.
Butari (sat), 176.
Buzău (județ), 504. (vama), 177.
Buzdugan (Balașa), 108. (Gheorghe), 272.
Buzești (sat), 145, 174.
Buzilă (Stolnicul), 119. (soția Jicnicerului), 112, 117.
Buzne (Vornicul), 283 (11).

C.

- Calcântraur** (Ștefan), 283 (10).
Călimănești, 342.
Călinești (Dorohoiu), 235 (9), 276, 292 (22).

- Callimachi (Ioan-Vodă), 244, 261.
 Callmachi (Grigore-Vodă), 129, 137-8.
 Callimachi (Alexandru-Vodă), 129.
 Callimachi (Scarlat-Vodă), 57, 92, 319 (8).
 Callimachi (Alec), 303 (36).
 Callimachi (Băneasa Maria), 116, 129.
 Callimachi (Jicnicereasa), 119, 129.
 Callimachi (Paraschiva Spătăreasa), 129.
 Cămărași (Nicolachi, în Moldova, 1760), 103, 119, 137. (moldoveni
 la Constantinopol, c. 1780), 280.
 Camenița, 57, 87.
 Căminari: Balasachi, 111. (—easă, în Moldova, 1760), 137.
 Cananò, Cananău (Ioan, 284-6 (13), 286-8 (14-15, 17), 315, 317-8 (6-
 7). (soția lui Maria, Marghiolița), 285-7 (13-5), 307-8 și n. 3, 311-3 (2),
 314-5 (4). 318 (7). (copiii), 311-3 (2).
 Cananău (Iordachi), 114.
 Cananău (Medelnicerul), 113 u.
 Cananău (Nastasia), 117.
 Cananău (Șerban), 285, 286-7 (14-5). (altul), 308.
 Cantacuzino (Canta, Constantin, Dinu), 113-4.
 Cantacuzino (Ienachi), 108.
 Cantacuzino (Ileana), 250-1 (20).
 Cantacuzino (Pașcanu, Ilinca Băneasa, și tatăl ei), 98, 127, 251 u.
 Cantacuzino (Ioan, Ioniță, Spătar, Vornic) 99, 250 (19), 251, 257.
 Cantacuzino (Iordachi), 114, 250-1 (20). (Medelnicer), 240-1 (14), 253
 u., 256. (Spătar), 98. (Vistier; și soția, Catrina), 61.
 Cantacuzino (Iustina), 61-2.
 Cantacuzino (Matei Comisul), 43-4.
 Cantacuzino (Mihaî Banul), 90-1.
 Cantacuzino (Pîrvu), 90-1.
 Cantacuzino (Spătăreasa), 98.
 Cantacuzino (Șerban-Vodă), 84-5, 88. (Doamna Maria). 84.
 Cantacuzino (Ștefan-Vodă), 88.
 Cantacuzino (Toader), 99.
 Cantemir (Antioh-Vodă), 237-8 (11).
 Capanliul (Hagi-Imin), 187, 190-1, 193.
 Căpitani (Anastase în Moldova, 1760), 119. (Antonie, în Moldova,
 1760), 102. (Dernici), 105 (Ioniță, în Moldova, 1760), 122. (Ivan, în
 Moldova, 1760), 102. (Manoli, în Moldova), 259. (Sava), 132.
 Capuchehaielele (Vasile Vistierul Lăcusteanu?), 280 V. și Lăcusteanu
 (Vasile) și Holban (Andrei, Gheorghe).
 Caracâl, 48. (biserica Sf. Ioan Botezătorul din), 47.
 Caracaș (Frăsinița), 289-90 (118) (Medelnicerul), 119.
 Caragea (Ioan-Vodă), 159 u. 174 u., 184-5.
 Carapan (Zisu, negustor), 190.

- Carapciu** (Miron de), 245 (17).
Cariofil (Jicnicereasa) 115.
Cărmunești, 156.
Carnabad, 92.
Carp (Serdarul Costin), 284 (12), 313 (3).
Carp (Dimitrie), 111.
Carp (Gheorghe), 97.
Carp (Stolniceasa), 111, 127, 132-3.
Casimir (Panaite), 283-4 (12), 313-4 (3).
Casul (Ioan, Spătar), 303-4 (36).
Catargiu (Ștefan, Costin, Ioan), 104-5.
Catargiu (Filip), 116.
Cavadă (Anton), 128.
Cazaci, 58. (moldoveni, supt Fanarioți), 18. (anume: Iorga, Mihașco) 308 (5). (Vasile), 123-5
Cazacul (Gheorghe), 231 (2)
Ceauși (Grigore, în Moldova, 1760), 101. (Panaiot, în Țara-Românească, 1761), 90-1
Cehan (Mihalachi), 109.
Celeiū, 275
Cerchez (Iordachi), 131-2, 138.
Cermeghești, 176.
Cernaucă, 209 (vătămanii de), 209.
Cernăuți, 10, 54 112-3, 135-6, 247 (18-9), 256, 269, 273-4 (3).
Cernăuți (Ținut), 125-6, 130-1, 245 (10), 238 (12).
Cernăuți (stărostie), 27 9, 30. (staroști), 13, 21, 37-8, 231 (4), 238-9 (an. 1710).
 anume: Lupu Vistierul, 239-40 (13), 252-3 (21). Savin, 234 (8).
 Gheorghe Sulgerul, 241-5 (16), 262-3 22). Imbo Păharnicul și Ilie Herescul, 246-7 (18), 248 u. Gheorghe Sturza, 251-5, 257.
 Vasilachi Crupenschi, 259-60. Gheorghe Armașul, 259 u. Ienacachi Milo 261. V. și Mamurinți.
Cernăuți (ispravnicii: Pitarul Costachi), 255. (pisarii), 124. (Arnăuți), 132. (bărani, și căpitan), 18. (beșlii), 124-5.
Cernila (căpitanul de), 18.
Cervenvodali (Iordachi Clucerul și Nicolachi Păharnicul), 89-90.
Cetățuia (mănăstire), 10, 87-8.
Cheia (Cozia), 106.
Chesălău (căpitanie de), 18.
Cheșcu (Jicnicerul și Petru) 970.
Chiatibi (Ibrahim-Efendi), 135.
Chipercani, 110
Chirchilise, 92.
Cuiriac (Banul Iordachi), 331 u.
Cușinău, 110. (camână, mortasapie, pircălăbue), 17. (beșlii de), 124 (călărași menzilgi), 25 (iazagi), 124.

- Chiuciuc-Chioiū, 92.
 Ciahor (Vel Căpitanî de), 19.
 Cimpneanu (Pantazi), 90-1.
 Cimpulung (în Țara-Românească, 64.
 Cimpulung (în Moldova), 89 (Vornici), 14, 17. (venitul lor) 34.
 Cimpulungul Rusesc (și Vornici), 15, 19, 38.
 Cincov, 257.
 Cindești, 337.
 Ciocada, Ciocadea (sat), 150, 174.
 Ciocîrlie (boierinaș), 237 (11).
 Ciocîrlieaia, 239 (13).
 Ciohodari (Panait, în Moldova, la 1760) 106, 138.
 Ciomag (Marcu), 332 (15).
 Ciomirtin (Ioan), 237-8 (11). (călugărul), 260.
 Ciorăști, 176.
 Ciortești, 176.
 Cîrjalii, 48.
 Cîrlig, 111.
 Cîrligătura (Ținut), 116 u., 124, 125, 130, 134.
 Cîrlogau, 176.
 Cîrstănești, 176.
 Cișlă, 110. (capuchehaiaua de), 110, 124.
 Ciuhur (ocol, 118). (Vel Căpitan de), 15, 41.
 Ciulești, 176.
 Ciumați (sat), 176.
 Ciuperceni, 155, 174.
 Ciurciu (Coste), 112.
 Ciure (Căminarul Todorachi), 293-4 (24)
 Clain (Samuil), 79-80.
 Cluceri (Iordachi, în Moldova, la 1777-8), 250 (19), 256. (Manole. în Moldova, la 1760) 119.
 Cluceri de Arie (Ianachi, în Țara-Românească, 1705), 339.
 Cluj, 47.
 Cnezul (sat), 176.
 Coburg (prințul de), 55 u.
 Cocoranul (Moise și soția lui), 120.
 Coca (Mihali, negustor), 167-8, 172, 187, 191, 193-4.
 Cocea (Șătrar), 110, 119, 122, 159, 184-5.
 Codreanu (Serdarul), 106. (Ioniță, nepotul său), 107.
 Codrescu (Vasile), 224.
 Codrești (în Ținutul Orheiului), 111.
 Codru (olatul), 38. (Vel Căpitanul de) 15, 18, 38.
 Cogălniceanu (Nicolae), 101. (tolnicul), 109, 111.
 Cogilnic (?), 136.
 Colcovanul (deal), 201.

- Colțești, 155, 174, 176.
 Comănești, 174.
 Comiș (Teodorachi, în Moldova, 1760), 99, 103, 106, 108-9, 113, 115-6, 125, 127, 129. (al treilea. în Moldova, 1760), 134. (Pătrașcu, în Moldova, c. 1660), 259.
 Comisoaia (Elena), 61.
 Conachi (Stolnicul, 1760), 104.
 Condicari (Ioniță, în Moldova, 1778), 250 (19), 258 (21).
 Constantinopol, 57, 88-92, 103, 105, 190, 192, 270 u. (1-2), 274 (4) și n. 1, 280. (Vlah-Saraï), 143 u., 174-5. (schela), 191. (Capanul), 191. (capanlîi: Hagî-Emin), 173. (buhur de); 48 (giar saŭ gias), 48-9.
 Contea (sat), 176.
 Copii (Manolachi, vătaf de), 133.
 Cordun, 247 (18), 254.
 Cormănești, 174.
 Coroiu (Simion), 102.
 Corșarul (sat), 176.
 Cosăuți, 18.
 Cosiceni, 176
 Costachi (Catrina), 62. (Gligoraș), 117. (Ilie), 109. (Iordachi) 9*, 109. (Lupu), 106. (Manolachi), 119. (Matei', 251 u., 263-4 (23). (Păharnicul), 137. (Șerban). V. Negel. (Vasile Banul), 116, 253 u.
 Costandachi (Ienachi), 104.
 Costești (căpitanul de), 18.
 Costiceni, 233-7, 293-4 (24).
 Costin (Nicolae și soția, 1760), 100, 238 (11).
 Coșernici (sat), 112.
 Coșoveni, 174.
 Cotenestî, 64-5.
 Cotnari (Dealul-lui-Vodă), 83.
 Coțmani (Vel Căpitan de), 15, 18, 28, 37-8.
 Covurluiu, 26-7, 105, 122-3, 130, 139. (pircălabi: Gheorghe Vistierul) 105-6. (Vel Căpitan), 15, 17, 40.
 Cozia, 182.
 Cozliceanu (Drăghiceanu), 90-2.
 Cozma (Șătrari), 119.
 Craiova, 165 (1), 167, 171-2, 187, 191, 193. (Maica Precista ot Dud și popa Fote), 46. 48. (biserica Petru Boji), 45 u., 47-8. (Carvasară), 178 u., 180-1. (vama, și creditorii ei), 178, 181-2. (mahalale), 47 (mahalaua Trăistari), 48
 Craiova (Caimacam), 187 u. (popreala lor), 179. V. și Depaltes, Ghica, (Constantin), Samurcaș, Scanavî (Nicolae). Suțu (Costachi și Iordachi), (cantaragi), 172. (magazier), 191. (protosinghel), 46. (vătafi de Divan), 174. (boier: Clucerul Haralambie), 48. (negustori: Băluță Ioanu, Iancu-Lalu, Nica), 45 u., 48. (căldărari, 179-80.

Crăpăturile (sat), 176.
 Crasnaleuca, 114, 124. (căpitanî de menzil), 19.
 Crăstinești, 83.
 Crența (sat), 186.
 Crețulescu (Toma), 90-1.
 Crim-Ghirai (Han), 92.
 Criste (Mărioara), 291 (21).
 Crivăț (Sandu), 123.
 Crivești, 312-3 (2).
 Crucea (Putna), 27.
 Crupenschi (Catrina), 120. (Lupu), 98. (Pahomie), 115. (Stolnicul),
 102. (Vasilachi), 259-60.
 Curt (Agatie ?), 303 (35).
 Curu-Ceșmê (casa lui Șerban-Vodă Cantacuzino), 84-5.
 Cuza-Vodă, 79-80.
 Cuza (Ioan și Stolnicul), 107, 124-

D

Dabița (Istratie-Vodă), 234 (8).
 Dâmian (Vistierul), 286 (14). (Toader), 237-8 (11).
 Darie (Costin), 99.
 Dascăli (Nistor, 1649), 245 (17).
 Dașchievicî (Andreî, pisar), 230 (12).
 Dealul Banului, 176.
 Dealul Calului, 179-80.
 Dealul Nălești, 174.
 Dejiul (sat), 176.
 Depaltes (Ioan, Caimacam al Craiovei), 182-4.
 Dersca, 233 (7).
 «Deșeș» (Andreî, secretariu imperial), 82.
 Deșliu (Ștefan), 181-2.
 Didești, 176.
 Didi (Constantin, negustor), 347, 349.
 Diiculești, 176.
 Dimachi (Vornicul Nicolae), 300 (32).
 Dimitriu (familie), 62. (Iordachi, negustor), 191. (Polizachi), 181-2.
 Divan-Efendi (în Moldova, 1760), 117, 129. (al doilea, în Moldova,
 1760), 117.
 Dobrosloveni, 174.
 Dobrovăț (mănăstire), 292 (22).
 Dobrunul (sat), 174.
 Dobrușani, 176

- Dobrulești, 175.
 Dolj (judecătorie), 199 u. (sate de cărat unt la Vidin), 171.
 Donici (Andrei), 112, 252 (20). Constantin), 118, 120-1, 131. (Darie), 111. (Ioan) 111. (Lupu), 111-2, 131. (Ștefan), 114
 Dorohoiu, 34, 337. (Ținutul), 113, (Vornici: Grigore și Andrei), 233-4 (7). (Vel Căpitani), 15, 19, 41, 114. (șoltuzi și pîrgari), 234 (7), (popa Gheorghiuță, Darie diaconul, temnicerul, locuitorii), 234 (7).
 Doțești, Dozești, 174.
 Dracu (Zoița, Spătăreasa), 120.
 Drăganul (sat), 176.
 Dragomirna (Iorest de), 236.
 Duca-Vodă, 87-8, 235 (9).
 Dudescu (Climent călugărul și Nicolachi), 90-1.
 Dumbrăvești, 176.
 Dumeni, 233 (7).
 Dumitriu (Iordachi), 288-9 (17).
 Dunăre, 6, 56, 58, 89, 42.
 Duțești, 144.

E

- Eliad (Manase), 89.
 Elmpt (general rus), 54-5.
 Eteria, 93, 167.
 Evrei, 12-3, 288-9 (17). 336 (17). (starostele lor în Iași), 23-4. (hahambașa), 24. (de moșii), 275. (postăvari), 12, (cu mărușțisuri), 13 (cu briște), 288 (16).

F

- Fabriczany (ofițer austriac), 53.
 Fălciiu (oraș), 110, 121, 123, 125-6, 133.
 Fălciiu (județ), 31, 109, 125, 130-2, 139. (Dumitrachi pîrcălab de). 108-9. (căpitani de) 18.
 Fălcoiul (sat), 174.
 Fărcășanu (Șerban), 339.
 Fedeleșoiu (mănăstire), 366.
 Feștilă (Constantin), 122, 134. (Ioniță), 119. Ștefan), 122
 Filiaș, 199 u.
 Filipescu (Pană, din veacul al XVIII-lea), 90-1.
 Filișanu (Anița și Tache), 201-2.
 Filitis (Răducanu, vâtaf al Căimăcâmiei Craiovei), 182

Filofteia (Sfînta), 47.
 Florența, 82.
 Focșani, 27, 55, 123, 203, 225, 295. (ii Munteni), 177. (vama), 177.
 (căpitanii de menzil de), 17. (beșleagă de), 123. (trîmbacii de), 125. (bașbulucbași), 17.
 Folești (și—ii-de-sus), 176.
 Francesii și Franța, 57-8.
 Frățești, 176.
 Frejeni, 355-6.
 Frumoasa (mănăstire), 9-10, 128.
 Fundulețul (sat), 175.

G

Gafencu (Iordachi Postelnicul), 274 u. (4).
 Galata (mănăstire), 9-10.
 Galați, 6, 114, 123, 126, 174 (4). (pîrcălăbie și pîrcălăbi), 13, 25-6, 29, 34, 105. (căpitanii de menzil de), 18. (Vasilachi Ușurul din), 126, (străinii din: Timofte), 137. (bașbulucbașa de), 17-8. (beșleaga de), 124. (Serdarul Ismail-Aga), 124. (sare de), 12. (zahereă de), 26-7.
 Gălcești, 147, 174
 Găldanul (sat), 174.
 Găleșoia (sat), 152.
 Galești, 175.
 Galiția, 58.
 Gangura (călărași menzilgiî de), 25.
 Gărdan (localitate), 155.
 Gavriilești, 175.
 Gheanghea (Logofătul), 207 (3), 231 (1).
 Gheorghe Ștefan-Vodă (Domn al Moldovei), 238 (7).
 Gheorghian (Vasile), 62.
 Gherghel (Gheorghe), 276-7 (15)
 Gherghel (Maria), 120, 274 u. (4), 276-8 (5-6), 281 (9).
 Gherghel (Ștefan), 292 u. (22 u.). (Vasile), 288-9 (17).
 Gherghița (vama), 177.
 Gheuca (Ioan), 119. (Iordachi), 106. (Oprîșan și Safta), 105.
 Ghica (Grigorie Matei, Domn al Moldovei și Terii-Românești), 89, 241-2 (15).
 Ghica (Matei, Domn al Moldovei și Terii-Românești), 89, 258 u.
 Ghica (Scarlat, Domn al Moldovei și Terii-Românești), 90-2
 Ghica (Grigore Alexandru, Domn al Moldovei și Terii-Românești), 3 u., 92, 244-5 (16), 246 u., 253, 261 u. .
 Ghica (Grigore Dimitrie, Domn al Terii-Românești), 93.

- Ghica** (Constantin Hatmanul), 172-3.
Ghinoasa (sat), 175.
Ghioroiul (sat), 176.
Ghiulmoz (Catrina), 101.
Ghizdăvești (sat), 175.
Giani (Manoli, Domn al Moldovei), 54.
Gindu (Șătrarul), 119.
Giosan (Logofătul), 119. (Nastasia), 123.
Girbovul (sat), 175.
Giurgeni, 312.
Giurgiu (Coman, bogasier din). 90-1
Glăvani (sat), 148, 174.
Glavii (sat), 176.
Godinești, 245 (17).
Goian (Pătrașco și Toader), 208 (5), 245 (17).
Goiesti, 47, 176. •
Golumbeanul (Ioan), 180.
Gora (Toader și Filip), 247-8 (19).
Gorj (plășile din), 174-5.
Gorovei (Postelnicul, și sora sa, Maria), 31 (1). (Șătrarul; soția lui), 115.
Gorulenii (sat), 176.
Govora (mănăstire), 182.
Gozienii (?) (vamă), 177.
Grădiștea (sat oltean), 176.
Grăjdinești, 175.
Grămăticii (Panaiot, în Țara-Românească la 1745), 339.
Grecenii (Ținutul, olatul), 31, 136. (Vel Căpitanii de), 14, 18. (venitul lor), 33-4. (Medelnicerul Nicolae, căpitan), 136.
Grecia, 93. (limba —ească), 272, 280.
Grecii (sat oltean), 176.
Gribești, 345.
Grindinești, 175.
Groșetul (munte), 341.
Gruicul (sat), 174,

H

- Hagi-Marchina**, 116.
Hamărădie (Amaradia, rîu), 200.
Hatmani („Grecul“, 1788, în Moldova), 54.
Hermeziu („Janachi“), 117. (Nastasia), 117.
Herța, 276, 278 (7), 287 (14), 321 (9), 325 (12), 337. (Ținutul), 221, 262 u. (23), 319 (8). (ispravnicii), 264 (23). V. și Holban (Vasile).
Herțanu (Clucerul Iordachi), 296 u. (27 u.), 301-2 (34), 324 (11).

- Herța (Ținutul), 382-3.
 Herțe (Ionașcu), 206 (2).
 Heru (căpitan de), 18.
 Hilișău (sat), 214, 219, 329 (15), 330 u., 334, 337.
 Hirlău, 132, 134. (Ținutul), 113, 121-2, 126.
 Hirliceni, 205.
 Hliniște (căpitanul de), 18.
 Hodol (și moșnenii hodoleni), 199 u.
 Holban (Andreï, Andrieș), 223, 270-2 (2), 278-9 (7-8), 280-1 (9), 281-3 (10), 281 (9), 391 u.
 (Catrina, —uța, soția lui Vasile). 225, 278 (6-7), 290-1 (18-20), 293-5 (24-5), 296-7 (77), 328-9. (cele două fete ale ei), 291 (20).
 (Cleopatra), 299 (31).
 (Dimitrie, Dumitrachi, fiul Banului Toader), 223-6, 290 (18).
 (Gheorghe), 269-70 (1), 271 și u. 391 u., 396 (fica Elenco), 391 u.
 (Ilie, mazil, Pitar, tatăl lor), 223, 244, 256, 258 u. (22), 261, 262-3 (22), 269-70 (1), 270 u. (2), 273 u. (3), 320, 321 (9), 385.
 (Ilieș Banul, Clucurul), 214-5, 219-20, 223, 272, 274 (3), 284-7 (13-4), 287-9 (16-7), 290-1 (19), 293 (23), 294 (25), 296-8 (27-9), 302 (34), 319-20 (9), 323-4 (12), 329 (14).
 (Măriuța, soția lui Andreï), 279 (8), 281 (9), 283 (10).
 (Mihalachi Căminarul, fiul lui Vasile și al Catrinei), 220, 294-5 (25), 299, 300 u. (32 u.), 319 (8), 329 (14), 282-3.
 (Nicolae, 1760), 260, 385.
 (Păhărniceasa), 321 (9).
 (Smaranda, fiica lui Ilie I), 274 (3).
 (Sultana, Sultănița, soția lui Mihalachi), 295 (25). . 01 (33), 306.
 (Ștefan, Ștefănică, Ștefanachi Clucurul, în călugărie Sava, fiul lui Ilie I), 213 u., 263 u. (23), 274 (3), 279 (7), 280, 295-6 (26), 301-2, 319-20, 321 (9), 330 u. V. și Mogoșești.
 (Toader Pitarul, Banul, fiul lui Ilie I), 223-4, 274 (3), 281-2 (10), 292-3 (23), 295 (25), 296-8 (27-9), 299 (31), 319 u. (9), 321 (9), 325 (12), 328, 329 (14), 391 u.
 (Păharnicul, Căminarul Vasile, Vasilică, fiul lui Ilie I), 223, 274 (3), 279 (8), 281-2 (10), 284-6 (13), 287 (15), 289-90 (18), 297-8 (28-30), 313-4 (3), 318 (7), 385, 391 u. (soția, sora lui Gheorghe Gorovei), 291 (20), 311, 320 (1). (fica Maria), 314-5. (bisericile familiei), 280.
Homoriceanu (Tudorachi), 370.
 Horecea (mănăstire), 10, 253. (egumenul Artimon de), 254 u. (di-cheiul Teofilact), 255, 257.
Horopchevici (familia), 62.
 Hotin, 55, 58, 88, 138, 245 (117, 297 (27). (raiaua), 259, 288 (17). (Pașa de, c. 1760), 108-13, 122-3, 125, 130, 133, 138. (zahereaua pentru), 112.
 Hotin (Miron Costin, pircălab de), 353-5.

Hotin (Ținutul), 384 u.
 Hrasca (Hrazca), 388.
 Hrisosculeu (Iordachi), 99, 120 u.
 Hrisoverghi (Ienachi), 98. (Manolachi), 101. (Medelnicerul), 135.
 Hurdugi (sat), 357.
 Hurezani, Hurezeni (sat), 146, 174.
 Hurmuzaki (soția Logofătului), 115.
 Husein-Pașa (1673), 88.
 Huși (căpitanul de), 18. (beșleagă de), 12 u.
 Huși (Mitrofan, episcop de), 357.

I

Iacomachi (Safta), 98.
 Iali-Cavac, 92.
 Ialomița (vamă), 177.
 Iamandachi (Serdarul), 111, 123.
 Iamandi (Jitnicerul Ioan), 115, 259. (Iordachi), 106. (Serdarul), 117. (Ștefan), 109.
 Ianovici (Toderașco, Vornic), 231 (3).
 Iarova (căpitan de), 18.
 Iași, 12-3, 22, 44, 53-4, 57, 87, 93, 120-1, 130-2, 139, 208 (5), 223, 239 (12), 210 (33), 243, 251, 253, 263 u. (23), 278 (7-8), 294-5 (25), 297 (28), 303-4 (36-7), 306-7, 311 (2), 312, 313 (2), 393, 395. (mahalale și strade: Băi-bărăcarie, Bărboiș, Broșteni, Feredeie, Muntenime, Podu-Vechiș, Tătărași, Țirgul-Făiniș, Țirgul-de-jos, Țirgul-de-sus, Ulița Mare), 20, 24. (Cizmăria), 24. (Țirgușorul), 9-10. (biserici: a Banului), 220 (a Dancului, și egumenul Irimia), 256. (Sf. Ioan Zlataust), 10. (Sf. Sava), 86. (Sf. Spiridon), 114. (Treii Ierarhi, și dascălul Iosif), 92, 361. (Curtile), 57. (Casele serdărești) 105. (școala elinească), 119. (școala a doua elinească), 117. (școala slovenească), 117, 119. (menziful), 107, 128. (Vel Căpitanul de), 14, 19, 128. (veșitul lui), 34. (staroști de), 23. (medici: Iordachi, în 1760), 118 (negustori: Ionașco), 209. (Sandu), 241-2 (15). (străini), 24, 136. (croitori), 245 (17). (beșleaga de), 117. (Consulul rus). V. Rusia.
 Iași (Ținutul), 118 u., 121, 123, 126.
 Ibănești, 252 (20).
 Ibrahim-Pașa (1737), 89.
 Ibrahim-Aga (1760), 135.
 Ibrul (vale), 201. ~
 Iconomi (Ioan), 328.
 Iene (Dumitrachi), 293-5 (24-5), 300-1 (33). (Ilie), 100. (Nicolae), 100.
 Iepureanu (familie), 304 (36).
 Iepurenii (sat), 303 (36), 329 (15), 322 (15).

- Ierusalim, 47.
 Igoiul (sat), 176
 Ilarian (Papiu, scriitor), 79-80.
 Iliaş Alexandru (Domn al Moldovei), 259, 262. (şi soţia lui, Cantacuzina), 361.
 Iliat (Catrina), 120.
 Ilie (Nicolae, boier moldovean), 117.
 Ilie (Sandu Stolnicul), 117.
 Ioan-Vodă cel Cumplit (Domn al Moldovei), 86, 385.
 Iureşti (sat), 176.
 Ipsilant (Alexandru, Domn al Ţerii-Româneşti), 53-4, 57, 359.
 Ipsilanti (Constantin, Domn al Ţerii-Româneşti şi al Moldovei), 57, 92.
 Ipsilanti (Aga, 1763), 90-1.
 Isacce (cadiul de), 138.
 Isăcescu (Toader), 115.
 Isacoviçi (Cristian), 157.
 Ismail (oraş), 58.
 Ispravnicî (în Moldova, Papa, 1760), 102, 117, 121, 131.
 Iuhăneşti (Vel Căpitan de), 19.
 Iucşeni, 245 (17).
 Ingeşti, 245 (17).
 Iuraci (sat), 174.
 Izlaz, 188, 193.
 Izlazul-Verde (localitate), 175.
 Izmană (Ioan, răzeş), 116.
 Izvarna (sat), 153.

J.

- Japca (căpitanul de) 18.
 Jicnicerî (în Moldova: Gheorghe, la 1760), 98.
 Jijia (rîu), 44.
 Jiscălia (sat), 176.
 Jora (căpitanul de), 25.
 Jora (Antohie, Constantin, Ilinca Safta, Toader, 1760), 106. (Maria), 288 (16). (soţia lui Nicolae), 108.
 Jupăneni (sat), 64-5.

K.

- Kálnoky (Agnes, soţia lui Costin Neniul), 264 (24).

L.

- Lăcusteanu (Vasile, Vistier), 270 u. (2), 280.
 Lambrinó (Constantin, Mare-Spătar și fiica lui, Casandra), 89. (Pitarul), 109.
 Lăpușna, 10, 25, 109, 356, 400. (Vel Căpitan de), 15, 25, 40.
 Larga (sat), 53.
 Lascar (soția Medelnicerului, în Moldova, la 1760), 108.
 Latorița (rîu), 341.
 Lăzoaia (Stolniceasa), 101 (1).
 Lazu (Costachi; fiul lui), 128.
 Lehăceni, 258 u. (22).
 Lehacinschi (Dimitrie și Vasile), 206 (2). 232 (5). 245 (17).
 Leipzig, 45, 58. (argintărie de masă de), 315-6. (basmale de), 46. (pălării de), 49. (șervete de), 49. (taclit de), 47-9.
 Lemberg, 284 (12).
 Leonard (Medelnicerul), 119.
 Leopold al II-lea (Împărat), 81-2.
 Lesbos, 90-2.
 Leul (sat), 175.
 Licurici (sat), 147, 174.
 Lipcan-Aga (Ismail), 103, 120, 123.
 Lipcani (tîrg), 122.
 Lipoșia (sat), 176.
 Logofeți (în Moldova: {Antonie), 366. (Constantin) 138. (Contăș), 353. (Ienachi, în 760), 138. (Iordachi, în 1760), 119. (alt Iordachi), 393. (Manolachi, în 1760), 98, 104. (al treilea:) Costachi, 395 (de sat), 360.
 Lotru (rîu), 344.
 Lozenschi (Gavril), 384-5.
 Luca (Ienachi), 62. (Toma Stolnicul), 109.
 Lucăcești, 64.
 Lucavăț (Coste de), 245 (17).
 Lucavița (sat), 245 (17). (Petrașcu de), 206 (2).
 Luchi (Catrina și Mihalachi), 120.
 Lupnic (sat), 126.

M.

- Măciuca (sat), 176.
 Macri (Constantin), 115. (soția Medelnicerului), 115.
 Mădulari (sat), 176.

- Maghiritești, 64.**
Măgură (căpitanul de), 19.
Măgura-Găunoasă, 175.
Măgura-Veche, 175.
Măgurële (sat), 377.
Măgurenii (schit), 176.
Măgurile (Prahova), 377.
Mahmud I-iu (Sultan), 362.
Maicile (localitate), 156.
Maicilor (dealul), 174.
Mălăieni, 349.
Mălăiești, 370 u.
Mălăiu (Nastasia), 98.
Malul (sat), 176.
Mamona (Aga Ienachi), 117, 121.
Mamuriuți, 236. (Anghel de), 206 (2).
Mănălești, 176.
Manoli (familie), 278 (7), 282-3 (10). (Ioniță), 101.
Manu (Costachi Căminar), 296-7 (27-8).
Mărcuța (mănăstire), 128.
Mărginenii (sat oltean), 92, 179.
Matei Basarab (Domn muntean), 366.
Mateiești, 176.
Matiaș (Gavrilaş Logofătul), 61, 207-8 (4-5), 208-9 (16), 231 (4), 232-3 (6), 245 (17). (soția, Sîrbaca), 61, 245 (17). (fiica, Ruxanda), 208-9 (6).
Mătrac (?) (pîrcălabul de), 125.
Mavrichi (Ienachi), 117.
Mavrocordat (Alexandru), 83.
Mavrocordat (Nicolae-Vodă), 88-9, 238-9 (12), 251.
Mavrocordat (Ioan-Vodă), 88.
Mavrocordat (Constantin-Vodă), 88-9.
Mavrocordat. (Alexandru Constantin-Vodă Domn al Moldovei), 392, 396, 398. (fiii săi), 397.
Mavrocordat (Rală, fiica lui Alexandru Constantin-Vodă), 396, 398.
Mavrodi (Dumitrachi, negustor), 47.
Mavrogheni (Nicolae-Vodă), 55-7.
Medelnicerii (Iordachi, în Craiova, c. 1817), 181-2. (Pașcal în (1760), 104.
Murgaspileon (mănăstire), 175-7.
Meitani (baronul Ștefan), 173, 186 u.
Merenii (sat), 110.
Meteul (moșie), 199 u.
Michichi (boier moldovean), 107.
Miclescu (călugărița), 98. (Gavril), 117. (Ioan), 107. (Sandu, Jicnicer și Șătrar), 107. (Stolnicul), 124.

- Micșinești (sat), 356.**
Mihul (Dumitrașcu), 209
Mihuleț (Armașul), 111.
Milo (Ienacachi), 99, 103, 112-3, 138, 261.
Milo (Iordachi căpitanul), 113, 124.
Mimi (Ianachi), 172-3, 186 u.
«Minculi» (sat), 176.
Minea (familie) 62.
Mircești (sat în județul Roman), 43. (căpitanul de), 19.
Mirele. V. Mitropolitul Grigorie.
Mironescu (Ionașcu), 206 (2),
Mirșanî (sat), 175.
Mirzaba (?) (Vasile), 273-4 (3).
Mitescul (Ioan Căpitanul), 385.
Mitre (Ioniță), 105.
Mitropoliți (ai Țerii-Românești): Ștefan, 366. Varlaam, 366. Grigorie al II-lea (1750), 364. Cozma, 366. (ai Moldovei). V. Moldova.
Mocani, 5 u., 25-6, 103. (cară și căruțe ale lor), 26.
Mogoșești (pîrău), 257.
Mogoșești (biserica de lemn), 222.
Mogoșești (mănăstirea), 214 u., 279 (8), 304 (36-7), 305 (39), 321 u. (10), 329 u. (15). 335. (popa Pavel), 241 (14). (popa Sava), 297 (28) (călugări). 330-1.
Mogoșești (moșie), 205 u., 214 u., 231 u., 307. (Zaharia de), 245 (17).
Mogoșești (sat), 387 u.
Mohammed al IV-lea (Sultan), 87, 237 și n. 1.
Moldova (rîu), 6.
Moldova (Divanul Cnejeiei), 263-4 (23).
Moldova (Mitropolia), 22, 43, 216 u, 219. 221-3, 226.
Mitropoliți: Antonie, 242.
Iacob I-iu, 123.
Gavriil Calimah, 43, 104, 118, 392.
Veniamin Costachi, 215, 302 (34), 305 (39), 307, 312.
Moldova (negustori: Stati), 271-2.
Moldovenești (slove), 272.
Moldoveni (sat), 175.
Molnița (rîu), 275-6, 289 (18), 316, 318 (7), 338 u.
Morari (sat), 356.
Morșun (familia), 324. (Costachi și fetele), 305-6 (39).
Moruzi (Constantin-Vodă). 253 u.,
Moruzi (Alexandru-Vodă, Domn al Moldovei), 57. 395 u. (Divanul lui), 401-2
Movilă (Ieremia-Vodă), 87, 245 (17), 348.
Movilă (Simion-Vodă), 87.

Movilă (Moise-Vodă), 206-7 (3).
Murguleț (Alexandru), 380.
Muscel (județ), 64-5.
Mustafă (al III-lea Sultan), 90-1.

N

Nacu (Ioniță), 117. (Lupu), 129-31, 134.
Năhoreni, 208 (5).
Napoleon I-ii, 57-8.
Năucești (localitate), 387.
Năvărnicî (sat), 110.
Neagul (familie în Moldova), 385.
Neamț (mănăstire), 216, 218-9, 308, 311 (2), 312. (Dorofteiu duhovnicul de), 322. (*Minciule* din), 323 (10).
Neamț (tîrg), 34, 121, 131-2, 139.
Neamț (Ținut), 99-100, 126. (Vel Căpitanî de), 15, 17, 40.
Neculce (Gavrilaș; și soția), 61, 98. (Ilie), 61.
Neculce (Ioan, cronicarul), 61-2, 237-8 (11) (alt Ioan), 61.
Neculce (Păharnicul), 117.
Neculce (Vasile), 61-3.
Nedeia (moșie), 338.
Negel (Șerban), 264 (23).
Negrea (Jicnicerul), 107.
Negrenî (sat), 147, 174.
Neniul (Constantin Costin, Păharnic), 265.
Niculîțel (localitate), 12.
Nimereuca (vad; și căpitanul), 18.
Nisipeni (sat), 176.
Nistru (rîu), 6, 58.
Noosălița (sat), 259.

O

Obiciul (sat), 176.
Oceacov (Mutpac-Emini de), 137. (muhurdari de), 138.
Ocna (Țirgu-), 12, 16, 20, 43. (cămărași de), 2 2, 43. (vama de), 21.
Oculești (sat), 176.
Odobescu (Alexandru, scriitor), 80.
Odobești, 26-7.
Olanda (pînză de), 317.
Olănești, 176.
«Olsori» (vamă), 178.

- Olt** (rîu), 172.
Oltenia (administrație austriacă), 338. (mănăstiri din), 47 u.
Oltenița, 92.
Onciul (pîrcălab), 231 (3).
Ora Iea-Mare (episcop de), 79-80.
Orășeni (schit), 331.
Orheiū (oraș), 25, 110, 131, 133. (Ținut) 109, 121, 123-7, 130-1. 134, 313 (3) 400. (Vel Căpitani de), 15, 25, 40 (trîmbaci de), 124.
Orlază (sat), 355.
Orlești (sat). 176.
Ornița (moșie), 182.
Osica-de-sus și de-jos, 174.
Osicul, Osăcul (rîu), 387, 389
Otășani (sat), 176.

P

- Păhârnicî** (Dumitrachi, în Țara-Românească, 1765), 90-2. (vătaf de-î, Michi), 100. (Catrina Păhârniceasa, în Moldova, la 1760), 119.
Paholcea (familie), 235 (9).
Paladi (Ana Domnița, născută Cantemir), 98 și n. 1.
Paladi (Constantin), 98, 250 (19).
Paladi (Dumitrașco), 106, 118
Paladi (Ioan), 106, 118.
Paladi (Stolnicul), 235 (9).
Palanga (sat), 176.
Papadopol (Șerban), 182.
Paphos (Mitropolit de, în 1760), 118.
Pătrașcu (Nicolae-Vodă, Domn al Țerii-Românești), 116.
Păușești, 176.
Pavli (ispravnic). 104, 133.
Perești, 150-1, 174.
Perisecenî, 110.
Petersburg, 307, 312.
Peticeî (sat), 176.
Petriciceicu (Mariana Doamna), 87 8.
Petru Șchiopul (Domnul Moldovei) 86 7, 355
«Phaken» (localitate), 92.
Picleni (sat), 381.
Picoasa (sat), 174.
Pilipăuți (sat), 214, 219, 223, 226, 295 (26), 320, 329 (15).
Pinoasa (localitate), 151.
Pirăul (sat), 174.

- Pircălabi (sat), 373 (4).
 Piriianu (Manolachi, al doilea Logofăt), 202.
 Pirscoy, 175.
 Pişvu (Gheorghe, Medelnicer), 390.
 Pisari: Hatica, 137. Ienachi (1643), 231 (3). Ionaşco (1640), 20-7-8 (4-5). Răducan, 128. Savin, 234 (8).
 Piscoiul (sat), 174.
 Pişcul (sat), 356.
 Piscului (Botul-), 201.
 Piscurile (localitate), 155.
 Pişoţchi (Armaşul), 209. (Ioan Vornicul), 357. (altul), 389. (Ioniţă), 101. (în Moldova, 1760), 105. (Gheorghe, în Moldova 1760,, 122, 126. Piteşti, 48.
 Pitoaia (localitate), 341.
 Pleşoiul, 176.
 Plopeni (sat), 356.
 Plopilor (Valea, sat), 370-1.
 Pocel (localitate), 372 (3).
 Pociovalişte, 150, 174.
 Podbăniceanu (Ioan, Logofăt), 200.
 Podul-Iloaii, 60.
 Podul-Purcarului, 199
 Poduri (sat), 374 (6).
 Pogor (familie) 62. (Constantin), 62. (Vasile, poet), 66 u.
 Poiana (localitate), 149. (în Gorj), 174.
 Poienari (sat oltean), 176, 201 u.
 Poienaru (Manolachi), 199. (Medelnicerul I etrachi), 48.
 Poienile (sat în judeţul Roman), 175.
 Poienile-lui-Talpă 321 (9).
 Pojarul (localitate), 148, 174.
 Pojogeni (sat), 144, 174.
 Po onia, 5-6, 17, 27, 44 (trîmbaci din — în Moldova), 128.
 Ponoarele (localitate), 151, 174.
 Popăscul (Ioan, Maria, Toader), 246 u., 255.
 Popeşti (sat), 147. (în Gorj), 174.
 Popi (localitate), 356.
 Popinzăleşti, 174
 Postelnici: Alexandru, 357. Gavrilaşco (în Ţara-Românească, la 1745) 339. Gheorghită (1680), 355-6, 357. Iordachi Grigoraş, 88. Marin (al treilea —, în Moldova. la 1760), 121. Mihalachi (1817), 370. (—easa Smaragda, în Moldova, la 1760), 119.
 Potlog (Dumitraşcu, Căpitanul, Stolnicul), 246-7 (18), 248, 254 u. 262-3 (22).
 Prăşcoveni (sat), 174.

Preajba (sat), 174.
 Preutești (sat), 265.
 Prigoreni (sat), 61-2.
 Prival (sat), 123, 126.
 Procopiu (Ienachi), 172-3, 187 u., 190 u.
 Prozorovschi (generalul Alexandru), 384.
 Pruncul (Șătrarul), 104.
 Prusia, 57-8.
 Prut (râu) 6, 10, 44, 59, 258 (22), 259, 320. (vărsături de), 214.
 Pucioasa (sat), 370.
 Putna (mănăstire), 10.
 Putna (Ținut), 22, 27, 121, 125-6, 130-1. (staroști de), 13, 34.
 Puțeni, 123. (căpitanii de), 18.

R

Răchita (sat), 143, 148, 174.
 Răchitoasa, 42-3.
 Racii (localitate), 156.
 Racoviceanu (Constantin), 338-9. (Badea), 338.
 Racovița (sat), 175.
 Racoviță (Mihai-Vodă), 238-40 (12-3), 242, 245 (17), 250-1 (20), 252-3 (21), 362.
 Racoviță (Constantin-Vodă), 89-90, 259.
 Racoviță (Ștefan-Vodă), 89-91.
 Racoviță (Spătarul Iancu), 188-9, 192, 194. (Logofătul), 231 (8). (Ilinca,, 108. (Vornic muntean, 1765), 90-1.
 Rădăuți (episcopul Calistru), 242. (episcopul Dosoftei), 258 (22) u. (străinii din), 123, 125.
 Radu Mihnea (Domn al Moldovei și Țerii-Românești; și Divanul său în 1613), 65, 231 (1).
 Radu Iliaș (beizadea), 88.
 Răducanu (Păharnicul), 116.
 Răsipeni (căpitanul de), 19.
 Răspopenii (sat), 112.
 Rasti (Căminăreasa Elenco), 223, 297-8 (28-9), 302 (31), 324 (11), 329 (14).
 Răscănu (Alexandru), 111.
 Rașcov (căpitanul de Vadul—ului), 18.
 Rășina (sat), 174.
 Răzina (căpitanul de), 19.
 Razu (Iancu), 119. (Maria), 62. (Vasile), 250 (19).
 Redea (sat), 175.

- Rimnic (episcopie), 176. (episcopul Neofit), 45-7.
 Rimnicul-Sarat (rîu), 56. (județ), 50 u.
 Rizu (Iacovachi), 172-3, 187 u., 189, 192, 194
 Rogojeni (sat), 143.
 Rogojina (sat), 174.
 Roiu (Hatmanul), 116.
 Roman, 10, 55, 121, 132, 282 392. (biserica Precista), 10. (Armenii din), 137. (Turcii la han), 101.
 Roman (Ținutul), 126.
 Ropcea (căpitanul de), 15, 17, 39, 239-40 (13).
 Rșet (Constantin), 100, 250 (19). (Ionița), 102, 107. (Iordachi Vistierul), 274 (23), 357. (Lascarachi), 102. (Nicolae), 99. (Vasile), 99, 118.
 Roșca (Anușca), 102. (Constantin), 119. (Dimitrie Vornicul), 83. (Dinu), 108. (Ioan), 119.
 Roșești (sat), 111.
 Roșia (sat), 176.
 Roșia-de-jos (sat), 156, 174.
 Roșieni (sat), 174.
 Rughii (căpitanul de), 18.
 Rugină (Pavel și soția), 241-2 (15). (Ștefan), 231 (3), 236. (Toader), 231 (3).
 Rumiențov (mareșalul), 55 u.
 Rusacovschi (sau Rusanovschi), 384 u.
 Rusănești, 176.
 Rusanii (Rusenii, moșie), 384 u.
 Rusia (Țarul Alexandru I-ii), 384.
 Rusia și Rușii, 54 u., 227, 241-2 (15). (consul la Iași în 1800), 57.
 Rușet (vale), 200.

S.

- Saca (sat), 155.
 Săcel (sat), 156.
 Săciurile (sat), 155.
 Săcșoara (vâlcea), 200-1.
 Sadova (mănăstire), 338-9 (egumenii: Ghenadie), 339. (Samuil), 338. (Varlaam), 338-9.
 Sălătruc (Dumitru Logofătul din), 65.
 Salce (căpitanul de), 18.
 Săliște (sat), 357.
 Samurcaș (Constantin), 160-1 (2.3).
 Sănăuții (sat), 283 (10).
 Săneteuca (căpitanul de), 18.

- Sarapciū (căpitanul de), 18 V. și Carapciū.
 Sărata (rîu), 356.
 Săscioara (sat), 176.
 Sava (Ienachi, Maria), 13.
 Saxon'a, 58.
 Scanavi (Ioan, Caimacam de Craiova), 184-5. (Nicolae), 159-60 (1).
 Scăioși (sat), 373 (4).
 Scărlet (Antohie), (Dabija), 355. 105. (Ioniță), 109. (Ștefan Postel-
 nicul), 357. (Toader), 109.
 Scinteie (odagiul de), 107.
 Sclipanu (Nastasia), 120.
 Scrada (localitate), 147.
 Sc rțeanu (familie), 371, 372 (2), 376.
 Scorțeni (sat), 376.
 Scorțescu (Toader), 117.
 Scundul (sat), 176.
 Seaca (sat), 174. V. Saca.
 Seciul (sat oltean), 174 V. Seciurile.
 Seciurile (sat), 174.
 S. cul (sat), 216, 218.
 Selim al III-lea (Sultan 1789). 56.
 Serdari: Hristodor (după 1820), 186 u. Răducan (în Oltenia, la 1818),
 175, 177.
 Seuciuc (?) (Gheorghe), 290-1 (19).
 Sibiceu (sat), 365.
 Sibiiu, 47.
 Silion (Ștefan Toader, Vasile), 97.
 Silivri, 92
 Sinai (Mitropolit la 1768), 117-8 (Ioachim Vlahul, egumen), 86.
 Sineșu, 176. (căpitanul de), 19.
 Sinihău și Cincău (sat), 214-5, 2 9, 223, 225-6, 236, 215 (17), 246-8
 (18-9), 249, 305 (38), 321 (10), 329 (15), 331. (popa Sava de), 200 (2),
 232 (5). (Isac căpitanul de). 206-7, 208 (5), 232 (5), 245 (17). (Nacu, fiul
 său), 236, 240-1 (14).
 Sintilie (sat), 252 (20)
 Sion (Ioniță), 382-3.
 Sirbi, 13 144. (—este), 176.
 Siretiu (rîu), 6, 11, 29.
 Siretiu (tîrg), 10.
 Sirical-Mare și Mic 11.
 Slănicul Moldovei, 105.
 Slănic (Prahova), 360.
 Slatina (vama), 177.
 Slătineanu (Radu Comisul), 90-1.

- Slătioara, 176.
 Slăvești, 176.
 Slomn (sat), 362-3.
 Slugerii: Ioan (în Moldova, la 1760), 117.
 Socății (sat), 176.
 Sohul (căpitanul de), 18.
 Solca (mănăstire), 236.
 Solunceni (căpitanul de), 18.
 Soreni (sat), 175.
 Soroca. 12, 126. (Vel Căpitanii de), 15, 18, 40. (sotnici), 18. — pisari și beșlegi de), 124-5, 130.
 Soroca (Ținutul), 111-2, 130, 136-7, 139.
 Soroceanu (Maria), 254-5.
 Soveja, 139
 Spătarii: Ienuță (în Moldova, la 1838), 305 (39), 306. (Iordachi. în Moldova, la 1663), 231 (8).
 Spielberg, 57.
 Spineni (sat), 47-8.
 Spițerii: Toma (în Moldova, la 1760), 117.
 Stahl (pisar), 127.
 Stamati (Constantin), 97. (Wedelnicerul și soția lui), 115.
 Stamatii (Săndulachi). 291 (20).
 Stănești (Olt), 176.
 Stăniilești. 242 n. 1.
 Stărlenii (sat), 176.
 Stavăr (familia), 62. (Banul), 295 (25). (Velișco), 119.
 Stavrachi (Gheorghe), 90-2.
 Stîrcea (Logofătul Alecu), 302 (34).
 Stoechiu (Ianachi, negustor oltean), 166 (2).
 Stoienscu (Iordachi), 48 (Scarlat Căminarul), 165 u. (2 u.), 173, 181-2, 186 u., 191, 194-5.
 Stoienești (sat), 64. (pe Otăsău), 176.
 Stolnici: Mihail zec Predeii (1730), 242-3 Mihalachi (în Moldova, la 1811), 288 (16). Petru (în Moldova), 120. Ștefanachi (în Țara-Românească la 1764), 89-90.
 Stratulat (Ioniță), 99.
 Strișcă (căpitanul Ionică), 249.
 Stroiiescul (bătrînul), 237-8 (11). (Comisul), 259 (Ioan), 237-8 (11). (Lupu), 206 (2). (în 1650), 232-3 (6).
 Stroiiești (sat), 54, 176, 206 (2), 237-8 (11), 239-40 (13), 244, 258 u. (22), 261, 273-4 (3), 288-9 (17). (tîrg), 400.
 Studina (sat), 175.
 Sturza (Ancuța), 98. (Constantin Vistierul), 60, 106. (Dumitrachi) 250 (19). (Gheorghe), 117, 254-5, 257. (Ileana), 61. (Ilie), 101. (Cămi-

- narul Ioan), 289 (18). (Ioan), 101, 107. (Ioniță), 107. (Mihaï-Vodă), ... (Mihalachi), 101. (Paraschiva), 101. (Sandu Vistierul), 100, 114, 243, 399. (Smaragda), 101. (Solomon), 105. (Ștefan), 113. (Vornicul), 264 (23).
- Subraneț** (căpitanul de), 18.
- Suceava**, 54, 60, 123, 233 (6), 245 (17), 269. (popa Iacob), 62. (mazilii de), 137. (Chira de), 131, (4).
- Suceava** (Ținutul), 121, 126, 130, 136, 138
- Sucevița** (mănăstire), 242.
- Sulgeri**: (Panaioți), 357.
- Surani** (sat), 156. (Dealul —lor), 174.
- Surpați, Surupați** (localitate), 144-5, 174.
- Suțu** (Alexandru Nicolae-Vodă), 57, 92, 164 u., 169-70 (2), 182-3, 192.
- Suțu** (Mihaï Constantin, Domn al Moldovei), 264 (23), 293 (23), 366, 391 u., 400.
- Suțu** (Costachi), 161-3 (4-5).
- Suțu** (Eufrosina), 173, 186 u.
- Suțu** (Iorgachi), 164 (7).
- Suțu** (Nicolachi), 92.
- Suvarov** (generalul), 55.

Ș

- Șândranul** (familie), 387, 389.
- Șărăliu** (localitate), 366.
- Șărbăuți** (sat), 3-8-9.
- Șătoaia** (Șitoaia), 150, 174.
- Șătrari**: **Dumitru** (în Moldova, la 1760), 118. **Iani** (în Moldova, la 1760), 98.
- Șendre** (Jicnicerul), 104.
- Șendreni** (sat), 233-4 (7).
- Șendriceni**, 231 (3).
- Șeptilici** (Gheorghe, Logofăt), 235 (9).
- Șerbănești** (pe Otăsău), 176.
- Șilișău** (sat), 236.
- Șincai** (Gheorghe, scriitor), 79-8).
- Ștefan** (Dumitrașcu, Logofătul), 205.
- Ștefănești**, 114, 124. (căpitanul de), 19.
- Știrbei** (Pană), 90-1.
- Știubeieni**, 282 (20).
- Ștubăneasa** (sat), 377.

T

Tabără (căpitanul de), 19. (Ștefan, Vornic de Poartă), 246-7, 249, 262-3 (22), (fiii), 247-8 (19).

Tăbuță (Angheluță), 97. (Nicolae), 98.

Talpă (Andreiaș), 206 (2), 208 (5), 231 (2). (Ionașcu), 236. (hotarnicul), 208 (5)

Talpă (Poienile-lui —), 295 (26)

Tănase (Vasile, Jicnicer), 102.

Tândălești, 146-7, 174.

Târnauca (sat), 388.

Tasegichioi, 92.

Tatar, 54. (Sultan al Bugeacului, 1760), 110, 138. (mîrzaci), 133. (cuzari: Cara-All), 90-2. (capucehaie la), 124.

Tăutul (Apostol), 322. (Gavril), 83. (Ioan Păharnicul), 313 (3). (Logofătul), 83, 235 (9).

Tecuci, 34, 55. (odaia beilicului), 137.

Tecuci (Ținutul), 104, 121, 123, 125-6, 130-1, 133, 139. (Vel Căpitan de), 15, 17, 38, 123. (isprăvnicia de), 34.

Teleajen (vale), 369 u.

Teleky (contele Samuil), 82.

Teleorman-Vlașca (vama de), 177.

Telești (sat), 153, 174.

Temerleni (sat), 356-7.

Teodoru (Dumitrachi), 334-5.

Teodosie (Pitarul), 384 u.

Terzibașa (în Moldova, la 1760), 137.

Thugut (Internunțiu), 269 și n. 1, 270 (1).

Tirgoviște (tipografia din), 366.

Tirgu-Frumos, 12.

Tirnova, 373 (5).

Tismauș (mănăstire), 182.

Titoiu (sat), 176.

Titov (ambasador rusesc la Constantinopol), 311 (2).

Tomîța (Stolnicul Grigore), 382.

Tomșani (sat), 176.

«Topardina» (vamă), 178.

Trăistenii (sat), 112.

Trotuș (rîu), 6, 27.

Trotuș (tîrg), 12. (Vel Căpitan de), 17, 40.

Tufescu (Armășoia), 108.

Turbații (sat), 145, 174.

«Turchia», 373 (5).

Turci și Turcia, 11 u., 153 u., 93, 190. (—ești), 176. **Vizirî** (1788), 55-6. **Capugiî**, 56, 90-2. **Ceauși**, 87, 138. (anume: Feizulă-Efendi), 105, 124. (**Hagi-Cilebon**), 138. (**Tunuzlû-oglu**), 138.

Turcu (familia), 62.

Tureatca (sat), 282.

Turnagi-bașa (1760), 90-1.

Turnurèle (sat în Gorj), 346-7.

Turtucaia, 92.

Tutova (Ținut), 106, 121, 125-6, 130-1.

Tuzăra (tîrg), 400.

Ț

Țăpeni (sat), 357.

Țara-Românească (Mitropolia și Mitropoliți), 90-1, 182. V. și Mitropoliți. (Spătari. 1765), 90-1.

Țifești (sat), 27.

Țiganî, 24, 52, 277-8 (6), 283 (11), 301 (33), 317 (5). (—ce fugare), 279 (8), 400.

Țigară (Aga), 308 u.

Țintă (familie), 392.

Ținteni (=Herța), 392.

Ținteni (sat), 289 (18).

Țințăreni (sat), 175.

Țuțora-Veche, 44.

U

Ulmetul (sat), 176

Ungureni, 136, 138, 331, 348. (în Moldova), 135. (preoți), 360.

Untărescu (familie), 371.

Unturești (sat), 374 (6).

Urłanihi (?) (sat), 356.

Ursachi (Safta), 98

Ursoaia (sat), 176.

Ursuleț (Comis), 104. (Maria), 120.

Urșii (sat), 176.

Urziceni (vama), 177.

Ușeri: Vasilachi (în Moldova la 1760), 110, 122-3.

Ușurei (sat), 176.

V

- Văcărescu (Nicolae), 3, 4.
 Văivar (rîu), 370.
 Valea-Mare (sat), 176
 Valea-Rea (sat), 371, 376
 Valeni (Gorj), 155, 174, 176
 Valeni (Romanați) 174.
 Văleni-de-Munte (vama), 177. (Logofătul Filip), 372 (2). (preotul Preda David), 377.
 Vărbilău (rîu), 370.
 Văruleni (sat), 176.
 Vascăuți (Soroca), 263 u. (23).
 Vascuschi (de Vascăuți ; Dinga), 209
 Vasilați (sat). 176.
 Vasilcău (căpitanul de), 18.
 Vasile-Vodă Lupu, 87, 207-8 (4-5), 231 u., 245 (17).
 Vasiliu (familie). 62.
 Vasluiu, 122, 124, 126. (mortasipia), 34 (căpitanul de menzil), 18.
 Vasluiu (Ținutul), 44 107-8, 130-4, 139.
 Vătășelu (localitate), 343-4, 349.
 Vatațe (Medelnicerul Costachi), 104.
 Vătești, 156, 174, 341.
 Velișcu (Dimitrie, condicar), 393, 395, 402.
 Verdea (localitate), 175.
 Via (la: sat), 176.
 Vidali (Păharnicul), 98.
 Vidin, 189, 194. (Pașa de, în 1821), 189. (capuchehaiaua de), 161 (3), 163 (5). (untul de), 169 u. (1 u.). (zahereaua de), 159 u.
 Viena, 54, 57, 269, 270 (1). (chenaruri de), 49.
 Vierșeni (sat), 174.
 Vierșani (localitate), 144.
 Vișoara (sat), 174.
 Vîjnița, 242.
 Vilcea (ispravnic, în 1818), 165 (1).
 Vilară (Alexandru), 188, 191-2.
 Vinetei (plaiul), 342.
 Virful-Cîmpului, 400.
 Virnav (Constantin), 114. (Dumitrachi), 134. (Nicolae), 100. (Sanda și Toader), 117, 132.
 Virnav (Stolnicul Toader), 357.
 Virtejeni (căpitanul de), 18.
 Vistierii : Alexandru (al treilea —, în Moldova, la 1760), 108. Anas-

tase (în Craiova, c. 1817). 182. Chiriazî (în Moldova, 1760). 101, 103-4, 106-7. 112, 115, 118, 125 6, 129, 133. Ioniță (—al treilea, în Moldova, la 1760), 119. Stati (al doilea —, în Țara-Românească, la 1765), 90-2. (Ștefan ot — ie, 1743), 265.

Vlad (Ioan, răzeș), 246 u.

Vlădeni (sat), 281-3 (10). 286 (13). 292 (22), 299 (31), 300 (32), 325 (12).

Vlădești (sat), 176.

Vlădimir (sat oltean), 146, 174.

Voestegii (sat), 156.

Vogoridi (Ștefan, Caimacam), 382-3.

Voineasa (hotar), 341-2, 351.

Volăvneț (căpitanul de), 18.

Volcinschi (Gligorașcu), 244-5 (16), 258 u., 261, 262-3 (22), 381. (Ștefan). 237-8 (14). (Vasile și soția Catrina), 240-1 (14), 253 u.

Vornici: Andronachi (în Moldova, la 1760; și sora, Tudosca), 112, 130. (la gospojda: Apostol), 135.

Vornici de Poartă (Bută, Vasile Gilcă, Savin), 357-8.

Vrancea, 40. (Vornici și —ie de), 15, 40.

Vrinceanu (familia), 62. (Gostea), 245 (27).

Z

Zaharianò (polcovnicul Dimitrie), 182.

Zahorenii (sat), 100 n. 1.

Zăicoaia (vale), 201.

Zamfir (Manole, căpitan), 390.

Zărănești, 176.

Zăstavna, 245 (17).

Zastavețchi (Iurașcu), 209.

Zăvoieni (sat), 176. -

Zbierestii, 205.

Zgâbila (sat), 176.

Zoița („fata Domniței“, în Moldova, c. 1760), 120.

Zorilești, 150, 174.

Zosin (Slugerul), 14.

Zvorca (sat), 176.

A D A U S
LA TABLA NUMELOR ¹.

A.

Armenî : Ovanes și Hagi-Bogos Apiczadè, 395 u.
Athos (logofăt de moșii de la), 366.
Arlari (sat), 356.
Aslan (Tudorachi Stolnicul), 382-3.

B.

Bălțile (tîrg basarabean), 385.
Bărucești (sat), 376.
Bătrîni (sat), 362, 365.
Becești (sat), 387 u.
Berevoiești (sat), 357.
Bilciurescu (?) (Gheorghe), 371.
Birlad (preotul Vasilachi), 357.
Bojorantul (Ioan), 356.
Bradină (localitate), 388.
Brahă (Constantin și Teodor), 387 u.
Brăiescul (Gavril), 357. (altul), 388.
Brăvești (sat), 377.
Breaza (Prahova), 359 u.
Buburuți (sat), 355 u.
București, 359, 362. (mahalaua Olteni), 362. (biserica Colții), 364.
Buda (sat), 388. .
Buhuș (Nicolae), 53.
Buzău, 366.

¹ Din ultimele coli adause.

C.

- Callimachi** (Alexandru-Vodă), 401.
Cantacuzino (Logofătul Ioan, 1794), 392.
Cantacuzino (Iordachi și Toma), 361.
Cantemir (Constantin-Vodă), 355 u.
Cărlomănești (sat), 356
Catargiu (Postelnicul), 357.
Ceraș (sat), 364-5.
Cerășanu (Barbu și Zamfira), 364-5. (Dumitrașcu), 363.
Cernăuți (staroști): Gheorghică Sulgerul, 381. Cracalie, 335. Ilie, 390
Cheșco (Stolnicul Ioan), 400.
Chigheciu (și Codrul), 355.
Chișinău, 400.
Ciobănești (sat), 370.
Cirjari (sat), 376.
Comiși (Darie), 353.
Constantinopol, 362, 397. (Patriarh și sobor), 397.
Contăș (Stolnicul), 357.
Costachi (Vel Logofăt), 386.
Costachi (Gavriliță Vornicul), 355, 357.
Costin (Miron). V. Hotin (pircălabi de).
Craiova (negustori), 373 (5).
Crasna (schit), 375 u. (8).
Crucile (sat), 371.
Culiceni (sat), 388.
Cură-Ceșmă (biserica Sf. Dumitru), 397 u. (biserica Sf. Ioan), 391 u.
Cușnicov (Sirghie Sirghievici, senator), 384 u.

D.

- Dediul** (Medelnicerul), 357.
Doftăneț (sat), 376.
Dorohoiu, 396, 400. (vatra târgului), 394.
Drace (Alexandru și Constantin), 385.
Dubău (Tudose), 357.
Dubrănești (sat), 371.

E.

- Elan** (rîu), 357.
Evrei, 394-5.

F.

- Fedeleşcioiu** (mănăstire; și egumenii Pavel și Pangratie), 366.
Focșani, 396, 398.
Folticeni, 400.
Frigeni (sat) 355-6.
Fundeni (sat) 371, 374 (6).
Fundoaia (poiană), 390.

G.

- Gheorghiu** (Vasile), 369 u.
Ghica (Iordachi Logofătul), 392, 399.
Ghica (Scarlat beizadea), 360.
Glodeni (sat), 356.
Glodu (localitate), 374 (6).
Golești (sat), 366.
Grămătică (Grigore), 366.
Greci (negustori), 376.
Grumăzoaia (sat), 355, 357.
Guzari (sat), 356.

H.

- Hatmani** : Balica, 353.
Herța, 391 u. (biserica Sf. Gheorghe), 391 u. (școala), 399. (ispravnic), 392-3. (protopopul Gheorghe Prian), 392. (breașla ciubotarilor)-392-3, 399.
-

TABLA LUCRURILOR.

A.

Abageri, 12, 23.
Abagi, 373 (5).
Abanos, 280.
Acaftist, 217.
Acioaie, 74.
Adeti, 257, 289 (17).
Agabanie, 317 (5).
Agalari, 55.
Ageasca (pecetea), 24.
Aghezmătar, 322.
Ajutorință (și răsuri de), 16,
21, 24-5, 28, 30-9, 41, 102, 130,
132-4. (table de), 135.
Alalceași, 126.
Alăm, 16. (iarlic de), 138.
Albi, 11, 44.
Albine, 93.
Aleși (de sat), 349, 351.
Alijveriș, 4.
Amanet, 180, 224, 284 (12).
Amnari (de lemne). 305 (38).

Anaforale. 42. (iscălite, pecet-
luite), 36. (de moșie), 32.
Analoghie, 171-2.
Angari, 171.
Anterie, 47, 60. (de citarie), 45.
Aprozi, 14, 224. (Ceașul), 33,
89. (ispravnicul), 32-3, 224 (vă-
taful), 21, 32-3, 62.
Argint, 282, 283 (10).
Arini, 388.
Armășei, 29-30.
Armași, 8-9, 30, 41-2. (isprav-
nic), 29-30.
Arvună, 332 (15).
Astari, 60.
Așternut, 49, 315-7 322. (de
odaie), 325 (12).
Atlas, 51, 60.
Avaet, 3. V. și havaet.
A zecea, 207-8 (4-5).

B.

Băcălie, 44.
Băcani, 320, 376, 392.
Bagdadie, 312.
Bairamlı, 138.
Balerci, 300 (37), 327.
Bălți de pește, 214.

Bani, 21 (venitul—iei Mari), 22,
Bani (monetă), 394. (mănușii).
51. (noi), 8.
Bărălace (de călărași menzil-
gi), 25.
Băcani, 18.

Bărbieri. 23.
Basmă, 46. (de mătasă), 46.
Başbuluchaşi, 17. (din Curte),
 19, 39. (hatmăneşti), 49.
Başcapiolanii, 391, 396.
Başcihodari, 39.
Baştină, 264 (23).
Becci, 128.
Beceri, 36.
Beltea, 326.
Beşahale, 278 (7).
Beşlegi, 105, 108, 110, 112-3,
 115.
Beşlii, 90-1.
Beţe (pedeapsa cu), 261 u.
Bezmen, 11, 246.
Biniş, 45, 47.
Bir, 20, 24, 93, 118. (în Bucovina pe venitul moşiilor), 273-4 (3). (scutirea de), 23. (vînzare pentru), 65.
Birneţe, 97 n. 1, 315.
Birnici (ţerani), 26-7.
Biserică (cărţi de), 232-3 (10).
Blănarii, 331.
Blane (de lemn), 44.
Blăstăm (carte de, arhierescă), 266, 338.
Bob, 5.
Bogasie, 44.
Bogasierii, 12, 30-1.

Bohcele. 48-9.
Bohcealcuiri, 315, 317 (6), 321 (9).
Bohur, 48-9.
Boi, 6, 8, 17, 27-8, 38, 43, 98 n. 2, 167, 240 (13), 296 (27), 325, 331.
Boieri (lista întreagă a —lor din Moldova), 13 u.
Bold, 60.
Bolniţă, 222, 330.
Bordeie, 201.
Bouri (de hotar), 388.
Bouri (de circiumă), 30.
Brişcă, 288 (16).
Briie, 45, 77 n. 1.
Brudină, 6, 10, 43.
Bucată (de hotar), 231 (3).
Bucătarii domneşti, 128.
Buci, 328
Buciucaşi, 16.
Buhaî (gonitorii, mînzaţi), 98 n. 2, 331.
Buiurdismă, 189.
Bulibaşi, 19.
Bumbi (de prins), 60.
Butci, 321, (9).
Baţi. 6, 12, 370, 376. (lemn de), 22.
Butelci, 325 (13), 326.
Butnari, 336 (17).

C.

Camco, 60, 324 (12).
Cadă, căzi, 327.
Cafea, 110, 319 (9), 327.
Cafegiu (Vel), 36.
Cafenea, 36.
Caftane, 21, 135.
Caî. 4 u. 6 17, 28, 38, 275 6, 277 (5) 313 (2), 320, 325, 336 (17), 337. (vite de), 296 (27), 319 (9),

369. (de menzil), 19. (de călărie).
 110. (slobozi), 103. (turceşti), 132,
Caice, 105
Calem, 58.
Călăraşi, 88, 133 (vătăfi de), 25. (menzilgii). 18-9, 25. (serdă-reşti), 25. (de Ţarigrad), 105.
Căldării, 17, 343, 348. (de zolit), 327.

Căldărimgii, 85.
 Calfă (=șef), 19-20.
 Călțuni, 348.
 Călugărițe, 117.
 Camănă, 3, 6.
 Cămănarî (Vel, venitul), 23-4.
 Cămară, 325 u. (13). (gospod), 25, 400. (vâtaf de), 128.
 Cămărași (Vel; venitul), 24-5. (al doilea; venit), 34, 39. (de izvoade), 39, 119, 128.
 Cămări, 110.
 Cămăși, 47, 97 n. 1. (bărbătești), 315-6, 317 (6). (femeiești), 317 (6). (de batistă și olandă), 316. (de linot), 119.
 Canapele, 317.
 Candel (zahăr), 373 n. 1.
 Candele, 218-9, 314 (4), 316.
 Candidați (de învățători), 365
 Canonarși, 127.
 Cantare, 12, 171.
 Capace, 326.
 Capan 167. (=zahereă). 17.
 Căpestre, 336 (17).
 Capioldași, 273 (2).
 Căpitani, 356-7. (de baltag ai Agiei), 16. (de cîmp ai Hătmăniei), 16. (de Curte, anume), 16. (de lefecii, dărăbani), 14. (de tîrguri), (olteni), 143.
 Capot, oate, 49.
 Capre, 4, 23, 28, 167, 172, 369.
 Capuchehaiele, 105.
 Cărămidă, 20, 48, 280, 312, 334.
 Cărămîdarî (vâtafi de), 19.
 Carantină, 373 (5).
 Carătași, 127, 129. (gospod), 133.
 Cărăuși, 7. (vâtaf de), 23, 27-8.
 Cărăușie, 9, 34. (poclon de), 26.
 Carboave, 336 (17), 337.
 Care, 6, 28, 43, 280. (mocănești), 25-7, 54, 103. (de oaste), 56 (dajde de la), 44.

Cărnuri, 395.
 Cărtace, 56.
 Carte: de judecată, jalobă, hotărît, 42. de milă, 33.
 Cărticică (de însemnat), 320.
 Cărțulis (de dare), 5. (de trecere), 26. (de vamă), 30.
 Căruțe, 5, 6, 25-6, 110, 274 (4).
 Casă (de frunte), 38. (-a mare; odaie de primire), 327.
 Castron, 326.
 Catane, 53, 56.
 Catarge, 11.
 Cațaveice, 324 (12), 360.
 Cățui, 322.
 Ceară, 12, 34 (10), 335.
 Ceasornicari, 228.
 Ceasornice, 119, 135, 138, 279 (8), 280.
 Ceauși, 118. (în Moldova), 114, 127, 355. (mic), 128.
 Cercei, 48, 60, 316.
 Circuit 337.
 Ceșcuțe (de cafeă), 326.
 Ceteti, 323 (10).
 Chenaruri, 49
 Cherestea, 5, 6, 11, 110, 131, 133-4, 280. (condicari de), 35.
 Chervasara (a vămii), 400.
 Chesăluțe, 325 (13).
 Chezași, 173, 190 u., 193-4.
 Chezășie, 7, 187-9.
 Chiragii, 7. (vâtaf de), 23, 25, 28.
 Chirie, 171. (de care), 7. (pentru transport), 282.
 Ciacșiri 45, 47.
 Cift, 11.
 Cinepă, 44, 325 (12).
 Cintar, 337.
 Cîntăreți (domnești), 127, 135
 Ciobani, 334.
 Ciohodari, 113-4, 128-9, 137.

- Glorbă (lingură de), 315-6, 318
 (6), 324 (12), 326.
 Circume, 6, 10, 13, 20, 24, 27,
 30, 44, 59, 400
 Cirlanî 103-1, 348.
 Cirmă 11.
 Cişmea, 330
 Cit, 323 (10), 327.
 Citarie, 45.
 Ciubere, 327.
 Ciubotari, 23, 392-3, 399.
 Cinbote, 135, 258 (22). (= a-
 mendă), 252 (20), 261.
 Ciubucciî (Vel), 37.
 Cinbuce, 44.
 Cinhă, 201 n. 1.
 Ciumă, 279 (8).
 Ciumaşi, 135.
 Ciur, 337.
 Cizmaşi, 148.
 Clăcaşi, 369.
 Clopotniţe, 222
 Gluceri (Vel; venitul), 29. (al
 doilea), 41.
 Coasă (şi cosăi), 337.
 Cochii-vechi, 16.
 Cocie, 110.
 Cofe 5
 Cojoace, 97 n. 1.
 Cojocari, 23.
 Colac (amendă), 7, 8 (a da), 51.
 Colanuri, 60.
 Colivă, 216.
 Comişi (Mari; venitul), 43-4.
 (al doilea; venitul), 34. (al trei-
 lea), 37.
 Condeiu de plumb, 320
 Condicari, 32, 35, 395, 395, 402.
 (de cărţi), 35. (de Divan), 42. (de
 left), 128.
 Contăş (de samur), 138.
 Copii de casă (şi fete de —),
 33, 84, 135. (vătafi de), 33. (is-
 pravnicî de), 33
 Corăbii, 26, 274 (4)
 Coreţ (măsură de grine), 282.
 Coşciuge, 45.
 Coşer, e, 297 (27), 330
 Coşteiu, 154.
 Cot (de moşie), 13, 297 (27).
 Cotărit, 12-3.
 Coteţ (sare de), 12, 21.
 Covăţele, 327.
 Coveţi (de pîne), 327.
 Covor, oare, 315, 317-8 (5-6),
 320 (12).
 Covoraş, 319 (9)
 Cramă, 316.
 Credinceri, 36.
 Crevat, 312.
 Crisnic, 337.
 Croitori, 90-1.
 Crucî, 322, 323 (10).
 Cruciţe 322.
 Cubuea (domnească), 134, 137.
 Cuişoare. 373 n. 1.
 Cuiungii (starostele de), 24. .
 Cultnc. e. 20, 24, 325 (12).
 Cuniţa leşească şi armenească
 16.
 Cununii, 51-2, 291 (20).
 Cupari, 89. (Vel; venitul), 30.
 Curături, 371.
 Curvii, 50.
 Cuşmă, 37 n. 1.
 Cutii (de argint), 321 (10). (de
 bani), 221.
 Cutremur, 92.
 Cuţitase, 320.
 Cuţite, 315-6, 326.

D.

Dăjdi (de mazili și ruptași), 21.
 Dărăbanî, 14, 29 (căpitanî de),
 31.
 Dascăli, 342-3, 349, 351 (călu-
 gări la Doamna), 128. (de sat),
 360.
 Delnițe, 64, 341, 344-7, 350.
 Departamentul de străini, 173,
 264 (23).
 Departamentul de Patru, 179 u.
 Desăgarî, 13.
 Desetină, 16, 21.
 Diaconî, 143, 145-7, 149-52, 341-
 344, 346-8, 370 u. 372 (2), 374
 (6), 377. (gospod), 127.
 Diată (de cleric), 375 u. (8).
 Dieci, 102, 117, 364-5. (de Vis-
 tierie, anume), 14 u.
 Dichei, 219.

Dijmă, 33.
 Dimerlii, 282.
 Direse, 206 (2), 208 (5).
 Divan (dieci de), 42.
 Divictari, 39. (venitul lor), 36.
 Dodecarî, 46-7.
 Doftorii, 280, 281 (9), 329 (14).
 Dogari, 346, 349.
 Dohot, 394.
 Dolie, 349-50.
 Drăganî (căpitanî de), 19.
 Draniță, 5.
 Drap de dames, 49.
 Drugi, 26.
 Dughengii 24.
 Dugheni, 10, 38. (mișcătoare),
 392, 399.
 Dulapi 11, 26.
 Dulapuri, 84, 328.

E.

Elci, 269.

F.

Făclii, 46, 400.
 Făină, 5, 26.
 Falon, 323 (10-1).
 Fanaragii, 24.
 Farfuri de masă, 325-6 (13).
 Farfurioare 315-6, 317 (6), 324
 (12), 326.
 Fasole, 6.
 Felegene, 315-6.
 Felinare, 20.
 Ferdeie, 311 (2).
 Fermeaă, ele, 49.
 Fes, urî, 45.

Fețe de masă, 315 6. (de pe-
 rină), 49, 315, 317 (6). (de pistol),
 323 (10).
 Fideă, 280.
 Figuri 327.
 Fini, 355
 Fin, 5, 28, 110, 114, 122-3.
 126, 130, 207 (4), 237 (12), 273 (3),
 288 (16), 320, 330, 335.
 Finaragii, 24.
 Finare, 20, 24.
 Finaț, 207 (4), 233 (6), 289 (17),
 Fier (drug de), 11 (sfărîmat), 12.

Fir, 60.
 Floare (de diamant), 316. (de tîrg), 322.
 Foarfece, 320.
 Fofeze, 327.
 Frățește (a stăpîni - o moșie), 257.
 Frăție, 353. (parte de), 343.
 Frigări, 327. (de cafea) 327, 337.

Fringhie, 336 (17).
 Fuliî 48.
 Fumărit, 177.
 Funiî, 44. (de moșie), 355, 357, 367.
 Furculițe, 315-6, 326.
 Furțișag, 50-1.
 Fustași de Divan, 128.
 Fuste, 49.

G.

Galbenî, 32, 58-9, 295 (25), 304 (36), 312, 313-4 (3), 331, 336 (17). (olandesi), 284 (12), 322.
 Garafe, 325 (13).
 Gărdurari, 504.
 Gărdurărit, 50.
 Garduri, 50 u., 83.
 Gavanoase, 325 (13), 326.
 Gazde de hoți, 8-9.
 Geantă de poștă, 295 (25).
 Gevarele (cevrle; la iconos-tase), 315, 322.
 Gheranii, 74.
 Giambași, 144.
 Giar, gias, 48-9.
 Girahî, 128.
 Giubele, 60. (desblănite și im-blănite), 47.

Gloabe, 8 9, 44, 233 (7).
 Globi (a), 50.
 Gonitori (și —oare), 296 (27), 325, 331.
 Goștină, 16, 21, 93.
 Grădinari, 333. (domnești), 128.
 Grajduri, 330.
 Grămăticî (Vel, venitul lor), 25. (al doilea; venitul lor), 34.
 Grămăticî, 3, 37, 103, 127, 129.
 Gratiî (de fript carne), 337.
 Grăunțe, 11.
 Grindei, 305 (38).
 Grinzî, 26.
 Griû, 5, 11, 100 n. 1, 110, 123, 327. (clăi de), 240 (13).
 Gropi (sparte), 50.
 Gros (= temniță), 9, 24.

H.

Haine, 38.
 Hamuri, 325
 Hambare 100 n 1.
 Harabagiî, 59.
 Haraciû (vechilul —ului), 122.
 Hareciû, 163 u (23).
 Hătmănie (venitul ei). 20.

Havaeturi, 28, 99, 113 6, 118, 120, 167, 180. (ale boierilor), 20-1, 28. (ale caftanului), 21.
 Havaleă, 135.
 Helalie (stofă), 317 (6).
 Heleșteie, 208 (5), 214.
 Heriie, 205.

Hirtie, 127. (conțuri de), 337
 Horbote, 49.
 Horilcă, 6, 12, 114. (de pine).
 17. (bute de), 5.
 Hotărit (carte gospod de), 31.
 Hotarnice (hotărituri), 31, 258
 (22), 259, 290 (18), 291 (21).

Hotarnici, 31, 300 (32).
 Hotnogi, 356.
 Hoții, 51.
 Hrisoave 29. (de întăritură).
 31. (de milă), 32. (de moșie), 32.
 (scrisul lor). 42.

I.

Iamacî, 133.
 Iarmaroace, 44. (în Moldova,
 anume), 12.
 Iatacuri, 328.
 Iazagii, 110.
 Ibrice, 315, 317 (5), 325 (12).
 Ibricèle, 319 (9), 326.
 Ibrictari, 37.
 Ibrine (brije), 117.
 Iciohodari, 14. (venitul lor), 35.
 Icioglanî, 127.
 Icoane, 314 (4), 316, 317 (6).
 (poale de), 322.
 Iconițe, 323 (10).
 Iepe, 343, 348.
 Iezere, 214.
 Iezi, 103 u. 1.
 Ii, 343.
 Îmblători (și vâtaful de). 18-9,
 113, 124.

Iminei, 372 (2)
 Împietrit (de moșie), 371.
 Împlinitori (oamenii gospod)
 258 (22).
 In, 44, 324 (12).
 Inamuri (domnești). 160 (2),
 163 (6).
 Închizășluire, 227.
 Inele, 48-9, 314 (4), 316, 322.
 Ingineri, 295 (26).
 Intacuri, 317 (5).
 Întreială, 30, 32.
 Ispravnicî-ie, 7 u, 9, 30, 34,
 51. (Vel—de Curte, venitul lor),
 30. (rășurile lor) 38. (carte de-
 ie), 33.
 Ișlice, 45.
 Incuri, 84.
 Iuzbași, 127, 355-6.
 Izmene, 97 n. 1, 317 (6).

J.

Jacași (sate de), 9.
 Jalobă (carte de, legată, daj-
 nică), 32.
 Jicniceri (Vel; venitul lor), 29.
 (aî doilea), 41.
 Jilțuri, 327.
 Jirebiî, 236, 256.
 Judecătoria (baniî-ei), 99, 101 u.

Juncanî, 282.
 Junince (gonitoare) 343.
 Jupănese sărace, 22.
 Jurămint pentru hotare, 260,
 388. (de mărturie), 20. (-urile oa-
 menilor), 273 (3).
 Jurători 205, 235 (9), 260.

L

Lacăte, 337.
Lădițe, 321 (9), 328
Lăicere, 328.
Lanțuri (de aur), 49
Lănțuțe, 60.
Lăzi, 323 (11).
Lazuri (de fin), 376.
Lefecii, 14. (Vel Căpitanii de),
 21, 30, 33.
Legume, 5
Lei, 356-7, 363-4, 379, 372-4,
 385, 396 u. (bătuși), 206, 232 (5),
 245 (17). (noi), 7. (vechi), 240 (14).
Leice, 337.
Lemne, 5, 28, (de foc), 11. (de
 roși), 305 (38). (izvod de), 280
Levenți, 104, 108, 114, 130-2
Lighene, 315, 317 (5), 325 (12).

Lină (casă de), 44.
Linguri, 315-6, 326.
Lingurițe, 316, 317 (6). (de
 dulceață), 315.
Linte, 5.
Lipscani, 12. (-ănie; carăcu), 12
Litiți, 218.
Livade, 350.
Livezi (de pruni), 370.
Logofeți, 139. (Marți; venitul
 lor în Moldova), 16-7 (ați doilea),
 42. (venitul lor), 31. (ați treilea),
 42. (venitul lor), 32. (de.Cămara
 gospod), 123. (de taină), 39. (ați
 Străinelor Pricini), 186 u.
Luminări, 24, 218. 395.
Luntri (export de), 44.
Lungoare, 280.

M

Macaturii, 327.
Magazale, 11.
Magazieri, 171, 193
Magazii, 170-1, 187-8, 194.
Măhălale, 394.
Mahalagii (izvod de), 20.
Măiaș (-ege), 201 și n. 1.
Mălaiu, 5, 11, 26.
Mănăstiri (milă la în Mol-
dova), 94.
Mantale, 97 n. 1
Mantiți, 323 (10).
Mărgăritare, 316. (șiraguri de),
 59.
Mătănuțe (de chihlimbar), 319
 (9).
Mataragii, 127.
Mătăsărie, 49.
Matracuri, 26.

Mazere, 5.
Mazili, 20-1, 27, 135-7. 256, 258
 (22), 262-3 (22), 319 (8).
Medelnicerii, 41.
Medici, 222 280-1 (9). (de Curte
 în Moldova. la 1760), 137. V. și
 Iași (medici).
Megiași, 64.
Mehțupari, 105.
Mehțupuri, 133.
Mejdine, 201, n. 1
Melez 317 (5-6).
Menzil, 92, 124. 128, 136. (Că-
 pitani de), 17, 19, 103, 105.
Menzil (-haneă), 160 (2) 163
 (6).
Menzil (-imam), 164 (7).
Mere și meri, 44, 344, 372 (3).
Merinos (scurteică de), 49.

Merticuri de munte, 341.
 Merțe, 109-10, 302 (35).
 Mese (=fețe de), 49, 278 (7),
 317 (6), 327-8.
 Mese (de pomană), 221.
 Mezat, 323 (11). (de moșii),
 219. (Sultan—), 396-7. V. și Sul-
 tan-mezat
 Mief, 4.
 Miere, 167, 170.
 Miglă (de sare), 12, 22.
 Mindire, 328.
 Minzați (și—te), 4, 98 n. 2,
 296 (27), 325, 341, 343, 350.
 Minzi, 343.
 Miori, 103 n. 1.
 Morari, 336 (17).
 Mori, 232 (5), 237-8 (11), 243,

246, 257, 263 u. (23), 264, 277
 (6), 305 (38) 316, 338-9, 385, 390,
 Mortasapie, 3, 4 u., 9 u., 12,
 16, 396, 398, 400.
 Moșii părăsite, 256.
 Moșănași, 387.
 Moșneni, 372 (3), 374 (6).
 Mucaeseă, 6, 26.
 Mucareriu (răsura—iului), 21,
 25, 28, 32-6, 38-41.
 Mucări, 326.
 Mumbaiă, 6, 26-7.
 Mumbașiri, 118, 172-3, 187,
 191, 193, 294 (24).
 Murari, 390.
 Musafiri, 105. (turci), 103.
 Mușamă (pungă de), 48.

N.

Nâlbanbași, 129.
 Navlon, 105.
 Neferi, 114.
 Negustori străini (staroste de),
 23.
 Nemesnici, 282.
 Nisip, 280. (cară de). 135.

O.

Obrație, 372 (3).
 Obrejie (obrije), 345.
 Ocină, 64, 205, 206-7 (3-4), 348.
 (— a casei), 343.
 Ocne, 400-1.
 Odaie de vite, 271.
 Odgoane, 389.
 Oghialuri, 3, 6, 328.
 Ogiac-ceauș, 133.
 Ogingioare, 320.
 Oglinzi, 317.

Oi, 4, 6, 23, 26-8, 43, 53 u., 58,
 103 n. 1, 321 (9), 330.
 Oierit, 93.
 Olari (vâtaf de), 19, 374 (6).
 Opinci 97 n. 1.
 Opreală (carte de), 238 (12).
 Orez, 274 (4).
 Orindă, 289 (17) 329 (15). (a
 vinde în), 219.
 Orindatori, 398.
 Orți, 349, 365. (stărostești), 27.

Orz, 5, 11, 26, 105, 133, 303
(36), 330.
Orzișor, 73.

Ostă, 344.
Ovăs, 60 n. 1, 303 (36), 330.

P

Păcură, 44.
Pădurari, 303 (35), 305 (38),
332 (16).
Paftale, 60.
Păhare, 325-6.
Păhărniceii (vătaf de), 42, 128,
186.
Păhărnici-Marii (venit), 22. (aî
doilea; venit), 34.
Pălării, 49.
Pambrici, 119.
Paminte, 209.
Panaghie (slujbă), 216.
Panahidă, 217.
Pantofi, 49.
Panțiri, 17, 19, 25, 28 (9).
Papuci, 45.
Paraclise, 217.
Paraclisierii, 217.
Paragrafie, 194.
Parale, 394-5.
Părpăr, pârpor (-i), 104 u. 155,
175, 182.
Pătură (de coperit), 343.
Păzitori, 29.
Pecete gospod, 126-7.
Pecetluite (-urii), 7, 36, 39.
(gospod), 21.
Pelerini (pèlerine), 49.
Pensie, 307.
Percal, 49.
Perdele (de biserică), 323 (10).
Peri, 372 (3).
Perii (de cal), 337.
Perini și perinuțe, 49, 316-7,
327. (de părete), 327.
Peșchire, 316. (de lînă), 315.

(de mînă), 317 (6).
Pește, 5, 12, 349, 395.
Piatră-vinătă, 373 n. 1.
Piepteni (de biham), 272.
Pietrari, 336 (17).
Pietre, 5. (de hotar), 31, 38
(de zidit), 20. (scumpe), 48-9, 60.
Pine, 23 (= grîu), 51, 207 (4),
273 (3), 395 (dimerlii de), 100 n. 1.
Pinze (pînzurii), 315, 327.
Piper, 337.
Pircălabi și pircălabie, 3, 5 u.,
9-10, 12, 27-8, 30-1, 34, 44, 371.
(-ie de car și căruță), 26-7.
(-i de sat), 51.
Pirleazuri, 50.
Pisărari (vătaf de), 19.
Pisari, 112.
Pitari (boierii), 100. (venitul
Marilor), 29. (aî doilea), 41. (gos-
pod), 128.
Pitărițe, 23.
Piușe de sumane, 316.
Piulițe (și piluge), 326.
Pivniceri, 42.
Pivnițe, 44, 83, 214, 375 (8).
sparte), 50.
Plăișoare, 342-3, 349-50.
Plapome, 49.
Ploscari, 350.
Pluguri, 297 (27), 351.
Plute, 44.
Poartă (Vornici de), 31. (ve-
nitul lor), 38.
Pocloane, 23, 24-5, 29-30, 32-3.
(pentru bir), 20.
Pocrovețe, 322.

Podgorii, 22, 27.
 Poduri (=cutia—ilor), 175, 177.
 Podvezi, 171.
 Pogonărit, 22-3. (de tutun), 28.
 Poias (de colan), 321 (10).
 Pojjiu, 38, 297 (27), 322.
 Polcovnici, 121, 128. (venitul lor), 39.
 Policandre, 218.
 Poloboace, 5-6, 12, 22, 27, 44, 327
 Pomete, 208 (5), 232 (5), 236, 321 (9).
 Popoare (de vii), 143 u., 175.
 Porci, 4, 8-9, 50, 93, 297 (27), 320, 337.
 Portărei, 29, 128.
 Portari (boieri), 3, 37. (Marî; venitul lor), 128. (aî doilea; venitul lor), 36.
 Porumb, 5, 11, 26, 282, 297 (27), 320, 330, 322 u. (16).
 Porușnici, 19. (venitul lor), 39.
 Poslăduitori (aî tablelor Vis-tieriei), 35.
 Poslușnici, 171, 400.
 Postav, je, 12, 44, 51.
 Postăvari, 12.
 Postelniceî, 14 u., 36.
 Postelnici (Marî; venitul lor),

20-1, 99, 129. (aî doilea; venitul lor), 31. (aî treilea), 119. (venitul lor), 35. -
 Poștă, 281 (9), 294 (24). (caî de), 160 (2).
 Potcăpari, 331.
 Potcoava, 129, 135, 337.
 Potronici, 99, 101-4, 106-9, 111, 113, 116, 121, 130, 165 (1), 178, 232 (5).
 Poveri, 6.
 Praguri, 305 (38).
 Praznice, 216-7.
 Predcă („predche“), 99, 102 u., 113-4.
 Prescurărie, 337.
 Prescuri, 335.
 Prinsoare (=contract), 342.
 Pripasuri, 7-9, 26-8, 38, 51.
 Prisăci, 395.
 Prisăcari, 299 (31), 332 (16), 334.
 Prosiman (?), 113.
 Prosoape, 49, 315-6, 317 (6).
 Prostiri, 315, 317.
 Pruni, 344, 344-6, 376.
 Pucioasă, 337.
 Puf, 49.
 Pușcași, 29.
 Putinele, 327.

R

Rachiū, 12, 372, 394. (de drojdii saū tescovină), 373 n. 1. (groapă de), 50.
 Răclușe (de aur), 60.
 Rafturi, 84.
 Rahtivani, 37.
 Raiă, 36.
 Răsol, 280.
 Răsurî, 33-5, 37, 39, 114, 132, 399.
 Ratoș, e, 316.

Răvaș (parale de), 171.
 Răzeși, 236 (6), 256 (20), 259-60, 239-90 (18). (de moșie), 374 (6).
 Răzoare, 342, 350.
 Răzorași, 374 (7).
 Renegați, 90-1.
 Ridicături, 39-41.
 Ris (blăni de), 49.
 Roate, 5, 337.
 Robi (gospod), 128.

Rochi, 49, 60.
Ruptași, 20, 27, 135-7, 319 (8).

Rupte (ale Vistieriei), 21, 135,
Rușfeturi, 180-1.

S

Săbieri, 407 (320).
Săcele, 337.
Săftian, 23.
Săhanuri, 326.
Săiuzbași, 129.
Salahori (turci), 129.
Salbe, 59.
Salhanele, 11.
Saltele, 49, 316, 325 (12), 327.
Samdangii, 37.
Sameși, 35.
Samuri, 137, 280, 281 (9), 324 (12). (coade de), 49. (—patcè), 138.
Sângeactari, 129.
Sapə, 343, 348.
Săpunari, 151.
Saraci, 122. (—bași), 127.
Sărăcuste, 345.
Sarai-bași, 42.
Sare, 11-2, 26. (de ocnă), 7. (drobi), 21-2, 43 (cară de), 4.
Sărindare, 47, 221-2, 343, 345, 376.
Satiri, 128. (—bași), 42.
Său, 170, 172.
Săvan, e, 112.
Scatulce, 526, 328.
Scaune, 278 (7), 305 (38), 327-8. (de gărdurărit), 50.
Schelă (a lega la), 26.
Scinduri (de brad și teiū), 11.
Scoațe, 328.
Scorțișoară, 373 n. 1.
Scrin, urî, 328.
Scule, 64.
Scumpie, 12.
Scurțeice, 49.

Scutelnici, 38-9, 104 u., 113 u., 116, 121, 134, 171.
Secară, 297 (27)
Seimeni, 18.
Serdărie, 26-7. (venitul ei), 31.
Sfeșnice, 219, 315, 318 (6), 326. (scaun de), 327.
Sfori (cu pecete gospod), 22-3.
Sineturi, 199. 290 (19), 295 (26), 299 (30).
Sinețele, 291 (21).
Singectari, 120.
Singiap, 138.
Sinii, 326
«Singe de nouă frați», 373 n. 1.
Sipete, 284 (12), 315-6, 318 (6), 324 (12).
Sită mistreață, 337.
Slujitori, 17, 19, 30-1, 35. (ro-și), 39.
Sofragerie, 328.
Sofragii, 37.
Solnițe, 315-6, 318 (6), 324 (12), 326.
Sorocoveți, 312 (2), 336-7 (16).
Sotnici, 19.
Sovoane, 51.
Spătari (ai doilea, venitul lor), 31. (ai treilea și ai patrulea), 127. (venitul lor), 35.
Speteze, 45.
Spițeri, 222. (—ie), 329 (14).
Stărostesc (ort, la Putna), 22.
V. și ortul.
Stărostie (de breaslă; carte de), 23.
Steaguri, 58.
Stecle (de băut apă), 325 (13).

Stegari (copii), 33.
 Stejie (de sare), 21, 43.
 Sticeri de brad, 26.
 Stihare, 323 (10).
 Stilpi, 208 (5). (de moşie), 245 (17).
 Stine, 29.
 Stoleri, 278 (7).
 Stolnici-Mari (venitul lor), 22-3. (aî doilea; venitul lor), 34. (de Curte), 37.
 Straie de nuntă, 59.
 Străjeri, 302 (34).
 Străji, 30-1. (de oaste), 55.
 Strijnici, 4.

Stuc, 312.
 Stuchet, 319 (9).
 Stupi, 233 (7), 281 (10), 299 (34), 320, 321 (10), 334, 335, 337, 343, 394-5.
 Sucmănari, 12, 23.
 Suiulgi, 118.
 Sulgeri, 101. (-Mari; venitul lor), 29. (aî doilea), 41.
 Sultan-mezat, 263 u. (23).
 Sumane, 337.
 Surgunire acasă, 261.
 Surle, 58.
 Surugii, 103, 107, 123.

Ş

Şal, 322. (stofă), 45.
 Şamalagea, 370.
 Şarampoi, 305 (38).
 Şătrari, 178. (Mari—; venitul lor), 29. (aî doilea), 41.
 Şcoli (de sat), 365.
 Şeice, 11.
 Şelari, 342.
 Şerbeccii, 37.
 Şervete, 49, 315-7.
 Şindilă, 5.

Şindili (a), 48.
 Şip, uri, 362.
 Şlicari, 23
 Şoimari, 357.
 Şpanganete, 55.
 Ştiubeie, 100 n. 1, 299 (31).
 Ştoftă (fir de fir), 49.
 Ştrimfi (de mătasă), 49. (de tiriplic), 49.
 Şură, 330.

T

Tabacheri, 60.
 Tabii, 58.
 Tablale, 315, 326
 Tablele Vistieriei, 16.
 Tacimuride masă, 324 u (12 u.).
 Taclit, uri, 47-9.
 Tacrir, uri, 189.
 Tahmin, uri, 280.
 Tahtale, 138.
 Tahtalic, uri, 11.

Taleri de argint, 245 (17). (noi), 178.
 Tălhari, 8-9, 30, 44, 358. (-ărie), 9.
 Tălpălar, 23
 Tălpi (lemne), 306 (38).
 Tămtie, 335, 400.
 Tărfălog, oage, 249.
 Tavale, 316, 318 (8). (la stupi), 335.

Tăvăluțe, 319 (9), 326.
Teas, urî, 324 (12).
Teasc, urî, 337.
Tecrir, urî, 188.
Teferici, 169 (1).
Tefticiu, teftir, urî, 113-4.
Telali, 293 (23).
Teletin, 23.
Temnic, e, 331.
Temnițe, 8, 29. (condicar de).
 128.
Tensuh, urî, 323 (10).
Teslari, 20. (calfe de), 19.
Teslimat, 192.
Teșcherele, 7, 187.
Tevnic, e, 100 n. 1. V. și tem-
 nic.
Tigăi, 326.
Tingiri, 315, 317 (5), 326.
Tirguri, 4 n., 43, 282, 337.
Tiriplic, 49.
Tobe, 58.

Toc, urî, 322.
Tocitoare, ori, 50, 370.
Topoare, 343, 348.
Traiste, 336 (17).
Trapeze, 216-7, 222, 322.
Treapăd, 9. (a merge cu), 30.
Trecătoare, ori, 12.
Trenchet, urî, 11.
Trimbaci, 103, 110, 123-6, 135.
 (leși), 128.
Troiță, e, 322.
Troscot, 73.
Trunchiuri de carne, 4, 13,
 20, 23-4.
Tufecibași, 114.
Tulpane, 45, 317 (6).
Tulumuri, 171.
Tumbac, 315.
Tumurugi, 26.
Tunuri, 55-6, 58.
Tutun (pogon de), 22-3.

Ț

Țidule, 396. (domnești), 262
 n. (23).
Țimirăși, 113-4.

U

Ucigași, 9.
Ughi, 99 n., 260.
Ugiret, 160 (2).
Ulcioare, 327.
Uleiū, 304 (37), 337.
Ulmi, 11.
Unt, 167, 172-3. (orînduiala
 —ului pentru Divan), 157-60 (1),
 183 n.
Untari, 160 (2), 161 (3).
Untdelemn, 400.

Urechelnițe, 272.
Urs (blană de), 328.
Ursoaice (fel de lemne), 305
 (38).
Urșinic, 323 (10).
Usturoiū, 337.
Ușereș, 29.
Ușeri (Marî-), 110
Ușori, 11.
Ușur, 16, 110, 123.

V.

Vaci, 27-8 38, 47, 98 n. 2, 167, 282, 296 (27), 325, 331, 341, 343, 348, 350.

Vadra stărostească, 27.

Vădrărit, 16, 21, 27, 93.

Văhod, 218.

Văiugă, 388.

Vamă, 16, 20, 30. (munteană), 177-8, 180. (a vinului), 12. (grămaticul de), 30.

Vameși (Marî-; venitul lor), 30.

Var, 5, 20, 302-3 (35), 335.

Vărari, 335.

Vărniceri (vătaf de), 19.

Varză, 5.

Vase, 322.

Vătafi, 245 (17). 363. (de moșie), 297 (27). (de țară), 335.

Vătăjje, 7.

Vătășei, 143.

Vechilimeă, 396-7.

Velnițe, 17.

Verdețuri, 5.

Veresie, 12, 22.

Vierî, 333.

Viî, 22, 27, 38, 50, 64-5, 83, 179-80, 316. (dijma—ilor), 11. (odege de), 327.

Vin, 5, 7, 44, 129, 394. (buți de), 22, 51-2.

Vinăriceri, 175-7.

Vinăriciū, 143 u. (de mănăstiri), 182.

Vinători, (și căpitanul lor), 19.

Vinaturî, 12, 22, 27.

Vistierî (-Marî și venitul lor), 24, 102, 135. (aî doilea), 101. (aî treilea), 123. (logofăt za—ie), 33. (dieci de), 35-6. (copii de), 36. (cărți de) 35.

Vite, 7 u., 23, 43, 51, 320, 342.

Viței, 47, 98 n. 2, 296-7 (27), 331.

Vițele, 98 n. 2.

Vizitiî, 336 (17).

Volintiri, 53.

Vorniceî, 319 (8).

Vornici (gospod), 33. (aî Doamnei), 102. (aî obștirilor), 3 n. 1, 4, 224, 298 (28). (de Poartă), 128. (de sat), 9.

Vorniceî de oraș (în Moldova), 300 (32).

Vracnițe, 50.

Z.

Zahăr, 373 n. 1.

Zahereă, 56, 58, 99, 101, 103-9, 111-3, 115-7, 118, 120, 130, 136-7. (condicari de), 35.

Zalhană, 172. (vite de), 17.

Zăloage, 242, 350.

Zălogi (a) 233-4 (7) 347-8.

Zapci, 19-20, 252 (20), 300 (32), 302 (34).

Zaplazuri, 321 (9).

Zarfuri, 315, 316, 318 (6), 319 (9).

Zărnăcupî, 23, 31-3.

Zăvoaie, 341.

Zdelce, 332 (15).

Zecea (a), 239-40 (12-3).

Zeciui (a), 240 (13).

Zeciuială, 32, 175, 177.

Zeghi, 341.

Zestre (foi de), 48-9, 314-5 (4), 316 u. 341-3.

Zidari, 20. (calfă de), 19.	Zloți, 232 (5).
Zlotari, 114, 131. (răsură lor),	Zofă (stofă), 45.
21.	Zugravi, 359.

ONOMASTIC.

A.

Achim, 149.
Agachi, 282.
Aivas, 137.
Albul, 355, 357.
Amărăscu, 146.
Amzuca, 147.
Andreica, 385.
Andronic, 246.
Anghela, Angila, 359, 373 (14),
375 (8).

Anisia, 392.
Antonică, 332 (16).
Ariciū, 332 (16).
Arsenie, 392.
Arșanu, 145.
Asproiu, 150.
Axana, 385.
Axinia, 333.

B.

Bădea, 64.
Bădilă, 278 (7).
Bahrin, 384.
Băicilă, 145.
Bălan, 375 (7).
Bălășica, 290 (19).
Băldea, 153.
Băloaia, 149.
Băloiu, 149.
Bălotescu, 153.
Bălțatu, 143.
Băluța, 149.
Bănescu, 146.
Bărağa, 147.
Bărăscu, 151.
Barbălată, 371.
Bărbuică, 147.
Bărbuleț, 344.

Bărcilă, 233 (11).
Becea, 144.
Becheriu, 143.
Bejana, 357.
Belea, 145.
Belega, 148.
Benea, 145.
Bile, 334.
Birceanu, 143.
Blencul, 249.
Boca, 344.
Boghițoaia, 335.
Bogoslov, 147.
Bolbonă, 343.
Boldișar, 137.
Bolea, 150.
Bolovan, 341.
Boroda, 356.

Bosie, 132.
 Boțiciu, 64.
 Boțoacă, 65.
 Brae, 333.
 Bran, 64.
 Brănad, 65.
 Brujan, 151.
 Buculei, 384.
 Bulbra, 282.

Bule, 62.
 Bulhac, 332 (16).
 Burdacu, 343.
 Buria, 355.
 Burlamiz, 356.
 Bursuc, 282.
 Burtea, 149.
 Buturoiul, 360.

C.

Călmățui, 384.
 Călțun, 148.
 Călugărescu, 342.
 Caniucă, 236, 252-3 (21).
 Capotă, 342, 348.
 Caraibiș, 151, 153.
 Casuța, 100 n. 1.
 Catana, 146.
 Cație, 128.
 Căzacu, 83, 232 (3), 333.
 Căzan, 137.
 Cerișanu, 149.
 Cernăzoaia, 343.
 Chira, 245 (17).
 Chiriță, 143.
 Chireana, 208 (5).
 Ciocănel, 143.
 Ciocoin, 146.
 Ciornohuz, 234 (7).
 Ciungul, 360.
 Ciuperceanca, 149.
 Ciurescu, 341.

Ciursăhăidac 233-4 (7).
 Clesie, 333.
 Coce, 134, 357.
 Cocoran, 117.
 Cojan, 356.
 Colcea, 373 (5).
 Colțea, 64.
 Conovar, 332 (16).
 Contea, 150.
 Coriciu, 150.
 Cornea, 234.
 Cornoiu, 153.
 Cotela, 146.
 Cotirlă, 389.
 Cotoraga, 145.
 Covrig, 333.
 Crăeț, 153.
 Crețoiu, 146.
 Crivăț, 104.
 Croicul, 153.
 Cumpănaș, 144.
 Curveanu, 149.

D.

Daicu, 145.
 Dario, 64.
 David, 355.
 Dedulescu, 370.
 Diță, 144.
 Dobîndă, 356.

Dohonaru, 332.
 Dorohoiann, 333.
 Drat, 233 (6).
 Duiul, 377.
 Duța, 346.

E.

Eurescu, 62.

F.

Făciul, 149.
 Făiacos, 359.
 Fasole, 373 (4).
 Feata, 355.
 Ferie, 356.
 Fălcea, 208 (5).
 Firică, 180.

Fironie, 356.
 Flocosul, 144, 150.
 Foculeț, 333.
 Frățilă, 153, 376.
 Friucul, 353.
 Fronie, 355.

G.

Gafe, 334.
 Gagiul, 371.
 Gălușcă, 356.
 Gațe, 344.
 Gava, 245 (17).
 Gavrea, 208 (5).
 Geamăn, 245 (17).
 Gheban, 151.
 Gilcă, 153, 358.
 Gilceavă, 355.
 Gliginco, 356-7.
 Gligoran, 341, 344.
 Gligoruță, 334.

Goia, 351.
 Gorco, 334.
 Gore, 387.
 Gorga, 232 (5).
 Goța, 349.
 Greiere, 153.
 Grindă, 154.
 Griveiș, 151.
 Grosul, 137.
 Gruia, 151.
 Guran, 147.
 Gurguiș, 146.

H.

Hăndogea, 392.
 Hăștișescu, 342.
 Hățăș, 344.
 Herașau, 345.
 Hilip, 387.
 Hiță, 343.
 Holm, 145.

Holteiș, 153.
 Hrabor, 384.
 Hricică, 234 (7).
 Hrițcu, 282.
 Hușanu, 332 (16).
 Huță, 351.

I

Iepure, 149.
Ileanu, 153.
Iogarinele (*sic*), 347.

Iordana, 349.
Istrătuță, 263 u (23).
Iunania, 374 (8).

J.

Jirca, 143
Jitea, 64.
Jolnă, 336 (16)

L.

Lașco, 154.
Lădatul, 143.
Lăzăroiul, 153.
Lăzurea, 282.

Leuca, 209.
Lie, 371.
Lupașco, 357.

M.

Măcenic, 344.
Magda, 245 (17), 336 (17)
Mairu, 153.
Malciu, 138 u.
Malia, 355.
Mancăș, 333.
Marcu, 282.
Mărdale, 342.
Marena, 208-9 (6).
Marenca, 207 (4).
Mareș, 153.
Marghioara, 272.
Marică, 154.
Marinca, 355.
Matiescu, 347.
Medrea, 205.
Mariuță, 332 (16).
Mica, 355.
Miclea, 376.
Micul, 59.

Mihașco, 232 (5).
Mihoiul, 144.
Mihuț, 150.
Milcudiță, 64
Milea, 349.
Mindra, 245 (17).
Mindruț, 147.
Miscuriciu, 342.
Mișcul, 145.
Mitrofia, 234 (7).
Mocioiu, 152.
Mogoș, 64, 152.
Moiseiu, 234 (7).
Moisoaia, 333.
Moldoveanu, 359, 369.
Moșteanu, 148.
Murdariul, 144.
Murgaleț, 234 (8).
Mușculeasa, 145.
Mușa, 355.

N.

Nachie, 145.
Nacu, 144.
Naftailă, 377.
Năvelcă, 149.

Neamțul, 153.
Negură, 384.
Neguț, 371.
Neica, 145.

O.

Oaieblindă, 356.
Odochia (Udochia), 206-7 (2-3).
Oleșca, 234 (7).
Olul, 148.

Onea, 342.
Orheianul, 206 (2).
Otar, 371.

P.

Pachircu, 282.
Păcurar, 356.
Pălădie, 356.
Palaniță, 332 (16).
Pântea, 245 (17).
Panțeș, 355-6.
Părgaveș, 234 (17).
Părnag, 263 u. (23).
Păuța, 355.
Pegingine, 152.
Penișoară, 357.
Patecilă, 151.
Petrica, 208-9 (6).
Piciu, 46.

Pilea, 343.
Pirle, 332 (16).
Pițigoiu, 349.
Pohriban (—ca), 333-4
Polihron, 122.
Pomătariu, 332 (16)
Poru, 146
Porumbul, 362.
Posteca, 355.
Poșoc, 333.
Prian, 392.
Pripav, 347.
Pmpăză, 150.
Purice, 114, 125, 131-2, 134.

R.

Racoc, 108.
Răduț, 150.
Răileanu, 332 (16).
Reunrescul (?), 390.
Rizea, 371, 372 (3), 376-7.

Rohoj, 235-6 (10).
Romașcu, 234 (7).
Roșul, 147.
Roventă, 152.
Rusul, 64.

S.

Safira, 341.
 Sămenul, 150.
 Samoil, ă, 356, 371, 372 (3).
 Sărăcilă, 153.
 Sarafima, 351.
 Savucă, 333.
 Scoreiū, 153.
 Simpătru, 144
 Sintie, 356.
 Sirbaca, 245 (17).

Sirbul, 392.
 Sivu, 343.
 Smolean, 356.
 Soare, 363
 Socol, 341.
 Solomon, 343, 357.
 Sora, 344.
 Sporh, 303 (35).
 Stăncioiu, 146

Ș.

Șanghiri, 357.
 Ștefca, 235-6 (10).
 Ștefea, 245 (17).

Ștepan, 344.
 Ștepanescu, 348
 Șurin, 231 (3).

T

Tăfălogu, 153
 Tambură, 346.
 Tănăsia, 345.
 Tara, 349.
 Tătășescu, 344.
 Teta, 385.
 Tohilat, 357.

Topală, 153.
 Trăilă, 153.
 Trelea, 355.
 Trocan, 155.
 Tun, 334.
 Turcu, 374-5 (7).
 Turculeț, 136.

Ț

Țeranu, 346.
 Țicletu, 151.
 Țondrea, 144.

U

Udriște, 154.
 Ungureanul, 332 (16).
 Urita, 357.

Ursul, 248-9, 392.
 Uță, 150.

V

Văjoghe, 145.

Vamvul, 147.

Văngu, 344.

Vărlan, 107.

Vărvăroaia, 341.

Vasca, 356.

Văscan, 235-6 (10).

Vășian, 245 (17).

Vășiiu, 34.

Vătășescul, 341.

Vătcă, 356.

Vegea, 342.

Vegiu, 341.

Veșea, 343.

Victorița, 48.

Vilceanu, 149.

Vilsan, 373 (4).

Vișan, 371.

Voicuță, 64.

Voineag, 356.

Vrinceanu, 137.

Z

Zaharco, 384.

Zapit, 356.

Zăvoiü, 148.

Zbrechea, 362.

Zincă (nume de bărbat), 376.

A

Acaret, 276.
Acolisi (a se—de cineva), 244,
257, 261 u.
Acolisitorî, 255.
Adiaforisi (a), 285.

Aiar (a face), 171.
Aitic, 81.
Amindulora, 201.
Amor, 281 (9).
Anerisi (a), 183-9.

B

Bade, 276.
Bădiță. 324 (12).
Bănișorî, 48.
Batalisi (a), 167.

Belet (bilet), 373 (5).
Betit, ă, 49.
Buza (pisculuî), 356.

C

Calî (=căî), 276.
Cămin (părintesc), 199.
Candidat, 350-1.
Capitâlaș, 48.
Careu, 56.
Căsume (?), 350.
Catahrisis, 164 (7).
Catalog, 13.
Catândisi (a), 304 (36).
Cățui (a), 322.
Căuta (a- un hotar la un rîu),
259.

Chef, 374 (7).
Chiverniselî, 270 (1).
Ciracl, 46.
Cleruș, 82
Condeie, 372.
Contracturî, 219, 296 (26), 331-2.
Còpii, 229, 264 (23).
Corisponderisi (a se), 165 (1).
Cotroape (a se), 199.
Creditorî, 263 u. (23).
Curfiștî (Kurfürst), 58.

D

Dajnic, 32.		Dosădi (a), 70.
Dăzgovit (?), 51.		Duhomnic, 377.
Descăptușit, 45.		Darelnic, 70.
Direxie, 252 (20).		Dvori (a), 68.
Documenturi, 71.		

E

Emiclic 114, 129.		Epitropion, 186.
Engrafi, e 186, 189.		Exoflisi (a se), 162 (4).
Epicratie, 271.		

F

Fățărit, 54.		Frăți (a= a înfrăți), 64
Favor, 307.		Fundament, 81.
Figuri, 288 (16).		

G

Ghenerari, 269

H

Hac, 299 (31).		Holamnic (=ohabnic), 349.
Hamnic (=ohabnic) 345.		Hotarnic, 346.
Hartă, 295 (26).		Hristiani, 222
Hohamnic(=ohabnic), 342, 350.		

I

Ilicrinie, 285.		Îngropăminte 45
ÎncămI (=încă și eū), 64.		Înjugare (de hotare), 201.
Înceia (a= a cuprinde), 254.		Însemnărică, 299 (30).
Îndo re (peste), 351.		Interes 285.
Îngrijăluire, 68.		Interesant, 223.

Ipochimen, 47.
 Ipsoma, 281 (9)
 Istavul, 176.
 Istorisit, 301 (33).

Istov (vînzare de), 263 u. (23).
 Iubi (a= a binevoi), 64.
 Izvozel, 299 (30).

L

Lăstui (a), 179.
 Lele, 274 (4).
 Lespădă, 46.

M

Mădulare (o), 224.
 Marafet, 8, 20.
 Materie, ii, 51, 222, 323 (10),
 330.
 Meidan (a apuca), 58.

Miniștri, 303 (37).
 Modă, 48-9, 315-6.
 Monedă, 285.
 Moșnen', 285.
 Musică, 55.

N

Natură (în), 185.
 Nedebătute (moșii), 381.
 Neguț torește (a trece), 43.
 Nene, 270 (2), 273 (3). (pentru:

socru), 318 (7).
 Nenu (=nene), 269
 Nerușit, 395.

O

Obârșter, 53.
 Obraz (=persoană), 51, 104.
 Ocazion, 166 (2), 289 (18), 303
 (36), 313.

Opritură, 372 (3).
 Orhestră, 73.
 Ostav, 216, 226.
 Otuhavnic (ohabnic), 374 (6).

P

Paradosi (a), 159.
 Parte (a intra cuiva în), 258
 (22).
 Particularnic, 220.
 Pericolă, 301 (33).
 Periusie, 281 (10).
 Persoană, 304 (37).

Peșcheș, 275.
 Plan, 295 (26).
 Politic, 285. (-esc), 285.
 Pomăzanie, 109.
 Ponturi, 223.
 Posăsie, 331.
 Prăda (a= a amendă), 50.

Pravăț, 388
 Predlojenie, 384.
 Pretenție, 318 (7).
 Pretindirisi (a), 324 (11).
 Procopseală (învățătură), 271,
 273.

Producturi, 330.
 Proeres, 271.
 Profetisi (a), 301 (33).
 Protocoli, protocali (a se), 31-2.
 Proțente, 281 (10).
 Puținare, 72.

R

Răzedent, 58.
 Răzvlătire, 54, 57.
 Rediū, 56.
 Regulă (la mănăstire), 216.

Rit, 82
 Rizgiciune, 45.
 Rozol (=răzor), 349.

S

Săcvestru, 324 (11).
 Sărăiman, 68.
 Scris (=în scris), 351.
 Serhat, 165 (1).
 Sfăzi, 50.
 Simfonie, 187.
 Slavoslovie, 216.
 Somă, 7, 27, 296 (26).

Spărgălui (a se), 172.
 Spărturi, 325 (13).
 Stătut (= statornic, stătător),
 345-6, 349-50.
 Stilpi (a), 389.
 Stofă, 60.
 Stolnici (a), 57.
 Suci (a—pietre de hotar), 361 u.

T

Talpa (bisericii), 392.
 Teclif, 166 (2).
 Teslim (a face), 299 (31).
 Teslimat, 188.
 Teslimatissi (a), 170, 172, 187,
 193.
 Teslimatisire, 295 (26).

Testament, 136.
 Theorisi (a, a se), 162 (4), 184.
 Topograficesc, 295 (26)
 Tropos, 53.
 Tutun (a bea), 288 (16).
 Tuțun (Duzend), 49.

U

Urdie, 55.
 Ustale, 55.

V

Vidimat, 247 (19).

Vinzare (=arendare), 329 (15).

Z

Zaiflic, 304 (37).

Zapeini (a—de bani), 224.

Zapisui (a), 208 (6).

Zapt (a face). 191.

Zătri (a), 67.

Zi (la; termin), 215.

Zurbă, 56.

E R A T Ă.

- P. 34, r. 11 de jos: isprăvnicii pentru: ispravnicii.
P. 258, r. 15 de jos: Cernăuțului pentru: Cernăului.
P. 265, r. 3 de sus: Neamț pentru: Dorohoiu.
P. 272, la traducerea pasagiului grecesc: ca să se îndeletnicească,
în loc de: ca să mă îndeletnicesc.
P. 276, r. 6 de sus: bolnavă pentru: bolnav.
P. 284, iscălitura e a lui Panaite Casimir
P. 285, r. 17 de sus, suprimă : ?.
P. 294, r. 24: Catrina pentru Catinca.
P. 319, nota 1 vine la p. 318, no. 7.
P. 361, έλεο Θεοσ pentru ολεο Θεοσ.
P. 389: Brăjăștiî pentru Brânzăștiî.
P. 394, r. 8 de jos: a numitei pentru anumitei.
P. 398, r. 14 de jos: orândatori pentru orândoitori.

A se adăugi la tabla numelor :

Chiper, 333. ;
Racoviță (Postelnicul), 353.
Savin (Logofătul), 353.
Sărata (rîu), 355.
Silișteni (sat), 355.
Șoldan (Jitnicerul), 353-4.
Spătari (Apostol), 355.
Tabără (localitate), 355.

CUPRINSUL.

XXII. O moșie a lui Constantin-Vodă Brîncoveanu ; Sadova	338
XXIII. Acte gorjene (colecția Teodor Gibescu)	341
XXIV. Un act de la Miron Costin ca pîrcălab al Hotinului	353
XXV. Acte din colecția d-lui I. Atanasiu, fost prefect, Galați	355
XXVI. Biserica din Breaza	3: 9
XXVII. Din zestrea Trei-Ierarhilor	361
XXVIII. Biserica din Slomn (Prahova)	362
XXIX. Biserica din Ceraș	364
XXX. În biblioteca liceului din Buzău	366
XXXI. Acte de pe valea Teleajenului	367
XXXII. Acte amestecate din Moldova-de-sus :	
I. O carte à starostelui de Cernăuți	381
II O numire de ispravnic supt Caimacamul Vogoridi	382
III. Întoarcerea unei moșii hotinene (1808)	384
IV. O hotărnicie la Becești (Ț. Cernăuți)	387
V. Acte privitoare la Biserica din Herța	391
Tabla numelor	403
Adaus la tabla numelor	405
Tabla lucrurilor	439
Onomastic	457
Erata	471